ЖИВОТЪТ НА ЛЮБИМИЯ МИ ПЕЙГАМБЕР МУХАММЕД

САЛЛЯЛЛАХУ АЛЕЙХИ ВЕ СЕЛЛЕМ

"ИЗПРАТИХМЕ ТЕ КАТО МИЛОСТ ЗА СВЕТОВЕТЕ"

(СУРА ЕНБИЯ: 107).

ЖИВОТЪТ
НА

ЛЮБИМИЯ МИ ПЕЙГАМБЕР

МУХАММЕД

(салляллāху алейхи ве селлем)

Проф. д-р Рамазан Айваллъ

ЖИВОТЪТ
НА

ЛЮБИМИЯ МИ ПЕЙГАМБЕР

МУХАММЕД

(саллялла̄ху алейхи ве селлем)

Проф. д-р Рамазан Айваллъ

Университет Мармара, Ислямски факултет

ПРЕДИСЛОВИЕ

Хвала (хамд) на Аллāху теāля̄ (Всевишния Аллах) и безкрайна благодарност за дадените от Него блага и добрини! Мир и благослов за Неговия Любим Пейгамбер Мухаммед (алейхисселя̄м) - най-красивият, най-добрият и най-високопоставеният измежду хората във всяко едно отношение, за всички негови сподвижници (Есхāб), имали честта да видят красивото лице и чуят полезните думи на Мухаммед (алейхисселя̄м), като по този начин са станали най-ценните сред хората, и за онези, които вървят по техния път...*

В историята има период наречен “Епоха на невежеството” (“Епохата Джāхилия”). По това време хората на Арабския полуостров се кланяли на идоли, постоянно употребявали алкохол и играели хазартни игри. Силният се считал за прав, жените се продавали и купували като търговски стоки, а малките момиченца се погребвали живи. Не само Арабският полуостров, но и целият свят бил потънал в мрак. Положението в Азия, Африка и Европа не било по-различно. Разбира се, имало и хора със здрав разум, макар и малко на брой, които били обезпокоени от това и се молели на Аллāху теāля̄ да доведе до край тази тъмнина.

През различните епохи и на различните географски ширини Аллāху теāля̄, Който съжалява хората, е изпращал много пратеници (пейгамбери, пророци). По същия начин Той е изпратил и последния небӣ и расӯл (т.е. пратеник) Хазрети Мухаммед (алейхисселя̄м) със задачата да освети този мрак.*

Всевишният Аллах, проявявайки Своята милост, ни е удостоил с найвисшето благо, като ни е сторил от неговата общност. Известил ни по ясен начин, че трябва да следваме Мухаммед (салляллāху алейхи ве селлем). Колкото и да прославяме и благодарим на Аллāху теāля̄ за това велико благо, ще е малко.

Учените на Ехли суннет казват: “Всеки пейгамбер е по-високопоставен във всяко едно отношение от всеки от своята общност, живял по негово време и на едно и също място с него, а Мухаммед (алейхисселя̄м) е най-съвършеният сред всички създания във всяко едно отношение, независимо кога и в коя страна са живели, т.е. от създаването на света до самия му край (Деня Къя̄мет). Никой и в нито едно отношение не може да е по-добър от него.”

Аллāху теāля̄ най-напред, преди да сътвори всичко друго, създал благословената светлина на Мухаммед (алейхисселя̄м). В Корāн-и керӣм в обръщение към него се казва, меāл: “Изпратихме те като милост за световете.” А в един хадӣс-и кудсӣ се казва: “Ако не беше ти, ако не беше ти, нямаше да създам творението!”*

Основното условие на вярата е: “Хубби филлях ве бугди филлях” т. е. да се обичат приятелите на Аллāху теāля̄ и да се мразят Неговите враго-

ве. Докато не е налице това, нито един ибāдет (служене) не се приема и се отхвърля. Затова е фарз (задължително) да обичаме Султана на световете, да поместим благословената му обич в сърцата ни и да придобием красивия му нрав.

За да продължи тази любов към него, ислямските учени през вековете са писали книги за благословения му живот. Пишат се и днес. За да прелива неговата любов в сърцата ни, дълги години, подбирайки информация след стриктни проучвания върху книгите на Ехли суннитските учени, се опитахме да напишем книга за благословения живот на Султана на световете - Расӯлюллах (салляллāху алейхи ве селлем).

Нека Аллāху теāля̄ напълни сърцата ни с любов към Пратеника (алейхисселя̄м) и да ни напъти по правия път, известен от учените на Ехли суннет! Āмӣн!

Проф. д-р Рамазан Айваллъ

СЪДЪРЖАНИЕ

БЛАГОСЛОВЕНАТА СВЕТЛИНА НА ПЕЙГАМБЕРА НИ (алейхисселя̄м)

Мухаммед *(алейхисселя̄м)** е Любимият на Алла̄ху теа̄ля̄. Той е най-високопоставеният, най-красивият и най-честитият сред всички хора и създания във всяко едно отношение. Той е похваленият от Алла̄ху теа̄ля̄ последен и най-високопоставен пейгамбер (пророк), избран като пратеник за всички хора и джинове*. Изпратен е като милост за световете и всичко е създадено в негово име. Благословеното му име **Мухаммед** *(алейхисселя̄м)* означава "премного възхваляваният; отново и отново възхваляваният." **Ахмед, Махмӯд** и **Мустафа̄** са част от другите му благословени имена. Баща му се казваше Абдуллах. Мухаммед *(алейхисселя̄м)* се роди 53 години преди Преселението, на 12-ти рабӣу'л-еввел, понеделник вечерта, когато наближаваше сутринта. Това се случи в град Мекка. Според историците тази дата съответства на 20 април 571 година (по Григорианския календар).

Няколко месеца преди неговото рождение почина баща му Абдуллах, а когато бе на 6 години почина и майка му А̄мине. Поради тази причина той бе наречен **"Дурру'л йетӣм"** (Единствената, голямата и най-ценна перла в седефа на Вселената). До 8-годишна възраст остана при дядо си Абдулмутталиб, а след неговата смърт при чичо си Ебӯ Та̄либ. На 25 години се ожени за майка ни **Хадӣджету'л-Кубра̄**. Първородният му син от тази жена бе Ка̄сим. Сред арабите съществуваше традицията бащите да се назовават с имената на първите си синове и затова Пейгамберът ни *(алейхисселя̄м)* бе наречен "**Ебӯ'л Ка̄сим**" т.е. бащата на Ка̄сим.

На 40 години Алла̄ху теа̄ля̄ му извести, че е пратеник на всички хора и джинове. След три години започна да призовава всички към вярата. На 52-годишна възраст се случи събитието "Ми'ра̄дж"(Възнесение). Когато бе на 53 години, през 622 година, се пресели (Хиджра) от Мекка в Медӣна. Воюва двадесет и седем пъти. През 11 година по Хиджра (632 година), на 12-ти рабӣу'л-еввел, понеделник преди обяд, на 63-годишна възраст, той почина в Медӣна.

Алла̄ху теа̄ля̄ се обръща към всичките Си пратеници по име, но към него се обръща с думите "О, Любими Мой!". Алла̄ху теа̄ля̄ в един а̄йет (знамение) казва, меа̄л**: "Изпратихме те като милост за световете"** (сӯра Енбия̄: 107). А в един хадӣс-и кудсӣ* изтъква: **"Ако не беше ти, ако не беше ти, нямаше да създам творението!"**[1]

Всеки пратеник е бил най-съвършеният измежду хората за своето време и сред своята общност. Пейгамберът ни Мухаммед *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)** е най-достойният, най-високопоставеният сред всички създания във всяко едно отношение от създаването на света до Къя̄мета (края на

---

[1] Суйӯтӣ, *ел-Леа̄ли'л-Маснӯа,* I, 272; Аджлӯнӣ, *Кешфу'л-Хафа̄*, II, 164

света). Никой и в нито едно отношение не може да бъде по-високопоставен от него, защото такъв го е създал Аллāху теāлē!

Създаването на благословената светлина

Аллāху теāлē най-напред, преди да сътвори всичко друго, създаде благословената светлина на любимия ни Пейгамбер Мухаммед *(алейхисселēм)*. Голяма част от учените по тефсӣр* и хадӣс предават: "Аллāху теāлē от Своя нӯр* създаде една красива и голяма същина, а после от нея поред създаде цялата вселена." Тази същина се нарича **"Нӯр-и Мухаммедӣ"** (светлината на Мухаммед *(алейхисселēм)*) – началото, първоизточникът на всички души и тела.

Един ден Джāбир бин Абдуллах от Есхāб-и кирāм* попита: "О, Пратенико на Аллāху теāлē! Какво е първото нещо, което Аллāху теāлē е сътворил?" Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* отговори: **"Най-напред сътвори светлината на твоя Пейгамбер, т.е. моята светлина от Своята. Тогава не съществуваше скрижал, калем, Дженнет, Джехеннем, мелēике*, небеса, земя, слънце, луна, хора и джинове."**

Когато тялото и сърцето на Āдем (Адам) *(алейхисселēм)* бяха сътворени, светлината на Мухаммед *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе поставена между веждите му. След като му бе вдъхната душа, той забеляза светлината, която сияеше като зорница на челото му.

След създаването му, Āдем *(алейхисселēм)* чрез вдъхновение разбра, че Аллāху теāлē го нарича **Ебӯ Мухаммед,** т.е. бащата на Мухаммед и затова попита: "О, Господарю! Защо ме нарече Ебӯ Мухаммед?" Аллāху теāлē отговори: "О, Āдем! Повдигни си главата!" Той си повдигна главата и видя на Арша* написаното със светлина име на любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* - **Ахмед**. Тогава попита: " О, Господарю! Кой е този?" Аллāху теāлē му отговори**:** "Той е пратеник от твоето поколение. На небесата името му е **Ахмед**, а на земята **Мухаммед**. Ако не беше той, нямаше да създам теб и земите и небесата."[2]

Предаването на светлината от чело на чело

След създаването на Āдем *(алейхисселēм)* на челото му бе поставена светлината на любимия ни Пейгамбер Мухаммед *(алейхисселēм)*, която започна да блести. Както е посочено в Корāн-и керӣм, от Āдем *(алейхисселēм)* тази светлина, преминавайки през благородни и чисти бащи и чисти майки, достигна до Мухаммед *(алейхисселēм)*. Аллāху теāлē съобщава това в един āйет по следния начин, меāл [учените по тефсӣр съобщават, че този

---

[2] Ибн Асāкир, *Тариху Тāрӣху,* VII, 437; Хейсемӣ, *Меджмау'з-Зеваид,* VII, 198

а̄йет носи следния смисъл]: **“Ти, т.е. твоята светлина** (нӯр)**, предавайки се все по покланящите се в суджӯд, достигна до теб.”** (сӯра Шуара̄: 219).

В хадӣс-и шерӣф се казва: **“Алла̄ху теа̄ля̄ създаде хората. Мен ме създаде от най-добрата им част. После избра най-добрата от тези части** (в Арабия) **и ме създаде от тях. После избра най-доброто от къщите, семействата и ме създаде от тях. Затова моята душа и моето тяло са най-добрите сред създанията. Моите предци са най-добрите хора.”**

В друг хадӣс-и шерӣф се съобщава: **“Алла̄ху теа̄ля̄ сътвори всичко от нищото. Измежду всичко заобича хората. Избраните измежду хората ги посели в Арабия. От избраниците в Арабия избра мен. Помести ме винаги в най-добрите, избраните за своето време. Затова онези, които обичат имащите връзка с мен хора от Арабия, ги обичат заради мен. А онези, които оказват вражда към тях, ще са оказали вражда към мен.”**

Първият човек, създаден от Алла̄ху теа̄ля̄ - А̄дем *(алейхисселя̄м)*, носеше частицата на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и затова неговата светлина блестеше на челото му. От него частицата се предаде и на Хазрети Хавва̄ (Ева), от нея на Шӣт *(алейхисселя̄м)* и така от чисти мъже на чисти жени и от чисти жени на чисти мъже. Заедно с тази частица, от чело на чело преминаваше и светлината на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*. Всеки път, когато меля̄икетата гледаха А̄дем *(алейхисселя̄м)*, те виждаха тази светлина на челото му, и правеха истигфа̄р* за него.

А̄дем *(алейхисселя̄м)*, в последните си земни мигове, каза на сина си Шӣт *(алейхисселя̄м)*: „Дете мое! Тази светлина, която блести на челото ти, е светлината на последния пратеник Мухаммед *(алейхисселя̄м)*. Предай я на вярваща и чиста жена, и завещай това на сина си!” Всички бащи, докато се достигне до Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, предадоха на синовете си тези думи и те, изпълнявайки завещанието, се ожениха за най-благородните и учтиви жени. По този начин светлината, преминавайки през чисти чела, достигна до истинския си притежател. Ако някой от предците на Расӯлюллах* *(салляллāху алейхи ве селлем)* имаше двама синове или племето пък се разделеше на два рода, светлината на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* се намираше винаги на страната на най-достойния, на най-благородния. Във всяко време прадядото му се познаваше по сиянието на лицето му. Родът-носител на неговата светлина бе избран от Алла̄ху теа̄ля̄ и предците му от този род във всяка епоха имаха твърде красиви и сияйни лица. Притежателят на светлината се открояваше сред своите братя, а племето, към което принадлежеше, винаги превъзхождаше другите племена със своето благородство.

В един хадӣс-и шерӣф Пейгамберът ни *(алейхисселя̄м)* казва: **“Нито един от моите предци не извърши прелюбодеяние. Алла̄ху теа̄ля̄ ме създаде от чисти, добри бащи и чисти майки. Когато един от моите предци имаше двама синове, аз се намирах у най-достойния, най-добрия сред тях.”**

Благословената светлина, започвайки от А̄дем *(алейхисселя̄м)*, премина от бащи на синове и достигна до Та̄рӯх, от него премина на сина му – пратеника Ибра̄хим (Авраам) *(алейхисселя̄м)*, от него – на сина му Исма̄ил (Исмаел, Измаил) *(алейхисселя̄м)*. Сияещата като слънцето светлина после се предаде на сина му Адна̄н, от него на Меа̄д, от него на Низа̄р. Когато се роди Низа̄р, баща му Меа̄д забеляза светлината на челото му и много се зарадва. За да отпразнува това събитие, той даде богато угощение и каза: „Това угощение е много малко за такъв син.“ Оттук името на сина му остана Низа̄р, което означава „много малко“. От Низа̄р предаването на светлината продължи, докато накрая достигна до истинския си притежател – любимият ни Пейгамбер Мухаммед *(алейхисселя̄м)*.

Благословеният род на Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* бе следният:

МУХАММЕД *(алейхисселя̄м)*

↓

Абдуллах

Абдулмутталиб (Шейбе)

Ха̄шим (Амр)

Абду Мена̄ф (Мугӣра)

Кусай (Зейд)

Киля̄б

Мурра

Каб

Лувей

Га̄либ

Фихр

Ма̄лик

Надр

Кина̄не

Хузейме

Мудрике (А̄мир)

Илия̄с

Мудар

Низа̄р

Меа̄д

Адна̄н

Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* в един от благословените си хадӣси казва следното: “Аз съм Мухаммед, синът на Абдуллах, Абдулмутталиб, Ха̄шим (Амр), Абду Мена̄ф (Мугӣра), Кусай (Зейд), Киля̄б, Мурра, Каб, Лувей, Га̄либ, Фихр, Ма̄лик, Надр, Кина̄не, Хузейме, Мудрике

(А̄мир), Илия̄с, Мудар, Низа̄р, Меа̄д, Адна̄н. Когато общността, към която принадлежа се разделяше на две, Алла̄ху теа̄ля̄ ме поместваше винаги в най-добрата част.”[3]

В друг хадӣс-и шерӣф се казва***: “Алла̄ху теа̄ля̄ избра Исма̄ил от синовете на Ибра̄хим. От синовете на Исма̄ил избра синовете на Кина̄не. От синовете на Кина̄не избра Курайш. От Курайш избра синовете на Ха̄шим. От синовете на Ха̄шим избра синовете на Абдулмутталиб, а от синовете на Абдулмутталиб избра мен.”***[4]

Абдулмутталиб - дядото на Пратеника *(алейхисселя̄м)*

Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* бе от рода Ха̄шим на племето Курайш. Баща му бе Абдуллах, а неговият баща - Шейбе. Дядото на Расӯлюллах *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* се роди в Медӣна. Бе още дете, когато баща му Ха̄шим почина. Един ден той се упражняваше да стреля с лък със своите приятели пред къщата на вуйчовците си в Медӣна. Големците, които ги наблюдаваха, видяха сияеща светлина на челото на Шейбе и предположиха, че това дете е син на някой благороден човек. Възхитиха му се. Когато дойде ред на Шейбе да стреля, той опъна тетивото на лъка си и пусна стрелата към целта. Уцелвайки точно целта, той възторжено възкликна: „Аз съм син на Ха̄шим! Естествено е моята стрела да попадне в целта.“ От тези негови думи хората разбраха, че той е син на Ха̄шим от Мекка, който по това време не бе сред живите. Един човек от рода Абди Мена̄ф, завръщайки се в Мекка, каза на брата на Ха̄шим – Мутталиб: „Племенникът ви Шейбе, който се намира в Медӣна, е много умно дете, а на челото му сияе светлина, която изумява всички. Правилно ли постъпвате като оставяте такова скъпо дете далеч от вас?“ Като чу тези думи, Мутталиб веднага замина за Медӣна и доведе племенника си Шейбе в Мекка. На въпроса, задаван му от хората по улиците на Мекка: „Кое е това момче?“, Мутталиб отговаряше, че е негов роб. Затова Шейбе стана известен с името Абдулмутталиб, което означава „робът на Мутталиб“.[5]

Абдулмутталиб остана при вуйчо си Мутталиб до неговата смърт. Благословеното му тяло ухаеше на мускус, а на челото му сияеше светлината на Любимия на Алла̄ху теа̄ля̄ - Мухаммед *(алейхисселя̄м)*. Навсякъде, където се намираше, излъчваше доброта и берекет. Когато в Мекка настъпваше суша, жителите на града, хващайки го за ръката, се изкачваха на планината Себир и го молеха да се помоли на Алла̄ху теа̄ля̄ за дъжд. Той никога не им отказваше и винаги изпълняваше молбата им. И в чест на светлината на любимия ни Пейгамбер Мухаммед *(алейхисселя̄м)* Всевишният Аллах при-

[3] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 55-56
[4] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 20
[5] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 82

емаше неговата молба (ду'ā) и ги даряваше с много дъжд. Затова ценността и репутацията му нарастваха от ден на ден. Избраха го за техен водач. Никой не му се противопоставяше и подчиняващите му се намираха спокойствие и мир. Владетелите по негово време признаваха неговото достойнство и високопоставеност. Само хосроят (владетелят) на Персия му завиждаше и таеше скрита и явна вражда към него.

Абдулмутталиб принадлежеше към ханӣфската религия, т.е. той бе мюсюлманин. Това бе религията на неговия предшественик Ибрāхим *(алейхисселя̄м)*. Затова той никога не се поклони на идолите и дори не се доближаваше до тях. Молеше се на Всевишния Аллах около Кяабе и правеше ибāдет.

Един ден в съня си някой му каза: „О, Абдулмутталиб! Стани и изкопай Таййибе!“ и изчезна. На другия ден същият глас каза: „Стани, изкопай Берра!“ На третия ден същият глас му заповяда: „Стани, изкопай Меднӯне!“ Сънищата нямаха край. На четвъртия ден пак същият глас му каза: „О, Абдулмутталиб! Стани и изкопай кладенеца Земзем!“ Тогава Абдулмутталиб попита: „Къде се намира Земзем? Къде е кладенецът?“ Гласът отговори: „Земзем е кладенец, който не пресъхва и не можеш да се добереш до неговото дъно. Водата му е достатъчна за всички поклонници (хаджии), пристигащи от четирите краища на света. Това е водата, която била сътворена от Всевишния Аллах за пратеника Исмāил *(алейхисселя̄м)* и се е появила от удара по земята на меля̄икето Джебрāил (Гавраил) *(алейхисселя̄м)* с крилото си. Тази вода утолява жаждата, засища гладните, служи като цяр за болните. Ще ти разкрия неговото място. Когато пренасят в жертва животни, остатъците от тях ги изхвърлят на едно място. Когато отидеш там ще дойде една врана с червен клюн. Тази врана ще рови земята с клюна си. Точно там ще видиш един мравуняк. Ето там е мястото на източника Земзем.“[6]

Сутринта Абдулмутталиб, взимайки със себе си сина си Хāрис, отиде в Кяабе и зачака с нетърпение. По едно време прилетя враната, която бе описана в съня му. Кацна в една яма и започна да кълве с клюна си. Изрови мравуняка. Абдулмутталиб и синът му Хāрис веднага започнаха да копаят. След малко видяха и самия кладенец. Тогава Абдулмутталиб, зарадван произнесе думите, възвеличаващи Всевишния Аллах: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ („Аллах е велик! Аллах е велик!“).

Курайшите, които следяха внимателно още от самото начало копаенето на кладенеца, се намесиха, когато изворът се бе появил, и рекоха: “О, Абдулмутталиб! Това е изворът на баща ни Исмāил *(алейхисселя̄м)*. Ние също имаме права над него! Трябва да ни сториш съучастници.” Абдулмутталиб веднага възрази: “Не! Това е задача, дадена само на мен!” Курайшите този път казаха: “Ти си сам. Нямаш никого освен сина си. По този начин не мо-

[6] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 2-5; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 143; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 83-84

жеш да ни се противопоставиш!” Това порицание много натъжи Абдулмутталиб, защото го бяха обвинили в самота и безпомощност. Тогава отправи следната молитва: “Я, Раббӣ (О, Господарю)! Дари ме с десет деца. Ако приемеш ду’āта ми, в Кяабе ще пренеса в жертва едно от тях за Теб!”[7]

Абдулмутталиб разбра, че взаимоотношенията се обтегнаха заради изкопаването на извора и че това може да доведе до кървави сблъсъци. Накрая прекрати разкопаването и прибегна до споразумение. Поиска въпросът да се разреши от някой съдия. Всички стигнаха до извода, че един гадател от Шам ще разреши това. Накрая заедно с една група от видните курайшити потеглиха на път. По пътя керванът, измъчен от жажда и зной, спря. Копнееха за глътка вода, но в суровата знойна пустиня намирането на вода бе невъзможно.

Когато пътниците изгубиха всяка надежда, изведнъж чуха радостния вик на Абдулмутталиб: „Елате, елате! Съберете се! Намерих вода, която ще стигне за вас и за вашите животни!“ Камилата на Абдулмутталиб – носителят на благословената светлина на Мухаммед *(алейхисселям̄)* – се спъна на един голям камък и под камъка бликна вода. Всички изтичаха натам и се напиха до насита.

Курайшите, засрамени пред величието на Абдулмутталиб, казаха: „О, Абдулмутталиб! Нямаме вече какво да ти кажем. Ти си най-достоен за разчистването на кладенеца. Вече няма да спорим с теб по този въпрос и няма за какво да отидем при съдника. Връщаме се обратно.“ и поеха обратно към Мекка. Така Абдулмутталиб, в името на сияещата светлина на челото си, се сдоби с честта за разчистването на кладенеца.[8]

Пожертванието

След намирането на извора Земзем, известността и репутацията на Абдулмутталиб още повече нараснаха. Изминаха години. Аллāху теāлā бе приел искрената му ду’ā и освен с Хāрис го благослови с още десет синове и шест дъщери. Имената на синовете му бяха Кусем, Ебӯ Лехеб, Хаджл, Мукаввим, Дирāр, Зубейр, Ебӯ Тāлиб, Абдуллах, Хамза и Аббāс. А дъщерите: Сафийе, Āтике, Умму Хакӣм Бейдā, Берра, Умейме и Ервā. От всички свои деца Абдулмутталиб най-много заобича Абдуллах, защото светлината от неговото чело, започна да блести на челото на Абдуллах.

Един ден в съня си на Абдулмутталиб бе казано: “О, Абдулмутталиб! Изпълни си обета!” На сутринта той пренесе в жертва един овен. През нощта в съня му бе заповядано: “Пожертвай нещо по-ценно!” На сутринта поднесе като курбан говедо, но в съня му пак същият глас каза: “Пожертвай нещо още по-ценно!” И тогава Абдулмутталиб попита: “А кое е още

---

[7] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 144-145; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 88
[8] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 144-145; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 81-88

по-ценно от това?” Бе му отговорено: “Ти обеща да пожертваш един от синовете си. Изпълни обета си!”

На другия ден събра синовете си и им разказа за молитвата, направена от него преди години. После им съобщи, че трябва да пожертва един от тях. Нито един от тях не се възпротиви, всички бяха съгласни и рекоха: „О, татко наш! Изпълни обещанието си. Свободен си да правиш каквото пожелаш.“ Тогава Абдулмутталиб, чрез теглене на жребий определи сина, когото трябваше да пожертва. Жребият се падна на Абдуллах – най-обичаният, най-любимият му син, който носеше на челото си светлината на Любимия на Аллāху теāлā – Мухаммед *(алейхисселя̄м)*. Абдулмутталиб за миг изгуби равновесие, очите му се напълниха със сълзи. Мъката му бе голяма, но трябваше да изпълни обещанието, дадено на Всевишния Аллах. Взе в едната си ръка ножа, а с другата хвана своя любимец Абдуллах и заедно отидоха в Кяабе, за да изпълни обещанието към Господаря си.

Първенците на Курайш учудено следяха случващото се. Измежду тях вуйчото на Абдуллах рече: „Спри, о, Абдулмутталиб! Ние в никакъв случай не сме съгласни да пренесеш в жертва сина си. Ако го направиш, това ще се превърне в традиция сред курайшите. Всеки ще даде обет и ще пренесе в жертва сина си. Недей да бъдеш инициатор на такова дело! Намери някакъв друг начин, така че Господарят ти да бъде доволен от теб!..“ След това му предложи следното: “Допитай се до някой гадател, който да ти покаже някакъв изход!”

Приемайки предложението му, Абдулмутталиб отиде в Хайбер при гадателя Кутбе (или Седжак) и му разказа за проблема. Гадателят го попита: „Каква е цената на кръвнината при вас?“ Той отговори: „Десет камили.“, „Тогава – каза гадателят – теглете жребий между десетте камили и сина ти. Ако жребият се падне на сина ти, увеличете броя на камилите с още десет. Увеличавайте по десет, докато жребият не падне на камилите.“

Абдулмутталиб бързо се върна в Мекка и изпълни думите на гадателя. Започна да тегли жребий. Всеки път, когато жребият падаше на Абдуллах, той увеличаваше с десет броя на камилите. Когато камилите станаха сто, жребият се падна на тях. За по-сигурно той хвърли жребия още два пъти и той всеки път се падаше на камилите. Абдулмутталиб се зарадва много и изричайки текбӣри „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“, пренесе в жертва камилите и цялото месо раздаде на бедните.[9]

Същата тази история с пожертването, от времето на Āдем *(алейхисселя̄м)* до сега, се бе случила единствено с Исмāил *(алейхисселя̄м)*. Знаейки, че родът му стига до Исмāил *(алейхисселя̄м)*, Расӯлюллах *(салляллāху алей-*

[9] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 10-17; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 151-154; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 88-94

хи ве селлем) каза: **“Аз съм потомък** (син) **на двамина, нарочени да бъдат пренесени в жертва!”**[10]

Хазрети Абдуллах - бащата на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*

Когато Абдуллах, носещ на челото си светлината на Султана на двата свята - Пейгамбера ни Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, се появи на бял свят, хората на Писанието* рекоха: “Бащата на пейгамбера на а̄хир заман (времето преди края на света) се е родил в Мекка.”

У израилтяните се намираше една вълнена връхна дреха (джуббе) на пророка Яхия̄ (Йоан) *(алейхисселя̄м)*, попита с кръвта му, която той носеше, когато стана шехӣд* (мъченик). В свещените им писания пишеше: “Когато изсъхналата кръв по палтото се опресни и започне да капе, тогава ще се роди бащата на последния пратеник.” Когато забелязаха този признак, те разбраха, че се е родил Абдуллах. Впоследствие, колкото и да се опитваха да го убият от завист, Всевишният Аллах винаги го закриляше в името на светлината на челото му.

След като стана пълнолетен, заради красивия си характер и външен вид, Абдуллах се превърна в изключителна личност. От близо и далеч прииждаха хора, които се надпреварваха да омъжат дъщерите си за него. Сред тях имаше и много владетели, които идвайки при Абдулмутталиб, предлагаха дъщерите си, а в замяна бяха съгласни на всякаква саможертва. Но той, мило и любезно, изказваше своето несъгласие.

Красотата на Абдуллах стана легендарна, щом той достигна 18-годишна възраст. Светлината на челото му сияеше като слънце и момичетата, виждайки го, се влюбваха в него. Мълвата за неговата красота и слава достигнаха чак до Египет. Приблизително двеста девойки оттам дойдоха в Мекка, за да му предложат брак. Но Абдулмутталиб търсеше за сина си най-учтивото, благородно и красиво момиче за времето си, което да принадлежи към ханӣфската религия - религията на Ибра̄хим *(алейхисселя̄м)*.

Израилтяните, като разбраха от свещените си книги, че последният пратеник няма да е от тях, от завист се заклеха да убият Абдуллах. За целта изпратиха въоръжени седемдесет души в Мекка и започнаха да го чакат. Най-накрая, когато един ден Абдуллах излизаше на полето, тези хора, мислейки си, че никой не ги вижда, извадиха мечовете си и се нахвърлиха върху него. Точно по това време, заради мъдростта на Алла̄ху теа̄ля̄, един роднина на Абдуллах – Вехб бин Абди Мена̄ф бе на лов с приятелите си. Те видяха нападащите юдеи и решиха да му помогнат. Но отсрещната страна бе многобройна и нямаха никакъв шанс да ги победят. Накрая сметнаха за необходимо да изберат друг подход – да ги наставляват. Но

[10] Ибн Исха̄к, *ес-Сӣре,* 10-18; Ха̄ким, *ел-Мустедрек,* II, 604,609; Аджлӯнӣ, *Кешфу’л-Хафа̄,* I, 199, 230

когато се доближиха до тях, внезапно като светкавица, неизвестно откъде, се появиха конници с мечове в ръце, които произнасяйки текбӣр се нахвърлиха върху израилтяните, избиха ги до един и пак така внезапно изчезнаха. След тази случка Вехб разбра, че Абдуллах се намира под покровителството на Всевишния Аллах и колко ценен е той за Него. Връщайки се вкъщи, той разказа всичко на жена си и двамата стигнаха до извода, че този младеж е достоен за дъщеря им Āмине.

Абдулмутталиб бе чувал много за Āмине – дъщерята на Вехб от племето Бенӣ Зухра, за нейната красота, целомъдрие, скромност и привързаност към религията. А бяха и роднини. Родовете им се сливаха няколко поколения назад. Той отиде у тях да поиска Āмине за жена на сина си. Тогава Вехб му каза: „О, сине на чичо ми! Ние преди вас получихме това предложение." и му разказа случката, на която бе станал свидетел. После добави: „Майката на Āмине сънувала, че в къщата ни влиза една светлина, която огрява навсякъде. Аз пък тази нощ сънувах нашия предшественик Ибрāхим *(алейхисселя̄м)*. Той ми каза: „Аз извърших бракосъчетанието на твоята дъщеря със сина на Абдулмутталиб – Абдуллах. И ти го признай." От сутринта съм под влияние на съня и чакам с нетърпение вашето идване." Чувайки всички тези думи, Абдулмутталиб не се сдържа и възкликна: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!" (Аллах е велик! Аллах е велик!") И така Абдулмутталиб взе за жена на сина си красивата и умна Āмине. Съществуват и други предания за тяхната женитба.[11]

Преминаването на благословената светлина на майката

Когато благословената светлина на Пратеника на Аллāху теāлā *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* премина на неговата майка, вълците и птиците си предадоха един на друг благата вест: „Наближи появяването на бял свят на Султана на Вселената. Той е надеждният на света и слънцето на своето време." Същата нощ, всички идоли, намиращи се в Кябе, паднаха по лица. По това време в Мекка властваше суша, от години нямаше дъжд, по дърветата нямаше нито едно зелено листо, а от реколтата нямаше и следа. Хората бяха изпаднали в немотия, намираха се в пълна безизходица. Но когато светлината на любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* премина от Абдуллах на Āмине толкова много валя и реколтата бе толкова богата, че нарекоха тази година **„Година на изобилието"**.

Когато майка ни Āмине бе бременна, мъжът ѝ Абдуллах замина за Шам по търговия. На връщане оттам той се разболя и почина в Медӣна, при вуйчовците си от рода Неджāр. Тогава бе на 18 или на 25 години. Когато тъжната новина достигна до Мекка, целият град потъна в дълбока скръб.[12] Абдуллах ибни Аббāс *(радиялла̄ху анх)** от Есхāб-и кирāм, предава: „Кога-

---

[11] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 19-24; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 94-95
[12] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 99-100

то Абдуллах, бащата на Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту веселя̄м)* починал, без да види детето си, меля̄икетата казали: „О, Господи! Пратеникът ти остана сирак.“ Всевишният Аллах им отговорил: “Неговият Закрилник и Помощник съм Аз.”

Събитието със слона

Оставаха два месеца до раждането на последния пратеник Мухаммед *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Тогава се случи събитието със слона. По това време владетелят на Йемен – Ебрахе, с помощта на византийския император, построи в Санā една голяма църква с една единствена цел – да спре прииждащите тълпи от хора, които посещаваха Кяабе и да промени тяхната посока, т.е да ги насочи към новопостроената църква. Арабите обаче бяха свикнали да посещават Кяабе и не уважиха църквата на Ебрахе. Отнесоха се с пренебрежение. Даже се стигна дотам, че един от тях оскверни (омърси) църквата.

Това оскверняване ядоса много Ебрахе и той реши да разруши Кяабе. За целта събра голяма армия и потегли към Мекка. Когато наближиха Мекка, хората му почнаха да грабят от собствеността на племето Курайш. Сред плячката им бяха и двеста камили, собственост на Абдулмутталиб. Когато Абдулмутталиб отиде при Ебрахе и поиска да си върне камилите, той му каза: „Аз дойдох да разруша вашия свещен дом Кяабе, а ти вместо да го защитиш, искаш да си върнеш камилите?“ Абдулмутталиб му отговори: „Аз съм собственик на камилите. А Кяабе със сигурност си има свой Собственик, Който ще го опази.“ Ебрахе каза: „Никой не може да го опази от мен!“ и връщайки камилите на Абдулмутталиб, го отпрати. След това даде заповед на своята армия да се движи към Мекка. Начело на армията стоеше един слон на име Мамӯд. Вярваха, че така ще постигнат победа. Когато армията на Ебрахе се насочи към Кяабе този слон легна на земята и спря да се движи. При смяна на посоката, т.е. когато го насочваха към Йемен, слонът започваше да тича.

В този момент Всевишният Аллах изпрати ято от птици, наречени ебāбӣл (планински лястовички), над безсилната за нападение армия на Ебрахе. Всяка една от тях носеше по три малки камъчета – по едно в човките и по две в краката. Птиците пускаха камъчетата върху воините на Ебрахе и тези камъчета, падайки върху главите им, ги пронизваха и те моментално умираха. Както се съобщава и в Свещения Корāн, воините заприличаха на проядени листа. Ебрахе, който бе главната мишена на камъчетата, изпадна в паника и реши да избяга, но не успя. Камъчетата настигнаха и него. Бягайки, тялото му се разпадаше парче по парче и така умря.

Тази случка в Свещения Корāн е описана по следния начин, меāл:

“Не видя ли (О, Пратенико) **как постъпи твоят Господар с владетелите на Слона**(, които поискаха да разрушат Кяабе)**? Не заличи ли Той**

тяхната измама (целяща унищожаване на Кяабе)**? И изпрати срещу тях ята от птици, като всяка от тях хвърляше камъни от печена глина върху тях** (т.е. върху войниците)**. Накрая Аллāху теāлӯ ги унищожи като проядени от молци листа.** (Стори ги като прогризани и накълцани от личинки листа.)**”**[13]

Радостни вести

Всички пратеници и техните общности, започвайки от първия пратеник Āдем *(алейхисселя̄м)*, бяха известени от Аллāху теāля̄ с идването на любимия ни Пейгамбер Мухаммед *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Бяха им разкрити голяма част от признаците, благовестяващи наближаването на неговото рождение.

В свещената книга Теврāт (Тората), дадена на пратеника Мӯсā (Мойсей) *(алейхисселя̄м)*, а впоследствие изопачена, пишеше така:

“Той е такава благословена личност, че полага много усилия и помага. Любимец на бедните, лечител на богатите. Той е най-красивият сред красивите и най-чистият сред чистите. Когато говори е мил. Когато разпределя е справедлив. Правдив е във всяко свое дело. Към неверниците е твърд и суров. Към възрастните проявява уважение, а към децата съчувствие и милосърдие. И за малкото е благодарен. Съчувства робите. Винаги е усмихнат. Не се смее на висок глас, а само се усмихва. Неграмотен е, но без да е прочел и написал нещо, всичко му е било известено. Той е пратеник на Аллāху теāля̄. Не е с лош характер и не е коравосърдечен. По улиците и по тържищата не говори на висок глас. Неговата общност, неговите последователи, са хора с красива нравственост. От високи места споменават Аллāху теāля̄. Муеззините* им от минаретата призовават хората към намāз. Извършват обредно умиване (абдест) и изпълняват намāз. Когато го изпълняват се подреждат в редици (саф). През нощта шумът от техните броеници прилича на жужене на пчели. Ще се роди в Мекка. Всичко от Медӣна до Шам (Дамаск) ще бъде под негова власт. Името му е Мухаммед, но Аз го нарекох **Мутевеккил***. Докато не отстрани видоизменилите се религии и не разпространи и установи истинската религия, няма да го прибера от този свят. Той ще призове хората към Аллāху теāля̄. Благодарение на него слепите очи ще прогледат, глухите уши ще прочуят. От сърцата ще се заличи гафлета (забравата на Аллāху теāля̄).”

В свещената книга Зебӯр (Псалми), дадена на Дāвӯд (Давид) *(алейхисселя̄м)*, а впоследствие видоизменена, пишеше:

„Той е човек с широка ръка, т.е. щедър. Никога не се ядосва. Има много благ характер. Лицето му е красиво, думите - ласкави, лицето - сияйно. Той

---

[13] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 38-44; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 43-56; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 55-56, 92, 108; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, I, 269-279

е лечителят на човечеството. Много плаче, малко се смее. Малко спи, много мисли. По сътворение е хубав и красив. Думите му омайват сърцата и привличат душите... О, Любими Мой! Изкарвайки сабята на усилието, отмъсти с все сила на неверниците на бойното поле на героизма! С красиво слово разпространи Моето прославяне навсякъде по света! Всички неверници ще сведат глави пред твоите правещи керӑмети (чудеса) ръце...”

В свещената книга Инджӣл (Евангелие), дадена на пратеника Ӣсӑ (Исус) *(алейхисселя̄м)*, а впоследствие променена, пишеше:

„Той не яде много, не е скъперник. Никого не мами, не клевети. Никога не бърза. Не отмъщава за себе си. Не е мързелив. Не говори за хората в тяхно отсъствие (не злослови)...“

Пак в същата книга пишеше:

“Ако беше дошъл Той - Мунхаменнӑ, Дух Светий, изпратен от Господа (Аллӑху теӑля̄), Той щеше да свидетелства за мен. И вие щяхте да свидетелствате, защото се намирате с мен от дълго време. Аз ви казах това, за да не се съмнявате и отклоните.” Мунхаменнӑ на древносирийски означава Мухаммед.[14]

Епохата на невежеството

Преди да се роди Гордостта на битието Мухаммед *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* в целия свят, от морална гледна точка, цареше ужасна несправедливост и пълен мрак. Хората бяха ожесточени, озлобени. Религиите*, изпратени от Всевишния Аллах бяха забравени, Неговите закони бяха заменени с личностни идеи, мисли.

Всички народи забравиха Всевишния Аллах, **единобожието** – извора на спокойствието, щастието, блаженството и радостта. Бурята на неверието бе изкоренила вярата от сърцата. В душите, на мястото на вярата в Алла̄ху теа̄ля̄, се бе появила вярата в поклонение на идоли*.

Религията на Мӯса̄ *(алейхисселя̄м)* бе забравена, а свещената книга Тевра̄т, низпослана нему бе изопачена. Религията на Ӣса̄ *(алейхисселя̄м)* – назарянството, бе напълно изопачена [бе превърната в християнство]. Вече нямаше нищо общо с една религия. Възприета бе идеята за триединството – трите същности на бога, т. нар. троица. Съдържанието на свещената книга Инджӣл също бе променено. Появиха се изменените му варианти, които бяха написани от свещеници. И двете свещени писания престанаха да бъдат словото на Алла̄ху теа̄ля̄.

В Египет хората се придържаха към законите на видоизменилия се Тевра̄т, а във Византия господстваше изцяло променената религия на Ӣса̄ *(алейхисселя̄м)*. В Иран (Персия) се кланяха на огъня и този огън не бе из-

[14] Ибн Исха̄к, *ес-Сӣре*, 119-124; Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре*, I, 232-233; Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 360-363

гасен цели хиляда години. Религията на Китай бе конфуцианството, а на Индия – будизмът. Тези религии бяха измислени.

В Арабия положението бе още по-лошо. В най-скъпото за Всевишния Аллах място, в свещеното Кяабе, арабите бяха поставили триста и шестдесет идола. Кяабе бе образецът на Бейт-и Ма'мӯр, който се намира на Арша и бива посещаван от меля̄икетата. Всеки, който се отнасяше с неуважение към Кяабе, в най-кратък срок получаваше заслуженото наказание от Алла̄ху теа̄ля̄.

Сред племето Джурхум, което живееше в Мекка, бе разпространено прелюбодейството и проституцията. Господарите на това племе, виждайки гнусните и неприлични действия на хората от своето племе, правеха следното наставление за тях: "О, народе на Джурхум! Съвземете се! Оценете святостта на Кяабе и достойно се отнасяйте към това свещено място – дома на Алла̄ху теа̄ля̄. Знаете за наказанията на Всевишния, които сполетяха хората от племената на пейгамберите Хӯд (Евер), Са̄лих (Шела) и Шуайб (Йотор) (*алейхимусселя̄м)*. Наставлявайте се в доброто, забранявайте злото! Не се подмамвайте от временната сила, която притежавате! В Мекка странете от отвръщане от Алла̄ху теа̄ля̄ и от угнетяване. Угнетяването става причина за гибел. Кълна се в Алла̄ху теа̄ля̄, че хората, живеещи на това свещено място преди вас и вършещи такива аморални деяния бяха наказвани от Него, като техният род биваше заличен, изкоренен, а на тяхно място се установяваха други племена. Тук няма постоянно пребиваване за народа на Мекка, който продължава да престъпва границите и да се отвръща от Алла̄ху теа̄ля̄. Тук преди съществуваха други по-силни, по-многобройни, по-богати и по-дълголетни от вас - като Тасм, Джедис и Ама̄ликитите. Неуважителното отношение към святото място, забравата на Всевишния, разпространилото се насилие бяха причините за тяхното прогонване. Едни бяха прогонени чрез мравки, други чрез немотия, а някои чрез саби. Вече видяхте и чухте за тях!"

Но племето Джурхум не послуша тези увещания и бе жестоко наказано от Алла̄ху теа̄ля̄.

Ето, в една такава епоха, в центъра на земното кълбо – в благословения град Мекка – неверието течеше като потоп. Бейтуллах (домът на Алла̄ху теа̄ля̄, Кяабе) бе напълнен със стотици идоли като Ля̄т, Узза̄, Мена̄т... Насилието достигна крайния си предел, безнравствеността се считаше за достойнство, пороците се насърчаваха като добродетели. Арабия, по отношение на религията, политиката, духовните и обществено-социални ценности бе в пълна тъмнина, в пълно невежество, невъздържаност, разврат и насилие. В тази епоха, наречена **Епоха на невежеството** (безпросветна епоха) хората водеха предимно чергарски (номадски) начин на живот, бяха разделени на племена. Тези племена се намираха в постоянна вражда помежду си. Мародерството (грабителството) приемаха като средство за препитание. Широко разпространени бяха алкохолизмът, хазарта, проституцията,

кражбите, насилието, несправедливостта, лъжата и т.н. Силните използваха като средство насилието спрямо слабите. Жената бе подлагана на унижение – продаваше и се купуваше като обикновена вещ. А раждането на момиче, от една част от обществото, се приемаше като беда и позор за семейството. Това ужасно схващане доведе чак до това, че започнаха да заравят дъщерите си живи в предварително приготвени пясъчни ями, без да чуват техните ридания и молби, сладките и нежните им думи, като „тате“, „татенце“. Всичко това смятаха за героизъм и не изпитваха никакви угризения на съвестта. Добродетелите, като милосърдие, състрадание, човещина, справедливост, благодеяние, като че ли бяха изчезнали.

Единствено литературата и реториката (ораторското изкуство) бяха на пиедестал. Поетите и поезията заемаха много важно място. Добрият поет, а заедно с него и племето, към което спадаше, се славеха с голямо уважение. В определени дни от годината арабските племена се събираха на определени тържища и се провеждаха състезания за най-хубави стихове и речи. А произведенията на първенците се окачваха на стените на Кябе. Най-известните седем стиха на епохата на невежеството, окачени на стените на Кябе бяха наричани **„ел-Муаллакāтус-Себ’а“,** т.е. седемте окачени.

Отношението към религията в Арабия по това време бе различно: една част от хората бяха пълни атеисти и за тях не съществуваше нищо, освен земния живот, друга част от тях вярваха в Аллāху теāлā и задгробния живот, но не приемаха, че ще дойде последния пратеник. Трета част от хората вярваха в Аллāху теāлā, но не вярваха в задгробния живот. Друга голяма част от населението правеха ширк (съдружаваха) на Аллāху теāлā и се кланяха на идоли. Всеки от мушриците (съдружаващите, идолопоклонниците) имаше по един идол в дома си.

Освен тях имаше и такива, които принадлежаха към религията на Ибрāхим *(алейхисселāм)* и се наричаха **ханӣфи**. Те вярваха единствено във Всевишния Аллах и стояха далеч от идоли. Дядото, бащата и майката на Пратеника *(салляллāху алейхи ве селлем)*, и някои други хора принадлежаха към тази религия.

Всички групи освен ханӣфите бяха в заблуда, голяма тъмнина и мрак.

РАЖДАНЕТО НА МУХАММЕД *(алейхисселāм)*

Светът до такава степен беше почернял, тъмнината така беше покрила всичко, че хората бяха оставили да вярват и правят ибāдет (служат) на Аллāху теāлā. Хората бяха объркани. Кланяха се на явленията, произтичащи във Вселената, на предметите, сътворени от Всевишния и най-вече на идолите, които самите те дялаха от камъни и дървета и ги наричаха богове.

Вселената беше натъжена, живите същества бяха натъжени, душите бяха натъжени, а лицата бяха забравили да се усмихват. Най-висшите същества, сътворени от Всевишния Аллах – хората, цялото човечество, се нуж-

даеше от герой, който да стане причина за тяхното спасение от Джехеннема (Ада). Неговото раждане наближаваше съвсем и всички се подготвяха да посрещнат притежателя, собственика на благородната светлина - предаваща се от чисти на чисти чела от Āдем *(алейхисселя̄м)* дотогава. Идваше **неповторимият човек**, който щеше да покаже на всички хора и джинове пътя към вечното щастие!.. Идваше източникът на съчувствие и милост, идваше високопоставеният човек, придобил нрава на Господаря си!...

Идваше притежателят на Макāм Махмӯд*, водачът на застъпниците!.. Идваше учителят на Вселената, идваше същността на творенията, султанът на хората!... Идваше помощникът в Съдния ден, главатарят на пратениците!... Идваше Любимият на Аллāху теāля̄, идваше любимият ни Пейгамбер, в чието име е създадено всичко и който е изпратен като милост за световете!... *(Саллялля̄ху алейхи ве селлем*!)

Седемде слоя небеса, седемте слоя земи и накратко цялото творение с голямо уважение и радост очакваха своя Султāн, който е Сейййиду'л-Мурселӣн (най-високопоставен сред хората), Хāтему'л-Енбия̄ (последен пратеник), Хабӣбу'л-Худā (Любим на Всевишния). Творенията бяха готови да извикат: „Добре дошъл, о, Расӯляллах (Пратенико на Аллах)!"

Петдесет и три години преди Хиджра (Преселението) и два месеца след събитието със слона, вечерта на дванадесети от месец рабӣу'л-еввел, когато наближаваше сутринта, понеделник, на улицата на синовете на Хāшим в Мекка, в къща до хълма Сафā, се роди очакваният с копнеж Мухаммед Мустафā *(салляллāху алейхи ве селлем)* - светлината на Аллāху теāля̄. С неговото раждане светът се оживи отново. Тъмнината изведнъж се озари от светлина.[15]

В книгата **„Медāридж ун-нубувве"** се казва:

„Удостоената с най-висока чест най-щастлива майка Хазрети Āмине обяснява бременността си така: „По време на бременността си нямах никакви болки и притеснения. Изобщо не чувствах, че съм бременна. Но след шест месеца някой в полусън ме попита: „Знаеш ли кого носиш в утробата си?", аз отговорих „Не знам.". Тогава чух новината: „Да знаеш, че си бременна с последния пратеник!" Когато наближи раждането, същият човек отново дойде и каза: „О, Āмине, след като се роди бебето, назови го Мухаммед." А в друго предание се казва: „О, Āмине! Когато се роди бебето, назови го Ахмед!"

Самото раждане майка ни Хазрети Āмине обяснява така:

„Когато наближи раждането чух един величествен глас. Настръхнах. После видях една бяла птичка, която ме погали с крилото си. От страха и ужаса не остана и помен у мен. В този момент бях ожадняла и сякаш изгарях от жажда. До себе си видях паничка с шербет, бял като мляко. Дадоха ми да го пия. Изпих го. Беше студен и по-сладък от мед. Вече си бях уто-

---

[15] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 100-103

лила жаждата. След това видях една голяма светлина. Къщата ми толкова се освети, че не виждах нищо, освен тази светлина.

Точно по това време видях много жени, които ме бяха наобиколили. Бяха високи, лицата им грееха като слънце. Приличаха на момичетата от племето Абди Менāф. Бях изненадана от внезапното им появяване. Едната от тях каза: „Аз съм съпругата на Фараона – Āсия.“, а другата: „Аз съм Мерйем бинти Имрāн. А тези тук са хӯриите (девиците) от Дженнета (Рая).“

В същия момент видях един бял, дълъг копринен плат, който се разстилаше от небето до земята. И казаха: „Скрийте я от хорските погледи!“. Точно тогава се появиха много птици. Човките им бяха от изумруд, а крилата от рубин. Бях се изпотила от страх. От потта, която капеше, се разнасяше ухание на мускус. В това състояние свалиха пердето от очите ми. Видях цялото земно кълбо – от изток до запад. Бях обкръжена от меляикета.

Още щом се роди, Мухаммед *(саллаллāху алейхи ве селлем)* сведе благословеното си чело в суджӯд* (земен поклон) и си вдигна показалеца. После един бял облак се спусна от небето и го обви. Чух един глас да казва: „Разведете го навсякъде от изток до запад. Разведете го, за да го види целият свят. И да знаят, че той се казва Мāхӣ, т.е. Всевишният Аллах с него премахва ширка (съдружаването с Аллах).“ И този облак изчезна и видях Мухаммед *(саллаллāху алейхи ве селлем)* обвит в бял вълнен плат. В същото време дойдоха трима души със сияйни като слънцето лица. Единият държеше сребърен ибрик (стомна), другият – изумруден леген, а третият – коприна. От ибрика се носеше аромат на мускус. Сложиха благословената ми рожба в легена, измиха главата и краката му и го завиха в коприна. После намазаха благословената му глава с хубав парфюм, на очите му поставиха антимон (сурма) и изчезнаха.“

По време на раждането при майка ни Хазрети Āмине се намираха майката на Абдуррахмāн бин Авф – Шифā, майката на Осмāн бин Ебӯ'л-Āс – Фāтима и лелята на Пейгамбера *(саллаллāху алейхи ве селлем)* – Сафийе. Те станаха свидетели на светлината и на останалите събития около раждането и съобщиха видяното.

Шифā *(радиеллāху анхā)** разказва: „В тази нощ аз се намирах при Āмине като помощничка. Още щом се роди Мухаммед *(алейхисселям̄)* го чух да отправя ду'ā и да се моли. От неведомото се каза: „**Йерхамуке Раббуке“**. После се появи една светлина и дотолкова освети навсякъде, че се видя всичко от изток до запад...“

Свидетелката на още много други чудеса Шифā *(радиеллāху анхā)* разказва: „Когато му беше съобщено, че е пратеник, без никакво колебание, аз бях една от първите, приели вярата.“

А лелята на Пратеника *(алейхисселям̄)* – Сафийе разказва следното:

„В момента, в който се роди Мухаммед *(саллаллāху алейхи ве селлем)*, една светлина освети навсякъде. Още щом се роди направи суджӯд и вдигай-

ки благословената си глава, с ясен глас каза: **„Ля̄ иля̄хе илляллā̄х, иннӣ расӯлюллā̄х“**. Когато поисках да го изкъпя, ни се каза: „Ние го изпратихме изкъпан“. Видях го обрязан и с прерязана пъпна връв. По време на суджӯд с тих глас казваше нещо. Доближих ухото си до благословената му уста и чух да казва: **„Умметӣ, Умметӣ!** (Моя общност, моя общност!)**“**

По време на раждането на любимия ни Пейгамбер *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*, дядо му Абдулмутталиб бе в близост до Кябе, където се молеше и отправяше ду'ā на Аллā̄ху теāля̄. В деня на раждането на внука си той стана свидетел на много необикновени явления, и като му предадоха радостната вест, много се зарадва и каза: „Славата на внука ми ще бъде много велика.“[16]

За да отпразнува щастливото събитие, на седмия ден от раждането, Абдулмутталиб угости мекканците в продължение на три дни. Освен това заколи камили във всички улици на града и нахрани хората и животните. На въпросите на мекканци за името на внука си, Абдулмутталиб отговаряше: „Дадох му името **МУХАММЕД**.“, а на въпросите защо не е избрал едно от имената на своите предшественици, отговаряше: „Защото искам Аллā̄ху теāля̄ и хората да го възхваляват.“ Според едно друго предание името „Мухаммед“ бе дадено от майката Ā̄мине.

Събитията в нощта на раждането

Преди и след раждането на Мухаммед *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* се случиха много събития, предсказващи неговото появяване на бял свят. Още преди да се роди, знатните личности на времето сънуваха разни сънища, които бяха тълкувани от гадателите и знаменитите учени. Те казваха, че тези сънища са знак за наближаващото появяване на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*.

Дядото на любимия ни Пейгамбер *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* разказва следното:

„Веднъж бях задремал. Събудих се целия настръхнал от съня, който сънувах. Набързо отидох при един гадател, за да разтълкува съня ми. Когато пристигнах при него, той ме погледна и попита: „О, вожде на Курайш! Какво ти е? Виждаш ми се притеснен. Нещо важно ли се е случило?“ Аз отговорих: „Да, сънувах ужасяващ сън, който все още не съм разказал на никого.“ Седнах при него и започнах да разказвам:

„Тази нощ сънувах едно голямо дърво. Единият му край стигаше до небето, а клоните му се бяха разпрострели на изток и на запад. Това дърво излъчваше толкова много светлина, че слънчевата светлина би била много по-слаба в сравнение с неговата. Ту се показваше, ту изчезваше. Хората се бяха насочили към него. Светлината му ставаше все по-ярка.

[16] Ибн Саад, *ет-Табакā̄т*, I, 100-103

Една част от племето Курайш се хващаха за клоните на това дърво, а друга част се мъчеше да го отреже. Един младеж се противопоставяше на тези, които искаха да го отрежат. Имаше много красиво лице. Аз досега не съм виждал такова прекрасно лице. От тялото му се разнасяше приятен аромат. Протегнах си ръката, за да хвана един клон, но не успях." Като свърших разказването на съня си, лицето на гадателя се промени, пребледня. После ми каза, че аз няма да имам щастието да се хвана за клоните на това дърво и продължи: „От твоето поколение ще дойде един пейгамбер, който ще господства навсякъде, хората ще приемат неговата религия!" После, обръщайки се към сина ми Ебӯ Тāлиб, който беше до мен, му каза: „Този сигурно ще му бъде чичо." След години, когато Пейгамберът *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* бе известен с пророчеството, Ебӯ Тāлиб му разказа тази случка и рече: „Ето го това дърво. Това дърво е Ебӯ'л Кāсим (бащата на Кāсим), ел-Емӣн (довереният) Мухаммед *(алейхисселя̄м)*."

В нощта, в която се роди любимият ни пейгамбер Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, на небето се появи една звезда. По нея юдейските учени разбраха, че се е появил на бял свят последният пратеник.

Хассāн бин Сāбит от Есхāб-и кирāм предава:

„Бях на осем години. Една сутрин един от юдеите бягаше, крещейки: „О, юдеи! О, юдеи!" Юдеите се струпаха около него и го попитаха: „Какво има? Защо крещиш?" Той им отговори: „Да знаете, че тази нощ се роди звездата на Ахмед! Тази нощ се роди Ахмед!"

В тази нощ всички идоли, намиращи се в Кябе, се стовариха по лица на земята. От Урве бин Зубейр се предава: „Една група от племето Курайш си имаше един идол. Един път в годината обикаляха около него, колеха камили и пиеха вино. В един такъв ден, отивайки при идола, го намериха проснат на земята. Изправиха го, но той пак се просна. Това нещо се повтори три пъти. Тогава го подпряха от всички страни и когато го изправиха се чу някакъв глас: „Роди се някой и цялата земна повърхност се раздвижи. Всички идоли бяха повалени. Кралските сърца се разтрепереха от страх." Това събитие се случи точно в нощта, в която се роди Мухаммед *(алейхисселя̄м)*.

В същата нощ се срутиха четиринадесетте кули на двореца на персийския хосрой (владетел) в град Медāин. Владетелят и жителите на града се събудиха с шум и ужас и от разтълкуваните страшни сънища на техните знатни мъже разбраха, че това е знак за нещо много важно.

Пак в тази нощ внезапно угасна огънят на огнепоклонниците (меджӯсӣ), който гореше от хиляда години. Тази дата, в която угасна огънят, бе отбелязана и тя съвпадаше със срутването на кулите на владетеля.

Езерото Саве, което по това време се считаше за свещено, внезапно пресъхна.

Пресъхналата от хиляда години река Семāве, намираща се в Шам, в нощта на раждането на благословения Пратеник *(салляллāху алейхи ве селлем)*, започна отново да тече и преля.

От тази нощ нататък гадателите на Курайш не можеха да получат новини от шейтāна (сатаната) и джиновете. Предсказването, предричането свърши...

В нощта на раждането на Пейгамбера *(салляллāху алейхи ве селлем)*, а и след това се случиха още много чудни събития. Всички те бяха знак за появата на последния пейгамбер Мухаммед *(алейхисселяٰм)*.[17]

Нощта Мевлид*

Нощта на раждането на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* се нарича „Нощта Мевлид". "Мевлид" означава „раждане, време на раждане". Тази нощ е най-важната, най-значимата нощ след „Нощта Кадр". Хората, радващи се в тази нощ на раждането на любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*, ще бъдат опростени. Голям севāб* е в тази благословена нощ да се четат, слушат и научат чудесата, свързани с раждането на Пратеника *(салляллāху алейхи ве селлем)*. И самият ни Пейгамбер *(алейхиссаляٰту весселяٰм)* разказваше за тях.

И Есхāб-и кирāм [т.е. мюсюлманите, видели Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*] в тази благословена нощ се събираха и четейки, и разказвайки помежду си, споменаваха това събитие. Мюсюлманите от всички краища на света всяка година празнуват тази нощ, известна като „Мевлид Кандили". Навсякъде се четат касӣдета и се възпоменава Султанът на вселената .

Общността на всеки един пратеник превърна в празник рождената дата на своя пейгамбер. Денят на раждането на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* е празник за мюсюлманите, ден на щастие и радост.

При дойката

Майка ни Āмине, когато взе в ръце сияйната си рожба, поне за малко забрави болката от загубата на мъжа си. Тя кърми детето си девет дни, след което няколко дни го кърми наложницата на чичо му Ебӯ Лехеб – Сувейбе. Преди това Сувейбе бе кърмила Хамза (чичото на Пратеника *(алейхисселяٰм)*), след него и Ебӯ Селеме.

Хāфъз Ибни Джезрӣ предава: „Един човек сънува Ебӯ Лехеб и го попита как е. Той отговори: „Изтърпявам гробно наказание, но всяка година, в 12-ия ден на месец рабӣу'л-еввел тези мъчения се облекчават. Смучейки

---

[17] Ибн Кесӣр, *ел-Бидāйе*, III, 211-212

студената вода, излизаща измежду двете ми пръсти, ми става леко. В тази нощ, след като се роди Расӯлюллах (Пратеникът на Аллāху теāлӯ), наложницата ми Сувейбе ми съобщи радостната вест. Много се зарадвах и от радост я освободих и ѝ заповядах да му стане дойка. И затова, в тези нощи, моите страдания се облекчават."

По това време, по традиция, жителите на Мекка даваха малките си рожби на кърмачки от близките планински местности, където въздухът бе чист и водата сладка. Причината за това бе жаркото време на Мекка. Всяка година в Мекка пристигаха много жени с такава цел и взимайки по едно кърмаче се връщаха по домовете си. Тези кърмачета оставаха там определено време, докато поотраснат и укрепнат физически, след което бяха предавани на своите семейства, а в замяна получаваха голямо възнаграждение и много подаръци.

И в годината на раждането на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* много жени от племето **Бенӣ Саад**, живеещи по планинските местности, пристигнаха в Мекка. Всяка от тях взе по едно кърмаче. Сред всичките околни на Мекка племена, племето Бенӣ Саад бе много известно със своето достойнство, благородство, великодушие, щедрост и смиреност и с правилното владеене на арабския език. Първенците на племето Курайш предпочитаха да дават рожбите си на жените-кърмачки от това племе. Тази година бе много тежка за племето Бенӣ Саад – по техните земи господстваше голяма суша, глад и немотия. Халӣме – дойката на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* - обяснява това тежко положение на племето си по следния начин:

„Аз обикалях по полетата, събирах трева и благодарях на Аллāху теāлӯ за тази възможност. Понякога три дни не слагах нищо в устата си. В това състояние родих. От една страна бях гладна, а от друга – притеснена след раждането. Имаше такива моменти, в които от глад не можех да различавам земята и небето, деня и нощта. Една нощ бях заспала в пустинята. Сънувах, че един човек ме потопи в една вода, по-бяла от мляко и ми каза: „Пий от тази вода!" Пих до насита. После ме принуди още да пия. Пих отново и отново, беше по-сладка от мед. Каза ми: „О, Халӣме, нека кърмата ти бъде обилна!" и ме попита дали съм го познала. Когато отговорих, че не съм го познала, ми каза: „Аз съм твоята благодарност, която произнасяше в трудни моменти. О, Халӣме, иди в Мекка! Там една „Светлина" ще стане твой приятел и ще се напълниш с щастие, изобилие, благоденствие. И не разказвай съня си на никого!" След като се събудих видях, че гърдите ми се бяха напълнили с мляко, а гладът и трудностите вече ме бяха изоставили."

Заради глада и недоимъка и за да преодолеят трудностите, през тази година в Мекка пристигнаха много повече кърмачки в сравнение с предхождащите години. Всички бързаха да вземат деца от заможни семейства. Първите пристигнали жени си бяха взели по едно дете, а към Пейгамбера

ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* не проявяваха желание, защото бе сираче и мислеха, че няма да получат добро възнаграждение. Сред тези жени бе и Халӣме, известна със своето целомъдрие, чистота, спокойствие, срамежливост и прекрасен характер. Тя и мъжът ѝ пристигнаха в Мекка късно, защото животното им, с което дойдоха, бе слабо. Но това закъснение стана причина да се сдобият с нещо по-скъпо от търсеното. Обикаляйки с мъжа си улиците на Мекка те видяха, че кърмачетата на заможните семейства вече са взети. Обаче не искаха да се връщат с празни ръце. Тяхното единствено желание бе да се върнат с едно кърмаче.

Накрая те срещнаха един миловиден и излъчващ уважение човек. Този човек бе вождът на Мекка – Абдулмутталиб. Той, като узна техните намерения, им предложи да вземат неговия внук и каза, че благодарение на него ще се сдобият с голямо благополучие и щастие. Останаха впечатлени от прекрасните думи и приятелското отношение на Абдулмутталиб и веднага приеха предложението му. Тогава той заведе Халӣме в дома на Хазрети Āмине. Ето как разказва Халӣме срещата си с малкото кърмаче:

„Когато се приближих до кърмачето беше завит с пелени и спеше сладко-сладко върху зелено копринено покривало. Наоколо ухаеше на мускус. Бях изумена от неговата красота и веднага го обикнах. Не смеех да го събудя. Когато сложих ръката си върху гърдичките му, то се събуди, погледна ме и се усмихна. От тази усмивка едва не изгубих съзнание. После, подтикната от мисълта, че майката може да не даде това красиво и благословено дете, закрих личицето му и веднага го взех в обятията си. Сложих го на дясната си гърда – почна да суче. Сложих го на лявата – не пожела да суче. Дядото Абдулмутталиб, обръщайки се към мене, каза: „Ти си щастливка, защото никой сред жените, освен теб, нямаше щастието да се сдобие с такова благо.“[18]

А Хазрети Āмине, след като ми даде любимото си дете, каза: „О, Халӣме! Преди три дни чух глас, който ми каза: „Жената, която ще кърми твоята рожба ще е от рода Ебӯ Зуейб на племето Бенӣ Саад.“ Като чух това, ѝ казах: „Аз съм от племето Бенӣ Саад, а баща ми е от потомците на Ебӯ Зуейб.“

Халӣме продължава:

„Āмине ми разказа още много необикновени истории и ми даде наставления. А аз ѝ разказах съня си, който бях сънувала, преди да дойда в Мекка и как, идвайки насам, чувах отвсякъде гласове, казващи: „О, Халӣме, имаме благи вести за теб! Ти ще имаш щастието да кърмиш Светлината, ослепяваща очите и озаряваща целия свят.“

Срещата на мъжа ѝ с детето предава по следния начин:

„Взех Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и излязох от дома на Хазрети Āмине. Отидох при мъжа си. Виждайки лицето на детето, той едва не изгуби съз-

---

[18] Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, II, 144-145; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледунниййе*, 37

нание. Каза ми: „О, Халӣме, до ден днешен не бях виждал такова красиво личице!“ А впоследствие, когато видя изобилието, с което се сдобихме след като го взехме, ми каза: „О, Халӣме! Да знаеш, че ти си взела едно много благословено и безценно дете!“ А аз му казах: „Кълна се в Аллāху теāлӯ, исках такова дете и желанието ми се изпълни.“

В момента, в който Халӣме и мъжът ѝ, вземайки Мухаммед *(алейхиссе-лям̄)*, потеглиха от Мекка, върху тях започна да се сипе благодат. Немощната и слаба магарица вече се движеше като хала. Даже превари потеглилия преди тях керван, който бе на много голямо разстояние от тях. Пристигайки у дома си, в земите на Бенӣ Саад, бяха засипани от изобилие и благодат. Животните им, от които преди изцеждаха много малко мляко, сега бяха с натежали от мляко вимета. Изумените им съседи ясно разбраха, че причината за цялата тази благодат бе малкото кърмаче.

Веднъж, поради настъпилата голяма суша, всички изпаднаха в голямо затруднение и излязоха на открито, за да се молят на Всевишния Аллах за дъжд. Взеха и Мухаммед *(алейхисселям̄)*. В негово име Аллāху теāлӯ ги дари с много дъжд и плодородие.

Пейгамберът ни *(саллаллāху алейхи ве селлем)* сучеше само от дясната гърда на своята кърмачка, а лявата оставяше за млечния си брат. Когато стана на два месеца започна да пълзи; на три месеца – стоеше изправен; на четири месеца – започна да ходи, подпирайки се на стената; на пет месеца – проходи; на шест месеца – се движеше бързо; на седем месеца – вече ходеше навсякъде; на осем месеца – проговори; на девет месеца – съвсем ясно разговаряше. На десет месеца започна да стреля с лък.

Халӣме разказва следното: „Първите му думи бяха: **„Лӯ иляӯхе иллял-лāху валлāху екбер, Велхамдулилляӯхи раббил āлемӣн.** (Няма друг Бог освен Аллах, Аллах е велик. Хвала на Аллах – Господа на световете)**.“** След този ден, без да споменава името на Аллāху теāлӯ, не се доближи до нищо. Никога не се хранеше с лявата си ръка. Когато проходи, стоеше далеч от играещите деца и им казваше: **„Ние не сме създадени за това.“** Всеки ден го покриваше една светлина, подобна на слънчевата, а после изчезваше. Разговаряше с луната, а когато насочваше пръста си към нея, тя се движеше.“

Халӣме разказва още:

„Когато Мухаммед *(алейхисселям̄)* стана на две години, го отбих. После с мъжа ми отидохме в Мекка, за да го предадем на майка му. Но благодарение на него се бяхме сдобили с толкова много благодат, че ни беше трудно да се разделим и да не виждаме благословеното му личице. Разказах на Āмине необикновените неща, които се бяха случили с него. Тя каза: „Славата на моя син е голяма.“ А аз ѝ казах: „Кълна се в Аллāху теāлӯ, до сега не съм виждала по-благословено дете от него.“ После помолих Āмине, изтъквайки разни причини, детето ѝ да остане още малко при нас. Тя даде

своето съгласие и ние, заедно с него отново се върнахме при племето си. С неговото завръщане домът ни се напълни с безкрайна благодат.“[19]

Разтварянето на гръдта му

Халӣме разказва следното:

„Един ден Мухаммед *(салляллāху алейхи ве селлем)* ме попита: **„През деня не мога да видя брат си и сестра си. Каква е причината?“** Аз му отговорих, че отиват да пасат овцете и затова се връщат късно. Тогава ме помоли: **„Нека и аз да отида с тях да паса овцете.“** С какви ли не думи се мъчех да го склоня да се откаже от това свое намерение, но не успях. Приех молбата му. На другия ден сресах благословената му коса, облякох го и го изпратих със своите млечни братя. Няколко дни отиде с тях. Един ден млечната му сестра Шеймā се бе върнала от полето. Когато я попитах: „Къде е светлината на моите очи – синът ми Мухаммед?“, тя отговори, че е на полето. Пак попитах: „Миличкото ми, как ли издържа на горещината?“, дъщеря ми Шеймā отговори: „Майчице моя, нищо няма да му се случи, защото един облак стои върху благословената му глава и се движи заедно с него. И по този начин той е предпазен от жаркото слънце.“ На въпроса ми, дали е вярно всичко това, тя ми се закле и аз се успокоих. Веднъж, пак по обед, млечният му брат Абдуллах, идвайки при мене, каза: „Майчице! Бързо помогни. С братчето ми от племето Курайш пасяхме овцете. Внезапно дойдоха двама души, облечени в зелено. Взеха брат ни и го отведоха на върха на хълма. Сложиха го по гръб и разтвориха с нож корема му. Когато идвах към теб, те бяха още там. Не знам дали е жив.“ Много се уплаших. Бързо отидохме при него. Когато го видях, веднага целунах благословеното му личице и главичка и го попитах: „Милото ми дете! Какво ти се случи? Кой те обезпокои?“ А той ми отговори: „Като излязох от къщи видях двама души в зелени дрехи. Единият държеше сребърен ибрик, а другият – леген от зелен изумруд. Легенът беше пълен с нещо по-бяло от сняг. Заведоха ме на върха на хълма. Единият ме сложи по гръб на земята. Когато го наблюдавах, ми разцепи гръдта до пъпа. Не изпитвах никаква болка. Пъхайки ръката си, извади всичко отвътре. Измиха извадените с бялото съдържание от легена и го сложиха пак на мястото му. Единият каза на другия: „Стани, за да си свърша и аз работата!“, след което, пъхайки ръката си, извади сърцето ми, разряза го на две части, извади отвътре нещо черно и го изхвърли. И ми каза: „Това е дялът на шейтāна от теб. Извадихме го и го изхвърлихме. О, любимецо на Всевишния Аллах! Предпазихме те от нашепванията и измамите на шейтāна.“ После напълниха сърцето ми с нещо нежно и меко, намиращо се при тях. Запечатаха го с печат от светлина.

[19] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 25-25; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 158-167; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 108-115

Все още чувствам студенината на този печат. Единият от тях сложи ръката си върху раната ми и тя заздравя. После ме претеглиха с десет души от моята общност, аз натежах. Претеглиха ме с хиляда души, пак натежах. Тогава единият каза на другия: „Стига си го претеглял вече. Кълна се в Аллах, ако го претеглим с цялата му общност, пак ще натежи.“ След това и двамата целунаха ръката и лицето ми, оставиха ме тук и си отидоха.“ На благословените му гърди беше останал видим белег от раната.“[20]

Тази случка, свързана с любимия ни Пейгамбер *(алейхиссалят̄у весселя̄м)* е съобщена в първи а̄йет от сӯра Инширах и се нарича **“Шакк-ъ садр”** (разтварянето на гръдта).

След като на Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* бе съобщено, че е пейгамбер, част от сподвижниците го помолиха: „О, Пратенико на Алла̄ху теа̄ля̄! Бихте ли ни разказали за вас?“ Той им отговори: **„Аз съм молбата** (ду’а̄) **на моя предшественик Ибра̄хим** *(алейхисселя̄м)*, **благата вест на моя брат Ӣса̄** *(алейхисселя̄м)*, **и сънят на майка ми. По време на бременността си тя сънувала как една светлина, осветяваща дворците на Шам, излиза от нея... Аз бях кърмен и израснах сред потомците на Саад бин Бекр.“**

Когато Мухаммед *(алейхисселя̄м)* стана на четири години Халӣме го заведе в Мекка и го предаде на майка му. Дядото Абдулмутталиб отрупа милата дойка с много подаръци. Мъката на Халӣме бе много голяма. Тъжната си раздяла с любимото кърмаче тя изрази с тези думи: „Сякаш душата и сърцето ми останаха с него.“

Смъртта на уважаемата майка

Любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* до шестгодишна възраст расна под нежните грижи на майка си. Когато стана на шест години майка му, заедно с наложницата Умму Еймен, го отведе в Медӣна, за да посетят роднините си и гроба на баща му Абдуллах. Там останаха един месец. В Медӣна Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* се научи да плува в басейна на техните роднини от рода Неджа̄р. В това време един юдейски учен видя у него пророческите признаци и приближавайки се до него, го попита как се казва. Мухаммед *(алейхисселя̄м)* му отговори: „Ахмед“. Като чу името, ученият изкрещя: „Това дете ще е последният пейгамбер!“ Белегът на пророчеството бе забелязан и от други юдейски учени, и когато обсъждаха този въпрос помежду си, Умму Еймен чу техните разговори и съобщи състоянието на майка ни А̄мине. Разтревожена за своето дете, благословената майка реши да се върнат в Мекка. На връщане, в местността Ебва̄, майка ни Хазрети А̄мине се разболя. Състоянието ѝ се вло-

[20] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 121; Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре*, I, 164-165; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, II, 167

шаваше и започна често да губи съзнание. Поглеждайки към любимия си син Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, който бе до нея, му каза: „О, сине на човека, който благодарение на милостта и щедростта на Алла̄ху теа̄ля̄ бе откупен срещу сто камили и спасен от страшния лък на смъртта. Нека Всевишният Аллах те благослови! Ако сънят ми се окаже достоверен, ти ще бъдеш изпратен от Превеликия и Щедър Аллах, за да известиш на хората позволеното и забраненото. Алла̄ху теа̄ля̄ ще те защити от идолите и идолопоклонничеството." И продължи с тези двустишия:

„Новото овехтява, живеещият умира.
Изчерпва се многото. Вечно млади дали има?

И аз ща умра, но разлика има една:
аз те родих и чест за мен е това.

След себе си оставих полезно дете.
Затворих очи, душевно съм добре.

Моето име и моята слава ще е вечна.
Любовта към теб в сърцата ще е безконечна."

Изричайки тези думи, любимата майка на Пратеника *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* почина в местността Ебва̄, където бе и погребана. Тогава тя бе на двадесет години.

А Умму Еймен и Султанът на световете *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*, след няколкодневно пътуване, се завърнаха в Мекка и тя го предаде на дядо му Абдулмутталиб.[21]

При любящия го дядо

Родителите на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* принадлежаха към религията на Ибра̄хим *(алейхисселя̄м)*, повеляваща служене единствено на Алла̄ху теа̄ля̄, т.е. бяха вярващи. Ислямските учени казват, че те принадлежат и към религията на Ибра̄хим *(алейхисселя̄м)*, и към общността на последния пратеник Мухаммед *(алейхиссаля̄ту вессе-ля̄м)*, защото след като на него му бе съобщено, че е пейгамбер, Всевишният Аллах ги съживи, те произнесоха Келиме-и шеха̄дет (засвидетелстваха единството на Алла̄ху теа̄ля̄ и пророчеството на Неговия пратеник Мухаммед *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*) и се присъединиха към неговата общност. [22]

[21] Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре*, I, 168; Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 116
[22] Кастала̄нӣ, *ел-Мева̄хибу'л-Ледуннийе*, I, 652

До осем годишна възраст Мухаммед *(алейхисселя̄м)* остана при дядо си. Дядото Абдулмутталиб бе уважавана личност, ръководеща различни дела. Бе внушителен, търпелив, благовъзпитан, почтен, смел и щедър човек. Хранеше бедните, даже даваше храна и вода на гладните и жадни животни. Вярваше в Алла̄ху теа̄ля̄ и в отвъдния живот. Предпазваше се от лошите постъпки, стоеше далеч от грозните обичаи на епохата на невежеството. Възпрепятстваше насилието, несправедливостта в Мекка и проявяваше гостоприемство. Бе му станало навик през месец рамаза̄н да се усамотява в планината Хира̄, далеч от обществения живот. Абдулмутталиб обичаше децата, бе милосърден към тях. Любимия си внук Мухаммед *(алейхисселя̄м)* обсипваше с любов и нежност и никога не го отделяше от себе си. Настаняваше го до себе си на специалния си миндер, който се намираше в сянката на Кяабе. А на тези, които искаха да му попречат, казваше: „Оставете внука ми. Неговата слава е велика.“[23] Постоянно съветваше бавачката му Умму Еймен: „Наглеждай внука ми добре. Хората на Писанието казват, че моят внук ще стане пейгамбер на тази общност.“ Умму Еймен разказва следното: „В детството си никога не се е оплаквал от глад и жажда. Всяка сутрин пиеше една глътка Земзем. Когато искахме да го нахраним, казваше: „Не искам, сит съм.“

Когато Абдулмутталиб спеше или бе сам в стаята си, не позволяваше на никого, с изключение на внука си, да влиза при него. Прегръщаше го нежно, милваше го, много харесваше думите и постъпките му. Не сядаше на софрата без него, настаняваше го на коляното си и го хранеше с най-хубавото, най-вкусното ястие. Сънуваше много сънища, свързани с него и ставаше свидетел на много необикновени случки.

Веднъж в Мекка имаше суша и глад. Абдулмутталиб, опирайки се на един свой сън, хвана Мухаммед *(алейхисселя̄м)* за ръката и се качи на планината Ебӯ Кубейс. Там се помоли на Алла̄ху теа̄ля̄ с думите: "О, Аллах мой! В името на това момче ни зарадвай с обилен дъжд!" Молбата му бе приета, заваля обилен дъжд. Тогавашните поети описаха в стихове това събитие.

Монахът от Неджра̄н

Един ден, когато Абдулмутталиб седеше в близост до Кяабе, към него се приближи един монах от Неджра̄н и му каза: „Ние четохме от свещените писания за качествата на последния пратеник, който ще бъде от потомците на Исма̄ил *(алейхисселя̄м)*. Тук (т.е. Мекка) ще е родното му място. Ще притежава такива и такива качества.“ и едно по едно изброи неговите качества. През това време при тях дойде любимият ни Пейгамбер *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*. Монахът започна внимателно да го наблюдава, а

[23] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 70-74

после, приближавайки се до него, погледна очите, гърба и краката му, и развълнуван каза: „Ето, това е той! Това дете от твоя род ли е?“ Абдулмутталиб отговори: „Той е мой син.“ Тогава монахът каза: „Ние четохме от свещените писания, че неговият баща не трябва да е измежду живите.“ Абдулмутталиб призна: „Той е син на моя син. Баща му почина преди той да се роди, когато майка му беше бременна.“, „Сега каза истината.“ рече монахът. След всичко това Абдулмутталиб, обръщайки се към синовете си, им каза: „Чуйте какво се говори за вашия братов син, грижете се много добре за него и го закриляйте.“

Смъртта на любимия дядо

В последните си земни мигове Абдулмутталиб събра синовете си и им каза: „Вече е време да се преселя в отвъдния свят. Мисля единствено за това сираче. Де да беше животът ми по-дълъг и да продължавах да се грижа с любов за него. Но какво мога да направя? Животът ми свършва. Няма да ми стигне времето. Сега сърцето и езикът ми горят от мъката по раздялата с него. Искам да поверя на един от вас този бисер, но кой ли най-добре ще съблюдава неговите права и ще се грижи за него?“ Ебӯ Лехеб, коленичейки каза: „О, предводителю на арабите! Ако сте си наумили някого, на когото да го поверите, нямам нищо напротив, но ако няма, аз бих се погрижил за него.“ Абдулмутталиб отговори: „Ти си богат, но си коравосърдечен и малко състрадателен. А сърцето на едно сираче е нежно и лесно ранимо.“ Някои от другите му синове също предложиха своята опека, но Абдулмутталиб, разкривайки личните качества на всеки един от тях, не прие предложенията им. Когато дойде ред на Ебӯ Тāлиб, той каза: „Аз най-много от всички искам неговата опека, но не исках да предявя своето желание преди по-големите ми братя. Не съм богат, но съм по-предан от братята си.“, „Вярно е. Ти си достойният за тази служба.“ каза Абдулмутталиб, „Но аз винаги за всичко питам самия него и постъпвам така, както той иска. И винаги резултатът е сполучлив. Трябва да се посъветвам с него по този въпрос и ще се съглася с неговия избор.“ После, обръщайки се към любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*, попита: „О, светлина на моите очи! С копнеж по теб се отправям към отвъдния свят. Кого избираш от вуйчовците си?“ В този момент Пейгамберът ни *(алейхиссалях̄ту веселя̄м)* стана от мястото си, отиде при Ебӯ Тāлиб и, прегръщайки го, седна на коляното му. Абдулмутталиб много се зарадва на неговия избор и каза. „Хамд на Аллāху теāля̄! Такова беше и моето желание.“ След това се обърна към Ебӯ Тāлиб и му каза: „О, Ебӯ Тāлиб! Този скъп бисер не е виждал родителска нежност и любов, затова се грижи много за него. Ти си по-достойния сред всички. Това голямо и безценно съкровище предавам на теб, защото ти и неговият баща сте от една и съща майка. Да го пазиш така, както пазиш самия себе си. Приемаш ли моето завещание?“ Ебӯ Тāлиб

прие завещанието на баща си. Абдулмутталиб прегърна любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*, целуна благословената му глава и лице и каза: „Всички бъдете свидетели на това, че аз никога не съм усещал по-приятен аромат от неговия и никога не съм виждал по-хубаво лице от неговото.“[24]

Под закрилата на Ебӯ Тāлиб

Когато Абдулмутталиб почина, Султанът на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе на осем години. След неговата смърт той заживя при чичо си Ебӯ Тāлиб и расна под неговата опека. Ебӯ Тāлиб, също като баща си, бе от първенците на племето Курайш. Бе обичан и уважаван човек. И той, като баща си, се отнасяше с много нежност и любов към племенника си Мухаммед *(алейхисселя̄м)*. Обичаше го повече от собствените си деца. Без него не заспиваше и не ходеше никъде. Казваше му: „Ти си много благословен.“ Без него не сядаше да яде и изчакваше първо той да почне, а понякога заповядваше да му приготвят отделна софра. Сутрин, когато се събуждаше, всички виждаха как лицето му сияе като месечина и косата му винаги бе сресана. Ебӯ Тāлиб не бе много богат, а семейството му голямо, но след като взе под своя опека племенника си Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, семейството му бе дарено с много изобилие и благодат. В Мекка от дългата суша хората изпаднаха в безизходица. Тогава Ебӯ Тāлиб заведе племенника си в близост до Кябе и се помоли на Аллāху теāля̄. В негова чест заваля много дъжд. Спасиха се от сушата и нищетата.[25]

Монахът Бахӣра

Един ден, когато любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе на дванадесет години, забеляза чичо си Ебӯ Тāлиб да се приготвя за път. Като разбра, че чичо му не иска да го вземе със себе си, му каза: **„На кого ме оставяш в този град? Нямам нито баща, нито някой, който да ме съжали!..“** Тези думи трогнаха Ебӯ Тāлиб и реши да го вземе със себе си. След дълго пътуване търговският керван отседна до един християнски манастир в Бусра. В този манастир живееше един монах на име **Бахӣра**. При този начетен християнски монах, който преди това бе юдейски учен, се намираше една книга, съхранявана, предавайки се от ръка на ръка, и от нея монахът отговаряше на въпросите на хората. Керванът на курайшите минаваше оттам много пъти в предишните години и той никога не се бе интересувал от него. Бахӣра всяка сутрин, качвайки се на покрива на манасти-

[24] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 45-48; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 169-178; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 117; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, II, 188
[25] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 179-180; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 119

ра, насочваше погледа си в посоката на пристигащите кервани, като че ли очакваше с нетърпение някого. Но този път, когато керванът на курайшите се зададе в далечината, той се стресна и с вълнение изскочи от мястото си, защото забеляза един облак, който се движеше заедно с тях. Този облак служеше като сянка на Пратеника *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*. Когато керванът спря за почивка, Бахӣра видя облака да се спуска над клоните на дървото, под което беше седнал Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, и още повече се развълнува. Нареди веднага да приготвят трапези и изпрати човек, който да покани всички хора от курайшския керван. Всички, с изключение на любимия ни Пейгамбер *(салляллā̆ху алейхи ве селлем)*, който остана да пази кервана, отидоха при монаха. Бахӣра по облака разбра, че някой е останал при кервана и внимателно, оглеждайки всички, попита: „О, курайши, има ли още някой, който да не е дошъл." А те отговориха: „Да, има още един." Монахът настоя и той да дойде. Още с пристигането му започна да го разглежда внимателно и попита Ебӯ Тāлиб: „Това момче от твоя род ли е?" Когато Ебӯ Тāлиб отговори, че това момче е негов син, Бахӣра каза: „Той не е твой син, защото в писанията пише, че бащата на това момче няма да е сред живите." Тогава Ебӯ Тāлиб отговори: „Той е син на брат ми." Бахӣра продължи да пита: „А какво стана с баща му?", „Баща му почина няколко месеца преди да се роди." отговори чичото. Монахът потвърди казаното и попита: „А какво стана с майка му?", чичото пак отговори: „Тя също почина." След целия този разговор Бахӣра каза: „Всичко, което каза е вярно." и обръщайки се към Пратеника ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*, се закле в името на идолите. Любимият ни Пейгамбер *(салляллā̆ху алейхи ве селлем)* му каза: **„Не се заклевай в името на идолите. На света аз нямам по-големи врагове от тях. Аз ги ненавиждам."**

Този път Бахӣра се закле в името на Аллāху теāля̄ и го попита: „Ти спиш ли изобщо?". На този въпрос Пратеникът *(алейхисселя̄м)* отговори: "**Очите ми спят, но сърцето ми не спи."** Монахът зададе още много въпроси и получените отговори дословно съвпадаха с прочетеното от техните писания. После, гледайки благословените очи на любимия ни Пейгамбер *(салляллā̆ху алейхи ве селлем)*, попита Ебӯ Тāлиб: „Тази червенина в благословените му очи постоянна ли е?", а вуйчото отговори: „Да, тази червенина не изчезва." След като стана свидетел и на това съвпадение, за да се увери и за да няма повече съмнения, поиска да види печата на пророчеството. Пейгамберът ни *(салляллā̆ху алейхи ве селлем)* от благоприличие не пожела да покаже благословения си гръб, но Ебӯ Тāлиб го помоли: „О, светлина на моите очи! Изпълни и това негово желание". Когато показа благословения си гръб, Бахӣра не можа да откъсне очи от тази великолепна гледка. Той го целуна с вълнение и сълзи като ручей потекоха от очите му. Каза: „Аз свидетелствам, че ти си пратеник на Всевишния Аллах." и повишавайки глас, продължи: „Ето го Гордостта на световете!.. Ето го Пратеникът на Господа на световете!.. Ето го проводеният от Всевишния

Аллах като милост за световете най-велик пейгамбер!..“. Намиращите се там курайши, не скривайки своето удивление, казаха: „Какво важно място заемал Мухаммед при този монах.“

След всичко това монах Бахӣра, обръщайки се към Ебӯ Тāлиб каза: „Той е последният и най-почитан пратеник. Неговата религия ще се разпространи из цялата земна шир и ще замени предишните религии.“ и го помоли: „Недей да водиш това момче в Шам, защото израилтяните (евреите) са негови врагове. Страх ме е да не му навредят на благословеното тяло. В негова полза са се сключвали много договори, давали се обещания.“ Ебӯ Тāлиб не разбра и попита за какво става въпрос. Монахът обясни: „Всевишният Аллах взе обещание от всички пейгамбери, най-накрая и от Ӣсā *(алейхисселяӯм)*, че ще уведомят своите общности за идването на последния пратеник.“

След разговора с Бахӣра Ебӯ Тāлиб се отказа да отиде в Шам. Продаде стоката си в Бусра и се върна в Мекка.[26] Думите на Бахӣра звучаха в ушите на Ебӯ Тāлиб през целия му живот и той заобича Пейгамбера ни *(алейхиссаляӯту весселяӯм)* още повече. Защитава го до последния миг на живота си и му помага във всичко.

Любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* – притежателят на добротата и красотата, изключителният човек на Вселената – бе на седемнадесет години, когато чичо му Зубейр, отиващ по търговски дела в Йемен, го взе със себе си за по-изобилна търговия. И при това пътуване хората станаха свидетели на много чудеса и сред племето Курайш започна да се говори, че неговата слава ще е велика.[27]

МЛАДОСТ И ЖЕНИТБА

Най-възвишеният, най-неповторимият сред всички хора от всяка гледна точка Мухаммед *(алейхисселяӯм)*, още в младежките си години бе харесван повече от връстниците си. Хората се възхищаваха на прекрасния му характер, на любезното му отношение, на спокойствието и нежността му и на други негови изключителни качества. Заради неговата удивителна честност, правота и доверието на хората към него, жителите на Мекка му дадоха прозвището „ел-Емӣн“ („Доверения“), т.е. човек, на когото можеш винаги да се довериш. В младежките си години бе известен с това име.

В младежките години на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* арабите се намираха в пълно невежество. Идолопоклонничеството, алкохолът, прелюбодеянието, лихварството и още много други аморални деяния бяха широко разпространени. Мухаммед *(алейхисселяӯм)* крайно нена-

[26] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 53-58; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 180-182; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 76,154-156; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, II, 216-220; Ибн Кесӣр, *ел-Бидāйе*, III, 283-286

[27] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 53-59; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 120-123

виждаше неприличното, неетичното поведение на хората и стоеше далеч от техните злодеяния. Всички жители на Мекка знаеха това негово отношение и му се чудеха. Изпитваше силна омраза към идолите и затова никога не се доближаваше до тях. Никога в живота си не бе ял от месото на пренесените в жертва в името на идолите животни. В детството и юношеството си пасеше овце в планината Джияд и околностите му и по този начин изкарваше прехраната си. Това му позволяваше да бъде далеч от крайно поквареното общество. Веднъж каза на Есха̄ба си: **„Няма пейгамбер, който да не е пасял овце.“** А когато го запитаха: „О, Расӯляллах! И вие ли пасяхте?“, отговори: **„Да, и аз пасях.“**

Когато любимият ни Пейгамбер *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* бе на около двадесет години, общественият ред в Мекка бе напълно разрушен. Разпространилото се насилие бе заличило сигурността по отношение на имот, живот и чест. Местното население на Мекка проявяваше несправедливост и беззаконие към чужденците – търговците и хората, които идваха да посетят Кяабе. Угнетените хора нямаше къде да потърсят правата си. По това време стоката на един йеменски търговец бе насила присвоена от един мекканец на име Ā̄с бин Вā̄ил. След случилото се йеменският търговец се качи на планината Ебӯ Кубейс и ридаейки на силен глас призова за помощ всички племена. След тази случка, показваща пределната фаза на насилието и несправедливостта, първенците на родовете, в това число и на рода Хā̄шим и Зухра, се събраха в дома на Абдуллах бин Джудā̄н и сключиха споразумение никой в Мекка, независимо дали е местен жител или чужденец, да не става жертва на насилие и несправедливост, да спрат насилието и ако се наложи да помогнат на жертвите. С тази цел сформираха **общество за справедливост.**[28] Тази общност, в която любимият ни Пейгамбер *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* участва на млада възраст и в чието учредяване бе много активен, бе наречена **Хълфул Фудӯл**. Такова общество бе сформирано и преди в Мекка от трима души, двамата от които се казваха Фадл, а третият – Фудайл. Те също сключиха подобно споразумение и поради тази прилика и новото общество бе наречено по същия начин. То успя да предотврати несправедливостта и да възстанови разстроеният вътрешен ред. Неговото влияние продължи дълго време.

Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, след като му бе съобщено пророчеството, каза на Есха̄ба си: **„И аз присъствах на клетвата в дома на Абдуллах бин Джудā̄н. За мен тази клетва е по-любима от притежаването на камили с червена козина** (на богатство)**. Ако ме поканят да участвам в такова събрание и сега, пак щях да се съглася.“**[29]

---

[28] Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, I, 91

[29] Ибн Хишā̄м, *ес-Сӣре*, I, 133; Ибн Саад, *ет-Табакā̄т*, I, 82; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, I, 91; Ибн Хабӣб, ел-Мухаббер, 167; Ибн Кесӣр, *ел-Бидā̄йе*, III, 290-293

Занимането с търговия

Жителите на Мекка от далечни времена се занимаваха с търговия. Търговията бе тяхното средство за препитание. С търговия се занимаваше и чичото на Пратеника *(салляллāху алейхи ве селлем)* – Ебӯ Тāлиб. Когато любимият ни Пейгамбер бе на около двадесет и пет години, мекканците се намираха в много тежки икономически условия. За да подобрят условията си на живот те приготвиха един голям търговски керван с цел търговия в Шам. В тези дни Ебӯ Тāлиб, отивайки при Расӯлюллах (Пратеника на Аллах) *(салляллāху алейхи ве селлем)*, каза: „О, скъпи мой племеннико! Бедността достигна своя краен предел. Гладът и сушата ни отнеха всичко. Керванът на Курайш е готов и скоро ще потегли. И почитаемата Хадӣдже ще изпраща своя стока. Без съмнение за тази работа търси хора, на които да се довери. Несъмнено, тя се нуждае от верен, предан и порядъчен човек като теб. Би било добре да отидем и да поговорим с нея. Без съмнение, тя ще предпочете теб пред другите. Всъщност, аз не искам ти да отидеш в Шам, защото се опасявам тамошните юдеи да не ти навредят, но пък друг изход не виждам.“ Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„Постъпи, както желаеш.“**

Хазрети Хадӣдже бе много известна в Арабия със своето обаяние, богатство, благоразумие, целомъдрие, скромност и вежливост. Затова имаше много претенденти отвсякъде, но тя не бе благосклонна към никого, защото веднъж сънува как луната, спускайки се от небето, влиза в нейната пазва и светлината на луната, излизайки от ръкава ѝ, осветява целия свят. На сутринта, когато разказа този сън на своя родственик Варака бин Неуфел, той ѝ каза: „Родил се е последният пратеник. Той ще се ожени за теб и по твое време ще получи вахий (откровение). Светлината на неговата религия ще покрие света. Ти ще си първият човек, който ще му повярва. Той ще е от Курайш и от Бенӣ Хāшим.“ Хазрети Хадӣдже *(радияллāху анхā)* много се зарадва на тези думи и започна да чака идването на този пейгамбер.

Хазрети Хадӣдже се занимаваше с търговия, даваше на търговци пари да търгуват срещу част от печалбата. Ебӯ Тāлиб разказа на майка ни Хазрети Хадӣдже за Пейгамбера ни *(алейхиссалятту весселям)* и ѝ предложи да търгува за нея. При това тя покани Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* в дома си, за да го види и да говорят по този въпрос. Когато Мухаммед *(алейхисселям)* я удостои с посещението си, тя му оказа голямо уважение и почит. Виждайки неговата деликатност, нежност и неговото обаяние (чистото му и непорочно лице), изпадна във възторг и каза: „Знам, че сте честен, надежден, правдив и високонравствен човек. За тази работа ще ви възнаградя много повече, отколкото съм давала досега...“ После му даде дрехи, необходими за възложената работа, и го изпрати душевно успокоена.

Майка ни Хазрети Хадӣдже вече бе научила пророческите признаци от своя братовчед Варака бин Неуфел, който бе начетен християнин, и при това посещение на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* тя ги забеляза в него. Затова каза на своя роб Мейсера: „Когато керванът потегли, дай юздата на камилата в ръцете на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, за да не клюкарстват мекканците. А когато се отдалечите от града, дай му да облече тези скъпи дрехи." После нагизди най-красивата камила като за султан и каза на Мейсера: „Качи го на тази камила с голямо уважение и вземи юздата в ръката си. Бъди слуга на този благословен човек. Не прави нищо без негово разрешение и винаги го защитавай, дори това да коства живота ти! Не се забавяйте много, върнете се бързо, за да не се изложим пред рода Хāшим. Ако изпълниш тези мои препоръки, ще те освободя и ще ти дам толкова имущество, колкото пожелаеш."

Керванът бе готов. Мекканците се събраха на големи тълпи, за да се сбогуват с близките си. Там бяха и роднините на любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Когато лелята на Пратеника *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* видя племенника си, облечен като слуга и хванал юздата на камилата, от тъга ѝ се подкосиха краката. Започна да плаче и да стене: „О, Абдулмутталиб! О, ти, който откри кладенеца Земзем! О, Абдуллах! Излезте от гробовете си и вижте този благословен човек!" Същата болка изпитваше и Ебӯ Тāлиб. Сълзи, като бисери се търкулнаха от благословените очи на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, видели Аллāху теāля̄. Сбогувайки се с всички, им каза: **„Не ме забравяйте! Знайте, че ще тъгувам и ще ми е мъчно в чужди земи."** Тези печални думи разплакаха всички. Към тъгуващите се присъединиха и меля̄икетата от небето. Те се обърнаха към Всевишния Аллах: „О, Господи! Това е твоя любимец Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, когото дари с най-високата степен. Каква мъдрост се крие тук?" А Аллāху теāля̄ им отговори: **„Да, той е Моят любимец. Но вие не можете да знаете тайната на любовта. Не можете да узнаете тайните между любим и любящ. Тази тайна е непонятна за вас."**

Най-после керванът потегли. Когато се отдалечиха от Мекка и градът спря да се вижда на хоризонта, Мейсера, изпълнявайки дадената му заповед, даде на любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* да облече скъпите дрехи. Качи го на нагиздената и покритата с разнообразни платове камила и взе юздата на животното в свои ръце.

По време на пътуването хората от кервана станаха свидетели на много чудеса. Те видяха един облак, който предпазваше от жаркото слънце изпратения като милост за световете Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, и две меля̄икета, приели образа на птици, да се движат заедно с него.[30] Станаха свидетели и на това, как Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* докосна с ръка краката на две много изморени и изостанали от кервана ками-

[30] Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 41

ли и те веднага ускориха своето движение. Виждайки тези негови чудеса, хората още повече го заобичаха и разбраха, че неговата слава ще е велика.

Когато пристигнаха в Бусра спряха за почивка до онзи същия манастир, където преди време монах Бахӣра, виждайки пророческите белези у Пейгамбера ни *(алейхисселя̄м)*, беше разбрал, че той ще бъде последния пейгамбер. Но при това тяхно пристигане монах Бахӣра вече не бе сред живите. Неговото място бе заето от един друг монах на име Настӯра. Монахът, наблюдавайки настанилия се в близост до манастира керван, видя как един човек седна под едно изсъхнало дърво и то веднага се раззелени. Попита Мейсера: „Кой е този човек, който е седнал под дървото?“ Мейсера отговори, че той е от племето Курайш. Монахът каза: „Под това дърво досега не е сядал никой, освен пратениците.“ После го попита: „Има ли червенина в очите му?“ Мейсера отговори: „Да, има и тази червенина не изчезва.“ Чувайки това, Настӯра каза: „Кълна се в името на Алла̄ху теа̄ля̄, Който низпосла свещената книга Инджӣл на Ӣса̄ *(алейхисселя̄м)*, че този човек ще стане последният пейгамбер. Да бях доживял дните, когато той ще бъде заповядан да призовава хората към вярата!.“

Когато Мухаммед *(алейхисселя̄м)* продаваше стоката на Хазрети Хадӣдже на пазара в Бусра, един юдей, с когото се спазаряваше, не му повярва и му каза: „Закълни се в името на Ля̄т и Узза̄ и ще ти повярвам.“ Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* му отвърна: **„Аз никога не се кълна в името на идолите. Когато минавам покрай тях се обръщам на другата си страна.“** Юдеят, виждайки у него и други признаци на пророчеството каза: „Кълна се в Алла̄ху теа̄ля̄, този човек ще бъде пейгамбер.“ и продължи: „Нашите учени са открили в писанията неговите качества.“

Мейсера запаметяваше всичко видяно и чуто, свързано с Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* и му се възхищаваше все повече и повече. В сърцето му се породи голяма любов към Султана на световете *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* и започна да му служи с още по-голямо уважение и удоволствие. Изпълняваше всяка негова дума с голяма любов.

Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* успя да продаде цялата стока на майка ни Хазрети Хадӣдже, а печалбата, в името на неговия берекет, бе много много повече от всякога. Керванът потегли обратно към Мекка. Когато пристигнаха в местността Мерруззахра̄н, Мейсера предложи на любимия ни Пейгамбер *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* да отиде преди кервана в Мекка и да занесе радостната вест. Султанът на световете прие предложението му и ускорявайки движението на камилата си, се отдалечи от кервана.

Хазрети Нефӣсе бинти Мунийййе разказва следното: „Времето за завръщане на кервана беше наближило. Всеки ден Хазрети Хадӣдже със своите слуги, качвайки се върху покрива на къщата си, очакваше завръщането му. В един такъв ден на очакване бях при нея. Изведнъж отдалече се зададе един човек върху камила. Един облак и две птички го предпазваха от жега-

та, а светлината върху благословеното му чело на Пейгамбера ни сияеше като месечина. Хазрети Хадӣдже разбра кой идва и се успокои, но се престори, че не е познала идващия и попита: „Кой ли идва в това жарко време?“ Слугите отговориха: „Прилича на Мухаммед *(алейхисселя̄м).*“ и изпаднаха във възторг от видяното. След малко Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* пристигна в дома на майка ни Хадӣдже и разказа за сполучливата търговия. Тя много се зарадва.“

След известно време керванът пристигна в Мекка. Мейсера разказа на майка ни Хазрети Хадӣдже как облакът бе пазел Пейгамбера ни *(алейхисселя̄м),* как слабите камили започнали да ходят бързо, разказа ѝ също думите на монах Настӯра и още куп други подобни необикновени състояния. Мейсера го похвали колкото му стигаха силите. Майка ни Хазрети Хадӣдже знаеше всичко, но тези думи затвърдиха нейните знания. Тя предупреди Мейсера да не разказва чутото и видяното на никого.[31]

Майка ни Хазрети Хадӣдже отиде при Варака бин Неуфел, за да му разкаже случилото се. Слушащия с голямо удивление Варака ѝ каза: „О, Хадӣдже, ако всичко това е истина, то Мухаммед *(алейхисселя̄м)* ще стане пейгамбер на тази общност.“

Пейгамберът ни пътува четири пъти с търговския керван: на 12 години заедно с чичо си Ебӯ Та̄либ отиде до Бусра, на 17 години с чичо си Зубейр пътува до Йемен, на 20 години потегли за Шам и на 25 години пак за Шам, за да продаде стоката на Хазрети Хадӣдже. Тези четири пътешествия бяха единствените в живота му.

Женитбата

Майка ни Хазрети Хадӣдже след като чу радостната вест на Варака бин Неуфел и след като видя благородните качества на любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем),* пожела да стане негова жена и да получи честта да му служи. Нефӣсе бинти Муниййе забеляза нейното състояние и реши да ѝ помогне. С тази цел отиде при Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и му каза: „О, Мухаммед! Какво ви спира да се жените?“ Той отговори: „**Нямам материална възможност, за да се оженя.“** „О, Мухаммед – каза Хазрети Нефӣсе – ако искате да се ожените за една целомъдрена и почтена, богата и обаятелна жена, аз съм готова да ви помогна.“ Любимият ни Пейгамбер я запита: **„Коя е тази жена?“**, Нефӣсе отговори: „Хадӣдже бинти Хувейлид.“ Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* я попита: **„Кой ще посредничи за това**?“, „Аз.“ отговори Нефӣсе и отиде при Хазрети Хадӣдже, и ѝ предаде радостната вест. Майка ни Хадӣдже покани своите роднини Амр бин Есад и Варака бин Неуфел и им съобщи решението си. Изпращайки човек, покани и Ра-

[31] Ибн Исха̄к, *ес-Сӣре,* 59

сӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Ебӯ Тāлиб и братята му направиха нужните приготовления и отидоха заедно с Пейгамбера ни *(алейхисселя̄м)*.

Майка ни Хазрети Хадӣдже разкраси дома си и от благодарност за този благословен ден подари всички свои скъпоценности на своята прислуга. След това ги освободи.

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и чичовците му пристигнаха в дома на майка ни Хадӣдже. Ебӯ Тāлиб започна да говори: „Хамд на нашия Създател за това, че ни стори от синовете на Ибрāхим *(алейхисселя̄м)* и от потомците на Исмāил *(алейхисселя̄м)*. Отреди ни да бъдем пазители на Бейтуллах (дома на Аллах). Още щастливи ни със Свещения дом, който е къбля за хората (посоката, към която мюсюлманите се обръщат по време на намāз) и около който правят тавāф (обикалят) световете, и със защитавания от всякакви злини Месджид-и Харāм. Синът на брат ми Абдуллах – Мухаммед *(алейхисселя̄м)* е такъв човек, че ако го сравним с когото и да било от Курайш, то той винаги ще се извиси над него. Вярно е, че не е богат, но на богатството се няма доверие, защото богатството е като сянката, минавайки от ръка на ръка си отива. Славата на моя племенник, неговото превъзходство са ви известни. Сега той иска ръката на Хадӣдже бинти Хувейлид. Колко мехр (имуществото, което мъжът дава на жената при сключване на брак) ще искате? Кълна се, че мястото, което заема Мухаммед е много важно.“ Варака бин Неуфел потвърди истинността на тези думи. Чичото на майка ни Хадӣдже *(радияллāху анхā)* Амр бин Есад каза: „Бъдете свидетели, аз дадох Хадӣдже бинти Хувейлид за жена на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*.“ и брачният договор бе сключен. Според едно предание мехрът бил 400 мискала злато, според друго предание – 500 динара, а според трето предание – 20 камили.[32]

Ебӯ Тāлиб закла една камила за сватбата и даде невиждано угощение. Женитбата бе осъществена. Майка ни Хазрети Хадӣдже подари цялото си състояние на Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* и му каза: „Всичко това принадлежи на вас, на вашата велика личност. А аз се нуждая от вас и съм ви признателна.“

Майка ни Хазрети Хадӣдже винаги, през целия си живот, служи на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и му помага. Техният съвместен живот, до смъртта на майка ни Хадӣдже, продължи двадесет и пет години - петнадесет години до бисет и десет след бисет. (Бисет - Времето, когато на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* бе съобщено, че е пейгамбер.) До нейната смърт Пейгамберът ни Мухаммед *(салляллāху алейхи ве селлем)* не се ожени за друга. Имаше шест деца: две момчета и четири момичета. Това са: Кāсим (Кāсъм), Зейнеб, Рукаийе, Умму Гулсум, Фāтима и Абдуллах (Таййиб или Тāхир). А от Мāрийе, с която се ожени след като му бе съобщено пророчеството, имаше един син – Ибрāхим. От другите си жени нямаше деца.

[32] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 43; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 9; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, II, 231; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледӯннийе*, 41

Зейнеб бе най-голямата от дъщерите, а Фāтима – най-малката и най-любимата. Роди се тринадесет години преди Хиджра. Всичките синове на Пратеника *(алейхисселя̄м)* починаха като малки. Дъщерите му, с изключение на Хазрети Фāтима, също починаха преди него. Майка ни Фāтима почина шест месеца след Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*. Тя се омъжи за Хазрети Али. Родът на любимия ни Пейгамбер *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* продължи с нейните синове.[33]

Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* се занимава с търговия и след женитбата си с майка ни Хадӣдже. Със своите доходи те помагаха на бедните и сираците, оказваха гостоприемство на посетители и гости.

Зейд бин Хāрисе

Зейд бин Хāрисе, когато бе малък, заедно с майка си Суда отиде да посети роднините си. През това време едно племе ги нападна. Отвлякоха малкото момче, заведоха го на панаира в Сӯк-и Укāз и го изкараха за продан. Племенникът на Хазрети Хадӣдже – Хāким бин Хизāм го купи за 400 динара. След това той го подари на леля си – Хазрети Хадӣдже, а тя го подари на мъжа си – Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*. Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* веднага го освободи и го остави при себе си, защото нямаше къде да отиде. И Зейд с голяма радост остана при Расӯлюллах.

Зейд бин Хāрисе обичаше Мухаммед *(алейхисселя̄м)* повече от своите родители. Любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*, още преди да му бе съобщено пророчеството, се отличаваше със своите качества като справедливост, съвестност, милосърдие, човеколюбие, приветливост, почтеност, щедрост, умението да държи на думата си, съблюдаване на повереното, благодетелност, беззаветност, самопожертвование, надеждност, готовност да помага на бедните и онеправданите, любов към децата, честност, правдивост, скромност, способност да ръководи хората, храброст и мъжественост. Той бе създаден, за да допълни всички тези видими и невидими, познати и непознати морални качества. Най-възвишеният от всички същества, получилият, печелейки доверието на хората, прозвището „ел-Емӣн", се отнасяше със Зейд много добре и затова момчето изобщо не искаше да се отделя от него.

Родителите на Зейд не знаеха къде е отведен синът им и какво е станало с него. Бащата Хāрисе изгаряше от мъка по сина си, търсеше го навсякъде и молеше роднини и познати, отиващи от Йемен до различни места да донесат някаква вест от него. Проливаше сълзи и съчиняваше стихове, в кои-

[33] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 59-61; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 82-85;131-132; Ибн Кесӣр, *ел-Бидāйе*, III, 293-295

то разкриваше болката и тъгата по изгубения си син. Един от стиховете му гласи:

„Плача за моя Зейд. Какво ли с него стана?
Жив ли е, или смъртта го е покосила?

Недей да питаш, сърце мое, напразно за него!
Не ще узнаеш гроба му, на равнина ли е или е на било...“

Впоследствие, преди идването на исляма, хора от племето Бенӣ Келб, които дойдоха в Мекка, за да посетят Кяабе, видяха и разпознаха Хазрети Зейд. Той им каза: „Знам, че майка ми и баща ми ще плачат за мен, но вие им предайте тези мои думи:

„Далеч съм от роден край. Сърцето ми се къса.
Съсед съм на Кяабе, дори и да съм далеч от майка и баща.

Не позволявайте на болката да се загнезди в сърцата,
и риданията ви да се извисят до небесата.

Благодаря на Аллах, че се намирам в такъв дом,
благодаря за оказаната почит и добрина.“

Бащата Хāрисе, получавайки тази радостна вест, много се зарадва. Веднага, заедно с брат си Кааб, взимайки голяма сума пари, отиде в Мекка. Когато пристигна в града, намери Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и му каза: „О, господарю на племето Курайш! О, внуко на Абдулмутталиб! О, сине на рода Бенӣ Хāшим! Ти си съсед на Харāм-и шерӣф, оказваш гостоприемство и спасяваш пленници, подарявайки свободата им. Освободи твоя роб, който е мой син, и ще ти платим колкото искаш. Молим те, не ни отказвай!“ Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* отговори: **„Да извикаме Зейд и да му разкажем всичко. Да го оставим сам да избере. Ако предпочете вас, то тогава вие можете да го отведете, без да ми давате никакви пари. Но ако предпочете мен и иска да остане при мен, кълна се във Всевишния Аллах, не бих изоставил този, който ме предпочита.“**

Хāрисе и брат му останаха много доволни от този отговор и казаха: „Ти се отнесе с нас много справедливо и съвестно.“ След това Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* извика Зейд и го попита: **„Познаваш ли тези хора?“**. Той отговори: „Да, единият от тях е моят баща, а другият – моят чичо.“ Тогава Пророкът ни *(алейхиссалāту веселлāм)* каза: **„О, Зейд! Ти вече знаеш какъв човек съм и видя моето отношение към теб – моето**

милосърдие и състрадание. Тези хора са дошли да те вземат. Тогава или предпочети мен и остани, или предпочети тях и си замини.“

Бащата и чичото очакваха Зейд да предпочете тях и да го отведат, но той каза: „Аз не бих предпочел никого пред вас. Вие сте за мен и баща, и чичо. Искам да остана при вас.“

Бащата и чичото бяха поразени от неговия отговор. Баща му се ядоса и рече: „Жалко за теб. Значи ти предпочиташ робството пред свободата, майка си, баща си и чичо си!“ Зейд отвърна: „Тате, от този човек видях такова милосърдие и добро отношение, че не бих го предпочел пред никого.“

Пророкът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* обичаше много Зейд. Виждайки тази негова привързаност и любов, той *(салляллā ху алейхи ве селлем)* го заведе в Кяабе и обръщайки се към всички, на висок глас каза: **„Бъдете свидетели, Зейд е мой син. Той е мой наследник и аз съм негов наследник.“** Като чуха това, бащата и чичото на Зейд се успокоиха и със спокойна душа се върнаха обратно по домовете си. След тази история Зейд, от страна на Есхā б-и кирā м, започна да се нарича Зейд бин Мухаммед (Зейд – син на Мухаммед). Впоследствие Аллā ху теāля̄ низпосла пето и четиридесето знамение от сӯра Ахзā б, меāл: **“Назовавайте децата с имената на бащите им! Това е по-правилно при Аллах.” “Мухаммед** *(алейхисселя̄м)* **не е баща на никого от вашите мъже** (като Зейд).**”** С тези заповеди осиновяването се забрани и Хазрети Зейд започна да се назовава с името на баща си, т.е. Зейд бин Хā рисе (Зейд, синът на Хā рисе).[34]

Съдникът при Кяабе

На тридесет и пет години на Расӯлюллах (Пратеника на Аллах) се наложи да встъпи в качеството на съдия при възстановяването на Кяабе. По това време поройните дъждове и придошлият буен поток съвсем повредиха стените на Кяабе. Също така възникна и пожар, който го унищожи съвсем. Трябваше да се извърши пълно възстановяване. За целта племето Курайш разруши Кяабе до основите, положени от Ибрā хим *(алейхисселя̄м),* след което започнаха отново да го строят. На всяко племе бе определена част от него и по този начин стените бяха издигнати. Но когато се стигна до поставянето на Хаджеру’л-есвед (Черния камък) на точно определеното за него място, възникна голям спор между племената. Всяко племе желаеше нему да се падне тази чест. Абдуддā ровите синове се заклеха, че ако някой друг се опита да сложи камъка, ще се стигне до проливане на кръв. Тези разногласия продължиха четири-пет дни и едва не се стигна до кръвопролитие.

Тогава, вуйчото на Абдулмутталиб – Хузейфе бин Мугӣра, който бе вече на преклонна възраст, предложи: „О, курайши! Нека този, който пръв

---

[34] Бухā рӣ, *“Тефсӣр”*, 2; Ибн Саад, *ет-Табакā т,* I, 487

влезе от тази порта да разреши вашия спор.“ и показа портата Бенӣ Шейбе, която се отваряше към Кябе. Всички приеха неговото предложение и гледайки към Бенӣ Шейбе зачакаха с нетърпение човека, който, прекрачвайки пръв прага на портата в най-деликатния за тях момент, ще разреши възникналия спор. Най-накрая от портата видяха, че се задава Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, наречен от тях ел-Емӣн, и чиято честност и възвишен морал оценяват. Всички извикаха радостно: „Това е ел-Емӣн! Съгласни сме с неговото решение.“

След като разясниха на любимият ни Пейгамбер Мухаммед *(алейхисселя̄м)* ситуацията, той помоли за един плащ. Разстилайки го на земята, положи върху него камъка и нареди: **„Нека по един човек от всяко племе да хване за краищата плаща.“** Накара да вдигнат камъка до мястото му, след което го взе и го постави. Всички останаха доволни от неговата постъпка и продължавайки със стените, завършиха строежа благополучно.[35]

ПРОРОЧЕСТВОТО И ПРИЗИВЪТ КЪМ ИСЛЯМА

Когато Султанът на световете *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* бе на тридесет и седем години започна да чува гласове, казващи: „О, Мухаммед!“ На тридесет и осем години започна да вижда светлини. За тези състояния разказваше само на майка ни Хазрети Хадӣдже. Наближаваше времето на съобщаване на пророчеството. Известният поет на времето Кус бин Саӣде на пазара Укā̄з пред голяма тълпа от хора, сред които бе и любимият ни Пророк *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* прочете върху своята камила хутбе (проповед), в което съобщаваше радостната вест за идването на последния пейгамбер. В една част от своето хутбе Кус бин Саӣде казва:

„О, хора! Елате, слушайте, запомнете и си вземете поука! Живеещият умира, тялото на умиращия изчезва (плътта изгнива)!.. Слушайте добре! На небето има вести, на земята поучителни неща!.. При Аллах има една религия! И Аллах си има един пророк, който ще се появи скоро. Много скоро. Неговата сянка е върху главите ви. Колко благословени са онези, които го слушат и му вярват! Колко злочести са отричащите и противопоставящите му се! Горко на общностите, прекарали живота си в забрава на Аллā̄ху теā̄ля̄!..“

По това време хората в Арабия не се придържаха към религиозните закони, разделени бяха на слоеве като богати и бедни, силни и слаби, господари и роби. Богатите потискаха бедните, силните потискаха слабите, господарите потискаха робите и не ги считаха за хора. Чрез използване на сила вземаха от ръцете им всичко, което притежаваха, и нямаше кой да им помогне, да се застъпи за тях. Хората бяха забравили срама и страха, по-

---

[35] Ибн Исхā̄к, *ес-Сӣре*, 83-105; Ибн Хишā̄м, *ес-Сӣре*, I, 192-198; Ибн Саад, *ет-Табакā̄т*, I, 145-147; Ибн Кесӣр, *ел-Бидā̄йе*, III, 298-305

раждащи се от вярата в Аллāху теāлӯ. Бяха съвсем се отдалечили от достойнствата. Всякакви долни постъпки се вършеха наяве. Хазартните игри, алкохолът, проституцията, прелюбодеянието и други аморални деяния бяха обичайни. Убийствата не преставаха. Блудствата и нападенията нямаха край. Горчивите стонове и викове на невинните хора разтърсваха Арша. От морална гледна точка господстваше пълно падение, хората се давеха в океана на невежество. Жената се купуваше и продаваше като обикновена стока, а малките момиченца най-безмилостно бяха погребвани живи. И най-лошото от всичко това е, че тези упорити и безчувствени хора считаха за голямо достойнство да се кланя на собственоръчно изработените от тях идоли, които нито можеха да им помогнат, нито да им навредят.

Такава диващина, безнравственост, нерелигиозност в света не бе видяна от времето на Āдем *(алейхисселя̄м)*. Хората бяха враждебно настроени един към друг. Бяха се превърнали в зверове. Обществото бе готово да експлодира. В тази тъмнина, за да настъпи спокойствие и мир за хората, трябваше да изгрее слънцето на щастието. С неговото изгряване вярата щеше да замени неверието, справедливостта щеше да замени несправедливостта, знанието щеше да замени невежеството и хората щяха да се сдобият с вечното блаженство.

Най-накрая любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* започна да сънува **правдиви сънища**. В един благословен хадӣс-и шерӣф се казва, че началото на откровението започнало под формата на правдиви сънища. Всичко, което сънуваше се сбъдваше в реалността. Това състояние продължи шест месеца. С наближаването на откровението гласовете, казващи: „О, Мухаммед!“ зачестяха. Заобича самотата и започна да се усамотява, далеч от хората, в една пещера в планината Хирā, където се отдаваше на размишления. Понякога се връщаше в Мекка, извършваше тавāф около Кябе, след което отиваше в дома си. Известно време оставаше при семейството си, а после, вземайки със себе си малко храна, се връщаше отново в пещерата и продължаваше с размишленията и служенето на Аллāху теāлӯ. Понякога оставаше там дни наред. Тогава Хазрети Хадӣдже му носеше храна сама или изпращаше по някого.[36]

Първото откровение

Когато Пейгамберът ни Мухаммед *(алейхисселя̄м)* бе на четиридесет години, през месец рамазāн, отново се оттегли в пещерата, намираща се в планината Хирā. На 17-ия ден на месец рамазāн, в понеделник, след полунощ, чу един глас, който го зовеше по име. Когато си повдигна главата и се огледа наоколо, чу за втори път същия глас и видя една светлина да осветява навсякъде. След това пред него застана Джебрāил *(алейхисселя̄м)* и му

[36] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 233-240

каза: „Чети!“, **„Не мога да чета.“** отвърна той. Тогава меля̄икето го сграбчи и го стисна силно, докато остане без сили, и повтори: „Чети!“. Пак му отвърна: **„Не мога да чета.“** Пак го сграбчи, стисна силно и каза: „Чети!“. **„Не мога да чета.“** отвърна отново Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*. Тогава меля̄икето го сграбчи и го стисна за трети път, след което го пусна и му съобщи първите пет ā̄йета на сӯ̄ра “Аляк“, меā̄л: **Чети** (О, Мухаммед) **в името на Създателя Аллах! Той сътвори човека от съсирек! Чети! Аллах е притежател на голяма щедрост. Той научава чрез калема, научава човека на онова, което не знае.”** Мухаммед *(алейхиссе-ля̄м)* повтори заедно с него. По такъв начин дойде първото откровение и слънцето на исляма, озаряващо цялата вселена, изгря![37]

Расӯ̄люллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* с ужас и вълнение излезе от пещерата и започна да слиза от планината. Но когато стигна до средата на планината чу Джебрā̄ил *(алейхисселя̄м)* да му казва: „О, Мухаммед! Ти си пратеник на Аллā̄ху теā̄ля̄, а аз съм Джебрā̄ил.“ и удари с петата си по земята. От това място бликна вода и той започна да извършва частично обредно умиване (абдест). Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* следеше внимателно всички негови движения. След като свърши с обредното умиване каза на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* да повтори видяното. След това Джебрā̄ил *(алейхисселя̄м)* стана имā̄м и двамата отслужиха два рекята намā̄з. След изпълнението на намā̄за Джебрā̄ил *(алейхисселя̄м)* каза: „О, Мухаммед! Имаш поздрави (селям) от твоя Господ(ар).“ и продължи с повеленото от Всевишния Аллах: „Ти си Моят пратеник, изпратен към всички джинове и хора. Затова ги призовавай към вяра в единния Аллах (тевхӣ̄д).“ Тогава любимият ни Пейгамбер *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* хем видя, хем говори с меля̄икето.

Пророкът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, през целия път на връщане към дома си, чу как камъните и дърветата, покрай които минаваше, му казваха: „Есселя̄му алейке я Расӯ̄ляллах!“ („Приветстваме те, о, Пратенико на Аллах!“) Пристигайки вкъщи, помоли: **„Загърнете ме! Загърнете ме!“** и остана така, докато му отмине треперенето. После разказа видяното на майка ни Хазрети Хадӣ̄дже и добави: „**Джебрā̄ил** *(алейхисселя̄м)* **се скри от погледа ми, но неговата внушителност, неговата сила и страхът не ме напускат. Страхувах се от това, че ще ме наричат безумец и ще говорят лоши неща за мен.“** Благословената Хадӣ̄дже очакваше тези дни и бе подготвена за това, което се случваше. Тя му каза: „Аллā̄ху теā̄ля̄ да ви опази! Всевишният Аллах ви дарява само с добро. Той няма да пожелае за вас нищо освен добро. В името на Аллā̄ху теā̄ля̄ вярвам, че вие ще бъдете пророкът на тази общност, защото вие сте гостоприемен, винаги говорите истината и сте благонадежден, помагате на безпомощните и слабите, защи-

---

[37] Ибн Саад, *ет-Табакā̄т*, I, 196

тавате сираците, помагате на бедните. Благодушен сте. Притежаващият тези качества не трябва да изпитва страх.“

После двамата отидоха при Варака бин Неуфел. Той изслуша Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и му каза: „Приятна вест, о, Мухаммед *(алейхисселя̄м)*! Кълна се в Аллāху теāля̄, че вие сте последният пророк, за когото е съобщавал Ӣсā *(алейхисселя̄м)*. Меля̄икето, което ви се е явило е Джебрāил *(алейхисселя̄м)*. Това е меля̄икето, което преди това се е явило и на Мӯсā *(алейхисселя̄м)*. Ах! Да бях млад и да можех да доживея до времето, когато ще бъдете принуден да се изселите от Мекка, и да можех да ви се притека на помощ. В най-скоро време ще ви бъде повелено оповестяването и разпространяването на религията (джихāд).“ След това целуна благословената ръка на Пророка *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*. Не след дълго Варака бин Неуфел почина.[38]

Получаване на повелята за възвестяване на религията

Така дойде първото откровение, което съобщи на любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*, че е пророк. След това откровението прекъсна три години. През това време при него идва Исрāфил *(алейхисселя̄м)*, за да го учи на някои неща, но това не бе откровение (вахий). Понякога Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* много се натъжаваше. Тогава се появяваше Джебрāил *(алейхисселя̄м)* и го успокояваше с думите: „О, любимецо на Аллāху теāля̄! Ти си Негов пратеник.“

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Беше времето, когато откровението бе прекъснато. Един ден, когато слизах от планината Хирā изведнъж чух глас, идващ от небето. Погледнах нагоре и видях Джебрāил** *(алейхисселя̄м)*. **Беше седнал на един трон между небето и земята. Обхвана ме страх. Прибрах се вкъщи и казах: „Завийте ме с нещо!“ Тогава Хак теāля̄** (Аллāху теāля̄) **низпосла откровението** (меāл)**:** “О, Пейгамбере, който се завиваш в своите одежди! Стани и сплаши (твоето племе с мъчението на Аллах)! (Възвести им, че ще бъдат сполетени от мъчение ако не повярват.) Възвеличавай Господаря си и дрехите си ги поддържай чисти.“ **Това бяха първите āйети на сӯра „Муддессир“. След това откровението не беше прекъсвано.“**

След низпославането на тези знамения Султанът на вселената (*алейхи ефдалюс салевāт)* започна да призовава хората към исляма и да известява повелите и забраните на Всевишния Аллах. Джебрāил *(алейхисселя̄м)* понякога приемаше човешки образ и се явяваше пред Мухаммед *(алейхисселя̄м)* в образа на Дихйе-и Келбӣ от Есхāб-и кирāм. Понякога поставяше откровението в сърцето на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, като

---

[38] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 140-142; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 239-240; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 129, 194-195; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледунниййе*, 48

в този случай Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* не го виждаше. Понякога се явяваше в съня му, а понякога идваше с ужасно бучене. Това бе най-тежкото и най-трудно откровение. При получаване на такова откровение, даже и в най-студено време, се изпотяваше, а ако през това време се намираше върху камилата си, от тежестта на откровението камилата коленичеше на земята. Даже и сподвижниците му, намиращи се в близост до него, усещаха тежестта на откровението. Няколко пъти Джебрāил *(алейхисселя̄м)* се показваше и в истинския си облик.

Всевишният Аллах низпосла откровение на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и без посредничеството на меля̄ике и без никаква завеса. Това се случи в нощта Ми'рāдж.

След низпославането на първото откровение Пратеникът Мухаммед Мустафā *(салляллāху алейхи ве селлем)* започна пророческата си мисия. Тази мисия – възвестяването на исляма – продължи двадесет и три години (тринадесет години – в Мекка и десет години – в Медӣна).

Корāн-и керӣм бе низпослан в продължение на 22 години 2 месеца и 22 дни.

Мухаммед *(алейхисселя̄м)* бе **„уммӣ“** (неграмотен), т.е. никога не бе чел книги, не бе писал и никой не го бе обучавал (не владееше четмо и писмо). Той се роди и израсна в Мекка сред определени хора. Въпреки това съобщаваше за знания и случки от свещените писания Теврāт и Инджӣл и от книгите на гръцката и римската епоха. В шестата година от Хиджра изпрати писма до владетелите на Византия, Персия, Хабаша (Абисиния) и до арабските владетели, с които ги призова към исляма. Повече от шестдесет чужди посланици го уважиха с присъствието си. Това се съобщава в Корāн-и керӣм по следния начин, меāл: **“Преди да дойде този Корāн-и керӣм ти не беше чел книга, нито беше писал. Иначе неверниците щяха да се усъмнят.”** (сӯра Анкебӯт: 48)

В един от благословените си хадӣси Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* казва: **„Аз съм неграмотният пророк Мухаммед... Няма друг пророк след мен.“**[39] Пак в Корāн-и керӣм се казва, меāл: **“Той** (Мухаммед *(алейхисселя̄м)*) **не говори от себе си. Неговите думи са му съобщени, научени чрез вахий** (откровение)**.”** (сӯра Неджм: 3,4).

Първите мюсюлмани

Първият човек, повярвал в Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*, бе майка ни Хазрети Хадӣдже. След низпославането на първото откровение тя, без никакво колебание, прие исляма и постигна честта да бъде първата мюсюлманка. Пророкът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* я научи как да прави обредно умиване (абдест), както бе научил от Джебрāил *(алейхиссе-*

[39] Хейсемӣ, *Меджмау'з-Зевāид*, I, 205

ля̄м). После той стана има̄м и двамата изпълниха два рекята нама̄з. Майка ни Хазрети Хадӣдже се подчиняваше по съвършен начин на всяка дума и всяка заповед на любимия ни Пророк *(салляллāху алейхи ве селлем)* и по този начин спечели много висока степен при Всевишния Аллах. Когато Ра-сӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* се натъжаваше**,** когато страдаше от подигравките на отричащите, тя го успокояваше и му казваше: „О, Ра-сӯляллах! Изобщо не се измъчвайте, не тъгувайте! Накрая религията ни ще набере сила, съдружаващите (мушриците) ще бъдат погубени. Народът ви ще ви се подчини...” Заради помощта и голямата подкрепа на майка ни Ха-дӣдже един ден Джебрāил *(алейхисселя̄м)* дойде при Пейгамбера ни *(сал-ляллāху алейхи ве селлем)* и му каза: „О, Пратенико на Аллāху теāля̄! Пре-дай на Хадӣдже поздрави (селям) от Всевишния Аллах.“ Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* отиде при нея и рече: **“О, Хадӣдже! Ето, Джебрāил** *(алейхисселя̄м)* **ти предава селяма на Аллāху теāля̄.”**[40]

Веднъж Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* каза: „**Аллāху теāля̄ ми заповяда да благовестя Хадӣдже с къща от бисери в Дженнета. Там няма болести, мъка и главоболие.“**

Следващият приел исляма сред възрастните бе близкият приятел на Ра-сӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* – Хазрети Ебӯ Бекр. Преди двадесет години той сънува един странен сън. Сънува, как луната се спуска от небето и слизайки над Кяабе, се разделя на парчета, всяко едно от които пада върху къщите на Мекка и после всички тези парчета, събирайки се, пак се издигат на небето. Но парчето, което пада в къщата на Ебӯ Бекр *(ра-дияллāху анх)* не се издига. Виждайки това, Хазрети Ебӯ Бекр веднага зат-варя вратата си, като че ли по този начин иска да попречи на парчето да се издигне.

Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* се събуди с голямо вълнение и на сутринта веднага изтича при един юдейски учен и му разказа съня си. Ученият му каза: „Това е един от заплетените сънища и затова не може да се разтълку-ва.“ Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* не бе доволен от отговора му. Този сън про-дължи да го безпокои. Веднъж, когато се занимаваше с търговски дела се озова в Бусра, където се намираше манастира на монах Бахӣра. Той помо-ли Бахӣра да разтълкува съня му. Монахът го попита: „От къде си?“, Хаз-рети Ебӯ Бекр отговори: „От Курайш съм.“ Той каза: „Там ще се появи един пророк и светлината на напътствието ще достигне до всички краища на Мекка. Ти ще си негов везир, а след смъртта му ще си негов халӣф.“ Хазрети Ебӯ Бекр бе удивен от отговора му и не разказа съня си на никого, докато Мухаммед *(салляллāху алейхи ве селлем)* не съобщи, че е пейгамбер.

Когато стана известно пророчеството на Мухаммед *(алейхисселя̄м),* Хазрети Ебӯ Бекр веднага изтича при него и го попита: „Пророците имат доказателства за пророчествата си. Кое е вашето доказателство?“ Пейгам-

---

[40] Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 206; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре,* I, 241; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, II, 416

берът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* отговори: **„Доказателство за моето пророчество е сънят, който ти поиска да бъде разтълкуван от един юдейски учен. Този учен каза: „От заплетените сънища е. Не може да се разтълкува.“ После монах Бахӣра го разтълкува правилно.“** и обръщайки се към Хазрети Ебӯ Бекр каза: **„О, Ебӯ Бекр! Призовавам те към Всевишния Аллах и Неговия Пратеник.“** При това Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* без никакво колебание, произнасяйки думите: „Свидетелствам, че вие сте пратеник на Аллāху теāлӯ, вашето пророчество е истинно и е светлина, осветяваща целия свят.“ стана мюсюлманин.

В друго предание се казва, че Хазрети Ебӯ Бекр, във времето преди да дойде откровение на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, отиде по търговски дела в Йемен. При това свое пътуване той се срещна с един начетен старец от племето Езд. Този старец, поглеждайки към Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* каза: „Струва ми се, че ти си от Мекка.“ Получавайки положителен отговор, старецът започна да му задава въпроси и между тях се проведе следния разговор:

• От Курайш ли си?

• Да.

• От Бенӣ Темӣм ли си?

• Да.

• Остана още един белег.

• Какъв е той?

• Покажи си корема?

• Защо трябва да си показвам корема?

• От писанията четох, че в Мекка ще се появи един пророк. Ще му помагат двама човека. Единият ще е млад, другият – възрастен. Младият ще превърне трудностите в леснина. А възрастният ще е белолик, слаб и с черна бенка на корема си. Струва ми се, че този човек си ти. Покажи си корема, да видя.“

След тези негови думи Хазрети Ебӯ Бекр показа благословения си корем. Виждайки черната бенка, намираща се върху пъпа му, старецът каза: „Кълна се в Аллāху теāлӯ, този човек си ти.“ и му даде много съвети.

Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)*, когато приключи работата си, отиде при стареца, за да се сбогува и го помоли да му прочете няколко двустишия, свързани с последния пророк. Той прочете дванадесет двустишия, а Хазрети Ебӯ Бекр успя да ги наизусти.

След завръщането на Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* в Мекка, видните хора на Курайш, като Укбе ибни Ебӯ Муайт, Шейбе, Ебӯ Джехл, Ебӯ'л-Бухтерӣ, отидоха да го посетят. Хазрети Ебӯ Бекр, обръщайки се към тях, ги попита: „Случило ли се е нещо ново?“ Те му отговориха: „Какво по-чудно може да се случи от това. Сиракът на Ебӯ Тāлиб твърди, че е пророк и казва, че ние, нашите бащи и деди сме на неправилния път. Ако не беше уважението ни

към теб, той вече щеше да е мъртъв. Ти си негов добър приятел, разреши този въпрос.“

Хазрети Ебӯ Бекр след като ги отпрати, узна, че Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* се намира в дома на Хазрети Хадӣдже. Отивайки там, го попита: „О, Мухаммед! Какви са тези слухове, които се носят за теб?“ Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* отговори: **„Аз съм пратеникът на Всевишния Аллах. Изпратен съм за теб и за всички синове на Āдем** (цялото човечество). **Приеми вярата, за да спечелиш задоволството на Хак теāля̄ и да спасиш душата си от Джехеннема.“** Хазрети Ебӯ Бекр го попита: „Какво е доказателството ти?“, **„Доказателството е разказът на стареца в Йемен.“** отговори Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. „В Йемен аз видях много стари и млади хора.“ каза Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)*. Пророкът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* уточнявайки каза: **„Това е онзи старец, който ти повери дванадесет двустишия и ги изпрати на мен.“** и му прочете всичките двустишия. „Кой ти съобщи това?“ попита Хазрети Ебӯ Бекр. **„Меля̄икето, което се е явявало и на другите пророци.“** отговори Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Чувайки тези думи, Хазрети Ебӯ Бекр хвана благословената ръка на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и произнасяйки думите: „Ешхеду ен ля̄ иля̄хе илляллāх ве ешхеду енне Мухаммеден абдухӯ ве расӯлюх“, стана мюсюлманин.[41]

За пръв път в живота си Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* изпита такава голяма радост – върна се в дома си като мюсюлманин. В един хадӣс-и шерӣф се казва: **„Всеки един, когото призовавах към вярата се мръщеше и се двоумеше. Само Ебӯ Бекр прие вярата без никакво колебание.“**

Един ден, когато Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и майка ни Хазрети Хадӣдже изпълняваха намāз, ги видя Хазрети Али. Тогава бе на десет или на дванадесет години. След изпълнението на намāза ги попита: „Какво е това?“ Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* отговори: **„Това е религията на Всевишния Аллах. Аз те призовавам към тази религия. Аллāху теāля̄ е един и няма съдружник. Призовавам те към вярата в Аллах, който е един и няма съдружник!”,** „Трябва да попитам баща си.“ каза Али *(радияллāху анх)*. Пророкът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* му каза: **„Ако не желаеш да приемеш исляма, недей да разкриваш тази тайна на никого!“** На другата сутрин Хазрети Али, отивайки при Пратеника на Аллāху теāля̄ *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* го помоли: „О, Расӯляллах! Научете ме на исляма.“ и стана мюсюлманин. Той бе третият, приел исляма. През живота си този велик човек прояви голяма саможертва и винаги предпочете Расӯл-и екрем *(салляллāху алейхи ве селлем)* пред себе си. Неговите услуги за исляма не могат да се опишат.[42]

---

[41] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 120-121; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 249-250
[42] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 118; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 245-247

Един от първите мюсюлмани бе Зейд бин Х̄арисе. Той бе четвъртият след Хазрети Хад̄идже, Хазрети Еб̄у Бекр и Хазрети Али, но сред освободените роби постигна честта да е първият. Заедно с него и жена му Умму Еймен прие исляма.[43]

Еб̄у Бекр *(радиялл̄аху анх)*, след като прие исляма, веднага отиде при своите любими приятели и ги убеди да станат мюсюлмани. Сред тях бяха видните личности на Курайш, като Осм̄ан бин Аффā̄н, Талха бин Убейдуллах, Зубейр бин Авв̄ам, Абдуррахм̄ан бин Авф, Саад бин Еб̄у Вакк̄ас. Тези осем души, които станаха мюсюлмани след майка ни Хазрети Хад̄идже бяха наречени **С̄абик̄ун-и исл̄ям** (първите мюсюлмани).

Ето как Хазрети Осм̄ан обяснява удостояването си с исляма: „Имах една леля гадателка. Един ден, когато отидох да я посетя, ми каза: „Ще имаш една непорочна съпруга. Тя ще е с красиво лице и няма да е отдадена на земното. Най-вероятно ще е дъщеря на голям пророк.“ Бях изумен от думите ѝ. После ми каза: „Появи се един пророк и му бяха низпослани откровения.“ Аз ѝ казах: „О, лельо! В града не бе чута такава тайна. Разкрий ми я.“ Тогава леля ми каза: „На Мухаммед бин Абдуллах му бе съобщено пророчеството. Той ще призовава хората към правия път. В скоро време целият свят ще бъде осветен от неговата религия, а главите на противящите се ще бъдат отсечени.“

Тези нейни думи ми въздействаха силно. Започнах да се безпокоя. Бяхме големи приятели с Хазрети Еб̄у Бекр, винаги бяхме заедно. След два дни аз отидох при него, за да поговорим по този въпрос. Разказах му думите на леля ми. Той ми каза: „О, Осм̄ан! Ти си умен човек. Как могат няколко камъни, които нито чуват, нито виждат, нито могат да помогнат или навредят някому, да бъдат достойни за богове.“ Казах му: „Прав си, леля ми казва истината.“

Еб̄у Бекр *(радиялл̄аху анх)* разказа на приятеля си за исляма и го заведе при Рас̄улю'с-секалейн, т.е. при Пратеника на хората и джиновете *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)*. Той му каза: **„О, Осм̄ан! Всевишният Аллах те кани да бъдеш гост на Дженнета. Приеми неговата покана. Изпратен съм при всички хора като водач на напътствието.“** Удивителните състояния и впечатляващите слова на Рас̄улюллах *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)*, изречени с усмихнато лице, така удивиха Хазрети Осм̄ан, че той с голямо желание и смирение изрече: „Ешхеду ен л̄я ил̄яхе илляллā̄х ве ешхеду енне Мухаммеден абдух̄у ве рас̄улюх!“ („Свидетелствам, че няма друг бог освен Аллах и свидетелствам, че Мухаммед е Негов раб и пратеник.“) и стана мюсюлманин.

Рас̄улюллах *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* в първите три години на пророческата си мисия призоваваше хората тайно към исляма. За тези три години броят на приелите достигна едва тридесет. Тези мюсюлмани изпъл-

[43] Ибн Хиш̄ам, *ес-С̄ире*, I, 247-248

няваха религиозните си задължения по домовете си, четяха тайно низпосланите а̄йети и ги запаметяваха.

Призив към близките роднини

След низпославането на сӯра „Муддессир“ Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* започна да призовава хората към исляма. Този призив се извършваше тайно, но след време бе низпослано следното знамение, меа̄л: **“Призовавай към правилната религия близките си роднини, като ги сплашваш с мъчението на Алла̄ху теа̄ля̄.”** (сӯра Шуара̄: 214) и Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, изпращайки Хазрети Али, покани всички свои роднини в дома на Ебӯ Та̄либ. Пред всички тях постави храна, достатъчна само за един човек, а именно една чиния с ядене и една паничка мляко. Пръв, изричайки „Бисмилля̄хиррахма̄ниррахӣм“ започна да яде самият Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, а после прикани и роднините си. Те бяха четиридесет души, но храната стигна за всички и изобщо не намаля. Поканените бяха изумени от това чудо. След като се нахраниха, Пророкът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* поиска да призове своите роднини към исляма, но чичо му Ебӯ Лехеб враждебно каза: „До сега не сме виждали такава магия. Вашият родственик ви омагьоса. О, сине на брат ми! Аз не съм виждал друг човек като теб, който да донесе толкова зло и вреда.“ и продължи оскърбителната си реч.

Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* на свой ред, каза на Ебӯ Лехеб: **„Ти ми стори толкова зло, колкото не биха могли да сторят Курайш и всичките арабски племена.“** Така роднините си разотидоха, без никой от тях да приеме исляма. След време пак, изпращайки Хазрети Али покани своите роднини. И този път пред тях бе поставена храна. След като се нахраниха, Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* стана от мястото си и каза: **„Хамдът принадлежи само на Алла̄ху теа̄ля̄! Помощ искам само от Него. На Него вярвам и на Него се уповавам. Без съмнение знам и заявявам, че няма друг бог освен Алла̄ху теа̄ля̄. Той е един! Няма подобен Нему и няма съдружник.“** и продължи речта си с тези думи: **„Никак не ви лъжа и ви казвам истината. Призовавам ви да вярвате в Алла̄ху теа̄ля̄, който е един и няма друг бог освен Него. Аз съм Неговият пророк, изпратен на вас и на цялото човечество. Кълна се в Алла̄ху теа̄ля̄, вие ще умрете така, както се унасяте в сън, и ще бъдете съживени така, както се събуждате от сън, и ще бъде потърсена сметка за стореното от вас, за благодеянията ще бъдете възнаградени, а за злодеянията ще бъдете наказани. Ще бъдете, или вечно в Дженнета, или вечно в Джехеннема. Вие сте първите, които плаша със задгробното наказание.“**

След като изслуша думите на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* Ебӯ Та̄либ каза: „О, уважаеми мой племеннико! Не мога

да си представя нещо по-ценно от това да ти помогнем. Приехме наставленията ти и от сърце потвърждаваме твоите думи. Събралите се тук са синове на дядо ти Абдулмутталиб. Без съмнение и аз съм един от тях. Бих се притекъл пръв към онова нещо, към което ни призоваваш. Аз ще те подкрепям в твоите дела. Кълна се, че ще продължавам да те пазя и да те защитавам. Прави каквото ти е повелено. Но аз не се чувствам готов да се разделя със старата си религия."

Всички роднини и чичовци, с изключение на Ебӯ Лехеб, говориха мило. Но той, отправяйки заплахи, каза: „О, синове на Абдулмутталиб! Спрете го, преди някой друг да го спре! Ако днес приемете неговите думи, ще бъдете унизявани и укорявани. Ако се опитате да го защитите, всички ще бъдете убити." В отговор на Ебӯ Лехеб, лелята на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: „О, брате мой! Приляга ли ти да оставиш братовия ми син и неговата религия без никаква подкрепа. Кълна се в Аллāху теāлӯ, днешните учени съобщават, че от рода на Абдулмутталиб ще се появи един пророк. Ето го този пророк."

След думите на лелята, Ебӯ Лехеб продължи да говори оскърбително. Ебӯ Тāлиб му се ядоса и каза: „О, страхливецо! Кълна се в Аллāху теāлӯ, ние ще го пазим и ще го защитаваме, докато сме живи." и обръщайки се към Мухаммед *(алейхисселӯм)* рече: „О, племеннико! Предупреди ни, когато искаш да призовеш хората към Господа си и ние, въоръжавайки се, ще бъдем с теб."

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* започна отново да говори: **"О, синове на Абдулмутталиб. Кълна се в Аллāху теāлӯ, че не е имало някой из арабите, който да е донесъл на своя народ нещо по-съвършено и добро от това** (т.е. от тази религия)**, което ви донесох аз. То е добро за земния ви живот и за отвъдния! Каня ви да изречете думи, които са лесни за изричане, но които ще натежат на Везната. А те са да засвидетелствате, че няма друг бог освен Аллах и че аз съм Негов раб и Пратеник. Аллāху теāлӯ ми заповяда да ви призовавам към това. Тогава кой от вас ще приеме моята покана и ще ми бъде помощник по тоя път?"** Никой от присъстващите не проговори. Всички сведоха глави. Пророкът *(салляллāху алейхи ве селлем)* повтори думите си три пъти. След всяко негово призоваване само Хазрети Али се изправяше от мястото си. След третия път Али *(радияллāху анх)* рече: „О, Пратенико на Аллāху теāлӯ! Въпреки, че съм най-малкият от всички, аз ще ви помогна." Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* хвана ръката му, а останалите се разотидоха с изумление.

Любимецът на Всевишния Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе много огорчен от поведението на своите роднини, но не се отказа, а продължи своето дело – призивът за спасението им от Джехеннема и откриването на вечното щастие.

В четвъртата година на пророческата мисия бе низпослан 94-ия а̄йет на сӯра „Хиджр“, меа̄л: **“**(О, Любими Мой) **Извести онова, което ти бе повелено** (т.е. заповедите и забраните)**. Отдръпни се от съдружаващите!** (Не обръщай внимание на техните думи.)**”** След като получи тази повеля на Алла̄ху теа̄ля̄, любимият ни Пророк *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* започна открито да призовава жителите на Мекка към исляма. Един ден, изкачвайки се на хълма Сафа̄, извика: **„О, курайши! Съберете се и се вслушайте в моите думи!“** Когато всички родове се събраха, той ги попита: **„О, мое племе! Да сте чували досега някаква лъжа от моя страна?“**, всички отвърнаха: „Не, не сме чували“. И продължи: **“ Алла̄ху теа̄ля̄ ме благослови с пророчество и ме изпрати за пейгамбер на вас.”** После прочете сто петдесет и осмо знамение на сӯра А’ра̄ф, меа̄л**: “**(О, Любими Мой) **Кажи им: „О, хора, аз съм Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄, дошъл при всички вас - на Алла̄ху теа̄ля̄, Който е Притежателят и Управляващият небесата и земята. Няма друг освен Него, който да заслужава поклонение** (иба̄дет)**. Той умъртвява и съживява всяко живо същество.“** Чичото Ебӯ Лехеб, който бе сред слушащите, много се ядоса и упорствайки в неверието, изкрещя: „Моят братов син е полудял! Не слушайте думите на този, който не почита нашите идоли и се отделя от нашата религия.“ След тези негови думи намиращите се там се разотидоха и никой не прие вярата. Знаейки правдивостта и благородния характер на Пейгамбера ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, всички му обърнаха гръб и станаха негови врагове.

В един друг ден, следвайки повелята на Всевишния Аллах: “**Извести онова, което ти бе повелено** (т.е. заповедите и забраните)”, пак се изкачи на хълма Сафа̄ и с висок и плътен глас извика: **„О, саба̄ха̄х! Елате, съберете се, имам важно съобщение за вас.“**[44] Чувайки тези думи, хората се събраха и зачакаха с удивление и любопитство. Тези, които нямаха възможност да отидат, изпратиха свои хора, за да видят какво става. Част от хората го запитаха: „О, Мухаммедулемӣн! Защо ни събра тук, какво ще ни съобщиш?“ Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* започна с обръщението: **„О, родове на Курайш!“** Всички го слушаха с голямо внимание. И той продължи: **„Моето състояние с вас прилича на състоянието на човек, който е видял врага и тича, за да съобщи това на семейството си и страхувайки се, че врагът ще достигне при тях преди него и ще им навреди, вика: “О, хора!** (Обсадени сме от врага! Настана утро. Подгответе се за сражение.)**” О, Курайш! Ако кажа, че зад тази планина има вражеска армия и се готви да ви нападне, ще ми повярвате ли?”** Те му отговориха: “Да, ще повярваме, защото досега не сме чули от теб нищо друго освен истината. Никога не сме виждали да лъжеш!”

[44] Буха̄рӣ, *“Тефсӣр”*, 4; Тирмизӣ, *“Тефсӣру’л-Кур’а̄н”*, 90

След това, обръщайки се към родовете на племето Курайш, започна един по един да ги призовава: **„О, синове на Хāшим! О, синове на Абди Менāф! О, синове на Абдулмутталиб! Аз съм предвестителят на голямото наказание, което без съмнение ще дойде. Аллāху теāлā ми заповяда да предупредя най-близките си роднини с наказанието в отвъдното. Призовавам ви да повярвате, изричайки „Лā иляхе иллялл̄аху вахдехӯ лā шерӣке лех** (Аллāху теāлā е един! Няма друг бог освен Него)**. А аз съм Негов раб и Пратеник. Приемете исляма! Ако повярвате в това, ще отидете в Дженнета. Докато не кажете: "Лā иляхе иллялл̄ах", аз няма да мога да ви осигуря никаква полза в този свят и дял в отвъдното."** Ебӯ Лехеб, който бе сред слушателите, взе от земята един камък и го отпрати към любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Никой друг, освен него, не се противопостави. Хората, разговаряйки помежду си, се разотидоха.[45]

Дори да сложат слънцето в дясната ми ръка...

След тези призиви любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* започна да говори за исляма на всеки, когото види. Съобщава им, че истинското спасение е възможно само, ако се отдалечат от подчинението на нефса*, насилието, несправедливостта и от всякакви лоши постъпки и вярват във Всевишния Аллах. Тези, които се отдаваха на своите страсти, потискаха по-слабите и прекалено озверените твърдо му се противопоставяха. Виждайки настъпващия край на злодеянията си, отрекоха съобщенията на Мухаммед *(алейхисселяӣм)*. Станаха врагове както на Пророка *(салляллāху алейхи ве селлем)*, така и на вярващите.

Езичниците, отначало се подигравахa с мюсюлманите, присмиваха им се. После решиха да действат със сила и да ги подлагат на жестоки мъчения. По този начин искаха да накарат вярващите да се откажат от вярата си и да угасят пламъка (делото) на исляма. Начело на езичниците стояха Ебӯ Джехл, Утбе, Шейбе, Ебӯ Лехеб, Укбе бин Ебӯ Муайт, Āс бин Вāил, Есвед бин Мутталиб, Есвед бин Абди Ягвес, Велӣд бин Мугӣра...

Един ден Утбе, Шейбе и Ебӯ Джехл се обърнаха към Ебӯ Тāлиб: „Ти си най-възрастният сред нас и ние винаги сме те уважавали и почитали. Сега, племенникът ти основа нова религия. Хули божествата ни и ни обвинява в неверие. Поговори с него. Накарай го да се откаже от тази работа. Ако не се откаже, ние знаем как да постъпим с него..." Ебӯ Тāлиб успя да ги поуспокои и ги отпрати. Пред племенника си, от страх да не го натъжи, не спомена нищо. След време езичниците, събирайки се, отново дойдоха при Ебӯ Тāлиб и му казаха: „Преди време бяхме дошли при теб и ти обяснихме как стоят нещата, но ти не предприе нищо. Той продължава да хули идолите

---

[45] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 188-191; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 133; Ибн Кесӣр, *ел-Бидāйе*, III, 38-41

ни. Търпението ни се изчерпа. С всеки един от вас двамата ще се бием до последната ни капка кръв. Или той, или ние в Мекка трябва да умрем.“ Ебӯ Тāлиб се опита пак да ги успокои, но този път бяха много упорити.

Ебӯ Тāлиб не искаше нито да огорчи племенника си, нито пък да се появи някаква вражда между него и племето му. Затова отиде при Пророка ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и му каза: „О, Мухаммед! Цялото племе се е съюзило срещу теб и дойдоха да ми се оплачат. Не е хубаво да има вражда между роднини. Те не искат да ги наричаш неверници и да казваш, че са на неверния път.“ След като го изслуша, Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **“О, чичо! Знай, че дори да сложат слънцето в дясната ми ръка, а луната - в лявата ми** (каквото и да ми обещаят)**, аз пак няма да се откажа от тази религия и от нейното разпространяване. Или Аллāху теāлā ще разпространи исляма по целия свят и така моята задача ще свърши, или в името на делото аз ще умра!”** Изричайки тези думи, Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* се изправи. Благословените му очи се напълниха със сълзи.

Виждайки натъжения си племенник, Ебӯ Тāлиб се разкая за изречените от него думи и прегръщайки го, каза: „О, племеннико мой! Ти продължавай делото си, прави каквото искаш. А аз, докато съм жив, ще те покровителствам и ще те защитавам.“[46]

Когато езичниците разбраха, че Ебӯ Тāлиб продължава да покровителства Мухаммед *(алейхисселяāм)*, десет души от тях, заедно с Умāра бин Велӣд отидоха при Ебӯ Тāлиб и му казаха: „О, Ебӯ Тāлиб! Знаеш, че Умāра е най-красивият, най-силният и най-възпитаният юноша сред младежите на Мекка. Също така е и поет. Вземи този младеж и го използвай за своите си нужди. В замяна на него ни предай племенника си Мухаммед, за да го убием. Ето ти човек за човек! Какво друго искаш!“ Това неприемливо предложение разгневи много Ебӯ Тāлиб. Той им отвърна: „Вие, първо ми дайте вашите си родни синове, аз да ги убия. След това ще ви дам племенника си.“ Виждайки сериозността на ситуацията, езичниците казаха: „Но нашите синове не вършат това, което той върши...“ Тогава Ебӯ Тāлиб им рече: „Кълна се, че моят племенник е по-добър от всички ваши синове, взети заедно. Значи, предлагате ми сина си – аз да ви го храня, а вие ще вземете моя любимец и ще го убиете, така ли!.. Даже женската камила не копнее за никого и не защитава никого, освен рожбата си. Вашето предложение е твърде далеч от разума и логиката. Знайте, че врагът на моя любимец е и мой враг! Това го запомнете и правете каквото можете.“[47] Езичниците яростно станаха от местата си и си тръгнаха. Ебӯ Тāлиб веднага събра рода Хāшим и рода Абдулмутталиб. Разказа им за случилото се и ги убеди да помагат на любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Ръцете, които дръзнеха да убият Расӯлюллах, щяха да бъдат счупени. Всички, с

---

[46] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 135
[47] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 134-135

изключение на Ебӯ Лехеб, бяха готови да го защитят. Ебӯ Тāлиб, обръщайки се към тях, каза: „Хей, юнаци! Нека всеки от вас утре да си вземе меча и да ме последва.“ На другата сутрин Ебӯ Тāлиб отиде в дома на своя племенник и двамата се запътиха към Харāм-и шерӣф. Следваха ги юнаците на рода Хāшим. Когато пристигнаха в Кябе, застанаха пред езичниците и Ебӯ Тāлиб им рече: „О, курайши! Чух, че сте взели решение да убиете племенника ми. Знаете ли, че тези младежи, които стоят зад мен, хванали мечовете си, с нетърпение чакат само един мой знак? Ако вие се опитате да убиете моя племенник Мухаммед, то аз се заклевам, че няма да оставя жив нито един от вас!..“ и започна да чете стихове, възхваляващи любимия ни Пророк *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)*. Намиращите се там езичници, начело с Ебӯ Джехл, се разотидоха.

Мъчения, изтезания и насилие

След всички тези събития, езичниците от племето Курайш започнаха при всеки удобен случай, когато Пейгамберът ни *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* бе сам, да се нахвърлят върху него, да го обиждат, дори посягаха да го бият. Измъчваха и неговите сподвижници.

Един ден езичниците седяха до Кябе и говореха за Мухаммед *(алейхисселя̄м)*: „Към никого другиго не сме били толкова търпеливи. Нарича ни разюздани, поругава и злослови божествата ни, порицава религията ни, разединява обществото ни. Въпреки това ние го търпим и не си отваряме устата.“ казваха те. Точно по това време Расӯлюллах *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* дойде да посети Кябе. Целувайки Хаджер-и есвед, започна да извършва тава̄ф. Когато, по време на тава̄фа, мина покрай езичниците, започнаха да го нападат с обидни думи. Пратеникът на Алла̄ху теаля̄ *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* много се натъжи, но мълчаливо продължи обреда си. При третото минаване покрай тях се спря и им каза: **„О, Курайши! Чуйте ме! Кълна се във Всевишния Аллах, в Чиято ръка* е нефсът ми, беше ми съобщено, че ще изпаднете в много жалко състояние...“** Чувайки тези думи всички се стъписаха, замръзнаха по местата си. Единствено Ебӯ Джехл, заставайки пред Расӯлюллах *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)*, каза: „О, Ебӯ’л-Кāсим! Ти не си чужд човек. Не обръщай внимание на нашите грубости, продължавай обреда си. Ти не си толкова глупав, че да слушаш нас.“ След тези думи Мухаммед *(алейхисселя̄м)* се отдалечи оттам.

На другия ден езичниците пак се събраха на същото място и отново започнаха да говорят за Пророка ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*. В това време пристигна и самият той. Езичниците веднага се нахвърлиха върху него. Най-злощастният от тях – Укбе бин Муайт се вкопчи в него и започна да го души. В този момент пристигна Хазрети Ебӯ Бекр и викайки: „Нима ще убиете човек, който казва: „Моят Господар е Аллах“? Той ви донесе откровение от Твореца на световете...“ започна да го защитава. Тогава езич-

ниците, оставяйки Любимия на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* се нахвърлиха върху него и започнаха да го налагат с юмруци и ритници. Злощастникът Утбе бин Рабӣа, удряйки Хазрети Ебӯ Бекр по лицето с обувките си, го обезобрази до неузнаваемост. Ако не бяха хората от неговия род – от рода Тейм, които се притекоха и ги разтърваха, щяха да го бият до смърт. Те положиха окървавения и безсилния Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* върху едно покривало и го отнесоха в дома му. След това бързо отидоха в Кяабе и казаха на езичниците: „Ако Ебӯ Бекр умре, кълнем се, че ще убием Утбе!" и се върнаха при него.

След побоя Хазрети Ебӯ Бекр известно време не бе на себе си. Баща му и хората от рода Бенӣ Тейм направиха всичко, за да дойде в съзнание. Чак към вечерта отвори очи и с претръпнал глас успя да ги попита: „Какво прави Пратеникът на Аллāху теāлā? Как е той? И него го бяха обидили." Тогава помолиха майката Умм-ул Хайр да попита сина си, дали иска да яде и пие нещо, но Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* бе много немощен и не пожела нищо. По-късно, когато къщата опустя, майката отново го попита дали иска да яде и пие, но той отново ѝ зададе същия въпрос: „Как е Пратеникът на Аллāху теāлā? Какво е неговото състояние?" Майката отвърна: „Кълна се, че нямам никакви сведения за приятеля ти!" Тогава Хазрети Ебӯ Бекр ѝ каза: „Отиди при Умму Джемил, дъщерята на Хаттāб и попитай нея за Расӯлюллах."

Умму Джемил *(радияллāху анхā)* бе сестра на Хазрети Омер. Тя бе приела исляма. Майката на Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* отиде при нея и я попита: „Синът ми Ебӯ Бекр пита за Мухаммед *(алейхисселяӯм)*. Дали знаеш нещо за състоянието му?" Тя ѝ отговори: „Не знам нищо нито за Мухаммед *(алейхисселяӯм)*, нито за Ебӯ Бекр! Ако искаш да дойда с теб?" Умм-ул Хайр прие нейното предложение и двете отидоха при Хазрети Ебӯ Бекр. Виждайки го в такова тежко състояние, целия в синини и рани, Умму Джемил не се стърпя и извика: „Племето, което ти е причинило това, без никакво съмнение, е разярено и невъздържано. Моля се на Всевишния Аллах, да си получат заслуженото." Ебӯ Бекр-и Сиддӣк попита Умму Джемил за състоянието на Пророка ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Тя се притесни от майка му и каза: „Тук е майка ти. Тя ще чуе това, което ти казвам.", „Не се безпокой, тя няма да разкрие нищо пред никого" рече той. Тогава тя спокойно отговори, че е жив и е в добро състояние. След това той я попита, къде се намира в момента и тя отговори, че е в къщата на Еркāм. Получавайки отговорите на измъчващите го въпроси, Хазрети Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* каза: „Кълна се, докато не отида да видя Пратеника на Аллāху теāлā, няма нито да се храня, нито да пия нещо!" Майка му, успокоявайки го, рече: „Почакай малко, всички да заспят и тогава." След като всички заспаха и улиците опустяха, Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* опирайки се на майка си и на Умму Джемил, бавно бавно се придвижи до мястото, където се намираше Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Пристигайки при

него, го прегърна и го целуна. След това прегърна и намиращите се там мюсюлмани. Тежкото му състояние разстрои твърде много Пратеника на Аллāху теāлā *(алейхиссаляту веселям̄)*, но Хазрети Ебӯ Бекр го успокои: „О, Расӯляллах! Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас! Не ме безпокои нищо, освен това, което стори с мен този разярен мъж – докара ме до това неузнаваемо състояние. Тази жена до мен е жената, която ме е родила – моята майка Селмā. Моля ви да се помолите за нея. Надявам се във ваше име Всевишният Аллах да я предпази и спаси от огъня на Дженнема.“ При това любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* се помоли на Всевишния Аллах Селмā да приеме исляма. Молбата му бе приета и Умм-ул Хайр бе удостоена с честта да се присъедини към числото на първите мюсюлмани.

Да се погубят ръцете на Ебӯ Лехеб!

Къщата на Пророка ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* се намираше между къщите на двама свирепи и жестоки езичници – чичо му Ебӯ Лехеб и Укбе бин Муайт. Тези двамата дебнеха всеки удобен за тях момент, за да му причинят страдания. Даже през нощта, в тъмното, изхвърляха пред вратата на къщата му животински вътрешности. Ебӯ Лехеб не се задоволяваше само с това. Той безпокоеше постоянно Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, като хвърляше по него камъни от къщата на своя съсед Адий. Жена му Умму Джемил също бе враг на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Тя събираше трънаци и ги изсипваше на пътя, по който минаваше Любимият на Аллāху теāлā. В един такъв ден, когато Ебӯ Лехеб изхвърляше нечистотии пред къщата на племенника си, го видя Хазрети Хамза. Бързо изтича при него, взе нечистотиите и ги изсипа върху главата на брат си Ебӯ Лехеб.

След оскърбленията на Ебӯ Лехеб и жена му, Аллāху теāлā низпосла сӯра Теббет, която започва по следния начин, меāл: **“Да изсъхнат ръцете на Ебӯ Лехеб. Те и без това изсъхнаха.”**

Като чу, че е низпослано такова знамение за тях, жената на Ебӯ Лехеб започна да търси Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Когато разбра, че той се намира в Кяабе, взе един голям камък и се запъти натам. По това време Хазрети Ебӯ Бекр получаваше честта да се намира в присъствието на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Виждайки Умму Джемил с камък в ръка, Хазрети Ебӯ Бекр рече: „О, Расӯляллах (Пратенико на Аллāху теāлā)! Идва Умму Джемил. Много лоша жена. Страх ме е да не ви навреди. Да бяхте се скрили някъде, за да не ви тормози.“ Пророкът ни *(алейхиссаляту веселям̄)* му каза: **„Тя няма да може да ме види.“** Умму Джемил пристигна и заставайки пред Хазрети Ебӯ Бекр започна да му вика: „О, Ебӯ Бекр! Къде е приятелят ти? Отговори ми бързо. Злословил е по мой адрес и по адрес на мъжа ми. Ако той е поет, то и аз и мъжът ми

сме поети. Ето, и аз го порицавам. Ние не се подчиняваме на него, не приемаме неговото пророчество и не харесваме религията му. Кълна се, ако го бях видяла, щях да стоваря този камък върху главата му.“ и наговори унизителни думи. Хазрети Ебӯ Бекр ѝ каза: „Той не е поет и не е злословил по твой адрес.“ и тя си отиде. Тогава той се обърна към Пейгамбера ни *(саллялл**ā**ху алейхи ве селлем)* и го попита: „О, Пратенико на Аллах! Тя не ви ли видя?“. **„Не ме видя.“** отговори любимият ни Пейгамбер *(алейхиссалят̄у весселям̄)*. **„Аллāху теāлā стори нейното око неспособно да ме види.”**[48]

Благословените дъщери на Пророка ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* – Умму Гулсум и Рукаййе *(радиялл**ā**ху анхумā)* бяха сгодени за синовете на Ебӯ Лехеб – Утейбе и Утбе, но все още не бяха омъжени. След низпославането на сӯра „Теббет“, джехеннемското гориво Ебӯ Лехеб, жена му и големците на Курайш, обръщайки се към Утбе и Утейбе казаха: „Вземайки дъщерите му облекчихте неговото бреме. Оставете ги, за да изпадне в трудно положение. И да ви вземем, която си харесате мома от Курайш.“ Братята се съгласиха да се разделят с дъщерите на Пратеника на Аллāху теāлā *(алейхиссалят̄у весселям̄)*, но за злощастника Утейбе това бе недостатъчно. Той отиде при Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и заставайки пред него, каза: „О, Мухаммед! Аз не признавам теб и твоята религия. Разделих се с дъщеря ти. Оттук нататък нито ти мене обичай, нито аз тебе! Нито ти идвай у нас, нито аз ще отида у вас!..“ След тези обидни думи се нахвърли върху него, хвана го за благословената яка и продължавайки да го обижда, успя да разкъса ризата му. След цялата тази случка любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* го прокле с думите: **„Я, Раббӣ** (О, Господи)**! Изпрати му един от Твоите зверове.“** Злощастникът Утейбе отиде при баща си и му разказа случилото се. Ебӯ Лехеб рече: „Страхувам се от молбата на Мухаммед.“

След няколко дни Ебӯ Лехеб изпрати сина си Утейбе до Шам по търговски дела. Когато керванът им спря за нощувка в местността, наречена Зерка, един лъв започна да обикаля около тях. Виждайки лъва, Утейбе каза: „Ах! Кълна се, че проклятието на Мухаммед е прието. Този лъв ще ме изяде! Мухаммед, въпреки че се намира в Мекка, е моят убиец.“ След малко лъвът изчезна. Накараха Утейбе да легне на високо място. През нощта лъвът пак пристигна и душейки всички хора от кервана, стигна до Утейбе. Скочи върху него, разпори му корема, после го хвана за главата и го ухапа смъртоносно. Умиращият Утейбе каза: „Аз не ви ли казах, че Мухаммед е най-правдивият в думите си.“ Когато Ебӯ Лехеб чу, че синът му е разкъсан от лъв, рече: „Аз не ви ли казах, че се страхувам от молбата на Мухаммед.“ и заплака.[49]

---

[48] Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, LXVII, 173; Хейсемӣ, *Меджмау’з-Зеваид*, VII, 53
[49] Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, XXXVII

Любимият ни Пророк *(салляллāху алейхи ве селлем)* призоваваше хората към вечното щастие, към вярата в съществуването и единството на Аллāху теāлӯ, стремеше се да ги предпази от огъня на Джехеннема. Ала езичниците продължаваха да се покланят на идолите и казваха: „Това е религията на нашите бащи." Пейгамберът ни *(алейхиссалӯту веселӯм)* ги призоваваше да живеят нормално, като хората – с чест и достойнство, да се отърсят от дребнавостите и да се стремят към висшето, възвишеното. Но те упорито се противопоставяха и продължаваха да причиняват страдания на мюсюлманите. Един от най-големите врагове на вярващите бе Ебӯ Лехеб. Той непрекъснато преследваше Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и полагаше всякакви усилия хората да не слушат неговите думи и се стремеше да всее съмнения у хората. Когато по пазарите чуеше призива на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*: **„О, хора! Кажете „Лӯ илӯхе илляллāх." и се спасете!"**, докопвайки се до него казваше: „О, хора! Това е моят племенник. Недейте му вярва! Стойте далеч от него!"

Един ден Мухаммед *(алейхисселӯм)* изпълняваше намāз в Кябе. Седем души от племето Курайш, сред които бяха Ебӯ Джехл, Шейбе бин Рабӣа, Утбе бин Рабӣа и Укбе бин Ебӯ Муайт дойдоха и седнаха близо до него. В близост до тях се намираха останките от заклана предишния ден камила. Подлият Ебӯ Джехл, обръщайки се към своите приятели направи следното грозно предложение: „Кой от вас може да вземе и да постави тези вътрешности на камилата върху гърба, между двете рамене на Мухаммед, когато той се наведе в суджӯд (седжде)?" Най-жестокият, най-безмилостният, най-злощастният от тях – Укбе бин Муайт веднага се изправи и каза: „Аз ще го направя." Стана, взе вътрешностите на камилата и когато Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* се наведе в суджӯд ги постави на гърба му, между благословените му рамене. През това време езичниците се превиваха от смях. Пророкът ни *(алейхиссалӯту веселӯм)* продължаваше да стои в това положение и не вдигаше благословената си глава (удължаваше суджӯда си). Цялата тази случка бе видяна от Абдуллах бин Месӯд, един от сподвижниците на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Ето какво разказва той: „Виждайки Пратеника на Аллāху теāлӯ в такова положение кръвта ми кипна (много се ядосах). Но бях беззащитен, нямах никаква опора, нямах племе и род, които да ме защитават от езичниците. Бях сам и безсилен. В този момент не намирах сили дори да говоря. Стоях и в дълбока мъка го наблюдавах. Да можех сам да се защитавам от езичниците или да имах покровители и да можех да вдигна тези вътрешности от благословените му рамене. Докато стоях и чаках, бяха съобщили всичко на Хазрети Фāтима, дъщерята на Расӯлюллах. По това време Фāтима беше малко момиченце. Тичешком дойде и махна от гърба на баща си всичките тези мръсотии. Прокле всички, които бяха участвали в това грозно дело. Пратеникът на Аллах изпълни намāза си така, като че ли нищо не беше се случвало, след което три пъти повтори: **„О, Аллах мой! Тази група от курайши**

оставям на теб! О, Аллах мой! Ебӯ Джехл Амр бин Хишāм го оставям на теб! О, Аллах мой! Укбе бин Рабӣа го оставям на теб! О, Аллах мой! Шейбе бин Рабӣа го оставям на теб! О, Аллах мой! Укбе бин Муайт го оставям на теб! О, Аллах мой! Умеййе бин Халеф го оставям на теб! О, Аллах мой! Велӣд бин Утбе го оставям на теб! О, Аллах мой! Умāра бин Велӣд го оставям на теб!" Чувайки това проклятие езичниците спряха да се смеят. Започнаха да се страхуват, защото вярваха, че молбите, отправени от Бейтуллах, се приемат. После Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* се обърна към Ебӯ Джехл и каза: **„Кълна се в Аллах, или ще се откажеш от тези твои постъпки, или ще бъдеш наказан от Всевишния Аллах."** Кълна се в Аллāху теāлā, аз бях свидетел на това, как всички тези хора, чиито имена беше произнесъл Расӯлюллах, бяха убити в битката при Бедр и вонящи от топлото време бяха погребани в една обща яма."

Един ден Ебӯ Джехл се обърна към езичниците, които се намираха в Кяабе: „О, курайши! Всички сте свидетели на това, как Мухаммед не престава да обижда нашата религия, да злослови нашите идоли и нашите бащи, които се кланят на тези идоли, и да ни приема за глупави. Кълна се пред всички вас, че утре ще донеса един много тежък камък и когато се наведе в суджӯд по време на намāз, ще го стоваря върху главата му. А вие, ако искате ме защитавайте от рода Абдулмутталиб, ако искате – не ме защитавайте. След като го убия, неговите родственици, каквото искат, това да сторят с мен..." Намиращите се там езичници, подстрекавайки го, казаха: „Ние си кълнем, че ще те защитим и няма да те предадем на никого. Ти само го убий!"

На сутринта Ебӯ Джехл с един голям камък в ръка отиде в Кяабе. Седна при езичниците и зачака. Любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* дойде в Кяабе и както всеки път, започна да изпълнява намāз. Ебӯ Джехл, вземайки камъка, стана от мястото си и се насочи към него. Езичниците наблюдаваха случващото се с вълнение. В момента, в който Ебӯ Джехл се приближи до Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* изведнъж започна да трепери. Големият камък падна от ръката му и целият посивя. Уплаши се и се отдръпна назад. Езичниците отидоха при него и учудени, го попитаха: „О, Амр бин Хишāм! Кажи ни, какво се случи?" Ебӯ Джехл им отговори: „В момента, в който вдигнах камъка, пред мен се появи една разярена камила. Кълна се, през живота си такава камила, с високи крака и остри зъби, нито съм виждал, нито съм чувал. Ако още малко се бях доближил до него, сигурно щеше да ме убие."

Друг път Ебӯ Джехл отново, събирайки езичниците, ги попита: „Сирачето на Абдуллах изпълнява ли тук намāз и опира ли си лицето до земята?" Полученият отговор бе положителен. Очакващият този отговор Ебӯ Джехл, им каза: „Ако го видя, ще му стъпча главата." Един ден Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* изпълняваше намāз в Кяабе.

Там бе и Ебӯ Джехл, който седеше с приятелите си. По едно време той стана от мястото си и се насочи към Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Доближи се много близо до него, но изведнъж, триейки си лицето, започна да бяга. Приятелите му, отивайки при него, го попитаха: „Какво стана? Какво ти е?“, той отговори: „Между нас се появи една огнена яма. Видях някакви си да се нахвърлят върху мен и избягах.“

Големците на Курайш, като Велӣд бин Мугӣра, Ебӯ Джехл (Амр бин Хишāм), Есвед бин Мутталиб, Умеййе бин Халеф, Есвед бин Абдиягвес, Āс бин Вāил, Хāрис бин Кайс, при всяка среща с Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* му се присмиваха и подиграваха. Казваха му: „Този пък се мисли за пророк и си въобразява, че Джебрāил идва при него.“ В един такъв ден, когато Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе много разстроен, се яви Джебрāил *(алейхисселяӯм)* и му предаде някои āйети. меāл: **“**(О, Мой пейгамбере!) **Подиграваха се и на пейгамберите, изпратени преди теб, но онези, които им се присмиваха, заради подигравките си, бяха обградени изцяло от беда и мъчение.”** (сӯра Енāм: 10)

“Без съмнение Ние сме ти достатъчни срещу присмивачите. Това са онези хора, които наред с Аллāху теāлӯ приемат друг бог. Ала скоро ще узнаят (какъв ще е краят им). **И наистина знаем Ние, че сърцето ти се свива заради техните думи** (съдружаване, клевети срещу Корāн-и керӣм и подигравки с теб)**.”** (сӯра Хиджр: 95-97)

Един ден, когато Султанът на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)* извършваше тавāф около Кябе, му се яви Джебрāил *(алейхисселяӯм)* и му каза: „Аз получих заповед да им видя сметката на тези (да накажа тези присмехулници).“ Малко след това пред тях мина Велӣд бин Мугӣра. Джебрāил *(алейхисселяӯм)* попита Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*: „Какъв човек е този?“, а той *(алейхиссаляӯту весселяӯм)* отговори: „Той е един от най-лошите раби на Аллāху теāлӯ.“ Джебрāил *(алейхисселяӯм)* посочи крака на Велӣд и каза: „Справих се с него (получи си заслуженото).“ След него мина Āс бин Вāил. Получавайки същия отговор и за него, Джебрāил *(алейхисселяӯм)* посочи корема му и каза: „И той си получи заслуженото.“ Когато мина Есвед бин Мутталиб посочи очите му. Когато мина Абдиягвес посочи главата му и когато мина Хāрис бин Кайс посочи стомаха му. След всичко това, обръщайки се към Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем),* каза: „О, Мухаммед! Всевишният Аллах те спаси от тяхното зло. Скоро всеки един от тях ще бъде сполетян от някакво наказание.“

Така се и случи. В крака на Āс бин Вāил влезе един трън. Опитаха всичко, но нищо не му помогна. Накрая кракът му се поду като камилска шия. Умря мъчително, ридаейки и повтаряйки: „Уби ме Аллах – Господарят на Мухаммед.“ Есвед бин Мутталиб пък ослепя. Джебрāил *(алейхисселяӯм)* блъсна главата му в едно дърво и той умря. А на Есвед бин Абдиягвес лицето и тялото му почерняха, когато се намираше в местността, наречена

Бāд-и семӯм. Като се върна в дома си, не го познаха и го изпъдиха от вратата. Бе съкрушен и удряйки главата си във вратата на къщата си, умря. Хāрис бин Кайс пък изяде солена риба. Колкото и вода изпи, не можа да си утоли жаждата и накрая се пукна. В прасеца на крака на Велӣд бин Мугӣра пък влезе желязно парче. Раната му не заздравя, изгуби много кръв и ридаейки: „Уби ме Аллах – Господарят на Мухаммед.“, умря. По този начин всеки един от подиграващите се с Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* си получи заслуженото. В същото време бяха низпослани āйети, в които се съобщава, че езичниците ще останат вечно в Джехеннема.

Един ден любимият ни Пророк *(салляллāху алейхи ве селлем)* срещна Ебӯ’л-Āс. Когато се разделиха, Хакем чрез неприлични мимики и жестове се подигра след Любимия на Аллāху теāлā. Благодарение на пророческата светлина Мухаммед *(алейхисселяӯм)* видя жестовете и мимиките на Хакем и се помоли на Всевишния Аллах този човек да остане така за цял живот. Молбата му бе приета – тялото му бе обхванато от треска, която продължи до края на живота му.

Мъченията, на които бяха подложени сподвижниците (Есхāб-и кирāм)

Езичниците подлагаха на мъчения не само Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, но и неговите славни сподвижници. Техните жестоки, деспотични действия бяха насочени преди всичко към бедните и беззащитни мюсюлмани. Един от тях бе и Билял-и Хабешӣ. Той бе роб на езичника Умеййе бин Халеф. С помощта на Ебӯ Бекр-и Сиддӣк бе приел исляма. Умеййе, от всички свои дванадесет роби най-много обичаше Хазрети Билял и затова го направи пазач на храма, където се намираха идолите. Когато стана мюсюлманин, Хазрети Билял постави всички идоли в поза на поклон (на суджӯд). Като чу новината Умеййе изпадна в ужас. Повика Билял *(радияллāху анх)* и го попита: „Станал си мюсюлманин и си се кланял на Господа(ря) на Мухаммед. Вярно ли е това?“, Хазрети Билял отговори: „Вярно е. Кланям се на Великия и Всевишния Аллах.“ Този отговор не се понрави на Умеййе и той веднага пристъпи към изтезания и мъчения. Попладне, в най-жаркото време на деня, го събличаше, събаряше го по гръб върху нагорещените камъни и поставяйки други нагорещени камъни върху корема му, го уговаряше: „Отречи се от исляма! Поклони се на идолите Лят и Уззā!“, но Хазрети Билял, повтаряйки: „Аллāху теāлā е един! Аллāху теāлā е един!“ изказваше своята твърдост. Това негово търпение подлудяваше Умеййе бин Халеф и той продължаваше още повече да го измъчва, като влачеше тялото му по тръннаци. Билял *(радияллāху анх)* не обръщаше внимание на раните и кръвта, която се стичаше по тялото му като река. Изричайки думите: “О, Аллах мой! Съгласен съм на всичко, което е от Теб.“ показваше своята твърдост във вярата.

Това свое състояние Хазрети Билял разказва по следния начин: „Този подлец Умеййе в най-жаркото време на деня ме връзваше, а през нощта ме измъчваше. В един много горещ ден, както всеки път, започна да ме измъчва. Викаше ми: „Поклони се на нашите идоли! Откажи се от Мухаммед, от неговия Аллах, откажи се, откажи се...“, а аз му казвах: „Аллах е един! Аллах е един!“ В този ден, за да ми отмъсти, сложи върху гърдите ми една много голяма скала. В същия момент съм изгубил съзнание. Когато се свестих видях, че скалата върху мен беше вдигната и слънцето се беше скрило зад облака. Благодарих на Аллāху теāля̄ и си казах: „О, Билял! Всичко, което е изпратено от Всевишния Аллах е хубаво.“

Един ден Умеййе бин Халеф изведе пак Билял-и Хабешӣ навън, за да го изтезава. Съблече го, събори го върху нагорещения пясък и постави върху тялото му камъни. Езичниците, събирайки се, го подложиха на жестоки мъчения и му казаха: „Ако не се откажеш от религията си, ще те убием.“, но той повтаряше едно и също: „Аллах е един! Аллах е един!“. В това време оттам минаваше любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Като видя състоянието на Билял *(радияллāху анх)* много се натъжи и му каза: **„Споменаването на името на Аллāху теāля̄ ще те спаси.“**

Когато Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* се прибра у дома си, у тях пристигна Ебӯ Бекр-и Сиддӣк. Разказа му за мъченията на Билял-и Хабешӣ и добави, че е много огорчен от това. Хазрети Ебӯ Бекр веднага отиде при езичниците и им каза: „Какво печелите, като постъпвате така с Билял? Продайте ми го.“ Те му отговориха: „Колкото и злато да ни дадеш, пак не бихме го продали. Но можем да го дадем в замяна на твоя роб Āмир.“ Робът на Хазрети Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* Āмир вършеше неговите търговски дела и изкарваше голяма печалба. Освен собственото си имущество, притежаваше и десет хиляди мискала злато. Бе негов помощник и вършеше всичките му работи, но бе неверник и твърдо отстояваше това. Хазрети Ебӯ Бекр прие тяхното предложение, като им каза: „Давам ви Āмир с цялото му богатство, в замяна на Билял.“ Умеййе бин Халеф и езичниците се зарадваха много и си казаха: „Излъгахме Ебӯ Бекр.“

Хазрети Ебӯ Бекр веднага махна тежките камъни, поставени върху тялото на Билял-и Хабешӣ и го вдигна. Но той, от всичките тези мъчения, бе много изтощен. Хвана го за ръката, заведе го направо при любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* и каза: „О, Расӯляллах! Днес освободих Билял в името на задоволството на Аллāху теāля̄.“ Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* се зарадва много на тези думи и отправи много молитви за Хазрети Ебӯ Бекр. В това време Джебрāил *(алейхисселя̄м)* донесе седемнадесето и осемнадесето знамение на сӯра Лейл. Меāлят на тези āйети е следният: “**Онзи,** (като Хазрети Ебӯ Бекр) **който е крайно богобоязлив** (който избягва политеизма и греховете) **и харчи имота си за добро, за да бъде чист при Аллāху теāля̄** (и за да постигне Неговото обещание)**, е отдалечен от него** (Джехеннема)**."**

На жестоки мъчения бе подлаган и Хазрети Хаббāб бин Ерет. Той бе роб на една жена на име Умму Енмāр. Хаббāб *(радияллāху анх)* нямаше роднини, които да го защитават и затова езичниците се събираха, събличаха го и прокарваха тръни по голото му тяло. А понякога го обличаха в желязна ризница и го държаха под жаркото слънце. Също така върху голото му тяло поставяха нагорещени камъни и го уговаряха да се откаже от исляма и да се покланя на идолите им, но непоколебимият Хаббāб *(радияллāху анх)*, изричайки: „Лā иляхе иллялл̄āх Мухаммедун расӯлюллах“ упорито им се противопоставяше.

Един ден езичниците се събраха и наклаха огън. Докараха завързания Хазрети Хаббāб, съблякоха го и го хвърлиха върху огъня. Или щяха да го накарат да се откаже от исляма, или щяха да го изгорят жив в огъня. Положеният по гръб върху огъня Хаббāб *(радияллāху анх)* отправи ду'ā към Всевишния Аллах: „О, Аллах мой! Виждаш ме и знаеш моето състояние. Дай ми голямо търпение и стори вярата ми непоклатима!“ Един от езичниците стъпи върху гърдите на Хазрети Хаббāб, но тези неверници си нямаха представа от това, че вярващите се намират под закрилата на Аллāху теāлā.

Когато след години попитаха Хаббāб *(радияллāху анх)* за случилото се, той показа белезите от изгарянията по гърба си и каза: „Накладоха огън и влачейки ме, хвърлиха в него. Огънят се угаси единствено с плътта ми!“

Изтезанията над Хазрети Хаббāб продължаваха и вкъщи. Неговата господарка Умму Енмāр обгаряше главата му с нажежено желязо, но той търпеше всички тези жестокости и не се отказваше от вярата си.

Един ден Хаббāб *(радияллāху анх)* отиде при любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* и му каза: "О, Расӯляллах! Навън съдружаващите ме хвърлят в огъня, а вкъщи собственичката ми Умму Енмāр жигосва главата ми със нагорещено желязо. Искам ду'ā от вас!" После показа раните по главата и тялото си. Пейгамберът ни *(алейхиссалāту весселāм)* съжали много Хазрети Хаббāб, не се стърпя и се помоли: **„О, Господи! Помогни на Хаббāб!“** Всевишният Аллах веднага прие молбата на Своя Пратеник *(салляллāху алейхи ве селлем)* и наказа Умму Енмāр със силни болки в главата. Господарката му по цели нощи стене от тези болки. Накрая я посъветваха да обгори главата си с нажежено желязо и тя заповяда на Хаббāб *(радияллāху анх)* да нажежи една желязна пръчка в огъня и с нея да обгори главата ѝ.

В първите дни на исляма езичниците не обръщаха много внимание на Хаббāб бин Ерет *(радияллāху анх)*. Но с всеки изминал ден броят на мюсюлманите се увеличаваше и това накара езичниците да предприемат сериозни мерки срещу тях – започнаха да подлагат Хазрети Хаббāб на още по-жестоки изтезания. Постоянно го биеха, раняваха и измъчваха, но Хазрети Хаббāб, въпреки нечовешките жестокости, не се отказа от вярата си и не изпълни техните искания.

Когато изтезанията станаха съвсем непоносими, Хазрети Хаббāб помоли Султана на вселената да отправи ду’ā за тяхното избавление. Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(алейхиссалāту весселāм)* му каза: **“В общностите преди вас имаше хора, на които кожите и плътта им бяха раздирани с железни гребени, но дори и това изтезание не ги отвръщаше от религията. Разполовяваха телата им, режейки ги с триони от главите до петите, но тези изтезания пак не ги отвърнаха от религията. Аллāху теāлӯ, без съмнение, ще завърши това дело** (исляма)**. Ще го възвиси сред всички други религии. Ще настанат такива времена, когато човек ще пътува сам върху животното си от Сана до Хадрамӯт и няма да се страхува от нищо, освен от Всевишния Аллах. А за овцете си, освен от нападението на вълци, от нищо друго няма да се тревожи. Но вие бързате.“** След тези думи Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(саллаллāху алейхи ве селлем)* го погали по гърба и отправи ду’ā за него. Действащите като цяр за душите прекрасни думи на Расӯлюллах *(саллаллāху алейхи ве селлем)* спряха болката на Хаббāб *(радияллāху анх)*.

Злощастният идолопоклонник Āс бин Вāил имаше много дългове към Хаббāб *(радияллāху анх)*. Когато Хазрети Хаббāб отиде да си ги върне, Āс бин Вāил му каза: „Докато не отречеш Мухаммед няма да ти върна нищо.“, „Кълна се в Аллāху теāлӯ, аз никога няма да се откажа от своя пророк – нито на този свят, нито пък в отвъдния, когато умра и се изправя от гроба си. Мога от всичко да се откажа, но от него – не.“ каза Хаббāб *(радияллāху анх)*. Тогава Āс бин Вāил го попита: „Нима ще се съживим след като умрем? Ако има нещо такова, то тогава аз ще имам и богатство и деца. Тогава ще ти върна и дълга си.“

След думите на Āс бин Вāил, Аллāху теāлӯ изпрати следните знамения от сӯра Мерйем, меāл: **“**(О, Любими Мой) **Видя ли сега онзи мъж** (Āс бин Вāил)**, който отрича Нашите знамения и казва: “Непременно ще ми бъдат дадени имот и деца** (в Деня Къӯмет)**.” Нима надникна той в неведомото, или взе обет от Рахмāн** (Всемилостивия)**? Ала не! Ние ще запишем това, което той каза** (въз основа на това ще потърсим сметка от него в Съдния ден) **и ще увеличим неговото мъчение все повече и повече.”** (сӯра Мерйем: 77-79)

Изтезания до припадък...

В мъченията езичниците не правеха разлика между мъже и жени, подлагаха ги на еднакви изтезания и насилия. От първите мюсюлмани бе и Зиннӣра *(радияллāху анхā)*. Тя бе робиня и си нямаше никого. Когато разбраха, че е приела исляма, езичниците започнаха да измъчват и нея. Принуждаваха я да се покланя на идолите Лӯт и Уззā, душаха я до припадък, но въпреки това тя не се отказваше от вярата си и не изпълняваше техните искания. Особено много я измъчваше Ебӯ Джехл, в резултат на което тя ослепя. Ебӯ

Джехл ѝ каза: „Видя ли? Ля̄т и Узза̄ те ослепиха!“, а Зиннӣра *(радиялла̄ху анха̄)*, като доказателство, че не се е отказала от вярата си, му отговори: „О, Ебӯ Джехл! Кълна се в Алла̄ху теа̄ля̄, ти грешиш. Идоли като Ля̄т и Узза̄ не служат за нищо, но моят създател Всемогъщият Аллах е способен да върне зрението ми.“

Ебӯ Джехл бе зашеметен от непоклатимата вяра на Зиннӣра *(радиялла̄ху анха̄)*. Алла̄ху теа̄ля̄ прие нейната молба – зрението ѝ се възстанови, даже бе по-добро отпреди. Но Ебӯ Джехл и езичниците, виждайки всичко това, продължиха да упорстват. „Това е една от магиите на пейгамбера им Мухаммед. Не се ли учудвате на тези глупаци, които са избрали неговия път? Ако този път беше нещо добро, най-напред ние щяхме да го изберем. Значи един роб намери преди нас истината?“ казаха те.

Във връзка с това Алла̄ху теа̄ля̄ низпосла 11-ия а̄йет на сӯра „Ахка̄ф“, меа̄л: **“Тези неверници казаха на вярващите:** “Ако имаше добро в него (исляма), те (бедните, безпомощните) нямаше да ни изпреварят, да тичат към него преди нас.” **И тъй като не бяха напътени с него** (с Кора̄н-и керӣм – за разлика от мюсюлманите), **ще кажат** (с цел да отрекат Кора̄н-и керӣм): “Този Кора̄н-и керӣм е стара лъжа (измислена от Мухаммед)!”

Да̄р-ул Ерка̄м (Домът на Ерка̄м)

Любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* страдаше много за своите сподвижници (Есха̄б). Трябваше да намери едно безопасно място за обучение и разпространение на исляма. За тази свещена служба избра дома на Хазрети Ерка̄м. Тази къща се намираше на изток от хълма Сафа̄, в тясна улица, на едно високо място. Оттам съвсем спокойно се виждаше свещеното Кяабе. Къщата бе удобна за контролиране на минаващите хора. А и Хазрети Ерка̄м бе един от влиятелните и уважавани хора на Мекка. В тази къща Любимият на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* разказваше на своите сподвижници за исляма и тези, които искаха да приемат вярата, идвайки тук при него, ставаха мюсюлмани. Сподвижниците, притаявайки дъх (сякаш птици кацнали върху главите им и ще изхвръкнат щом проговорят), слушаха благословените му, действащи като цяр за душите, слова и обогатяваха знанията си. И моментално, без да изпускат нито една негова дума, наизустяваха словата му. Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту веселя̄м)* поучаваше своите сподвижници от сутрин до вечер. Домът на Ерка̄м бе първия щаб на мюсюлманите – „Да̄р-ул ислям“. Събиращите се там мюсюлмани бяха защитени от всякакви злодеяния на езичниците.

Амма̄р бин Яасер *(радиялла̄ху анх)* разказва следното: „Исках да отида в дома на Ерка̄м, да се срещна с Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и да приема исляма. На вратата срещнах Хазрети Сухейб. Когато го попитах какво прави тук, той ми зададе същия въпрос. Отговорих му, че отивам при Хазрети Мухаммед, за да слушам неговите думи и да приема исляма. Разб-

рах, че и той е дошъл със същата цел. Тогава двамата заедно влязохме при него. Той ни разказа за исляма и ние с голямо желание станахме мюсюлмани.“[50]

Аммāр бе от муджāхидите (борците за вяра), които не се страхуваха да разкрият своята вяра. Подлаган бе на много тежки мъчения. Езичниците го водеха на скалистото място Рамда в Мекка, събличаха дрехите му и го обличаха в желязна ризница. По този начин го държаха под жаркото слънце и го измъчваха. Понякога обгаряха гърба му с огън и му казваха: „Отречи се!.. Отречи се!.. Поклони се на Лят̄ и Уззā и се спаси!..“, но Аммāр *(радияллāху анх)* с голямо търпение им отговаряше: „Моят Господар е Аллах! Моят пейгамбер е Мухаммед *(алейхисселям̄)*.“ Тези негови думи още повече изнервяха езичниците и те поставяха върху гърдите му големи нагорещени камъни. Понякога, хвърляйки го в кладенеца, се опитваха да го удавят. Един ден, Аммāр бин Яасер отиде при любимия ни Пейгамбер *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* и му каза: „О, Пратенико на Аллāху теāля̄! Езичниците преминаха всички граници.“ Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* съжали Хазрети Аммāр и му каза: **„Потърпи, о, баща на Яхзāн!“**. След това се помоли на Всевишния Аллах: **„О, Господарю, никой от семейството на Аммāр да не изпита джехеннемско мъчение!“**

Първите мъченици (шехӣди)

Цялото семейство на Хазрети Аммāр – баща му Яасер, майка му Сумеййе и брат му Абдуллах, станаха мюсюлмани. Безпощадните езичници изтезаваха семейството му повече от него. По време на изтезанията ги заставяха да се откажат от вярата си, но те им казваха: „И кожата ни да одерете, и на парчета да ни направите, няма да изпълним вашите желания.“, и след това произнасяха думите: „Ля̄ иля̄хе илляллāх, Мухаммедун расӯлюллах“.

Един ден езичниците измъчваха семейството на Яасер в местността Батхā. Край тях мина Пейгамберът ни *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* и виждайки страшната гледка, много се натъжи. Хазрети Яасер го попита: „О, Пратенико на Аллах! Постоянно ли ще бъдем подложени на тези мъчения?“ Той *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* отговори: **„Потърпете, о, семейство на Яасер! Радвайте се, о, семейство на Аммāр! Без съмнение, вашето място е в Дженнета.“**

В един друг ден, когато езичниците обгаряха с огън гърба на Аммāр *(радияллāху анх)*, Расӯлюллах *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* дойде при тях и заповяда на огъня: **„О, огъне! Бъди прохладен и безопасен така, както беше за Ибрāхим** *(алейхисселям̄)*.**“** След време, когато Аммāр си показа

---

[50] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, III, 227; Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 449; Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, XXIV, 219

гърба, се виждаше белегът от огъня, но този белег бе получен преди молитвата на Пророка ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*.

Жестокостта на езичниците нямаше край. След поредните изтезания над семейството на Хазрети Яасер те сториха шехӣди (мъченици) със стрели Яасер и сина му Абдуллах *(радиялла̄ху анхум)*. С Хазрети Сумеййе постъпиха още по-жестоко. Злощастникът Ебӯ Джехл заповяда да завържат краката на Сумеййе *(радиялла̄ху анха̄)* за краката на две камили. След това подкараха камилите в противоположни посоки и тялото на Хазрети Сумеййе бе разчленено на две части. Вестта за жестокото убийство на семейството на Яасер натъжи много Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* и неговите сподвижници. Тази случка сплоти още повече подложените на нечовешки изтезания мюсюлмани.[51]

Приелите исляма изпълняваха религиозните си задължения (иба̄дети) тайно, на безлюдни места. Един ден, в една от долините на Мекка, наречена Ебӯ Дуд, сподвижниците Саад бин Ебӯ Ваққа̄с, Саӣд бин Зейд, Абдуллах бин Месӯд, Амма̄р бин Яасер и Хабба̄б бин Ерет изпълняваха нама̄з. В този момент няколко преследващи ги езичници, сред които бе и Ахнес бин Шерик, се доближиха до тях и започнаха да им се присмиват и да ги обиждат. Саад бин Ебӯ Вакка̄с и приятелите му не можаха да изтърпят техните нападки и се нахвърлиха върху тях. Хазрети Саад удари единия от тях със случайно попаднала в ръката му камилска кост и нарани главата му. Езичниците се уплашиха и избягаха. Така за първи път бе пролята кръвта на неверник.

Приемането на исляма от Ебӯ Зер ел-Гифа̄рӣ

С всеки изминал ден хората един по един вече намираха напътствието. Светлината на исляма, разпространявайки се и извън пределите на Мекка, започна да осветява целия свят.

Езичниците полагаха всякакви усилия, за да не се разчуе новината за възникването на исляма и за да възпрепятстват неговото разпространение. Въпреки техните усилия новината достигна и до племето Бенӣ Гифа̄р. Ебӯ Зер ел-Гифа̄рӣ веднага щом чу новината изпрати брат си Унейс в Мекка, за да научи нещо повече за исляма. Унейс отиде в Мекка, присъства на събиране на мюсюлманите и слуша благословените слова на Пейгамбера ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*. Върна се при племето си възхитен и запленен от думите на Пророка ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*. Когато се прибра, брат му Хазрети Ебӯ Зер го попита: „Какви новини ми носиш?“ Той отговори: „О, братко! Кълна се в Алла̄ху теа̄ля̄, видях един величествен човек, който призовава хората към правене на добро и въздържане от зло.“ Ебӯ Зер ел-Гифа̄рӣ продължи с въпросите си: „А хората какво казват за него?“

[51] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, VIII, 264; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, II, 86

Унейс, който бе един от известните поети на своето време, отговори: „Казват, че е поет, гадател, магьосник, но неговите думи не приличат на думи на гадател и на магьосник. Съпоставих думите му и с всякакви стихове, но и на тях не приличат. Тези безподобни думи не могат да се сравнят с ничия реч. Кълна се в Аллāху теāля̄, този човек говори само истината. Тези, които не му вярват са лъжци и тънат в заблуда.“

След като получи цялата тази информация, Ебӯ Зер ел-Гифāрӣ реши да отиде в Мекка, да се види с Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и да приеме исляма. С тояга в ръка, с малко храна и с огромно желание се отправи към Мекка. Когато пристигна в Мекка, не разкри на никого същността си и намеренията си, защото езичниците се отнасяха крайно враждебно към Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* и приемащите исляма, подлагаха ги на най-различни мъчения. Особено жестоки бяха към слабите, беззащитните и бедните. Ебӯ Зер не познаваше никого в Мекка, бе чужденец и затова не посмя да попита никого за нищо. Чака удобния момент да види Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* около Кяабе и търси някакъв знак, по който да го намери.

Към привечер седна в ъгъла на някаква уличка. Видя го Хазрети Али. Разбра, че е беден и го заведе в дома си. Хазрети Али не го попита за нищо и той не разкри тайната си. На сутринта отново отиде в Кяабе, обикаля до вечерта, но не успя да постигне желанието си. Отиде и седна на същото място. Хазрети Али пак мина оттам. Казвайки си: „Този безпомощен човек още не си е научил къщата.“, го заведе в дома си. На сутринта пак отиде в Кяабе, а привечер седна на мястото си. Хазрети Али отново го покани в дома си, но този път го попита откъде е и за какво е дошъл в Мекка. Хазрети Ебӯ Зер му отвърна: “Ако обещаеш, че ще ми кажеш само истината, ще ти разкрия повода за моето идване.“ Хазрети Али му обеща и той разкри тайната си: „Чух, че тук се е появил един пратеник. Дойдох да се срещна с него.“ Хазрети Али *(радияллāху анх)* каза: „Ти намери истината и постъпи разумно. В момента аз отивам при него. Последвай ме и влез в къщата, в която ще вляза аз. По пътя, ако разбера, че някой може да ти навреди, ще се преструвам, че си оправям обувката, а ти не спирай и продължавай да вървиш.“

Ебӯ Зер ел-Гифāрӣ последва Хазрети Али и накрая се сдоби с честта да види благословеното лице на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*. При тази дългоочаквана среща Ебӯ Зер поздрави Пратеника на Аллāху теāля̄ *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* с думите: „Есселя̄му алейкум“ („Мирът да е с вас“). Това бе първото приветствие (селям) в исляма и Ебӯ Зер ел-Гифāрӣ бе първият поздравяващ. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* отговори на поздрава му с думите: **„Милостта на Аллāху теāля̄ да е над теб.“** След това започна да го разпитва. Попита го кой е и от кога е тук. Ебӯ Зер отговори, че е от племето Бенӣ Гифāр и от три дни и три нощи се намира в Мекка. Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*

го попита: **„Кой те нахрани?“**, Ебӯ Зер отговори: „Не можах да намеря нищо друго, освен Земзем. Пиех Земзем и не изпитвах нито глад, нито жажда.“ Тогава Пейгамберът ни *(алейхиссалят̄у весселя̄м)* каза: **„Земзем е благословена вода. Тя насища гладните.“** След този разговор Ебӯ Зер ел-Гифāрӣ помоли Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* да го въведе в исляма. Повтаряйки след него думите „Ешхеду ен ля̄ иля̄хе илляллāх ве ешхеду енне Мухаммеден абдухӯ ве расӯлюх“, бе удостоен с исляма и стана един от първите мюсюлмани.[52]

След като прие исляма Хазрети Ебӯ Зер, обръщайки се към Любимия на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: „О, Расӯляллах! Кълна се във Всевишния Аллах, Който ви е изпратил като истински пейгамбер, аз ще произнеса тези думи пред езичниците.“ Отиде в Кяабе и извика: „О, курайши! Ешхеду ен ля̄ иля̄хе илляллāх ве ешхеду енне Мухаммеден абдухӯ ве расӯлюх“ – „Свидетелствам, че няма друг бог освен Аллāху теāля̄ и свидетелствам, че Мухаммед *(алейхисселя̄м)* е Негов раб и пратеник.“ Чувайки тези думи, езичниците се нахвърлиха върху него и започнаха да го бият с камъни, пръчки и кости. Разкървавиха го целият. Хазрети Аббāс ги видя и им се развика: „Оставете този мъж! Ще го убиете! Той принадлежи към едно племе, което живее на пътя, по който минава вашия търговски керван. Как ще минавате после оттам!?“ По такъв начин той успя да го предпази от езичниците, но удостоеният с исляма Ебӯ Зер *(радияллāху анх)* не можеше да се успокои от щастие и на следващия ден, отивайки отново в Кяабе, произнесе на висок глас Келиме-и шехāдет (шехāда) – свидетелството на вярата. Езичниците отново го нападнаха. И този път Хазрети Аббāс му се притече на помощ и го освободи от техните ръце.

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* заповяда на Хазрети Ебӯ Зер ел-Гифāрӣ да се върне в родния си край и там да разпространява исляма. Следвайки тази заповед, той се върна при своето племе и им разказа за единството на Всевишния Аллах, че Мухаммед *(алейхисселя̄м)* е Негов раб и пратеник и че неговите думи са истинни и правдиви. Каза им, че е безсмислено да се кланят на идолите. Една част от слушащите започнаха да възразяват, но водачът на племето Хаффāф ги успокои и ги помоли да послушат Ебӯ Зер *(радияллāху анх)*. Той продължи така:

„Един ден, преди да стана мюсюлманин, бях отишъл при идола Нухем и бях поставил пред него мляко. Едно куче дойде, изпи млякото и омърси идола. В този момент много добре разбрах, че идолът не може да се защити. Как се кланяте на такива идоли, които даже кучетата обиждат? Това не е ли безумие? Ето, на това се кланяте вие.“ Всички стояха с наведени глави. Един от тях попита: „А този пейгамбер, за когото говориш, какво съобщава? Как разбра, че говори истината?“ Хазрети Ебӯ Зер с висок глас отговори: „Той съобщава, че Всевишният Аллах е един, че няма друг бог ос-

---

[52] Бухāрӣ, *“Менāкиб”*, 11; *“Фезāилу’с-Сахāбе”*, 62

вен Него, че Той е Творецът и Владетелят на всичко... Призовава хората към вяра в Аллāху теāля̄, към вършене на праведни дела, към добродетелност и взаимопомощ. Казва да се въздържаме от лошите действия, като насилие, погребване на малки момичета живи и всякаква несправедливост." и още дълго им обясни за исляма. Изброи едно по едно аморалните деяния на своето племе и обясни тяхната вреда. След всички тези разяснения вождът на племето Бенӣ Гифāр Хаффāф, братът на Хазрети Ебӯ Зер - Унейс и още много други от присъстващите станаха мюсюлмани.[53]

Четене на Свещения Корāн в Кяабе

Един ден сподвижниците се събраха на едно безлюдно място и си говореха: „Кълна се в Аллāху теāля̄, никой освен Расӯлюллах не посмя да прочете Свещения Корāн пред тези езичници. Ще се осмели ли някой от нас да го направи?" Намиращият се там Хазрети Абдуллах бин Месӯд каза: „Аз ще го направя." Част от сподвижниците казаха: „О, Абдуллах! Страхуваме се да не ти навредят. На нас ни трябва човек, чието племе да може да го защити при нужда.", но той, настоявайки им, каза: „Позволете ми да отида. Всевишният Аллах ще ме опази."

На следващата сутрин отиде в Макāм Ибрāхим, където се бяха събрали езичниците, и изричайки „Бисмилля̄хиррахмāниррахӣм" започна да чете сӯра „Рахмāн". Езичниците се удивиха. „Какво казва синът на Умму Абд? Сигурно чете донесеното от Мухаммед." казаха те и се нахвърлиха върху него с юмруци и ритници и го обезобразиха. Но той, въпреки техните удари, не спря да чете Свещения Корāн. Когато се върна при сподвижниците, целият в синини и рани, те много се натъжиха. Абдуллах бин Месӯд *(радияллāху анх)* изобщо не бе разстроен от случилото се. „Не бях виждал враговете на Аллāху теāля̄ толкова слаби." каза той на сахāбиите и продължи: „Ако искате, утре мога да им прочета още толкова.", но Есхāб-и кирāм, забранявайки му казаха: „Не, стига ти толкова. Ти накара неверниците да послушат това, което не харесват."[54]

Приемането на исляма от Туфейл бин Амр *(радияллāху анх)*

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* денем и нощем не спираше да призовава хората към исляма, а езичниците с всички сили се стараеха да му попречат. Те подлагаха на жестоки мъчения вярващите, лъжеха ги и ги наклеветяваха. Когато видеха някой да се среща и разговаря с Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* отиваха веднага при него и го уговаряха да не го слуша и да не вярва на думите му. Правеха

---

[53] Бухāрӣ, *"Менāкиб"*, 10; *"Фезāилу'с-Сахāбе"*, 62; Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 122-123
[54] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 166; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I 314-315

всичко, за да възпрепятстват срещите на пристигащите в Мекка чужденци с Мухаммед *(алейхисселя̄м)*.

В това тежко за мюсюлманите време в Мекка пристигна Туфейл бин Амр ед-Девсӣ. Виждайки го, вождовете на езичниците отидоха при него и му казаха: „О, Туфейл! Ти дойде в нашия край, но да знаеш, че появилият се сред нас сирак на Абдулмутталиб притежава някакви странни качества. Думите му са като магия. Син от баща си, брат от брата си, жена от мъжа си разделя. Със своите идеи внася безпорядък. Чулият неговите думи син вече не слуша баща си, а се подчинява на него. Вече никой никого не слуша, всички стават мюсюлмани. Страхуваме се това разделение, което сполетя нас, да не сполети теб и твоето племе. Нашият съвет към теб е да не говориш с него и да не слушаш неговите думи. Внимавай много. Не оставай дълго тук. Върни се веднага!“

Туфейл бин Амр *(радияллā̄ху анх)* разказва следното :

„Кълна се, толкова много повтаряха тези думи, че реших да не говоря с него и да не слушам неговите думи. Даже бях си запушил ушите с памук, да не би да чуя нещо. На следващата сутрин отидох в Кяабе и видях Расӯл *(алейхисселя̄м)* да изпълнява нама̄з. Застанах близо до него и с позволението на Всевишния Аллах успях да чуя нещичко от прочетеното от него. Колко хубави бяха тези думи. Казах си: „Не съм човек, който да не може да различава доброто от злото. А съм и поет. Защо пък да не слушам думите му? Ако ги харесам – ще ги приема, ако не ги харесам – няма да ги приема.“ Скрих се на едно място и изчаках Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ да свърши нама̄за и да тръгне към дома си. Последвах го. Когато влезе в дома си и аз влязох след него и му казах: „О, Мухаммед *(алейхисселя̄м)*! Когато пристигнах тук, вашето племе ми наговориха много неща и ми казаха да стоя далеч от вас. От страх, да не би да чуя думите ви, си запуших ушите, но Всевишният Аллах ми позволи да чуя прочетеното от вас. Много харесах. Сега ми кажете всичко, което трябва. Аз съм готов да приема.“ Расӯлюллах ми разказа за исляма и прочете откъс от Свещения Кора̄н. Кълна се, никога през живота си не бях чувал такива прекрасни думи. Веднага произнесох Келиме-и шеха̄дет (шеха̄да) и станах мюсюлманин.

След това казах: „О, Расӯляллах! Аз съм уважаван човек. Ползвам се с авторитет сред своето племе и всеки ме слуша. Нека да отида и да ги призова към исляма. Помолете се за мен, Всевишният Аллах да даде някакво знамение, да стори някакъв кера̄мет*, който да улесни моя призив!“ След моята молба Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ се помоли: **„О, Аллах мой! Създай за него знамение, някакъв знак!“**

След това се върнах в родния си край. Когато в тъмната нощ се изкачих на хълма, откъдето се виждаше моето племе, на челото ми се появи една светлина и започна да блести. Тогава се помолих: „О, Аллах мой! Премести тази светлина от челото ми на друго място, за да не помислят невежите от племето Девс, че това е Твое наказание за това, че съм се отказал от

тяхната религия.“ И веднага тази светлина се премести на върха на моя камшик и се закачи като кандило. Когато, слизайки от стръмнината, се приближих към племето си, намиращите се там хора започнаха да показват един на друг сияещата като кандило светлина на върха на камшика ми. Така се прибрах вкъщи. Пръв при мен дойде баща ми. От голямата си обич към мен ме прегърна. Беше много стар. Казах му: „О, тате! Ако останеш такъв, какъвто беше преди, то знай, че нито аз съм от теб, нито ти си от мен!“ Чувайки тези думи, баща ми много се учуди и ме попита: „О, сине, защо говориш така?“ Отговорих му: „Аз приех религията на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и станах мюсюлманин.“ Тогава баща ми каза: „Сине, и аз приемам религията, която ти си приел. Нека твоята религия стане и моя!“ и произнасяйки шеха̄да стана мюсюлманин. След това го научих на всичко, което знаех за исляма. Той се изкъпа и облече чисти дрехи. После дойде и жена ми. Същите неща разказах и на нея, и тя, приемайки ги, стана мюсюлманка.

На сутринта разказах за исляма и на племето Девс. Призовах ги, но те не пожелаха да приемат, дълго време се противяха. Не се отказаха от греховните и лошите си постъпки. Даже ми се присмиваха. Дотолкова се бяха пристрастили към хазарта и лихварството, че не послушаха моите думи и не се подчиниха на исляма. Не се покориха на Алла̄ху теа̄ля̄ и Неговия пейгамбер.

След известно време, идвайки в Мекка, се оплаках на Расӯлюллах от племето си. Казах му: „О, Пратенико на Аллах! Племето Девс не се покори на Алла̄ху теа̄ля̄. Не приеха моя призив. Помолете се за тях!“ Любимият ни Пейгамбер *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*, който проявяваше състрадание и милосърдие към всеки, се обърна към Кябе, протегна си ръцете и каза: **„О, Господарю! Упъти към правия път племето Девс и ги приобщи към исляма!“** После, обръщайки се към мен, каза: **„Върни се при племето си и продължавай с усмихнато лице и ласкави думи да ги призоваваш! Бъди мил с тях!“** Веднага се върнах в своя край и не престанах да призовавам племето Девс.“[55]

Призивът по панаирите

В определени дни от годината в Мекка пристигаха хора от различни места, за да посетят свещеното Кябе. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* посрещаше гостите и им говореше за исляма. Съобщаваше им, че Всевишният Аллах е един и че самият той е истински пратеник и че единствено в това е спасението. Един ден Велӣд бин Мугӣра, събирайки езичниците, им каза: „О, курайши! Отново дойде сезонът за посещение на Кябе. Гласът на Мухаммед се е разпространил по целия свят. Арабските

[55] Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре*, I, 382-385; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, II, 168

племена идват при него, харесват думите му и приемат неговата религия. Затова трябва да предприемем някакви мерки. Да се разберем така, че всеки от нас да говори едно и също по негов адрес, за да не се издадем.“ Курайшите отвърнаха: „О, баща на Абдишемс! Ти си най-далновидният сред нас. Кажи ни ти какво да говорим. Ние ще те послушаме.“, но Велӣд им рече: „Не, вие кажете, аз да ви послушам.“ Предложиха да го нарекат гадател, но Велӣд веднага възрази. „Не, не може! Кълна се, че той не е гадател. Виждали сме много гадатели. Те, без да се срамуват, говорят и истината и лъжат. Думите на Мухаммед не приличат на гадателски измислици. Та ние не сме чували никаква лъжа от него. Ако го наречем по този начин, никой няма да ни повярва.“ След това предложиха да го нарекат луд, безумец, но Велӣд пак възрази: „Не! Кълна се, той не е безумец и не е луд. Ние знаем как изглеждат те и какви са техните белези. Той нито се задъхва, нито се тресе, нито пък фантазира. Ако го наречем по този начин, ще ни опровергаят.“ После предложиха да го нарекат поет, но Велӣд отново възрази: „И поет не е! Ние отлично познаваме всички видове поезия. Няма никаква прилика между неговите думи и поезията.“ Предложиха да го нарекат магьосник, но Велӣд, възразявайки, каза: „Той не е магьосник. Ние сме виждали магьосниците и техните магии. В неговите думи няма и следа от магия. Неговото слово е над всичко. И не е безизвестна личност. Отдалечавайки хората от него, не можем да му попречим да говори. В риториката, в правилните и смислени речи, превъзхожда всички свои връстници. Каквото и да кажем за него, хората няма да ни повярват, ще разберат, че ги лъжем.“ Курайшите, като не можаха да измислят нищо, казаха на Велӣд бин Мугӣра: „Ти си най-възрастният и най-опитният сред нас. Готови сме да приемем това, което ти ни предложиш.“ След недълго мислене Велӣд бин Мугӣра каза: „Най-добре и логично е да го наречем магьосник, защото с думите си той разделя хората от племето и роднините си, разваля отношенията между братя и приятели.“ След това събиране курайшите веднага се разпръснаха и сред населението на Мекка разпространиха приетото от тях предложение, че Мухаммед е магьосник. А когато започнаха да прииждат племената, пресрещайки ги, уговаряха хората да не се срещат с Пратеника на Аллāху теāлā *(саллаллāху алейхи ве селлем)*.

Тези действия на езичниците доведоха до разчуването на исляма из всички арабски страни и хората започнаха да се замислят много сериозно над въпроса за идолите.

Всевишният Аллах низпосла āйети, в които се съобщава за непоносимото мъчение, очакващо неверника Велӣд бин Мугӣра. Меāлят на 11-и и следващите āйети от сӯра Муддессир е следният:

“(О, Пратенико Мой!) **Остави на Мен** (наказанието на**) онзи** (неверник като Велӣд бин Мугӣра), **когото сътворих самотен** (и лишен от имущество. Аз съм достатъчен, за да му отмъстя. Създадох онзи неверник) **и му дадох голямо богатство** (отредих много блага на онзи неблагодарник, който

първоначално не притежаваше нищо. Дадох му градини, бостани, огромно състояние) **и синове** (живеещи) **до него** (в Мекка. Живяха заедно в изобилие.) **Удължих живота и увеличих славата му.** (Той се сдоби с власт в града, сдоби се с многобройни градини и бостани между Мекка и Тāиф. Нарекоха го Райхāнету'л-Араб. Изтъкваше се като уникална личност сред племето си. Не трябваше ли да благодари за всички тези блага? Не трябваше ли да приеме Аллāху теāлӯ, Който му бе дал всичко това? Не трябваше ли да повярва в Него?) **А после той** (лакомият и неблагодарен човек) **ламти да му се надбавя** (имущество и деца, без да цени благата и без да се стреми да прояви благодарност. Каква страст, каква неописуема неблагодарност!) **Ала не!** (Няма да се задоволи желанието на неверника и неблагодарника! Няма да му се надбавя имущество и деца!) **Защото пред Нашите знамения** (Корāн-и керӣм) **той упорства, отрече** (знаейки, че Моят Пратеник е надежден и че той е Мой пейгамбер. Вътрешно разбра истината, но от упорство се осмели да отрече. Каква огромна заблуда!) **Ще го подложа на мъчението саӯд**. (За „саӯд" в един от благословените хадӣси се казва: **„Саӯд е планина в Джехеннема. Неверниците ще изкачват тази планина за седемдесет години, след което ще падат и това ще продължава по този начин.**) **И после неверникът размисли** (как да опетни Корāн-и керӣм, който чу от Расӯлюллах) **и прецени** (каква клевета да изрече) **и – проклет да е! – как прецени** (относно Корāн-и керӣм!) **И пак – проклет да е! - как прецени! После погледна** (какво може да каже на племето си или относно Книгата на Аллāху теāлӯ). **После** (в яда и безпомощността си да измисли нещо) **се намръщи и навъси. После се отвърна** (от вярата в Аллāху теāлӯ и Неговия Пейгамбер) **и се възгордя. И рече: "Това** (т.е. казаното от Мухаммед) **е само научена и предавана от магьосници магия. Без съмнение това е само хорска реч." Въпреки това по-рано беше признал сред своето племе, че Корāн-и керӣм е чудно слово и не носи прилика с думите на хора и джинове. После онзи неверник, за да угоди на племето, промени своите думи и очерни Корāн-и керӣм с клевети, абсолютно неподходящи за него. По този начин той заслужи божественото мъчение. Ще го хвърля Аз в Джехеннема, в Секар. Откъде научи какво е Секар, какво е Джехеннем? Той не оставя никаква следа от тялото** (погубва всичко). **После го възстановява отново и продължава** (със същото изтезание)."

Слушането на Свещения Корāн от езичниците

Видните езичници чрез всякакви хитрости и мъчения възпираха встъпването на хората в исляма. Забраняваха на жителите на Мекка да слушат знаменията, които четеше Мухаммед *(алейхисселяӯм)*, но самите те, през нощта тайно се доближаваха до къщата на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и криейки се в един ъгъл, слушаха четения от

него Корāн-и керӣм. На разсъмване, без да имат представа един от друг, се срещаха, порицаваха един другиго и се заклеваха това да не се повтаря. На следващата нощ се случваше същото и срещайки се случайно на сутринта, оставаха поразени. Кълняха се повече да не го правят, но не можеха да се откажат. Самолюбието, гордостта, страхът да не ги порицаят другите езичници и много други празни мисли ги възпираха от приемането на вярата. На всичкото отгоре, крещейки по улиците: „Мухаммед е магьосник.", възпрепятстваха и другите.

Една привечер неверниците, събирайки се около Кяабе, решиха: "Да извикаме Мухаммед и да обсъдим ситуацията. Накрая да не сме виновни ние. Да имаме оправдание поне." Изпращайки човек, поканиха Пратеника на Аллāху теāлӯ *(алейхиссаляту весселям)*. Той *(салляллāху теāлӯ алейхи ве селлем)* се отзова на поканата им, дойде в Кяабе и седна пред тях. Езичниците му казаха: „О, Мухаммед! Повикахме те тук, за да се разберем с теб. Кълнем се, че не сме виждали сред арабите човек като теб, който да е причинил толкова проблеми на племето си. Ти порица нашата религия! Поруга божествата ни! Не одобри нашите мисли! Разедини ни, раздели общността ни и ни направи врагове! Какви ли не бели докара до главата ни! Ако по такъв начин, с действията си и с думите си, се стремиш към богатство, то ние сме съгласни да ти дадем и повече. Ако се стремиш към известност и слава, да те обявим за наш господар. Ако искаш да си владетел, да те провъзгласим за такъв и да сме в твоето обкръжение. Ако си под въздействието на нещо, да ти помогнем. Ако е някаква болест, свързана с джинове, да потърсим лек за това..."

Султанът на световете *(салляллāху алейхи ве селлем)* ги изслуша търпеливо и накрая даде следния впечатляващ отговор: **„О, курайши! Никое от тези неща, за които споменахте, не съществува у мен. С това, което съм ви донесъл, аз не се стремя нито към богатство, нито към слава и известност, нито пък към власт. Но Всевишният Аллах ме изпрати като пейгамбер при вас и ми низпосла Книга. Заповяда ми да съм благовестител** (с Дженнета за повярвалите) **и предупредител** (срещу Джехеннема за отричащите). **Аз ви съобщих повелята на моя Господар и ви наставлявах. Ако приемете това, което ви донесох, то ще ви бъде дял и препитание както на този, така и в отвъдния свят. Ако не приемете и отхвърлите, то докато Всевишният Аллах отсъди между вас и мен, аз ще продължавам да изпълнявам повелите Му и ще търпя всякакви несгоди..."**

Ебӯ Джехл, Умеййе бин Халеф и другите езичници казаха: „О, Мухаммед! Знаеш, че няма племе, което да припечелва препитанието си по-трудно от нас. Щом си пейгамбер, помоли се на твоя Господар да премахне тези планини, които ни обграждат и затрудняват! Да разшири нашата страна и да ни дари с реки, като реките в Шам (Дамаск) и Ирак! Освен това да съживи някои наши предци, начело с Кусай бин Киляб, който беше честен

и велик човек. И да питаме него, дали си прав или не. Ако той потвърди истинността на твоите думи и ако изпълниш нашите искания, ние ще ти повярваме. По такъв начин ще можем да узнаем и положението, което заемаш при твоя Господ. Ако не направиш това за нас, то поискай нещо за себе си от Него. Поискай да ти изпрати едно меля̄ике, което да потвърди истинността на твоите думи и да те опази от нас. Освен това, твоят Господар да ти даде градини, имения, богатства и да се освободиш от тежкия начин на живот, защото и ти като нас ходиш по пазарите и си изкарваш прехраната!...“

Султанът на вселената *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* им каза: **„Аз не съм ви изпратен с това. Аз ви донесох само това, с което бях изпратен от Аллā̄ху теā̄ля̄. И ви го съобщих. Аз не съм такъв човек, че да искам от моя Господ**(ар) **за себе си** (богатство и имоти)**... Всевишният Аллах ме изпрати като благовестител** (с Дженнета – за тези, които приемат донесеното от мен) **и като предупреждаващ с наказание** (с Джехеннема – за тези, които не приемат и отричат донесеното от мен)**. Ако приемете това, което съм ви донесъл, то То ще е дял и препитание за вас както на този, така и в отвъдния свят. Ако не приемете и отхвърлите, то до решението на Всевишния Аллах за отношенията между вас и мен, аз ще продължавам да изпълнявам повелите на моя Господ**(ар) **и ще търпя всякакви несгоди...“**

Този път пък езичниците рекоха: „Щом твоят Господар, ако пожелае, може да стори всичко, то поискай от Него да разкъса небето на парчета и да го стовари върху главите ни! Докато не го направиш, няма да ти повярваме!“ Мухаммед *(алейхисселя̄м)* им отвърна: **„Това е дело на Аллā̄ху теā̄ля̄. Ако пожелае непременно ще го направи.“** Преминавайки всякакви граници, неверниците продължиха: „О, Мухаммед! Твоят Господ не знаеше ли, че ние ще седим тук с теб и не ти ли съобщи предварително какво ще те питаме и какво ще искаме от теб? Защо не ти обясни какво да правиш с нас, ако не приемем известеното от теб?.. Докато не изпрати меля̄икета, които да свидетелстват правотата на твоите думи, няма да ти повярваме. Вече не носим никаква отговорност за теб. Кълнем се, че вече няма да те оставим на мира. Или ние ще те погубим, или ти нас.“ Любимият ни Пейгамбер *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* видя, че, вместо да се споразумеят, пропастта между тях растеше, затова стана и си отиде.[56]

След като неверниците отблъснаха по този начин Султана на вселената, Всевишният Аллах им отговори с ā̄йети, низпослани чрез Джебрā̄ил *(алейхисселя̄м)*. Извести ги за тежките мъчения, които ги очакват. Меā̄л на сӯра Енā̄м, от четвърти до единадесети ā̄йет:

“Няма дори едно знамение сред знаменията на техния Господар, (ā̄йет сред ā̄йетите на Корā̄н-и керӣм или доказателство сред доказателст-

[56] Ибн Хишā̄м, *ес-Сӣре*, I, 315

вата, или чудо сред чудесата)**, от което да не са се отвръщали. И взеха за лъжа** (отрекоха) **правдата** (Корāн-и керӣм), **когато тя дойде при тях. Но ще ги достигнат вестите** (наказанието) **за онова, на което са се подигравали. Не видяха ли** (населението на Мекка) **колко поколения преди тях погубихме? Те не бяха ли непосредствено известени за това? Дадохме им всички възможности, които не дадохме на вас. Изпратихме им от небето обилен дъжд. Сторихме сред** (техните бостани, градини и дворци) **реките да текат, но после ги погубихме заради** (неблагодарността и) **греховете им и създадохме след тях други поколения.**

И ако ти бяхме низпослали написана Книга и го пипнеха с ръцете си, онези неверници пак щяха да рекат: "Това не е нищо друго освен явна магия." Освен това рекоха: "Какво шеще да стане ако му бе изпратено мелӓике (на Мухаммед *(алейхисселям)*, което да видим и да ни каже, че наистина той е пейгамбер)**? А ако бяхме изпратили мелӓике** (и те не бяха повярвали)**, щеше да е свършено с тях** (щеше да се даде присъда за тяхното унищожение)**. После нямаше да им се даде отсрочка** (дори колкото око да мигне)**. И ако сторехме него** (Пратеника) **мелӓике, щяхме да го покажем в образа на мъж и пак да ги хвърлим в онова съмнение, в което бяха изпаднали. Подиграваха се и на пратениците преди теб, но онези, които им се присмиваха, бяха изцяло заобиколени от беда и мъчение, като наказание за техните подигравки. Кажи: "Вървете по земята и после вижте какъв е бил краят на отричащите пейгамберите!"**

Меāлят от седми до единадесети āйет на сӯра Фуркāн е следният: **"Неверниците казаха:** "Що за пратеник е този? Яде храна като нас и ходи по улиците. Ако беше пратеник, при него щеше да дойде мелӓике. Той щеше да има помощници и те щяха да ни съобщят, да ни сплашат с Джехеннем**.** Или неговият Господ(ар) щеше да му изпрати съкровища или градини и той щеше да яде каквото иска." **Угнетителите един на друг казват: "Ако го последвате този, вие ще сте последвали омагьосан човек."** (О, Любими Мой), **погледни какви лоши примери дадоха за теб и така се отклониха от правилния път, изпаднаха в заблуда. Вече не могат да излязат от заблуда и да намерят напътствие. Колко велика е славата на Аллāху теāлӓ, че ако пожелае би ти отредил по-доброто от това (**в земния живот) **- градини, сред които реки текат. Би ти направил дворци!"**

Меāлят на двадесет и първи āйет на същата сӯра е: **"Онези, които не се надяват да Ни срещнат, казват: "Какво щеше да стане ако ни бяха изпратени мелӓикета** (които да ни съобщят, че Мухаммед казва истината) **или да видим своя Господар? Възгордяват се и прекрачват границата с голяма дързост."**

Меāл на сӯра Себе, девети āйет: **"Ако Ние бяхме пожелали, щяхме да накараме земята да ги погълне** (заради отричането на ясните знамения

така, както земята погълна Кāрӯн) **или щяхме да спуснем върху тях огнени късове от небето.”**

Сӯра Исрā, деветдесет и седми āйет, меāл: **“В Деня Къя̄мет ще ги подкараме по лица - слепи, неми и глухи. Мястото, където ще отидат е Джехеннемът. Всякога, щом позагасне, ще им добавяме пламъци.”**

След тези знамения, изпратени по техен адрес, неверниците усилиха още повече своята враждебност. Особено Убей бин Халеф и брат му Умеййе тормозеха много Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Нещастникът Убей, заставайки пред него с изгнила кост в ръка, каза: „О, Мухаммед! Твоят Аллах щял да съживи тази кост, след като изгние, така ли? Значи ти си мислиш, че Той ще може, след като изгние, да съживи това?“ и го направи на прах. После духна върху любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* и продължи: „О, Мухаммед! Кой би могъл да съживи това?“ Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* отговори: **„Да! Всевишният Аллах ще убие и теб, и него... После ще те съживи и ще те хвърли в Джехеннема.“** След тази случка Всевишният Аллах низпосла следните āйети, меāл: **“Не видя и не разбра ли ясно онзи човек** (неверник)**, че Ние го сътворихме от частица сперма? Въпреки това той се превърна в явен противник. Забравяйки своето сътворение, той Ни даде пример, като каза:** “Кой ще съживи тази кост, след като е изгнила и се е разпаднала?” **Кажи,** (о, Пратенико Мой)**: “Ще ги съживи Онзи** (т.е. Аллāху теāля̄)**, Който ги създаде първия път** (от нищото)**. Той е Този, Който знае подобаващо всяко сътворено същество. Онзи, Който извади за вас огън от зеленото дърво, и ето ви сега от него палите огън! А нима Онзи, Който сътвори небесата и земята, не е способен да сътвори подобни? Той е Създателят на всичко и знае всичко.” (**Йāсӣн**: 77-81)**

Вярата на Хāлид бин Саӣд

В първите дни на исляма Хāлид бин Саӣд сънува странен сън. Сънува, че стои на ръба на Джехеннема и баща му иска да го бутне, но точно в този момент Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* го хвана за кръста и го спаси. Събуди се, плачейки и си каза: „Кълна се, този сън е истински.“ Когато излезе навън, срещна Хазрети Ебӯ Бекр и му разказа съня си. Той му каза: „Сънят ти е истински. Този човек, когото си сънувал, е пратеник на Всевишния Аллах. Веднага отиди при него и му се подчини! Ти ще му се подчиниш, ще приемеш неговата религия и ще бъдеш до него. И той, както си сънувал в съня си, ще те предпази от Джехеннема, а баща ти ще остане вечно там!“

Хазрети Хāлид бин Саӣд под въздействието на съня си веднага, без да губи време, отиде в местността Еджāд и заставайки пред Мухаммед *(алейхисселя̄м)* го попита: „О, Мухаммед! Към какво призоваваш хората?“ Пей-

гамберът ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* отговори: **„Аз призовавам хората да вярват във Всевишния Аллах, Който няма подобен и равен на Себе Си и в това, че Мухаммед** *(алейхисселя̄м)* **е Негов раб и пратеник. Призовавам ги да спрат да се кланят на някакви си камъни, които нито чуват, нито виждат, нито могат да навредят или да помогнат на някого, нито пък имат представа от това, кой им се кланя и кой не.“** След тези думи Ха̄лид бин Са̄ид каза: “Аз свидетелствам, че няма друг бог освен Алла̄ху теа̄ля̄ и свидетелствам, че ти си Негов пратеник.“ и стана мюсюлманин. Това зарадва много Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*. След него и жена му Умейййе прие исляма.

Ха̄лид бин Са̄ид *(радиялла̄ху анх)* желаеше и братята му да станат мюсюлмани и полагаше много усилия в тази насока. Един от братята му – Омер бин Са̄ид също стана мюсюлманин. Баща им Ебӯ Ухайха, който бе жесток враг на исляма, като чу, че синовете му Ха̄лид и Омер станали мюсюлмани и изпълняват нама̄з в едно затънтено място на Мекка, веднага изпрати останалите си синове, които не бяха мюсюлмани, да ги доведат. След като дойдоха, баща им ги накара да се откажат от новата им религия и започна да ги обижда и да ги бие. След това каза на Ха̄лид бин Са̄ид *(радиялла̄ху анх)*: „Ти си се подчинил на Мухаммед, така ли? Но ти виждаш, че той се противопоставя на своето племе и поругава нашите идоли и предци?“ Хазрети Ха̄лид бин Са̄ид му каза: „Кълна се в Аллах, Мухаммед *(алейхисселя̄м)* казва истината. Аз му се подчиних. Ще умра, но няма да се откажа от вярата си.“ Чувайки тези думи, бащата още повече се разгневи и започна да го бие, докато пръчката не се счупи. После му каза: „О, негоднико! Иди където си искаш! Но се кълна, че няма да те храня повече!“ Хазрети Ха̄лид му каза: „Ако ти не ми дадеш нищо, Всевишният Аллах несъмнено ще ме дари с препитание.“ Бащата, заплашвайки останалите си синове, им каза: „Ако някой от вас се осмели да поговори с него, го очаква още по-тежко наказание!“ След това заповяда да го хвърлят в мазето и в жаркото време на Мекка го държа там три дни без вода и храна.

Хазрети Ха̄лид бин Са̄ид намери някакъв начин и успя да избяга от баща си. Баща му бе покосен от тежка болест, но и в това тежко състояние, лежейки болен, заради враждата си към исляма, той не престана да казва: „Ако оздравея и се изправя на крака, всички в Мекка ще се кланят на нашите идоли. Никой няма да може да се кланя на други богове...“ Ха̄лид *(радиялла̄ху анх)*, за да предпази религията си и братята си мюсюлмани от това враждебно отношение на баща си, вдигайки ръце се помоли: „О, Твореце на световете! Баща ми да не надвие тази болест!“ Всевишният Аллах прие молбата му, Ебӯ Ухайха не можа да се оправи и почина.

Приемането на исляма от Мусаб бин Умейр

Мусаб принадлежеше към едно от благородните и знатни семейства на племето Курайш. Когато чу благословените слова на Пейгамбера ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* в сърцето му се зароди голяма любов и копнееше колкото се може по-скоро да се види с него. Накрая отиде в къщата на Еркā̄м (Дā̄р-ул Еркā̄м) и стана мюсюлманин. Като разбраха за това, баща му и майка му започнаха да го изтезават. Затвориха го в мазето и го държаха дни наред без храна и вода. В най-голямата жега го подложиха на жестоки и нечовешки мъчения, но Хазрети Мусаб бин Умейр, чието сърце бе пълно с вяра, показа голямо търпение и не се отказа от вярата си.

Преди да приеме исляма, Хазрети Мусаб живееше охолно, защото родителите му бяха богати, състоятелни хора. И всички му завиждаха. След приемането на исляма, родителите му го лишиха от всичко и го подложиха на мъчения. Един ден Мусаб бин Умейр *(радиялла̄ху анх)* отиде при Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*. Хазрети Али, който по това време се намираше там, предава неговото идване по следния начин: „Когато седяхме с Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ при нас дойде Мусаб бин Умейр. Беше облечен в закърпени дрехи. Състоянието му беше плачевно. Виждайки това негово състояние, благословените очи на Расӯлюллах се напълниха със сълзи. За него, за човека, който въпреки мъченията и бедността не се отрече от своята религия, Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ каза: **„Погледнете този човек, чието сърце е озарено от Всевишния Аллах. Бях свидетел на това, как неговите родители го хранеха с най-добрите храни и питиета. Любовта към Всевишния Аллах и към Неговия пратеник го доведоха до това състояние.“**

ПРЕСЕЛЕНИЕТО В АБИСИНИЯ (ЕТИОПИЯ)

На петата година от съобщаването на пророчеството на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* броят на мюсюлманите, въпреки мъченията на идолопоклонниците, продължаваше да се увеличава. Успоредно с това се увеличаваха и изтезанията на езичниците – ставаха все по-непоносими и по-нечовешки. Дори бяха разкъсали Хазрети Сумеййе на части. Цялата тази жестокост измъчваше много Пейгамбера ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*. Изпълненото му с милосърдие сърце не можеше вече да понесе всичко това. И един ден, събирайки сподвижниците си, им каза: **„О, сподвижници мои! Разпръснете се из света! Всевишният Аллах скоро пак ще ви събере на едно място.“** Те го попитаха: „О, Пратенико на Аллах, къде да отидем?“ Тогава той насочи благословената си ръка към Хабаша (Абисиния) и каза: **„Ето там! В земите на Хабаша[57], защото там има владетел,**

[57] Ибн Исха̄к, *ес-Сӣре*, 194; Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре*, I, 321; Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 203-204; Ибн Кесӣр, *ел-Бида̄йе*, III, 94

при когото не се угнетява никой. Това е страната на правдата. Стойте там, докато Аллāху теāлā не ви отвори път за спасение от страданията.” По този начин Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, който още след раждането си произнесе думите: **„Моя общност! Моя общност!“**, реши да спаси сподвижниците си (Есхāб) от мъченията на угнетителите и жертвайки живота си в името на тяхното спасение, сам да продължи борбата с тях. След това негово разрешение за преселение, една част от сподвижниците, напускайки родните си места, започнаха да се преселват. Болката от раздялата с любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе твърде голяма...

В това първо преселение се включиха Хазрети Осмāн и жена му Рукаййе бинти Расӯлюллах (дъщерята на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*), Ебӯ Хузейфе и жена му Сехле бинти Сухейл, Зубейр бин Аввāм, Мусаб бин Умейр, Абдуррахмāн бин Авф, Ебӯ Селеме бин Абдулесед и жена му, Умму Селеме, Хāтиб бин Амр, Āмир бин Рабӣа и жена му Лейлā бинти Ебӯ Хасме, Осмāн бин Мазӯн, Ебӯ Себра бин Ебӯ Рухм и жена му Умму Гулсум бинти Сухейл, Сухейл бин Бейдā, Абдуллах бин Месӯд *(радияллāху анхум)*.[58]

Във връзка с преселението на Хазрети Осмāн, Пейгамберът ни *(алейхиссалāту веселāм)* казва: **„Несъмнено, Осмāн е първият човек след пейгамбера Лӯт, който се преселва заедно с жена си.“**

Сподвижниците, една част върху животни, друга част пеша, тайно излязоха от Мекка. Плащайки на търговци, те се качиха на кораби и през Червено море успяха да се доберат до Хабаша. Неверниците научиха за това и тръгнаха след тях, но усилията им бяха напразни и отчаяно се върнаха назад.

Негусът на Хабаша се отнесе много добре с мюсюлманите. Прие ги в пределите на своята родина. Във връзка с пребиваването си в Хабаша сподвижниците казват: „Тук ние видяхме добросъседство и покровителство. Бяхме в неприкосновеност – ние и нашата религия. Не чувахме неприятни думи. Спокойно изповядвахме религията си.“[59]

Приемането на исляма от Хазрети Хамза

С всеки изминал ден гласът на исляма ставаше все по-силен и мощен и достигаше все по-далече и по-далече. Това вбесяваше езичниците, които, въпреки огромните си усилия, не можеха да предотвратят и възпрепятстват неговото разпространение.

В книгите **„Далāил-ун нубувве“** и **„Меāридж-ун нубувве“** се съобщава следното: Един от езичниците на име Велӣд притежаваше един идол, на

[58] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 205-210; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 204

[59] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 194-204; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 321-332; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 204

който неверниците, събирайки се на възвишението Сафā, се покланяха. Един ден Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* отиде при тях и ги призова към исляма. Един джин-неверник, се вмъкна в идола и наговори неприлични неща по адрес на любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Това го разстрои много. След няколко дни, едно невидимо същество, поздравявайки Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, му каза: „О, Расӯляллах (Пратенико на Аллах)! Един джин-неверник е наговорил неприятни неща по ваш адрес. Аз го намерих и го убих. Ще благоволите ли утре да дойдете на възвишението Сафā? Вие пак ще ги призовете към исляма, а аз, вмъквайки се в този идол, ще ви възхвалявам.“ Пророкът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* прие предложението на този джин на име Абдуллах.

На другия ден отиде на възвишението Сафā и отново призова неверниците към исляма. Там бе и Ебӯ Джехл. Джинът-мюсюлманин се промъкна в идола, намиращ се в ръцете на езичниците, и започна да реди стихове, възхваляващи исляма и любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Чувайки тези думи, неверниците направиха на парчета намиращия се в ръцете им идол и се нахвърлиха върху Пратеника на Аллāху теāля̄ *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*. Благословените му коси се разпиляха, благословеното му лице бе обляно в кръв, но той, показвайки голямо търпение, им каза: **„О, курайши! Вие ме удряте, но аз съм вашият пейгамбер.“** и се прибра вкъщи. Цялата тази случка бе видяна от една слугиня.

По това време Хамза бе на лов в планината. В момента, в който се готвеше да пусне стрелата си по една газела, тя проговори: „О, Хамза! Би било по-добре, вместо да стреляш по мене, да стреляш по тези, които искат да убият братовия ти син.“ Хамза, чудейки се на думите на газелата, бързо тръгна към дома си, но преди да се прибере вкъщи, по навик, при всяко връщане от лов, той се отбиваше в Харāм-и Шерӣф и извършваше тавāф. И този път направи същото. По време на тавāфа при него дойде слугинята и му разказа за това, което Ебӯ Джехл бе сторил на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*. Хамза като чу, че са обидили племенника му, веднага се въоръжи и отиде при неверниците. Обръщайки се към Ебӯ Джехл, каза: „Ти ли си този, който оскърби моя племенник? Ето – неговата религия е и моя. Ако имаш смелост, опитай се да сториш и на мен това, което си сторил на него.“ и удряйки с лъка си по главата му, го рани тежко. Намиращите се там неверници тъкмо се канеха да нападнат Хамза, но Ебӯ Джехл им каза: „Не го докосвайте! Хамза е прав. Аз оскърбих племенника му.“ След като Хамза си тръгна, Ебӯ Джехл, който много добре знаеше каква силна и почтена личност е той, предупреждавайки приятелите си, им каза: „Никой да не го докосва. Може да ни се ядоса и да стане мюсюлманин. По този начин Мухаммед ще укрепне, ще добие повече мощ.“

Хамза отиде при Пророка ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и му каза: „О, Мухаммед! Отмъстих на Ебӯ Джехл. Целият е в кръв. Не се разстройвай, радвай се!“, **„Аз не се радвам на такива неща.“** отговори любимият

ни Пейгамбер *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*. Тогава Хамза каза: „Готов съм на всичко, което ще те зарадва!“ Мухаммед *(алейхисселя̄м)* му каза: **„Аз бих се зарадвал само тогава, когато ти приемеш исляма и спасиш скъпото си тяло от огъня на Джехеннема.“** След тези думи на племенника си, Хазрети Хамза веднага стана мюсюлманин. За него бе низпослано знамение. Според Хазрети Абдуллах ибни Аббāс: “В Корāн-и керӣм, в 122-и āйет от сӯра Енāм, човекът, който е съживен и осветен със светлина е Хазрети Хамза, а лутащият се в тъмнина е Ебӯ Джехл.”

Хазрети Хамза, отивайки при неверниците, им съобщи, че е приел исляма и че е готов да жертва живота си за Любимия на Всевишния Аллах *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*. След това им прочете касӣда, в която се казваше: „Хвала на Аллāху теāля̄, Който склони моето сърце към исляма и истината. Тази религия е изпратена от Господа на световете – Всезнаещия, Всемилостивия, Всемогъщия Аллах. При четене на Свещения Корāн от очите на притежаващите сърце и разум се стичат сълзи. Свещеният Корāн е низпослан на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* на ясен и разбираем език под формата на āйети. Той, Мухаммед Мустафā, е благословена и уважавана личност. О, езичници! Да не сте посмели да използвате груби и оскърбителни думи по негов адрес. Но ако имате такова намерение, то това може да го извършите само през трупа ни (през трупа на мюсюлманите).“

Приемането на исляма от страна на Хазрети Хамза зарадва много любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*. С присъединяването му в техните редици мюсюлманите се сдобиха с голяма сила.

Положението коренно се промени, защото жителите на Мекка знаеха какъв мъжествен, храбър и голям герой е Хамза *(радияллāху анх)*. Езичниците, които се страхуваха от неговия безпощаден и остър меч, вече не можеха да докоснат мюсюлманите беспричинно и да се отнасят с тях лошо.[60]

Приемането на исляма от Хазрети Омер

Ислямската религия се разпространяваше с всеки изминал ден и светлината на Свещения Корāн осветяваше душите на все повече хора. Грешниците, приемайки дара на Всевишния Аллах – вярата, откриваха напътствието. Тези, удостоени с честта да станат част от сподвижниците (Есхāб-и кирāм), благословени хора не се разделяха от Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Всяко едно негово мъничко желание, всеки един негов знак приемаха за важна заповед и се състезаваха за неговото изпълнение, дори бяха готови да пожертват живота си за това. Тревогата и безпокойството на езичниците пък достигна пределната си фаза, защото един от най-големите храбреци – Хамза *(радияллāху анх)* стана мюсюлма-

[60] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 151-153; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 291-292

нин и премина в редиците на вярващите. Това неочаквано събитие ги вбеси напълно.

Един ден синът на Хаттāб – Омер (тогава все още не бе мюсюлманин) излезе от дома си с намерение да убие Пратеника на Аллāху теāлā *(саллял-лāху алейхи ве селлем)*. Откри го в Месджид-и Харāм (Свещената джамия), където изпълняваше намāз. Изчаквайки свършването на намāза, започна да го слуша. В това време Любимият на Аллāху теāлā *(алейхиссалāту вессе-лāм)* четеше сӯра „Ел-Хакка“:

„Денят Къāмет, който е истина, ще настане! Какво е Денят Къāмет, който е истина? Кой ти съобщи за Деня Къāмет, който е истина и ще настане? Самудяните и адитите отрекоха Къāмета, от чийто ужас ще треперят сърцата. Самудяните, заради покварата си, бяха погубени от Вика (на Джебрāил *(алейхисселāм)*)**. А адитите бяха погубени от унищожаващ, издаващ тътен, свиреп и мощен ураган. Накара го Той да вилнее срещу тях седем нощи и осем дни поред.** (Докара ги до такова състояние, че ако беше там) **щеше да видиш как са загинали и паднали като кухи финикови палми, откъснати от корените си! Сега виждаш ли някой останал от тях?**

И Фараонът, и онези преди него, и народите на сринатите селища (на Лӯт) **вършеха същата грешка** (съдружаване и непокорство)**. И се възпротивиха на пратеника от своя Господ** (на Лӯт *(алейхисселāм)* и на другите)**, затова ги настигна наказание, по-силно от това на другите общности. Наистина Ние, когато водата покри всичко** (по време на потопа на Нӯх)**, ви** (т.е. предците ви, причини за вашето съществуване) **понесохме в кораб, за да сторим това поука за вас и да го запомнят, наизустят помнещи уши. Когато се протръби с Рога първия път, земята и планините ще бъдат вдигнати и разклатени. В онзи ден ще настане Къāмет. Небето, загубило сила и твърдост, ще се разцепи и разпръсне. И ангелите ще са по краищата му.** (Ще чакат заповедта на Господаря си.) **В този Ден осем мелāикета** (от намиращите се около небето) **ще носят Арша на твоя Господ. В този Ден ще бъдете изправени** (пред Аллāху теāлā за равносметка)**. Така, че** (за Аллāху теāлā) **няма да остане скрита и една ваша тайна** (която в земния живот си мислихте, че криете)**.**

И тогава онзи, чиято книга му се даде в дясната ръка, (радвайки се) **ще каже: „Вземете и прочетете моята книга, защото аз без съмнение знаех, че ще получа своята равносметка.“ Той е в живот, от който е доволен. Във висок Дженнет.** (Плодовете) **ще са толкова близо, че лесно ще могат да бъдат откъснати.** (На тях ще им се каже:) **“Яжте, пийте и добър апетит в замяна на праведните дела, които сте вършили в отминалите дни** (земния живот)**!”**

А що се отнася до онзи, чиято книга се даде в лявата му ръка, ще каже: „О, да не ми бе давана моята книга и да не бях узнал каква е моята равносметка! О, да бе сложила (смъртта) **окончателен край на**

всичко (и да не бях възкръснал)**! Не ми помогна с нищо моето богатство. Властта** (силата, доказателството и всичко, което имам) **ме напусна и пропадна.** (Аллāху теāлӯ ще нареди на ангелите в Джехеннема:) **"Хванете го и го вържете** (вържете ръцете му за врата)**! После го хвърлете в огъня с пламъци! После във верига, дълга седемдесет аршина, го сложете** (отново) **там! Защото той не повярва във великия Аллāху теāлӯ.** (Освен че не хранеше, а) **и не подканваше да бъде нахранен нуждаещият се, затова Днес няма тук за него ближен** (и приятел, който да го съжали)**, нито храна освен гълсин** (гной от обитателите на Джехеннема, примесена с кръв)**. Ядат го само тези, които** (съзнателно) **допускат грешки** (т.е. неверниците)**...“**

Хазрети Омер слушаше с възхищение любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Никога в живота си не бе чувал такива прекрасни думи. По-късно, самият той разказва така: „Бях възхитен от гладкостта, правилността и подредбата на тези думи. Казах си: „Кълна се, този наистина е поет, както твърдят и курайшите!“ В този момент Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(алейхиссалӯту веселӯм)* продължи да чете:

„Кълна се в това, което виждате и в това, което не виждате, без съмнение той (Корāн-и керӣм) **е слово, изпратено от Аллāху теāлӯ на Пратеник с много висока чест, а не е слово на поет. Колко оскъдно вярващи хора сте вие...“**

Хазрети Омер: „Пак си казах: „Този сигурно е гадател, защото прочете моите мисли!..“ Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* продължи да чете:

„И не е и слово на гадател. Колко оскъдно мислещи хора сте вие!... Той (Корāн-и керӣм) **е низпослан от Господа**(ря) **на световете** (на Мухаммед *(алейхисселӯм)*, посредством Джебрāил *(алейхисселӯм)*)**. И ако той** (Пророкът) **Ни приписваше някакви слова** (които не сме казвали)**, без съмнение щяхме да му отнемем дясната ръка** (неговата сила и мощ)**, после да му разкъсаме вената на сърцето** (нямаше да го оставим жив)**. И тогава никой сред вас нямаше да може да възпре това. Без съмнение То** (Корāн-и керӣм) **е ясно наставление за богобоязливите. Ние без съмнение знаем, че сред вас** (както има потвърждаващи, така) **има** (и) **отричащи. Без съмнение** (в отвъдния живот) **Той** (Корāн-и керӣм) **е** (неизбежен) **копнеж за неверниците** (които ще видят благата, дадени на потвърждаващите го)**. Без съмнение Той** (Корāн-и керӣм) **е хакк-ул якӣн.** (Той издига до степента хакк-ул якӣн онези, които го следват и се подчиняват на неговите заповеди и забрани.) **Затова прославяй името на великия ти Господ**(ар)**!“**

„Когато Расӯлюллах прочете цялата сӯра, в сърцето ми се появи любов към исляма.“ каза Хазрети Омер.

Три дни след като Хамза *(радияллāху анх)* стана мюсюлманин, Ебӯ Джехл събра неверниците и им каза: „О, курайши! Мухаммед поруга бо-

жествата ни. Каза, че нашите предци горят в Джехеннема и че ние също ще отидем там. Нямаме друг изход, освен да го убием. На този, който го убие ще дам сто червени камили и много злато.“ Любовта на Омер бин Хаттāб към исляма в миг се изпари от сърцето му и скачайки от мястото си, каза: „Никой друг освен сина на Хаттāб не е достоен за тази работа.“ Курайшите го аплодираха и казаха: „Хайде, сине на Хаттāб! Да те видим!“

Омер опаса меча си и тръгна да изпълнява обещанието си. По пътя срещна Нуайм бин Абдуллах, който го попита: „О, Омер, накъде си се запътил така ядосан?“ Той отговори: „Отивам да убия Мухаммед, който раздели обществото ни и превърна братята във врагове.“ Нуайм каза: „О, Омер! Тази работа е много трудна. Сподвижниците му не се отделят от него, за да не го сполети нещо лошо. Много е трудно да се доближиш до него. И да го убиеш, няма да можеш да се отървеш от Абдулмутталибовите синове.“

Тези думи ядосаха много Хазрети Омер. Той го попита: „Да не би и ти да си от тях?“ и хващайки се за меча си, каза: „Първо да свърша твоята работа!“ Тогава Нуайм каза: „О, Омер! Ти остави мене, а отиди при сестра си Фāтима и мъжа ѝ Саӣд бин Зейд, и те станаха мюсюлмани.“ Хазрети Омер не му повярва, но Нуайм продължи: „Ако не вярваш, иди и питай! И ще разбереш.“

Ако Хазрети Омер бе успял да изпълни своето намерение (да убие Пратеника на Аллāху теāлā *(саллаллāху алейхи ве селлем)*), щеше да се премахне религиозното разделение, но пък щеше да се появи друг проблем – кръвното отмъщение, един от обичаите на арабите, и Курайш щеше да се раздели на два лагера, между които щеше да има нестихващи кръвопролития. По такъв начин щеше да бъде убит не само Омер бин Хаттāб, но и всички от рода Хаттāб. Но от яд силният и храбрият Омер бин Хаттāб не успя да помисли за това. Веднага, за да узнае истината, отиде в къщата на сестра си. Съвсем наскоро бе низпослана сӯра „Тā Хā“ и Саӣд и Фāтима *(радияллāху анхум)* четяха новите знамения заедно със сахāбина (сподвижника) Хаббāб бин Ерет, когото поканиха в дома си. Хазрети Омер чу техните гласове и почука много силно на вратата. Виждайки ядосания и препасалия меча си Омер, скриха Хазрети Хаббāб и свитъка със знаменията. След това отвориха вратата. Като влезе вътре Хазрети Омер ги попита: „Какво четяхте?“, „Нищо.“ отвърнаха те. Той се разгневи още повече и им каза: „Това, което чух за вас е било истина, и вие сте се заблудили от неговата магия.“ Хвана Хазрети Саӣд за врата и го повали на земята. Фāтима *(радияллāху анхā)* се опита да защити мъжа си и получи един силен шамар по лицето. Като видя стичащата се кръв по лицето на сестра си, Хазрети Омер я съжали. Но тя, не обръщайки внимание на болката и разкървавеното си лице, подтикната от силната си вяра и осланяйки се на Аллāху теāлā, му каза: „О, Омер! Как не те е срам пред Всевишния Аллах? Защо не вярваш на Неговия пратеник? Ето, аз и моят съпруг бяхме удостоени с честта

да станем мюсюлмани. И да ни убиеш, пак не бихме се отказали от вярата си.“, след това произнесе шехāда.

Тази непоколебима вяра на сестра му накара Хазрети Омер да омекне. Седна на земята и с мек глас ги помоли: „Извадете най-после тази книга, която четяхте.“ Фāтима *(радияллāху анхā)* му каза: „Докато не се пречистиш, няма да ти я дам.“ Хазрети Омер извърши пълно обредно умиване (гусюл абдест). След това Фāтима *(радияллāху анхā)* донесе свитъка и му го даде. Хазрети Омер бе много добър четец. Започна да чете сӯра „Тā Хā“. Красноречието на Корāн-и керӣм, дълбокото му смислово съдържание и величество смекчиха сърцето му. След прочитането на 6-и āйет, меāл **(„Негово е всичко на небесата и на земята, и на всичко между тях, и всичко под пръстта** (седемте слоя) **.“)** потъна в дълбоки мисли. Попита сестра си: „О, Фāтима! Всички тези безброй създания на вашия Аллах ли са?“, „Да, така е! Нима съществува някакво съмнение?“ отговори тя. Удивлявайки се на това, Хазрети Омер каза: „О, Фāтима! Ние имаме около хиляда и петстотин идоли от злато, сребро, бронз и камък, но нито един от тях не притежава нищо на земята.“ След това прочете още малко:

„Няма друг истински бог освен Аллāху теāлӯ, който да заслужава поклонение. Най-прекрасни са неговите имена.“ (меāл на Тā Хā: 8) Замисли се над този āйет и каза: „Наистина е много правилно.“ Чувайки тези негови думи, Хаббāб *(радияллāху анх)* изскочи от своето укритие, произнесе текбӣр и му каза: „Радвай се, о, Омер, защото Расӯлюллах, отправяйки ду’ā към Аллāху теāлӯ, призова: **„О, Господарю, укрепи исляма с Ебӯ Джехл или с Омер!“** и ето това щастие споходи теб.“

Този āйет и тази ду’ā изтриха враждебността от сърцето на Хазрети Омер и то се изпълни с любов към Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Веднага ги попита: „Къде е Пратеникът на Аллāху теāлӯ?“ Тогава любимият ни Пейгамбер *(алейхиссалӯту веселӯм)* се намираше в къщата на Хазрети Еркāм и наставляваше сподвижниците си. Те, от своя страна, гледаха сияйното му лице и биваха удостоени с това да слушат неговите сладки и омайващи слова. Сърцата им се полираха, изпитваха безкрайно задоволство и радост, изпадаха в неописуеми състояния. Душите им намираха покой.

Идването на препасалия меча си Хазрети Омер бе забелязано от къщата на Еркāм. Внушителният му вид накара сподвижниците да наобиколят Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Хазрети Хамза каза: „Няма за какво да се притесняваме. Ако е дошъл с добро, добре дошъл е. В противен случай, ще накарам главата му да изхвърчи още преди да си е извадил меча.“, но Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Сторете му път, за да влезе!“**

Идването на Хазрети Омер бе предварително съобщено от Джебрāил *(алейхисселӯм)*, затова Пейгамберът ни *(алейхиссалӯту веселӯм)* го посрещна с усмивка и каза на сподвижниците си: **„Оставете го!“** Хазрети

Омер се приближи и коленичи пред Любимия на Аллā̄ху теāлӯ (*салляллā̄ху алейхи ве селлем*). Той *(алейхиссалāту весселāм)* го хвана за ръката и му каза: **„Приеми исляма, о, Омер!“** Тогава Хазрети Омер с чисто сърце веднага произнесе шехāда и стана мюсюлманин. Радостните текбӣри на сподвижниците – „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ се издигнаха до небесата.

Хазрети Омер разказва: „По времето, когато станах мюсюлманин, сподвижниците се криеха и тайно извършваха религиозните си задължения (ибāдети). Това много ме натъжи и аз попитах Пратеника на Аллāху теāлā: „О, Расӯляллах! Ние не сме ли на правия път?“, **„Да, така е. Кълна се във Всевишния Аллах, в Чиято Длан е съществуването ми, и живи да сте, и мъртви да сте, вие сте на правия път.“** отвърна той. Тогава аз му казах: „О, Пратенико на Аллах! След като ние сме на правия път, а езичниците са в заблуда, тогава защо си крием религията? Кълна се в Аллах, без никакво съмнение, религията на Всевишния Аллах ще възтържествува в Мекка. Ако племето ни се отнася с нас съвестно ще е много добре, ако ли не – ще се борим с тях.“ Но Расӯлюллах ме предупреди: **“Ние сме твърде малко на брой!”**, а аз му рекох: „О, Пратенико на Аллах! Кълна се във Всевишния Аллах, Който те изпрати като истински пратеник, няма да остане нито едно езическо общество, пред което, без никакво притеснение и страх, да не разкажа за исляма. Да излезем вече.“ Моето предложение беше прието и излизайки на улицата, подредени в две редици, ние се отправихме към Месджид-и Харāм. Едната редица оглавяваше Хамза, а другата – аз. Крачейки твърдо, влязохме в Месджид-и Харāм. Курайшите гледаха ту към мен, ту към Хамза. Бяха изпаднали в такава скръб, че сигурно през живота си не бяха изпитвали такова отчаяние.“

Ебӯ Джехл, не очаквайки такова завръщане, каза на Хазрети Омер: „О, Омер! Какво е това?“ Омер *(радияллāху анх)*, без да му обръща внимание, каза: „Ешхеду ен лā илāхе илляллāх ве ешхеду енне Мухаммеден абдухӯ ве расӯлюх“ Ебӯ Джехл бе зашеметен от случващото се. Не можа да каже нищо. Хазрети Омер, обръщайки се към езичниците, каза: „О, курайши!.. Знаещите ме знаят! Тези, които не знаят, да знаят, че аз съм Омер – синът на Хаттāб. Ако някой желае да остави жена си вдовица и децата си сираци, нека помръдне от мястото си. Ще го направя на парчета с моя меч.“ След тези негови думи курайшите мигновено се разпръснаха и се отдалечиха оттам. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* и славните му сподвижници, подреждайки се плътно един до друг в редица (образувайки саф) и произнасяйки на висок глас текбӣр („Аллāху екбер! Аллāху екбер!“), за първи път изпълниха намāз на открито в Месджид-и Харāм.[61]

След приемането на исляма от Хазрети Омер бе низпослан 64-и āйет на сӯра Енфāл, меāл: **„О, Пейгамбере Мой, като помощници са ти достатъчни Аллāху теāлā и вярващите, които те следват.“** Хората, които се

---

[61] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 160-165, 221-229; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 342-350; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, II, 119

двоумяха дали да приемат исляма или не, като разбраха, че Омер *(радиял-лāху анх)* е станал мюсюлманин, веднага го последваха. Вече броят на мюсюлманите растеше като лавина.

Второто преселение в Абисиния

До мюсюлманите, намиращи се в Хабаша (Абисиния), достигна невярната вест, че в Мекка мюсюлманите и езичниците са постигнали помирение. Получавайки тази вест, си казаха: „Нашето преселение беше поради враждебното отношение на езичниците. Тяхната враждебност вече се е превърнала в приятелство. Щом са се помирили, тогава да се върнем и да получим честта да служим на Пратеника на Аллāху теāлӯ." Взеха разрешение от владетеля на Хабаша и се върнаха в Мекка. Пристигайки в Мекка, разбраха, че новината бе лъжлива.[62] Отидоха при Пейгамбера ни *(саллял-лāху алейхи ве селлем)* и му разказаха надълго впечатленията си от гостоприемната страна. Разказаха за това, как водата, въздухът и плодовете на Хабаша укрепват човека; че в тази страна има четири места за правене на ибāдет и в тях всеки ден се колят камили, овце и се канят бедните и самотни хора, как самият владетел, посещавайки ги, им дава доверие и им помага.[63]

След завръщането на сподвижниците в Мекка, езичниците (съдружаващите, идолопоклонниците) отново започнаха да ги подлагат на мъчения. Насилието им се увеличаваше все повече и повече и един ден Хазрети Османн каза на Пейгамбера ни *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)*: „О, Расӯляллах! Хабаша е много подходящо място за търговия. Едномесечната търговия би донесла много печалби. Докато Всевишният Аллах не определи място за преселение, за мюсюлманите няма по-подходящо място оттам. Най-малкото, ще се освободят от преследването на курайшските угнетители. А и негусът се отнесе с нас много добре." Тогава Пейгамберът ни *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* каза: **„Върнете се обратно в Хабаша, за да бъдете предпазени с името на Аллāху теāлӯ!"** Хазрети Осмāн рече: „О, Расӯляллах! Ако благоволите да отидете там, може и те да станат мюсюлмани. Те са хора на Писанието и бързо ще приемат исляма и няма да щадят помощта си." Любимият ни Пейгамбер *(алейхиссалӯту веселӯм)* му отговори: **„Не ми е повелено да съм в леснина и спокойствие. Относно преселението чакам повелята на Всевишния Аллах. Ще постъпя така, както ми бъде повелено."**

Според едно предание, една група от сто и един души се отправи за втори път към Хабаша. За предводител на групата бе назначен Хазрети Джа'фер бин Ебӯ Тāлиб. Вярващите благополучно се добраха до страната на негуса. За това преселение разказва уважаемата съпруга на Пратеника

[62] Ибн Саад, *ет-Табакāт,* I, 205
[63] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре,* 194; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре,* I, 364; Ибн Саад, *ет-Табакāт,* I, 208

на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* – Умму Селеме *(радияллāху анхā)*:

„Когато пристигнахме в Хабаша, ние срещнахме един много добър съсед. Този съсед бе негусът – владетелят на Хабаша. Той изпълни всички наши желания. Извършвахме свободно религиозните си задължения и никой не ни преследваше. Не чувахме нито една лоша дума.“

Научавайки за това, меканските неверници решиха да изпратят двама свои представители при владетеля на Хабаша. Приготвиха му много скъпи подаръци, сред които и голямо количество меканска преработена кожа, която той много харесваше. Приготвени бяха и подаръци за религиозните водачи и държавниците на негуса. За тази работа бяха назначени Абдуллах бин Ебӯ Рабӣа и Амр бин Āс. Тези двама представители получиха много строги указания за това, какво да говорят пред негуса. Казано им бе: „Преди да се срещнете и да разговаряте с владетеля, раздайте подаръците, предназначени за неговите епископи и командири. След това поднесете подаръка на негуса. След като раздадете подаръците, поискайте да ви предадат мюсюлманите. Не давайте възможност на негуса да се вижда и да разговаря с тях.“[64]

Представителите пристигнаха в Хабаша, срещнаха се с приближените на владетеля, раздадоха подаръците им и казаха: „Сред нас се появиха някакви хора, които измислиха непозната за нас и за вас религия. Ние искаме да върнем тези хора в родината им. Постарайте се да ни предадете тези хора, без да се срещат с владетеля. Тези, които най-добре ще се справят с тях, са техните родители и съседи. Те най-добре ги познават.“ Епископите приеха предложението им. След това представителите на Мекка поднесоха подаръците на негуса. Той прие техните подаръци и поканвайки ги, се срещна с тях.

Представителите на Мекка казаха на негуса: „О, владетелю! Група наши хора са потърсили убежище във вашата страна. Тези хора не само, че изоставиха религията на своя народ, но и вашата религия не приели. Имат си тяхна измислена религия. Нито ние, нито пък вие познавате тази религия. Благородните мъже на тяхното племе, а това са бащите и най-близките роднини на приютилите се във вашата страна, ни изпратиха с молба да ни помогнете да ги върнем обратно, защото те ги познават най-добре...“ Най-голямото желание на Амр бин Āс и на Абдуллах бин Ебӯ Рабӣа бе негусът да ги послуша и да действа съобразно техните искания. Епископите, взимайки думата, подкрепиха двамата представители: „Правилно казват. Техните хора по-добре ще знаят как да се грижат за тях, по-добре ще преценят кое харесват и кое не. Затова им предайте тези хора, за да ги върнат в родината им.“

[64] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 195; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 334

Тези думи ядосаха много владетеля и той каза: „Кълна се, няма да им предам тези хора. Не мога да изменя на хората, потърсили убежище в моята страна. Те са предпочели именно мен и са дошли тук, в моята страна. Затова ще ги поканя и ще изслушам и тях. Ако преселилите се отговарят на техните описания, ще ги отпратя заедно с тях. Ако ли не – ще ги защитавам и докато живеят тук, ще се отнасям с тях много добре.“ Преди време негусът бе чел небесните книги и от тях узна, че е наближило идването на пратеника Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, че неговото племе няма да му повярва и ще го застави да напусне Мекка.

Негусът попита представителите на Курайш: „Кого следват тези хора?“ Те отговориха: „Мухаммед.“ Чувайки това име разбра, че става дума за Пейгамбера *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, но не се издаде. Зададе им още един въпрос: „Той какъв мезхеб (път) и каква религия следва и към какво призовава хората?“ Амр отговори: „Той не следва никакъв път.“ Тогава негусът им каза: „Как ще ви предам хората, които са намерили убежище при мен и за религията, на които нищо не знам? Нека да повикаме мюсюлманите и да се изяснят нещата. Да узная и тяхната религия.“ Поканиха в двореца и мюсюлманите.[65]

Мюсюлманите започнаха да обсъждат помежду си какво да кажат на владетеля, че хем той да го хареса, хем да е по негов вкус. Джа’фер *(радияллā̄ху анх)* каза: „Кълна се в Аллā̄ху теа̄ля̄, нашите знания се състоят от това, което ни е съобщил Пратеникът на Аллā̄ху теа̄ля̄. Каквито и да са последствията, ние ще ги приемем.“ Всички бяха съгласни с него и единодушно приеха той да говори пред владетеля.

Владетелят събра своите учени. След това доведе и муха̄джирите (мюсюлманите преселници). Те поздравиха със селям владетеля, но не му се поклониха доземи. Негусът ги попита: „Защо не се поклонихте?“. Те му отговориха: „Ние не се покланяме на никого, освен на Всевишния Аллах. Нашият Пейгамбер ни забрани и ни предупреди: **„Земният поклон** (седжде, суджӯд) **е специфичен само за Всевишния Аллах.“**

Негусът продължи да ги пита: „О, преселници! Кажете ми, защо дойдохте в моята страна? Какво е вашето състояние? Не сте търговци и нямате никакви искания. Какво представлява този ваш Пейгамбер? Защо не поздравявате така, както поздравяват вашите сънародници?“ Джа’фер *(радияллā̄ху анх)* каза: „О, Владателю! В самото начало искам да кажа три неща. Ако казвам истината, потвърдете истинността на моите думи, ако лъжа, опровергайте. Но първо наредете, от тези двамата да говори само единият.“ Амр бин А̄с предложи: „Нека аз говоря.“ Тогава негусът каза: „О, Джа’фер, пръв ти започни да говориш.“ И Хазрети Джа’фер започна: „Аз имам само три въпроса. Питайте този човек, ние избягали роби ли сме, които трябва да се хванат и да се върнат на своите господари?“ Негусът по-

[65] Ибн Исха̄к, *ес-Сӣре*, 195; Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре*, I, 332

пита: „О, Амр! Те роби ли са?“ Амр отговори: „Не, те не са роби. Свободни хора са.“ Джа’фер *(радияллāху анх)* зададе следващия си въпрос: „Да не би ние да сме пролели нечия кръв и трябва да бъдем върнати на тези, чиято кръв е пролята?“ Негусът попита: „Тези безпричинно човек ли убиха?“ Амр отговори: „Не, не са пролели нито една капка кръв.“ Хазрети Джа’фер зададе и третия си въпрос: „Да сме взимали несправедливо нещо от някого, да сме длъжници на някого?“ Негусът рече: „О, Амр! Ако тези хора имат дългове, дори и много злато да дължат, аз ще ги платя, вие само кажете.“ Амр отговори: „Не, дори и един кърат (парична единица) нямат.“ Тогава негусът го попита: „Тогава вие какво искате от тях?“ Амр отговори: „Нашата религия беше една и съща и следвахме един и същ път. Те изоставиха нашата религия и приеха религията на Мухаммед.“ Негусът се обърна към Джа’фер *(радияллāху анх)* и го попита: „Защо изоставихте религията си и приехте друга? Каква е тази ваша религия, заради която сте изоставили религията на вашето племе и не сте приели моята религия? Бихте ли ми я обяснили?“

Хазрети Джа’фер започна да говори: „О, Владетелю! Ние бяхме невеж народ, прекланяхме се пред идоли, ядяхме мърша, живеехме в разврат. Прекъсвахме родствените (кръвните) си връзки, отношенията ни със съседите бяха много лоши. Силните потискаха слабите и не знаеха какво е милост. Така беше, докато Всевишният Аллах не изпрати един пратеник, който беше един от нас и чиято честност, благонадеждност, строга нравственост и чисто потекло знаехме. Той ни призова към вяра в съществуването и единосъщието на Аллāху теāлā, заповяда ни да служим само на Него и да се откажем от камъните и идолите, пред които се прекланяхме и ние, и нашите деди. Повели ни да казваме истината, да бъдем благонадеждни, да поддържаме роднински връзки и добросъседски отношения, да се въздържаме от прегрешения и проливане на кръв. Забрани ни да вършим всякакви безнравствени деяния, да изричаме лъжи, да посягаме на имота на сираците, да клеветим благочестивите жени. Повели ни да служим единствено на Всевишния Аллах, без да Го съдружаваме с нищо друго. И ние приехме и повярвахме във всичко, което ни донесе от Всевишния Аллах, и изпълнихме казаното. Служихме на Аллāху теāлā. Забраненото от Него приехме за забранено, позволеното за позволено. Затова народът ни се надигна срещу нас, измъчваха ни. Искаха да се откажем от своята религия и отново да се кланяме на идолите. Подложиха ни на всякакви мъчения. Бяхме угнетени. Потискаха ни все повече и повече. Застанаха между нас и нашата религия и поискаха да ни разделят от нея. И ние, оставяйки дом и родина, потърсихме убежище в твоята страна. Сред равните ти, избрахме теб, поискахме твоето покровителство, твоето съседство. Надяваме се, че при теб няма да бъдем потиснати, онеправдани. А що се отнася до нашия поздрав, ние те поздравихме с поздрава на Расӯлюллах. Така се поздравяваме и помежду си. Нашият Пейгамбер ни съобщи, че и обитателите на Дженнета

ще се поздравяват по същия начин. Затова и вас, ваше величество, поздравихме по този начин. С оглед на това, че нашият Пейгамбер ни забрани да се покланяме на хората, ние се осланяме на Аллāху теāлӣ да ни предпази от това, да се покланяме на друг, освен на Него.“

Негусът попита Хазрети Джа’фер дали знае нещо от низпосланото от Всевишния Аллах. Джа’фер *(радияллāху анх)* отговори положително и изрецитира началните āйети на сӯра „Мерйем“ (съобщено е също, че е чел от сӯра “Анкебӯт“ или „Рум“). Негусът плачеше. Сълзите намокриха брадата му. Плакаха и духовниците. После негусът и духовниците помолиха Джа’фер *(радияллāху анх)*: “О, Джа’фер! Рецитирай още малко от това сладко и прекрасно слово!” И той им изрецитира началните āйети на сӯра „Кехф“, меāл:

“Хамд на Аллāху теāлӣ, Който низпосла правилната Книга (Корāн-и керӣм)**, която няма нарушение в съдържанието и противоречие в смисъла** (далеч от крайности)**, на Своя раб** (Мухаммед *(алейхисселяӣм)*)**, за да сплаши неверниците с най-суровото мъчение** (с Джехеннема) **от Него и да благовестява вярващите, вършещи праведни дела, с красива награда** (Дженнет)**, в която ще останат вечно. И да сплаши онези, които казват: “Аллāху теāлӣ се сдоби със син. Нито те** (казващите, че Аллāху теāлӣ се е сдобил със син) **имат знание за това, нито предците им. Тази дума, изречена от тях, е неверие** (ширк)**. Те не изричат друго освен само лъжа.**

(О, Пратенико Мой!) **Ако те не повярват в този Корāн-и керӣм, нима ще погубиш себе си с тъга и гняв след тях? Ние сторихме украса това, което е на земята** (находищата, растенията и животните)**, за да изпитаме чие дело е праведно.”** Негусът не се стърпя и каза: „Кълна се, това е светлина, която блика от едно и също кандило. И Мӯсā *(алейхисселяӣм)*, и Ӣсā *(алейхисселяӣм)* бяха изпратени с това.“ И, обръщайки се към представителите на Курайш, каза: „Вървете си! Кълна се, че аз нито ще ви предам тези хора, нито пък мисля да им сторя зло.“ Абдуллах бин Ебӯ Рабӣа и Амр бин Āс излязоха.**[66]**

Амр каза на Абдуллах: „Кълна се, ще видиш, как разкривайки една тяхна основателна вина пред негуса, ще ги изкореня.“ Абдуллах каза на приятеля си: „Недей, колкото и да ни се противят, не забравяй, че са ни роднини.“ Но Амр, готов да осъществи замисъла си, каза: „Ще съобщя на негуса, че те считат Ӣсā *(алейхисселяӣм)* само за раб на Господа.“

На следващия ден, отивайки при негуса, каза: „О, Владетелю! Тези хора изричат обидни думи за сина на Мерйем – Ӣсā *(алейхисселяӣм)*. Повикай ги и ги попитай какво говорят.“ Негусът, за да научи думите на мюсюлманите относно Ӣсā *(алейхисселяӣм)*, ги покани отново в двореца си. Мюсюлманите отново започнаха да обсъждат помежду си какъв да бъде отговорът им на

---

[66] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 195; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 332-333

въпросите на владетеля, но Хазрети Джа'фер ги успокои с думите: „Кълна се в Аллāху теāлӯ, за Ӣсā *(алейхисселяӯм)* ще кажем това, което ни е повелил Всевишният Аллах и ни е съобщил нашият Пратеник."

Когато застанаха пред негуса, той ги попита: „Вие какво казвате за сина на Мерйем – Ӣсā *(алейхисселяӯм)*?" Хазрети Джа'фер отговори: „За Ӣсā *(алейхисселяӯм)* казваме онова, което нашият Пейгамбер донесе от Аллāху теāлӯ и ни съобщи. Ние приемаме, че той е раб на Аллāху теāлӯ и Негов пратеник, Негово слово, което Той е вдъхнал на Мерйем, непорочната Дева, която отказвайки се от света и мъжете, се отдала на Аллāху теāлӯ. Казваме, че Всевишният Аллах е сътворил Ӣсā *(алейхисселяӯм)* без баща така, както сътворил и Āдем *(алейхисселяӯм)* от пръст." След тези думи негусът се наведе, взе от земята една сламка и рече: „Кълна се, че Ӣсā, синът на Мерйем, не е нищо повече от това, което казвате. Дори колкото тази сламка разлика не съществува."

След тези негови думи приближените му започнаха да си шушукат и да мърморят. Виждайки всичко това, негусът им каза: „Кълна се, каквото и да кажете вие, аз мисля само хубави неща за тези хора." После се обърна към мюсюлманите с думите: „Поздравявам вас и човека, при който сте били преди. Аз повярвах, че той е пратеник на Аллах. Ние бяхме научили за него от Инджӣл. За този пратеник е съобщил и Ӣсā, синът на Мерйем. Кълна се, ако той се намираше тук, щях да му нося обувките и да му мия краката. Вървете! Живейте в най-непокътнатата част на моята страна, далеч от всякаква агресия, в безопасност и в спокойствие. Готов съм да унищожа всеки, който би ви посегнал. Дори срещу планина от злато не бих причинил страдание на никого от вас.."[67]

След това негусът се обърна към меканските посланици и им рече: "Вземете си подаръците! Нямам нужда от тях!" и те се върнаха с празни ръце. Негусът избра исляма и това зарадва много Есхāб-и кирāм (мюсюлманите, видели Мухаммед *(алейхисселяӯм)*).

Печални години... Блокадата

Езичниците полагаха всякакви усилия, за да възпрепятстват проникването на исляма в сърцата на хората и неговото разпространение. Въпреки това, броят на мюсюлманите се увеличаваше с всеки ден. Мъченията и гнета, на които бяха подложени вярващите, вместо да ги накарат да се откажат от избрания път, ги правеха още по-сплотени и готови да пожертват живота си за Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. У хората от племената, живеещи извън пределите на Мекка, растеше интереса към исляма и лъчите му достигаха до все по-далечни места. Неверниците, като узнаха, че изпратените им в Етиопия представители не успели да

[67] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 195; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 334

постигнат желанията си и че негусът Есхаме не само, че защитил мюсюлманите, но дори приел и исляма, изпаднаха в ярост. За да им отмъстят и за да изкоренят исляма, събирайки се, взеха следното ужасно решение: „Мухаммед, където и да се намира, непременно ще бъде убит!“ Дадоха клетва за това.

Научавайки за това тяхно решение, Ебӯ Тāлиб много се натъжи и започна да се безпокои за живота на своя любим племенник. Събра племето си и им заповяда да го охраняват. Всички от рода Хāшим, с изключение на Ебӯ Лехеб, дадоха дума да защитят своя родственик. Пейгамберът ни *(алейхиссалят̄у весселя̄м)* и всички негови последователи бяха поканени да живеят в улицата на Ебӯ Тāлиб, намираща се на един хълм в северната част на Мекка, на три километра разстояние от Бейтуллах. Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(саллаллāху алейхи ве селлем)*, събирайки сподвижниците си, започна да живее там. Ебӯ Лехеб не замина с тях, а заедно с езичниците зачака подходящия момент за осъществяване на коварното намерение.[68]

Езичниците, като видяха, че Пророкът ни *(саллаллāху алейхи ве селлем)* и сподвижниците са се настанили в махалата на Ебӯ Тāлиб, отново се събраха и приеха следното решение:

„Докато Мухаммед не бъде предаден на курайшите, да не се взима мома от рода Хāшим и да не им се дава!.. Да не им се продава нищо и да не се купува нищо от тях!.. Да не стъпват в техните къщи и в тяхната махала!.. В никакъв случай да не се приеме мир от тях!.. Никога да не им се съчувства!..“ Това решение бе записано на един лист от неверника Мансӯр бин Икриме, сложиха му печат и го закачиха на стената на Свещеното Кяабе.

Изключително огорчен от тази вест, любимият ни Пейгамбер *(алейхиссалят̄у весселя̄м)* отправи молба към Всевишния Аллах. Молбата му бе приета веднага и ръцете на нещастника Мансӯр моментално изсъхнаха. Неверниците се слисаха и казаха: „Вижте какво се случи! Заради жестокостта ни към рода Хāшим ръцете на Мансӯр изсъхнаха, сполетя го нещастие.“ И вместо да се поучат от случилото се, те се разяриха още повече. На всички пътища, водещи към махалата на Ебӯ Тāлиб, поставиха пазачи. Възпрепятстваха снабдяването им с храна и с дрехи. Не допускаха до тях и търговците, като им казваха, че са готови да купят стоката им, ако се наложи и на по-висока цена. Предполагаха, че по този начин ще уморят от глад намиращите се там или хората от рода Хāшим, разкайвайки се, ще им предадат Мухаммед *(алейхисселя̄м)*. Това тежко положение продължаваше всяка година до сезона за посещение на Кяабе.

По традиция през този сезон кръвопролитието бе забранено. Затова хората от рода Хāшим в този период от време отиваха свободно до Мекка и се запасяваха с храна за една година. Когато някой от мюсюлманите искаше да си купи нещо, големци на езичниците, като Ебӯ Лехеб и Ебӯ Джехл,

---

[68] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 130-140; Ибн Кесӣр, *ел-Бидāйе*, III, 84-87

веднага отиваха при търговците и им казваха: „О, търговци! Увеличете цените за Мухаммед и неговите сподвижници дотолкова, че да не могат да си купят нищо. Ако стоката ви остане, не се притеснявайте, ние сме готови да я вземем.“ Търговците вдигаха цените на стоките си и мюсюлманите се връщаха без да купят нищо.

В тези тежки за мюсюлманите дни любимият ни Пейгамбер *(саляллāху алейхи ве селлем)*, майка ни Хазрети Хадӣдже и Ебӯ Бекр-и Сиддӣк раздадоха всичко, което притежаваха, за да спрат извисяващия се до небесата плач на децата. Когато всичките запаси на вярващите свършиха, започнаха да се хранят с треви и с листата на дърветата. Майките, за да спрат плача на децата си, накисваха във вода сухи кожи, изпичаха ги на огъня и с тях хранеха децата си. Самите те станаха кожа и кости. Пейгамберът ни *(саляллāху алейхи ве селлем)* и сподвижниците връзваха камъни на коремите си, за да потискат глада. Ако някой от езичниците дръзнеше от жал тайно да донесе нещо на родствениците си, го биеха и обиждаха жестоко. Положението им бе много тежко.

Езичниците, след цялата тази жестокост, очакваха хората от рода Хāшим да се вразумят и Ебӯ Тāлиб да им предаде любимия си племенник. Но мюсюлманите, в противовес на тези техни мисли, взимайки всякакви предпазни мерки, продължаваха да покровителстват Пратеника на Аллāху теāлӯ. Ебӯ Тāлиб, за да предотврати евентуалните опити за покушение, поставяше пазачи пред мястото, където почиваше любимият му племенник *(саляллāху алейхи ве селлем)* или му осигуряваше възможност да спи в неговия дом. А Расӯлюллах *(саляллāху алейхи ве селлем)* не спираше да изпълнява повелята на Всевишния Аллах – разпространяването на исляма. Продължаваше да наставлява хората и призовавайки ги към правия път, се стремеше да ги спаси от огъня на Джехеннема.

За да изпитат и езичниците глада, един ден Мухаммед *(алейхисселяӯм)*, вдигайки благословените си ръце, отправи следната ду'ā към Всевишния Аллах: **„О, Аллах мой! Помогни ми, като накажеш и тези със седем години глад, както по времето на Йӯсуф** *(алейхисселяӯм)***.“**

След този ден от небето не падна нито една капка дъжд. Земята дотолкова изсъхна, че вече не се виждаше зелена растителност. Езичниците изпаднаха в ужас. Оцеляваха, ядейки животинска мърша и замирисала кучешка кожа. И техните деца започнаха да плачат от глад. Голяма част от тях умряха. Когато поглеждаха към небето, от глад им се струваше, че всичко наоколо е обхванато от дим. Вразумявайки се, като че ли почнаха да разбират важността на стореното. И изпратиха Ебӯ Суфян при Пейгамбера ни *(саляллāху алейхи ве селлем)*. Пристигайки при него, той каза: „О, Мухаммед! Ти казваш, че си изпратен като милост за световете. Призоваваш ни към вяра в Аллах и съблюдаване на роднинските права. А племето ти умира от суша и недоимък. Помоли се на твоя Господар да премахне от

нас това бедствие. Ако го направиш, всички ние ще повярваме в Него.“ и се закле.

И така, забравяйки за причинените от тях страдания, започнаха да молят Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* да се помоли за тях. Благословеният Пейгамбер *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* не ги укори за стореното. Като чу израза: „Ще повярваме в Него“, вдигна благословените си ръце и отправи ду’а̄ към Алла̄ху теа̄ля̄. Всевишният Аллах прие молбата на Своя любимец и изпрати обилен дъжд над Мекка. Изсъхналата земя се оживи и започна да се покрива със зеленина. А спасилите се от сушата и глада езичници, забравиха за обещанието и продължиха да упорстват в своето неверие.

В отговор Всевишният Аллах низпосла следните знамения, меа̄л:

„Но напротив, те (по отношение на Кора̄н-и керӣм и съживяването след смъртта) **са в съмнение и се подиграват** (с теб)**. Следователно** (о, Любими Мой) **изчакай деня, в който небето ще донесе явен дим! Той ще обгърне всички хора и те ще кажат: “Това е много тежко мъчение. О, Господарю наш, премахни от нас мъчението, за да повярваме.” Как ще мислят и вземат поука** (как ще са се поучили)**? Въпреки, че при тях дойде пейгамбер, разясняващ истините, пак се отвърнаха от него и му казаха: “Той е подучен, луд.” Ние ще отмахнем за малко** (за кратко време) **мъчението** (с дима или глада)**, но вие пак ще се върнете към неверието и съдружаването. В Деня** (на битката при Бедр)**, в който ще ги сграбчим** (тях) **с много голяма мощ и унищожителна сила, без съмнение Ние ще** (им) **отмъстим.**

В името на Моята слава, без съмнение Ние преди тези (народа на Курайш) **изпитахме народа на Фараона** (като им дадохме определено време и голямо богатство). **При тях от Наша страна дойде достоен пратеник** (Мӯса̄ *(алейхисселя̄м)*)**, който им рече:** “Предайте на мен рабите на Аллах (синовете на Исра̄ил). (Изпратете ги с мен. Освободете ги, не ги угнетявайте!) **Без съмнение аз съм ваш доверен пратеник, изпратен с откровение от Алла̄ху теа̄ля̄. Не се възгордявайте пред Алла̄ху теа̄ля̄! Защото дойдох при вас с доказателство, явно чудо, което потвърждава истинността на делото ми. Знайте, че се осланям на Алла̄ху теа̄ля̄, моя и вашия Господ, от това да не ме пребиете с камъни и убиете! Той ще ме защити. Ако не потвърдите и повярвате в мен, оставете ме!** (Ако не видя добро от ваша страна, то поне вашето зло да не ме застигне.**”** Когато не повярваха, взеха за лъжа и започнаха някои изтеза̄ния)**, Мӯса̄** *(алейхисселя̄м)* **позова Алла̄ху теа̄ля̄: “О, Господарю! Това е народ, упорстващ в неверието.” Алла̄ху теа̄ля̄ низпосла откровение и каза на Мӯса̄** *(алейхисселя̄м)*: **“Излез с Моите раби** (синовете на Исра̄ил) **нощем** (от Египет)**! Фараонът и помощниците му ще тръгнат след вас**(, когато научат. Те без съмнение ще ви преследват.) **След като преминеш морето с народа си, остави го както си е** (не удряй с тоягата си повторно, за да се затворят

отворилите се пътища. Остави ги отворени.) **Защото Фараонът и войници ще влязат в тези пътища и ще се издавят**.**”** (сӯра Духāн: 9-24)

Езичниците измениха на думата си и започнаха отново да угнетяват. Един ден Всевишният Аллах, чрез откровение, съобщи на Пратеника *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*, че е изпратил един дървояд, който изгризал от листа, окачен в Кяабе, всички думи, освен името на Аллāху теāля̄. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* съобщи всичко това на чичо си Ебӯ Тāлиб: **„О, чичо! Аллāху теāля̄, Който е Моят Господ, изпратил дървояд на листа на курайшите. Той е унищожил всички думи, в които се говори за жестокост, разрушаване на роднинските връзки, клевета… с изключение на името на Всевишния Аллах.“**

Ебӯ Тāлиб попита племенника си: „Твоят Господар ли ти съобщи това?“ и след като получи положителен отговор, каза: „Аз свидетелствам, че ти казваш само истината.“ Веднага се облече и отиде в Кяабе. Намиращите се там езичници, като го видяха, си помислиха, че идва да им предаде племенника си Мухаммед *(алейхисселя̄м)*. Пристигайки при тях, Ебӯ Тāлиб им каза: „О, курайши! Моят племенник, който е ел-Емӣн и никога не е изричал лъжа, ми съобщи, че един дървояд е изгризал всички думи, освен името на Всевишния Аллах от листа, написан от вас. Хайде, донесете го да видим! Ако това, което казва той е истина, кълна се, че всички ние до края на живота си ще продължаваме да го защитаваме. А и вие вече се откажете от тази жестокост и от това лошо отношение...“

Езичниците свалиха с вълнение листа от стената и го донесоха. Ебӯ Тāлиб им каза да го прочетат. Когато един от тях отвори листа, забеляза, че всички думи, освен: „Бисмике Аллāхумме“, са изтрити. Неверниците бяха изумени. След всичко това, отворилата в душите дълбоки рани жестока тригодишна блокада бе вдигната. Но езичниците не се отказаха от враждебността си, даже повече се ожесточиха. Прибегнаха към всичко, за да спрат разпространението на исляма. Но усилията им бяха напразни – islямът продължаваше да се разпространява много бързо. Любимият ни пейгамбер Мухаммед *(алейхисселя̄м),* извеждайки хората от мрака на епохата на невежеството, им помагаше да намерят истинското щастие. Открилите истинското щастие отправяха благодарности към Всевишния Аллах за това висше благо, с което се сдобиха, и никак не се страхуваха от обидите и мъченията на езичниците. Много от хората, които ставаха свидетели на чудесата на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и на постоянството и непоколебимостта на мюсюлманите във вярата, биваха озарени със светлината на исляма.

Разцепването на луната на две части

Едно от големите чудеса на Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* е разцепването на луната. Един ден група неверници, сред които бе и Ебӯ Джехл и Велӣд бин Мугӣра, казаха на Мухаммед

(алейхисселя̄м): „Ако ти наистина си пейгамбер, то тогава разцепи луната на две, така че едната ѝ половина да е над планината Куайкиан, а другата – над планината Ебӯ Кубейс.“ Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* ги попита: **„Ако го направя, ще приемете ли вярата?“**, а те отговориха: „Да, ще повярваме.“ Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* помоли Всевишния Аллах да им покаже знамение. Джебрāил *(алейхиссе-ля̄м)* пристигна веднага и му каза: „О, Мухаммед! Кажи на мекканци да наблюдават тази нощ знамението.“ Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* съобщи на хората, че през нощта (бе 14-ия ден от лунния месец и луната се намираше във фаза на пълнолуние) луната ще бъде разцепена на две и тези, които искат да си вземат поука, да наблюдават това явление. Когато нощта настъпи, любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* насочи благословения си пръст към луната и тя се разцепи на две. Едната ѝ половина се издигна над планината Ебӯ Кубейс, а другата – над планината Куайкиан. След това двете части се съединиха и луната си възвърна целостта.

Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем),* обръщайки се към сподвижниците си, каза: **„О, Ебӯ Селеме бин Абдулесед, Еркāм бин Ебӯ’л Еркāм! Бъдете свидетели!“** След това се обърна към останалите си сподвижници и им каза същото. Езичниците станаха свидетели на още едно явно знамение, но въпреки това те не само, че не удържаха на думата си, но попречиха и на други да приемат вярата, казвайки им: „Това е само една магия на Мухаммед! Но не е възможно да омагьоса всички хора. Нека да попитаме и пристигащите от други градове, дали и те са видели това явление? Ако са го видели, тогава твърдението на Мухаммед, че е пророк, ще е вярно. В противен случай – това е магия.“ И попитаха пристигащите пътници, дори изпратиха хора на други места, за да поразпитат и там хората. Отговорът на всички бе един и същ: „Да, видяхме го.“ Въпреки това курайшите, начело с Ебӯ Джехл, пак отрекоха. Неверникът Ебӯ Джехл продължи да всява смут в сърцата на хората, като им казваше: „Магията на сирачето на Ебӯ Тāлиб въздейства и на небето.“ Във връзка с това Всевишният Аллах низпосла следните знамения, меāл:

“Наближи Часът (Къя̄мет) **и се разцепи луната** (на две.) **Когато те** (курайшските неверници) **видят чудо** (доказващо пророчеството на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*) **се отвръщат** (от вярата и размишляването) **и казват: “Това е постоянна** (неспирна, голяма и силна) **магия.” И го взеха за лъжа** (Пейгамбера и чудото) **и последваха своите страсти** (желанията на нефса)**. Всяко** (предопределено) **дело** (от добро за обитателите на Дженнета и зло за обитателите на Джехеннема) **ще се осъществи.** (Обитателите на Дженнета ще влязат в Дженнета, а обитателите на Джехеннема ще влязат в Джехеннема.) **Дойдоха при тях** (при мекканските езичници) **вести** (от Корāн-и керӣм, свързани с предишните общности и за състоянията в отвъдното)**, които да ги откажат** (от упорството и неверието)**. Това е зряла**

мъдрост. (Ако не повярват, то изцяло ще са) **безполезни за тях пратениците, които ги сплашват** (с мъчението на Джехеннема)**. Затова се отвърни и ти от тях** (о, Любими Мой, след като си съобщил пророчеството и си ги призовал към истината!) **В деня, когато канещият** (Исрāфил или Джебрāил) **призове** (неверниците) **към нещо, което те отричат** (равносметката)**, те ще излязат от гробовете си като пръснати скакалци със сведен поглед (**незнаещи къде да отидат от страх и ужас)**. Неверниците, тичайки към канещия** (със сведени глави)**, ще кажат: "Колко труден и тежък ден е това."** (сӯра Камер (Луната): 1-8)

Нека Аллāху теāлӯ напъти и вас в правия път!...

След вдигането на тригодишната блокада при Пратеника на Аллāху теāлӯ *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* пристигна една група хора от Неджрāн. Тази група се състоеше от двадесет души. Те бяха чули от преселилите се в Абисиния (Етиопия) сподвижници (Есхāб-и кирāм) за исляма и дойдоха в Мекка с намерението да научат тази религия и да се сдобият с щастието да се видят с Расӯлюллах *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)*. Срещнаха се с него до Кяабе-и Муāззама. Зададоха му много въпроси и получиха много по-хубави и по-съвършени отговори, отколкото очакваха. В същото време курайшските езичници ги наблюдаваха. Любимият ни Пейгамбер *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)*, изпратен като милост за световете, им изрецитира някои āйети от Свещения Корāн. Това свещено слово им въздейства толкова силно, че не можаха да сдържат сълзите си и заплакаха. После Пейгамберът ни *(алейхиссāляту весселям)* ги призова към исляма и те с голяма радост, произнасяйки шехāда, станаха мюсюлмани. Когато тези хора поискаха позволение, за да се върнат по родните си места, Ебӯ Джехл отиде при тях и ги оскърби с думите: „Не сме виждали по-глупави хора от вас! Само с едно сядане при него се лишихте от вярата си и потвърдихте истинността на това, което ви каза!" Новопричислилите се към редиците на сподвижниците му отговориха: „Нека Всевишният Аллах напъти и вас в правия път. Ние не бихме постъпили с вас така грубо и невежо, както постъпвате вие. Всъщност ние не сме потъпкали никое ваше право. Но знайте много добре, заради думите на няколко невежи хора, ние не бихме искали да загубим това голямо благо, с което се сдобихме, не бихме се отказали от тази истинска религия."[69]

След тази случка Аллāху теāлӯ низпосла следните āйети, меāл: **"Много хора, на които дадохме книга преди това** (т.е. преди Корāн-и керӣм)**, вярват в него** (в Корāн-и керӣм)**. И когато им бъде четен** (Корāн-и керӣм) **казват:** "Вярваме в него. Няма съмнение, че Той е истина (дошла) от нашия Господ(ар). Наистина ние бяхме от приелите исляма преди това."

[69] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 199-200; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 391-392

Тези ще бъдат възнаградени два пъти заради тяхното търпение (и постоянство). **Те премахват злината с добрина, и от онова, което сме им дали за препитание, раздават** (за добро)**. И когато чуят грозно слово, те се отвръщат от него и казват:** “Нашите дела са си за нас, а вашите - за вас. Мир вам! Ние не търсим невежите (не искаме и тяхното приятелство).” (сӯра Касас: 52-56)

Година на скръб

Първородният син на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* – Кāсим почина, когато бе на седемнадесет месечна възраст. След години почина и другият му син – Абдуллах. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* изживя много тежко смъртта на невръстните си синове. Със сълзи на очи той *(алейхиссаляту веселям)* се обърна към планината и ѝ разкри дълбоката си болка, думайки ѝ: **„О, планино! Ако те беше сполетяло това, което сполетя мен, ти не би издържала и би се срутила.“** Когато майка ни Хазрети Хадӣдже го попита: „О, Пратенико на Аллах! Къде са те сега?“, ѝ отговори: **„Те са в Дженнета.“**

Смъртта на двамата синове на Султана на вселената зарадва много езичниците. Възползвайки се от това, неверници като Ебӯ Джехл, казаха: „Вече Мухаммед е лишен от потомство. Няма синове, чрез които да продължи потомството му и когато почине, името му ще бъде забравено.“ В отговор на тях, Аллāху теāлā низпосла сӯра Кевсер и успокои Любимия Си, меāл: “(О, Любими Мой!) **Наистина Ние ти дадохме** (басейна) **Кевсер** (и много блага)**. Затова кланяй намāз за своя Господар. Жертвено животно** (курбан) **коли. Всъщност онзи, който те оскърбява**(, наричайки те лишен от поколение) **е негодник и лишен от потомство.** (Този, който те нарича лишения, самият той е без потомство, без слава и без име. А твоето чисто потомство, слава и име, о, Любими Мой, ще продължат да съществуват до Деня Къямет. И в отвъдното са ти предопределени много големи почести, за каквито човек не може и да си представи.)**“**

Скоро, след смъртта на двамата синове на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* се разболя чичо му Ебӯ Тāлиб. С всеки изминал ден болестта му все повече се усилваше. Чувайки за това, езичниците се посъветваха помежду си: „Арабският храбрец Хамза и безстрашният и внушителен Омер станаха мюсюлмани. Всеки ден идват хора от арабските племена и се подчиняват на Мухаммед. Броят на вярващите расте. При това положение, ние трябва или да им се подчиним, или да се подготвим за борба и унищожение. През целия си живот Ебӯ Тāлиб много старателно закриляше племенника си, беше негова опора. Да отидем, макар и в последните му мигове, да го навестим, да му разкрием положението и да го помолим да ни помири с племенника си. Ние да не посягаме на неговата религия и той да не посяга на нашата.“

Известни личности, като Укбе, Шейбе, Ебӯ Джехл и Умеййе бин Халеф, отидоха при Ебӯ Тāлиб и го помолиха да ги помири с Мухаммед *(алейхисселяӯм)*. Ебӯ Тāлиб покани племенника си и му каза: „Големците на Курайш те молят да не се месиш в тяхната религия. Ако приемеш това, те ще ти се подчинят и ще ти помагат." Султанът на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„О, чичо! Аз искам да ги призова само към една дума. С тази дума всички араби биха им се подчинили, а неарабите биха им плащали налог."** След това се обърна към първенците на Курайш и им каза: **„Да! Ако произнесете една дума, с нея бихте господствали над всички араби, а и неарабите биха ви се подчинили."** Тогава Ебӯ Джехл рече: „Добре. Бихме я произнесли и десет пъти. И каква е тази дума?" Пратеникът на Аллāху теāлā *(алейхиссаляӯту весселяӯм)* им отвърна: **"Да кажете „лā илāхе иллāллāх" и да изхвърлите всички идоли, пред които се прекланяте, вместо на Аллāху теāлā!"** Неверниците веднага рекоха: „Ти поискай нещо друго от нас." Мухаммед *(алейхисселяӯм)* им отвърна: **„Даже слънцето да донесете и да го сложите в ръцете ми, аз не бих искал от вас нищо друго, освен това."** Тогава те казаха: „О, Ебӯ Кāсим! Предложението ти е много странно. От уважение към теб, ние искаме да ти се подчиним, но ти не ни уважаваш." и си отидоха. След тяхното заминаване Ебӯ Тāлиб каза на племенника си: „Това, което поиска от Курайш беше много уместно. Правилно каза." Тези думи на чичо му обнадеждиха Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и той го помоли: **„О, чичо! Кажи веднъж „Лā илāхе иллāллāх"** („Няма друг бог освен Аллах")**, за да се застъпя за теб в Деня Къяӯмет."** Ебӯ Тāлиб му рече: „Боя се да не ме укоряват хората, говорейки, че съм приел исляма заради страха от смъртта." и вследствие на влошаването на болестта си, Ебӯ Тāлиб почина.

Смъртта на майка ни Хазрети Хадӣдже

След вдигането на мъчителната и тежка три годишна блокада, в началото на месец рамазāн, три години преди Хиджра, на 65 годишна възраст почина двадесет и четири годишната спътница в живота на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, неговата помощница в делата на исляма – благословената ни майка Хазрети Хадӣдже. Султанът на вселената *(алейхиссаляӯту весселяӯм)* със собствените си благословени ръце положи в гроба любимата си съпруга. Тъгата по нея бе много голяма. Загубата, в рамките на една година, на двама – майка ни Хазрети Хадӣдже и Ебӯ Тāлиб, потопиха в дълбока скръб Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Затова тази година бе наречена **„Сенет-ул-хузн"** (Година на скръб).

Смъртта на благословената ни майка Хадӣдже потресе дълбоко любимия ни Пейгамбер, защото тя бе първата, която му повярва и потвърди пророчеството му, от нея получи най-голяма подкрепа и утеха, подкрепяще

го морално (деля с него мъки и грижи) и финансово (раздаде цялото си богатство в името на исляма), никога не го бе огорчавала и натъжавала. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, от време на време, разказвайки тези неща, споменаваше достойнствата на благословената си жена.

Един ден Хазрети Хадӣдже излезе да потърси Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, който бе извън дома си. Пред нея се появи приелият човешки образ Джебрāил *(алейхисселяӯм)*. Хазрети Хадӣдже поиска да го попита за мъжа си, но допускайки, че този човек може да бъде от враговете му, не посмя и се върна вкъщи. Завари любимия ни Пейгамбер *(алейхиссаляӯту весселяӯм)* вкъщи и му разказа случилото се. Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* ѝ каза: **„Знаеш ли кой беше този, когото си видяла и си искала да го питаш за мен? Той беше Джебрāил** *(алейхисселяӯм)*. **Каза да ти предам неговия поздрав** (селям). **Каза ми още да те благовестя за дом от бисери в Дженнета, подготвен за теб. Естествено, там няма да има страдание, безпокойство, проблеми и трудности.“**

Ръката му се парализира

Чрез неповторимите си беседи любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* осветяваше сърцата на най-достойните и най-щастливите сред хората – своите сподвижници (Есхāб-и кирāм). Обясняваше им смисъла на низпосланите знамения и не оставяше нищо неясно и неизяснено. В същото време отиваше и при неверниците и не спираше да ги призовава към исляма. Ебӯ Джехл и Велӣд бин Мугӣра много се ядосваха и казваха: „Както е тръгнало, Мухаммед ще успее да приобщи всички към своята религия и няма да останат хора, кланящи се на нашите идоли.“ Един ден езичниците решиха, че трябва да предприемат сериозни мерки и единственият изход бе да убият любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* – Султана на световете. Ебӯ Джехл, Велӣд бин Мугӣра и няколко младежи от рода Махзӯм отидоха в Кяабе. В този момент любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* изпълняваше намāз. Ебӯ Джехл взе един камък и тръгна към него, но точно когато вдигна ръката си, за да запрати камъка по Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, тя се парализира (остана във въздуха). Бе поразен от случилото се. С вдигната ръка се върна обратно при неверниците. Когато пристигна при тях, ръката му се върна в изходното си положение и камъкът падна на земята.

Един от потомците на рода Махзӯм грабна падналия на земята камък и се запъти към Пророка ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* с думите: „Ще видите! Аз ще го убия!“ Но когато се доближи до него, изведнъж загуби зрението си и не можеше да вижда нищо. След това, всички от рода Махзӯм тръгнаха към любимия ни Пейгамбер *(алейхиссаляӯту весселяӯм)*, но когато

се приближиха съвсем близо до него той *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* изчезна от погледа им, не го виждаха, но чуваха благословения му глас. Когато те се движеха по посока на гласа, гласът идваше зад тях, а когато се обръщаха назад – гласът идваше отпред. Това се повтори няколко пъти. Накрая изумените неверници си тръгнаха без да сторят нищо на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*. Във връзка с това Всевишният Аллах низпосла следното знамение, меа̄л:

„И сложихме пред тях ограда. Спуснахме завеса пред очите им. Отсега нататък няма да бъдат в състояние да виждат." (36: 9)

Призивът към исляма в Та̄иф

Езичниците станаха свидетели на много чудеса на любимия ни Пейгамбер *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*, но въпреки това, те не само, че упорстваха в своето неверие, но и преследваха и измъчваха най-близките си хора, приели исляма – деца, братя и сестри, роднини и приятели. Този нарастващ гнет, тези жестоки мъчения разстройваха много Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*. Затова той реши да отиде в Та̄иф и да призове тамошното население към исляма. Вземайки със себе си Зейд бин Ха̄рисе, отиде в Та̄иф. Там се срещна с местните големци – синовете на Амр – Абд-и Ялӣл, Хабӣб и Месӯд, обясни им същността на исляма и ги призова към вярата. Те, не само, че не приеха, но и го унижиха. Казаха му: „Всевишният Аллах не можа ли да намери някой друг освен теб за пророк? Всевишният Аллах непосилен ли е на това? Махни се от нашите земи, отиди където си искаш! Твоето племе не прие думите ти и ти дойде при нас, нали? Кълнем се, че и ние ще стоим далеч от теб и няма да приемем нито едно твое желание."

Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* си тръгна оттам с голямо огорчение. В продължение на десет дни или един месец призова племето Секӣф към вярата, но нито един от тях не откликна на призива му, подиграваха се с него, обиждаха го и го измъчваха. От двете страни на пътя, по който минаваше, наредиха деца и младежи, които го замерваха с камъни и го нападаха. Зейд *(радиялла̄ху анх)*, превръщайки се в жив щит, го прикриваше с тялото си, въртеше се около него, без да обръща внимание на падащите по тялото си камъни. А и не чакаше ли Хазрети Зейд точно такъв момент? Момент, в който да пожертва живота си за него? И ето, замерваха с камъни Султана на вселената *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*, ругаейки и унижавайки го, се опитваха да го изгонят от земите си.

Камъните падаха едно след друго върху главата, тялото и краката на Хазрети Зейд. Цялото му тяло бе в кръв, но въпреки това той не спираше да брани любимия си Пейгамбер *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* и да крещи с всички сили: „Недейте!.. Не хвърляйте!.. Той е Султанът на световете!.. Той е Расӯлюллах!.. Разкъсайте ме на парчета, но него оставете!.." Камъ-

ните не пощадиха и Мухаммед *(алейхисселя̄м)*. Благословените му крака се разраниха и целите бяха в кръв.

Това безумие продължи, докато любимият ни Пейгамбер *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* натъжен, уморен и ранен, стигна до градината на двамата братя Утбе и Шейбе. Там той изтри стичащата се от благословените си крака кръв, извърши обредно умиване (абдест) и отслужи два рекята намā̄з под едно дърво. След това вдигна благословените си ръце и отправи ду'ā̄ към Всевишния Аллах.

През това време собствениците на градината го наблюдаваха. Те видяха тежкото му състояние и у тях се пробуди чувство на съжаление. Изразявайки своето състрадание, изпратиха чепка грозде по един от своите роби на име Аддā̄с. Любимият ни Пейгамбер *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* преди да започне да яде гроздето каза: „Бисмилля̄хиррахмā̄ниррахӣм". Аддā̄с, който бе християнин, учудено попита: „Каква е тази дума? От много години съм тук, но такава дума от тукашните хора не съм чувал."

Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* го попита: **„От къде си?"**, „От Ниневия." отговори Аддā̄с. **„Значи ти си от града на Йӯнус** *(алейхисселя̄м)***?"** каза Пратеникът на Аллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*. Аддā̄с попита: „Ти откъде познаваш Йӯнус? Тук никой не го знае." Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* отвърна: **„Той е мой събрат. И той беше пророк като мен."**

Аддā̄с каза: "Притежателят на това красиво лице и тези омайни думи не може да е лъжец! Аз повярвах, че ти си пратеник на Аллах." и стана мюсюлманин. След това рече: „О, Пратенико на Аллах! От години служа на тези потисници, на тези лъжци. Отнасят се несправедливо към всички, лъжат ги. Нямат нищо свято, станали са роби на своите страсти. Мразя ги. Искам да отида с вас, да ви служа, да стана мишена на грубостта на невежите и глупците, да защитавам благословеното ви тяло. Да се жертвам за вас."[70]

Пратеникът на Аллā̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, усмихвайки се, му каза: **„Сега остани при господарите си. Много скоро ще чуеш името ми навсякъде. Тогава ела при мен."** След кратка почивка потегли към Мекка. Когато наближи града, Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* видя облак, който му прави сянка, но когато се загледа повнимателно, разбра, че това бе Джебрā̄ил *(алейхисселя̄м)*. Това събитие впоследствие бе разказана от Пратеника на Аллā̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* на майка ни Ā̄ише *(радияллā̄ху анхā̄)*.

В **„Сахӣх"** на имā̄м Бухā̄рӣ и в „Муснед" на Ахмед бин Ханбел се предава следното: Един ден майка ни Хазрети Ā̄ише попита Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*: „О, Пратенико на Аллах! Имаше ли в живота ви по-труден, по-тежък ден от деня Ухуд?" Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту*

[70] Ибн Саад, *ет-Табакā̄т*, I, 42; Ибн Кесӣр, *ел-Бидā̄йе*, III, 135-137

весселя̄м) ѝ отговори така: **„Кълна се в Аллах, заради твоя народ изпитах такова страдание, каквото дори не ми причиниха неверниците в битката при Ухуд. Когато разкрих пророчеството си на Ибн-и Абд-и Ялӣл бин Абд-и Кула̄л и го призовах към исляма, той не прие. С такава мъка се отделих оттам, че не можах да дойда на себе си чак до Карн-и Сеа̄либ. Там си повдигнах главата и видях един облак да спуска сянката си над мен. Гледам, в облака стои Джебра̄ил** *(алейхисселя̄м)*. **Зовейки ме, каза:** „О, Мухаммед! Хазрети Хак (Алла̄ху) теа̄ля̄ чу думите на племето ти, казани по твой адрес. Знае [с изначалното си знание], че не искат да те защитят. Изпрати ти това Меля̄ике на планините, за да му заповядаш каквото поискаш." **След като и това меля̄ике ме поздрави, каза:** „О, Мухаммед! Хазрети Хак (Алла̄ху) теа̄ля̄, както каза Джебра̄ил, ме изпрати мен – Меля̄икето на планините, за да ми заповядаш каквото поискаш. Готов съм на твоите заповеди. Ако желаеш тези две стръмни планини (Куайкиан и Ебӯ Кубейс) да се съединят така, че да затрупат мекканци (и напълно да смачкат всички езичници), то заповядай и аз ще ги съединя." **Аз не се съгласих и му казах: „**(Не! Аз съм изпратен като милост за световете.) **Моля се Всевишният Аллах да извади от потомството на тези неверници поколение, което да служи единствено на Всевишния Аллах и да не Го съдружава с нищо."**

На връщане в Мекка Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* спря за почивка в местността Нахле. По едно време, когато изпълняваше нама̄з, оттам мина една група джинове от Нусайбин. Чувайки а̄йетите от Свещения Кора̄н, те спряха и започнаха да слушат. След това тези джинове се срещнаха с любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* и станаха мюсюлмани. Той *(салляллāху алейхи ве селлем)* им каза: **„Когато се върнете при вашия народ, кажете им за моя призив и ги призовете към вярата."** Когато тези джинове се върнаха и разказаха на другите джинове за призива на Пророка *(салляллāху алейхи ве селлем)*, всички, които ги чуха, станаха мюсюлмани.[71] За това се съобщава в сӯра „Джин" и в известните сборници с хадӣси **"Буха̄рӣ"** и **"Муслим"**. След тази случка Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* напусна Нахле и се отправи към Мекка.

Кажете „Ля̄ иля̄хе илляллāх" и се спасете...

Любимецът на Господаря на световете *(салляллāху алейхи ве селлем)* се върна в Мекка под покровителството на Мут'им бин Адӣ и продължи да призовава хората към правия път. Това вбеси отново езичниците и те започнаха да подлагат вярващите на още по-жестоки мъчения. Всевишният

[71] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 212

Аллах повели на Своя Пратеник да се срещне с арабските племена, идващи в Мекка през сезона за посещение на Кяебе, и да ги призове към исляма.

След тази повеля Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем),* ходейки по пазарите, които се устройваха в околностите на Мекка – пазарите Зулмеджā̄з, Укā̄з и Меджене, призоваваше племената да засвидетелстват единството на Аллā̄ху теā̄лā̄, да служат само на Него и да признаят пророчеството на Неговия пророк. Съобщаваше им, че ако приемат призива му, Всевишният Аллах ще ги възнагради с Дженнет. Но за жалост, нито едно от племената не откликна на неговия едва ли не умоляващ призив. Едни се отнесоха много грубо, други се намръщиха и отговориха с обидни думи. Езичниците пък не спряха да го преследват и да всяват смут у племената.

Имā̄м Ахмед, Бейхакӣ, Таберā̄нӣ и Ибни Исхā̄к предават от Рабӣа бин Аббад следното: „Бях млад. С баща ми бяхме отишли в Минā̄. Расӯл *(алейхисселя̄м),* идвайки в селищата, където бяха отседнали арабските племена, им казваше: **„О, синове на еди-кого си! Аз съм пратеник на Аллā̄ху теā̄лӣ, Който ви повелява да изхвърлите тези идоли, на които се прекланяте и да служите само на Него, без да Го съдружавате с други, да ми повярвате и да потвърдите истинността на моите думи, да ме защитавате, докато изпълня мисията, с която съм изпратен!...“**

Един кривоглед човек с плитка вървеше след него и говореше: „О, синове на еди-кого си! Този ви забранява да се кланяте на идолите Ля̄т и Уззā̄ и ви призовава към измислена от него религия!.. Внимавайте!.. Не го слушайте и не му се подчинявайте!..“ Попитах баща си: „Кой е преследващият този човек?“, а той ми отговори: „Това е чичо му Ебӯ Лехеб.“

Таберā̄нӣ предава от Тā̄рик бин Абдуллах: „Бях видял Расӯл *(алейхисселя̄м)* на пазара Зулмеджā̄з. Призоваваше хората на висок глас, за да го чуят: **„О, хора! Кажете „Ля̄ иля̄хе илляллā̄х** (Няма друг Бог освен Аллах)**“ и се спасете.“** Следваше го един човек, който хвърляше камъни по краката му и викаше: „О, хора! Не му вярвайте! Пазете се от него, защото той е лъжец!“ Камъните бяха разранили благословените му крака, но въпреки това той продължаваше, без страх и без умора, своя призив. Попитаха: „Кой е този човек?“, някой отговори: „Един младеж от рода Абдулмутталиб.“ После попитаха: „А кой е този, който хвърля камъни по него?“, „Чичо му Ебӯ Лехеб.“ отговори някой.“

В „Тā̄рих-ул Кебӣр“ на имā̄м Бухā̄рӣ и в „Му’джем-ул-Кебӣр“ на Таберā̄нӣ се казва: „Мудрик бин Муниб предава от баща си, а той от дядо си, който е казал: „С баща ми бяхме спрели в Минā̄. Там срещнахме една тълпа от хора. Един човек им говореше: **„О, хора! Кажете „Ля̄ иля̄хе илляллā̄х“ и се спасете.“** Част от хората плюеха по неговото красиво лице, друга част хвърляха пръст върху главата му, а трета част го ругаеха и отправяха различни обиди към него. Това продължи до обяд. В това време дойде едно момиченце със съд за вода в ръката си. Виждайки го в това състояние, то започна да плаче. Човекът, след като изпи водата, се обърна към момичето

и рече: **„О, дъще! Не се страхувай, че баща ти ще бъде убит или ще бъде подложен на унижение.“** Ние попитахме: „Кой е този и кое е това момиче?“, отговориха ни: „Това е Мухаммед от рода Абдулмутталиб, а това момиче до него е дъщеря му Зейнеб.“

Саӣд бин Яхия бин Саӣд ел-Емевӣ в книгата си **„Мегāзӣ“** предава от баща си, а той от Ебӯ Наӣм, от Абдуррахмāн Āмирӣ. А той предава от други хора следното: “Един ден любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* отиде на пазара в Укāз. Срещайки се с племето Бенӣ Āмир, ги попита: **„О, Бенӣ Āмир! Как защитавате тези, които търсят убежище при вас.“** Те му отговориха: „Нас никой не може да ни закача, без наше знание никой не може да се грее на нашия огън.“ Пратеникът на Аллāху теāлӣ *(салляллāху алейхи ве селлем)* им каза: **„Аз съм пратеник на Аллāху теāлӣ. Ако дойда при вас, бихте ли ме защитили, докато изпълня пророческата си мисия, която ми даде моят Господар?“** А те го попитаха: „Ти от кой род на Курайш си?“, **„От рода Абдулмутталиб.“** отговори той. „Щом си от тях, защо не те защитават?“ попитаха хората от племето Бенӣ Āмир. **„Защото те бяха първите, които ме отрекоха.“** отговори Пейгамберът ни *(алейхиссалӣту весселӣм)*. Хората от племето му рекоха: „О, Мухаммед! Ние нито ще те отречем, нито пък ще приемем твоята религия. Но бихме те защитили до известяване на повелята на твоя Господ.“

След получаването на тяхното покровителство Пратеникът на Аллāху теāлӣ *(салляллāху алейхи ве селлем)* седна при тях. В това време, приключвайки търговията си, дойде един от големците на племето Бенӣ Āмир – Бейхара бин Фāрис. Виждайки Мухаммед *(алейхисселӣм)*, попита: „Кой е този?“, отговориха му: „Мухаммед бин Абдуллах.“, „Вие каква работа имате с него, че е седнал при вас?“ попита той хората от племето си. „Потърси убежище при нас. Казва, че е пратеник на Аллах и иска да го защитим, докато възвести пророческата си мисия на хората.“ отговориха му те. Бейхара, обръщайки се към Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, рече: „Да те защитим, означава нашите гърди да станат мишена за арабските стрели.“, а на племето си каза: „Няма племе, което да се връща в родината си с нещо по-лошо от това, с което се връщате вие. Значи вие ще воювате с арабите и ще подложите телата си на прицела на техните стрели, така ли? Ако неговото племе бе видяло нещо добро в него, първо те биха го защитавали. Вие се опитвате да помагате на човек, от когото се е отвърнало собственото му племе! Много грешно разсъждавате!“

После се обърна към любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* и каза следните грозни слова: „Веднага се махни оттук и се върни при племето си! Кълна се, че ако не беше сред племето ми, щях да ти откъсна главата!“ След тези думи, с голяма тъга, Султанът на световете *(салляллāху алейхи ве селлем)* се качи на камилата си. После арогантният Бейхара бутна Любимия на Аллāху теāлӣ и той падна от камилата. Една мюсюлманка на име Дабā бинти Āмир стана свидетелка на случващото се и обръщайки се

към своите роднини, изкрещя: „Как може да приемате такова поведение като достойно за Любимия на Всевишния Аллах? Няма ли някой, който от уважение към мен, да го защити от тях?“ Трима души от нейните роднини се нахвърлиха върху злощастника Бейхара. Двама от племето му се опитаха да му помогнат, но и те, като него, бяха пребити. Наблюдаващият всичко това Пратеник на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* отправи ду’ā към Всевишния Аллах в чест на тримата си защитници: **„О, Господарю! Дари тези хора с берекета Си.“**, а за Бейхара и помощниците му каза: **„О, Господарю! А тези лиши от милостта си.“** Впоследствие тези, които заслужиха благодат, бяха удостоени с честта да станат мюсюлмани, а другите – умряха като неверници.

Като се върнаха в родината си, хората от племето Бенӣ Āмир разказаха на един старец, запознат със свещените писания, за случката в Мекка. Старецът, като чу името на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, укори хората от племето си, казвайки им: „Какво сторихте, о, Бенӣ Āмир! Никой досега от потомците на Исмāил не се е самообявил за пророк. Несъмнено, той ви е казал истината. Вече е много трудно да възстановите тази пропусната възможност!..“

МИ’РĀДЖ

Любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* призова всяко едно от племената към исляма и потърси убежище и закрила при тях, но те нито откликнаха на призива му, нито пък се съгласиха да го закрилят. Отговориха му с обидни думи, подиграха се с него и го опровергаха. Султанът на вселената *(алейхиссалāту весселāм)* се чувстваше много уморен и натъжен, ходеше гладен и жаден. Така продължаваше всеки ден и всяка нощ. Мекканските езичници, следвайки го навсякъде, пречеха на пристигащите в Мекка племена да приемат исляма и не спираха да го унижават и тормозят. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* вече нямаше къде да отиде, враговете му бяха навсякъде. Затова отиде направо в къщата на дъщерята на чичо си Ебӯ Тāлиб – Умм-и Хāнӣ, която се намираше в махалата на Ебӯ Тāлиб.

Умм-и Хāнӣ по това време все още не бе приела исляма. „Кой е?“ попита тя пристигналия гост. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* отговори: **„Аз съм чичовия ти син Мухаммед. Дойдох ти на гости, ако ме приемеш.“,** „Как да не приема такъв правдив, надежден и благороден гост. Да знаех, че ще ми дойдете на гости, щях да приготвя нещо за ядене. В момента нямам нищо.“ каза тя. А Расӯлюллах, успокоявайки я, рече: **„Не искам ядене и пиене. Не мисля за нито едно от тях. Едно местенце, където да служа и да се моля на моя Господар, ми е достатъчно.“**

Умм-и Ха̄нӣ прие в дома си любимия ни Пейгамбер *(салляллâху алейхи ве селлем)*, даде му една рогозка, леген и ибрик. Гостоприемството и закрилата на госта у арабите се считаще за най-свещено задължение. Позор за домакина бе, ако се случи нещо неприятно с госта му. Умм-и Ха̄нӣ си помисли: „Той има много врагове в Мекка. Дори има и такива, които искат да го убият. Заради честта си, трябва да го охранявам.“, и взимайки меча на баща си, започна да обикаля около дома си.

В този ден на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллâху алейхи ве селлем)* му бе много тежко на душата. Извършвайки частично обредно умиване (абдест), започна да се моли на Всевишния Аллах за опрощаване на греховете на Своите раби и за откриването им на правия път – пътят на спасението и вечното щастие. Бе много уморен, гладен и измъчен. Легна на рогозката и заспа.

В това време Всевишният Аллах повели на Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)*: **„Измъчих много любимия Си пророк. Огорчих много благословеното му тяло и нежното му сърце. Но въпреки това, той Ми се моли и не мисли нищо друго, освен Мен. Отиди и доведи Моя Любим! Покажи му Дженнета Ми и Джехеннема. Нека види благата, приготвени за него и за онези, които го обичат. Нека види наказанията, очакващи тези, които не му вярват и го огорчават с думите, писанията и делата си. Аз ще го утеша и ще залича раните от нежната му душа.“**

Приелият човешки образ Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* завари Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллâху алейхи ве селлем)* да спи. Не успя да го събуди от умиление. Целуна благословеното му стъпало и (поради това, че меля̄икето няма сърце и кръв в тялото си) го събуди със студените си устни. Веднага позна Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* и му каза: **„О, братко Джебра̄ил! Защо се появи в такъв необичаен час? Да не би да съм направил някаква грешка и да съм огорчил Господаря си? Някаква тъжна вест ли ми донесе?“**

Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* отговори: „О, най-съвършени от всички създания! О, Любими на Създателя, Султане на пратениците, Изворе на всички съвършени човешки качества! О, велики и честити Пейгамбере! Твоят Господар те поздравява и те кани при Себе Си. Моля те, стани, да отидем!“

Любимият ни Пейгамбер *(салляллâху алейхи ве селлем)* стана и извърши частично обредно умиване. След това, Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* сложи върху благословената му глава има̄ме (чалма) от светлина, облече го в сияйни дрехи, препаса го с пояс от рубини. В благословената му ръка даде изумруден жезъл, украсен с четиристотин перли. Всяка перла блестеше като Венера. Обу му обувки от зелен изумруд. След това двамата, хващайки се за ръце, отидоха в Кяабе. Тук Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* разтвори благословената му гръд, извади сърцето му и го изми с водата земзем. След това донесе един съд, пълен с мъдрост и вяра, изсипа това съдържание в него и затвори гръдта му.

След това, посочвайки бялото животно на име Бурак, което бе донесъл от Дженнета, каза: „О, Пратенико на Аллах! Качи се на него! Всички меля̄икета те очакват.“ В това време Пейгамбера ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* го налегна дълбока печал и той се унесе в размишления. Тогава Всевишният Аллах заповяда на Джебрāил *(алейхисселя̄м)*: **„О, Джебрāил! Попитай Моя Любим, защо е опечален?“** На въпроса на меля̄икето Пророкът *(салляллāху алейхи ве селлем)* отговори: **„Аз видях толкова уважение и почести. Замислих се, какво ли ще бъде състоянието на моята слаба общност в деня Къя̄мет? Как ще изтърпят петдесет хиляди години чакане на сборището Арасāт* с толкова много грехове. Как ще преминат през моста Сирāт*, дълъг колкото тридесет хиляди годишен път?”**

Аллāху теāля̄ утеши Своя Любим с думите: **„О, Любими Мой! Не тъгувай, успокой се! Ще сторя тези петдесет хиляди години за мюсюлманите да бъдат като един миг!”**

Пророкът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* се качи на Бурак. Животното Бурак се движеше много бързо, с една стъпка стигаше отвъд най-далечното място, видимо с око. По време на пътуването на три места Джебрāил *(алейхисселя̄м)* каза на любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* да слезе и да отслужи намāз. Султанът на световете *(салляллāху алейхи ве селлем)* изпълни неговото искане. Джебрāил *(алейхисселя̄м)* го попита дали познава тези места и отговаряйки сам, му обясни: първото място бе Медӣна – съобщи му, че ще се пресели в този град, второто място бе планината Сӣнā – мястото, където Мӯсā *(алейхисселя̄м)* разговарял с Всевишния Аллах по непонятен за хората начин и последното място бе Бейт-и Лахм – мястото, където се родил Ӣсā *(алейхисселя̄м)*. След това пристигнаха в намиращата се в Кудус (Йерусалим) Месджид-и Аксā.

Джебрāил *(алейхисселя̄м)* с пръста си издълба дупка в една скала и завърза животното Бурак. Тук, в Месджид-и Аксā, се бяха събрали приелите човешки образи, души на някои пророци. На Āдем *(алейхисселя̄м)* бе предложено да стане имāм, за да изпълнят колективния намāз, но той не прие. След него бе предложено на Нӯх *(алейхисселя̄м)*, а след него и на Ибрāхим *(алейхисселя̄м)*, но и те не приеха. Тогава Джибрил *(алейхисселя̄м)* посочи Хабӣбуллах и му каза: “Никой не може да стане имāм, когато ти си тук.”

Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* им стана имāм и всички заедно изпълниха два рекята (две части) намāз. Самият Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* разказва събитието така: **„Джебрāил** *(алейхисселя̄м)* **ми поднесе съд с дженнетско питие и съд с мляко. Аз взех млякото. Джебрāил** *(алейхисселя̄м)* **ми каза, че съм избрал онова, което отговаря на природата на човека** (щастието на двата свята)**. След това ми поднесе още два съда – единия с вода, а другия с мед. Изпих и от двата. Джебрāил** *(алейхисселя̄м)* **ми каза: „Медта е признак за това, че твоята общност ще съществува до Деня Къя̄мет, а водата е признак за пречистването на твоята общност от греховете.“ После за-**

едно се издигнахме към небето. Джебрāил *(алейхисселя̄м)* **почука на вратата. Попитаха го: „Кой си ти?“ „Аз съм Джебрāил.“, „А този до теб?“ „Той е Мухаммед** *(алейхисселя̄м)***“, „Изпратено ли му бе** (откровение и покана за Възнесение (Ми’рāдж)**?“ „Да, беше изпратено.“, „Добре дошъл! Какъв прекрасен пътник е дошлият?“.** (След тези думи) **вратата веднага се отвори и аз се озовах пред Āдем** *(алейхисселя̄м)*. **Поздрави ме и отправи ду’ā.**

Тук видях много меля̄икета. Всички те стояха изправени (в кия̄м*(къя̄м)) **с почитание и смирение и споменаваха Аллах с думите: „Суббӯхун куддӯсун рабб-ул-меля̄икети вер-рӯх“. Попитах Джебрāил: „Така ли служат на Аллāху теāля̄** (това ли е ибāдетът на) **тези меля̄икета?“, той ми отговори: „Да. От създаването им до Деня Къя̄мет те ще стоят изправени. Помоли Всевишния Аллах да дари** (да ощастливи) **и твоята общност с този ибāдет.“ Помолих Всевишния Аллах. Прие молбата ми. Това е къя̄мът, който е по време на намāз.**

Срещнах една група от хора. Меля̄икетата смачкваха главите им, те пак се възстановяваха. Пак ги смачкваха и пак се възстановяваха. Попитах: „Кои са тези?“, той ми отговори: „Това са тези, които пропускат (неоснователно) **петъчния и груповия намāз. Тези, които не изпълняват цялостно и точно рукӯ и седжде.“**

Видях една група от хора, които бяха гладни и голи. Меля̄икетата Зебāнӣ (меля̄икетата, които ще извършват наказанията в Джехеннема) **ги подкарваха да пасат в Джехеннема. Попитах: „Кои са тези?“, той ми отговори: „Това са тези, които не изпитват състрадание към бедните и не дават зекя̄т.“**

Отбих се при друга група от хора, от едната им страна бяха сложени вкусни ястия, а в другата – мърша. Те бяха оставили вкусната храна и ядяха мърша. Попитах: „Кои са тези?“, той ми отвърна: “Това са мъжете и жените, оставящи халя̄ла (позволеното) **и насочващи се към харāма** (забраненото). **Онези, които ядат харāм, при условие, че имат халя̄л** (хеля̄л) **имущество.”**

Видях едни хора, които бяха изнемощели от тежестта на гърба им. Но въпреки това, викайки хората, ги молеха да им сложат още тежест. Попитах: „А тези кои са?“ Джебрāил *(алейхисселя̄м)* **ми отговори: “Това са злоупотребяващите с доверието. Това са онези, на които не им стига да присвояват имуществото на хората, но и ги угнетяват.”**

Срещнахме хора, които режеха парчета месо от собственото си тяло и ги ядяха. Попитах: „Кои са тези?“, Джебрāил *(алейхисселя̄м)* **ми отговори: “Това са клюкарите и доносниците.”**

Видях едно множество с черни лица, небесносини очи, с горна устна до челото и увиснала до краката долна устна. От устата им течеше кръв и гной. Караха ги да пият от огнени чаши отровна кръв и гной,

изтичаща от Джехеннема, а те ревяха като магарета. Попитах: „Кои са тези?“, той ми отговори: „Това са хората, употребяващи алкохол.“

Срещнахме група от хора, с изкарани от главите езици, приели образа на свине. Измъчваха ги в този вид. Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* **ми каза: „Това са лъжесвидетелстващите.“**

Срещнахме едно друго племе, с подути и увиснали кореми, посинели, със завързани ръце и крака, не можещи да станат от местата си. Попитах за тях. Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* **ми отговори: „Това са лихварите.“**[72]

Видяхме едни жени. Лицата им бяха черни, очите – небесносини. Бяха облечени в огнени дрехи. Меля̄икетата ги удряха с огнени боздугани, а те викаха като кучета и свине. Попитах Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)*: **„Кои са тези?“, а той ми отговори: „Това са прелюбодействуващите жени и съпруги, които огорчават мъжете си.“**

Видях една много голяма група от хора. Бяха затворени в долините на Джехеннема. Огънят ги изгаряше, те се съживяваха и пак ги изгаряше. Попитах: „Кои са тези?“, Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* **ми отговори: „Това са непокорните – онези, които противоречат на бащите си.“**

Срещнах една група от хора, които сееха посеви и тези посеви веднага се изкласяваха. Попитах: „Кои са тези?“, Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* **ми каза: „Това са тези, които изпълняват задълженията** (иба̄детите) **си заради Аллах.“**

Стигнах до едно море, толкова чудно, че е невъзможно да се опише. Беше по-бяло от мляко и с вълни като планини. Попитах Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* **за морето и той ми обясни: „Името на това море е Море на живота. Когато настъпи време Всевишният Аллах да съживи хората, ще направи така, че да завали дъжд от това море и изгнилите и разложилите се тела ще възкръснат и като поникваща трева ще се изправят от гробовете си.**

После се издигнахме на второто небе и Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* **почука на вратата. Казаха:**

- **Кой си ти?**
- **Джебра̄ил** *(алейхисселя̄м)***!**
- **А кой е с теб?**
- **Мухаммед** *(алейхисселя̄м)***!**
- **Има ли покана за ми’ра̄дж или вахий?**
- **Да!**
- **Селям да бъде за човека до теб! Колко хубав пътник е дошлият!**

Веднага се отвори вратата и се оказах сред братовчедите по майчина линия – Ӣса̄ и Яхия̄ бин Зекерия̄ *(алейхимесселя̄м)*. **Поздравиха ме и отправиха ду’а̄.**

---

72 Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, II, 208

Срещнах една група от меля̄икета. Бяха се наредили в редици (саф) **и се намираха в поклон** (рукӯ)**. Споменаваха Алла̄ху теа̄ля̄ по специфичен за тях начин. Стояха постоянно в рукӯ и не повдигаха главите си. Джебра̄ил** *(алейхисселя̄м)* **ми обясни: „Такъв е иба̄детът на тези меля̄икета. Помоли Всевишния Аллах да дари и твоята общност с такъв иба̄дет." Отправих своя зов и Всевишният Аллах ни дари с рукӯ, като част от нама̄за.**

След това се въздигнахме до третото небе. След същите въпроси и отговори вратата се отвори и се намерих пред Йӯсуф (Йосиф) *(алейхисселя̄м)* **и видях, че той бе дарен с половината красота. Поздрави ме и отправи ду'а̄.**

Видях много меля̄икета, наредени в редици (саф) **и всичките бяха в суджӯд. Намиращите се, още от времето на сътворяването си, в суджӯд меля̄икета споменаваха Алла̄ху теа̄ля̄ по специфичен за тях начин. Джебра̄ил** *(алейхисселя̄м)* **ми каза: „Такъв е иба̄детът на тези меля̄икета. Помоли Всевишния Аллах да дари и твоята общност с този иба̄дет." Помолих Всевишния Аллах. Той прие молбата ми и ви дари със земния поклон суджӯд като част от нама̄за.**

Стигнах до четвъртото небе. Вратата му беше от чисто сребро и светлина и беше заключена с катинар от светлина. Върху катинара пишеше: „Ля̄ иля̄хе илляллā̄х, Мухаммедун расӯлюллах." След същите въпроси и отговори се намерих пред Идрӣс (Енох) *(алейхисселя̄м)***. Поздрави ме и отправи ду'а̄. Алла̄ху теа̄ля̄ казва за него** (меа̄л)**: "И го въздигнахме него на извисено място."** (сӯра Мерйем: 57)

Видях едно меля̄ике, седнало на един трон. Беше натъжено и опечалено. Около него имаше толкова много меля̄икета, че броят им знае само Алла̄ху теа̄ля̄. Отдясно от него видях сияйни меля̄икета, облечени в зелено. От тях се носеше много приятен аромат. Бяха толкова красиви, че от красота не можеше да се погледнат лицата им. Отляво на него имаше меля̄икета, които бълваха огън от устата си. Пред тях имаше огнени копия и камшици. Имаха такива очи, че никой не би посмял да ги погледне. Седящото на трона меля̄ике имаше очи от главата до краката му. Гледаше непрекъснато към намиращата се пред него книга и не откъсваше нито за миг погледа си от нея. Пред него имаше едно дърво. На всяко негово листо бе написано името на един човек. Пред него имаше и нещо като леген, от който постоянно вадеше нещо. Ту с дясната си ръка взимаше нещо и го предаваше на дясностоящите от него сияещи меля̄икета, ту с лявата си ръка взимаше нещо и го предаваше на лявостоящите меля̄икета на наказанието. Когато погледнах това меля̄ике ме обхвана вътрешен страх. Попитах Джебра̄ил: „Кое е това меля̄ике?", а той ми отговори: „Това е Азра̄ил. Никой не би посмял да погледне лицето му." и доближавайки се до него, каза: „О, Азра̄ил! Този тук е последният пророк и любимецът на Все-

вишния Аллах.“ Азрāил *(алейхисселя̄м)* **повдигна главата си и се усмихна. След това стана, поздрави ме с уважение и каза: „Привет! Всевишният Аллах не е сътворил по-почтен човек от теб. И твоята общност превъзхожда всички други общности. Аз съм по-милостив към тях от техните бащи и майки.“ След тези негови думи го помолих: „Имам една молба към теб. Моята общност е слаба. Бъди мил и нежен към тях. Отнемай душите им меко и лесно.“ Той ми отвърна: „Казвам го в името на Всевишния Аллах, Който те е проводил като последен пророк и те е направил Свой любимец, че Той ми повелява по седемдесет пъти в денонощието: „Душите на хората от общността на Мухаммед вземи меко и лесно, без да им причиняваш болка. Бъди мил към тях.“ Затова, аз изпитвам повече състрадание към хората от твоята общност, отколкото техните майки и бащи.“**

След това се издигнахме до петото небе. Там се срещнахме с Хāрӯн (Аарон) *(алейхисселя̄м)***, който ме поздрави и отправи ду'ā.**

Видях ибāдетите на меля̄икетата от петото небе. Всички те стояха изправени и гледаха пръстите на краката си. Не поглеждайки никъде другаде, на висок глас споменаваха Аллāху теāля̄. Попитах Джебрāил *(алейхисселя̄м)***: „Такъв ли е ибāдетът на тези меля̄икета?“ Той ми отговори: „Да. Помоли Всевишния Аллах да дари общността ти с този ибāдет.“ Отправих своята молба и Всевишният Аллах ни дари с този ибāдет.**

След това се издигнахме до шестото небе. Там се срещнахме с Мӯсā *(алейхисселя̄м)***. Поздрави ме и отправи ду'ā.**

След това се въздигнахме до седмото небе. След същите въпроси и отговори срещнахме Ибрāхим *(алейхисселя̄м)* **подпрял гръб на Бейт-и Ма'мӯр, където всеки ден влизат седемдесет хиляди меля̄икета** (и повече никога не идва техен ред отново)**. Поздравих го. Приемайки поздрава ми, каза: „Привет, праведен пророк, праведни сине!“** (След това ми) **рече:“ О, Мухаммед! Земята на Дженнета е изключително хубава и чиста. Кажи на твоята общност да засадят там много дръвчета.“ Попитах го: „Как** (по какъв начин) **може да се засади дръвче в Дженнета?“, а той ми отговори: „Произнасяйки думите: „Ля̄ хавле веля̄ куввете илля̄ биллях“** (а в друго предание се казва: **„Субхāналлахи велхамдулилля̄хи ве ля̄ иля̄хе илляллāху валлāху екбер“).**

След това (Джебрāил *(алейхисселя̄м)*) **ме отнесе до Сидрат-ул-Мунтехā*****. Неговите листа бяха като слонски уши, а плодовете като кули.[73] При всяка повеля на Всевишния Аллах, той така се променяше и разкрасяваше, че никое създание не е способно да опише неговата красота.**

---

[73] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 164; IV, 208; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, I, 265; Кāдӣ Ийāд, Шифā-и Шерӣф, 179

Тук Джебрāил *(алейхисселя̄м)* **ми посочи да продължа пътя и се сбогува с мен. Аз му казах: „О, Джебрāил! Сам ли ме оставяш?“ Джебрāил** *(алейхисселя̄м)* **се притесни. От внушителността на Всевишния Аллах започна да трепери. Каза ми: „О, Мухаммед! Ако направя** (още) **една крачка цялото ми тяло ще изгори, ще изчезне.“**

Дотук Пратеникът на Аллāху теаля̄ *(саллялля̄ху алейхи ве селлем)* дойде с Джебрāил *(алейхисселя̄м)*. Тук Джебрāил *(алейхисселя̄м)* му се показа в истинския си образ, разперил своите шестстотин криле, всяко от които пръскаше бисери и рубини. След това долетя една зелена покривка от Дженнета на име Рефреф, която излъчваше светлина, по-ярка от слънцето и непрекъснато споменаваше и прославяше Всевишния Аллах. Тя поздрави Пратеника на Аллāху теаля̄ *(саллялля̄ху алейхи ве селлем)*. Той седна върху нея и за един миг се издигнаха на много голяма височина и преминаха през седемдесет хиляди завеси, наречени хиджāб. Разстоянието между завесите бе много голямо и на всяка завеса имаше меля̄икета. При преминаването през всяка завеса Любимият на Аллāху теаля̄ *(саллялля̄ху алейхи ве селлем)* чуваше повеляващ глас: „Не се страхувай, о, Мухаммед! Приближи се, приближи се!“ После достигна до степента **Кяабе-кавсейн**. По волята на Всевишния Аллах, по незнаен, необясним и неразбираем начин, достигна желаните от Него висоти. Без място, време, посока и начин, настана руйет, т.е. видя Всевишния Аллах. Без очи, уши, средства и място, разговаря с Него. Пратеникът на Аллāху теаля̄ *(саллялля̄ху алейхи ве селлем)* получи блага, непонятни и неразбираеми за създанията.

Хазрети имāм Раббāнӣ в книгата си **„Мектӯбāт“** казва: „Расӯлюллах *(саллялля̄ху алейхи ве селлем)* в нощта Ми’рāдж, видя Всевишния Аллах не на този свят, а в отвъдния. Защото в тази нощ Пратеникът на Аллāху теаля̄ *(саллялля̄ху алейхи ве селлем)* излезе извън кръга на време и пространство. Намери един безначален и безкраен момент. Видя началото и края като една точка. В тази нощ видя отиването в Дженнета на тези, които ще отидат там след хиляди години и тяхното пребиваване там. Виждането в онази степен не е като виждането на земята. Това виждане е като виждането в отвъдното.“

На Пейгамбера ни *(саллялля̄ху алейхи ве селлем)* му бе повелено да възхвали Всевишния Аллах и той веднага каза: **„Еттехиййāту лилля̄хи вессалевāту веттаййибāт** (Всички възхвали на всички езици и всички ибāдети, направени с човешко тяло, и всяко добро, направено с имущество, да бъдат само за Аллāху теаля̄!)**“.** Първо Аллāху теаля̄ поздрави Своя Любим по безподобен начин (без средство и пречист от пространство): „Есселя̄му алейке еййуханнебиййу ве рахметуллāхи ве берекя̄тух. (Мир на теб, о, пророк Мой, и милост от Аллах и благодат от Него!)**“** Пейгамберът ни *(саллялля̄ху алейхи ве селлем)* отговори: **„Есселя̄му алейнā ве аля̄ ибāдилля̄хиссāлихӣн** (О, Господарю! Мир на нас и на всички Твои праведни раби.)**“** Меля̄икетата, когато чуха това, всички в един глас казаха:

„Ешхеду ен-ля̄ иля̄хе илляллā̄х ве ешхеду енне Мухаммеден абдухӯ ве расӯлюх (Вярвам и знам, сякаш съм видял със собствените си очи, че няма друг бог освен Аллā̄ху теа̄ля̄ и че Мухаммед *(алейхисселя̄м)* е Негов раб и Пратеник.)“.

Когато Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* каза: **„Есселя̄му алейна̄...“**, Всевишният Аллах го попита: „О, Любими Мой! Тук няма никой освен нас двамата. Защо каза „алейна̄“ (на нас)?“ Расӯл *(алейхисселя̄м)* отговори: **„О, Аллах мой! Моята общност тялом не е при мен, но духом е при мен. Моята милост и моята помощ са с тях. Ти ме поздрави и отдалечи от мен всички злини. Как да лиша моята бедна, измъчена, сполетяна от фитнето** (смута) **на а̄хир заман** (времето преди края на света) **общност от такива големи блага?“**

Аллā̄ху теа̄ля̄ му каза: „О, Любими Мой! Тази нощ си Мой гост. Поискай от Мен каквото желаеш.“ Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* отвърна: **„**(О, Аллах мой!) **Искам моята общност.“**

В предание се съобщава, че Всевишният Аллах повторил този въпрос седемстотин пъти, а Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* при всяко запитване отговарял по един и същ начин: „Искам моята общност.“ Когато Всевишният Аллах му каза: „Всеки път пожела общността си.“, той отговори: **„О, Господарю! Аз съм искащият, а Този, Който дава си Ти. Опрости, заради мен цялата ми общност.“** Тогава Аллā̄ху теа̄ля̄ му каза: „Ако опростя тази вечер, заради теб, цялата ти общност, Моята милост и твоята чест няма да са очевидни. Затова тази вечер опростих, заради теб, една част от тях, а две части оставих за Деня Къя̄мет, тогава ще ме помолиш и аз ще опростя, докато станат очевидни Моята милост и твоята чест.“

В един от благословените си хадӣси любимият ни Пейгамбер *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* казва: **„В тази нощ** (нощта Ми’ра̄дж) **поисках от Всевишния Аллах да повери на мен равносметката на цялата ми общност. Хак** (Аллā̄ху) **теа̄ля̄ каза:** „О, Мухаммед! Твоето желание е никой да не знае лошите постъпки на общността ти. О, Мухаммед! Ти си милостив пророк. Моето желание е техните лоши постъпки да са скрити, както за другите, така и за теб. Ти си напътващият ги в правия път, Аз съм техният Господар. Ти ги видя отскоро, Аз ги видях от началото до края и продължавам да ги виждам. О, Мухаммед! Ако не обичах да разговарям с твоята общност, в Деня Къя̄мет не бих търсил сметка за извършените от тях грехове. Нямаше да ги питам за големите и малките им грехове “

Всевишният Аллах каза: „О, Мухаммед! Отвори благословените си очи и погледни под краката си.“ **Погледнах и видях една шепа пръст. Хак** (Аллā̄ху) **теа̄ля̄ каза:** „Всички съществуващи неща са като пръстта под твоите крака. Тази пръст ли донесе пред Приятеля си? На мен ми е по-лесно да опростя твоята общност, отколкото да опростя пръстта, полепнала по дрехите на един любим.“.

В един от благословените си хадӣси Пратеникът на Аллāху теāлā *(саллялāху алейхи ве селлем)* казва: **„Зададох много въпроси на Всевишния Аллах и чух техните отговори. После съжалих, че бях попитал**. (Ето някои от тях) **„О, Господарю! На Джебрāил даде шестстотин хиляди криле. Какво даде на мен в замяна на това?“ Всевишният Аллах ми каза:** „За Мен един твой косъм е по-скъп от шестстотинте хиляди криле на Джебрāил. Заради един твой косъм Бих опростил хиляди грешници в Деня Къя̄мет. О, Мухаммед! Ако Джебрāил си разпери крилото, то би закрило цялото разстояние от изтока до запада. А ако ти се застъпиш, Бих опростил всички грешници, намиращи се от изтока до запада.“ **Казах Му: „Накара меля̄икетата да се поклонят на моя прародител Āдем** *(алейхисселя̄м)*. **А какъв е моят дар в замяна на това?“ Всевишният Аллах ми каза:** „Причината за поклона на меля̄икетата на Āдем бе твоята светлина, намираща се на челото му. О, Мухаммед! Аз те дарих с нещо по-висше. Името ти сторих близко до Моето име и го записах на Арша. Тогава Āдем все още не беше сътворен. Твоето име написах на небесните врати, на завесите хиджāб, на вратите на Дженнетите, върху палатите и дърветата, навсякъде в Дженнета. В Дженнета няма нищо, върху което да не пише: „Ля̄ иля̄хе илляллāх, Мухаммедун расӯлюллах“. Този ранг е над този на Āдем.”

„О, Господи! На Нӯх *(алейхисселя̄м)* **даде кораб, а на мен какво ми даде в замяна на това?“ Всевишният Аллах ми отвърна:** „Дадох ти животното Бурак, с което в една нощ достигна до Арша. Видя Дженнета и Джехеннема. А на хората от твоята общност дадох месджиди, на които в Деня Къя̄мет ще се качат като на кораби и с тях ще преминат моста Сирāт за време, колкото мигването на око и ще се спасят от Джехеннема.“

„О, Господи! Над израелтяните спусна маната и птиче месо, подобно на пътпъдъченото..“ Всевишният Аллах ми отвърна: „Теб и твоята общност дарих с земна и отвъдна благодат. Исраилевите синове превърнах в мечки, маймуни и свине, но не постъпих така с никого от твоята общност. Тези беди не ги приемам за достойни за твоята общност, дори и да вършат същите дела. О, Мухаммед! Дадох ти една сӯра, която няма подобна на себе си нито в Теврāт, нито в Инджӣл. Тази сӯра е сӯра „Фāтиха“. Който прочете тази сӯра, неговото тяло ще е харāм (забранено) за Джехеннема и ще облекча мъченията на неговите родители. О, Мухаммед! Не съм сътворил по-ценен, високопоставен и честит човек от теб. На теб и твоята общност съм вменил в дълг (сторих фарз) петдесет намāза в денонощието.

О, Мухаммед! Дженнетът е за онези, които приемат Моето единство и не Ме съдружават с нищо. Джехеннемът ще е харāм за тях. Милостта Ми към твоята общност надделя над гнева Ми.

О, Мухаммед! За Мен ти си по-скъп от всички хора. В Деня Къя̄мет ще те даря с толкова много блага, че всички ще се удивят. О, Любими Мой! Дженнетът е забранен за другите пратеници и общности, докато не влезеш ти в него. О, Мухаммед! Искаш ли да видиш какво съм приготвил за теб и

твоята общност?“, **„Искам, о, Господи!“ отвърнах аз. В обръщение към Исрāфил, каза: „**О, Исрāфил! Кажи на Моя раб, и доверен, и вестител Джебрāил да отведе в Дженнета Моя Любим и да му покаже какво съм приготвил за него и неговата общност и той да се успокои.“

Султанът на вселената *(алейхиссалят̄у весселя̄м)* и Исрāфил *(алейхиссе-ля̄м)* пристигнаха при Джебрāил *(алейхисселя̄м)*, и той изпълни повелята на Всевишния Аллах – да отведе Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* в Дженнета. Там ги очакваха меля̄икета, които в едната си ръка държаха съдове, пълни със скъпоценности, а в другата – съдове, пълни със светлина. Джебрāил *(алейхисселя̄м)* му каза: „О, Расӯляллах! Тези меля̄икета бяха сътворени осемдесет хиляди години преди Āдем *(алейхисселя̄м)* и на това място чакат с нетърпение, за да разпръснат върху теб и твоята общност това, което се намира в ръцете им. В Деня Къя̄мет (Съдния ден), когато ти и твоята общност прекрачите прага на Дженнета, тези меля̄икета ще разпръснат върху вас тези скъпоценности.“ Тук ги посрещна Ридвāн – назначен в Дженнета. Той разведе Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* из Дженнета и го благовести със следното: „Всевишният Аллах раздели Дженнета на три части: двете части са за твоята общност, а третата част е за останалите общности.“.

Любимецът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* разказва: **“В средата на Дженнета видях една река, течаща в горната част на Арша. От едно и също място извираха вода, мляко, вино и мед и никога не се смесваха. Брегът на реката беше от хризолит. Камъните, намиращи се в нея, бяха скъпоценни, тинята му представляваше амбер** (ароматно вещество)**, тревата му – за’ферāн** (ароматно цвете)**. Около реката бяха поставили сребърни чаши. Броят на тези чаши надвишаваше броя на звездите на небето. Наоколо имаше птици, чиито шии бяха като камилски. Всеки, който изпие от тази река и изяде от месото на тези птици, ще бъде удостоен със задоволството на Аллāху теāля̄. Попитах Джебрāил:** „Коя е тази река?“**, а той ми отговори:** „Това е Кевсер. Всевишният Аллах го е подарил на теб. От Кевсер тече към бостаните на осемте Дженнета.“ **На брега на реката видях шатри. Всички те бяха от перли и рубини. Попитах Джебрāил за тях и той ми отговори:** „Предназначени са за твоите съпруги.“ **В тези шатри видях девици** (хӯрӣи)**, със сияйни като слънцето лица. Всички те, тихо и нежно пееха песни с различни мелодии. Казваха:** „Ние сме радостни и весели. Нас не ни застига тъгата. Ние сме натъкмени, нагиздени, никога не сме голи. Ние сме винаги млади, никога не остаряваме. Ние сме добродушни, никога не се ядосваме. Ние все сме такива, никога не умираме.“ **Разпространявайки се до палатите на щастието и дърветата, техните мелодии и звуци достигаха навсякъде. Гласовете им бяха толкова приятни, че ако тези мелодии бяха достигнали до земята, то на земята нямаше да съществуват смъртта и нещастието. Джебрāил ме попита:** „Искаш ли да видиш тех-

ните лица?“, **„Искам“ отвърнах аз. Отвори вратата на една шатра. Погледнах и видях толкова красиви лица, че целият ми живот не би бил достатъчен, за да опиша тяхната красота. Лицата им бяха по-бели от мляко, бузите им – по-червени от рубини и по-сияйни от слънцето. Кожата им беше по-мека от коприна и светла като луната, уханието им – по-приятно от уханието на мускус. Косите им бяха тъмно черни, някои – на плитки, други – събрани, а трети – спуснати, седнат ли тя ставаше като шатра, а като се изправят достигаше чак до краката им. Пред всяка от тях имаше слугиня. Джебрāил ми каза:** „Тези (девици) са за твоята общност.“

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* казва: **„Видях градините и бостаните, и всичките блага на осемте Дженнета. Мина ми през ума: „Да можех да видя и Джехеннема и неговите нива.“ Джебрāил ме хвана за ръката и ме отведе при главния на меляикетата в Джехеннема – Мāлик. Каза му:** „О, Мāлик! Хазрети Мухаммед иска да види местата на враговете в Джехеннема. (Покажи му Джехеннема!)“ **Мāлик ми показа нивата на Джехеннема. Видях** (всички) **седем нива. Седмото ниво се нарича Хāвийе. Там мъчението бе в пъти по-тежко от това на останалите. Попитах Мāлик:** „Кои ще бъдат подложени на мъчение тук?“ **Той ми отговори:** „Тук ще бъдат наказани Фараонът, Кāрӯн и двуличниците от твоята общност.“ **Шестото ниво е Лази. Там ще бъдат подложени на мъчение политеистите** (тези, които не принадлежат към нито една религия)**. Петото ниво е Хутāме. Там ще бъдат подложени на мъчение огнепоклонниците, бикопоклонниците, будистите. Четвъртото ниво е Джахӣм. Там ще бъдат подложени на мъчение покланящите се на слънцето и звездите. Третото ниво е Сакар. Там ще бъдат подложени на мъчение християните. Второто ниво е Са’ӣр. Там ще бъдат подложени на мъчение юдеите. Първото ниво е Джехеннем. Там мъченията, в сравнение с другите нива, са по-леки.** (Въпреки това) **там видях седемдесет хиляди огнени морета. Всяко едно от тях беше толкова голямо, че ако в едното от тях хвърлят земята и небето и заповядат на едно меляике да ги открие, то той и хиляда години да ги потърси пак не би било възможно да ги намери. Меляикетата Зебāнӣ** (служещи в Джехеннема) **бяха толкова внушителни, че ако един от тях сложи земята и небето в единия край на устата си, никак не би се личало. Вълните на тези морета издаваха ужасяващ звук. Ако от този звук съвсем малко бе достигнало до земята, всички живи същества биха умрели. Попитах: „За кого е предназначено това ниво?“, но Мāлик не отговори. Отново зададох същия въпрос. Замълча...**

Джебрāил каза на Мāлик: „Чака да му отговориш.“ **Извинявайки се, каза:** „Прости ми!“, **а аз му рекох: „Кажи, каквото и да е то, че днес да е възможно да се избегне.“ Тогава Мāлик отговори:** „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Това ниво е предназначено за непокорните от твоята общ-

ност. Наставлявай ги, да се предпазят от това ужасно място. Да отбягват всичко, което би могло да стане причина за тяхното мъчение. В този Ден аз няма да съм милостив към грешниците. Няма да съм милостив нито към белобрадите старци, нито към младите.“

Султанът на световете *(салляллāху алейхи ве селлем)*, сваляйки чалмата от благословената си глава, започна да плаче и да моли Всевишния Аллах да пощади неговата слаба общност, която не би понесла такова наказание. Плака толкова много, че Джебрāил и всички други мелāикета не издържаха и заплакаха заедно с него. Тогава Аллāху теāлā каза: **„О, Любими Мой! Ти си много уважаван и ценен от Мен. Молбата ти е приета, успокой се. Осъществих желанието ти. Аз ще те даря с такъв ранг, че ще опростя много грешници чрез твоето застъпничество, докато ми кажеш: “Достатъчно!”. О, Любими Мой! Всеки, който изпълни моята повеля, ще се избави от наказание и ще получи моята милост. Ще бъде удостоен с честта да ме види в Дженнета. На теб и твоята общност вменявам в дълг да изпълняват по петдесет намāза в денонощието.“**

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* продължава: **„След тази степен достигнах до Арша. Минавайки през небесата, стигнах при Мӯсā** *(алейхисселāм)*. **Той ме попита:** „Какво вмени в дълг Хак теāлā на теб и твоята общност?“ и аз отговорих: **„Изпълняването на петдесет намāза денонощно.“ Той ми каза:** „Върни се при Него и Го помоли да ги намали, защото твоята общност няма да понесе толкова. Убедих се в това при изпитанието на Исраилевите синове.“ **След това се върнах и помолих Аллāху теāлā да облекчи това предписание. Намали ги само с пет. Като отидох при Мӯсā** *(алейхисселāм)* **и му съобщих, той пак ме върна и каза да помоля Аллāху теāлā да ги намали още малко. Така сновах между Мӯсā** *(алейхисселāм)* **и Аллāху теāлā, докато накрая Той ми повели:** „Намалих намāза до пет изпълнения, но с награда за петдесет. Ако някой пожелае да направи добро, но не успее да го направи, за него ще има една награда, а ако го направи за него ще има десет награди. Ако пожелае да направи лошо и не го направи, няма да му се запише нищо, но ако го направи, ще бъде записано като един грях.“ **След това се върнах при Мӯсā** *(алейхисселāм)* **и му разказах всичко. Той отново ми каза:** „Върни се и помоли Всевишния Аллах да ги намали още малко.“**, но аз му рекох: „Вече се срамувам след толкова молби.“**[74]

Аллāху теāлā по такъв начин, дарявайки Своя Любим с блага, непонятни за хората и недавани на нито едно създание, утеши нараненото му благословено сърце.

Султанът на световете *(салляллāху алейхи ве селлем)* след това веднага се върна в Кудус, а оттам в Мекка, в къщата на Умм-и Хāнӣ. Постелята му

---

[74] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 164; IV, 208; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, I, 265; Кāдӣ Ийāд, Шифā-и Шерӣф, 179

все още бе топла, движението на водата в легена от частичното умиване все още не бе спряло. Дежурящата пред дома си Умм-и Хāнӣ бе задрямала и нямаше никаква представа от случилото се. При завръщането си от Кудус в Мекка, Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* срещна кервана на курайшите и стана свидетел на това, как една от камилите се изплаши и падна.

На сутринта Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, отивайки в Кяабе, извести своите съплеменници за Нощното си пътешествие. Езичниците, присмивайки се, казаха: „Мухаммед е изгубил ума си, той съвсем е полудял.“, а тези, които възнамеряваха да приемат исляма, изпаднаха в двоумение. Някои от неверниците отидоха в дома на Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)*, за когото знаеха, че е умен, опитен и икономичен търговец. Когато Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* излезе, го попитаха: „О, Ебӯ Бекр! Ходил си много пъти до Кудус и знаеш много добре колко време отнема отиването до там и връщането.“ Хазрети Ебӯ Бекр им отговори: „Да, много добре знам. Повече от месец.“ Неверниците се зарадваха на неговия отговор и казаха: „Ето, това са думи на умен и опитен човек.“ След това, присмивайки се и подигравайки се, му рекоха: „А твоят господар казва, че за една нощ е отишъл до Кудус и се е върнал оттам. Вече съвсем се е побъркал.“ Те очакваха и Хазрети Ебӯ Бекр да е на същото мнение и се надяваха на неговата подкрепа, но той, като чу благословеното име на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, им рече: „Ако го е казал той, значи е вярно. И аз му повярвах.“ и се прибра. Изумените неверници си казаха: „Какъв магьосник само, направил е магия на Ебӯ Бекр.“ и се върнаха обратно.

Хазрети Ебӯ Бекр веднага отиде при Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и на висок глас пред голяма тълпа от хора каза: „О, Пратенико на Аллāху теāлӯ! Да е благословен Ми’рāджът ви! Безкрайна благодарност на Всевишния Аллах, че ни удостои с честта да служим на такъв велик Пейгамбер и благоволи да видим вашето благословено лице, да слушаме вашите омайващи душите и пленяващи сърцата прекрасни слова. О, Пратенико на Аллāху теāлӯ! Всяка ваша дума е вярна. Аз ви вярвам. Нека душата ми да бъде пожертвана за вас!“ Думите на Хазрети Ебӯ Бекр изумиха неверниците, но предадоха увереност на колебаещите се в приемането на исляма. В този ден Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* нарече Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* **„Сиддӣк“** (Всеправдивия). Приемайки това име, степента му се удвои.[75]

Крепката вяра на мюсюлманите, тяхната преданост, приемането на всяка дума на Пейгамбера *(салляллāху алейхи ве селлем)* за истина, вбесяваше неверниците и те решиха да изложат и засрамят Пратеника *(алейхисселяӯм)* с въпросите си. Започнаха да го разпитват, задавайки му въпроси от вида: „О, Мухаммед! Казваш, че си бил в Кудус. Тогава кажи ни колко врати и

[75] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 144

прозорци има месджидът?“ Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* отговори на всичките им въпроси, а Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)*, казвайки „Така е, вярно е, о, Пратенико на Аллāху теāлā.“, потвърди всеки негов отговор. Пейгамберът ни *(алейхиссалāту веселāм)*, който от свян не можеше дори да погледне в лицето стоящия пред себе си, каза: **„В Месджид-и Аксā не бях се поогледал и не бях видял това, за което ме питаха. Но точно в този момент Джебрāил** *(алейхисселāм)* **ми яви ясно** (донесе пред очите ми) **Месджид-и Аксā и аз, виждайки прозорците му, броях и веднага отговарях на въпросите им.“** Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* им каза, че на връщане по пътя видял кервана на курайшите и им съобщи, че в сряда този керван Иншāаллах (с позволението на Аллāху теāлā) ще пристигне в Мекка. И наистина, в сряда, по залез слънце, керванът пристигна в Мекка. Разпитаха хората от кервана и те обясниха, че се е появил вятър и една от камилите им паднала. Цялото това потвърждение на думите на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* укрепи вярата на мюсюлманите, но увеличи враждебността на неверниците.[76]

Това чудо, наречено **Ми'рāдж**, се случи една година преди Хиджра, двадесет и седмия ден на месец реджеб, в нощта срещу петък. Възнесението се осъществи тялом и духом, в будно състояние. В тази нощ му бяха показани много истини и петкратният намāз стана задължителен. Също така, в тази нощ бяха подарени последните два āйета на сӯра „Бакара“. За възнесението (Ми'рāдж) се съобщава в Свещения Корāн – в сӯра „Исрā“ и сӯра „Неджм“ и в някои от благословените хадӣси на Пейгамбера ни *(алейхиссалāту веселāм)*.[77]

След възнесението, когато Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* разказваше на своите сподвижници за благата на Дженнета, се обърна към Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* и му каза: **„О, Ебӯ Бекр! Видях твоя дворец. Беше от червено злато. Видях благата, приготвени за теб.“** Хазрети Ебӯ Бекр отвърна: „Нека този дом и неговият стопанин бъдат пожертвани за вас, о, Расӯляллах.“ След това се обърна към Хазрети Омер и му рече: **„О, Омер! Видях и твоя дворец. Беше от рубини. В него имаше много хӯрӣи. Но не влязох вътре. Представих си твоето усърдие.“** Хазрети Омер не се сдържа и продължително време плака. През сълзи, каза: „Майка ми, баща ми и животът ми да бъдат пожертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Възможно ли е да се ревнува от вас?“ След това се обърна към Хазрети Осмāн и му каза: **„О, Осмāн! Видях те на всички небеса. Видях двореца ти и помислих за теб.“** На Хазрети Али пък каза: **„О, Али! Видях образа ти на четвъртото небе. Попитах Джебрāил и той**

---

[76] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 215

[77] Бухāрӣ, *“Менāкибул-Енсāр”*, 42; Тирмизӣ, *“Тефсӣру'л-Кур'ан”*, 20; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 403; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, I, 255; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, II, 208

ми каза: „О, Пратенико на Аллах! Меля̄икетата се влюбиха в съзерцаването на Хазрети Али и Всевишният Аллах сътвори едно меля̄ике с неговия образ, което стои на четвъртото небе и меля̄икетата го посещават и получават берекет.“ **След това влязох в твоя палат. Помирисах плода на едно дърво и от него излезе една девица, която покри лицето си.“ Попитах я: „Коя си ти и чия си?, а тя отговори: „Аз съм създадена за сина на чичо ти – Али, о, Пратенико на Аллах.“**

На следващата сутрин след нощта на възнесението дойде Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* и ставайки има̄м, научи Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* как и кога да се извършват петте нама̄за. В един от благословените си хадӣси Пратеникът на Аллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* казва: **„Два дни Джебра̄ил** *(алейхисселя̄м)* **ми беше има̄м до вратата на Кяабе. Двамата, когато на хоризонта започна да се появява светлина, изпълнихме утринния** (сабах) **нама̄з, когато слънцето започна да слиза от зенита си изпълнихме обедния нама̄з, когато сянката на предметите стана равна на тяхната височина изпълнихме следобедния** (икинди)**, след залязването на слънцето изпълнихме вечерния** (акшам)**, след изчезването на червенината** (шафак) **изпълнихме нощния. На втория ден утринния нама̄з изпълнихме, когато стана светло** (преди изгрева)**, обедния – когато сянката на предметите стана два пъти по-дълга от височината им, следобедния – веднага след обедния, вечерния – след разговяване** (залез слънце)**, нощния – в първата третина на нощта. След това** (Джебра̄ил) **ми каза: „О, Мухаммед! Това са времената за нама̄з за теб и пейгамберите преди теб. Общността ти да изпълнява всеки нама̄з в рамките на тези две времена, в които ги изпълнихме.“**[78]

След известяването на времената за нама̄з осведомиха за това и мюсюлманите в Етиопия и им бе казано да изпълнят пропуснатите молитви нама̄з.

ПРЕСЕЛЕНИЕТО НА МЮСЮЛМАНИТЕ В МЕДӢНА

Любимият ни Пейгамбер *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* всяка година призоваваше племената, дошли да посетят Кяабе, към исляма и не обръщайки внимание на техните обиди, неотклонно изпълняваше пророческата си мисия. Спирайки пред селищата на племената, казваше: **„Кой би ме подслонил и би ми помогнал, докато изпълня пророческата си мисия, дадена ми от Алла̄ху теа̄ля̄?** (И по такъв начин) **да бъде възнаграден с Дженнета.“**, но нито искаха да го подслонят, нито да му помогнат.

В единадесетата година на пророческата си мисия Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* срещна на пазара една група от

---

[78] Ха̄ким, *ел-Мустедрек,* IV, 648-649; Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре,* I, 403-404; Ибн Саад, *ет-Табака̄т,* I, 213-215

шест души, дошли от Медӣна, за да посетят Кяабе. Попита ги кои са и те му отговориха, че са от Медӣна, от племето Хазрадж. Към това племе – племето Хазрадж, рода Неджрāн принадлежеше и прабабата на нашия Пейгамбер Селмā Хāтун (майката на Абдулмутталиб – дядото на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*). Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* поседя с тях известно време, рецитира им откъс от Свещения Корāн (35-52 āйети на сӯра „Ибрāхим“), разказа им за исляма и ги призова към религията на Аллāху теāля̄. След призива на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, те разбраха, че това е пророкът, за когото говореха по-възрастните хора от тяхното племе и юдеите от Медӣна. Спогледаха се и си казаха: „Ето това е пейгамберът, за когото съобщаваха юдеите.“

Племената Евс и Хазрадж от дълго време бяха врагове с юдеите и често нападаха един другиго. Тези племена вярваха, че ако приемат исляма преди юдеите ще могат да ги победят и да ги изгонят от Медӣна. И затова веднага, произнасяйки шехāда, приеха исляма. А на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* казаха: „О, Пратенико на Аллах! Оставихме народа ни разделен от вражда. Надяваме се Всевишният Аллах чрез вас да ги удостои с исляма. Още щом се върнем ще призовем юдеите и племето ни към твоята религия. Ще им разкажем за това, което сме приели. Ако Всевишният Аллах ги обедини и сплоти, няма да има по-скъп и по-благочестив човек от вас.“

Шестимата мъже от Медӣна приеха и потвърдиха известеното от Аллāху теāля̄ и искайки разрешение от Пратеника на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* се върнаха при племето си. Тези мъже бяха: Укбе бин Āмир, Есад бин Зурāра, Авф бин Хāрис, Рāфи бин Мāлик, Кутбе бин Āмир, Джāбир бин Абдуллах *(радияллāху анхум)*.[79]

Първото споразумение в Акабе и изгряващото слънце над Медӣна

Връщайки се при племето си, шестимата мъже веднага започнаха да разказват за исляма и за Пейгамбера ни и да призовават хората към истинската религия. В Медӣна не остана къща, в която да не се говори за Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и за исляма. По такъв начин ислямът се разпространи не само сред племето Хазрадж, но и няколко души от племето Евс станаха мюсюлмани.

На следващата година, в сезона на хадж, в Мекка пристигнаха дванадесет души-мюсюлмани, начело с Есад бин Зурāра *(радияллāху анх)*. През тази година езичниците изтезаваха и угнетяваха мюсюлманите повече, отколкото преди. Пристигайки в Мекка, те узнаха, че неверниците не спират да преследват Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и

[79] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 429-431; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 219-220; Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, IX, 82

да изтезават всеки, който се срещне с него, и затова се уговориха с него да се срещнат в Акабе през нощта. На тази среща те изказаха своята привързаност и готовност за изпълняване на всички заповеди и искания на Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*, и се врекоха да не съдружават нищо с Всевишния Аллах, да не прелюбодействат, да не крадат, да не наклеветяват и да не убиват децата си. Зура̄ра бе ръководител на тази група, която се състоеше от двама от племето Евс и десетима от Хазрадж.[80]

Тези дванадесет души бяха назначени от Пратеника на Аллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* за представители на племената си. Те трябваше да научат на исляма племената си и да отговарят за техните действия пред Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*. А Есад бин Зура̄ра бе назначен за представител от името на всички тях. В първото споразумение в Акабе присъстваха: Есад бин Зура̄ра, Авф ибн Ха̄рис, Муа̄з ибн Ха̄рис от рода Ма̄лик бин Неджа̄р; Ра̄фи бин Ма̄лик и Зеква̄н бин Абдикайс от рода Зурайк бин А̄мир; Уба̄бе бин Са̄мит от рода Ганм бин Авф; Йезӣд бин Са’лебе от рода Гусайна; Абба̄с бин Уба̄де от рода Аджла̄н бин Зейд; Укбе бин А̄мир от рода Хара̄м бин Кааб; Кутбе бин А̄мир от рода Сева̄д бин Ганм; Ебӯл-Хейсем Ма̄лик бин Теййиха̄н от рода Абдулешхел бин Гушем и Увейм бин Са̄иде от рода Амр бин Авф.

След това споразумение Хазрети Есад и приятелите му се върнаха в Медӣна, разказаха на племената си за исляма и ги призоваха към вечното щастие. В резултат на този призив, islямът в Медӣна започна да се разпространява много бързо. Племената Евс и Хазрадж, които дотогава бяха врагове, сега се обединиха и помолиха Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* да им изпрати учител, който да ги напътства в религията и да им чете Свещения Кора̄н. И Любимият на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* им изпрати Мусаб бин Умейр *(радиялла̄ху анх)* от сподвижниците си в Мекка.

Хазрети Мусаб отседна в дома на Хазрети Есад. Двамата, ходейки от къща на къща, разказаха на хората за исляма и поискаха от тях да се закълнат, че ще защитават Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* от враговете му. По този начин ги подготвиха за обета.

Вождът на племето на Хазрети Есад бин Зура̄ра – Саад бин Муа̄з бе притеснен от техните действия, но не можеше да им попречи, защото бе роднина с Есад бин Зура̄ра *(радиялла̄ху анх)* и сред арабите по това време съществуваше традицията да се избягват всякакви обиди и конфликти между роднини. И затова Саад бин Муа̄з каза на един от големците на племето – Усейд бин Худайр: „Отиди и виж този човек, който е отседнал в дома на Есад, и прави каквото е необходимо. Ако Есад не беше мой роднина (син на леля ми), нямаше да възложа тази работа на теб.“

[80] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 220

Усейд бин Худайр грабна копието си и се запъти към къщата, в която бе отседнал Мусаб *(радияллāху анх)*. Пристигайки там, започна да говори гневно: „Какво ви води при нас? Лъжете хората! Махайте се оттук, ако ви е мил животът!“ Мусаб бин Умейр му отвърна мило и нежно: „Седни поне малко при нас и чуй нашите думи. Ако ти се харесат, приеми ги, ако не ги харесаш, можеш да ни попречиш...“ Поуспокоилият се Усейд, съгласявайки се, каза: „Право думаш.“ и забивайки копието си в земята, приседна. Послуша красивите, омайващи сърцето, слова на Хазрети Мусаб и āйетите от Свещения Корāн, които му изрецитира с прекрасния си глас. С голямо въодушевление изрече: „Колко е хубаво това!“ След това ги попита: „Какво трябва да направя, за да приема тази религия?“ Обясниха му и той, произнасяйки шехāда, стана мюсюлманин. Радостта му бе голяма. Ощастливеният с исляма Хазрети Усейд каза: „Да отида и да ви изпратя един човек. Ако той приеме исляма, в Медӣна не би останал нито един човек от неговото племе, който да не приеме.“ Стана бързо и отиде направо при Саад бин Муāз. Саад, виждайки го, каза: „Кълна се, че лицето на Усайд не е същото, каквото беше.“

Попита го: „Какво направи, о, Усейд?“ Хазрети Усейд бин Худайр, подтикнат от огромното желание Саад бин Муāз да приеме исляма, каза: „Поприказвах с този човек (Мусаб бин Умейр), не видях нищо лошо у тях. Обаче чух, че хората от рода Бенӣ Хāрисе, подозирайки, че Есад укрива в дома си такъв човек, са тръгнали да го убият.“

Тези думи засегнаха дълбоко Саад бин Муāз, защото преди няколко години в едно сражение те победиха рода Бенӣ Хāрисе и ги принудиха да се изселят в Хайбер, но след една година им разреши да се върнат по родните си места. Въпреки това, мисълта, че те не се страхуват да предприемат нещо такова, ядоса твърде много Саад бин Муāз. Но всъщност това не бе истина. По този начин Усейд бин Худайр *(радияллāху анх)*, прибягвайки към хитрост, искаше да опази лелята на Муāз и сина ѝ Есад бин Зурāра *(радияллāху анх)*, а чрез тях и Мусаб бин Умейр *(радияллāху анх)*.

След тези думи на Усейд, Саад бин Муāз стана и отиде при Хазрети Есад бин Зурāра. Завари ги двамата да си приказват спокойно и тихо. Доближавайки се до тях, каза: „О, Есад! Ако не бяхме роднини, ти не би посмял да вършиш такива работи.“ Отговори му Мусаб *(радияллāху анх)*: „О, Саад! Поседни при нас за малко и чуй нашите думи. Ако ги харесаш, какво по-хубаво от това, ако не ги харесаш, няма да ти предложим нищо и ти ще можеш да си отидеш.“ Тези прекрасни слова поуспокоиха Саад бин Муāз и той седна и започна да ги слуша.

Хазрети Мусаб бин Умейр първо му разказа за исляма, разясни му основите на исляма, след което с прекрасния и приятния си глас му рецитира откъс от Свещения Корāн. Докато той рецитираше, състоянието на Саад бин Муāз, се промени. При това неповторимо красноречие сърцето му омекна. Накрая не можа да се сдържи и попита: „Как встъпвате в исляма?“

Мусаб бин Умейр *(радияллāху анх)* веднага го научи на шехāда и той, произнасяйки **„Ешхеду ен ля̄ иля̄хе илляллāх ве ешхеду енне Мухаммеден абдухӯ ве расӯлюх“**, стана мюсюлманин. Вече не можеше да стои на едно място от радост и вълнение. Веднага се прибра вкъщи и извърши пълно умиване (гусюл), както го бяха научили. След това нареди племето да се събере и заведе при тях Усейд бин Худайр *(радияллāху анх)*. Обръщайки се към рода Абдулешхел, ги попита: „О, синове на Абдулешхел! Като какъв ме знаете?“ Всички присъстващи в един глас отговориха: „Ти си нашият вожд и ние сме ти подчинени.“ След тези техни думи Саад бин Муāз *(радияллāху анх)* рече: „Тогава съобщавам на всички вас: Аз постигнах честта да приема исляма. Искам и вие да повярвате в Аллāху теāля̄ и Неговия пратеник. Ако не го направите, няма да се виждам с никого от вас!“

След призива на вожда Саад бин Муāз, всички мъже и жени от рода Абдулешхел приеха исляма. Чак до вечерта в цяла Медӣна кънтяха гласовете на мюсюлмани, повтарящи на висок глас текбӣри и шехāда.[81]

Скоро след това събитие цялото население на Медӣна – племената Евс и Хазрадж, станаха мюсюлмани. Светлината на исляма озари всяка къща. Саад бин Муāз и Усейд бин Худайр *(радияллāху анхум)* унищожиха всички идоли, принадлежащи на племето им. Тази радостна вест зарадва много Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* и мюсюлманите от Мекка. Затова тази година (621 г.) бе наречена **„Сенет-ус-сурӯр“** (Година на радост).

Вторият обет за вярност в Акабе

Бяха изминали тринадесет години от началото на пророческата мисия на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. В Мекка насилието над мюсюлманите от страна на езичниците достигна пределната си точка. Племената Евс и Хазрадж от Медӣна, благодарение на усилията на Есад бин Зурāра и Мусаб бин Умейр *(радияллāху анхум)*, бяха готови да отворят обятията си за мюсюлманите от Мекка и да пожертват всичко в името на исляма. Желаеха колкото се може по-скоро Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* да дойде в Медӣна и обещаваха, че няма да щадят нищо от него.

В сезона на хадж с Мусаб бин Умейр в Мекка пристигнаха седемдесет и трима мъже и две жени мюсюлмани от Медӣна. След хаджа, всички те се срещнаха с Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* отново в Акабе. Есад бин Зурāра и дванадесетте упълномощени помолиха Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, от името на племената си, да се пресели в Медӣна. Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* им рецитира

---

[81] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 435; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, II, 258

а̄йети от Свещения Кора̄н и поиска да дадат окончателна дума, че ще го защитават така, както пазят собствения си живот и собствените си деца.

Чичото на Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* Абба̄с, който все още не бе мюсюлманин, също бе там. Той се обърна към дошлите от Меди̅на с думите:

„О, люде от Меди̅на! Това е моят племенник и е най-любимият за мен човек. Ако потвърждавате неговото пророчество и вярвате в това, което е донесъл от Всевишния Аллах, и искате да го отведете с вас, трябва да ми дадете обещание, което да ме задоволи. Както знаете, Мухаммед е от нас и ние го защитавахме срещу неверниците. Продължава да живее сред нас – с чест и достойнство. Въпреки всичко това, той е решил да отиде с вас. Предприемете това ако имате достатъчна военна сила, за да се противопоставите на всички арабски племена, когато те заедно ви нападнат. Обсъдете този въпрос много добре помежду си, после да няма разногласия. Ще можете ли да удържите на думата си и ще можете ли да го защитите от враговете му? Ако изпълните достойно дадената от вас дума, ще е много хубаво. Ако ли не, по-добре се откажете още сега и го оставете да живее с чест и защитен в родината си.“

Думите на Абба̄с огорчиха мюсюлманите от Меди̅на. Като че ли те нямаха да могат да защитят Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* от враговете му и щяха да го изоставят. Есад бин Зура̄ра – от мединските сподвижници - обръщайки се към Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*, каза: „О, Пратенико на Алла̄ху теа̄ля̄! Ако ми позволите, искам да кажа няколко думи.“ След като получи неговото позволение започна: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Алла̄ху теа̄ля̄! Всеки един призив е труден или лесен за приемане. Вие сега ни призовавате към нещо, което е много трудно за приемане, защото е много трудно тези хора да изоставят идолите си и да приемат исляма. Но въпреки това ние приехме исляма с цялото си сърце. Също така ни заповядахте да не поддържаме роднински връзки с тези наши роднини, които са неверници. Знаете, че и това е трудно за приемане, но ние приехме и това с цялото си сърце. Отворихме обятията си за вас и приехме отговорността да покровителстваме човека, когото дори и собствените му чичовци не го защитават. Всички сме единодушни в това. Каквото казват езиците ни, това потвърждават и сърцата ни. Кълнем се, че ще браним благословеното ви тяло до последната ни капка кръв от онова, от което браним себе си, жените си и децата си. Ако нарушим клетвата си, нека бъдем от губещите, които нарушават обета пред Алла̄ху теа̄ля̄. О, Пратенико на Аллах, ние държим на думата си. Алла̄ху теа̄ля̄ да ни дари с успех.“ И продължи: „О, Пратенико на Аллах! Можете да ни поставите условия, гарантиращи вашата сигурност.“ Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* ги насърчи към исляма и им рецитира от Свещения Кора̄н. След това им каза: **„Условието ми в името на моя Господар, е да служите на Алла̄ху теа̄ля̄ и да не Го съд-**

ружавате с нищо друго. Условието, касаещо мен и моите сподвижници, е да ни приютите, да ни помагате и да ни защитавате от това, от което защитавате себе си.“

Берā бин Ма’рӯр *(радияллāху анх)* каза: „Кълна се в Аллāху теāлā, Който ви изпрати като пейгамбер с истинската религия и книга, че ще ви браним така, както браним своите жени и деца. Приемете нашата клетва, о, Пратенико на Аллах!“

Аббāс бин Убāде *(радияллāху анх)*, от мединските мюсюлмани, за да затвърди споразумението, сключено с Пратеника на Аллāху теāлā, обръщайки се към своите другари ги запита: „О, хора от племето Хазрадж! Наясно ли сте по въпроса с приемането ви на Мухаммед *(алейхисселяāм)*?“ и след като получи положителния им отговор продължи: „Вие приемате да бъдете до него в мир и по време на война и да му се подчинявате. Ако смятате да го оставите сам и без подкрепа, когато се случи нещо лошо с парите и имота ви и вашите роднини и познати бъдат убити, сторете го още сега. Кълна се в Аллāху теāлā, ако извършите това, ще бъдете от губещите и на този, и в отвъдния свят. Ако пък смятате да сте му верни, дори и имота си да загубите и най-близките ви роднини да бъдат убити, дръжте се за него. Кълна се в Аллāху теāлā, това е най-доброто за вас и в двата свят.“ Приятелите му отвърнаха: „Дори и имота си да загубим и най-близките ни да бъдат убити, ние не бихме се отказали от нашия Пейгамбер и никога не бихме се отделяли от него. Ще умрем, но няма да се откажем.“ След това, обръщайки се към Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, попитаха: „Ако спазим обещанието си, какво ще получим, о, Расӯляллах?“ Тогава любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* отговори: **„Задоволството на Аллāху теāлā и Дженнета.“**

Всеки един от тях, в качеството си на представител на племето си, положи клетва. Пръв положи клетва Есад бин Зурāра *(радияллāху анх)*, с думите: “Заклевам се да изпълня обещанието си към Аллāху теāлā и Неговия Пратеник и да се боря за това с живота и имуществото си!” Последваха го и останалите, като положиха клетва по посочения начин и изразиха своето доволство и отдаденост, казвайки: “Приехме призива на Аллāху теāлā и Неговия Пратеник. Послушахме и се подчинихме.”. По този начин, без колебание, те изразиха своята жертвоготовност. Жените положиха клетвата, изричайки словата без ръкостискане.

Всички те се врекоха да не съдружават с нищо Всевишния Аллах, да не крадат, да не наклеветяват, да не прелюбодействат, да не погубват децата си, да не лъжат, да не се противят на доброто...

По време на споразумението от възвишението Акабе се чу следния вик: „О, хора, нощуващи в Минā! Пророкът и мюсюлманите от Медӣна се споразумяха да воюват срещу вас.“ Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* обясни, че това е шейтāнът на Акабе, след което се обърна към викащия: **„О, враже на Аллāху теāлā! Ще се справя и с теб.“**

После заповяда на мюсюлманите от Медӣна да се върнат по шатрите си. Аббāс бин Убāде *(радияллāху анх)* му рече: „О, Пратенико на Аллах! Кълна се, ако вие пожелаете, утре сутринта бихме нападнали и убили всички неверници, намиращи се в Минā." Думите му зарадваха Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, но той отвърна: **„Все още не ни е повелено да постъпваме по този начин. Засега се върнете по местата си."**

Имāм Несāӣ предава от Абдуллах бин Аббāс *(радияллāху анх)*, че енсāрите, които присъствали на споразумението в Акабе, идвайки при Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, станали мухāджири.[82]

Преселението на мюсюлманите в Медӣна

След последното споразумение в Акабе за мюсюлманите Медӣна се превърна в място, където щяха да намерят спокойствие и закрила. Езичниците като чуха за споразумението в Акабе изпаднаха в ярост. Вече за мюсюлманите бе невъзможно да останат в Мекка. Разкривайки положението си пред Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, поискаха разрешение за преселение. Един ден Пейгамберът ни *(алейхиссалāту весселāм)*, приближавайки се радостно към своите сподвижници, им каза: **„Известено ми бе мястото ви за преселение. Това място е Ясриб** (Медӣна)**. Преселете се там."** и **„Там се сплотете с вашите братя мюсюлмани. Всевишният Аллах ги направи ваши братя, а Ясриб – място, където да се намерите сигурност и спокойствие."** След разрешението и препоръката на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* мюсюлманите започнаха да се преселват в Медӣна.[83]

Пейгамберът ни *(алейхиссалāту весселāм)* предупреждаваше преселниците да бъдат предпазливи и предвидливи. За да не ги заподозрат неверниците, излизаха на малки групички и се движеха колкото се може по-тайно. Пръв в Медӣна се пресели Ебӯ Селеме *(радияллāху анх)*, който бе измъчван твърде много от езичниците. След време обаче, забелязвайки това движение на мюсюлманите, езичниците започнаха да възпрепятстват по всякакъв начин тяхното преселение: връщаха обратно онези от преселващите се мюсюлмани, които видеха; разделяха жените от мъжете им; затваряха ги и ги подлагаха на различни мъчения, но заради страха от вътрешни междуособици не смееха да ги убиват. Въпреки това мюсюлманите не спираха тайно да се преселват в Медӣна.

Един ден Хазрети Омер запаса меча, взе стрелите и копието си и пред погледа на всички извърши тавāф около Кяабе. След това се провикна на тълпата от езичници: „Ето и аз се преселвам по пътя на Аллāху теāлā, за да

---

[82] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 438; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 221-223; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, II, 261

[83] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 226

опазя религията си. Ако има някой, който иска да остави след себе си жена-вдовица, деца-сираци и разплакана майка, да се яви пред мен зад тази долина!“

По такъв начин Хазрети Омер с още двадесет мюсюлмани, посред бял ден, се отправи към Медӣна. От страх никой не се осмели да ги спре. След това открито преселение на Омер *(радияллāху анх)* мюсюлманите се стекоха към Медӣна.

В това време разрешение за преселение поиска и Хазрети Ебӯ Бекр, но любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* му каза: „**Потърпи. Надявам се Всевишният Аллах да разреши и на мен. Тогава двамата заедно ще се преселим.“** Хазрети Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* попита: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Има ли такава вероятност?“ В отговор Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* го зарадва с думите: **„Да, има!“** Хазрети Ебӯ Бекр се зарадва много. Веднага купи две камили за 800 динара и започна да чака този ден.

В Мекка вече бяха останали само любимият ни Пейгамбер, Хазрети Ебӯ Бекр, Хазрети Али, бедните, болните, старците и мюсюлманите, които бяха затворени от езичниците.

Жителите на Медӣна (енсāрите) посрещнаха с отворени обятия пристигащите от Мекка преселници (мухāджири) и ги приеха в домовете си. Между тях се завърза голямо братство.

Езичниците бяха обезпокоени от евентуалното преселение на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* и заставането му начело на мюсюлманите в Медӣна. Затова те се събраха в Дāр-ун-Недве (Дома на събранието) и започнаха да обсъждат положението. На това събрание присъства и шейтāнът, приемайки образа на един старец от Неджд – Шейх-и Неджд̄и, и послуша техните разговори. Имаше различни предложения, но нито едно от тях не бе прието. Тогава шейтāнът се обади: „Нито едно от вашите предложения не е разрешение на въпроса, защото той с това миловидно лице и с тези благи думи би объркал всичко. Измислете нещо друго.“

Вождът на курайшите Ебӯ Джехл каза: „От всеки род да изберем по един силен младеж и всички с мечове в ръка да се нахвърлят върху Мухаммед и да пролеят кръвта му. Така няма да се разбере кой го е убил и ще се съгласят с кръвнината, която ще им платим.“ Шейтāнът хареса много това предложение и ги подтикна към неговото реализиране.[84]

В това време, когато езичниците подготвяха този коварен план, Расӯл *(алейхисселя̄м)* получи разрешение от Аллāху теāлā за преселение. Джебрāил *(алейхисселя̄м)*, явявайки се, извести Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* за заговора на неверниците и му каза тази нощ да не спи в постелята си. Любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* заповяда на

[84] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 124; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 227

Хазрети Али: **„Тази нощ легни в моята постеля и се завий с моята връхна дреха! Не бой се, нищо лошо няма да ти се случи.“** и му заръча да предаде оставените при него за съхранение вещи на собствениците им.

Хазрети Али, без никакъв страх, с готовност за саможертва, изпълни заповедта на Любимия на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

В нощта на преселението Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* излезе от благословения си дом, който бе заобиколен от езичниците. Произнесе първите десет āйети на сӯра „Йāсӣн“, взе шепа пръст и я разпръсна върху главите на езичниците. Според предание, езичниците, върху чиито глави се изсипала от тази пръст, били убити в битката при Бедр. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* мина между тях съвсем спокойно, без да го види никой, и продължи към дома на Хазрети Ебӯ Бекр.

След известно време при тях дойде един човек и ги попита: „Какво чакате тук?“, а те отговориха: „Чакаме Мухаммед да излезе от дома си.“ Тогава човекът им каза: „Кълна се, че Мухаммед мина между вас и хвърли пръст по главите ви.“ Езичниците опипаха главите си и се убедиха в правотата на думите му. Веднага влязоха вътре и завариха Хазрети Али да лежи в постелята на Расӯл *(алейхисселяāм)*. Попитаха го за Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Той им отговори: „Не знам! Да не би да ми е наредено да го следя!“ Набиха го и го затвориха за известно време, след което го пуснаха.

Започнаха да търсят Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*.[85] Най-напред отидоха в къщата на Хазрети Ебӯ Бекр и попитаха дъщеря му Есмā. Като не получиха никакъв отговор от нея, я пребиха. След това го потърсиха навсякъде, но не успяха да го открият. Побесняха. Ебӯ Джехл, който бе най-свирепият сред тях, обеща да даде награда от сто камили на този, който доведе Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и Хазрети Ебӯ Бекр или съобщи тяхното място. Чувайки за наградата, алчните за богатство се въоръжиха и се впуснаха да ги търсят.

Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* дойде в дома на Хазрете Ебӯ Бекр-и Сиддӣк и му съобщи, че е получил разрешение за преселение. Хазрети Ебӯ Бекр го попита, дали и той ще е с него. Като узна, че в това пътуване ще е редом до Любимия на Аллāху теāлā, не сдържа сълзите си и заплака от радост. Каза: „Нека майка ми, баща ми и животът ми бъдат жертвани за вас о, Пратенико на Аллāху теāлā! Камилите са готови. Приемете тази, която пожелаете.“ Но Султанът на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)* му отвърна: **„Бих се качил на камилата само ако я купя.“** и той бе принуден да каже цената на камилата.

---

[85] Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, II, 309

Хазрети Ебӯ Бекр нае Абдуллах бин Урайкит, който много добре познаваше пътищата, да им показва пътя. Заповяда му след три дни да доведе камилите до пещерата, намираща се в планината Севр.

На 27-ия ден на месец сафер, в четвъртък, Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и Ебӯ Бекр-и Сиддӣк, взимайки малко храна при себе си, се отправиха към планината Севр. През целия път Хазрети Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* вървя ту от лявата страна на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, ту от дясната му страна, ту след него, ту пред него. Забелязвайки това Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* го попита защо постъпва по този начин. Хазрети Ебӯ Бекр му отговори: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллāху теāлā! Правя го, за да ви предпазя от евентуална опасност, която би могла да ви сполети." Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„"О, Ебӯ Бекр! Искаш ли нещастие, което ще сполети мен, да сполети теб вместо мен?"** Хазрети Сиддӣк отговори: „Бих искал, о, Расӯляллах! Кълна се във Всевишния Аллах, Който ви е изпратил като истински пейгамбер с истинската религия!"[86]

По пътя налъмите на Пейгамбера ни *(алейхиссалāту весселāм)*, които бяха много тесни, се скъсаха и краката му се разраниха. След трудното изкачване на планината се добраха до пещерата. Пред входа на пещерата Хазрети Ебӯ Бекр рече: "О, Пратенико на Аллах! Нека вляза пръв в пещерата и да видя дали има нещо, което би могло да навреди на благословеното ви тяло. Ако стане нещо, да пострадам аз!" Влезе и я разчисти. Вътре имаше много малки и големи дупки. Хазрети Ебӯ Бекр разкъса дрехата си и запуши дупките, но една от тях остана. Нея закри с петата си и след това покани Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* влезе, постави главата си в скута на Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* и заспа. В това време една змия ухапа крака на Хазрети Сиддӣк. Въпреки болката, той, за да не събуди Расӯлюллах, не помръдна, но една негова сълза капна върху благословеното му лице и любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* го попита: „Какво стана, о, Ебӯ Бекр?" Хазрети Ебӯ Бекр каза: „Ухапа ме една змия от дупката, която бях запушил с крака си." Тогава Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* намаза със слюнката си ухапаното място и болката му веднага изчезна.

През това време езичниците, следвайки следите, стигнаха до пещерата. Входът на пещерата бе покрит с паяжина и два гълъба си бяха свили гнездо. Следотърсачът Курз бин Алкаме каза: „Ето тук следите се губят." Неверниците отвърнаха: „Ако бяха влезли вътре, паяжината щеше да бъде разкъсана." Някои от тях рекоха: „И без това сме дошли до тук, да влезе някой и да провери.", но неверникът Умеййе бин Халеф възрази: „Толкова

[86] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 230; Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, XXX, 78

ли сте глупави! Каква работа имате в пещера, чийто вход е покрит с пластове паяжина. Кълна се, че този паяк е изплел тази мрежа още преди да се е родил Мухаммед.“ Докато неверниците спореха пред входа на пещерата, вътре Хазрети Ебӯ Бекр се безпокоеше за живота на Расӯлюллах *(саллеллāху алейхи ве селлем)*. „О, Пратенико на Аллах! Кълна се в Аллāху теāлӯ, не се тревожа за себе си, но ме е страх за вас. Ако убият мен, аз съм един, нищо няма да се промени, но ако се случи нещо с вас, то тогава цялата общност ще загине и ислямът ще бъде обречен на изчезване.“ рече той. Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(саллеллāху алейхи ве селлем)* му отвърна: **„О, Ебӯ Бекр, не се страхувай! Без съмнение Аллāху теāлӯ е с нас!“**

Ебӯ Бекр-и Сиддӣк не спря да се тревожи и каза: „О, Пратенико на Аллāху теāлӯ! Животът ми да бъде пожертван за вас! Ако някой от тях се наведе, ще ни види.“, Пейгамберът ни *(саллеллāху алейхи ве селлем)* го успокои с думите: **„О, Ебӯ Бекр! Двама, а третият е Аллāху теāлӯ. Не тъгувай! Хак** (Аллāху) **теāлӯ е с нас.“** Езичниците се отказаха да влязат в пещерата и се върнаха назад.[87]

В Свещения Корāн това състояние е предадено по следния начин, меāл: **“Ако вие не му помогнете** (на Моя Любим)**, Аллāху теāлӯ вече му помогна,** (спомнете си за времето)**, когато неверниците го изкараха** (от Мекка) **– и бе един от двамата** (с Ебӯ Бекр)**, когато бяха в пещерата** (на върха на планината Севр)**; когато рече той** (Расӯлюллах) **на своя другар** (Ебӯ Бекр-и Сиддӣк)**: “Не страдай! Помощта на Аллāху теāлӯ без съмнение е с нас.” И низпосла Аллāху теāлӯ Своето успокоение над него, и го подкрепи** (Своя Любим) **с воини** (с меляикета)**, които вие не видяхте, и стори той словото на неверниците да е презряното, а Словото** (тевхӣд) **на Аллāху теāлӯ е много велико. Аллāху теāлӯ е абсолютният Победител.”** (сӯра Тевбе: 40)

В пещерата останаха три дни и три нощи. През това време синът на Хазрети Ебӯ Бекр *(радиялāху анх)* Абдуллах идваше нощем при тях и им съобщаваше всичко, което се говори в Мекка, а освободеният му роб и овчар Āмир бин Фухейра им носеше мляко и заличаваше следите.

На четвъртия ден любимият ни Пейгамбер *(саллеллāху алейхи ве селлем)* и Хазрети Ебӯ Бекр се качиха на камилата Кусвā. На другата камила пък се качи Хазрети Āмир бин Фухейра и водачът им Абдуллах бин Урайкит и потеглиха към Медӣна.

Изпратеният като милост за светове Пратеник на Аллāху теāлӯ *(саллеллāху алейхи ве селлем)* напусна родното си място – възхваляваният от Всевишния Аллах най-почитан град Мекка. Обръщайки камилата си към Месджид-и Харāм с много тъга каза: **“Кълна се в Аллāху теāлӯ! Ти си най-ценната местност, сътворена от Аллāху теāлӯ, ти си най-любимото**

---

[87] Муслим, *“Фезāилу’с-Сахāбе”*, 1; Тирмизӣ, *“Тефсӣру’л-Кур’ан”*, 10; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 228; Ибн Ебӣ Шейбе, *ел-Мусаннеф*, VII, 471; VII, 459

място за Него. Ако не бях принуден, нямаше да те напусна. За мен няма по-красив и по-любим дом от теб. Ако моето племе не ме бе принудило, нямаше да тръгна, нямаше да потърся друго убежище освен теб!”

В този момент Джебрāил *(алейхисселя̄м)* дойде при Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и го попита: „О, Пратенико на Аллāху теāля̄! Затъжи ли се за родното си място?“, **„Да, затъжих се!“** отговори той *(салляллāху алейхи ве селлем).* Тогава Джебрāил *(алейхисселя̄м)* го зарадва и утеши с вестта, че ще се върне в Мекка с 85-и āйет от сӯра Касас.

Пътуването протичаше спокойно. Неверниците ги търсеха навсякъде, но Всевишният Аллах ги пазеше от злото на езичниците. Когато пристигнаха в местността Кудейд, спряха пред шатрата на известната със своята щедрост и великодушие, умната и целомъдрена жена на име Умму Ма’бед. Поискаха да купят фурми и месо за ядене, но тя им каза, че би ги нагостила, но за съжаление няма нищо. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* я попита дали имат мляко. Отговори, че животните им са безплодни. Султанът на вселената *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* видя една слаба овца, която стоеше до шатрата и попита Умму Ма’бед: **„О, Умму Ма’бед! Тази овца защо стои завързана тук?“** Тя отвърна: „Тя е много болна и слаба и от изтощение не можа да отиде със стадото.“ Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* я попита: **„Дава ли изобщо мляко? Разрешавате ли ми да я издоя?“** Тя разреши и Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, отивайки при овцата, спомена името на Аллāху теāля̄ и отправи ду’ā за берекет (изобилие). Когато с благословената си ръка докосна вимето на овцата, то се напълни с мляко и потече. Веднага донесоха един съд и го напълниха. Най-напред дадоха на Умму Ма’бед да пие, след това на Хазрети Ебӯ Бекр и на останалите. Всички пиха до насита. Най-накрая пи и самият той *(салляллāху алейхи ве селлем)*. След това отново издои овцата и напълни най-големия съд, намиращ се в шатрата и го даде на Умму Ма’бед.

След като си тръгнаха, пристигна мъжът на Умму Ма’бед. Видя млякото и с радост попита жена си: „О, Умму Ма’бед! Откъде е това мляко?“ Тя му разказа всичко, което се бе случило през този ден. Каза: „Днес у нас дойде един благословен човек и това, което виждаш е неговият дар, неговият берекет.“ Мъжът ѝ я помоли да опише този човек и тя го описа най-подробно.

Рече: „Този благословен човек беше с много красива осанка и миловидно лице. В очите му имаше малко червенина, гласът му беше нежен. Благословените му мигли бяха дълги. Бялото на окото му беше много бяло, а черното – много черно. Косата му беше черна, брадата – гъста. Когато мълчеше, в облика му се появяваше внушителност и достойнство. Когато говореше, се усмихваше и редеше думите като бисерни мъниста. Отдалече изглеждаше много внушителен, но отблизо беше много мил и приятен.

Намиращите се при него му оказваха уважение и с любов изпълняваха неговите заповеди.“ Нейният мъж, слушащ в захлас, рече: „Кълна се, че това е човекът, когото търсят курайшите. Ако го бях срещнал, щях да му служа и нямаше да се отделям от него.“ Според предание, тази овца е живяла осемнадесет години и нейното мляко било достатъчно за препитанието на това семейство. А мъжът на Умму Ма’бед настигна Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* в долината Рим и прие исляма. По-късно и Умму Ма’бед прие исляма.[88]

Сурāка бин Мāлик

Неверниците не спираха да търсят отправилите се към Медӣна Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и Хазрети Ебӯ Бекр. Неоткриването им щеше да се превърне в сериозна заплаха за тях. Те бяха много разтревожени от мисълта, че мюсюлманите могат да основат ислямска държава и да ги унищожат за кратко време. Поради тази причина езичниците започнаха да използват всичките си възможности. Обявиха награда от сто камили и много богатство за този, който убие или плени Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и Хазрети Ебӯ Бекр. Тази новина достигна и до Сурāка бин Мāлик от рода Мудлидж, който бе опитен следотърсач.

Един ден хората от рода Мудлидж се събраха в местността Кудайд. Сред тях се намираше и Сурāка бин Мāлик. В този момент дойде един човек от курайшите и каза на Сурāка: „О, Сурāка! Кълна се, че преди малко видях една група от трима души, които отиваха към брега. Сигурно са Мухаммед и неговите сподвижници.“ Сурāка не искаше да подели наградата с никого и затова, казвайки: „Не, не са те. Това са еди-кои си хора, които бяха минали преди малко оттук. Ние ги видяхме“, се престори, че не предава никаква важност на думите му.

Сурāка бин Мāлик постоя известно време, след което незабелязано се отдалечи оттам. Пристигайки в дома си, нареди на слугата си да вземе коня и оръжието си и да го изчака зад долината. Самият той взе копието си, обърна острието му надолу, за да не блести, качи се на коня си и тръгна по следите им. Настигна ги. Бе толкова близо, че чуваше как Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* чете Свещения Корāн. Когато Хазрети Ебӯ Бекр се обърна назад, забеляза Сурāка бин Мāлик и силно се разтревожи. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* го успокои, както в пещерата, с думите: **„Не страдай! Аллāху теāлā е с нас!“**

От Хазрети Бухāрӣ се предава, че когато Хазрети Ебӯ Бекр съобщил на Расӯлюллах, че един конник се приближава към тях, Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* отправил следната ду’ā към Всевишния Аллах: **„О, Господарю! Събори го на земята!“** Според друго

[88] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 230

предание, когато Сӯрака се доближил до тях, Хазрети Ебӯ Бекр започнал да плаче. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* го попитал защо плаче. Той му отговорил: „Не плача за себе си, а за вас. Страх ме е да не ви навреди.“

Сурāка се доближи много близо до Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и каза: „О, Мухаммед! Днес кой ще те защити от мен?“ Султанът на вселената му отговори: **“Ще ме опази Аллāху теāлā, Който е Джеббāр** (Всеподчиняващ) **и Каххāр** (Покоряващ)**.”** В този момент предните крака на коня на Сурāка потънаха до колена в пясъка. Спасявайки се, отново се опита да нападне, но краката на коня му отново потънаха. Всичките му усилия да освободи коня си бяха напразни. Намиращия се в безизходица Сурāка започна да моли състрадателния ни и милостив Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*, събрал в себе си всички черти на красивата нравственост. Накрая Сурāка каза: „О, Мухаммед! Разбрах, че си закрилян. Помоли се да се освободя. Вече няма да ти навредя и няма да те издам на преследвачите.“ Султанът на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)* отправи следната ду'ā: **„О, Господарю! Ако той е искрен, освободи коня му!“**. Аллāху теāлā прие тази молба и едва тогава конят на Сурāка успя да се освободи. От мястото, където бяха потънали краката на коня, към небето се издигна нещо като дим. Удивеният Сурāка разбра, че Мухаммед *(алейхисселāм)* се намира под постоянна закрила. Каза му: „О, Мухаммед! Аз съм Сурāка бин Мāлик. Обещавам ти, че никога няма да правя това, което не харесваш. Твоето племе обяви много голяма награда за теб и твоите приятели.“ и му разказа подробно за решението на курайшите. След това им предложи храна и камила, но любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* не прие и каза: **„О, Сурāка! Докато ти не приемеш исляма, аз не бих приел твоята камила и твоя добитък. Само не казвай на никого, че си ни видял! Това стига!“**

От Ибн-и Саад се предава, че когато Сурāка казал на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* да му заповяда това, което желае, Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* му отвърнал: **„Стой в родното си място и не позволявай на никого да ни настигне.“**

Ако Всевишният Аллах пожелае нещо да се случи, то се случва. Когато някой Му се довери с чисто сърце и следва Неговия път могат да се случат невероятни неща. Разяреният като лъв Сурāка, който се бе отправил да убие Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и да получи обявената от курайшите награда, по волята на Аллāху теāлā вече бе като смирено и покорно дете. Способният на всичко Аллāху теāлā, за да опази Своя Любим, обърна сърцето на Сурāка към добро. Разбира се, Всевишният Аллах нямаше да остави Своя Любим сам, защото го изпрати като милост за световете, изпрати го, за да покаже на хората пътя към вечното щастие.

След всичко това Сурāка се върна назад и не разказа нищо за случилото се.[89]

Радвайте се! Радвайте се! Идва Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*!..

В понеделник, осмия ден от месец рабӣ'ул-еввел Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, Хазрети Ебӯ Бекр, Āмир бин Фухейра *(радияллāху анхум)* и Абдуллах бин Урайкит пристигнаха в Кубā. Този ден стана начало на ислямското летоброене. Отседнаха в дома на Кулсум бин Хидм, който бе мюсюлманин. Тук, в Кубā изградиха първия месджид. В долината Кубā отслужиха първия петъчен намāз и изнесоха първото хутбе (проповед). Този месджид е възхвален в Свещения Корāн по следния начин, меāл: **„...Месджидът, основан върху таква*...“** (сӯра Тевбе:108)

В това време останалият в Мекка Хазрети Али отиде в Кяабе, седна на обичайното място, където сядаше Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и върна на всички хора нещата, които те бяха поверили на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

Останалите в Мекка мюсюлмани, сред които се намираше и семейството на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, бяха под покровителството на Хазрети Али. След известно време Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* заповяда на Хазрети Али да доведе семейството му в Медӣна.

Лъвът на Аллāху теāлā – Хазрети Али отиде до мястото, където се събираха курайшите и им каза: „С позволението на Аллāху теāлā (Иншāалах) утре отивам в лъчезарната Медӣна. Имате ли нещо да ми казвате? Ако имате, кажете го сега.“ Всички наведоха глави и не казаха нищо. На сутринта Хазрети Али събра вещите на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, и заедно със семейството му и роднините си, се отправи на път. Успя да настигне Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* в Кубā с подути и окървавени крака, тъй като през деня се укриваше от неверниците, а през нощта се движеше пеша. Бе толкова изнемощял, че нямаше сили да отиде при Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Като разбра това, Мухаммед *(алейхисселя̄м)* отиде лично при него. Като го видя, го съжали, прегърна любимия си чичов син, погали нежните му крака, които бяха понесли много трудности по пътя на Аллāху теāлā и отправи ду'ā за неговото оздравяване. Предава се, че в чест на тази негова саможертва е бил низпослан следният āйет, меāл: **„Сред хората има такива, които се жертват в името на задоволството на Аллāху теāлā...“** (Бакара: 207)

Когато мухāджирите и енсāрите научиха, че Султанът на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)* е потеглил към Медӣна, зачакаха с голямо

[89] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 489; Ибн Ебӣ Шейбе, *ел-Мусаннеф*, IV

вълнение неговото пристигане. По този повод в крайните райони на Медӣна поставиха наблюдатели, които да известят хората за неговото пристигане. Изгарящите от любов към него, отправяйки поглед към хоризонта, го чакаха дни наред, така, както горещата и жарка пустиня жадува за вода. И изведнъж се чу: „Идват! Идват!..“ Чуващите радостния възглас насочиха погледа си към знойната пустиня. И наистина! Ето ги! Идваха! Идваха!.. С голяма величественост се приближаваха към тях. Из улиците на Медӣна се чуваха само радостните възгласи на хората: „Радвайте се! Радвайте се, о, жители на Медӣна! Пратеникът на Аллāху теāля̄ пристига! Любимецът на Аллāху теāля̄ пристига!“ Очакващите тази радостна вест, малки и големи, обличайки най-хубавите си дрехи, бързаха да посрещнат така дългоочаквания гост – Султана на вселената. Сълзи на радост се стичаха като реки по бузите им. Възгласите на прослава и превъзнасяне на Аллāху теāля̄ изпълниха целия град, извисиха се до небесата.

Това бе най-неповторимият, най-незабравимият ден в историята на Медӣна. Цареше атмосфера на мъка и радост, защото от едната страна (в Мекка) се намираха враговете, които искаха да убият Любимия на Аллāху теāля̄, познат от всички като “Емӣн”, а от другата страна (в Медӣна) – онези, които бяха готови да пожертват живота си за него и неговите приятели.

Всички жители на Медӣна искаха, колкото се може по-скоро, да видят сияйното лице на любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*. В този невиждан и неповторим празничен ден децата и жените нареждаха следните стихове:

“Талеа’л-бедру алейнā,
Мин сенийййāти’л-Ведā,
Веджебе’ш-шукру алейнā,
Мā де’Аллāху дāи!
Еййух-ел-меб’ӯсу фӣнā,
Джи’те бил-емр-ил мутā!”

Отвсякъде се чуваха приветствия и покани: „Добре дошъл, о, Пратенико на Аллах!“, „Заповядайте у нас, о, Пратенико на Аллах!..“ Големците на Медӣна, хващайки юздите на камилата му, го молеха: „О, Пратенико на Аллāху теāля̄! Заповядайте у нас!..“, но той им казваше: **„Пуснете юздите на камилата! Тя има задача. Където коленичи, там ще отседна.“** Вълнението и любопитството бе голямо. Къде ли щеше да коленичи Кусвā? Кусвā продължаваше да се движи към вътрешността на Медӣна. При всеки дом, край който минаваше Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*, стопаните го молеха: „О, Пратенико на Аллāху теāля̄! Заповядайте у нас!“ Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, усмихвайки се, им отвръщаше: **„Направете път на камилата! На нея ѝ е повелено къде да коленичи.“** Кусвā стигна до мястото, където сега се намира вратата на джамията на

Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* – Месджид-и Небевӣ и коленичи, но Расӯл *(алейхисселя̄м)* не слезе. Тя отново се надигна, повървя малко и връщайки се на същото място, коленичи и повече не стана. Тогава Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* слезе от камилата и каза: **„Тук ще отседнем, с позволението на Аллах.“** и попита: **„Чие е това място?“** Обясниха му, че това място принадлежи на синовете на Амр – Сухейл и Сехл, които бяха сирачета. Тогава Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* попита за най-близката къща на своите роднини, защото майката на дядо му Абдулмутталиб бе от рода Неджāр. Хазрети Хāлид бин Зейд Ебӯ Еййӯб ел-Енсāрӣ зарадван каза: „О, Пратенико на Аллāху теāля̄! Най-близка е моята къща! Ето я! А това е вратата ѝ!“ и показа къщата си. След това взе багажа от гърба на камилата и покани Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* в дома си.

Мюсюлманите от Медӣна и мухāджирите се зарадваха твърде много на преселението на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*.

ГОДИНИТЕ В ЛЪЧЕЗАРНАТА МЕДӢНА

С преселението на любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* в Медӣна през тринадесетата година от бисет (622г.), дванадесетия ден от месец рабӣ'ул-еввел, започна десетгодишния период от живота му в Медӣна.

Хазрети Хāлид бин Зейд Ебӯ Еййӯб ел-Енсāрӣ бе удостоен с щастието да приеме в дома си Султана на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Пратеникът на Аллāху теāля̄ предпочете да обитава долния етаж на къщата му и се настани там, защото бе много удобен и подходящ за посрещане на многото посетители, които идваха да се видят с него.

Хазрети Хāлид разказва по следния начин: "Когато Расӯлюллах ни удостои със своето присъствие, реши да отседне на долния етаж. Това много ни натъжаваше. Един ден казах: "Майка ми и баща ми да се жертват за вас, о, Расӯляллах! Много ме безпокои фактът, че ние оставаме на горния, а вие - на долния етаж. Не мога да успокоя сърцето си! Много ми е тежко! Моля ви, позволи ние да останем тук, а вие да се настаните горе." Тогава ми отговори: **"О, Ебӯ Еййӯб! На нас ни е по-удобно и подходящо да останем на първия етаж."** Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* ми обясни, че, ако остане на долния етаж, ще може по-спокойно да посреща гостите. Така ние се подчинихме на неговото желание и останахме на горния етаж.

Веднъж се случи така, че стомната ни се счупи, и за да не предизвика неудобство разлялата се вода върху намиращия се на долния етаж Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, ние веднага с жена ми попихме водата с единствения ни кадифен юрган, с който се завивахме."

Хазрети Ебӯ Еййӯб ел-Енсāрӣ продължаваше да се безпокои от това, че живее на горния етаж. Накрая Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* се качи да живее на втория етаж.

Хазрети Ебӯ Еййӯб разказва: „Винаги готвехме вечеря за Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и му я занасяхме. Когато връщаше останалата от вечерята храна, аз и жена ми Умму Еййӯб търсехме този край, от където е ял той *(салляллāху алейхи ве селлем)*, и ние ядяхме от там за берекет. Една вечер бяхме приготвили храна, в която имаше лук или чесън. Когато Расӯлюллах ни върна храната, ние не видяхме следи от неговите пръсти. Бях се притеснил много. Плачейки отидох при него и му казах: „О, Пратенико на Аллах! Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас! Вие върнахте храната, но ние с Умму Еййӯб не видяхме вашите благословени следи по нея, защото ние ядяхме за изобилие от местата, докоснати от пръстите ви." Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* отговори: **„В този зеленчук усетих някаква миризма и затова не ядох. Аз съм човек, който общува с меля̄ике."** Попитах го: „Тогава тази гозба харāм ли е (забранена ли е)?". Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* ми отговори: **„Не. Аз не го харесах заради миризмата му."**, "След като вие не го харесвате, значи и аз няма да го харесам " казах аз. Пейгамберът ни рече: **"Вие го яжте."** След тези негови думи ние ядохме от тази храна, но друг път гозба с този зеленчук не сме приготвяли за Расӯлюллах.

Друг път бяхме приготвили гозба, която щеше да стигне само за Расӯлюллах и Ебӯ Бекр. Когато занесох храната, Расӯлюллах ми каза: **„О, Ебӯ Еййӯб! Покани тридесет души от първенците на енсāрите."** Аз започнах да се безпокоя, защото храната беше малко, но той *(салляллāху алейхи ве селлем)* отново каза: **„О, Ебӯ Еййӯб! Покани тридесет души от първенците на енсāрите."** Обзет от хиляди мисли, аз поканих тридесет души, и те дойдоха. Всички ядоха от гозбата и се нахраниха. Разбирайки, че това е едно чудо, вярата на дошлите се усили, и те още веднъж дадоха обет за вярност. После си тръгнаха. След това Расӯлюллах ми каза: **„Покани шестдесет души."** Този път без никакво притеснение, защото бях видял чудото, че храната не намалява, аз поканих тези хора. Те дойдоха, ядоха от храната и си отидоха. След тях Расӯлюллах ми каза: **„Покани деветдесет души от енсāрите."** Аз ги поканих. По заповед на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* те седнаха на софрата да се хранят по десетина души. По този начин се нахраниха сто и осемдесет души, а яденето, което бях занесъл стоеше недокоснато. Всички тези хора станаха свидетели на това голямо чудо."[90]

[90] Кāдӣ Ийāд, *Шифā-и Шерӣф*, 289

Побратимяването на ensа̄рите с муха̄джирите

За да е по-сплотено обществото на Медӣна, Пейгамберът ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* побратими преселилите се муха̄джири с енса̄рите, които ги приютиха в домовете си. Хазрети Али, който остана най-накрая, мислейки си, че е забравен, попита: „О, Пратенико на Аллах! Нима ме забравихте?“, но Султанът на вселената *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* го успокои, казвайки му: **„Ти си мой брат, на този свят и в отвъдния.“** Това братство се основаваше на принципа на материалната и духовна помощ. Енса̄рите оказваха, както материална, така и морална помощ на своите братя муха̄джири. По този начин тъгата им по родната земя, по домовете и роднините поне за малко щеше да премине. Мюсюлманите от Медӣна отвориха обятията си за братята си муха̄джири, поканиха ги в домовете си и им предложиха цялата си помощ. Това побратимяване още повече ги сближи и засили тяхната обич. Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* побратими всеки муха̄джир със сходен нему по характер енса̄р. Това братство бе на такова ниво, че те биха могли дори да споделят имота, наследен от бащите си.[91]

Всеки енса̄р даваше на своя брат-муха̄джир половината от това, което притежаваше – земи, градини, дом, богатство. Един от муха̄джирите – Абдуррахма̄н бин Авф разказва:

„Когато се преселихме в Медӣна, Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* ме побратими със Саад бин Рабӣ. След това побратимяване моят събрат ми каза: „О, братко Абдуррахма̄н! Аз съм най-заможният мюсюлманин в Медӣна. Разделих богатството си на две половини, едната е твоя.“ А аз му казах: „Всевишният Аллах да благослови имота ти. Аз нямам нужда от него. Ти само ме заведи до тържището, това ми стига.“

Преселенията, от времето на А̄дем *(алейхисселя̄м)* до това преселение на мюсюлманите от Мекка в Медӣна, бяха много, но нито едно от тях не бе толкова смислено и възвишено, с такава пожертвувателност, дружба и братство между преселниците и местното население. Всевишният Аллах в Кора̄н-и керӣм казва, меа̄л: **„Единствено мюсюлманите са братя.“** (сӯра Худжура̄т: 10) Това доказва, че истинската любов и искреност е свързана не с материални облаги, а с вяра и доверие. Сподвижниците постигаха това състояние само с еднократно намиране в присъствието на Расӯлюллах. Океани от фейз (сияние) и берекет, бликащата от сърцето на любимия ни Пейгамбер *(саллялла̄ху алейхи ве селлем),* чрез беседите му се вливаха в сърцата на сподвижниците и в резултат на това те проявяваха невиждана самоотверженост, всеотдайност и предпочитаха братята си пред себе си.

Всички мюсюлмани – енса̄ри и муха̄джири, сплотявайки се в този нов център на исляма, се врекоха да пожертват всичко, дори и живота си, за

[91] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 238; Ибн Кесӣр, *ел-Бида̄йе*, III, 226-229

укрепването на исляма. По този начин, събирайки се около Расӯлюллах, те градяха нов ред и щастлив живот, основан на исляма. Това бе първата крачка по пътя към формирането на Ислямската държава. Медӣна се превръщаше в люлка и център на исляма.

В Медӣна, освен мюсюлмани, имаше християни, юдеи и езичници. Юдеите се състояха от три племена – Бенӣ Кайнукā, Бенӣ Курайзā и Бенӣ Надр. Те бяха врагове на исляма и особено на любимия ни Пейгамбер.

Езичниците от Мекка виждаха голяма опасност в побратимяването на мюсюлманите и предусещаха, че ако в най-скоро време не предприемат някакви мерки, мюсюлманите ще укрепнат и нападайки Мекка, ще си върнат изоставените къщи и земи. Затова изпращаха заплашителни писма до мюсюлманите в Медӣна. В едно от тях се казваше: „Без съмнение, нито едно от враждуващите с нас арабски племена не ни е ядосало толкова, колкото вие. Защото вие, вместо да ни върнете човека, който е от нас, му помогнахте, приютихте го и го защитихте. Молим, да не заставате между нас и да го оставите на нас. Ако се държи добре с нас, най-много ние ще се зарадваме на това, но ако е обратното – ние знаем как да постъпим с него!..“

В отговор, Хазрети Кааб бин Мāлик им написа едно много хубаво писмо, в което възхваляваше Пейгамбера ни *(алейхиссалят̄у весселя̄м)*.

Заплашителни писма получиха и езичниците от Медӣна. Езичниците от Мекка ги заплашваха, че ако не изгонят от Медӣна или не убият Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, ще се бият с тях, ще ги убият и ще пленят жените им.

След тези заплахи езичниците от Медӣна, начело с двуличника Абдуллах бин Убей, се събраха и решиха в най-удобния за тях момент да навредят на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

Когато мюсюлманите научиха за това тяхно намерение, започнаха да го охраняват. Заради враждебното отношение на езичниците, мюсюлманите не можеха да излязат навън през нощта и да спят спокойно в домовете си. Убей бин Кааб разказва: „Когато Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и неговите сподвижници се преселиха в Медӣна, мюсюлманите станаха прицел на враждебно отношение от страна на арабските езически племена. Въоръжени сподвижниците дежуреха по цели нощи.“

Сплотилите се сподвижници се притичваха на помощ на намиращите се в опасност братя мюсюлмани. Най-ярък пример за това бе любимият ни Пейгамбер. Той освен че бе първенец във всяко добро начинание, бе първенец и в смелостта и безстрашието. Когато през нощта се чуеше писък, независимо по кое време, Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, като светкавица с коня си пристигаше първи на мястото, след това съобщаваше на сподвижниците си, че няма никаква опасност и ги успокояваше.

Месджид-и Небӣ (Месджидът на Пейгамбера ни)

Първата работа на Пейгамбера ни *(саляллāху алейхи ве селлем)*, след преселението му в Медӣна, бе да построи месджид, в който да се изпълнява съвместен намāз и да обучава своите сподвижници. Джебрāил *(алейхис-селям̄)*, явявайки се пред него, му каза: "О, Пратенико на Аллах! Всевишният Аллах ти повелява да построиш една къща (месджид) от камъни и кирпич." Любимият на Аллāху теāля̄ *(саляллāху алейхи ве селлем)* веднага купи земята, където бе коленичила камилата му Кусвā, въпреки че собствениците му много искаха да я подарят. Те казаха: „О, Пратенико на Аллах! Ние ви подаряваме тази земя. Отплатата ѝ чакаме само от Всевишния Аллах.", но Пейгамберът ни *(саляллāху алейхи ве селлем)* не се съгласи да приеме като подарък земята им, купи я, като заплати в повече.[92]

Работата започна. Изравниха терена и подготвиха камъните и кирпича. След всички приготовления, мюсюлманите се събраха за поставянето на основите. Първият камък в основата ѝ положи Мухаммед Мустафā *(саляллāху теāля̄ алейхи ве селлем)*. След това заповяда: **„Ебӯ Бекр да постави своя камък до моя! Омер да постави камъка си до този на Ебӯ Бекр! Осмāн да постави камъка си до този на Омер! Али да постави камъка си до този на Осмāн!"** След тях заповяда и на останалите сподвижници да поставят камъните си.

Всички сподвижници, начело с любимия ни Пейгамбер *(саляллāху алейхи ве селлем)*, се трудеха неуморно и без почивка. На благословения си гръб носеше камъни и кирпич. Основата на джамията издигнаха от камъни на метър и половина, стените иззидаха от кирпич. Един ден Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(саляллāху алейхи ве селлем)* носеше кирпич. Тогава един от сподвижниците, виждайки носещия кирпич Расӯлюллах *(саляллāху алейхи ве селлем)*, се приближи до него и с върховно благоприличие му предложи: „О, Пратенико на Аллāху теāля̄! Ще ми позволите ли, аз да го нося?" Но Мухаммед Мустафā *(саляллāху алейхи ве селлем)* с още по-голяма учтивост му отвърна, че самият той се нуждае от възнаграждението на Аллāху теāля̄ повече от него, и не му даде кирпича. Посъветва го да отиде и да си вземе друг.

При изграждането на месджида най-много се трудеше Расӯлюллах *(саляллāху алейхи ве селлем)*. Носеше най-тежките камъни при майсторите и в същото време съобщаваше на своите сподвижници с какви блага ще бъдат възнаградени за положените от тях усилия, като по този начин ги окуражаваше.

Мюсюлманите, виждайки усърдието на любимия ни Пейгамбер *(саляллāху алейхи ве селлем)*, се трудеха с още по-голям ентусиазъм. Аммāр бин Яасер носеше два кирпича – един за себе си и един за Расӯлюллах, докато

---

[92] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 239

другите носеха по един. Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(саллаллāху алейхи ве селлем)* го забеляза, отиде при него и с благословените си ръце го погали по гърба и му каза: **„О, сине на Сумеййе! За теб има две награди, а за другите има една”.**

Стените на джамията бяха издигнати за кратко време. Към тях за Пратеника на Аллāху теāлӯ *(саллаллāху алейхи ве селлем)* пристроиха и две помещения от кирпич и ги покриха с палмови клони. (Впоследствие тези помещения бяха увеличени до девет.) След приключване на строителството на месждида Пейгамберът ни *(саллаллāху алейхи ве селлем)* се премести от дома на Хазрети Хāлид бин Зейд в новопостроения си дом.

Стенанието на дънера

Пейгамберът ни *(саллаллāху алейхи ве селлем)* всеки петък четеше проповеди (хутбета), опирайки се на дънера на финиковата палма в месджида, наречен **Ханнāне**. След известно време бе направен минбер с три стъпала и той започна да използва него. В един петъчен ден, когато любимият ни Пейгамбер *(саллаллāху алейхи ве селлем)* се изкачи на минбера, за да прочете хутбето си, изсъхналият дънер, на който се подпираше преди, започна да плаче и стене с глас, наподобяващ плача на бременна камила. Стонът обаче не спираше. Чувайки това, Султанът на вселената *(саллаллāху алейхи ве селлем)* слезе от минбера, приближи се до дънера и го погали с благословените си ръце. В този момент стенанията му спряха. Сподвижниците, които станаха свидетели на голямата любов на дънера към Пейгамбера ни *(саллаллāху алейхи ве селлем)*, не успяха да сдържат сълзите си.

Във връзка с това Хазрети Енес бин Мāлик казва: „Дори и месджидът се разтресе от неговото стенание.“ Ибн-и Ебӯ Ведā също казва: „Дънерът се разцепи и се поклати. Расӯлюллах дойде, сложи благословената си ръка върху него и той замлъкна.“

За стенанието на дънера Пейгамберът ни *(саллаллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Кълна се във Всевишния Аллах, в Чиято длан е нефсът ми, ако не бях го погалил, от копнеж и мъка по мен щеше да плаче до Деня Къӣмет.“** След това по заповед на Расӯлюллах *(саллаллāху алейхи ве селлем)* дънерът бе заровен.

В друго предание се казва, че Пратеникът на Аллах *(саллаллāху алейхи ве селлем)*, обръщайки се към дънера, казал: **„Ако искаш, да те върна в градината, отново да се разклониш и да си възвърнеш стария вид. Ако искаш, да те засадя в Дженнета и приятелите** (приближените раби) **на Аллāху теāлӯ да ядат от твоите плодове.“** Пратеникът на Аллах *(саллаллāху алейхи ве селлем)* чул неговия отговор, който бил следният: „Засадете ме в Дженнета, за да ядат от моите плодове ближните на Всевишния Аллах и да бъда там, където няма да изгния.“ Този отговор чули и намиращите се около Пейгамбера ни *(саллаллāху алейхи ве селлем)* сподвижници. Той

обещал да изпълни неговото искане и обръщайки се към своите сподвижници казал: „**Той предпочете вечния живот пред този свят.“**

Бракът с Хазрети Āише

Султанът на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)* и Хазрети Ебӯ Бекр се преселиха в Медӣна, оставяйки семействата си в Мекка. Една година след смъртта на майка ни Хазрети Хадӣдже, Пратеникът на Аллāху теāлā се сгоди за Хазрети Āише в Мекка, но женитбата им се осъществи в Медӣна. В един хадӣс-и шерӣф, предаден от имāм Бухāрӣ се казва, че Хазрети Āише е съобщила: „Пратеникът на Аллāху теāлā ми каза: **„О, Āише! Ти ми беше показана два пъти в съня ми. Сякаш, бях видял върху парче зелен копринен плат твоя образ и ми беше казано:** „Това е бъдещата ти съпруга.“ След този сън Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* се сгоди за майка ни Хазрети Āише, но сватбата им се състоя по-късно. Самата тя го разказва така:

„Расӯлюллах, преселвайки се, беше оставил нас и дъщерите си в Мекка. По-късно, когато удостои с присъствието си Медӣна, изпрати освободения си роб Зейд бин Хāрисе и Ебӯ Рāфӣ с две камили и 500 динара за закупуване на необходимите вещи. А баща ми изпрати заедно с тях Абдуллах бин Урайкит с две-три камили и писмо, в което повеляваше на брат ми Абдуллах да качи на камилите майка ми Умму Рӯмāн, мен и сестра ми Есмā и да ни отправи на път. И така заедно със семейството на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* ние се отправихме на път. Когато стигнахме до местността Кубейд, Зейд купи още три камили с 500-те динара. Към групата се присъедини и Талха бин Убейдуллах. След като пристигнахме в местността Бейд до долината Минā, моята камила избяга. Аз бях в махмила (в коша на камилата). До мен беше и майка ми. Тя се тревожеше за мен, повтаряйки: „О, дъщеричке моя! О, невесто моя!“ Всевишният Аллах успокои камилата ни и ни спаси. Накрая пристигнахме в Медӣна. Аз слязох със семейството на баща ми.“

Семейството на Расӯлюллах слезе пред помещенията, пристроени към месджида. Майка ни Хазрети Āише остана в дома на баща си известно време. Един ден Хазрети Ебӯ Бекр попита Султана на вселената: „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Кое ви пречи да живеете с половинката си (с жена си)?“ Расӯлюллах отговори: **„Мехирът.“** Тогава Хазрети Ебӯ Бекр му изпрати пари.[93]

След това се състоя и сватбата им с майка ни Āише. По това време Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе на петдесет и пет години. Майка ни Хазрети Āише бе целомъдрена, много умна и способна, като на мига чрез поезия описваше случващите се събития. Никога не забравяше

[93] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 239; Кāдӣ Ийāд, *Шифā-и Шерӣф*, 300-301

изученото и наизустеното. Отличаваше се с отлична памет, знание, благороден характер и благочестивост. Сподвижниците научаваха много неща, чрез допитване до нея. Тя бе възхвалена с а̄йет в Свещения Кора̄н от Всевишния Аллах.

Еза̄н – призивът за молитвата нама̄з в исляма

Когато Месджидът на Пейгамбера ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* бе построен, не съществуваше специален начин за известяване на времето за нама̄з, както и нямаше специфично призоваване на мюсюлманите към месджида. Призивът ставаше с думите: **„Ессаля̄ту Джа̄ми'а".**

Расӯлюллах *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* се посъветва със своите сподвижници за това, по какъв начин да бъдат призовани мюсюлманите към извършване на нама̄за. Някои предложиха да се бие камбана, както при християните, други – да се надува тръба, както при юдеите, а трети – да се пали огън, който да се издига високо. Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* не прие нито едно от тези предложения.[94]

Абдуллах бин Зейд бин Са'лебе и Хазрети Омер сънуваха еза̄на, призива за молитвата нама̄з. Хазрети Абдуллах отиде при Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* и му разказа съня си:

„Сънувах един човек със зелен шал увит около робата му и с камбана в ръка. Попитах го дали продава камбаната, а той ми отговори: „Какво ще правиш с нея?" Отговорих му: „Ще я използвам за известяване на времената за нама̄з." Тогава човекът ми рече: „Аз ще те науча на нещо по-хубаво." и обръщайки се към късбля, на висок глас произнесе: „Алла̄ху екбер, Алла̄ху екбер..." След като свърши ми каза: „Когато ще се изправиш, за да изпълниш нама̄з, повтори същите думи, като към края добави „Кад ка̄мети'с-саля̄ту".

Тогава Расӯлюллах каза: **„Сънят ти е истина. Научи Билял на тези слова, за да ги чете!"** Този призив за нама̄з бе наречен еза̄н.[95]

Хазрети Билял се изкачи на един покрив до джамията и за първи път с тези думи призова мюсюлманите към нама̄за.

Когато Хазрети Омер чу призива еза̄н за нама̄з, изтича при Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* и му каза, че е сънувал същите тези думи. През тази нощ същия сън сънуваха и други хора от сподвижниците. През това време на Расӯлюллах *(алейхисселя̄м)* бе низпослан 9-ти а̄йет от сӯра „Джума̄".

Един ден, след като настъпи времето за утринния нама̄з, Билял-и Хабешӣ застана пред вратата на любимия ни Пейгамбер *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* и произнесе два пъти следните думи: **„Ес-са̄ляту хайрун миненнеум"**. Пратеникът на Аллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* му каза: **"Би-**

[94] Ибн Саад, *ет-Табака̄т,* I, 247
[95] Ибн Саад, *ет-Табака̄т,* I, 239

лял, колко хубави думи! И когато четеш еза̄н за утринния нама̄з, прибави и тези думи!” Така тези думи бяха прибавени към еза̄на за сутрешния нама̄з.

Гласът на Хазрети Билял, който изпълняваше длъжността муеззин до смъртта на Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*, бе много силен, ясен, приятен и впечатляващ. Когато призоваваше мюсюлманите към нама̄з, всички го слушаха с голяма любов и вълнение. Всички се разплакваха.

За езичниците и юдеите от Медӣна, този начин на призоваване бе много странен. Когато чуеха еза̄на, го взимаха на присмех и се отнасяха подигравателно към него. За това тяхно позорно и дръзко отношение, Всевишният Аллах в Свещения Кора̄н казва, меа̄л: **„И когато зовете с еза̄н към нама̄за, те го взимат на присмех и развлечение. Това е, защото са хора, които не проумяват.“** (сӯра Ма̄иде: 58)

Обучението на благородните сподвижници

Чрез неповторимите си беседи в месджида, Султанът на вселената обучаваше своите сподвижници. Още от първите беседи те чувстваха голяма промяна в сърцата си. Той *(салляллāху алейхи ве селлем)* изливаше сиянията и благодатта, дарени му от Аллāху теа̄ля̄ в техните сърца и те се изпълваха с неописуема любов един към друг. Пред Пратеника на Аллāху теа̄ля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* се държаха изключително възпитано и бяха крайно внимателни, сякаш птица бе кацнала на главите им и като помръднат, ще изхвръкне. Така те станаха най-достойните и най-възвишените сред всички живи същества след пейгамберите и големите меля̄икета.

Всевишният Аллах в Кора̄н-и керӣм казва, меа̄л: **„Вие станахте найдобрата общност сред всички. Вие сте сътворени за доброто на хората. Повелявате доброто и възбранявате лошото.“** (сӯра А̄л-и Имра̄н:110)

„Аллāху теа̄ля̄ е доволен от онези, станали мюсюлмани преди, от първите от муха̄джирите и енса̄рите, и от онези, които ги следват. Те също са доволни от Аллāху теа̄ля̄. Той приготви за тях Дженнети, сред които реки текат. Те ще останат в Дженнетите вечно!“ (сӯра Тевбе:100)

„Мухаммед *(салляллāху алейхи ве селлем)* **е Пратеника на Аллāху теа̄ля̄ и онези, които са заедно с него** (т.е. Есха̄б-и кира̄м)**, са силни към неверниците, но милостиви един към друг. Виждаш ги много пъти в рукӯ и суджӯд. Искат от Аллāху теа̄ля̄ да даде на хората всяко добро и превъзходство в земния и отвъдния живот. Пожелават Ридва̄н, т.е. доволството на Аллāху теа̄ля̄. По лицата им проличава, че правят много суджӯд. Техните състояния и достойнства бяха посочени в Тевра̄т и Инджӣл. Както се съобщава в Инджӣл** (Евангелието)**, те приличат на посев. Както той подава тънък филиз, после става по-дебел и расте, така и те, въпреки че бяха малобройни и слаби, се разпространиха наоколо за кратко време. Изпълниха всичко наоколо със сиянието на вярата. Както всички виждат със-**

тоянието на филиза и си казват: "Как за кратко време израстна!" – чудят се, така и тяхното състояние и слава се разпространи из света, и свидетелите се зачудиха и неверниците се ядосаха." (48:29)

И Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* в своите хадӣси разкрива величието и възвишеността на своите сподвижници, казвайки:

„Не злословете по адрес на нито един от моите сподвижници! Не казвайте неподходящи думи за тяхната слава! Кълна се в Аллах Всевишния, в Чиято Длан е моят нефс! Ако един от вас даде злато като милостиня (садака) **колкото планината Ухуд, няма да спечели севāба на един муд** (мерна единица) **ечемик, дадена от тях!"** и **„Моите сподвижници са като звездите на небето. Ако последвате, който и да е от тях, ще се спасите."**

Есхāб-и суффе

Пейгамберът ни *(алейхиссалят̄у весселям̄)* заповяда да построят навес от палмови клонки в северната част на Месджид-и Небӣ. Пак по негова заповед тук започнаха да живеят преселилите се от Мекка ергени, които не притежаваха никакво имущество. Броят им варираше от 10 до 400 души.[96] Те не се отделяха от Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* и не пропускаха неговите беседи. Тук те получаваха знания, денонощно четяха Свещения Корāн и наизустяваха благословените хадӣси. Повечето от дните им минаваха в говеене и постоянно служене на Аллāху теāлā. Получавайки отлична подготовка, те бяха изпращани да научат на исляма и Корāн-и керӣм новоприелите исляма племена. Тези, притежаващи толкова много добродетели, благословени сподвижници представляваха една голяма армия на познанието. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* много ги обичаше, беседваше с тях и се хранеше заедно с тях. Тези мюсюлмани ги бяха нарекли **Есхāб-и суффе**.

Веднъж любимият ни Пейгамбер *(алейхиссалят̄у весселям̄)* погледна към тях и си помисли за тяхната бедност и как тя не ги възпираше от правене на ибāдети със спокойно и сияйно сърце. Тогава Пратеникът *(алейхисселям̄)*, проявявайки милост към тях, рече: **"О, Есхāб-и суффе! Имам добри новини за вас. Ако сред моята умма останат хора, които ще са съгласни на тези тежки условия, в които се намирате вие, то те, наистина, ще са моите приятели."**

Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* се стараеше, по възможност, първо да обезпечи техните нужди и след това нуждите на своето семейство. Ебӯ Хурайра *(радияллāху анх)* разказва: „Кълна се в Аллāху теāлā, освен Който няма друг, достоен за поклонение! Понякога от глад си опирах корема на земята, а понякога взимах камък и го притисках

---

[96] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 235; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 255

към корема си. Един ден бях седнал на пътя, по който Расӯлюллах отиваше в месджида. Бях в същото състояние. В това време при мен се приближи изпратеният като милост и украшение на световете Пратеник на Аллā̄ху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Излъчваше сияние. Когато видя в какво състояние съм, той *(салляллāху алейхи ве селлем)* се усмихна и каза: **„О, Ебӯ Хурайра!“** Аз казах: “О, Пратенико на Аллāху теāлӯ! Нека душата ми бъде пожертвана за вас! Какво ще пожелаете?” Каза ми: „**Ела с мен!“** Веднага тръгнах след него. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* влезе в дома си. Там имаше една чаша мляко. Каза ми: **„Хайде, отиди и покани при мен Ехл-и суффе.“** Вървейки по пътя, за да ги поканя, аз разсъждавах: „Една чаша мляко как ще стигне за толкова души? Дали ще има една глътка и за мене?...“ Поканих аз сподвижниците и дойдохме пред дома на Пейгамбера ни *(алейхиссалӯту весселӯм)*. Поискахме разрешение, за да влезем в дома му. След като всички седнахме, Расӯлюллах ми каза: **„О, Ебӯ Хурайра! Вземи тази чаша с мляко и я подай на тях.“** Аз подавах по ред на приятелите си. Всеки от тях пиеше до насита и ми връщаше обратно чашата. Всеки път, когото поемах чашата, виждах, че тя е пълна. По този начин поднесох на всички мои приятели. Всички пиха до насита. След това Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, взимайки чашата, ми се усмихна и каза: **„О, Ебӯ Хурайра! Само аз и ти не сме пили от млякото. Хайде сега, и ти седни и пий!“** Седнах и пих. След това ми каза отново да пия. Това се повтори няколко пъти. Накрая рекох: „О, Пратенико на Аллāху теāлӯ! Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас! Повече не мога да пия. Кълна се в Аллāху теāлӯ, Който е изпратил вас с истинската религия, аз наистина се наситих.“ Тогава Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* ми каза: **“Тогава подай ми чашата!”** Аз му я подадох. Той *(салляллāху алейхи ве селлем)* отправи хамд към Всевишния Аллах, изрече „Бисмиллях“ и изпи млякото.“

Мюсюлманите от Медӣна изпитваха невиждана любов към Есхāб-и суффе, които не пропускаха нито една беседа на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Една вечер при него дойде един изнемощял от глад сподвижник от Есхāб-и суффе. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* попита семейството си дали има нещо за ядене. Отговориха му, че в момента нямат нищо друго, освен вода. Тогава той се обърна към своите сподвижници и ги попита: **„Кой ще нагости този гладен човек?“** Един сподвижник от енсāрите веднага каза: „О, Пратенико на Аллах! Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас! Аз ще го посрещна като гост.“ и след това го заведе в дома си. Като научи от жена си, че нямат нищо за ядене, освен храната на децата им, той ѝ каза да сложи децата да спят и след това да донесе тяхното ядене. Тя изпълни неговото искане и той занесе яденето, което бе достатъчно само за един човек. След като почнаха да ядат, стопанинът стана и преструвайки се, че оправя лампата, я изгаси. Седна отново при госта си в тъмното и се престори, че яде. Нахрани госта си и вдигна

софрата. В тази нощ цялото му семейство – той, жена му и децата му си легнаха гладни. На сутринта Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* му каза: **„Алла̄ху теа̄ля̄ остана доволен от вашата постъпка.“** и бе низпослан следния а̄йет, меа̄л: **„Те** (енса̄рите) **ги предпочитат** (муха̄джирите – преселниците) **пред себе си дори ако те самите са бедни и в нужда.”** (сӯра Хашр:9)

Хадӣсът, свързан с Джебра̄ил

Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* учеше своите сподвижници на повеленото и забраненото в исляма, обясняваше им подробно и ясно основите на вярата и на исляма, всички правила, свързани с нама̄за, говеенето, хаджа и зекя̄та; разясненията на а̄йетите; знанията за клетвата, обета, кеффа̄рета и търговията; кои храни и дрехи са позволени и кои са забранени; правилата, свързани с брака, издръжката, наследството и завещанието; даваше познания, свързани със здравето, съдебните дела, наказанията, взаимоотношенията между съседи, роднини и приятели, воденето на война и т.н., като важните въпроси ги повтаряше по три пъти.[97] Чрез съпругите на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* жените получаваха отговор на интересуващите ги въпроси.

Нашият има̄м-герой, един от най-великите от Есха̄б-и кира̄м, любимият ни Омер бин Хатта̄б *(радиялла̄ху анх)*, известен със своята правдивост, разказва: „Беше такъв ден, в който аз и някои от Есха̄ба имахме честта да бъдем до Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* и да му служим. Онзи ден и онзи час бяха толкова скъпи, толкова благословени и неповторими! Бе ни отредено да се намираме до него, да слушаме неговите думи и да гледаме лицето му, даряващо задоволство и радост на душите и сърцата. (За да разкрие ценността и неповторимостта на онзи ден, Хазрети Омер казва: “Беше такъв ден...”. Може ли да има по-скъп момент от виждането на Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* в човешки вид и от чуването на неговия глас? Може ли да има по-скъп момент от научаването на знанията, така необходими за рабите, по толкова хубав и ясен начин от благословената уста на Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*?)

Докато седяхме един ден при Пратеника на Аллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, при нас дойде един човек. Сякаш изгря луната. Имаше сияйнобели дрехи и сияйночерна коса. По него не личеше никаква следа от пътуване и никой от нас не го познаваше. Той седна пред Расӯлюллах и опря коленете си до благословените му колене. (Това бе Джибрил *(алейхисселя̄м)*, влязъл в човешка форма. В този тип седене пред Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* имаше голяма поука. Показваше, че в стремежа си да се научи исляма, не трябва да има срам, а учителят не трябва да бъде горделив и аро-

[97] Тирмизӣ, *Шема̄ил-и Шерӣф*, 240

гантен. Джебрāил *(алейхисселя̄м)* показа на Есхāб-и кирāм, че не трябва да има срам и притеснение в отношенията с учителите.)

Онзи човек постави ръцете си върху благословените колене на Расӯл-и екрем *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* и каза: "Я, Расӯляллах! Извести ме за исляма!"

Пратеникът на Аллāху теāля̄ каза: **"Първото условие от основите на исляма е произнасянето на Келиме-и шехāдет** (шехāда)**."** Келиме-и шехāдет (шехāда) е казването на (Ешхеду ен ля̄ иля̄хе илляллāх ве ешхеду енне Мухаммеден абдухӯ ве расӯлюх). Всеки, който е разумен и е достигнал пълнолетие [islямът съобщава, че за момичетата това е 9-годишна, а за момчетата - 12-годишна възраст] и може да говори, трябва да изрече и от сърце да приеме, без капка съмнение, че на земята и небето, няма друг освен Него, който да заслужава поклонение. Истинският бог е само Аллāху теāля̄. Той е вāджибу'л-вуджӯд. Притежава всички съвършени качества и е пречист от всякакви несъвършенства. Неговото име е Аллах. И също така да каже и повярва, че благословеният човек, който е имал розова кожа – бяло-червена, с прекрасно лице и с черни вежди и очи; който бе с открито, благословено чело; с добър нрав; човекът, от когото не пада сянка на земята; човекът, който бе сладкодумен и наречен арабин, защото се бе родил в Мекка, Арабия; човекът от рода на Хāшим, наречен Мухаммед, синът на Абдуллах, е раб и пратеник на Аллāху теāля̄.)

„Да изпълняваш молитвите намāз, когато настъпи тяхното време. Да даваш зекя̄та на имуществото, да говееш всеки ден през [месец] **рамазāн и да извършиш поклонението хадж веднъж през живота, ако имаш възможност за това"**. [Мъжът] отговори: „Правилно каза, о, Расӯляллах!". Ние се учудихме, че първо го попита, а после му отговори, че е прав. Тогава той каза: „Извести ме за вярата, о, Расӯляллах!"

(Ние не трябва да мислим за речниковото значение на "ӣмāн" в този хадӣс-и шерӣф, защото няма дори невеж арабин, който да не знае, че означава "вяра" и "потвърждение". Щом те знаят, какво остава за Есхāб-и кирāм *(радияллāху теāля̄ анхум еджмаӣн),* но Джебрāил *(алейхисселя̄м)* е искал да ги научи на значението на ӣмāна, като попитал Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* какво се нарича ӣмāн в исляма.) И така Пейгамберът ни *(алейхисселя̄м)* по следния начин каза, че ӣмāн е вярването в шест определени неща:

„Първо да се повярва в Аллāху теāля̄, в Неговите меля̄икета, Книги, пратеници, Āхиретския ден, и в това, че доброто и лошото са от Аллāху теāля̄". Онази личност отговори повторно: „Правилно каза". И после пак каза: „О, Расӯляллах, Кажи ми какво е ихсāн". Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* отвърна: **„Да служиш на Аллāху теāля̄, сякаш Го виждаш, защото дори ти да не Го виждаш, без съмнение, Той те вижда."**. После онази личност пак каза: „О, Расӯляллах, извести ме за Къя̄мета". Расӯл *(алейхисселя̄м)* отвърна: **„По този въпрос питаният за**

това не знае повече от питащия“. При това непознатият каза: „Тогава извести ме за признаците му“. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* отвърна: **“Робини да раждат господарите си, да виждаш как боси, голи и бедни пастири** (забогатявайки) **се надпреварват в строенето на високи сгради**.”. После той се обърна и си отиде.

Тогава Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* ми каза: **„О, Омер, знаеш ли кой ми задаваше въпроси?“** Отвърнах: „Аллāху теāлā и Неговият Пратеник знаят по-добре“. Каза: **„Това бе Джибрил** (Джебрāил)**. Дойде при вас, за да ви научи на вашата религия.“**[98]

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, когато обясняваше нещо на някого от своите сподвижници, го правеше по достъпен и разбираем начин, според нивото на знания на слушащия. Веднъж Хазрети Омер видя Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* да обяснява нещо на Ебӯ Бекр-и Сиддӣк. Отивайки при тях, започна да го слуша. И други хора ги видяха, но се въздържаха (срамуваха се да отидат). На следващия ден, когато сподвижниците срещнаха Хазрети Омер му казаха: „О, Омер! Вчера Расӯлюллах ви говореше нещо. Кажи го и на нас, да го научим и ние.“ Защото Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* винаги им казваше: **„Казвайте на братята си по религия това, което чувате от мен. Осведомявайте се един другиго.“** Хазрети Омер им отговори: „Вчера Хазрети Ебӯ Бекр попита за значението на един āйет от Корāн-и керӣм, който не бе успял да разбере. Расӯлюллах му обясняваше. Слушах един час, но нищо не разбрах.” Хазрети Омер, за когото Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе казал: **„Аз съм последният от пейгамберите. Няма да дойде пейгамбер след мен. Но ако след мен щеше да дойде пейгамбер, това щеше да бъде Омер.”** и който много добре владееше арабския език, не можа да разбере обясняванията тефсӣр, защото Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* го обясняваше по начин, достъпен за Хазрети Ебӯ Бекр. Неговата степен бе много по-висока от тази на Хазрети Омер. Хазрети Ебӯ Бекр, дори и Джебрāил *(алейхисселям)* питаха Расӯлюллах за смисъла и тайните на āйетите в Корāн-и керӣм. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе обяснил смисъла на всички āйети от Свещения Корāн на своите сподвижници. Той беше и съдия, който изслушваше свидетелите и разрешаваше дори най-трудните проблеми.

Приемането на исляма от Селмāн-и Фāрисӣ

С всеки изминал ден светлината на исляма се разпространяваше все повече и благословеното име на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*

---

[98] Бухāрӣ, *“Ӣмāн”*, 32; Муслим, *“Ӣмāн”*, 1; Ебӯ Дāвӯд, *“Суннет”*, 17; Несāӣ, *“Ӣмāн”*, 5; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 27, 51

започна да заема особено място в сърцата на хората. Учените, очакващи с копнеж неговото идване, с голямо вълнение отиваха в Медӣна и получаваха честта да приемат исляма. Един от тях бе и Селмāн-и Фāрисӣ. Ето как самият той обяснява приемането на исляма:

„Аз съм от Фāрис (Иран), от село Джей, намиращо се до град Исфехан. Баща ми беше най-заможният в селото, притежавахме много имоти. Бях единствено дете в семейството и любимец на баща ми. Затова той ме възпита като момиче. Не ми позволяваше да излизам никъде. Баща ми беше огнепоклонник. Научи ме на всичко, свързано с тази религия. В къщата ни постоянно гореше един огън и ние се прекланяхме пред него. Един ден баща ми ме изведе навън и ми рече: „Дете мое! Когато аз умра, ти ще станеш собственик на тези земи. Затова иди да ги видиш.“ Съгласих се и отидох да ги обиколя.

Веднъж, когато обикалях нивите ни, се натъкнах на една църква. Чух гласовете на християните и се приближих към тях. Те се молеха. Бях изумен, защото дотогава не бях виждал такова нещо. Те се прекланяха пред един невидим създател, а ние се прекланяхме пред огъня. Казах си: „Кълна се, че тяхната религия е истинска, а нашата – не е.“ Наблюдавах ги с голям интерес чак до вечерта. Когато ги попитах: „Къде са корените на тази религия?“, те ми отговориха: „В Шам.“ От хората, с които разговарях узнах, че скоро един керван ще потегли за там. Те бяха дошли от Шам.

Говорейки с тях, закъснях за прибирането си у дома. Баща ми бе излязъл да ме търси, дори бе пратил човек, но не бяха успели да ме открият. Когато се върнах, видях, че бяха много разтревожени. Баща ми ме попита: “Къде беше досега? Търсихме те навсякъде!” Отвърнах: “Татко! Бях излязъл да обиколя нивите, но по пътя видях християнска църква. Влязох вътре и видях, че вярват в Аллах, Който е невидим, Който властва над всичко и Чиято сила стига за всичко. Учудих се. Наблюдавах ги до вечерта и разбрах, че те са на правия път.” Баща ми отвърна: “О, сине! Грешиш! Религията на дедите ти е по-правилна. Тяхната е суеверна. Не им вярвай!” Аз му отговорих: “Не! Тяхната религия е истинска, а нашата е суеверна.” Тогава баща ми много се ядоса и ме затвори със завързани ръце и крака в едно помещение.

В такова състояние зачаках вести от кервана, който щеше да замине за Шам. Когато узнах, че керванът е готов, успях да се отвържа и да избягам. Отидох в църквата, разказах им, че не мога да остана тук и се отправих с тях към Шам. Когато пристигнах в Шам, разпитах за най-известния християнски религиозен учен. Отидох при него и му разказах за какво съм дошъл. Помолих го да остана при него, да му служа, а той да ме научи на християнството. Той се съгласи и аз започнах да му служа, а той да ме учи на християнството.

Но след време разбрах, че е лош човек, защото не раздаваше на бедните и нуждаещите се милостинята, златото и среброто, които му даваха хрис-

тияните, за да им ги раздаде, а ги оставяше за себе си. По този начин успя да натрупа седем делви със злато и сребро и никой освен мен не го знаеше. След време той почина. Християните се събраха за погребението му. Казах им: „Защо почитате толкова много този човек? Той не заслужава това." Те не ми повярваха. Тогава им показах мястото на делвите. Виждайки пълните със злато и сребро делви, решиха, че не е достоен за погребение и го захвърлиха на едно място, като го затрупаха с камъни. На неговото място дойде друг човек, който наистина беше благочестив, праведен и не отдаваше значение на земното.[99] Желаеше отвъдното и денонощно правеше ибāдети. Много го заобичах и останах при него дълго време. Служих му с удоволствие. Молехме се заедно.

Един ден му казах: „О, господарю мой! От дълго време съм при вас и много ви обикнах. Защото вие изпълнявате повелите на Аллāху теāлӯ и се въздържате от забраненото. Какъв е вашият съвет към мен? Какво да правя след смъртта ви?" Той ми отговори: „Синко, в Дамаск не останаха такива, които да напътват хората. При когото и да отидеш ще те отклони. Но в Мосул има един човек. Съветвам те да го намериш."

След неговата смърт отидох в Мосул, открих човека, който ми беше описал и му разказах всичко. Прие ме да му служа. И той беше много ценен, благоверен човек, стоящ далеч от земните блага и постоянно молещ се на Аллāху теāлӯ. При него служих дълго време. Но един ден се разболя. Преди да почине му зададох същите въпроси. Препоръча ми да отида при един учен в Нусайбин. След смъртта му отидох веднага в Нусайбин. Открих човека и го помолих да остана при него. Той прие молбата ми. Известно време останах и при него. Когато се разболя, го помолих да ме изпрати при друг. Препоръча ми един човек от градчето Амурия, намиращо се на ромейска територия. След смъртта му открих този човек и му служих дълго време.

Наближи и неговият час. Когато го помолих да ме изпрати при друг човек, той ми каза: „Кълна се в Аллах, в момента не познавам такъв човек. Но наближи времето да се появи последният пейгамбер. Той ще бъде от арабите, ще се изсели от своята родина и ще се установи в едно градче, намиращо се в каменисто място, с много финикови палми. Подаръци ще приема, но милостиня – не. На гърба му между двете лопатки ще се намира печата на пророчеството." След смъртта му реших да отида в Арабия.

В Амурия работейки, успях да се сдобия с няколко вола и овце. Една група от племето Бенӣ Келб щеше да отиде в Арабия. Предложих им добитъка си, за да ме заведат дотам. Съгласиха се и ме взеха със себе си. Когато стигнахме до местността Вāдий-ул Корā те измениха на думата си и ме продадоха като роб на един юдей. В неговата страна видях палмови дървета и си помислих: „Сигурно това е мястото, където ще се пресели послед-

[99] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, V, 441

ният пейгамбер.“, но не можах да привикна към това място. Слугувах му известно време. След време този човек ме продаде на своя братовчед, който ме заведе в Медӣна. Още с пристигането си в Медӣна привикнах към това място, като че ли го бях виждал преди. Тук моите дни минаваха в слугуване на моя господар и в очакване на момента, в който щях да срещна последния пратеник.

Един ден се бях качил на едно дърво и събирах фурми. Господарят ми говореше с един човек под едно дърво. По едно време ги чух да казват: „Беда да се стовари върху главите на племената Евс и Хазрадж. В Кубā пристигна някакъв от Мекка. Казва, че е пейгамбер и тези племена, вярвайки в думите му, приемат неговата религия...“ Чувайки всичко това, като че ли изгубих съзнание. Веднага слязох от дървото и попитах човека: „Какво каза?“ Господарят ми се ядоса и възкликна: „Теб пък, какво те интересува това? Занимавай се със своите работи!“, и ме зашлеви. В същата вечер взех малко фурми и веднага отидох в Кубā. Влизайки при Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* му казах: „Вие сте праведен човек и при вас се намират нуждаещи се. Донесох тези фурми като милостиня.“ Расӯлюллах заповяда на намиращите се до него сподвижници: **„Елате и яжте фурми!“** Те ядоха, но той не яде. Казах си: „Ето това е един от признаците. Не приема милостиня.“ След пристигането на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* в Медӣна, отново му занесох фурми и казах: **„Това е подарък.“** Този път яде заедно със своите сподвижници. Казах си: „Ето го и вторият признак.“ Фурмите, които им занесох бяха около двадесет и пет на брой, но костилките се оказаха около хиляда. Това беше едно от чудесата на Расӯлюллах – количеството на фурмите се беше увеличило. Казах си: „Ето още един признак.“

Друг път, когато отидох при него, беше на погребение. Поради огромното си желание да видя печата на пророчеството се доближих много близо до него. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, разбирайки моето намерение, си вдигна ризата. Когато благословеният му гръб се оголи, видях печата на пророчеството, веднага го целунах и заплаках. В този миг, произнасяйки шехāда, аз станах мюсюлманин. След това разказах на Расӯлюллах всички мои преживелици. Изумен от всичко това, той *(салляллāху алейхи ве селлем)* заповяда да ги разкажа и на сподвижниците му. И аз им разказах всичко, което ми се беше случило, с най-малките подробности.“[100]

Селмāн-и Фāрисӣ, когато прие исляма, не знаеше арабския език и затова поиска преводач. Но преводачът, който бе юдей, не превеждаше правилно неговите думи. В това време дойде Джебрāил *(алейхисселя̄м)* и предаде на Расӯлюллах правилно и точно думите на Селмāн-и Фāрисӣ. След като узна за това, юдеят произнесе шехāда и стана мюсюлманин.

[100] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, V, 441

Когато прие исляма Селма̄н-и Фа̄рисӣ все още бе роб. След време любимият ни Пейгамбер му каза: **„Избави се от робството, о, Селма̄н.“** Тогава той отиде при своя господар и му каза, че иска свободата си. Юдеят се съгласи много трудно, но му постави условие – да засади триста палмови дръвчета, да ги отгледа, докато почнат да дават плодове и да му даде четиридесет рукйе злато (мерна единица за злато в онези времена).

Селма̄н-и Фа̄рисӣ съобщи това на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* и той каза на сподвижниците си: **„Помогнете на своя събрат!“** Сподвижниците успяха да съберат нужните му триста дръвчета. Расӯлюллах му каза: **„Когато приключиш с приготвянето на ямите, ми се обади.“** Когато ямите бяха готови, той отиде и посади дръвчетата със собствените си благословени ръце. Едното от тях посади Хазрети Омер. На поставената в условието година всички дръвчета, с изключение на посаденото от Хазрети Омер, дадоха плодове. Пейгамберът ни, изваждайки дръвчето, го посади отново и то веднага даде плодове.

Селма̄н-и Фа̄рисӣ разказва: „Веднъж един човек, търсейки ме, попитал: „Къде е Селма̄н-и Фа̄рисӣ Мука̄теб-и факӣр (робът, който се е споразумял за свободата си със своя господар срещу известна сума)?“ Откри ме и ми даде едно парче злато, голямо, колкото яйце. Взех го и отидох при Пейгамбера ни. Съобщих му за случилото се. Расӯлюллах ми даде отново златото и ми каза: **„Вземи това злато и заплати дълга си!“** А аз му казах: „О, Пратенико на Алла̄ху теа̄ля̄! Това злато не е достатъчно.“ Тогава Пейгамберът ни взе златото, прокара благословения си език върху него и ми каза: **„Вземи го! Всевишният Аллах чрез него ще изплати дълга ти.“** Кълна се в Аллах, притеглих златото, беше толкова, колкото трябваше да заплатя на господаря си. Отидох и му го дадох. И така се избавих от робството.“[101]

След този ден свободният Селма̄н-и Фа̄рисӣ се присъедини към Есха̄б-и суффе.

Меля̄икетата идваха да слушат

Пейгамберът ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* толкова красиво, приятно и трогателно рецитираше Свещения Кора̄н, че му се възхищаваха и немюсюлманите. Броят на тези, които слушайки го, бяха приели исляма бе много голям.

Хазрети Бера̄ бин А̄зиб разказва: „Една вечер, след нощния нама̄з, слушах Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* да рецитира сӯра “Тӣн“. Не съм слушал никой друг, който да рецитира толкова хубаво.“

---

[101] Буха̄рӣ, “*Феза̄илу’с-Саха̄бе*”, 81

Сред сподвижниците имаше много такива, които плачеха, рецитирайки Свещения Корāн, и с приятния си глас разплакваха и слушащите. Един от тях бе и Усейд бин Худайр. Една нощ Хазрети Усейд завърза коня си и започна да рецитира сӯра "Бакара". Конят му изведнъж се уплаши. Когато спря да рецитира, конят му се успокои. Това се повтори няколко пъти. Накрая, Усейд бин Худайр спря да рецитира, защото се страхуваше конят да не навреди на сина му Яхия, който лежаше близо до коня. Когато Усейд бин Худайр *(радияллāху анх)* погледна към небето, в една мъгла, наподобяваща сянката на бял облак, забеляза едни неща, сияещи като фенери. Когато спря да рецитира видя, че тези сияещи неща се издигат високо към небето. На следващата сутрин отиде при Пратеника на Аллāху теāлā *(саллāллāху алейхи ве селлем)* и му разказа за случилото се. Любимият ни Пейгамбер *(саллāллāху алейхи ве селлем)* го попита: **„Знаеш ли, какво бе това?"** Хазрети Усейд отговори: „Нека родителите ми бъдат пожертвани за вас, о Пратенико на Аллах! Не знам." Тогава Пророкът ни *(саллāллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„Това бяха мелāикета. Спуснали са се да те слушат. Ако беше продължил да рецитираш, щяха да те слушат чак до сутринта и хората щяха да ги видят. Те не биха се скрили от погледа на хората."**

И Хазрети Ебӯ Бекр-и Сиддӣк бе от тези, които рецитираха много трогателно Корāн-и керӣм. Дотолкова, че самият той не можеше да сдържа сълзите си по време на намāз. Хората му се възхищаваха. Неверниците се страхуваха за жените и децата си. Опасяваха се, че като чуят как Ебӯ Бекр *(радияллāху анх)* рецитира Свещения Корāн могат да станат мюсюлмани.

Хазрети Абдуллах бин Селям бе от онези, които бяха приели исляма, влюбвайки се в красивото лице на любимия ни Пейгамбер, чувайки благословените му думи и слушайки Корāн-и керӣм от неговата уста. Преди да приеме исляма той бе юдейски учен, който много добре познаваше Теврāт и Инджӣл. Ето как самият той описва приемането на исляма: „Бях получил подробни познания за Теврāт от баща ми. Един ден той ми разказа за качествата, белезите и делата на последния пророк. Каза ми, че ще се подчини на този пратеник само, ако той е от потомството на Хāрӯн. Но почина преди Расӯлюллах да пристигне в Медӣна.

Когато чух за пророка в Мекка, аз знаех името му и неговите качества. Знаех, че ще се пресели тук, в Медӣна, и зачаках неговото идване. Успях да скрия всичко това от юдеите до деня, в който научих за гостуването на Пратеника на Аллах в дома на Амр бин Авф в Кубā.

Един ден, когато събирах фурми в градината си, един човек от рода Нāдир се провикна: „Днес пристигна човекът на арабите." Започнах да треперя и от радост изрекох: „Аллāху екбер!". Възрастната ми леля Хāлиде бинти Хāрис, която седеше под дървото, като чу моите думи, ме упрекна: „Кълна се в Аллах, ако беше чул, че ще пристигне Мӯсā бин Имрāн, не би се зарадвал толкова много." Аз ѝ казах: „О, лельо! Кълна се, че той е брат

на Мӯсā бин Имрāн и е пейгамбер като него. Следва неговия път и е изпратен с тевхӣда (единобожието), с което е изпратен и той.“ Тогава тя ми каза: „О, племеннико! Да не би това да е пейгамберът, за когото знаем, че ще бъде изпратен към наближаването на Деня Къя̄мет?“ Когато ѝ казах, че става дума за същия пратеник, тя ми каза: „Тогава имаш право.“

Когато Расӯлюллах се пресели в Медӣна, аз веднага се присъединих към тълпата от хора, за да го видя. Виждайки благословеното му и сияйно лице си казах: „Неговото лице не може да бъде лъжливо.“ Расӯлюллах разказваше на събралата се тълпа за исляма и ги наставляваше. Първият благословен хадӣс, който чух тук от него беше:

„Разпространявайте поздрава селям помежду си, хранете гладните, посещавайте роднините си, изпълнявайте намāз, когато другите спят, и така ще влезете благополучно в Дженнета.“

Пратеникът за световете Мухаммед Мустафā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, благодарение на пророческата си светлина, ме позна. Каза ми: **„Ти ли си Ибн-и Селям, ученият от Медӣна?“** Отговорих му: „Да, аз съм.“ След като получи моя отговор, ми каза да се приближа и ме попита: **„О, Абдуллах! Кажи ми в името на Аллах, не научи ли от Теврāт моите качества?“** А аз го запитах: „Бихте ли ми казали качествата на Всевишния Аллах?“ Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* изчака малко, след което ми рецитира сӯра „Ихляс“, която Джебрāил *(алейхиссе-ля̄м)* му бе донесъл в момента. Тогава аз веднага потвърдих неговите думи и произнасяйки шехāда “Ешхеду ен ля̄ иля̄хе илляллāх ве ешехеду енне Мухаммеден абдухӯ ве расӯлюх”, станах мюсюлманин.

След това му казах: „О, Пратенико на Аллах! Юдеите са такъв жесток народ, че могат да учудят всички със своите лъжливи обвинения и неоснователни клевети. Ако те, преди да ги поразпитате за мен, за моя характер, научат, че съм станал мюсюлманин, ще ви наговорят куп лъжи за мен. Затова, първо ги поразпитайте за мен.“ и се скрих, за да не ме видят. След мен при Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* влезе една група от първенците на юдеите. Той *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* ги попита: **„Какъв човек е Абдуллах ибн Селям?“** Юдеите отговориха: „Той е най-големият ни учен, и е син на най-големия ни учен. Той е най-благочестивият измежду нас, и е син на най-благочестивия.“ Тогава Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* ги попита: **„Ако е станал мюсюлманин, какво ще кажете за това?“** Юдеите отговориха: „Аллах да го опази от такова нещо.“

В това време аз излязох от мястото си и им казах: „О, юдеи, бойте се от Аллāху теāля̄ и вярвайте в Неговия пратеник! Кълна се във Всевишния Аллах, а и вие знаете, че това е Пророкът, чието име и качества са споменати в Теврāт. Аз свидетелствам, че Няма друг достоен за поклонение, освен Аллāху теāля̄ и свидетелствам, че Мухаммед *(алейхиссаля̄м)* е Негов раб и Пратеник.“ Произнасяйки шехāда “Ешхеду ен ля̄ иля̄хе илляллāх, ве еше-

хеду енне Мухаммеден абдухӯ ве расӯлюх”, аз потвърдих пророчеството му. Тогава юдеите започнаха да ме клеветят и да злословят по мой адрес, като казваха: „Той е най-лошият измежду нас и е син на най-лошия човек.“. Тогава аз казах на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*: „Именно от това тяхно поведение се опасявах, о, Расӯляллах! Не ви ли предупредих предварително за това, че те са угнетяващ, лъжлив и отправящ различни клевети народ, който не се въздържа от зло?“ Расӯлюллах се обърна към юдеите и каза: **„Първото ви свидетелстване ни е достатъчно, второто е излишно.“** Веднага се прибрах вкъщи и призовах семейството и роднините си към исляма. Всички те, включително и леля ми, станаха мюсюлмани.

Приемането от моя страна на исляма ядоса много юдеите и затова започнаха да ме насилват. Дори някои юдейски учени се опитаха да ме отвърнат от исляма с думите: “Сред арабите не може да се появи пейгамбер. Този човек е владетел”, но не успяха.“

Заедно с него искрено приеха исляма и Са’лебе бин Са’йе, Усейд бин Са’йе, Есад бин Убейд и още някои други юдеи. Част от юдейските учени ги укориха, казвайки: “Само злосторниците измежду нас повярваха в Мухаммед. Ако бяха добродетелни, нямаше да напуснат религията на предците ни.” В отговор на това Всевишният Аллах низпосла āйет, меāл:

„Те (хората на Писанието) **не са еднакви. Сред тях има една общност, която прави ибāдет и се моли. Те през нощта четат знаменията** (āйетите) **на Аллāху теāлӯ, свеждайки чела до земята в суджӯд.“** (Āл-и Имрāн: 113)

Някои други събития, случили се през първата година от хиджра

През първата година от хиджра починаха Есад бин Зурāра, Берā бин Ма’рӯр, Кулсум бин Хидм от енсāрите и Осмāн бин Маз’ӯн от мухāджирите. На мюсюлманите бе позволено да се сражават с неверниците. Хазрети Ебӯ Бекр и Билял-и Хабешӣ *(радиялл<u></u>āху анхум)* не издържаха на климата на Медӣна и бяха поразени от треска. При това Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* отправи следната ду’ā: **„Я, Раббӣ** (О, Господи)**! Направи така, че да обикнем Медӣна, както обичаме Мекка и ни дари с берекет и обилие в препитание.“** Всевишният Аллах прие неговата ду’ā и мухāджирите обикнаха Медӣна.

През тази година бяха военните походи към Ебвā, Веддāн, в които участва Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*. В началото на втората година от Хиджра ги последваха походите към Бувāт, Сафевāн, Зулушейра. При тези военни походи не се стигна до сражение.

Първият писмен договор

Мекканските езичници не се примиряваха. Искаха да сторят с Расӯлюллах това, което не бяха успели в Мекка. Изпращаха заплашителни писма до мединските езичници и евреи. Техните заплахи подтикнаха юдеите да се сближат с Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

Когато юдеите дойдоха при Пейгамбера ни *(алейхиссаляту весселям)* казаха, че искат да се помирят и да сключат договор, за да не вредят един на друг. Съставиха писмен договор, състоящ се от петдесет и пет точки. Ето и някои от тях:

- Този договор е съставен от Пейгамбера Мухаммед за мюсюлманите от Мекка и Медӣна, техните последователи и присъединилите се впоследствие към тях и тези, които се бият заедно с тях.
- Несъмнено, те са общност, отделна от останалите хора.
- Всяко племе ще плаща откуп за своите пленници според справедливите принципи, известни сред мюсюлманите.
- Мюсюлманите ще застават срещу тези, които сеят раздор, та дори това да са техните деца.
- Ще се подпомагат юдеите, които подкрепят и последват мюсюлманите.
- Юдеите и мюсюлманите ще съставляват една група, всеки ще се придържа към своята религия.
- Никой от юдеите не може да излезе на военен поход без позволението на Мухаммед *(алейхисселям)*.
- Никой от споразумелите се няма да извършва зло на другия и задължително ще се помага на угнетения.
- Долината Медӣна е неприкосновена, харāм за сключилите това съглашение.
- Няма да се покровителства никой от езичниците от Мекка, нито съюзниците им.
- Мюсюлманите и юдеите ще си помагат срещу тези, които нападат Медӣна.

Юдеите, според този договор (привидно) щяха да дружат с мюсюлманите, нямаше да враждуват.[102]

О, Любими Мой! Не се натъжавай!..

Преди преселението на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, водачът на племето Хазрадж Абдуллах бин Убей щеше да бъде избран за владетел на Медӣна, но това не се осъществи, защото след споразуменията в Акабе и преселението, много хора от племената Евс и Хаз-

[102] Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, IV, 289

радж приеха исляма. Затова Абдуллах бин Убей изпитваше ненавист и гняв към Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем),* мухāджирите и енсāрите, но не показваше своята враждебност. Той, заедно с няколко човека образува групата от двуличници. Пред мюсюлманите казваха, че са приели исляма, но зад гърба им се присмиваха и подиграваха с тях. Тайно всяваха раздор и интриги, даже стигнаха дотам, че започнаха да изопачават думите на любимия ни Пейгамбер.

Криещите своята враждебност юдеи подписаха договор с Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем).* За да се уверят в неговото пророчество, те идваха при него на групи и му задаваха много трудни въпроси. От получените отговори разбраха, че той *(салляллāху алейхи ве селлем)* е истински пророк, но упорството и тяхната завист им попречиха да приемат вярата. Тогава Пейгамберът ни *(алейхиссаляту веселям)* рече: **„Ако десет души от юдейските учени бяха ми повярвали, то всички юдеи биха повярвали.“** Всевишният Аллах утеши натъжения Си любимец със следния āйет:

„(О, Любими Мой!) **О, славни Пейгамбере, да не те натъжават онези** (двуличници)**, които** (само на думи) **казват, че са повярвали, въпреки че не вярват сърцата им и евреите, лутащи се в неверието. Те** (синовете на Курайзā) **шпионират за онези, които все лъжата слушат и за друго племе, което не идва при теб** (т.е. за юдеите от Хайбер)**. Променят словата, след като са били поставени** (от Аллāху теāлā) **на местата си. Казват: „Ако ви се даде това** (тази фетва*)**, вземете го, а ако не ви се даде, въздържете се** (не приемайте)**!“ За онзи, когото Аллāху теāлā поиска да отклони, за него вече ти по никакъв начин не ще разполагаш с нищо, за да предотвратиш волята на Аллāху теāлā. Те са онези, чиито сърца Аллāху теāлā не пожела да пречисти. За тях в земния живот има презрение и съжаление, а в отвъдния за тях има огромно мъчение.“** (сӯра Мāиде: 41)

След сключването на договора, някои сподвижници завързаха дружба със своите съседи юдеи. Всевишният Аллах забрани тази дружба със следния āйет, меāл:

„О, вярващи, не бъдете приятели с други (т.е. с неверниците и двуличниците)**, освен с братята ви по религия! Те не ще пропуснат да сторят зло и посеят помежду ви развала, те искат да изпаднете в беда. Омразата и враждата се показва от устата им, ала враждата, която се таи в сърцата им, е по-голямо. Вече ви разкрихме знаменията относно тяхната вражда, ако помислите и разберете.“** (сӯра Āл-и Имрāн: 118)

Езичниците от Мекка продължаваха да заплашват многобожниците от Медӣна, двуличниците, юдеите и племената, намиращи се в околностите на Медӣна. Опитваха се, колкото се може по-скоро да изгасят светлината на исляма и да убият любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем).* Но Пратеникът на Аллāху теāлā винаги прибягваше към разрешаване на проблемите по мирен път.

Част от сподвижниците вярваха, че е време да се изправят срещу врага и отправяха следната ду'ā: "О, Господарю! За нас няма нищо по ценно от война в Твое име срещу тези идолопоклонници. Курайшитските езичници отрекоха Твоя Любим и го принудиха да напусне Мекка. О, Аллах мой! Сигурно ще ни позволиш да воюваме с тях!". А Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* очакваше повелята на Всевишния Аллах и постъпваше така, както му се повелява. И това време настъпи. В низпосланието, донесено от Джебрāил *(алейхисселям)*, се казва, меāл:

„Сражавайте се по пътя на Аллāху теāлā с онези, които се сражават с вас, но не престъпвайте границите! (Не докосвайте, онези, които не воюват с вас. А от онези, с които се сражавате, не убивайте жените, децата и възрастните. Не ги изтезавайте.) **Без съмнение Аллāху теāлā не обича престъпващите. И ги убивайте** (неверниците) **там, където ги сварите, и ги прогонете оттам** (от Мекка)**, откъдето и те ви прогониха! Фитнето, т.е. отвръщането на хората от религията на Аллāху теāлā** (съдружаването, неверието) **е по-голямо зло, отколкото убиването на човек. И не се сражавайте с тях при Свещената джамия, докато не се сражават с вас! Ако се сражават и поискат да ви убият там, убийте ги и вие! Такова е наказанието за неверниците. А ако се откажат от отричане на Аллāху теāлā и война** (откажете се и вие, защото) **без съмнение Аллāху теāлā е опрощаващ и милосърден.“** (сӯра Бакара: 190-192)

След това бе низпослан и друг āйет по този повод със следния меāл: **„И се сражавайте с тях, докато не остане следа от фитне** (съдружаване, неверие) **и религията принадлежи само на Аллāху теāлā** (докато започне да се прави ибāдет само на Аллāху теāлā)**! А престанат ли** (да съдружават)**, тогава да не се враждува, освен против угнетителите!“** (сӯра Бакара: 193)

Първите военни походи

За да запази сигурността на Медӣна и за да контролира враговете, Султанът на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)* започна да организира военни патрули, начело на които поставяше един от своите сподвижници. Бяха наречени **серийе**. Числеността на участниците им варираше от пет до четиристотин души. А военните битки, в които участваше самият Мухаммед Мустафā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, и ги оглавяваше лично се наричаха **газā**.

За да предотврати неочакваните атаки на врага, любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* взе предпазни мерки, като въведе метода на патрулиране в Медӣна.

Трябваше да се възпрепятства усилването на икономическата мощ на мекканците. Прерязвайки търговския им път, по който отиваха в Сирия, щяха да ги поставят в затруднено положение. Скоро се получи съобщение,

че покрай Медӣна преминава един керван на езичниците. Любимият ни Пейгамбер *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* разпореди веднага да се приготвят за поход. За командир на отряда от тридесет конници назначи чичо си Хазрети Хамза. Расӯлюллах връчи бяло знаме на Хамза *(радияллā̄ху анх)* и му каза винаги да се страхува от Аллā̄ху теāля̄, да се държи добре с подчинените си и допълни още: **„Сражавайте се по пътя на Аллā̄ху теāля̄, споменавайки името на Аллā̄ху теāля̄! Сражавайте се с тези, които не признават Аллā̄ху теāля̄!“**

Хазрети Хамза със своите конници, се отправи към кервана на езичниците, който бе охраняван от триста конници. Керванът, придвижващ се от Шам към Мекка, и отрядът на Хазрети Хамза се срещнаха в местността Сӣфр-ул-Бахр. Славните сподвижниците веднага се приготвиха за сражение. Но в този момент се намеси Меджд̄ӣ бин Амр ел-Джухен̄ӣ, който бе съюзник на двете страни. Виждайки, че езичниците превъзхождат по численост мюсюлманите, той се уплаши, че те могат да ги победят. Затова чрез посредничество, убеди двете страни да се откажат от сражение. Постъпката на Меджд̄ӣ бе високо оценена от Пейгамбера ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* с думите: **“Извършил е правилна, добра и благословена работа.”**[103]

От този момент вече военните походи нямаха край. Хазрети Убейде бин Хā̄рис бе изпратен, начело на шестдесет или осемдесет муджā̄хиди (борци), в долината Рабиг. Неверниците намериха спасение в бягството.[104]

Пратеникът на Аллā̄ху теāля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* поиска да изпрати един отряд, начело с Хазрети Ебӯ Убейде бин Джеррā̄х в Нахле с цел разузнаване на действията на курайшските езичници. Получавайки заповедта на Пейгамбера ни, Ебӯ Убейде бин Джеррā̄х започна да плаче. Измъчваше го това, че ще бъде далеч от него. Тогава на негово място Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* назначи Хазрети Абдуллах бин Джахш.[105]

Хазрети Абдуллах бин Джахш бе от онези хора, които много бурно живееха исляма. След като прие исляма, бе подложен на много изтезания от страна на неверниците, но въпреки това не отстъпи от вярата си. За него Пратеникът на Аллā̄ху теāля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* казва: **„Измежду вас той е най-търпеливият и най-издръжливият на глада и жаждата.“** Абдуллах бин Джахш, когато чу от Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* за възнагражденията, с които ще бъдат удостоени шех̄ӣдите (падналите в борбата по пътя на Аллах), желанието му да стане шех̄ӣд още повече се усили. В битките заемаше място в челните редици и се сражаваше геройски.

---

[103] Вā̄кид̄ӣ, *ел-Мегā̄з̄ӣ*, I, 9; ел-Кил̄ā̄ӣ, *ел-Иктифā̄*, II, 6

[104] Вā̄кид̄ӣ, *ел-Мегā̄з̄ӣ*, I, 10; Ибн Саад, *ет-Табакā̄т*, II, 7; ел-Кил̄ā̄ӣ, *ел-Иктифā̄*, II, 3-4

[105] Ибн Хишā̄м, *ес-Сӣре*, I, 601; Вā̄кид̄ӣ, *ел-Мегā̄з̄ӣ*, I, 2; ел-Кил̄ā̄ӣ, *ел-Иктифā̄*, II, 9-10

Хазрети Абдуллах бин Джахш разказва: “Онзи ден, след нощния намāз Расӯл *(алейхисселя̄м)* ме повика при себе си и ми каза: **“Рано сутринта на другия ден ела при мен. Оръжието ти да бъде с теб. Ще те изпратя някъде.”** На следващата сутрин отидох в месджида. Взех си сабята, лъка, чантата за стрели и щита. След утринния намāз, Расӯл *(алейхисселя̄м)* се прибра в дома си. Понеже пристигнах там преди него, аз го чаках пред вратата. Извика няколко души от мухāджирите и ми каза: **„Назначавам те за командир на тези хора.“,** след което ми даде едно писмо и каза да го отворя след две вечери път и да действам според указанията в него. Тогава попитах: “О, Расӯляллах! Накъде да тръгна?”, при което Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* отговори: **„Хвани пътя за Неджди̇йе и се насочи към кладенеца Реки̇йе.“**

Абдуллах бин Джахш *(радиялл̄аху анх)* бе първият емӣр на мюсюлманите (Емӣр-ул муминӣн). Това качество му бе дадено при назначаването му за командир на похода към Нахле.

След два дни, с отряда си от осем или дванадесет души, пристигнаха в местността Мелел. Тук Абдуллах бин Джахш *(радиялл̄аху анх)* отвори писмото, в което пишеше:

“Бисмилля̄хиррахмāниррахӣм. След като прочетеш това писмо, с името и берекета на Аллāху теāля̄ тръгни към полето Нахле, което е между Мекка и Тāиф. Не насилвай братята си да дойдат с теб! Наблюдавай курайшитите и техния керван в долината Нахле и ни донеси вести за тях!”

Емӣр-ул муминӣн Хазрети Абдуллах бин Джахш целуна писмото и каза: “Ние сме раби на Аллāху теāля̄ и при Него ще се завърнем. Чух и се подчиних! Ще изпълня заповедта на Аллāху теāля̄ и Неговия любим Пратеник.” После се обърна към братята си мюсюлмани и продължи: “Да дойде с мен онзи от вас, който копнее да стане шехӣд! Който не иска да дойде, нека се върне обратно. Няма да насилвам никого. Ако никой не тръгне, сам ще отида и ще изпълня заповедите на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем).*” Всички единодушно отвърнаха: “Ние чухме заповедите на Пейгамбера ни. Ще се подчиним на Аллāху теāля̄, на Неговия Пратеник и на теб. Върви с берекета на Аллāху теāля̄, където искаш!”

И малкият отряд, в чиито редици се намираше и Хазрети Саад бин Ебӯ Ваккāс, се отправи към Хиджаз и достигна до Нахле. Скриха се и зачакаха курайшите. Когато керванът мина, те се приближиха към тях и ги призоваха към исляма. След отказа им започнаха да се сражават. Убиха един човек, плениха двама, а другият успя да избяга с коня си. Целият керван остана за мюсюлманите. Това бе първата военна придобивка в историята на исляма.[106]

[106] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре,* I, 601; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 13; ел-Килāӣ*, ел-Иктифā*, II, 9-10

Месджид-и Къблятейн

Изминаха седемнадесет месеца от преселението на любимия ни Пейгамбер в лъчезарната Медӣна. Дотогава посоката за намāз на мюсюлманите бе към намиращия се в Кудус Бейт-и Макдис. През това време юдеите, присмивайки се, си говориха: „Колко странно! Религията им е друга, но посоката им за намāз е същата.“ Тези слухове огорчаваха Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*. И един ден каза на Джебрāил *(алейхисселя̄м)*: **„О, Джебрāил! Желая Всевишният Аллах да отвърне лицето ми от посоката на юдеите към Кябе.“,** а Джебрāил *(алейхисселя̄м)* му каза: „Аз съм само един раб. Помоли за това Всевишния Аллах.“

И Всевишният Аллах низпосла 144 āйет на сӯра „Бакара“, меāл:

“(О, Любими Мой!) **Без съмнение виждаме лицето ти да се обръща към небето** (в очакване на откровението). **Ето защо Ние ще те обърнем в посока за намāз, от която ще си доволен. Тъй че сега обърни лице към Месджид-и Харāм** (към Кябе)**.** (О, мюсюлмани)! **Където и да се намирате, обръщайте лице към него по време на намāз! Дарените с Писанието без съмнение знаят, че тази промяна на посоките за намāз е истина от техния Господ**(ар)**. А Аллāху теāля̄ не е в нехание от техните дела** (знае всичко, което вършат)**.”**

В този момент Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, заедно със сподвижниците си, изпълняваше обедния намāз. Когато по средата на намāза получи откровението, Расӯлюллах веднага обърна лицето си към Кябе. И сподвижниците се подчиниха и обърнаха лицата си в същата посока. Тази джамия бе наречена **Месджид-и Къблятейн** (Месджидът с двете посоки за намāз).

След промяната на посоката за намāз Пратеникът на Аллāху теāля̄ отиде в Кубā и престрои михрāба и стените на първата джамия.[107]

БИТКАТА ПРИ БЕДР

Успешните походи на мюсюлманите започнаха да плашат неверниците. Керваните им вече се отправяха на път групово и под охрана. През втората година от Хиджра езичниците от Мекка изпратиха в Шам търговски керван, състоящ се от хиляда камили. Оглавяваше го Ебӯ Суфян, който още не бе приел исляма.[108] Керванът бе охраняван от четиридесет души. Стоката щеше да бъде разпродадена и с всичките пари щяха да купят оръжие и това оръжие щеше да бъде използвано срещу мюсюлманите.

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, научавайки за огромния керван на езичниците, изпрати няколко души от мухāджирите да разузнаят положението. Когато стигнаха в местността Зул’ашӣра, те узнаха, че кер-

[107] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре,* I, 549
[108] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 27

ванът е минал и се върнаха в Медӣна. Ако се иземеше стоката и оръжието на неверниците, те нямаше да могат да навредят на мюсюлманите и съпротивителните им сили щяха да отслабнат. Затова Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* изпрати Талха бин Убейдуллах и Саӣд бин Зейд *(радияллāху анхум)* да разузнаят връщането на кервана.[109]

Възможността не бе за изпускане. Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту вессел я̄м)* веднага се зае с приготовленията. За свой заместник в Медӣна назначи Абдуллах ибни Умми Мектӯм.[110] Съпругата на Хазрети Осмāн бе болна и затова Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* заповяда на него и на още шестима души, които бяха в същото положение като него, да останат в Медӣна, като им даде определени задачи. Самият той с войска, състояща се от триста и пет души, в 12-ия ден на месец рамазāн, се отправи към местността Бедр – мястото, където се пресичаха пътищата за Мекка, Медӣна и Сирия. Заедно с мюсюлманите, на които бяха възложени задачи в Медӣна, броят на борците бе триста и тринадесет.[111]

Много младежи и дори жени помолиха Расӯлюллах да им разреши да участват в този поход. Една от тези жени бе Умму Варака. Тя отиде при Пророка ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и го помоли: „О, Расӯляллах! Нека майка ми и баща ми бъдат жертвани за вас! Разрешете ми да отида с вас, ще лекувам ранените и ще се грижа за болните. Може Аллāху теāля̄ да ме удостои със смърт на бойното поле.“ Султанът на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)* ѝ отговори: **„Ти си седи вкъщи и чети Корāн-и керӣм. Аллах несъмнено ще те удостои със степента мъченица за вярата** (шехӣд)**.“**

Саад бин Ебӯ Ваккāс разказва: „Преди Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* да върне обратно децата, желаещи да участват в похода, аз забелязах, че моят брат Умейр се опитва да се крие. Тогава беше на шестнадесет години. Попитах го: „Какво ти е, защо се криеш?“, а той ми отговори: „Страхувам се, да не би Пратеникът на Аллāху теāля̄, мислейки ме за малък, да ме върне. Много искам да участвам във военен поход и мечтая Аллāху теāля̄ да ме удостои със смърт на мъченик!“ Когато го представиха на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, той му заповяда да се върне назад. Умейр започна да плаче. Океанът от милост Хабӣб-и екрем *(салляллāху алейхи ве селлем)* не издържа на неговите сълзи и му даде позволение. Въпреки това, брат ми не можеше да препасва меча си и затова му го сложих аз.“[112]

Знамената на Султана на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)* носеше Мусаб бин Умейр, Саад бин Муāз и Хазрети Али.[113] Сподвижниците

---

[109] Саад, *ет-Табакāт*, II, 11
[110] Саад, *ет-Табакāт*, III, 216, 382
[111] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 248; Хейсемӣ, *Меджмау’з-Зеваид*, VI, 68
[112] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, III, 150; Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 208
[113] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 612; ел-Килāӣ, *ел-Иктифā*, II, 18

разполагаха само с два коня и седемдесет камили, на които се качваха редувайки се. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* се редуваше с Хазрети Али, Ебӯ Лубāбе и Мерсед бин Ебӯ Мерсед. Всеки един от тях го молеше да не слиза от камилата, казвайки му: „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Душите ни да бъдат пожертвани за вас. Вие не слизайте, ние ще вървим вместо вас.“, но Султанът на вселената им казваше: **„Както вие не сте по-издръжливи от мен, така а и аз се нуждая не по-малко от вас от въздеянието на Аллах.“**

Мюсюлманите, водени от желанието за разпространение на исляма, с ентусиазъм следваха Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* в знойната пустиня. Освен това и говееха. Славните сподвижници приемаха стоически трудностите, защото искаха да спечелят благоволението на Аллāху теāлā и Неговия Пратеник, да умрат като шехӣди и да влязат в Дженнета. Любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*, виждайки това трудно положение на сподвижниците си, отправи ду'ā към Всевишния Аллах: **„О, Аллах мой! Те ходят пеша. Дай им животни! О, Аллах мой! Те са непокрити и голи. Облечи ги! О, Аллах мой! Те са гладни. Нахрани ги! Те са бедни, стори ги богати със Своята щедрост!“**

Когато Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и благословената му войска напредваха към Бедр, връщащият се от Шам керван на езичниците вече се бе приближил дотам. Двамата сподвижници, които бяха изпратени да донесат новини от кервана, узнаха, че керванът в рамките на ден-два ще пристигне в Бедр и бързо се върнаха назад. Езичниците, пристигайки в селото, където мюсюлманите научиха за тяхното идване, попитаха местното население, дали знаят нещо за разузнавачите на мюсюлманите. Те им отговориха: „Не знаем, но видяхме двама души, които поседяха известно време тук, на това място, и си тръгнаха.“ Ебӯ Суфян отиде на посоченото място и видя, че там имаше изпражнения от камили. Стъпи върху тях и когато забеляза в тях остатъци от фураж, рече: “Това е медински фураж. Предполагам, че онези двама са шпионите на Мухаммед *[алейхиссе-лям]*.” Предполагайки, че мюсюлманите са много наблизо и тревожейки се за участта на кервана, реши да изостави пътя за Бедр и без да губи време, бързо, по крайбрежието на Червено море да тръгне към Мекка. Междувременно изпрати Дамдам бин Амр Гифāрӣ в Мекка за да извести на меккан-ци, че мюсюлманите са излезли от Медӣна.[114]

Дамдам бин Амр Гифāрӣ, когато пристигна в Мекка, разкъса дрехата си, обърна седлото на камилата си на обратно и започна да вика: „Помощ! Помощ! О, курайши, помогнете!.. Мухаммед и сподвижниците му нападнаха кервана с вашите стоки. Ако успеете да стигнете навреме, ще спасите стоката си!..“

---

[114] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 607; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, V, 116

Мекканците веднага събраха войска от сто конници, седемстотин души на камили и пехота от сто и петдесет души. Ебӯ Лехеб, под предлог, че е болен, не се присъедини към тях, а изпрати на мястото си Āс бин Хишāм. И неверникът Умеййе бин Халеф не бе много активен в приготовленията, защото бе чувал Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* да казва: **„Моите сподвижници ще убият Умеййе.“** Той знаеше, че Мухаммед *(алейхисселяӯм)* винаги говори истината и тези негови думи го плашеха. Затова намери оправдание на настояванията на Ебӯ Джехл, като му каза, че е възрастен и много дебел. Но след обвиненията му в страхливост, бе принуден да се присъедини към тях.

Повечето от езичниците бяха облечени в брони. Във войската им имаше и жени с прекрасни гласове. Не забравиха да вземат със себе си и своите музикални инструменти и алкохолни питиета. Мислиха си, че с такава многобройна войска на мига ще победят не войска от триста души, а от хиляда души. Имаше и такива, които още преди да се отправят на път започнаха да правят сметки кои ще бъдат убити и с какви трофеи ще се сдобият. Но най-голямото им желание бе унищожаването на исляма. С тази цел, под ударите на дайретата и песните на жените, разярената тълпа от езичници се отправи на път.

През това време Ебӯ Суфян се отдалечи от Бедр. Когато се увери, че опасността е отминала, той изпрати Кайс бин Имри-ул-Кайс при курайшите със следното: „О, курайши! Вие се отправихте на път, за да защитите стоката си. Ние сме вън от опасност, така че върнете се назад!“ и в същото време ги посъветва да не отиват в Медӣна, за да воюват с мюсюлманите.

Когато Кайс донесе известието, изпратено от Ебӯ Суфян, Ебӯ Джехл каза: „Кълна се, че ще отидем в Бедр и ще се веселим там три дни и три нощи. Ще колим камили и ще пием. Племената в околностите, наблюдавайки ни, ще видят, че не се страхуваме от никого. И след това, от страхопочитание, никой няма да посмее да ни нападне. О, непобедими курайши! Напред!..“

Кайс се върна и съобщи на Ебӯ Суфян, че курайшската войска, подчинявайки се на Ебӯ Джехл, продължила напред. Тогава Ебӯ Суфян, който бе много предвидлив, не се стърпя и възкликна: „Ох! Горко на Курайш!.. Това е дело на Амр бин Хишāм (Ебӯ Джехл). Това негово дело е продиктувано от идеята му да стане вожд. Желанието му да властва над хората го подтиква към това. Такава ярост винаги е била голям недостатък. Горко им на мекканците, ако се срещнат с мюсюлманите!” Забързаха се и час по-скоро отидоха в Мекка, а Ебӯ Суфян тръгна и настигна армията.“

През това време мюсюлманската войска се приближаваше към Бедр. Сред участниците в похода Султанът на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)* забеляза двама езичници от Медӣна – Хубейб бин Йесāф и Кайс бин Мухаррис. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* разпозна Хубейб, въпреки че главата му бе покрита с железен шлем, и попита Хазрети

Саад бин Муāз: **„Този не е ли Хубейб?“** Саад *(радияллāху анх)* отговори: „Той е, о, Пратенико на Аллах!“ Хубейб много добре владееше военното изкуство, бе храбър боец. Когато двамата с Кайс отидоха при Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, той ги попита: **„Вие, защо идвате с нас?“** Те му отговориха: „Ти си син на нашата сестра и наш съсед. Ние с нашето племе сме излезли за трофеи.“ Расӯлюллах попита Хубейб: **„Ти повярва ли в Аллāху теāлā и Неговия Пратеник?“** Той отговори: „Не.“ и Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„В такъв случай се върни назад. Този, който не е приел нашата религия, не може да дойде с нас.“**

Хубейб настоя, казвайки: „Всички знаят как доблестно се сражавам и какъв храбрец съм. Може да се сражавам до теб, на твоя страна, в замяна на трофеи“, но Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* не прие неговата помощ.

След известно време Хубейб се появи отново и повтори предложението си, но отговорът бе аналогичен. Когато стигнаха до местността Равха, Хубейб, отивайки при Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, каза: „О, Пратенико на Аллах! Дойдох да ви кажа, че повярвах в това, че Аллāху теāлā е Господа на световете и че вие сте Негов Пратеник.“ Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* много се зарадва. Кайс, също като него, прие исляма, но когато се завърна в Медӣна.

Когато мюсюлманите пристигнаха в местността Сафра научиха че мекканците са подготвили армия с цел спасяване на кервана и че идват към Бедр. Пратеникът на Аллāху теāлā събра Есхāба и се допита до тях. В Акабе мединските мюсюлмани бяха обещали, че ще защитават Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* във всеки случаи ако той дойде да живее в техния град, но сега те се намираха извън Медӣна, а срещу тях бе застанала многократно по-голяма войска, превъзхождаща ги по отношение на оръжие и снабденост. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* поиска от тях да изкажат мненията си. Ебӯ Бекр-и Сиддӣк и Омер-ул Фāрук, от мухāджирите, ставайки поотделно от местата си, казаха, че трябва да се сражават с войската на курайшите. След тях и Микдāд бин Есвед, също от мухāджирите, ставайки заяви: „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Изпълнете повелята на Всевишния Аллах. Ние сме с вас, нито за миг не бихме се отделили. Ние няма да кажем онова, което са казали синовете Исраилеви на Мӯсā *(алейхисселям)*: **„О, Мӯсā, докато този деспотичен, жесток народ е там, ние никога не ще отидем там и не ще влезем в това място. Вървете ти и твоят Господ, и двамата се сражавайте с тях! А ние ще седим тук.“** (меāл на сӯра Мāиде: 24) Готови сме да дадем живота си по пътя на Аллāху теāлā и Неговия Пратеник. Кълнем се в Аллāху теāлā, Който ви е изпратил като истински пейгамбер, и в Абисиния (Етиопия) да ни изпратите, пак бихме отишли. Никога не бихме ви се противопоставили дори и за най-малкото нещо. Готови сме да изпълним всяко ваше желание. Родите-

лите ми и животът ми да бъдат пожертвани за вас, о, Расӯляллах!“ Тези думи на Микдāд изключително много зарадваха любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*, който отправи ду’ā за него.[115]

Тук особено важно бе решението на енсāрите. От една страна, защото бяха по-многобройни, а от друга, защото бяха дали обет, че ще защитават Пратеника на Аллāху теāлā̄, но не бяха обещавали да водят битка извън Медӣна. Саад бин Муāз от енсāрите стана и рече: “О, Расӯляллах! Ако позволите, ще говоря от името на енсāрите.” След като Хазрети Саад получи позволение, той започна да говори: „О, Пратенико на Аллāху теāлā̄! Ние повярвахме във вас, потвърдихме вашето пророчество. Всичко, което ни донесохте е истина. Давайки дума, се заклехме да ви слушаме и да ви се подчиним. Ние оставаме верни на дадената от нас дума и където и да отидете, ние сме готови да изпълним вашите заповеди. Готови сме да дадем живота си за делото на исляма. Кълнем се във Всевишния Аллах, Който ви е изпратил като истински пейгамбер, ако скочите в морето и ние ще ви последваме. Нито един от нас няма да се върне обратно и няма да отстъпи. Ние сме издръжливи в боя... Надяваме се да ви зарадваме и да получим вашето благоволение. Нека милостта на Аллāху теāлā̄ да бъде над вас!..“ Сподвижниците се развълнуваха много. Всички те от сърце изказаха своята вярност. Тези думи изключително зарадваха Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и той отправи ду’ā за Хазрети Саад и сподвижниците си.

Вече не останаха никакви съмнения. Колкото силна и многобройна да бе войската на противника, славните сподвижници щяха да последват любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*, без дори да им мигнат очите, да жертват живота си по пътя на вярата и да спечелят благоволението на Аллāху теāлā̄ и Неговия Пратеник. Пратеникът за световете *(салляллāху алейхи ве селлем)*, виждайки привързаността и въодушевлението на своите сподвижници, ги зарадва с думите: **„Хайде, вървете! Бедете щастливи с благословията на Аллāху теāлā̄. Кълна се в Аллах, сега сякаш виждам пред себе си тези места на бойното поле, където ще паднат курайшите.“** След тази радостна вест мюсюлманите последваха с ентусиазъм Пратеника на Аллāху теāлā̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

Помощта на мелā̄икетата

Мюсюлманите пристигнаха в Бедр в нощта срещу петък. Любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* се обърна към Есхāба и им каза: **“Смятам, че можете да научите някаква информация в околностите на кладенеца, който се намира до това малко хълмче.”** и изпрати там Лъва на Аллāху теāлā̄ - Хазрети Али, Саад бин Ебӯ Ваккāс, Зубейр бин Аввāм и още някои от сподвижниците.

[115] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 14

Хазрети Али и другите незабавно отидоха при кладенеца. Там срещнаха камиларите и водоносците на Курайш. Те видяха Хазрети Али и приятелите му и започнаха да бягат. Мюсюлманите успяха да задържат двама от тях и ги заведоха при Пейгамбера ни *(саллялл*ā*ху алейхи ве селлем)*. Това бяха робите Ешлем на рода Хаджāдж и Ариз Ебӯ Йесāр на рода Āс бин Саӣд. Пратеникът на Аллāху теāлā *(саллялл*ā*ху алейхи ве селлем)* ги попита: **„Къде е Курайш?** (Къде е разположена войската на курайшите?)**“**, „Зад онзи пясъчен хълм, който се вижда.“ отговориха те. Расӯлюллах *(саллялл*ā*ху алейхи ве селлем)* попита: **„Какъв е техният брой?“**, „Не знаем.“ отговориха те. **„Колко камили колят на ден?“** ги попита той *(саллялл*ā*ху алейхи ве селлем)*. „Един ден девет, един ден десет.“ отговориха те. Тогава Пейгамберът ни *(алейхиссалят̄у весселя̄м)* каза: **„По-малко са от хиляда и повече от деветстотин.“** След това ги попита: **„Кои от големците на Курайш се намират сред тях?“**, „Утбе, Шейбе, Хāрис бин Амр, Ебӯ’л Бухтерӣ, Хāким бин Хузāм, Ебӯ Джехл, Умеййе бин Халеф...“ отговориха те. Като чу това Пратеникът на Аллāху теāлā *(саллялл*ā*ху алейхи ве селлем),* обръщайки се към сподвижниците си, каза: **„Общността на Мекка ви пожертва своите любимци.“** След това попита двамата: **„Някой от тях върна ли се назад?“**, „Да, върна се Ахнес бин Ебӯ Шерик от Бенӣ Зухра.“ отговориха те. Расӯлюллах *(саллялл*ā*ху алейхи ве селлем)* отвърна: **„Той, въпреки че не беше на правия път** (нямаше знания за отвъдното, за Всевишния Аллах и книгата на Аллах)**, е показал на Бенӣ Зухра правия път. Имаше ли други върнали се назад?“** попита отново Расӯлюллах *(саллялл*ā*ху алейхи ве селлем),* „Върнаха се и хората от рода Адӣ бин Кааб.“ отговориха двамата задържани.[116]

Пейгамберът ни *(алейхиссалят̄у весселя̄м)* изпрати за последен път Хазрети Омер при курайшите, за да им предаде следните негови думи: **“Всички да се откажете от това дело. Върнете се спасени! За мен е по-добре да воювам с другите, отколкото с вас. ”**

Хāким бин Хузāм, обръщайки се към курайшите, каза: „О, курайши! Мухаммед постъпва много съвестно и справедливо с вас. Веднага приемете предложението му. Ако не приемете, кълна се, че оттук нататък не би бил милостив към вас.“ Тези думи на Хāким ядосаха много Ебӯ Джехл, който разгневено заяви: „Никога няма да приемем! Няма да се върнем назад, докато не отмъстим на мюсюлманите, така, че никой повече да не напада кервана ни.“ С тези думи Ебӯ Джехл унищожи всякаква надежда за примирие и Хазрети Омер остана принуден да се върне.

В тази нощ Пратеникът на Аллāху теāлā *(саллялл*ā*ху алейхи ве селлем)* и славните му сподвижници пристигнаха в Бедр преди езичниците и спряха близо до кладенците. Когато се посъветва със сподвижниците си за това,

---

[116] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 117; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 616; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 52; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 15

където да разположат войската, тридесет и три годишният Хаббāб бин Мунзир стана и поиска да му дадат думата. Когато Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* му даде позволение, Хазрети Хаббāб попита: „О, Пратенико на Аллах! Всевишният Аллах ли ви доведе на това място или пък това е ваше виждане и военна тактика?“, **„Не“**, отговори той. **„Това място бе избрано с цел военна тактика.“** Тогава Хазрети Хаббāб рече: „Нека майка ми и баща ми, и аз да се жертваме за вас, о, Пратенико на Аллах! Ние сме воюващ народ, а и добре познаваме тези места. В кладенеца, който се намира близо до мястото, където ще се разположат курайшите има сладка вода в големи количества. Ако позволите, да се придвижим до него и да се разположим там. Да заровим всички кладенци. После да направим водоем и да го запълним с вода. Докато се сражаваме да пием оттам. Така врагът ще остане без вода и ще бъде сломен.“[117]

В това време Джебрāил *(алейхисселя̄м)* донесе откровение, потвърждаващо мнението на Хаббāб *(радиялла̄ху анх)*. Пратеникът на Аллāху теāля̄ каза: **„О, Хаббāб! Твоето виждане е правилно.**“ и се изправи. След това всички заедно се предвижиха до кладенеца. Затвориха всички кладенци наоколо, освен онзи със сладката вода, и направиха басейн. Напълниха го с вода и около него оставиха съдове за пиене.

След като се разположиха на мястото, посочено от Хаббāб *(радияллāху анх)*, Хазрети Саад бин Муāз, отивайки при Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, предложи да му издигнат шатра от финикови палми. Пратеникът за световете *(салляллāху алейхи ве селлем)* се зарадва за идеята му и го благослови. Веднага след това бе издигната една шатра от финикови палми.

По-късно Султанът на пейгамберите, заедно със сподвижниците си, обходи мястото на сражението, като от време на време спира и, изричайки: **“Иншāаллах** (с позволението на Аллāху теāля̄), **това е мястото, на което утре сутрин ще бъде поразен и ще падне еди-кой си! Иншāаллах, това е мястото, на което утре сутрин ще бъде поразен и ще падне еди-кой си! Ето тук! Тук...”**, посочи с благословените си ръце местата, където курайшите щяха да бъдат убити.

По-късно Хазрети Омер каза: „Видях как всички те бяха убити точно на посочените от Пратеника на Аллāху теāля̄ места. Нито малко напред, нито пък назад.“

Султанът на световете *(салляллāху алейхи ве селлем)* раздели сподвижниците на три групи. Знамето на мухāджирите връчи на Мусаб бин Умейр, на племето Евс – на Саад бин Муāз, а на племето Хазрадж – на Хаббāб бин Мунзир.[118] След това ги подреди в редици.

При подравняването на редиците с пръчката си Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* докосна с пръчка гърдите на Севāд бин Газийüе и му за-

[117] Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 482
[118] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 58; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 373

повяда: **„О, Севāд, влез в строя!“.** Севāд *(радияллāху анх)* каза: „О, Пратенико на Аллах! Пръчката ви ми причини болка. Кълна се в Аллах, Който ви изпрати с истинската религия, Книга и правосъдие, и аз искам да ви докосна по същия начин.“ Тези негови думи предизвикаха почуда у сподвижниците. Как можеше да се поиска такова нещо от Султана на световете? Нима бе възможно това? Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* веднага вдигна благословената си риза и каза: **„Хайде!“** Хазрети Севāд се доближи до него и, вместо да го докосне с пръчката, целуна благословените му гърди с голяма радост и любов. Сподвижниците бяха възхитени от постъпката му. Любимият ни Пейгамбер го попита: **„О, Севāд! Защо постъпи така?“** Той отговори: „Нека баща ми и майка ми, и аз да се жертваме за вас, о, Расӯляллах! Днес с позволението на Аллāху теāлā виждам, че наближава моя край и ме обхваща страх от това, че ще се разделя с вас. Затова в тези последни мигове, прекарани с вас, аз пожелах да докосна с устни вашето благословено тяло. Нека това послужи като претекст за вашето застъпничество за мен пред Всевишния в Деня Къямет.“ Тези думи на Севāд разчувстваха дълбоко Пейгамбера ни *(алейхиссаляту весселям)* и той отправи ду’ā за него.

Благословената ислямска войска бе готова. Дясното крило щеше да бъде под командването на Зубейр бин Аввāм, а лявото крило – под командването на Микдāд бин Есвед.

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* се посъветва със славните си сподвижници за началото на военните действия. Попита ги: **„Как бихте се сражавали?“** Āсим бин Сāбит, с лък и стрела в ръка, ставайки от мястото си, каза: „О, Пратенико на Аллах! Когато курайшите са на сто метра разстояние от нас да използваме стрели, когато са на разстояние един хвърлей камък – да хвърляме камъни, когато се доближат – да използваме копията, след което да извадим мечовете и да се бием с тях.“ Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* хареса тази негова тактика. Обръщайки се към сподвижниците си, даде следните инструкции:

„Не напускайте местата си! Останете по местата си, без да мърдате. Не започвайте да се сражавате, докато не получите моята команда! Пестете стрелите си, не ги използвайте преди да се е приближил врагът! Когато съвсем се приближат – хвърляйте камъни! Когато се доближат до вас – използвайте копията си! А когато застанете един срещу друг, се бийте с мечовете си!“

След тези инструкции сподвижниците получиха заповед да си починат. По волята и мъдростта на Аллāху теāлā, те се унесоха в толкова дълбок сън, че не можеха да си повдигнат клепачите. Самият Пратеник на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* се оттегли в шатрата си. Охраняваше го Хазрети Ебӯ Бекр, а след него и Саад бин Муāз. Любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*, вдигайки благословените си ръце, започна да се моли: **„О, Господи! Ако погубиш този отряд, то на земята няма да ос-**

тане никой, който да Ти се прекланя.“ Тъжната му молитва продължи до сутринта.

Мястото, където се разположи ислямската войска, бе песъчливо и трудно за вървене. Но през нощта, благодарение на милостта на Всевишния Аллах и молбата на Неговия Пратеник *(салляллāху алейхи ве селлем)*, завaля обилен дъжд, който постоянно се усилваше. Потекоха бурни потоци. Мюсюлманите напълниха съдовете си с вода. Пясъкът се втвърди и стана по-лесен за вървене. Езичниците пък потънаха в кал и тиня.

На разсъмване Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* събуди сподвижниците си за утринния намāз. След изпълнението на намāза, той *(салляллāху алейхи ве селлем)* започна да ги говори за достойнствата на джихāда с врага и мъченичеството. Насърчи ги за борба. Каза им: **„Несъмнено Всевишният Аллах повелява правдата и истината и не приема делото на никого, което не е направено с цел спечелване на Неговото одобрение. Постарайте се да изпълните повелята на Господаря си, Който в такива положения е обещал Своята милост и опрощение, и да спечелите това изпитание. Защото Неговото обещание е истина, Неговата дума е истина, наказанието Му е жестоко. Всички ние сме зависими от Аллāху теāля̄ – Вечно живия, Вездесъщия, уповаваме се на Него и при Него е завръщането. Нека Всевишният Аллах опрости мен и всички мюсюлмани!“**

Денят бе петък, седемнадесетият ден на месец рамазāн. Слънцето вече бе изгряло. След минути щеше да започне най-безпощадната, най-важната и най-велика битка в историята. От едната страна бяха Пратеникът на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и неговите, готови за саможертва малобройни сподвижници, а от другата страна – тълпата от разярени и необуздани неверници, готови да унищожат исляма и Любимия на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Колко жалко, че сред тях се намираха и роднините на Расӯлюллах. Те също бяха дошли в Бедр да се сражават с любимия си племенник.

Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* за пореден път огледа войската си и повтори своите инструкции. През това време езичниците, повечето от които бяха в брони, започнаха да се стичат към долината Бедр. С голямо високомерие и самонадеяност идваха, за да нападнат ислямската армия. Пророкът *(салляллāху алейхи ве селлем)* влезе заедно с Хазрети Ебӯ Бекр в шатрата си и повдигайки благословените си ръце, започна да се моли и да призовава Всевишния Аллах: **„О, Господи! Ето курайшските езичници идват с цялата си надменност и гордост. Те предизвикват Теб и опровергават Твоя Пратеник. О, Аллах мой! Искам от Теб да изпълниш обещанието си към мен за помощ и победа! О, Аллах мой! Ако желаеш погубването на тази шепа мюсюлмани, няма да остане никой, който да Ти се прекланя.“**

Така настойчиво и сърцераздирателно се молеше и зовеше Всевишния Аллах, че наметалото падна от благословените му плещи. Намиращият се до него Хазрети Ебӯ Бекр не издържа на неговите сърдечни молби, вдигна с върховно благоприличие благословеното наметало и поставяйки го върху благословените плещи на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, го успокои с думите: „Душата ми да стане жертва за вас, о, Расӯляллах! Вашите молби са достатъчни. Без съмнение, Всевишният Аллах ще ви удостои скоро с обещаната победа." След тези успокоителни думи Султанът на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)*, рецитирайки следните āйети, излезе от шатрата си:

„Без съмнение скоро ще бъде разгромено множеството (в Бедр) **и ще обърне то гръб в бяг. Всъщност за тях истинското време за мъчение е Къяметът. Тогавашното наказание е по-сурово и болезнено."** (сӯра Камер: 45, 46)

Застана пред войската си и изрецитира на славните си сподвижници следните āйети, меāл:

„О, вярващи, когато се срещнете с вражеска общност, устоявайте и споменавайте много Аллāху теāлā, за да се спасите!.. Търпете и устоявайте! Защото Аллāху теāлā е с търпеливите." (сӯра Енфāл: 45, 46)

Предстоеше първата масова битка с врага. Напрежението вече бе достигнало пределната си граница. След прочитането на āйета с меāл **"споменавайте много Аллāху теāлā"**, всички сподвижници започнаха да повтарят: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!.." и да се молят на Всевишния Аллах за победа. Мюсюлманите вече чакаха само един знак от страна на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

По традиция, преди да започне битката, се осъществяваше двубой между храбреците на двете страни. По време на този двубой яростта на двете страни и желанието им да се бият ставаше все по-голямо. Āмир бин Хадрамӣ от езичниците, потъпквайки това правило, пусна стрелата си към ислямската войска. Тази негова стрела улучи Михджā *(радияллāху анх)* от мухāджирите и той стана шехӣд. Благословената му душа се издигна в Дженнета. За него Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Михджā е господарят на шехӣдите."** Сподвижниците вече едвам се въздържаха, бяха готови да изригнат като вулкан, но без разрешението на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* не можеха да направят и най-малкото движение.

В това време трима души от войската на езичниците – върлите врагове на исляма Утбе, брат му Шейбе и синът му Велӣд – пристъпиха напред и се провикнаха към мюсюлманите: „Има ли сред вас такива, които биха могли да се бият с нас?" От мюсюлманите пръв напред пристъпи Хазрети Ебӯ Хузейфе, за да се бие с баща си Утбе, но Султанът на вселената му заповяда да се върне. Тогава напред пристъпиха синовете на Афра Хāтун –

Муа̄з и Муаввез, и Абдуллах бин Рава̄ха. Застанаха пред Утбе, Шейбе и Велӣд и зачакаха с мечове в ръка.

Идолопоклонниците попитаха: "Кои сте вие?" Вярващите отговориха: "Ние сме мединските мюсюлмани." Езичниците възразиха: "Ние нямаме работа с вас! На нас са ни нужни синовете на Абдулмутталиб. Искаме да се бием с тях!" Обръщайки се към ислямската войска, извикаха: „О, Мухаммед! Нека пред нас да застанат хора от нашето племе, които да са равностойни на нас по сила и произход!"

Султанът на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)* отправи ду'ā за тримата си смели сподвижници и им нареди да се върнат. След това обходи с поглед войската си и обръщайки се към хората от рода Хāшим, каза: **„О, синове на Хāшим! Станете и се сражавайте по пътя на Аллāху теāлӯ с онези, които със своите измислени религии са дошли да угасят светлината на исляма! Всъщност Всевишният Аллах е изпратил и вашия Пророк с тази цел. Стани, о, Убейде! Стани, о, Хамза! Стани, о, Али!"**

След тези думи на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, лъвовете на Аллāху теāлӯ – Хамза, Али и Убейде *(радияллāху анхум)* сложиха шлемовете си и се отправиха към бойното поле. Когато застанаха срещу противниците си, те ги попитаха: „Кои сте вие? Ако сте ни равностойни по сила и произход, ще се бием с вас." Те им отговориха: „Аз съм Хамза!", „Аз съм Али!", „Аз съм Убейде!" Тогава езичниците отвърнаха: „И вие сте знатни хора като нас и затова приемаме да се сражаваме с вас." Преди започването на двубоя храбрите ислямски бойци призоваха езичниците към исляма, но те не приеха. Тогава тримата изтеглиха мечовете си наведнъж и се хвърлиха срещу врага. Хазрети Хамза и Хазрети Али с един удар убиха своите съперници Утбе и Велӣд. Убейде *(радияллāху анх)* успя да нарани Шейбе, както и той него. Хазрети Хамза и Хазрети Али му се притекоха на помощ и убиха Шейбе, след което вдигнаха ранения Хазрети Убейде и го занесоха при Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*.**[119]**

От глезена на ранения Убейде *(радияллāху анх)* изтичаше кръв и костен мозък, но той, без да обръща внимание на това, попита Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Расӯляллах! Ако умра в това състояние, ще бъда ли шехӣд?" В отговор Пейгамберът ни *(алейхиссалӯту весселӯм)*, казвайки му: **„Да, ти си шехӣд."**, го благовести с Дженнета. (Хазрети Убейде бин Хāрис почина след края на битката, на връщане към Медӣна – в местността Сафра.)

Езичниците, след загубата на тримата си важни личности, изпаднаха в паника. Ебӯ Джехл се опита да стабилизира положението и да повдигне духа на войската си, говорейки им: „Утбе, Шейбе и Велӣд избързаха много

[119] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 708; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 17

и умряха напразно. Кълна се, няма да се върнем назад, докато не заловим и завържем мюсюлманите...“

Храбрите сподвижници пък бяха много нетърпеливи. Искаха колкото се може по-скоро да нападнат езичниците и да ги накажат със сабите си. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* не преставаше да се моли: **„О, Аллах мой! Изпълни обещанието си към мен! О, Аллах мой! По света няма да остане човек, който да Ти прави ибāдет, ако унищожиш тази шепа мюсюлмани!“**

През това време от редиците на курайшите напред престъпи най-добрият им стрелец – синът на Хазрети Ебӯ Бекр – Абдуррахмāн, който по това време все още не бе мюсюлманин. Той поиска човек за двубой, при което един от мюсюлманите веднага извади сабята си и тръгна към него. Това бе човекът, имал честта да стане първият мюсюлманин и да достигне до степента Сиддӣк, човекът с най-висока степен след пейгамберите - героичният Хазрети Ебӯ Бекр. Тръгна да се бие със сина си, но Султанът на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)* го спря с думите: **“О, Ебӯ Бекр! Не знаеш ли, че ти си ми като окото, с което виждам, и като ухото, с което чувам!”** Въпреки това, Хазрети Ебӯ Бекр не се стърпя да каже на сина си: „О, неблагороднико! Това ли е отношението ти към мен?“

След това Султанът на пейгамберите се наведе, взе една шепа пръст и я хвърли в лицата на враговете с думите: **„Нека лицата им да почернеят! О, Аллах мой! Всели страх в сърцата им, накарай краката им да затреперят!“** и обръщайки се към славните си сподвижници, им заповяда да атакуват врага. Бойните възгласи „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ на действащите според инструкциите на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* сподвижници изпълниха пространството. Сред текбӣри профучаваха стрели, камъни уцелваха целите си, копия пробиваха брони.

Лъвовете на Аллах се сражаваха безпощадно с врага. Проявяваха самоотверженост и героизъм: Хазрети Хамза се биеше с два меча, Хазрети Али, Хазрети Омер, Зубейр бин Аввāм, Саад бин Ебӯ Ваккāс, Ебӯ Дуджāне и Абдуллах бин Джахш се врязаха в редиците на езичниците и всеки един от тях се превърна в непристъпна крепост. Светът кънтеше от текбӣри: “Аллāху екбер! Аллāху екбер!” Величието на Аллāху теāлā се стоварваше като тежък чук върху мозъците на езичниците. Пейгамберът ни *(алейхиссалāту весселāм)* повтаряше: **“Я Хаййу! Я Кайййӯм!”**

Хазрети Али разказва: „Най-безстрашният, най-храбрият от всички нас в Бедр беше Расӯл *(алейхисселāм)*. Той се намираше най-близо до редиците на езичниците. В трудни моменти ние прибягвахме към помощта му.“

Езичниците наобиколиха вожда си Ебӯ Джехл. След това облякоха нещастника Абдуллах бин Мунзир така, че да заприлича на него. Хазрети Али се нахвърли върху Абдуллах и пред погледа на Ебӯ Джехл отсече главата му. След това езичниците облякоха Ебӯ Кайс като Ебӯ Джехл. Него пък уби Хазрети Хамза.

Когато Хазрети Али се сражаваше с един от езичниците, мечът на езичника се заби в щита му. Хазрети Али замахна с меча си Зулфикяр към облечения в ризница езичник и когато го посичаше заедно с ризницата от рамото към гърдите, забеляза блясък на меч над главата си. Бързо се наведе. Замахналият меча каза: „На ти и това от Хамза бин Абдулмутталиб!“ и главата на езичника се търкулна на земята заедно с шлема. Когато Хазрети Али се обърна, видя чичо си Хазрети Хамза да се сражава с два меча. Пейгамберът ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*, виждайки героичната борба на своите сподвижници, каза: **„Те са лъвовете на Алла̄ху теа̄ля̄ на земята.“**

По едно време се счупи меча на сражаващия се до Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* Хазрети Ука̄ше. Любимият ни Пейгамбер видя това и му подаде една пръчка, която намери на земята и му каза: **„О, Ука̄ше! Сражавай се с това!“** Когато Ука̄ше взе пръчката, тя се превърна в дълъг, остър и бляскав меч. С този меч Хазрети Ука̄ше уби много езичници до края на войната.

Султанът на вселената се сражаваше с врага и в същото време казваше на сподвижниците си следния благословен хадӣс, който ги окуражаваше: **„Кълна се във Всевишния Аллах, в Чиято Длан е съществуването ми, че онези, които днес се сражават, надявайки се да спечелят доволството на Алла̄ху теа̄ля̄, проявявайки твърдост и непоколебимост, и приемат смъртта без да се отвърнат от врага, тях Всевишният Аллах несъмнено ще постави в Дженнета.“** Чуващият тези думи Умейр бин Хума̄м *(радиялла̄ху анх)* каза: „Колко хубаво! Колко хубаво! Значи, за да вляза в Дженнета, не трябвало нищо друго, освен да умра като шехӣд.“ и зачести атаките си над врага. От една страна се сражаваше, а от друга казваше: „При Всевишния Аллах не се отива с материалните блага, а с отвъдните, със страхопочитанието към Аллах, с показването на твърдост и непоколебимост в боя. Всички останали блага, без съмнение, биха се изчерпали...“ И така продължи да се сражава, докато не бе убит като шехӣд.

Битката се ожесточаваше все повече и повече... Върху един мюсюлманин се нахвърляха най-малко трима езичници наведнъж, но това не ги плашеше. Възгласите „Алла̄ху екбер! Алла̄ху екбер!..“ все повече и повече ги окриляха и вдъхновяваха вярващите им сърца.

По едно време атаката на езичниците се засили и мюсюлманите се оказаха в доста трудно положение. Тогава Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* заедно с Хазрети Ебӯ Бекр влезе в шатрата си и започна отново да призовава Всевишния Аллах: **„О, Господи! Дари ме с обещаната помощ!..“** В този момент Пратеникът на Аллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* получи знамението, което гласи, меа̄л:

„Когато призовахте вашия Господ за помощ и победа, Той прие молбата ви и откликна: „Наистина Аз ще ви подкрепя с хиляда ангели един след друг.“ (сӯра Енфа̄л: 9)

Пейгамберът ни веднага се изправи и съобщи следната радостна вест: **„О, Ебӯ Бекр, имам радостни вести! За теб пристигна помощта на Аллāху теāля̄. Това е Джебрāил. Над пясъчните хълмове, въоръжен и хванал коня за юздите чака заповед.“**

Всевишният Аллах, както бе съобщено в сӯра Енфāл, повели на меля̄икетата:

„Твоят Господ разкри на ангелите: „Аз съм с вас (по отношение на оказване на помощ на мюсюлманите)**. Разкрийте в сърцата им постоянство** (благовестявайки ги с победа)**! Сега Аз ще вселя страх и ужас в сърцата на неверниците. Бийте ги веднага по вратовете, бийте ги по всички пръсти** (по всички стави)**! Това е, защото те се възпротивиха на Аллāху теāля̄ и Неговия Пратеник. А за който се възпротиви на Аллāху теāля̄ и на Неговия Пратеник, наказанието на Аллāху теāля̄ е много сурово.“** (сӯра Енфāл: 12, 13)

След тази заповед Джебрāил, Микāил и Исрāфил *(алейхимусселя̄м)*, всеки с по хиляда меля̄икета, заеха своите позиции от лявата и дясната страна на Пейгамбера ни.[120]

Джебрāил *(алейхисселя̄м)* бе с жълта чалма на главата си, а другите – с бяла. Краищата на чалмите висяха зад главите им и всички меля̄икета бяха върху бели коне. Отличителните знаци на меля̄икетата впечатлиха Пратеника на Аллāху теāля̄ *(саллялл‌āху алейхи ве селлем)* и той заповяда на сподвижниците си и те да си поставят някакви отличителни знаци. Тогава Зубейр бин Аввāм нави на главата жълта чалма, а Ебӯ Дуджāне – червена. Хазрети Али постави на гърдите си едно бяло перо, а Хазрети Хамза – щраусово перо.

Подкрепата на меля̄икетата рязко промени ситуацията на бойното поле. Започнаха да падат глави на неверници още преди сподвижниците да замахнат с мечовете си по тях. Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(сallяллāху алейхи ве селлем)* бе обкръжен от непознати личности, които се сражаваха с езичниците.

Хазрети Сехл разказва следното: „В битката при Бедр замахвахме с мечовете си срещу главите на неверниците и преди мечовете ни да достигнат целта си, виждахме техните падащи глави.“

Убийството на Ебӯ Джехл...

Знаменосецът на езичниците Ебӯ Азӣз бин Умейр бе пленен от мюсюлманите, а техният командир Ебӯ Джехл, редейки стихове, се опитваше да окуражи воините си и да повдигне техния дух. Нападаше като юноша, и в същото време, изричайки с гордост думите: „Моята майка ме е родила за тези дни.“ насърчаваше младежите.

---

[120] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ,* I, 57; Ибн Саад, *ет-Табакāт,* I, 16; Хāким, *ел-Мустедрек,* III, 72

Убейде бин Са’ӣд от курайшите бе облечен от главата до петите в ризница. Виждаха се само очите му. Той препускаше с коня си насам-натам и крещеше: „Аз съм Ебӯ Зāтулкериш! Аз съм Ебӯ Зāтулкериш!“ Храбрият борец Хазрети Зубейр бин Аввāм се приближи до него, прицели се в окото му и изричайки „Аллāху екбер!“, хвърли копието си. От силния удар на копието Убейде се свлече на земята. Когато Хазрети Зубейр изтича при него, той вече бе мъртъв. Стъпи с крака си върху бузата му и с голяма трудност извади копието, което се бе изкривило.

В битката при Бедр Хазрети Зубейр прояви огромна храброст, самоотверженост и героизъм. По тялото му не бе останало ненаранено място. Синът му разказва: „Баща ми имаше три много сериозни рани. Едната от тях беше на тила му. Тази рана беше оставила толкова дълбок белег, че можех свободно да си пъхна пръста в него.“

Достойно и смело, без да обръща внимание на стичащата се от раните си кръв, се сражаваше и Абдуррахмāн бин Авф. Той разказва следната случка, на която е станал свидетел:

„По едно време, когато никой не беше останал пред мен, се огледах наляво и надясно и забелязах двама младежи от енсāрите. По-силният от тях ме изгледа внимателно и ме попита: „Чичо, познаваш ли Ебӯ Джехл?“. Отговорих му, че го познавам и го попитах: „За какво ти е Ебӯ Джехл?“ Той ми отговори: „Научих, че оскърбява Расӯлюллах (Пратеника на Аллāху теāлā). Кълна се в Аллах, че ще се бия с него дотогава, докато един от нас не умре.“ Бях поразен от тези решителни думи на младежа.

Другият младеж също ме изгледа внимателно и повтори същите думи. В този момент видях Ебӯ Джехл, който сновеше напред назад сред курайшите. Викнах на младежите: „О, младежи! Онзи, който тревожно снове насам-натам е Ебӯ Джехл.“ Младежите веднага хванаха мечовете си и приближавайки се към Ебӯ Джехл, започнаха да се бият. Тези двама младежи бяха синовете на Афра Хāтун – Муāз и Муаввез.“

През това време Муāз бин Амр, който бе един от героите на Есхāб-и кирāм, успя да се добере до сражаващия се върху коня си Ебӯ Джехл и да му нанесе такъв силен удар с меча си, че крака му падна. На помощ се притече синът му Икриме и започна да се бие с Хазрети Муāз бин Амр.

Точно в този момент като соколи пристигнаха братята Муāз и Муаввез с мечове в ръка и започнаха да нанасят удари на Ебӯ Джехл, докато не се убедиха, че е мъртъв.

Хазрети Муāз бин Амр бе ранен в ръката. Икриме, който се сражаваше с него, отряза ръката му от китката и тя увисна за кожата. Но Муāз бин Амр нямаше време за губене, нямаше време да завърже раната си. Продължаваше да се сражава геройски. Аллāху екбер! Каква силна вяра! Каква глед-

ка! След време започна да усеща, че ръката му пречи, затова я настъпи с крак и откъсвайки я, захвърли.[121]

Неудържимият враг на исляма – борецът Неуфел бин Хувейлид, не спираше да крещи и да възбужда ярост в душите на курайшите. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, виждайки тези негови действия, отправи следната ду'ā: **„О, Аллах мой! Помогни ми срещу Неуфел бин Хувейлид! Довърши го!"** След тази ду'ā Лъвът на Аллāху теāлā – Хазрети Али, виждайки Неуфел, се нахвърли върху него и с такава сила стовари меча си върху него, че отряза двете му крака, които бяха покрити с броня. След това, замахвайки с меча си, откъсна главата му.[122]

Един от най-яростните врагове на исляма бе Умеййе бин Халеф. Преди време той караше Хазрети Билял Хабешӣ да ляга върху горещите пясъци и поставяше върху гърдите му огромни камъни. Постоянно търсеше поводи да предизвиква неприятности на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Този голям ислямски враг също бе дошъл в Бедр и се опитваше да организира наново езическата войска и да угаси светлината на исляма. Хазрети Билял, виждайки тези негови действия, се приближи към него и казвайки му: „О, водачо на неверието! Или ти ще умреш, или аз!" се нахвърли върху него. В същото време се провикна на своите събратя: „О, братя енсāри! Помогнете! Водачът на неверниците е тук!" Сподвижниците веднага наобиколиха Умеййе и го убиха.[123]

Така начело на курайшската войска не остана никой и неверниците започнаха да бягат от бойното поле. Крепостта на неверието рухна. Славните сподвижници се хвърлиха в преследване на отстъпващите курайши и успяха да пленят част от тях. Сред пленените бе и чичото на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* – Аббāс.[124]

Победата на вярващите...

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* попита славните си сподвижници: **„Някой знае ли нещо за Неуфел бин Хувейлид?"** Хазрети Али престъпи напред и каза: „О, Пратенико на Аллах! Аз го убих!" Тази новина зарадва много любимия ни Пейгамбер и той, произнасяйки текбӣр, каза: **„Всевишният Аллах прие ду'āта ми за него."**

Като узна, че и Умеййе бин Халеф е убит, се зарадва още повече. Рече: **„Елхамдулиллях!.. Всевишният Аллах потвърди Своя раб и възвиси религията Си."**

След това поиска да се увери в смъртта на Ебӯ Джехл. Заповяда да го потърсят сред убитите, но не го намериха. Пейгамберът ни *(салляллāху*

---

[121] Бухāрӣ, *Мегāзӣ*, 8; Муслим, *"Джихāд ве Сийер"*, 147; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 634
[122] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 92
[123] Бухāрӣ, "Векāлет", 2; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 631
[124] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 715

алейхи ве селлем) каза: **„Потърсете го, имам обещание за него! Ако не го разпознаете, погледнете белега на коляното му. Един ден аз и той бяхме на угощение у Абдуллах бин Джудā̄н. И двамата бяхме млади. Аз бях малко по-едър от него. Когато ме притиснаха, го бутнах и той падна върху колената си. Едното му коляно се нарани и му остана белег от раната.“**

След тези думи Абдуллах бин Месӯд отиде да го потърси. Откри го ранен и го позна. Попита го: „Ти ли си Ебӯ Джехл?“, след което го настъпи по врата, хвана го за брадата и каза: „О, враже на Аллā̄ху теāля̄! Видя ли как те унижи и опозори Аллā̄ху теāля̄?“ Той отвърна: „Защо да унижи и опозори мен. Да опозори и унижи теб, о, пастире на овце! Качил си се на стръмно място! Ти ми кажи, чия е днешната победа?“ Хазрети Ибн Месӯд му отвърна: „На Аллах и Неговия Пратеник.“ и изваждайки шлема от главата му, каза: „О, Ебӯ Джехл, ще те убия!“ Надменният Ебӯ Джехл каза: „Не си първият, който убива величията на своето племе. Всъщност, ще ми бъде тежко да умра от твоята ръка. Постарай се да отрежеш главата ми по-близо до гърдите, за да изглежда величествена.“ Така с последните си думи Ебӯ Джехл показа докъде стигаха надменността, себелюбието и неверието му.

Ибни Месӯд не успя да обезглави Ебӯ Джехл със своята сабя, а взе сабята на езичника и с нея му отряза главата и заедно с меча, бронята и шлема му я занесе на Пейгамбера ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*. Сложи ги пред него и каза: „Нека родителите ми да се жертват за вас, о, Пратенико на Аллах! Това е главата на врага на Алла̄ху теāля̄ – Ебӯ Джехл.“ Като видя главата на Ебӯ Джехл, любимият ни Пейгамбер възкликна: **„Няма друг бог освен Аллах!“** След това заедно със сподвижниците си отиде на мястото, където се намираше трупът на Ебӯ Джехл. Там каза: **“Хамд на Алла̄ху теāля̄, Който те стори презрян! О, враже на Аллах! Ти беше фараонът на тази общност.”** После Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* допълни: **“О, Господарю, Ти изпълни обещанието си към мен!”**

Пратеникът на Алла̄ху теāля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* нареди да се превържат ранените и да се установи броят на шехӣдите. В битката при Бедр загинаха четиринадесет мюсюлмани – шестима от муха̄джирите и осем от енсāрите. Докато благословените им души отлитаха към Дженнета, от неверниците, дошли да угасят пламъка на исляма, бяха умрели седемдесет души, а още толкова бяха попаднали в плен.

Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* изпрати в Медӣна Абдуллах бин Рава̄ха и Зейд бин Ха̄рисе, за да съобщят вестта за победата.

Мюсюлманите изпълниха погребалните нама̄зи на шехӣдите и ги положиха в гробовете им.

Труповете на двадесет и четирима от езичниците бяха хвърлени в една дълбока яма, а останалите - в други.

Султанът на вселената, заедно със славните си сподвижници, застана пред кладенеца, в който бяха хвърлени труповете на езичниците и обръщайки се към тях по техните имена и имената на бащите им, каза: **„О, Утбе бин Рабӣа! О, Умеййе бин Халеф! О, Ебӯ Джехл бин Хишāм!.. Колко лоши бяхте към вашия Пророк. Колко лош народ бяхте спрямо своя Пейгамбер! Вие ме отрекохте, а други ме потвърдиха. Вие ме прокудихте от града ми, от страната ми, а други отвориха вратите си за мен и ме заобичаха. Вие воювахте с мен, а други ми помагаха. Получихте ли обещаното от Аллāху теāлā? Аз получих обещаната от Господаря ми победа.”**

Хазрети Омер попита: „О, Пратенико на Аллах! На тези безжизнени тела ли говорите?“ Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* му отговори: **„Кълна се в Господа, Който ме изпрати като истински пейгамбер. Вие не ме чувате по-добре от тях, но те** (за разлика от вас) **не могат да отговорят.”**

Бягащите от бойното поле езичници не можаха да вземат нищо със себе си и всичко премина в ръцете на мюсюлманите. Расӯлюллах разпредели цялата придобивка във войната между участниците в сражението и онези, които бяха останали в Медӣна, за да изпълняват възложените им задачи.

В това време изпратените с вестта за победата Абдуллах бин Равāха и Зейд бин Хāрисе се приближиха до Медӣна. В неделя, пристигайки в местността Акик, близо до Медӣна, двамата вестоносци се разделиха. Единият влезе в Медӣна от едната ѝ страна, а другият – от другата и обикаляйки от къща на къща, разпространиха радостната вест. Поетът на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* Абдуллах бин Равāха съобщаваше на висок глас:

„О, енсāри! Нося ви радостната вест,
че Пратеникът на Аллах е жив и здрав.

Езичниците са убити и пленени,
и сред пленените има много знаменити личности.

Убити са Рабӣа и синовете на Хаджāдж,
също и Ебӯ Джехл Амр бин Хишāм.“

Хазрети Āсъм бин Адий попита: „О, Ибн-и Равāха! Истина ли е това, което казваш?“ Абдуллах бин Равāха отговори: „Кълна се в Аллах, истина е! С позволението на Аллāху теāлā, утре ще пристигне и Пратеникът на Аллах заедно с пленниците.“

В същият този ден, в деня на победата, почина дъщерята на любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* – Рукаййе *(радияллāху анхā)*. Нейната смърт натъжи много мюсюлманите и нейния съпруг Хазрети Ос-

ма̄н, който не участва в битката при Бедр, а остана в Медӣна, за да се грижи за нея. Той кланя нейния погребален (джена̄зе) нама̄з. Вестта за победата, получена в този тъжен ден, поуспокои до известна степен душите на скърбящите мюсюлмани.

Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* и неговите сподвижници, след като отправиха хамд към Всевишния Аллах и сведоха чела доземи в суджӯд в знак на благодарност към Него, потеглиха с военнопленниците към Медӣна.

Двамата вестоносци Абдуллах бин Рава̄ха и Зейд бин Ха̄рисе разказаха за битката и съобщиха имената на шехӣдите. Децата, жените и останалите в Медӣна с някаква длъжност мъже се зарадваха много на победата. Всички те излязоха да посрещнат Пратеника на Аллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* и неговите славни сподвижници. Сред посрещачите бе и Рабӣ – майката на загиналия като шехӣд Ха̄рисе бин Сура̄ка. Когато узна от двамата вестоносци, че вражеска стрела поразила сина ѝ, докато пиел вода от кладенеца, тя каза: „Няма да плача за сина си, докато не пристигне Расӯл *(алейхисселя̄м)*. Когато пристигне благополучно в Медӣна ще го попитам дали синът ми е в Дженнета или в Джехеннема. Ако е в Дженнета – няма да плача изобщо, но ако е в Джехеннема, то тогава ще проливам кръв вместо сълзи." И когато любимият ни Пейгамбер *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* пристигна в Медӣна, заедно с благословения Есха̄б, тя отиде при него и го запита: „Нека родителите ми да се жертват за вас, о, Пратенико на Аллах! Знаете колко много обичам сина си Ха̄рисе. Ако е станал мъченик (шехӣд) и се намира в Дженнета, ще търпя, няма да плача, в противен случай – ще пролея кървави сълзи." Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту вессельля̄м)* ѝ съобщи следната радостна вест: **„О, Умму Ха̄рисе! Синът ти се намира не в един Дженнет, а в повече. Неговото място е във Фирдеус."** Тя се зарадва и каза, че вече няма да плаче за него. Тогава Султанът на вселената помоли да му донесат съд с вода, потопи ръката си в него и даде на майката на Хазрети Ха̄рисе и на сестра му да пият от него. После намокри главата и лицето им с тази вода. След този ден техните лица засияха и бяха дарени с дълголетие.

Учителят на вселената *(алейхи ефдалюссалева̄т)* разпредели доведените в Медӣна седемдесет военнопленници между сподвижниците си и им нареди да се отнасят добре с тях. Все още не бе низпослано знамение относно наказанието им. Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* обсъди със сподвижниците си този въпрос и взе следното решение – военнопленниците да бъдат освободени срещу откуп (фидйе). Откупът на всеки един от тях бе определен в зависимост от неговото материално положение. А за тези, които нямаха възможност да се откупят, но можеха да четат и пишат, откупът бе да обучат по десет души от мюсюлманите.

Сред военнопленниците бе и чичото на Пейгамбера ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* – Абба̄с. От него Расӯлюллах поиска да заплати откуп за

трима души. Обръщайки се към него, му каза: **“О, Аббāс! Плати парите за своя откуп, за сина на брат си - Укайл бин Ебӯ Тāлиб и за Неуфел бин Хāрис, защото ти си богат.”** А той му отвърна: „О, Пратенико на Аллах! Аз съм мюсюлманин. Курайшите насила ме доведоха в Бедр.“ Расӯлюллах му отговори: **„Това, че си мюсюлманин, е известно само на Аллāху теāлӯ. Ако говориш истината, то Аллāху теāлӯ непременно ще те възнагради за това. Но ти действа против нас и затова си длъжен да заплатиш откупа.“** Аббāс рече: „О, Пратенико на Аллах! Нямам при себе си нищо друго, освен тези 800 дирхема, които иззехте.“ Тогава Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„О, Аббāс! А защо не казваш онези златни монети?“**, „Кои?“ учудено попита Аббāс. **“Жълтиците, които даде на жена ти Умму’л-Фадл - дъщерята на Хāрис - преди да напуснеш Мекка. Тогава около вас нямаше никой. Ти ѝ каза: „Не знам какво ще се случи с мен в този поход. Ако ме сполети нещастие и не се върна, то тази част е твоя, тази принадлежи на Фадл, тази – на Абдуллах, тази част – на Убейдуллах и тази – на Кусем.“** каза Пратеникът на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. „Кълна се, че когато ѝ давах тези златни монети, при нас нямаше никой. А вие откъде знаете всичко това?“ попита учудено Аббāс. **„Аллāху теāлӯ ми съобщи.“** отвърна Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Тези думи разтърсиха Аббāс и той, изричайки: „Свидетелствам, че вие сте пратеник на Аллāху теāлӯ и казвате истината“, произнесе шехāда. След приемането на исляма Хазрети Аббāс бе изпратен в Мекка, за да застане начело на намиращите се там мюсюлмани, да ги защитава и да информира Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* за действията на враговете.

Междувременно на курайшите бе изпратено съобщение, че могат да си върнат хората срещу откуп. Мюсюлманите обезглавиха Надр бин Хāрис от военнопленниците, защото бе причинявал големи страдания на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* преди Преселението. Сред обезглавените бе още и Укбе бин Муайт, който бе сложил търбух от камила върху благословения гръб на Пратеника на Аллāху теāлӯ в Кяабе. След като бе отсечена главата на Укбе бин Ебӯ Муайт, Расӯлюллах отправи хамд към Всевишния Аллах и отивайки при трупа на Укбе, каза: **„Кълна се в Аллах, не знам по-лош човек от теб, който да е отричал Всевишния Аллах, Пратеника Му и Свещения Корāн, и да е измъчвал толкова много Неговия Пророк.“**

Пленниците, докато бъдат откупени от господарите си, останаха при сподвижниците, които се отнасяха много добре с тях. Сред пленниците бе и братът на Мусаб бин Умейр – Ебӯ Азӣз. Ето как самият той обяснява отношението на мюсюлманите към тях: „Бях пленник в дома на един мюсюлманин от Медӣна. Отнасяха се много добре с мен. Даваха ми полагащия им се ежедневен хляб, а самите те се задоволяваха само с фурми. А аз, срамувайки се, им го връщах, но те отново ми го даваха...“

Друг от пленниците на име Йезид разказва: „На връщане от Бедр, мюсюлманите качиха нас, пленниците, на конете си, а самите те се движеха пеша.“

Когато вестта за поражението достигна до Мекка, Ебӯ Лехеб и другите езичници не повярваха, защото бяха убедени, че ще победят. След завръщането на избягалия от бойното поле Ебӯ Суфян в Мекка, те веднага го извикаха и Ебӯ Лехеб го попита: „О, племеннико! Разкажи ни как се случи всичко това?“ Ебӯ Суфян седна на едно място и започна да разказва: „Мюсюлманите действаха както си искат, а нашите ръце и крака като че ли бяха завързани. Една част от нашите убиха, а друга – плениха. Кълна се, аз не упреквам никого от нашите, защото в този момент ние се срещнахме с хора, облечени в бяло, на сиви коне, които се движеха между небето и земята. Никой не можеше да им противостои.“

Сред слушащите бе и слугата на Аббāс – Хазрети Ебӯ Рāфи, който бе приел исляма още в първите години, но криеше това от езичниците. Чувайки думите на Ебӯ Суфян, той не можа да се сдържи от радост и възкликна: **„Кълна се в Аллāху теāлā, това са били мелāикетата!“** Това ядоса много Ебӯ Лехеб, който силно го зашлеви и го повали на земята. Намиращата се там Умму Фадл – жената на Хазрети Аббāс – не се стърпя, защото и тя бе приела исляма, взе едно дърво и силно удари Ебӯ Лехеб по главата с думите: „Няма си никого и затова го смяташ за беззащитен, така ли?“ Разби главата му и той, целият в кръв, унижен и принизен си тръгна оттам. След седем дни Аллāху теāлā го беляза с ужасяваща болест. Умря в дома си. Два или три дни синовете му не го погребаха. Трупът му се вмириса. Всички бягаха от тялото на Ебӯ Лехеб като от чума и се отвращаваха от него. Един курайшит каза на синовете на Ебӯ Лехеб: “Не ви ли е срам? Оставили сте баща ви да се вмирише! Погребете го някъде!” Синовете отговориха: “Страх ни е, че ще се заразим и ние!” Тогава човекът рече: “Вие си вървете, ще дойда да ви помогна.” Тримата занесоха трупа на едно затънтено място и го затрупаха с камъни. Така Ебӯ Лехеб влезе в тъмния си гроб, от който щеше да отиде в Джехеннема и вечно да остане в пламъците.

Сред пленниците бе и Велӣд бин Велӣд. Той бе пленен от Абдуллах бин Джахш *(радияллāху анх)*. Братята на Велӣд – Хишāм и Хāлид бин Велӣд (който все още не бе мюсюлмани) дойдоха в Медӣна, за да го приберат, но Хазрети Абдуллах бин Джахш поиска откуп за него. Хāлид се съгласи, но брат му Хишāм, с когото бяха от един и същ баща, но майките им бяха различни, не бе съгласен. Тогава Расӯлюллах *(саллаллāху алейхи ве селлем)* им предложи да дадат оръжието и снаряжението на баща им. Отначало Велӣд не прие това предложение, но накрая се споразумяха да го освободят срещу меча, бронята и шлема на баща им, които бяха на стойност сто динара. След като откупиха брат си, се отправиха към Мекка. Когато стигнаха до местността Зул-Хулейфе, която се намираше на четири мили разсто-

яние от Медӣна, Велӣд се раздели с тях, върна се в Медӣна и отивайки при Пратеника на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* прие исляма. След известно време, когато отиде при братята си в Мекка, вече като мюсюлманин, Хāлид бин Велӣд го попита: „След като имаше намерение да станеш мюсюлманин, да беше го направил преди да дадем откупа. Заради теб се разделихме със спомена, който ни беше останал от баща ни. Защо постъпи така?“, „За да не кажат курайшите: „Не издържа на пленничеството и се подчини на Мухаммед.“ отговори Хазрети Велӣд бин Велӣд.

Братята му много се ядосаха и го затвориха, заедно с някои мюсюлмани от рода Манзум, при Ияш бин Ебӯ Рабӣа и Селеме бин Хишāм. Затвореният с години Хазрети Велӣд бин Велӣд бе подложен на много мъчения от страна на роднините си и особено от страна на чичо си Хишāм, който бе един от най-свирепите врагове на исляма. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* се молеше за него, за Селеме бин Хишāм, за Ияш бин Рабӣа и за останалите мюсюлмани, които бяха угнетявани и измъчвани от курайшите. Казваше: **“О, Аллах мой! Спаси Велӣд бин Велӣд, Селеме бин Хишāм, Ияш бин Рабӣа и другите мюсюлмани, които са слаби** (и безпомощни, и са в ръцете на неверниците)**! О, Аллах мой! Накажи още по-тежко Мудар** (Курайш)**. Стори** (за тях) **тези години да заприличат на годините на Йӯсуф** *(алейхисселя̄м)***!”** След години Хазрети Велӣд, благодарение на тези молитви, успя по някакъв начин да избяга и отивайки при любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* му разказа за жестоките мъчения, на които са подлагани завързаните по краката един за друг Ияш бин Рабӣа и Селеме бин Хишāм.

Това тяхно състояние натъжи много Султана на вселената и потърси начини да ги освободят. И когато попита кой ще се справи с тази трудна задача, Хазрети Велӣд с голяма смелост и решително отговори: „О, Пратенико на Аллах! Аз ще ги освободя и ще ви ги доведа.“ Върна се в Мекка и като проследи жената, която носеше храна на затворените мюсюлмани, откри мястото, където курайшите държаха Селеме бин Хишāм и Ияш бин Рабӣа. Двамата бяха затворени в една постройка, която бе без таван. Езичниците ги бяха завързвали на един камък и ги бяха подлагали на различни мъчения в жаркото време. През нощта Велӣд *(радиялл āху анх)*, катерейки се по стената, успя да достигне до благословените си приятели и да ги освободи. Качи ги на камилата си, а самият той пеша и бос, потегли към лъчезарната Медӣна. Изгаряше го не убийствената жега на пустинята, а любовта по Султана на световете След три дни, гладен и жаден, с кървящи крака пристигна в Медӣна.

Победата в битката зарадва изключително много мюсюлманите, а езичниците изпитаха голяма мъка и отчаяние. Вестта за победата на мюсюлманите достигна и до негуса на Абисиния и той веднага, отивайки при мюсюлманите, намиращи се в неговата страна, им съобщи радостната вест с

думите: „Хамд на Аллāху теāлӯ, Който дари Своя Пратеник с победа в битката при Бедр!“

Сватбата на Хазрети Али и Хазрети Фāтима

Бе втората година от Хиджра. Дъщерята на Султана на вселената *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* Хазрети Фāтима стана на петнадесет години. Един ден Хазрети Фāтима отиде при Пейгамбера ни *(алейхиссалят̄у веселям̄)*, за да му помага. Расӯл-и екрем *(салляллāху алейхи ве селлем)* забеляза, че времето за женитба на дъщеря му бе дошло. След този ден идваха много претенденти за нейната ръка и сърце, но Расӯл *(алейхисселям̄)*, не проявявайки благосклонност към тях, им казваше: **„Нейната работа зависи от заповедта на Хак** (Аллāху) **теāлӯ.“**

Веднъж Ебӯ Бекр, Омер и Саад бин Муāз *(радиялл̄аху анхум)* разговаряха помежду си: „Всички, освен Хазрети Али, поискаха ръката на Хазрети Фāтима, но никой от тях не беше одобрен.“ Хазрети Ебӯ Бекр каза: „Струва ми се, че Хазрети Али ще бъде одобрен. Хайде да го посетим и да поговорим с него. И ако го възпира беднотията, да му помогнем.“ Саад *(радиялл̄аху анх)* каза: „О, Ебӯ Бекр! Ти винаги правиш добро. Хайде, ставай, и ние ще дойдем да те придружим!“ Тримата излязоха от джамията и се запътиха към дома на Хазрети Али. По това време Хазрети Али с камилата си поливаше финиковата градина на един от енсāрите. Като ги видя да идват, ги посрещна и ги попита как са. Хазрети Ебӯ Бекр *(радиялл̄аху анх)* каза: ”О, Али! Ти си лидер във всяко благородно дело и твоето място при Пратеника на Аллах е много специално. Много души поискаха ръката на Хазрети Фāтима, но никой не беше одобрен. Струва ни се, че ти ще бъдеш одобрен. Защо не предприемеш нещо?“

Благословените очи на Хазрети Али се напълниха със сълзи. „О, Ебӯ Бекр! Причини ми страшна душевна болка. Никой не я иска по-силно от мен, но немотията ме възпира.“ отговори той. Тогава Хазрети Ебӯ Бекр, успокоявайки го, каза: „Не говори така. Земното е нищо при Всевишния Аллах и Неговия Пратеник. Бедността не може да попречи на това. Отиди и я поискай.“

Хазрети Али разказва: „С голямо притеснение влязох при Пратеника на Аллах. Видът му беше внушителен. Седнах пред него и не можах да проговоря. Попита ме: **„Какво те води насам, да не би да имаш нужда от нещо?“** Аз замълчах. Каза ми: **„Сигурно си дошъл, за да поискаш Фāтима.“**, а аз успях да отговоря само с: „Да.“ (Пейгамберът ни *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* съобщи на Хазрети Фāтима намеренията на Хазрети Али. Тя също замълча.) **„Какво можеш да предложиш като мехир за Фāтима?“** ме попита Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Отговорих му, че нямам нищо. **„Къде остана ризницата Хутамӣ, която ти дадох?“** ме попита той. Отговорих му, че е при мен. Тогава ми

каза: **„Продай я и ми донеси парите. Те ще са достатъчни.“** В друго предание се казва: “Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* попита Хазрети Али какво има при себе си, а той отговори, че конят му и ризницата му са при него. Тогава му каза да запази коня си, а ризницата да продаде.” А според друго предание му казал: **„О, Али, отиди и наеми една къща.“**

До женитбата си Хазрети Али живееше при Пейгамбера ни. След заповедта на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* той нае къщата на Хāрисе бин Ну’мāн, която се намираше в близост до Месджида на Пратеника, срещу стаята на Хазрети Āише. А ризницата си продаде на Хазрети Осмāн, който заплати за нея четиристотин и осемдесет динара и след това му я подари.

Когато Хазрети Али се върна с ризницата и динарите, Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* отправи много ду’и за Хазрети Осмāн и каза: **„Осмāн е моят приятел в Дженнета.“** След това извика Билял-и Хабешӣ и давайки част от парите, му заповяда: **„Вземи тези пари и отиди на пазара. Купи малко розова вода, а с останалите пари купи мед и в месджида в чист съд го смеси с малко вода. Направете меден шербет, който да го пием след бракосъчетанието. Покани енсāрите и мухāджирите в месджида и обяви на хората, че Фāтима и Али ще се бракосъчетаят.“**

Хазрети Билял изпълни заповедта на Пратеника на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Есхāбът започна да се стича към Месджида на Пратеника. Тук Пратеникът на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* прочете следното хутбе: **„Всеки хамд и всяка благодарност принадлежат на Господаря на световете! Той е прославян, заради благата Си; на Него правят ибāдет, заради безкрайната Му сила и мощ; от Него се страхуват, заради Неговото наказание и съдене; Той е Онзи, Чиято присъда и Чийто ферман властват над земята и небесата! Той е Създалият всичко със сила, Той е справедливо Отсъждащият между създанията, Той е Удостоилият хората с ислямската религия и Пейгамбера Мухаммед *(алейхисселāм)*.**

Аллāху теāлā ми заповяда да омъжа дъщеря ми Фāтима за Али бин Ебӯ Тāлиб. Сега ви сторвам свидетели, че омъжвам Фāтима за Али бин Ебӯ Тāлиб с мехир 400 мискала сребро. Нека Господарят ми ги събере и да стори това дело благословено за тях! Да стори потомството им чисто, да ги стори ключове към милостта, извор на мъдростта; да ги стори надеждни за общността на Мухаммед! Това е всичко, което имам да кажа. Искам прошка от Аллāху теāлā за мен и за вас!”

След това стана Хазрети Али и прочете следното кратко хутбе: „Отправям мир и благослов за Мухаммед *(алейхисселāм)*, който бракосъчета благословената си дъщеря Фāтима за мен за 400 сребърни мискала. О, мои братя по религия! Несъмнено, чухте думите на Пейгамбера ни и станахте

свидетели. И аз съм свидетел на това и го приемам. Всевишният Аллах е свидетел на всички наши думи и е довереник на всички нас.“[125]

След бракосъчетанието Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* угости присъстващите с пресни фурми, а после Хазрети Билял им раздаде шербет от мед. След угощението всички сподвижници отправиха следната ду’ā: „Бāракаллāху фӣ кумā ве алейкумā ве джеме’а шемлекумā“.

След бракосъчетанието Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* видя дъщеря си да плаче. Отиде при нея и я попита: **„О,** Фāтима**! Какво ти е, защо плачеш? Кълна се в Аллāху теāлӯ, аз те бракосъчетах за най-издигнатия в знанието, за най-благия и умния от твоите претенденти, и за първия, приел исляма.“** Хазрети Фāтима отговори: „Тате, мехирът на всяка мома се определя чрез злато и сребро. Ако и при мен е същото, то тогава каква би била разликата между вас и останалите? Моето желание е в Деня Къӯмет, тъй както вие ще се застъпвате за мюсюлманите-грешници, така и аз да мога да се застъпя за техните жени. Това е моето желание.“

Всевишният Аллах съобщи, че молбата на Хазрети Фāтима бе приета. Тогава Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„О, Фāтима, показа че си дете на пейгамбер.“**

Хазрети Али разказва: „Беше изминал един месец. Нищо не се говореше по този въпрос, а пък и аз от свенливост не можех да кажа нищо. Но Пратеникът на Аллāху теāлӯ понякога, когато ме видеше на безлюдно място, ми казваше: **„Каква добра жена е твоята жена. Благовестявам те, че тя е най-високопоставената сред всички жени.“** След един месец братът на Хазрети Али – Укайл *(радияллāху анх)* му каза: „О, Али! Зарадвахме се на този брак, но желая тези двама щастливци да са един до друг (да се сближат).“ Хазрети Али каза: „Същото желая и аз, обаче се срамувам.“ След тези думи на брат си, Хазрети Укайл го хвана за ръката и го заведе в дома на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Там срещнаха наложницата му – Умме Еймен и ѝ разкриха всичко, при което тя рече: “Не е нужно да идвате вие за тази работа. Ще ви съобщим, когато ние постигнем съгласие с жените на Расӯлюллах. По тези теми се слушат думите на жените.” Тя разказа на съпругите на Расӯлюллах за желанието на Хазрети Али. Те отидоха в дома на Хазрети Айше. Споменавайки Хазрети Хадӣдже, казаха: „Ако тя беше жива, ние нямаше да се безпокоим.“ Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* заплака и каза: **„Има ли друга жена като Хадӣдже? Когато хората ме отричаха, тя потвърди и изразходва цялото си богатство по пътя на исляма. Тя помага много на исляма. Хак** (Аллāху) **теāлӯ ми повели да я благовестя с дом от изумруди в Дженнета.“**

---

[125] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 24; Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, LII, 445

Съпругите на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* му доложиха желанието на Хазрети Али. Той заповяда на Умму Еймен да го покани. Хазрети Али влезе при Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и навеждайки глава, седна пред него. **„Искаш ли съпругата си, о, Али?“** попита Пророкът *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Хазрети Али отговори: „Да! Нека родителите ми да бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах!“ Тогава Пейгамберът ни заповяда на Есмā бинти Умейс да приготви дома на булката. Есмā отиде в дома на Хазрети Фāтима и приготви три миндера – един от нова обработена кожа, един от закърпена обработена кожа и един от слама, и ги запълни с палмови влакна. След нощния намāз Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* отиде в дома на Хазрети Фāтима, за да го огледа.

С две трети от парите, които донесе Хазрети Али, Пейгамберът ни заповяда да купят храна, украшения и благовония, а с останалата една трета – дрехи. И така покъщнината бе готова. Чеизът на Хазрети Фāтима се състоеше от следните вещи: трите миндера, приготвени от Есмā бинти Умейс, един килим, една възглавница, запълнена с палмови влакна, две ръчни мелачки, един мях за вода, глинена стомна за вода, една чаша от обработена кожа, една хавлия, една пола, една обработена овча кожа, един шарен овехтял йеменски килим, една софа, изплетена от палмови листа, две шарени йеменски одежди, един кадифен юрган.

След всичко това Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* изпрати Хазрети Али да купи фурми и масло. Ето как самият той разказва това:

„С петте динара купих фурми, с четирите – масло и ги донесох на Расӯлюллах. Поиска да му донеса една кожена софра и смесвайки с благословените си ръце фурмите, брашното, маслото и киселото мляко приготви някакво ядене. След това ми каза: **„О, Али, иди и доведи всеки, когото видиш!“** Излязох и поканих всеки срещнат, след което, отивайки при Пратеника на Аллах му казах: „О, Расӯляллах! Хората са много.“ А той ми каза: **„Пусни ги да влязат по десетина и да се нахранят.“** Така и направих. След като пресметнахме, видяхме, че общо седемстотин жени и мъже бяха яли до насита.“

След сватбеното угощение на Хазрети Али и Фāтима, Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, според известеното от Умме Еймен, каза на Хазрети Али: **„О, Али, дъщеря ми Фāтима, в качеството си на булка, отиде във вашия дом. След вечерния намāз ще дойда у вас, за да произнеса ду’ā. Изчакайте ме.“** Хазрети Али отиде в дома си и седна в единия ъгъл на стаята. Хазрети Фāтима седна в другия. След малко пристигна и Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и почука на вратата. Когато Умму Еймен отвори вратата, той я попита: **„Тук ли е брат ми?“** Умму Еймен не разбра за кого става въпрос и попита: „Нека баща ми и майка ми да бъдат жертвани за вас, о, Расӯляллах! Кой е вашият брат?“

Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Али бин Ебӯ Тāлиб.“** Умму Еймен учудено попита: „Нима дадохте любимата си дъщеря на брат си?“, **„Да.“** отговори Расӯлюллах. Като чу думите: **„Тук ли е брат ми?“**, Умму Еймен си помисли, че този брак няма да е позволен, но Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, отговаряйки ѝ с: **„Да.“**, отбеляза, че женитбата не е позволена при родените от една майка.

След това Султанът на вселената попита Умму Еймен: **„Тук ли е и Есмā бинти Умейс?“** Умму Еймен отговори: „Да, тук е.“, **„Значи е дошла да служи на дъщерята на Расӯлюллах.“** каза Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и отправи ду'ā за нея.

След това поиска да му донесат съд с вода. Изми си благословените ръце и изсипа малко мускус във водата. Извика Хазрети Фāтима, която не повдигаше глава от свенливост, поръси главата, гърдите и гърба ѝ с тази вода и отправи следната ду'ā: **„Аллāхумме иннӣ у'ӣзухā бике ве зуррийетихā мин-еш-шейтāн-ир раджӣм.“** По същия начин постъпи и с Хазрети Али и отправи следната ду'ā: **„Аллāхумме бāрик фӣхимā ве бāрик алейхимā ве бāрик лехумā фӣ неслихимā.“** Изрецитира сӯра „Ихляс“, сӯра „Фаляк“ и сӯра „Нāс“, след което каза: **„С името на Всевишния Аллах и Неговата благодат влез при съпругата си.“** Преди да се раздели с тях Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* се хвана за двете крила на вратата и отправи ду'ā, след което излезе.[126]

Хазрети Али разказва: „След като минаха четири дни от сватбата, ни посети Пратеникът на Аллах. Наставлява ни с пълните си с мъдрост и омайващи душите слова. След това ми каза: **„О, Али, донеси ми вода!“** Станах и донесох. Изрецитира един āйет и ми каза: **„Изпий малко от нея.“** Аз изпих. Останалата вода изсипа върху главата и гърдите ми. След това отново ми каза да донеса вода. Аз отново донесох. По същия начин постъпи и с Фāтима. После ми каза да изляза.“

След неговото излизане, Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* поразпита Хазрети Фāтима за Хазрети Али. Тя му каза: „Тате, той притежава всичките най-хубави качества (съвършен е), но някои жени от Курайш ми казват, че моят съпруг е беден.“ Чувайки тези думи, Пейгамберът ни *(алейхиссалӯту веселӯм)* ѝ каза: **„О, дъще! Баща ти и мъжът ти не са бедни. Предложиха ми цялото земно и небесно богатство и съкровище, но аз не приех. Приех това, което е ценно при Аллāху теāлӯ. О, дъще! Ако знаеше това, което аз знам, то земното щеше да е порицано в очите ти. В името на Аллах, твоят съпруг е първият от сподвижниците. Той е от големците на исляма, а по отношение на знанието е най-знаещият. О, дъще! Всевишният Аллах избра двама от**

---

[126] Абдурреззāк, *ел-Мусаннеф*, V, 485

членовете на моето семейство. Единият е баща ти, а другият – съпругът ти. Недей да му се противиш.“

След тези наставления Султанът на вселената покани Хазрети Али и му каза: **„О, Али! Уважавай Фāтима, защото тя е частица от мен. Отнасяй се добре с нея. Ако натъжиш нея, значи си натъжил мен.“** Когато се приготви да тръгне, Хазрети Фāтима рече: „О, Расӯляллах! Аз ще се заема с къщната работа, а Али с препитанието ни. Но ще съм ви благодарна, ако ми дадете една наложница, която да ми помага в някои работи.“ Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* ѝ каза: **„О, Фāтима! Слугиня ли искаш да ти подаря или нещо, което е по-добро от слугиня.“** Майка ни Фāтима отговори: „Подарете ми нещото, което е по-добро от слугиня.“ Тогава ѝ каза: **„Всеки ден когато си лягаш изричай тридесет и три пъти „Субхāналлах“** (Пречист е Аллах!)**, тридесет и три пъти „Елхамдулиллях“** (Хамд на Аллах!)**, тридесет и три пъти „Аллāху екбер“** (Аллах е велик! Не се нуждае от поклоненията на рабите. Ибāдетите нямат полза за Него!) **и веднъж „Ля̄ иля̄хе илляллāху вахдехӯ ля̄ шерӣке лех. Лехул мулку ве лехул хамду ве хуве аля̄ кулли шейин кадӣр“. Всичко това прави сто. В Деня Къя̄мет за тях ще получиш хиляда благодеяния и тези благодеяния ще наклонят везните.“** После Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту веселя̄м)* се върна в дома си.

Бракосъчетанието на Хазрети Али и Хазрети Фāтима се състоя пет месеца след Хиджра, а сватбата им – след битката при Бедр.[127]

Убийството на Кааб бин Ешраф

Победата при Бедр вся страх в сърцата на юдеите и идолопоклонниците. Част от юдеите, изричайки следните думи за Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*: „Обезателно това е човекът, за чийто качества сме чели от нашите писания. Вече не е възможно да му се противостои, защото той винаги ще побеждава.“, приеха исляма. Друга част пък казаха: „Мухаммед се сражава с курайшите, които не разбират от война и затова ги победи. Ако се беше сражавал с нас, щяхме да му покажем как се побеждава.“

Юдеят на име Кааб бин Ешраф прие много тежко победата на ислямската войска. Отивайки в Мекка, той събра езичниците и започна да реди стихове, подстрекаващи ги да нападнат Медӣна. Кааб се споразумя с езичниците да воюват срещу Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Даже замисли заговор за покушение срещу него. Всевишният Аллах предупреди Своя Любим за този заговор и каза, меāл: **„Тези са, които Аллах е проклел** (сторил ги далеч от Своята милост)**...“** (сӯра Нисā: 52)

[127] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре,* 230-231; Абдурреззāк, *ел-Мусаннеф,* V, 485

Тогава любимият ни Пейгамбер попита сподвижниците си: **„Кой ще убие Кааб бин Ешраф, защото той оскърбява Всевишния Аллах и Неговия Пратеник?“** „О, Пратенико на Аллах! Искате ли аз да го убия?“ попита Мухаммед бин Меслеме. **„Искам.“** отговори Султанът на вселената. След няколкодневно кроене на планове Мухаммед бин Меслеме отиде при своите приятели Ебӯ Нāиле, Аббāс бин Бишр, Хāрис бин Евс, Ебӯ Абс ибни Джебр и им разкри плановете си. Приятелите му приеха неговите планове и му предложиха помощта си. Заедно отидоха при Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и му казаха: „О, Пратенико на Аллах! Ще ни разрешите ли, когато разговаряме с него, да му кажем нещо, свързано с вас, което ще му се хареса.“ Пророкът *(салляллāху алейхи ве селлем)* им разреши да кажат, каквото си искат.

Мухаммед бин Меслеме, заедно с приятелите си, отиде при Кааб бин Ешраф и му каза: „Този Мухаммед поиска от нас садака (милостиня). Обремени ни с много данъци. Затова дойдох да взема на заем нещо от теб.“ Кааб, радвайки се на думите му, каза: „Той още повече ще ви дотегне.“ „Вече сме му се подчинили.“ продължи Мухаммед бин Меслеме *(радияллāху анх)* „И ще продължим да му се подчиняваме. Да видим какъв ще е краят? А сега ти ни дай малко фурми на заем.“ „Ще ви дам, но трябва да ми дадете нещо в замяна.“ отвърна Кааб. Хазрети Мухаммед бин Меслеме и приятелите му *(радияллāху анхум)* попитаха какво иска, а той отговори, че иска жените им. Не се съгласиха. Тогава поиска синовете им. Отново не се съгласиха, но предложиха да му дадат в замяна оръжие и ризница. Кааб прие предложението им. Уговориха се кога да дойдат у тях.[128]

Една вечер Мухаммед бин Меслеме и Ебӯ Нāиле отидоха при Кааб. Той ги покани в своята крепост. Когато се приготвяше да слезе, за да ги посрещне, жена му, предусещайки, че ще се случи нещо лошо, се опита да го спре с думите: „Къде си тръгнал по това време?“ Но Кааб я успокои: „Това са Мухаммед бин Меслеме и млечния ми брат Ебӯ Нāиле. Той е добър младеж, който дори и през нощта, без никакво колебание, би откликнал на призива за сражение.“ Мухаммед бин Меслеме *(радияллāху анх)* успя да вкара двама души със себе си в крепостта, според друго предание – трима. Това бяха Ебӯ Абс бин Джебр, Хāрис бин Евс, Аббāс бин Бишр.[129] Хазрети Мухаммед бин Меслеме каза на приятелите си: „Когато Кааб пристигне ще му кажа, че искам да помириша главата му. Ще го хвана за главата и ще помириша. А вие, като видите, че съм го хванал здраво за главата, удряйте с мечовете си.“ Когато Кааб бин Ешраф дойде при тях Ибн-и Меслеме похвали уханието на парфюма му и приближавайки се до него, го попита дали може да помирише главата му. Кааб му позволи. Меслеме *(радияллāху анх)* помириса главата му. Същото сториха и приятелите му. Хазрети Меслеме поиска още веднъж да помирише главата му. Този път го хвана

---

[128] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 33-34
[129] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 32

здраво за главата и даде знак на приятелите си да удрят с мечовете. След първия удар Кааб наддаде страшен вик, но не умря. Тогава Мухаммед бин Меслеме го доуби с камата си и веднага с приятелите си напусна крепостта и се прибраха в Медӣна. Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, получавайки радостната вест, благодари на Всевишния Аллах и отправи ду'ā за муджāхидите (борците).

Убийството на неверника Кааб бин Ешраф ужаси и изплаши юдеите. Щом лидер като Кааб бин Ешраф можеше да бъде убит, какво оставаше за тях. На сутринта отидоха при Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и му се оплакаха от случилото се през нощта. Султанът на вселената им каза: **„Той ни безпокоеше постоянно, редеше стихове срещу нас. Ако някой от вас постъпи по този начин, да знае, че го очаква същото наказание!“** След тази заплаха юдеите от страх сключиха ново споразумение с Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*.[130]

Юдеите от рода Бенӣ Кайнукā

Един от мюсюлманите стана свидетел на подигравките на юдеите от рода Бенӣ Кайнукā към една мюсюлманка, не издържа на подигравките им, извади меча си и уби един от тях. Събралите се там юдеи пък сториха шехӣд този благословен сахāбин (сподвижник). Тази случка бе съобщена на любимия ни Пейгамбера и той *(салляллāху алейхи ве селлем)*, събирайки юдеите, се обърна към тях със следните думи: **О, евреи! Страхувайте се от наказанието, подобно на онова, което връхлетя Курайш, и станете мюсюлмани! Добре знаете, че аз съм пейгамбер, изпратен от Аллāху теāлӣ. Знаете това, знаете и обещанието на Аллāху теāлӣ към вас, чели сте това в книгите си!”**

Престъпилите споразумението юдеи отвърнаха: „О, Мухаммед! Не се самозалъгвай с това, че разгроми племе, неумеещо да воюва. Кълнем се, че ние сме воюващ народ. Когато дръзнеш да воюваш с нас, ще разбереш колко сме безстрашни и храбри!“ Това открито предизвикателство бе отправено към Мухаммед *(алейхисселāм)* и неговите сподвижници.

Във връзка с това събитие Джебрāил *(алейхисселāм)* донесе следното откровение, меāл: **„**(О, Любими!) **Ако се притесняваш от предателството на някой народ** (с който си се споразумял)**, уведоми ги правилно и справедливо, че ти отхвърляш техния договор** (преди да обявиш война)**! Защото Аллāху теāлӣ не обича предателите.“** (сӯра Енфāл: 58)

В друг āйет се повелява следното, меāл: **„О, Пратенико Мой! Кажи на тези неверници юдеи: „Вие без съмнение ще бъдете победени и събра-**

---

[130] Бухāрӣ, *“Мегāзӣ”*, 15; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 182; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 31; Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, LV, 271

ни ще бъдете влачени в Ада (Джехеннема)**. И колко лошо място за оставане е той!“** (сӯра Āл-и Имрāн: 12)

Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* веднага събра войска и се отправи към крепостта на юдеите от рода Бенӣ Кайнукā. Бялото знаме на войската връчи на Хазрети Хамза, а Ебӯ Лубāбе остави за свой заместник в Медӣна.[131] Благословената ислямска войска обсади крепостта, а юдеите, които се хвалеха като храбри войни, не се осмелиха и една стрела да пуснат, камо ли да се сражават с тях. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* постави под контрол всички пътища, водещи към крепостта. Никой от юдеите не успя да излезе навън. Това положение продължи петнадесет дни, след които те се предадоха.[132] Въпреки че всеки един от тях трябваше да бъде убит, изпратения като милост за световете Пратеник на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, ги помилва и им разреши да отидат в Шам. Така те напуснаха територията на Медӣна.[133]

Борбата на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* не бе само с юдеите, но и с такива двуличници като Абдуллах бин Убей и с езичниците. В същото време не спираше да призовава към исляма и езичниците, намиращи се извън пределите на Медӣна. След великата битка при Бедр последваха походите, известни като Севӣк, Гатафāн, Карде, Бахран...

В този период зекятът стана задължителен (фарз), повелено бе даването на садака-и фитр, изпълнението на байрам намāз и извършването на курбан. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* омъжи дъщеря си Умму Гулсум за Хазрети Осмāн, а самият той взе за жена Зейнеб бинти Джахш и дъщерята на Хазрети Омер – Хафса. Роди се и Хазрети Хасен (Хасан) – синът на Хазрети Али и Хазрети Фāтима.

БИТКАТА ПРИ УХУД

Езичниците приеха много тежко победата на мюсюлманите при Бедр, но не взеха никаква поука от претърпяното поражение. В тази битка те загубиха много от своите видни личности. След битката търговският път за Шам мина под контрола на мюсюлманите и това ги вбесяваше.

Предвожданият от Ебӯ Суфян търговски керван се завърна в Мекка със сто процентова печалба. Тази печалба бе оставена на съхранение в Дāр ун-Недве (мястото, където езичниците се събираха при взимане на важни решения), защото голяма част от участниците в кервана бяха убити в битката при Бедр.

Загубилите своите близки и роднини – бащи, братя, съпрузи и синове, жадуваха да отмъстят на мюсюлманите. Във връзка с това Саффāн бин Умеййе, Икриме бин Ебӯ Джехл, Абдуллах бин Рабӣа се обърнаха към Ебӯ

---

[131] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 29
[132] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 29
[133] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 176-180; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 29

Суфян с думите: „Мюсюлманите ни убиха големците, причиниха ни голямо страдание. Време е да им отмъстим. С печалбата от кервана да съберем войска и да нападнем Медӣна.“

Най-яростните врагове на исляма, като Ебӯ Джехл, Утбе, Шейбе бяха убити и начело на курайшите застана Ебӯ Суфян, който все още не бе приел исляма. Печалбата от търговията в Шам възлизаше на сто хиляди златни монети. Половината от тях бе основния капитал (вложената стока), половината чиста печалба. С половината от печалбата купиха оръжие, а с другата половина се сформира войска. Платиха и на поетите и на ораторите, които със своите стихове подбуждаха и насърчаваха народа за битка. Към тях се присъединиха и жените със своите дайрета. Езичниците обикаляха съседните племена и от тях също събираха войници, за да изгонят мюсюлманите от Медӣна, за да убият любимия ни Пейгамбер *(алейхиссалят̄у весселя̄м)* и да изкоренят исляма.

Накрая в Мекка се сформира голяма три хилядна войска. 700 от тях бяха бронирани, имаха 200 конници и 3000 камили. В армията бяха включени и музиканти, които да насърчават войниците. Армията бе ръководена от Ебӯ Суфян, а жените от Хинд – съпругата на Ебӯ Суфян, която вдъхновяваше курайшите и ги подтикваше към борба. Яростта ѝ бе много силна, защото в Бедр тя загуби баща си и двамата си братя. На онези, които бяха против участването на жени във война, казваше: “Спомнете си за Бедр! Избягахте оттам, за да дойдете при жените и децата си! Отсега нататък, който от вас дръзне да бяга, ще срещне нас!” Така ги накарваше да млъкнат и с всички сили да се готвят за битка.

Езичникът Джубейр бин Мут’им имаше роб на име Вахшӣ, който бе истински майстор в стрелянето с копия. Винаги уцелваше целта. Хинд и Джубейр изгаряха от желание да отмъстят, защото Хазрети Хамза бе убил бащата на Хинд и чичото на Джубейр. Джубейр отиде при Вахшӣ и му рече: “Ако убиеш Хамза, ще те освободя.” А Хинд му каза: “Ако го убиеш, ще ти дам много злато и скъпоценни камъни.”[134]

Когато всички приготовления приключиха, знамената бяха връчени на Талха бин Талха, на сина на Увейф – Суфян и на един от ехā̄бишите.

Хазрети Аббāс, който следеше събитията в Мекка, изпрати чрез доверено лице писмо до Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. По този начин той информира своя племенник за действията на курайшите.

След като получи тази информация, Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, изпрати няколко души, за да разузнаят положението. На път за Мекка те узнаха, че войската на курайшите се движи към Медӣна и бързо се върнаха. Видяното и наученото от тях съвпадаше с изпратената от Аббāс информация.

---

[134] Бухāрӣ, “*Мегāзӣ*”, 23; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 69

Султанът на вселената веднага предприе мерки – сформира военни патрули срещу внезапни нападения. Мюсюлманите се приготвиха за много кратко време. След приключване на приготовленията, се простиха с близките си и се събраха около Султана на пейгамберите.

Денят бе петък. След изпълнение на петъчния намā̄з Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* прочете хутбе, в което обясни важността на джихā̄да – борбата в името на разпространението на религията на Аллā̄ху теā̄лā̄. Благовести, че убитите по пътя на Аллā̄ху теā̄лā̄ (шехӣдите) ще бъдат въведени в Дженнета. Съобщи, че търпеливите ще бъдат удостоени с помощта на Аллā̄ху теā̄лā̄.

След това Расӯлюллах обсъди със сподвижниците си мястото на военните действия и им разказа съня си: **„Сънувах, че съм облечен в здрава броня, че на острието на меча ми Зулфикяр се появява една цепнатина. Видях заклано говедо, а след това как бе доведен един овен.“** На въпроса на сподвижниците: „О, Пратенико на Аллах, как разтълкувахте този сън?“ отговори: **„Обличането на здрава броня символизира Медӣна и е знак за оставането ни в Медӣна. Останете там! Появяването на цепнатина на острието на меча ми означава, че ще понеса някаква загуба. Закланото говедо означава, че някои мои сподвижници ще ще станат шехӣди. А овенът е символ на войска, която иншā̄аллах ще бъде разгромена от Всевишния.“**

В едно друго предание се казва: **„Сънувах, че забих меча си в земята и острието му се счупи. Това означава, че в деня на битката при Ухуд някои мои сподвижници ще станат шехӣди. След това отново го забих в земята и той си възвърна предишния вид. А това означава, че Всевишният Аллах ще ни удостои с победа и мюсюлманите ще се съберат.“**

В случаите, когато не получаваше откровение (вахий) по даден въпрос, Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* се съветваше със своите сподвижници. И този път постъпи по същия начин. На въпроса къде да посрещнат врага, част от мюсюлманите предложиха да останат в Медӣна и да водят отбранителна война. Това предложение съответстваше на желанието на Пейгамбера ни *(алейхиссалā̄ту веселā̄м)*. Така мислиха и големци от Есхā̄ба като Хазрети Ебӯ Бекр, Омер, Саад бин Муā̄з *(радиялā̄ху анхум)*.

Храбрите младежи, които не присъстваха в битката при Бедр, когато научиха от Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* за наградата, с която били удостоени участниците в тази битка, се разстроиха много. Затова те изразиха желание да посрещнат врага извън града и да се бият там. Такива чувства споделяха Хазрети Хамза, Ну’мā̄н бин Мā̄лик и Саад бин Убā̄де. Хазрети Хайсеме, искайки разрешение, каза: „О, Пратенико на Аллах! Курайшите събраха бойци от различни арабски племена и навлязоха в нашите земи. Ще ни обсадят и ще си отидат, но ще наговорят куп приказки зад гърба ни. Това още повече ще ги окуражи и ще подготвят нови нападения.

Ако сега не отидем да се бием с тях, другите арабски племена ще ни хвърлят око. Надявам се Всевишният Аллах да ни дари с победа.

А ако се случи второто, ще станем мъченици. Бедр ме лиши от тази чест. Но аз копнеех за това. Синът ми като чу, че искам да участвам в битката при Бедр, хвърли жребий и се падна на него. Той е бил по-щастливия, стана шехӣд.

О, Пратенико на Аллах, копнея да стана мъченик. Предната нощ сънувах сина си. Беше много хубав. Разхождаше си сред градините и реките на Дженнета и ми казваше: „Присъедини се към сподвижниците на Дженнета. Аз намерих истината, обещана от Аллāху теāлӯ.“

О, Расӯляллах, кълна се в Аллāху теāлӯ, на сутринта аз започнах много повече да желая да му стана съсед в Дженнета, а и вече съм на преклонна възраст. Единственото ми желание е да стана шехӣд и да се срещна с моя Аллах.

Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Отправете ду’ā към Всевишния Аллах за мен, да получа честта да стана мъченик и съсед на сина си в Дженнета.“ Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* не можа да му откаже и изпълни молбата му.

Мнозинството от сподвижниците предпочитаха да излязат извън Медӣна и да се бият с врага на открито. Расӯлюллах се съгласи с тях, след което им каза: **„**(О, мои сподвижници!) **Ако сте търпеливи, и този път Всевишният Аллах ще ви помогне. Но ние трябва да проявим усърдие и непоколебимост.“**

След изпълнението на следобедния намāз Султанът на вселената отиде в дома си. Подире му дойдоха Хазрети Ебӯ Бекр и Омер, и искайки разрешение, влязоха при него. Помогнаха му да навие чалмата си и да си облече бронята. След това той препаса меча и постави щита на гърба си.

Отвън го чакаха събралите се сподвижници. Привържениците на отбранителната война казаха на привържениците на настъпателната война: „Пратеникът на Аллах не искаше да излиза от Медӣна, но вие настояваxте и той прие. Той получава повели от Всевишния, така че оставете тази работа на него и изпълнявайте това, което ви заповядва.“ При това другите съжалиха и рекоха: “Да не се противим на Расӯлюлллах!”, след което се отказаха от решението си. Когато Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* излезе от дома си, те отидоха при него и казаха: „Нека душите ни бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Действайте така, както искате вие. Ако искате да останем в Медӣна, да останем. Търсим закрила при Аллāху теāлӯ от неподчинение на вашите заповеди!“ Отговорът на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе категоричен: **“Един пейгамбер не сваля бронята си преди да е водил война и Хак теāлӯ да не е отсъдил между него и врага. Моето наставление към вас е следното: ако се подчинявате на заповедите ми, постоянствате и търпите, споменавайки името на Аллāху теāлӯ, Той ще ви помогне!”**

През това време четиримата синове на Амр бин Джемӯх, който много искаше да участва в тази битка, се опитваха да разубедят баща си, казвайки му: „Тате, Всевишният Аллах прие твоята уважителна причина (Амр бин Джемӯх бе куц). Расӯлюллах не разреши да участваш във войната. Вместо теб отиваме ние.“ Но Хазрети Амр, не отказвайки се от намерението си, им рече: „Колко жалко! Преди битката при Бедр ми казахте същото и по този начин възпрепятствахте моето влизане в Дженнета. И от тази битка ли ще ме лишите?“ След това отиде при любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* и му каза: „О, Пратенико на Аллах, синовете ми искат да ме лишат от тази битка. Кълна се в Аллāху теāлӯ, аз искам да изляза с вас на този поход и да бъда удостоен с Дженнета. О, Пратенико на Аллах, не намирате ли за уместно моето сражаване по пътя на Аллах и разхождането ми с тези куци крака в Дженнета?“ Султанът на вселената отговори, че намира за уместно и зарадвалият се Хазрети Амр бин Джемӯх се приготви и се присъедини към войската.[135]

В Медӣна за свой заместник Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* остави Абдуллах бин Умми Мектӯм *(радияллāху анх)*, който щеше да води намāзите.[136]

Султанът на пейгамберите връчи три знамена: на Хаббāб бин Мунзир, на Усейд бин Худайр и на Мусаб бин Умейр. Войската се състоеше от около хиляда души, сто от тях бяха облечени в брони и разполагаха с два коня.[137]

В петък, след следобедния намāз, войската с възгласите: **„Аллāху екбер!“** се отправи към Ухуд. Отпред вървяха облечените в брони Саад бин Убāде и Саад бин Муāз, отдясно бяха мухāджирите, а отляво – енсāрите.

По пътя мюсюлманите срещнаха една войска, съставена от шестстотин юдеи. Това бяха съюзниците на водача на двуличниците Абдуллах бин Убей бин Селӯл. Те искаха да се присъединят към ислямската войска. Пейгамберът ни *(алейхиссалāту веселāм)* запита: **„Те приели ли са исляма?“** Отговориха му: „Не, о, Пратенико на Аллах.“ Тогава Пророкът *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Отидете и им кажете да се върнат. Защото ние не желаем подкрепата на неверници в борбата ни срещу езичниците.“**

Преди да залезе слънцето стигнаха до местността Шейхайн, която се намираше между Медӣна и Ухуд и останаха тук да пренощуват. При проверката на войската Расӯлюллах забеляза около седемнадесет сподвижници на детска възраст. Едното от тях на име Рāфи бин Хадӣдж, изправяйки се на пръстите на краката си, се опитваше да изглежда по-висок. Хазрети Зухейр, желаейки оставането на Рāфи във войската, каза: „О, Пратенико на Аллах! Рāфи владее добре стрелбата с лък.“ и Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* му позволи да остане. Тогава Семӯра бин Джундуб каза:

[135] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 90; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 265
[136] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, IV, 209
[137] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 215, 240; Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, LV, 267

„Аз съм по-силен от Рāфи и мога да го надвия в борба. Затова и аз искам да участвам в сражението.“ Пейгамберът ни се усмихна и ги накара да се преборят. Семӯра победи Рāфи и Султанът на вселената прие и него в редиците на войската, а останалите момчета отпрати обратно в Медӣна, за да защитят останалото там население.[138]

Билял Хабешӣ *(радиялляху анх)* с ясния си и завладяващ глас изпълни вечерния и нощния езāн. След отслужването на нощния намāз любимият ни Пейгамбер определи петдесет човека, начело с Мухаммед бин Меслеме и им заповяда да охраняват лагера. С честта да охранява Пейгамбера ни *(саллялляху алейхи ве селлем)* в тази нощ пък бе удостоен Хазрети Зеквāн.

През това време езичниците узнаха местоположението на мюсюлманите и организираха военен патрул от конници, начело на който стоеше Икриме. Този патрул успя да достигне до местността Харра и да се доближи до ислямската войска, но страхувайки се от техния патрул се изтегли назад.

Преди разсъмване Султанът на вселената събуди Есхāба си и отидоха в планината Ухуд. Хазрети Билял с приятния си и покоряващ душите и разтапящ сърцата глас изпълни сутрешния езāн. Муджāхидите (борците), заставайки въоръжени зад любимия ни Пейгамбер, отслужиха утринния намāз и отправиха своите молитви. След това Султанът на вселената облече втора броня и си сложи шлема.

В това време водачът на двуличниците Абдуллах бин Убей каза: „За какво дойдохме тук, за да ни убият ли? Защо не го разбрахме още в самото начало?“ и заедно с триста двуличници напусна войската и се върна в Медӣна. Броят на вярващите, копнеещи за саможертва в името на религията, бе около седемстотин души, но всички те бяха готови да защитят любимия ни Пейгамбер *(саллялляху алейхи ве селлем)* до последната им капка кръв.

Предводителят на пейгамберите подреди воините си с лице към Медӣна. Планината Ухуд се оказа зад гърба им. За командир на дясното крило на войската бе назначен Укāше бин Михсан, а на лявото – Ебӯ Селеме бин Абдулесад. Саад бин Ебӯ Ваккāс и Ебӯ Убейде бин Джеррāх бяха назначени за командири на предните стрелкови отряди. Зубейр бин Аввāм бе назначен за командир на воините с брони. Хазрети Хамза възглавяваше намиращите се отпред воини без брони, а Микдāд бин Амр – войните, разположени отзад.

На тесния проход на възвишението Айнейн, който се намираше от лявата страна на ислямската войска, Пратеникът на Аллāху теāлā *(саллялляху алейхи ве селлем)* постави петдесет стрелци под командването на Абдуллах бин Джубейр и отивайки при тях, им даде следната категорична заповед: **„Защитавайте тила ни! Стойте тук и не се отделяйте от това място! Дори и да видите, че побеждаваме, не напускайте местата си, докато не получите известие от мен, докато не изпратя човек при вас! Дори и да**

---

[138] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре,* II, 66; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ,* I, 215; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф,* V, 419

видите, че ни убива врагът или ни е убил, не се притичвайте на помощ! Не се опитвайте да ни защитавате! Когато вражеските конници се насочват срещу вас, пускайте стрелите си, защото те не могат да напредват срещу стрелите! О, Аллах мой, бъди свидетел, че им съобщих това!“

Повтарящият заповедите Пратеник на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Дори и да видите, че птици разграбват труповете ни, не напускайте позициите си, докато не ви изпратя човек![139] Дори и да видите, че сме ги победили и ги тъпчим под краката си, пак не напускайте местата си, докато не получите известие от мен!“** След тези заповеди любимият ни Пейгамбер *(алейхиссалāту веселāм)* се върна при войската си и връчи знамето на Мусаб бин Умейр. Със знаме в ръка той зае мястото си пред Расӯлюллах.[140] Към редиците на борците се присъедини и новооженилият се Хазрети Ханзала.

Предвожданата от Ебӯ Суфян войска се разположи с гръб към Медӣна. Конниците от дясното крило възглавяваше Хāлид бин Велӣд, а конниците от лявото крило – Икриме. Предава се, че начело на конниците бил още Саффāн бин Умеййе. Знамето на езичниците носеше Талха бин Ебӯ Талха.

Силите на двете войски бяха неравностойни. Курайшската войска, по отношение на воините и на снаряжението си, беше четири пъти по-многобройна от ислямската войска.

Откъм страната на курайшите се издигаше шум и врява, носеха се песни. Жадните за отмъщение курайшски жени, пеейки и удряйки дайрета, повдигаха бойния дух на воините и молеха идолите си за помощ.

Откъм страната на мюсюлманите пък се чуваха възгласите: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ Вярващите призоваваха Всевишния Аллах за помощ при опазването и разпространяването на религията. Любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* насърчаваше храбрите си сподвижници към борба по пътя на Аллāху теāлā, говорейки им за наградата, с която ще бъдат удостоени: **„О, сподвижници мои! На малобройните им е трудно да се сражават с врага. Но ако те постоянстват и полагат усилие, Аллāху теāлā ще ги дари с лекота, защото Аллāху теāлā е с покоряващите Му се. Искайте наградата, която Аллāху теāлā ви обеща.“**

В āйетите, свързани с битката при Ухуд се казва, меāл:

„(О, вярващи!) **Подчинете се на** (заповедите на) **Аллāху теāлā и Неговия Пратеник, за да бъдете помилвани! Надпреварвайте се към опрощение от своя Господ и към влизане в Дженнета. Борете се за това! Ширината на Дженнета е колкото ширината на небесата и на земята. Той е приготвен за страхуващите се от Аллāху теāлā, които раздават**

[139] Бухāрӣ, *“Джихāд”*, 164; *“Мегāзӣ”*, 10, 20; Ебӯ Дāвӯд, *“Джихāд”*, 116; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 293; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 65; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 160, 220, 224; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I,II, 209; III, 476

[140] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 73

имотите си по пътя на Аллах, без значение дали притежават малко или много. Сдържат гнева си и прощават всеки. Аллāху теāлā обича благодетелните.“ (сӯра Āл-и Имрāн: 132-134)

„На такива наградата им е опрощение от техния Господ и Дженнетите, сред чиито дървета текат реки, там ще пребивават вечно. И колко прекрасна е наградата за онези, които вършат това и се подчиняват на Аллāху теāлā и Неговия Пратеник!“ (сӯра Āл-и Имрāн: 136)

Есхāб-и кирāм, със сърца, пълни с вяра, с очи, излъчващи смелост, чакаха само заповед, за да се нахвърлят срещу врага. Поставиха си отличителните знаци, както и в битката при Бедр – Хазрети Али нави на главата си бяла чалма, Зубейр бин Аввāм – жълта чалма, Ебӯ Дуджāне – червена чалма, а Хазрети Хамза постави щраусовото си перо.

Двете войски се приближиха една към друга. Вълнението бе достигнало връхната си точка. Предстоеше една голяма битка. От едната страна бяха ислямските муджāхиди, които без капка колебание бяха готови да се сражават със своите роднини в името на една велика цел – разпространението на исляма, а от другата страна бяха техните врагове, които упорстваха в неверието си.

От редиците на врага един брониран езичник, яхнал камилата си, излезе напред и призова на бой един от мюсюлманите. Той повтори три пъти желанието си, мислейки си, че всички се страхуват от него. Срещу него излезе един храбрец с жълта чалма. Този храбър борец бе братовчедът на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* – Зубейр бин Аввāм. Ислямската армия започна да отправя ду’и и текбӣри. Той се доближи до него, скочи върху камилата му, където се състоя зрелищен сблъсък. По това време любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* му заповяда да го повали на земята. Хазрети Зубейр бутна противника си и го повали на земята, след което скочи и самият той и замахвайки с меча си, отряза главата му. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* отправи ду’ā за Хазрети Зубейр.

След това напред изскочи знаменосецът на езичниците – Талха бин Ебӯ Талха и се провикна: „Има ли човек сред вас, който да се бие с мен?“ Срещу него пристъпи Лъвът на Всевишния Аллах – Хазрети Али и с един удар разцепи главата на бронирания езичник до брадичката му. Тогава любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* извика: **„Аллāху екбер!.. Аллāху екбер!..“** Последваха възгласите и на мюсюлманите.[141]

Братът на Талха – Осмāн бин Талха видя падналото знаме и изтича напред. Вдигна го и призова някой от отсрещната страна. Срещу него излезе Хазрети Хамза и изричайки „О, Аллах!“ така замахна с меча си, че ръката, държаща знамето, се откъсна и Осмāн, строполявайки се на земята, умря.[142]

[141] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре,* II, 151; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ,* I, 224, 308; Ибн Саад, *ет-Табакāт,* II, 40
[142] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре,* II, 74; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ,* I, 227; Ибн Саад, *ет-Табакāт,* II, 41

Този път напред пристъпи Ебӯ Саад бин Ебӯ Талха, който също бе облечен в броня от главата до петите. Вдигна знамето и обръщайки се към ислямската войска, започна да вика: „Аз съм бащата на Кусам. Кой би дръзнал да излезе срещу мен?“ Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* отново изкара Хазрети Али. Той уби езичника и се върна в редиците на мюсюлманите. Знамето на езичниците отново бе на земята.

Още много езичници пристъпиха напред и вдигайки знамето на войската, призоваха храбреци, но всеки един от храбрите сподвижници, с позволението на Аллāху теāлӯ, победи. При всяка победа от редиците на мюсюлманите се издигаха възгласите „Аллāху екбер!“, а в редиците на врага настъпваше тъга и отчаяние. Курайшските жени, чиито викове достигаха до небесата, ту укоряваха бойците си, ту ги насърчаваха.

Когато напрежението достигна връхната си точка, любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* показа своя меч, на който бяха изписани следните думи: **„Има срам в страхливостта, чест в напредването. Страхът не ще помогне на човека да избяга от съдбата.“** и обръщайки се към сподвижниците си, ги попита: **„Кой ще вземе този меч?“** Много сподвижници протегнаха ръце, но когато отново ги попита: **„Кой ще го вземе и ще му даде полагащото му се?“** те замълчаха и се отдръпнаха назад. Зубейр бин Аввāм *(радияллāху анх)* разпалено каза: „Аз ще го взема, о, Пратенико на Аллах.“, но Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* не му даде меча. Не я даде и на Ебӯ Бекр, Омер и Али *(радияллāху анхум)*.

Ебӯ Дуджāне попита: „О, Пратенико на Аллах, какво означава да му дадеш полагащото се?“ Любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* отговори: **„Да му дадеш полагащото му се означава да се сражаваш с него срещу врага, докато се огъне. Да не убиваш с него мюсюлмани и да не бягаш с него от неверниците. Да се сражаваш с него по пътя на Аллāху теāлӯ дотогава, докато Всевишният Аллах не те удостои с победа или мъченичество.“** Ебӯ Дуджāне каза: „О, Расӯляллах, вземам го при условие да дам полагащото му се.“ и Пейгамберът ни му предаде меча.[143] Хазрети Ебӯ Дуджāне, въпреки че бе много смел и храбър боец, съблюдаваше благословения хадӣс: **„Войната е хитрост.“**[144] и си служеше с хитрости на бойното поле.

Хазрети Ебӯ Дуджāне взе меча и рецитирайки стихове се отправи с важна и горда походка към бойното поле. Той не носеше нищо друго, освен една риза и червена чалма. Сподвижниците не харесаха тази негова походка. Но Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* с тези свои думи: **„Това е походка, която би предизвикала гнева на Аллāху теāлӯ, освен на такива места.“** им съобщи, че гордата походка е позволена само в борбата срещу врага.

---

[143] Бухāрӣ, *“Джихāд”*, 157; Муслим, *“Джихāд”*, 29; Ебӯ Дāвӯд, *“Джихāд”*, 101; Тирмизӣ, *“Джихāд”*, 5; Ибни Мāдже, *“Джихāд”*, 28

[144] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 123; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 66; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 259

Езичниците, подобно на мюсюлманите, едва се сдържаха на едно място. И този миг настъпи. Хāлид бин Велӣд, начело на конницата на езичниците, предприе настъпление срещу противника си. Заповед за нападение получиха и мюсюлманите. Възгласите им „Аллāху екбер!“ запълниха бойното поле. Намиращият се най-отпред Хазрети Хамза започна да размахва двата си меча срещу идващите отсреща му неверници. Яростно нападащите сили на Хāлид бин Велӣд веднага бяха отблъснати. Тогава той заобиколи прохода, с цел да нападне мюсюлманите в тила, и стигна до възвишението Айнейн. Там обаче бяха пресрещнати от стрелите на Хазрети Абдуллах бин Джубейр и неговите петдесет храбреци и бе принуден да се върне.

Битката вече се бе ожесточила. И двете страни даваха всичко от себе си. На един мюсюлманин се падаха най-малко четирима идолопоклонници. Хазрети Хамза с възгласите: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ и с виковете: „Аз съм Лъвът на Аллāху теāлā!“, сразявайки врага, се предвижваше напред. Саффāн бин Умеййе търсеше из бойното поле Хазрети Хамза. Питаше всеки: „Къде е Хамза? Покажете ми го.“ По едно време съгледа някой, който се сражаваше с два меча и попита: „Кой е този?“ Казаха му, че това е търсеният от него Хазрети Хамза. Тогава Саффāн рече: „Не съм виждал досега някой, който да напада племето си така яростно и безстрашно.“

В един от най-ожесточените мигове на битката, Зубейр бин Аввāм от мухāджирите се натъжи и си рече: „Аз поисках меча от Расӯлюллах, но той го даде на Ебӯ Дуджāне. А аз съм негов братовчед, син съм на леля му Сафийе. Отгоре на това съм и от Курайш. А и го бях поискал преди него. Да отида да видя Ебӯ Дуджāне какво повече от мен ще направи.“ и започна да го преследва. Хазрети Ебӯ Дуджāне, произнасяйки „Аллāху екбер!“, убиваше всеки изпречил се на пътя му неверник. Един от най-разярените езичници, с едро телосложение и облечен целия в броня, на когото само очите му се виждаха, нападна Ебӯ Дуджāне, но той се предпази с щита си. Мечът на езичника се заби в щита му. Дръпна го, но не успя да го извади. Тогава Хазрети Ебӯ Дуджāне, с един удар повали противника си. След това, поваляйки всеки изпречил се на пътя му неверник, стигна до жените на езичниците. Вдигна меча си да убие Хинд – жената на Ебӯ Суфян, но се отказа.[145] Виждайки това, Зубейр бин Аввāм си каза: „Аллах и Неговият Пратеник знаят по-добре от мен на кого трябва да се даде този меч. Кълна се в Аллах, не съм виждал по-добре сражаващ се от него.“

Микдāд бин Есвед, Зубейр бин Аввāм, Хазрети Али, Хазрети Омер, Талха бин Убейдуллах, Мусаб бин Умейр – всички те бяха непристъпни крепости. Расӯлюллах се сражаваше много близо до врага. Есхāбът, виждайки това, не можеше да стои на едно место. Страхуваха се да не се случи нещо с Пейгамбера ни *(алейхиссалятту весселям)*. Затова го бяха наобиколили и не позволяваха на бронирания враг дори да се доближи. В това

[145] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 68; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, V, 456

време стана шехӣд Хазрети Абдуллах бин Амр. Той стана първият мъченик в тази битка.

В един от най-разгорещените моменти на битката се срещнаха символът на храбростта Хазрети Абдуллах бин Джахш и водачът на стрелците Хазрети Саад бин Ебӯ Ваккāс. И двамата бяха с множество рани. Хазрети Саад бин Ебӯ Ваккāс разказва: „Борбата се беше ожесточила. Внезапно към мен се доближи Абдуллах бин Джахш, хвана ме за ръката и ме дръпна до една скала. Каза ми: „Отправи ду'ā към Аллāху теāлā тук сега и аз да кажа „Āмӣн". След това аз да отправя ду'ā, а ти да кажеш „Āмӣн." „Добре." казах аз и отправих следната молба: „О, Аллах мой, изпрати ми много силни и сурови врагове, с които да се сражавам достойно. Да ги убия всичките и да се върна като гāзи*." С цялата си душа каза: „Āмӣн." и отправи той своята ду'ā: „О, Аллах мой, изпрати ми силни врагове, да се сражавам с тях достойно и да ги убия всичките. Накрая някой от тях да ме стори шехӣд. След това да отреже устните ми, носа ми, ушите ми. Да се явя пред Теб целият в кръв и когато ме запиташ: „Абдуллах, какво стана с устните ти, носа ти, ушите ти?" да Ти кажа: „О, Аллах мой, с тях извърших много грехове, не можах да ги използвам както трябва. Срамувах се да се явя пред Теб с тях. Дойдох с праха и пръстта, полепнала по мен по време на едно сражение, в което участва любимия ми Пейгамбер." Не исках да кажа „Āмӣн " след такава ду'ā, но му бях обещал и изрекох: „Āмӣн."

След това продължихме да се бием. Убивахме всеки изпречил се на пътя ни. Той се сражаваше много храбро и всяваше смут сред вражеската армия. С виковете „Аллāху екбер! Аллāху екбер!" отново и отново се хвърляше срещу врага с безкрайно желание да стане шехӣд. Счупи му се меча. В този момент любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* му подаде една палмова клонка и му заповяда да продължи да се сражава. Случи се чудо – клонката се превърна в меч и той продължи да се сражава. Много врагове погуби. Към края на битката бе сразен от стрелите на езичника Ебӯ Хакем. Неверниците се нахвърлиха върху тялото му и отрязаха носа, устните и ушите му. Целият беше в кръв."

По едно време Кузман от ислямските редици си счупи ножницата на сабята и каза: "Смъртта е много по-достойна от бягството!" Той прояви голям героизъм, докато умре. Уби седем-осем идолопоклонници, докато накрая го раниха. Сподвижниците бяха възхитени от неговия героизъм, но Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Той е за Джехеннема."** Когато Хазрети Катāде бин Ну'мāн, отивайки при него, му каза, че става мъченик, Кузман му отговори, че не се е сражавал в името на религията, а за да не достигнат курайшите до Медӣна и да опустошат палмовата му градина. След това, забивайки стрела във вените на китката си, се самоуби. Всички разбраха защо Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе казал: **"Той е за Джехеннема!"**

Всички сподвижници, начело с любимия ни Пейгамбер *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*, се сражаваха достойно и успяха да отблъснат войската на врага. Езичниците, призоваващи на помощ каменните и дървени идоли - Ля̄т, Узза̄, Хубел, започнаха да бягат от бойното поле, оставяйки след себе си всичко. А жените им с писъци и врява се опитваха да ги догонят.

Радостните мюсюлмани отправиха благодарности към Всевишния Аллах, затова че Ги е удостоил с обещаната победа и започнаха да преследват бягащите езичници. Езичниците превъзхождаха муджа̄хидите по численост и въоръжение, но бяха изпаднали в ужас. Бягайки, започнаха да се тъпчат един друг, а мюсюлманите ги гонеха и убиваха всеки, когото настигнеха. В тази суматоха новооженилият се Хазрети Ханзала бин Ебӯ А̄мир настигна бягащия с коня си Ебӯ Суфян и удряйки с меча си по краката на коня, го свлече на земята. Падналият на земята Ебӯ Суфян започна да вика с всички сили: „О, Курайши, помогнете ми! Аз съм Ебӯ Суфян! Ханзала иска да ме съсече с меча си!", но никой от бягащите с него не му обърна внимание, всеки гледаше да спаси живота си.

Намиращият се в този момент зад гърба на Хазрети Ханзала езичник Шедда̄д бин Есвед заби копието си в гърба му. Хазрети Ханзала, произнасяйки „Алла̄ху екбер!" стана шехӣд. Благословената му душа излетя в Дженнета. Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* каза: **„Видях как между земята и небето меля̄икетата мият с дъждовна вода Ханзала в сребърен съд."** Ебӯ Усейдӣ разказва: „След тези думи на Пратеника на Аллах отидох при Ханзала и видях, че от главата му капе дъждовна вода. Върнах се и съобщих на Расӯлюллах видяното." Хазрети Ханзала бе наречен **„Гасӣл-ул-меля̄ике"**.[146]

Виждайки бягащите езичници, част от стрелците, намиращи се на прохода, си помислиха, че битката е свършила и напуснаха местата си. Останаха само дванадесет стрелци и техният командир Абдуллах бин Джубейр.[147]

Героизмът на Хазрети Али

В това време бдителният и готовият да се възползва от всеки удобен случай Ха̄лид бин Велӣд видя, че мюсюлманите, намиращи се на прохода са останали малко и веднага с Икриме бин Ебӯ Джехл отидоха и ги нападнаха. Хазрети Абдуллах бин Джубейр и верните му приятели се разредиха и подложиха врага на дъжд от стрели. Когато стрелите им свършиха започнаха да мятат копия, а когато застанаха един срещу друг, извадиха мечове и с възгласите „Алла̄ху екбер! Алла̄ху екбер!" се сражаваха геройски, въпреки че силите им бяха неравностойни (на един мюсюлманин се падаха двадесет и пет езичника), до последната си капка кръв. Един след друг из-

---

[146] Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре,* II, 74; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, V, 436; Ва̄кидӣ, *ел-Мега̄зӣ,* I, 273-274

[147] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 293; Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, II, 47

пиваха шербета на мъченичеството и благословените им тела падаха на земята, а душите им отлитаха към Дженнета *(радияллāху анхум)*.

Жадуващите мъст езичници съблякоха Хазрети Абдуллах и направиха благословеното му тяло на решето с копията си. Разпориха му корема и извадиха вътрешностите му.

След като убиха стрелците, Хāлид бин Велӣд и Икриме нападнаха стремително в гръб islямската войска. Мюсюлманите, виждайки ненадейно появилия се зад гърба им враг, се объркаха, защото повечето от тях си оставиха оръжията и в този момент бяха без оръжия. Внезапно цялата ситуация се промени. Бягащите отпред езичници видяха атакуващия в гръб Хāлид бин Велӣд и се върнаха. Муджāхидите се оказаха между два огъня. Не можеха да осъществят контакт помежду си. Принудени бяха да се разпръснат.[148]

Хазрети Али разказва: „Врязах се в средата на група езичници, сред които беше и Икриме бин Ебӯ Джехл. Обградиха ме от всички страни. Убих много от тях. След това се врязах в друга група и успях отново да убия много от тях. Никой от тях не успя да ми направи нищо, понеже още не ми бе дошъл краят. По едно време се огледах и не можах да видя Расӯлюллах. Казах си: „Кълна се, че той не е човек, който би напуснал бойното поле. Сигурно Всевишният Аллах го е издигнал, заради нашите неподходящи действия. Вече не ми остава друго, освен да умра, сражавайки се.“ и счупих ножницата на меча си. И когато, атакувайки, разпръснах езичниците, видях сред тях Пратеника на Аллах и разбрах, че Всевишният Аллах го закриля чрез Своите меляикета.“

Врагът се доближи до Пратеника на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Положението бе много критично. Любимият ни Пейгамбер се сражаваше с врага и в същото време се стараеше да събере разпръсналите се мюсюлмани: **„О, еди-кой си, насам! О, еди-кой си, насам! Аз съм Пратеника на Аллах. Този, който дойде при мен ще бъде удостоен с Дженнета.“** Хазрети Ебӯ Бекр, Абдуррахмāн бин Авф, Талха бин Убейдуллах, Али бин Ебӯ Тāлиб, Зубейр бин Аввāм, Ебӯ Дуджāне, Ебӯ Убейде бин Джеррāх, Саад бин Муāз, Саад бин Ебӯ Ваккāс, Хаббāб бин Мунзир, Усейд бин Худайр, Сехл бин Ханӣф, Āсъм бин Сāбит, Хāрис бин Симме веднага образуваха жива стена около любимия ни Пейгамбер *(алейхиссалятy веселям)*.

В това време Хазрети Аббāс бин Убāде се провикна: „О, братя! Тази трудност, която ни сполетя, е резултат от неизпълнението на заповедта на нашия Пейгамбер. Не се разпръсквайте! Съберете се около Пратеника на Аллāху теāля! Ако ние не сме сред защитаващите го и му се случи нещо лошо, няма да имаме никакво оправдание пред Всевишния Аллах.“ След това, заедно с Хāридже бин Зейд и Евс бин Еркāм, с възгласите „Аллāху екбер!“ и с меч в ръка се врязаха в редиците на врага. И тримата се сража-

[148] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 232, 301

ваха геройски. Получиха множество рани – Хāридже бин Зейд имаше деветнадесет рани, а раните на другите двама не бяха по-малко от неговите. И тримата станаха шехӣди.

Сподвижниците, в този много критичен момент, започнаха един по един да се събират около Пратеника на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Езичниците стегнаха обръч около тях и предвижвайки се на групи от всички страни, започнаха да стесняват този обръч. Султанът на вселената видя една група да се спуска напред и каза на намиращите се при него мюсюлмани: **„Кой ще пресрещне тази група?“** Хазрети Вехб бин Кāбус каза: „Нека животът ми да бъде пожертван за вас, о, Расӯляллах, аз ще ги пресрещна!“ и споменавайки името на Аллах, с меч в ръка се вряза сред езичниците. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* го благовести с Дженнет и се помоли за него: **„О, Аллах мой! Бъди милостив към него!“**

Езичниците обградиха Хазрети Вехб и го сториха шехӣд с копията си. Саад бин Ебӯ Ваккāс *(радияллāху анх)* се спусна да му помага и показа невиждан героизъм. Уби мнозина от тях и отблъсквайки останалите, се върна при Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. За Хазрети Вехб *(радияллāху анх)* Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Аз съм доволен от теб. И Аллāху теāля̄ да е доволен от теб.“**

Група езичници успяха да разкъсат обръча на муджāхидите и се насочиха към любимия ни Пейгамбер. Той *(салляллāху алейхи ве селлем)* ги видя и заповяда на Хазрети Али да ги нападне. Хазрети Али ги нападна, успя да убие Амр бин Абдуллах, а другите избягаха. Мечът на Хазрети Али *(радияллāху анх)* се счупи и Султанът на вселената му даде своя меч Зулфикяр. Когато друга група се насочи към Пророка *(салляллāху алейхи ве селлем),* той пак се обърна към Хазрети Али. Лъвът на Аллāху теāля̄ пак ги нападна, уби Шейбе бин Мāлик и отблъсна останалите. В този момент се появи Джебрāил *(алейхисселя̄м)* и каза: „О, Пратенико на Аллах, това е една изключителна смелост, показана от Али!“, тогава Пейгамберът ни *(алейхиссалядту веселя̄м)* рече: **„Той е от мен и аз съм от него.“** Тогава Джибрил *(алейхисселя̄м)* допълни: “А аз съм от двама ви.” В това време се чу един глас: **„Няма такъв храбрец като Али и няма такъв меч като Зулфикяр.“**

Езичниците като разбраха, че няма да могат да се доближат до любимия ни Пейгамбер, започнаха да пускат стрелите си по него. Стрелите им или минаваха над главата му, или падаха ту пред него, ту вляво от него, ту вдясно от него. Сражаващите се сподвижници, виждайки подложения на дъжд от стрели Пратеник на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем),* се събраха около него, за да го защитават с благословените си тела. Султанът на вселената заповяда на сподвижниците си да отговорят на врага по същия начин. Хазрети Саад бин Ебӯ Ваккāс, който бе много точен стрелец, седна пред Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и започна да изстрелва стрели една след друга. При всяко дръпване на стрела от колчана си, той

отправяше следната молитва: „О, Господарю, това е Твоята стрела! Убий врага с нея!“ След всяка изстреляна от него стрела Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* молеше и призоваваше Всевишния Аллах: **„О, Аллах мой, приеми молитвата на Саад! О, Аллах мой, изправи стрелата на Саад! Продължавай да стреляш, Саад! Продължавай! Нека баща ми и майка ми бъдат пожертвани за теб!“** Любимият на Всевишния повтаряше същата ду'ā при всеки изстрел.

Когато стрелите на Хазрети Саад свършиха любимият ни Пейгамбер му даде своите. Всяка негова стрела попадаше точно в целта – улучваше или врага, или животното му.

Хазрети Ебӯ Талха предпазваше Султана на вселената с тялото си и с щита си и изумяваше врага с виковете си. Във връзка с това любимият ни Пейгамбер каза: **„Гласът на Ебӯ Талха е по-полезен от гласа на сто души.“** Хазрети Ебӯ Талха изстрелваше стрелите си много бързо и всички те попадаха в целта. Когато Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* си повдигаше благословената глава, за да види изстрелваните от него стрели, той му казваше: „Майка ми и баща ми да бъдат пожертвани за вас, О, Расӯляллах! Не си повдигайте главата, може да ви улучи вражеска стрела. Нека моето тяло да послужи като щит за вашето благословено тяло. За да се доберат до вас, първо трябва да убият мен.“

Из цялото бойно поле се водеше жестоко, безмилостно сражение. Продължаваше битката между вярата и неверието. Разпръсналите се мюсюлмани все още не можеха да се обединят. Около любимия ни Пейгамбер имаше само тридесетина сподвижници. Единственото им желание бе да изпълнят заповедта на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и да го защитават от врага.

Султанът на борците Хазрети Хамза в голямата суматоха остана далеч от Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Сражаваше се с два меча в ръцете си и с възгласите „Аллāху екбер!“ всяваше страх в сърцата на врага. Уби тридесет и един езичника и много от тях остави или без крак, или без ръка. По едно време, когато Хазрети Хамза успя да разпръсне тълпата от езичници, Сибā бин Умму Енмāр го предизвика с думите: „Има ли храбрец, който може да се изправи срещу мен?“ Хазрети Хамза му рече: “О, сине на жената, която обрязва децата. Значи ти се противопоставяш на Аллāху теāлā и на Неговия Пратеник, така ли?” и веднага го хвана за краката, повали го на земята и му отсече главата.[149] В този момент видя скрилия се зад отсрещната скала Вахшӣ, който се прицелваше в него с копието си. Веднага тръгна към него, но стигайки до мястото, откъдето бе преминало поточе по време на наводнение, кракът му се подхлъзна и той падна по гръб. Ризницата на корема му се разкъса. Вахшӣ се възползва от случая, метна копието си по него. Копието прониза благословеното му тяло и из-

[149] Бухāрӣ, “*Мегāзӣ*”, 23; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 501; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, III, 164

лезе от другата страна. Хазрети Хамза, изричайки „О, Аллах!“, падна шехӣд по пътя на Аллāху теāлӯ и любимия ни Пейгамбер.

В това време Āсъм бин Ебӯ Авф, провиквайки се: „О, курайши! Не спирайте да се сражавате с Мухаммед, който не зачита роднинските връзки и разединява племето ви! Ако Мухаммед се спаси, аз да умра!“, подтикваше езичниците да нападнат Султана на вселената *(саллялл**ā**ху алейхи ве селлем)*. Хазрети Ебӯ Дуджāне го чу и сражавайки се, достигна до него и го уби. В този момент, намиращият се зад него езичник Ма’бед, замаха с всичка сила сабята си по него, но Хазрети Ебӯ Дуджāне, с помощта на Аллāху теāлӯ, успя да клекне и се спаси от смъртоносния удар, след което веднага се изправи и уби Ма’бед.

Целта на езичниците бе Султанът на вселената. Опитваха се да достигнат до него, но не можеха да преминат през живата стена от славни сподвижници. Тези тридесет храбреци му се врекоха във вярност до смъртта си, казвайки му: „О, Расӯляллах! Лицето ми е щит за вашето благословено лице, тялото ми – жертва за вашето тяло. Ние никога няма да се отделяме от вас. Стига вие да сте в безопасност.“ Езичниците нападаха по групи. Расӯлюллах *(саллялл**ā**ху алейхи ве селлем)*, посочвайки една от групите, каза на намиращите се при него сподвижници: **„Кой ще пожертва тялото си по пътя на Аллāху теāлӯ?“** Петима сподвижници от Медӣна пристъпиха напред и с възгласите „Аллāху екбер!“ се сражаваха ловко пред очите на Любимия на Аллāху теāлӯ. Четирима от тях станаха шехӣди. Когато и петият, с четиринадесет рани, падна, Султанът на вселената каза: **„Приближете го към мен.“** Кръвта се стичаше по цялото му тяло. Любимият ни Пейгамбер *(саллялл**ā**ху алейхи ве селлем)* седна и положи главата му в скута си. Този щастлив сподвижник, който стана шехӣд с глава в благословения скут на Расӯлюллах *(саллялл**ā**ху алейхи ве селлем)*, бе Хазрети Умāра бин Йезӣд.

Героизмът на Талха бин Убейдуллах

Когато езичниците съвсем се доближиха, Пейгамберът ни *(саллялл**ā**ху алейхи ве селлем)*, каза: **„Кой ще пресрещне тези, кой ще ги спре?“** Хазрети Талха бин Убейдуллах пожела да излезе, но Любимият на Аллāху теāлӯ попита: **„Има ли друг като теб?“** Един от енсāрите, изричайки: „Аз ще ги пресрещна, о Расӯляллах!“, поиска позволение. След като му бе позволено, той се нахвърли върху езичниците и прояви невиждан героизъм. Успя да убие няколко от тях и стана шехӣд.

Султанът на вселената отново попита: **„Кой ще се противопостави на тези?“** За втори път, преди всички други, напред пристъпи Хазрети Талха бин Убейдуллах. Пейгамберът ни *(алейхиссалят**ӯ**у весселям)* отново попита: **„Има ли друг като него?“** Един от енсāрите рече: „Аз, о, Расӯляллах!“ И той сражавайки се с врага, стана шехӣд. По същия начин, сражавайки се

смело с врага, всички сподвижници, намиращи се в този момент при Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, с изключение на Хазрети Талха бин Убейдуллах, станаха шехӣди. При Султана на вселената не остана никой, освен него. Талха *(радияллāху анх)* от страх, да не се случи нещо на Пейгамбера ни *(алейхисселям̄)*, толкова умело размахваше сабята си, че поемаше ударите на всички езичници около Расӯлюллах *(алейхисселям̄)*. Това бе невиждано събитие. Хазрети Талха посрещаше със своето тяло всички копия, стрели и удари, но изобщо не им обръщаше внимание. Желаеше единствено да защити Хабӣбуллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и да стане шехӣд като братята си. По едно време по тялото му не остана ненаранена част, по дрехите му не се виждаше нищо освен кръв. Въпреки това, успяваше да посрещне ударите на мушриците около Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. В този момент при тях пристигнаха Хазрети Ебӯ Бекр и Саад бин Ебӯ Ваккāс *(радияллāху теāлā анхум еджмаӣн)*. Господарят на храбреците Хазрети Талха от прекалената загуба на кръв, се свлече върху горещата земя и загуби съзнание. Цялото му тяло бе надупчено от саби, стрели и лъкове. Сахāбиите преброиха шестдесет и шест сериозни рани и безброй по-малки. Любимият ни Пейгамбер нареди на Хазрети Ебӯ Бекр веднага да му се притече на помощ. Ебӯ Бекр-и Сиддӣк *(радияллāху анх)* напръска с вода благословеното му лице, за да се свести. Когато дойде в съзнание, първите му думи бяха: „О, Ебӯ Бекр! Как е Расӯлюллах?“ По този начин той показа голямата си любов и привързаност към любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Хазрети Ебӯ Бекр му отговори: „Пратеникът на Аллах е добре. Той ме изпрати при теб.“ Чувайки тези думи, Хазрети Талха си пое спокойно въздух и благодари на Всевишния Аллах. През това време на помощ се притекоха още няколко сподвижника.

Пратеникът за световете Мухаммед Мустафā *(салляллāху алейхи ве селлем)* отиде при Хазрети Талха. Раненият муджāхид, виждайки го жив, се разплака от радост. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* докосна тялото му и вдигайки ръце, отправи следната ду’ā: **„О, Аллах мой! Излекувай го, дай му сили!“** Хазрети Талха стана от мястото си и започна отново да се сражава с врага. Това бе едно от чудесата на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. За него любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„В деня Ухуд видях, че никой, освен Джебрāил от дясната ми страна и Талха ибн Убейдуллах от лявата ми страна, не беше така близо до мен.“**[150] **“Ако някой иска да види човек за Дженнета, който ходи по земята, да погледне Талха бин Убейдуллах.”**

Сражението продължаваше. Около Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* се намираше Ебӯ Дуджāне, знаменосецът Мусаб бин Умейр, Талха

---

[150] Хāким, *ел-Мустедрек,* III, 426; Хейсемӣ, *Меджмау’з-Зеваид,* IX, 52; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, VI, 9

бин Убейдуллах, Несӣбе Хāтун, която се притече на помощ от задните редици, и няколко сподвижника *(радияллāху теāлā анхум еждмаӣн)*. Всички те се сражаваха заедно с него. Добре въоръженият и облечен в броня свиреп езичник Абдуллах бин Хунейд видя любимия ни Пейгамбер *(саллялл-āху алейхи ве селлем)* и пришпори коня си. „Аз съм синът на Зухейр. Покажете ми Мухаммед! Или ще го убия, или ще умра при него!“ изкрещя той. Когато подкара коня си върху Пратеника на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, Хазрети Ебӯ Дуджāне застана пред него и му каза: „Моето тяло е щит за благословеното тяло на Мухаммед *(алейхисселяӯм)*. Само през трупа ми ще достигнеш до него.“ Удари с меча си по краката на коня, събори на земята Абдуллах бин Хунейд и вдигайки меча си, каза: „Вземи, това ти е от сина на Хараше“ и с един замах го просна на земята. Наблюдаващият ги Пратеник на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* отправи следната ду'ā: **„О, Аллах мой! Бъди доволен от сина на Хараше** (от Ебӯ Дуджāне) **така, както аз съм доволен от него.“**

Езичникът Мāлик бин Зухейр, който бе много добър стрелец, търсеше навсякъде Султана на световете, за да го убие. Когато го видя, се приближи към него, прицели се в благословената му глава и изстреля стрелата си. Забелязалият стрела Хазрети Талха веднага вдигна ръката си и стрелата се заби в дланта му. Костите на ръката му се счупиха и нервите на пръстите му се увредиха. Любимият на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„Ако беше казал „Бисмиллях“**(„В името на Аллах“, когато вдигна ръката си, за да ме предпазиш) **меляӣкетата щяха да те издигнат към небето пред погледите на хората.“**[151]

Четиримата мекకански езичници – Абдуллах бин Камӣа, Убей бин Халеф, Утбе бин Ебӯ Ваккāс, Абдуллах бин Шихāб Зухрӣ се споразумяха и се заклеха да убият Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. В това време любимият ни Пейгамбер, заедно с няколко сподвижника, се сражаваше смело с врага. Пред него се намираше знаменосецът Хазрети Мусаб бин Умейр. Той бе облечен в броня и приличаше много на Расӯл *(алейхисселяӯм)*. Сражаваше се зрелищно със знаме в ръка. Облеченият в броня Ибн-и Камӣа се приближи към тях и викайки с цяло гърло: „Покажете ми Мухаммед! Ако той се спаси, то аз да умра!“, пришпори коня си към Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Хазрети Мусаб и Несӣбе Хāтун започнаха да го отбраняват. Удряха неверника със саби, но поради бронята му, не успяваха да го наранят. Ибн-и Камӣа с един замах строши рамото на Несӣбе Хāтун. След това стовари меча си върху дясната ръка на Хазрети Мусаб, с която той държеше знамето, и я отсече. Мусаб бин Умейр *(радияллāху анх)*, рецитирайки знамението, меāл: **„Мухаммед** *(алейхисселяӯм)* **е Пратеник. Преди него дойдоха и други пратеници.“** (сӯра Āл-и Имрāн: 144), взе знамето в лявата си ръка. Този път Ибн-и Ка-

[151] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 254; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, III, 217; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 220; Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 416

мӣа стовари меча си върху лявата му ръка и отсече и нея. Славният знаменосец Мусаб бин Умейр *(радияллāху анх),* притискайки знамето към гърдите си, продължи да го развява. Този път Ибн-и Камӣа заби копието си в тялото му и Хазрети Мусаб падна шехӣд по пътя на Аллāху теāлӯ – подобно на другите си братя.

В този момент едно приело неговия образ мелӯике, веднага, преди знамето да падне на земята, грабна славното знаме на islямската войска. Когато любимият ни Пейгамбер му заповяда: **„Напред, Мусаб! Напред!“**, мелӯикето, което държеше знамето му каза: „Аз не съм Мусаб.“ Тогава Султанът на вселената разбра, че това не е Мусаб, а мелӯике и предаде знамето на Хазрети Али.[152]

Убилият Мусаб *(радияллāху анх)* Ибн Камӣа помисли, че е убил Пратеника на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Набързо отиде при езичниците и започна да вика: „Убих Мухаммед!“ Зарадвалите се езичници още повече се ожесточиха, а сподвижниците, не знаейки същността на случилото се, едва стояха на крака. Цареше атмосфера на печал. Дори и Хазрети Омер не издържа и седна на земята, заедно със своите приятели. Енес бин Надр *(радияллāху анх),* виждайки ги по този начин, попита: „Защо седите?“ Отговориха му: „Расӯлюллах е станал шехӣд.“ Тогава Хазрети Енес рече: „Защо ни е да живеем, след като Пратеникът на Аллах е станал шехӣд. Ставайте да се сражаваме и да пожертваме живота си за онова, за което е пожертвал живота си нашият Пророк!“ и счупвайки ножницата на меча си, с възгласите: „Аллāху екбер!“ и с меч в ръка се вряза сред езичниците. Много неверници погуби и падна шехӣд. Седемдесет бяха раните само по лицето му, а по тялото си имаше толкова много рани, че никой освен сестра му не успя да го познае.

Сподвижниците се разпръснаха твърде много, а и част от тях бяха станали шехӣди. Езичниците, възползвайки се от разпръснатостта на сподвижниците, се събраха около Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и го нападнаха с камъни и с мечове. Двете брони, с които бе облечен, го предпазваха от ударите, но един от камъните, хвърлени от Утбе бин Ебӯ Ваккāс, го улучи в благословеното лице. Нарани се долната му устна и му се счупи един от предните долни зъби. В този момент пристигна и Ибн-и Камӣа и удари с меча си по благословена глава на любимия ни Пейгамбер. Шлемът му се счупи и две халки се врязаха в лицето му. С друг удар Ибн-и Камӣа го рани по благословеното рамо и Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* падна в една дълбока яма, изкопана за мюсюлманите от Ебӯ Āмир. Любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* отправи следната ду’ā за коварния Ибн-и Камӣа: **„Всевишният Аллах да те стори унизен и презрян!“** Ибн-и Камӣа се зарадва много и крещейки: „Убих Мухаммед! Убих Мухаммед!“, отиде при Ебӯ Суфян. Целта на

[152] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре,* II, 73; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ,* I, 300; Ибн Саад, *ет-Табакāт,* II, 42

езичниците бе постигната. Вече Расӯл *(алейхисселя̄м)* не ги интересуваше. И отдалечавайки се от ямата, в която той *(салляллāху алейхи ве селлем)* падна, те се впуснаха да се сражават със сподвижниците.[153]

Когато Мухаммед *(алейхисселя̄м)* падна в ямата, благословените му бузи кървяха. Тогава докосна благословеното си лице и ръцете му, както и благословената брада, се окървавиха. Джебрāил *(алейхисселя̄м)* не позволи да капне на земята нито една негова капка кръв и му каза: „О, Любими на Аллāху теāля̄! Ако една капка от тази кръв беше паднала на земята, то до Деня Къя̄мет нямаше да поникне трева по нея.“ Султанът на пратениците, изричайки: **„Ако една капка кръв от мен падне на земята, от небето ще бъде изпратено наказание. О, Господарю! Прости на моя народ, защото те не знаят.“** молеше Всевишния Аллах да опрости племето му. Молеше се за напътствието на хората, довели го до това състояние.

В това време Хазрети Кааб бин Мāлик се провикна: „О, мюсюлмани! Радвайте се! Пратеникът на Аллах е тук, жив е!“ Мюсюлманите с радост изтичаха натам. Сякаш отново им бе вдъхнат живот. Хазрети Али и Талха бин Убейдуллах *(радияллāху анхум)* веднага го измъкнаха от ямата. Хазрети Ебӯ Убейде бин Джеррāх извади със зъби забилите се в благословеното му лице халки на шлема. При изваждането на тези метални парчета му излязоха двете предни зъби. Сподвижникът Хазрети Мāлик бин Синāн изсмука изтичащата от благословеното му лице кръв. Във връзка с това любимият ни Пейгамбер каза: **„Огънят на Джехеннема не ще докосне онзи, чиято кръв се е смесила с моята.“**

Езичниците отново се насочиха към Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* обаче радостните мюсюлмани го обградиха и успяха да ги отблъснат. Те разбраха, че няма да могат да се доберат до него и започнаха да се изкачват към върха на планината. Султанът на двата свята заповяда на намиращия се до него Хазрети Саад бин Ебӯ Ваккāс: **„Върни ги!“**, но той отвърна: „О, Пратенико на Аллах! Имам само една стрела. Как да ги върна с нея?“ Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* повтори заповедта си. Тогава водачът на стрелците Хазрети Саад бин Ебӯ Ваккāс издърпа стрелата от колчана си и я изстреля. Стрелата, попадайки в целта, повали един езичник. Когато отново протегна ръка към колчана си, видя, че има още една стрела. Като я погледна внимателно, разбра, че това е същата стрела, която преди малко изстреля. С нея уби още един езичник. Това се повтори многократно. Всеки път в колчана си Хазрети Саад откриваше изстреляната преди това стрела. Това бе едно от чудесата на любимия ни Пейгамбер. Езичниците видяха, че жертвите им се увеличават и се отказаха от изкачването. Слязоха и се отдръпнаха назад.

Един от тях на име Убей бин Халеф, подкарвайки коня си към Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, започна да вика: „Къде е този,

[153] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 79

който твърди, че е пейгамбер? Да излезе и да се сражава с мен!“ Сподвижниците пожелаха да излязат срещу него, но любимият ни Пейгамбер не им позволи. Излезе самият той, взимайки копието на Хазрети Хāрис бин Симме. Подлият Убей, пришпорвайки коня си, с думите: „Ако ти се спасиш, то аз да умра!“ се приближи към него. Бе целият в броня. Султанът на световете метна копието си и то се заби във врата му, между шлема и ризницата. Убей, мучейки като говедо, се строполи на земята. Счупиха му се ребрата. Езичниците го вдигнаха и го занесоха. По пътя, крещейки „Мухаммед ме уби!“, умря.

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и намиращите се при него сподвижници започнаха да се изкачват към скалите на Ухуд. Когато стигна до скалите, поиска да се изкачи по-нагоре, но умореният Пратеник на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, от тежестта на двете брони и седемдесетте удара по благословеното си тяло, нямаше сили. Тогава Хазрети Талха го качи на гърба си и го отнесе. Във връзка с това любимият ни Пейгамбер каза: **„Когато Талха помогна на Пратеника на Аллах, тогава Дженнетът стана вāджиб за него.“** Пратеникът на Аллāху теāлӯ не намери сили, за да кланя намāза изправен и затова го кланя в седнало положение.

В полите на планината се водеше жестоко сражение. Сподвижниците като лъвове се нахвърляха върху противника. Превърнаха света в тъмница за осмелилите се да ударят Мухаммед *(алейхисселям)*. По едно време Хāтиб бин Ебӯ Белтеа *(радияллāху анх)* отиде при Пратеника на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и го попита: „Нека душата ми бъде пожертвана за вас, о, Расӯляллах! Кой ви стори това?“ любимият на Всевишния му отговори: **„Утбе бин Ебӯ Ваккāс хвърли камък по лицето ми и ми счупи предния зъб.“** Чувайки тези думи, Хазрети Хāтиб отново го попита: „О, Пратенико на Аллах! Накъде отиде Утбе?“ и веднага се насочи към показаната от Мухаммед *(алейхисселям)* посока. Откри Утбе на бойното поле, събори го от коня си и с един удар му отряза главата, след което го занесе на Пейгамбера ни *(алейхиссалāту весселям)*. **„Да е доволен от теб Всевишният Аллах, да е доволен от теб Всевишният Аллах!“** каза Султанът на вселената и се помоли за него.

Езичниците не можаха да се противопоставят на атакуващите ги отново мюсюлмани и оставяйки след себе си седемдесет жертви, напуснаха бойното поле.

Мълвата за смъртта на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* достигна до Медӣна. Хазрети Фāтима, Хазрети Āише, Умме Сулейм, Умму Еймен, Хамне бинти Джахш, Куайбе *(радияллāху анхумā)* се отправиха към планината Ухуд. Хазрети Фāтима, като видя баща си ранен, започна да плаче, но Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* я успокои. Хазрети Али донесе вода с щита си. Майка ни Фāтима изми кръвта от благослове-

ното лице на баща си и като видя, че все още кърви, тя изгори парче от рогозка и посипа пепелта ѝ върху раната и тя спря да кърви.[154]

След това слязоха на бойното поле. Първо установиха ранените и им превързаха раните. Някои от шехӣдите бяха преобразени до неузнаваемост. Езичниците им бяха отрязали ушите, носовете и други органи от тялото им, разпорили им коремите. Сред тях бе и Хазрети Абдуллах бин Джахш. Тази гледка натъжи много любимия ни Пейгамбер и неговите сподвижници. Бойното поле на Ухуд бе напоено с кръвта на най-видните сподвижници на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и душите им бяха излетели в Дженнета. Въпреки това, отношението на езичниците към шехӣдите бе зверско. Сърцата на Хабӣбуллах и Есхāб-и кирāм се разкъсваха от болка. Султанът на вселената не се сдържа и заплака. Със сълзи на благословените си очи каза: **„В Деня Къя̄мет аз ще свидетелствам за тези шехӣди, че пожертваха живота си по пътя на Аллāху теāля̄. Погребете ги с кръвта по тях! Кълна се в Аллах, в деня Къя̄мет те ще дойдат в местността Махшер* с кървящи рани. Цветът на кръвта им ще е същият, но с аромата на мускус.“**

Любимият ни Пейгамбер забеляза, че Хазрети Хамза го няма и попита: **„Не виждам Хамза. Какво ли му се случи?“** Хазрети Али отиде да го потърси и го откри. Пейгамберът ни отиде там и видя ужасяващата гледка. Ушите, носът и другите органи на Хазрети Хамза бяха отрязани, лицето му бе обезобразено, коремът му бе разпорен и дробовете му бяха извадени. Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* със сълзи на благословените си очи се обърна към Хазрети Хамза: **„О, Хамза! Никой никога не е бил сполетян от такава жестокост и няма да бъде сполетян. О, чичо на Пратеника на Аллах! О, Хамза, лъв на Всевишния Аллах и на Неговия Пратеник! О, благодетелю Хамза! О, закрилнико на Пратеника на Аллах! Да бъде милостив към теб Аллāху теāля̄!“**

През това време видяха една разтревожена жена да се приближава към тях. Това бе лелята на любимия ни Пейгамбер – Сафийе *(радиялл*ā*ху анх*ā*)*. И до нея, както и до другите жени, достигна слухът за смъртта на Расӯлюллах и тя веднага изтича до Ухуд. Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* предположи, че леля му няма да издържи на гледката и каза на сина ѝ Хазрети Зубейр бин Аввāм: **„Върни майка си назад, за да не види трупа на брат си.“** Хазрети Зубейр, тичайки, отиде при майка си. Благословената жена развълнувано го попита: „Сине! Случило ли се е нещо с Пратеника на Аллах?“ Отговори ѝ пристигналият при тях Хазрети Али: „Хамд на Аллах, той е добре.“ Чувайки тези думи, Сафийе *(радияллāху анхā)* се поуспокои, но не се сдържа и помоли да ѝ го покажат. Хазрети Али ѝ го показа. Виждайки жив Любимият на Аллāху теāля̄, тя се зарадва много и отправи хамд към Всевишния Аллах. После пожела

[154] Ибни Мāдже, *“Тъб”*, 15; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 250; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 80

да види брат си Хазрети Хамза, но синът ѝ Зубейр *(радиялла̄ху анх)* ѝ попречи с думите: „Майчице, Пратеникът на Аллах заповядва да се върнеш назад.“ Майка ни Сафийе отвърна: „Ако ме връщате, само за да не го видя, то знайте, че аз вече съм получила известие за това, че тялото на моя брат е обезобразено. Той е сполетян от това по пътя на Алла̄ху теа̄ля̄ и ще бъде възнаграден за това. Ние ще се примирим и с по-тежки ситуации. Ще чакаме наградата от Алла̄ху теа̄ля̄! С позволението на Алла̄ху теа̄ля̄, ще изтърпим!“ Хазрети Зубейр бин Авва̄м, отивайки при Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*, предаде думите на майка си. Любимият ни Пейгамбер отвърна: **„Ако е така, позволи ѝ да го види.“** Хазрети Сафийе отиде при трупа на брат си, седна и тихо заплака. При идването си тя донесе две наметала. Извади ги и каза: „Донесох ги за брат си Хамза, увийте го с тях.“ Едното от тези наметала използваха за Господаря на шехӣдите („Сейййдуш-шухеда̄“) Хамза *(радиялла̄ху анх)*. Вместо с кефен (саван) го увиха с него.[155]

Любимият на Алла̄ху теа̄ля̄ застана пред трупа на знаменосеца Мусаб бин Умейр *(радиялла̄ху анх)*. Ръцете на Хазрети Мусаб бяха отсечени и по тялото му имаше множество рани. Натъженият Пророк *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*, обръщайки се към благословените шехӣди, изрецитира 23-ия а̄йет от сӯра „Ахза̄б“, меа̄л: **„Сред вярващите има такива герои, които са предани в своя обет към Алла̄ху теа̄ля̄. Някои от тях изпълниха обещанието си, че ще се сражават докато станат шехӣди,** (т.е. станаха шехӣди)**, а други още чакат** (да станат)**. И с нищо не измениха на дадената дума.“** След това каза: **„И Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ е свидетел на това, че в деня Къя̄мет вие ще бъдете събрани пред Алла̄ху теа̄ля̄ като шехӣди.“**

След това се обърна към намиращите се при него сподвижници и каза: **„Посещавайте ги. Приветствайте ги! Кълна се във Всевишния Аллах, приветстващите ги на този свят, в деня Къя̄мет съответно ще бъдат приветствани от тези благословени шехӣди.“**

Не откриха нищо, което да използват в качеството на саван за Хазрети Мусаб бин Умейр. Дрехата му не покриваше изцяло тялото му. Когато покриваха горната част на тялото му, непокрити оставаха краката му, а когато покриваха краката му, непокрита оставаше главата му. Тогава Пейгамберът ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* заповяда с дрехата да покрият горната част на тялото му, а краката му да покрият с трева. Хазрети Мусаб бин Умейр, който бе прекарал целия си живот в служене на исляма и получил честта да стане шехӣд, напусна света с половин кефен.[156]

Останалите шехӣди, след извършването на погребалната молитва джена̄зе бяха погребани с кървавите си дрехи по двама, по трима в един гроб

---

[155] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, III, 14

[156] Бухā̄рӣ, *“Дженāиз”*, 27; Ебӯ Дāвӯд, *“Весāйа”*, 11; Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, III, 121

(радияллāху анхум). Броят на шехӣдите бе седемдесет – шестдесет и четирима от тях бяха от енсāрите и шестима от мухāджирите.

Сърцата на много от сподвижниците се разкъсваха от мъка, защото в тази битка те загубиха най-близките си хора – своите роднини. Любимият на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* ги успокои със следните думи: **„Кълна се в Аллах, колко много исках да стана шехӣд заедно със сподвижниците си и да нощувам в сърцето на планината Ухуд. Когато братята ви станаха шехӣди, Всевишният Аллах постави душите им в гушите на зелени птици. Те идват при реките на Дженнета и пият от тях, и ядат от плодовете му. Виждат всички негови кътчета. Летят над розовите му градини. Нощуват в златните кандила, окачени под Арша. Те, виждайки красотата на такива храни и питиета, казват: „**Да знаеха нашите братя за нещата, с които ни дари Аллāху теāлӯ, не биха се въздържали от джихāда и не биха се отвърнали от врага, страхувайки се от него.“, **а Всевишният Аллах им казва:** „Аз ги уведомих за вашето състояние.“ (И Всевишният Аллах низпосла следния āйет, меāл):

„Не смятай за мъртви онези, които са станали шехӣди по пътя на Аллāху теāлӯ! Всъщност, те са живи при своя Господар! Всички се радват за степента на шехӣд, с която Аллāху теāлӯ ги дари и се препитават с дженнетските блага. Искат да благовестят онези, които ще ги последват в мъченичеството, но все още не са ги настигнали: “Няма страх за тях и не ще скърбят.” Радват се на благо от Аллāху теāлӯ. Радват се, мислейки за благата вест, че Аллāху теāлӯ не погубва наградата на вярващите.“ (сӯра Āл-и Имрāн: 169-171)

Всевишният Аллах, показвайки им се, им казва: „О, раби мои! Кажете ми това, което ви се приисқа, за да ви го дам в изобилие.“ **А те:** „О, Господарю наш! Няма по-висша благодат от благодатта, с която ни дари, че да искаме нея. Ядем всичко, което ни се приисқа в Дженнета. Ние бихме искали само да се върнем на земята и сражавайки се по Твоя път, да станем отново шехӣди.“

Вече в Ухуд не бе останало нищо за вършене. Мюсюлманите се подготвиха за потегляне. Тук се бе състояла една от най-забележителните битки в историята. Тук отново бе даден урок на неверието. Есхāбът прояви героизъм, който надмина човешките представи.

След погребването на шехӣдите Султанът на вселената, заедно със сподвижниците си, се отправи към сияйната Медӣна. Когато стигнаха до местността Харра, той подреди сподвижниците си в редици, вдигна благословените си ръце и отправи следната ду’ā: **„О, Аллах мой! За Теб е цялата възхвала! О, Аллах мой! Няма напътващ за този, когото си оставил в заблуда и няма кой да заблуди този, когото си напътил. О, Аллах мой! Стори така, че да заобичаме вярата и разкраси сърцата ни с нея и стори така, че да намразим неверието, непокорството и невъздържаността! Стори ни от онези, които знаят кое е вредно за земния и**

за отвъдния ни живот, стори ни от достигналите до правия път! О, Аллах мой! Стори ни да живеем като мюсюлмани и да умрем като мюсюлмани! Присъедини ни към групата на праведните и добрите, защото те не губят чест и достойнство, нито се отвръщат от религията си! О, Аллах мой! Накажи безверниците, които отричат Твоя Пратеник, отвръщат се от Твоя път и воюват с Твоя Пейгамбер! О, Аллах, спусни над тях Твоето наказание, което е истина!.. Āмӣн!“ Сподвижниците, произнасяйки: „Āмӣн!“, се присъединиха към отправената ду’ā.

Любимият ни Пейгамбер и славните му сподвижници наближиха Медӣна. Жените и децата, които бяха останали в Медӣна, излязоха, за да ги посрещнат. Всички те, с любопитство и тъга, търсеха с поглед Султана на вселената и виждайки го жив, отправяха благодарности към Всевишния Аллах. След това търсеха своите роднини и близки – бащи, съпрузи, синове, братя, чичовци и вуйчовци. И ако не успееха да ги видят – сълзи се стичаха по бузите им. Океанът от милост Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, виждайки скръбта на своите сподвижници, им съчувстваше и сълзите се стичаха и по неговите благословени бузи.

По едно време към Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* се приближи една жена. Тази жена бе майката на Хазрети Саад бин Муāз – Кебше. В битката при Ухуд тя загуби сина си Амр *(радияллāху анх)*. Заставайки пред любимия ни Пейгамбер, тя не попита за своя любимец – за сина си, а каза: „О, Расӯляллах, нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас! Хамд на Аллāху теāля̄, жив сте! Няма да се тревожа за нищо, щом вие сте жив.“ Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* ѝ изказа своите съболезнования и я зарадва със следната вест: **„О, майко на Саад! Имам блага вест за теб и за неговото семейство. Всички шехӣди се събраха в Дженнета и се сприятелиха.** (В Деня Къя̄мет) **те ще се застъпят пред Аллах и за своите семейства.**“ Майката на Хазрети Саад *(радияллāху анх)* каза: „О, Пратенико на Аллах, ние сме съгласни с всичко, изпратено ни от Аллāху теāля̄. След такава радостна вест кой би плакал за тях! Вие се помолете за нас, живите.“ Султанът на вселената, изпълнявайки молбата ѝ, произнесе следната ду’ā: **„О, Аллах мой! Заличи мъката от сърцата им. Стори тези оцелели най-добрите сред оцелелите.“**

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, имайки предвид борбата с телесните желания, каза на сподвижниците си: „(О, мои сподвижници!) **Върнахме се от малкия джихāд, започваме големия.“** След това им посъветва да се приберат по домовете си и да излекуват раните си. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, който също бе ранен, направи същото.

Походът към Хамра-ул Есад

След завръщането си в Медӣна Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* предприе мерки, в случай че езичниците се опитат да се върнат и да нападнат Медӣна. На другия ден, за да покаже на езичниците, че мюсюлманите не са отслабнали и за да предотврати връщането им в Медӣна, любимият ни Пейгамбер нареди на Хазрети Билял да каже на сподвижниците следното: **„Пратеникът на Аллах ви заповядва да преследвате врага! Ще дойдат само онези, които вчера са се сражавали в Ухуд, другите няма да дойдат.“** Хазрети Билял извести тази заповед на сподвижниците, въпреки че болшинството от тях бяха ранени, веднага се приготвиха. Дори и тежко ранените братя Абдуллах и Рāфи *(радияллāху анхум)*, чувайки поканата на любимия ни Пейгамбер, си казаха: „Нима ще пропуснем възможността да излезем на поход заедно с Пратеника на Аллах?“ и се присъединиха към редиците на муджāхидите.

Любимият ни Пейгамбер, заедно със славните си сподвижници, започна да преследва езичниците и узна, че събирайки се в местността Равха, са взели решение да нападнат Медӣна и да унищожат мюсюлманите. Това преднамерено действие бе едно от чудесата на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

Езичниците, като чуха, че Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* е тръгнал срещу тях, се уплашиха и се върнаха в Мекка.[157] Любимият на Аллāху теāлӯ ги преследва до местността Хамра-ул Есад. Двама от езичниците бяха заловени. Мюсюлманите останаха там три дни и после се върнаха в Медӣна.

Всевишният Аллах похвали участвалите в този поход сподвижници със следния āйет, меāл: **„За онези, които се притичаха на поканата на Аллāху теāлӯ и на Пратеника, след като бяха ранени, и особено за онези от тях, които вършат добро и отбягват злото, има огромна награда.“** (сӯра Āл-и Имрāн: 172)

Трагичен бе краят на езичниците, които в Ухуд се заклеха да убият любимия ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Всички те, в рамките на една година, намериха смъртта си. Ибн-и Камӣа бе един от тях. След завръщането си в Мекка, един ден той отиде да види овцете си. Намери ги на върха на планината. Тогава овен от стадото се втурна към него и започна да го удря с главата си. След многократните удари на животното, тялото на Ибн-и Камӣа се разкъса на парчета и той умря.

Абдуллах Шихāб Зухрӣ, завръщайки се в Мекка, пък бе убит от змия с бели петна.

---

[157] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 4; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 48

Събитието в Раджи

В битката при Ухуд Хазрети Āсъм бин Сāбит уби неверниците Мусāфи бин Талха и неговия брат Хāрис. Тяхната майка, известна със своята злопаметност, жадуваше да му отмъсти за синовете си. Обеща да даде сто камили на този, който донесе главата на Хазрети Āсъм и се закле да пие вино от черепа му. В един от военните мисии (серийе) пък Абдуллах бин Унейс уби Хāлид бин Суфян от рода Лихйāн. Затова рода Лихйāн се споразумя с племената Адел и Кара.

Тези две племена, намиращи се в близост до Медӣна, подготвиха план. Техни представители, отивайки в Медӣна, щяха да кажат, че са приели исляма и са готови да дадат зекя̄т, но им трябват учители, които да събират зекя̄та и да ги учат на ислям. Запланираха да убият една част от изпратените учители, а останалите да отведат в Мекка и да ги продадат на Курайш. По този начин щяха да отмъстят за жертвите си.

В четвъртата година от Хиджра, в месец сафер, шест или седем души от двете племена отидоха при Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и казаха: „Станахме мюсюлмани. Изпрати ни учители (наставници), които да ни учат на Корāн-и керӣм и религията.“ По това време любимият ни Пейгамбер сформира военен патрул от десет души, който щеше да разузнае дали мекканците подготвят военни действия. След молбата на тези две племена изпрати този военен патрул заедно с тях, за да проучат положението там и да го уведомят. Този патрул се състоеше от следните сподвижници: Мерсед бин Ебӯ Мерсед, Хāлид бин Ебӯ Букайр, Āсъм бин Сāбит, Хубейб бин Адий, Зейд бин Десинне, Абдуллах бин Тāрик, Муаттиб (Мугир) бин Убейд и още трима мюсюлмани *(радияллāху анхум)*, чиито имена са неизвестни.

Този разузнавателен отряд се придвижваше през нощта, а през деня се криеше. По този начин в една ранна утрин стигнаха до водите на Раджи. Починаха си известно време и ядоха фурми от сорта аджве, който бе един от най-хубавите, най-качествените сортове на Медӣна. След това се изкачиха на едно възвишение, намиращо се наблизо. Една жена от племето Хузейл, пасяща овце, дойде до водите на Раджи и видя костилките от мединските фурми. Крещейки, тя съобщи на племето си, че са дошли някакви от Медӣна. През това време един от представителите на племената Адел и Кара, който бе заедно с военния патрул на мюсюлманите, под някакъв предлог се отдели от тях и веднага отиде и информира рода Лихйāн за местоположението на мюсюлманите.

Двеста души, сто от които бяха стрелци, обкръжиха намиращите се на възвишението сподвижници. Към обкръжаващите ги се присъедини и този, който информира езичниците за местоположението на мюсюлманите. Сподвижниците разбраха, че са подведени и решиха да се сражават. Езичниците се опитаха да ги разубедят. Казаха им: „Обещаваме ви, че ако сле-

зете при нас няма да убием никого от вас. Кълнем се, не искаме да ви убием, но бихме искали откуп от мекканците за вас.“

Āсъм бин Сāбит, Мерсед бин Ебӯ Мерсед и Хāлид бин Ебӯ Букейр *(радияллāху анхум)*, изричайки: „Никога не бихме приели думите и обещанията на езичниците.“, отхвърлиха всички техни предложения. Хазрети Āсъм бин Сāбит каза: „Заклех се никога да не приема покровителството на езичниците. Кълна се в Аллāху теāлā, не бих се предал, вярвайки на думите и на покровителството им.“ Вдигна ръце и се помоли: „О, Аллах мой! Уведоми Пратеника Си за нашето състояние.“ Всевишният Аллах прие молбата на Хазрети Āсъм и уведоми Пратеника Си *(салляллāху алейхи ве селлем)* за тяхното състояние.

Хазрети Āсъм каза на езичниците: „Ние не се боим от смъртта, защото сме прозорливи (като умрем ще станем мъченици и ще отидем в Дженнета).“ Водачът на езичниците каза: „“О, Āсъм! Не погубвай себе си и приятелите си, предай се!“ Āсъм бин Сāбит *(радияллāху анх)* им отговори със стрели. При пускането на стрелите редеше следните стихове:

„Аз съм силен, нямам никакви недостатъци.
Дебелата тетива на лъка ми е опъната.
Смъртта е истина, животът – безсмислен и преходен.
Всичко в съдбата ще ни се случи.
Хората рано или късно ще се върнат при Аллах.
Ако аз не се сражавам с вас,
майка ми ще полудее (от мъка).“

В колчана му имаше седем стрели. С всяка една от тях той уби по един езичник. Когато му свършиха стрелите, започна да се сражава с копието си и погуби много от тях. А когато му се счупи копието, извади меча си, а ножницата счупи и я изхвърли. (Това означаваше: „Няма да се предам, ще се сражавам до смърт.“) След това се помоли: „О, Аллах мой! Аз до днес опазих Твоята религия. Моля Те, да опазиш тялото ми в края на днешния ден!“ Възгласите им „Аллāху екбер!“ разтърсиха планината. Десетимата муджāхиди се сражаваха храбро срещу двеста езичници. Накрая Хазрети Āсъм го раниха в краката и той се свлече на земята. Неверниците нямаха смелост да се доближат до него и го убиха, изстрелвайки отдалеч стрелите си. В този ден седем от сподвижниците станаха шехӣди, а останалите трима бяха взети в плен.

Неверниците от рода Лихйāн се опитаха да отсекат главата на Āсъм бин Сāбит и да го продадат на Сулāфе бинти Саад. Всевишният Аллах прие молбата на Хазрети Āсъм и изпрати рояк пчели, които стояха като облак върху тялото му и го пазеха. Езичниците не успяха да се доближат до него и накрая казаха: „Да го оставим. През нощта пчелите ще се разпръснат и тогава ще му отсечем главата.“

През нощта Всевишният Аллах изпрати силен дъжд и буйните потоци отнесоха благословеното тяло на Хазрети Ā̄съм бин Сā̄бит. Езичниците, колкото и да го търсиха, не успяха да го открият и да отрежат нищо от благословеното му тяло. Впоследствие, когато се разказа тази случка Хазрети Омер каза: „Без съмнение, Всевишният Аллах ще опази своя вярващ раб. Ā̄съм бин Сā̄бит както сам се пазеше приживе от езичниците, така го опази и Всевишният Аллах след смъртта му.“ След този ден всички започнаха да го наричат **„Човекът, пазен от пчелите“**.[158]

Неверниците от рода Лихйā̄н убиха седем души от мюсюлманите, а останалите трима взеха в плен. Тримата пленени сподвижници бяха Хубейб бин Адий, Зейд бин Десинне и Абдуллах бин Тā̄рик *(радияллā̄ху анхум)*. Езичниците от рода Лихйā̄н ги завързаха с тетивата на лъковете. Хазрети Абдуллах бин Тā̄рик им се противопостави. „Приятелите ми, които паднаха като шехӣди бяха удостоени с Дженнета.“ изкрещя той. Скъса тетивата, с която бяха завързани ръцете му, но неверниците от рода Лихйā̄н с камъни сториха шехӣд и него. Хубейб бин Адий и Зейд бин Десинне *(радияллā̄ху анхум)* проявиха търпение с намерението да изпълнят заповедта на любимия ни Пейгамбер.

Двамата бяха отведени в Мекка. Роднините на убитите в битките при Бедр и Ухуд езичници изгаряха от жаждата за мъст. Худжейр бин Ебӯ Ихā̄б Темӣмӣ купи Хазрети Хубейб, за да отмъсти за убития си в битката при Бедр брат, Саффā̄н бин Умеййе пък купи Хазрети Зейд бин Десинне, за да отмъсти за баща си Умеййе бин Халеф, който също бе убит в битката при Бедр. Езичниците възнамеряваха да ги убият, но се намираха в месеците, през които бе забранено проливането на кръв и затова ги затвориха до изтичането на тези месеци. Двамата сподвижници, които бяха затворени на отделни места, показаха голямо търпение, сила и благородство.

Мā̄вийе, която по това време служеше като освободена прислужница в дома, където държаха заключен Хазрети Хубейб ибн Адий (по-късно тази жена прие исляма), разказва:

„Хубейб беше затворен в едно малко помещение в дома, в който се намирах. Не съм виждала по-благочестив пленник. Един ден видях да държи в ръцете си голяма, колкото ибрик, чепка грозде. Ядеше от него. Такава чепка грозде държеше всеки ден. В този сезон не бе възможно да се намери грозде и особено в Мекка. Всевишният Аллах го даряваше с препитание. В мястото, където беше затворен, отслужваше намā̄з и рецитираше Свещения Корā̄н. Жените, които го слушаха, плачеха и изпитваха съжаление към него. Понякога, когато го питах: „Желаеш ли нещо?“, той ми отвръщаше: „Донеси ми сладка вода, но не ми носи месо от животно, което е принесено в жертва на идолите, и ми съобщи предварително кога ще ме убият. Друго не искам.“ Когато беше утвърден денят на неговата смърт, отидох и му съ-

[158] Бухā̄рӣ, *“Мегā̄зӣ”*, 28; Вā̄кидӣ, *ел-Мегā̄зӣ*, I, 354; Абдурреззā̄к, *ел-Мусаннеф*, V, 354

общих. Не видях никаква промяна, никаква тъга у него. Когато този ден наближи ми каза, че иска да почисти тялото си и поиска един бръснач. Изпратих детето си да му го занесе. Когато то отиде при него, аз изведнъж се уплаших и си казах: „Този човек може да убие детето ми с бръснача. Той така и така ще умре.“ Изтичах да го видя.

Хубейб беше взел от ръцете му бръснача и беше сложил детето ми на коляното си, за да го милва. Аз много се уплаших и започнах да крещя, но той ми каза: „Нима си мислиш, че ще го убия. В нашата религия такова нещо не съществува. Под достойнството ни е да убиваме без да имаме право за това.“

Денят, в който щяха да ги убият, настъпи. В този ден, рано сутринта, развързаха оковите им и ги закараха към местността Темӣм, която се намираше извън Мекка. Населението на Мекка и първенците на езичниците се събраха, за да наблюдават тяхното обесване. Тълпата бе много голяма.

Езичниците поставиха две бесилки на мястото, определено за тяхното обесване. Благословеният Хубейб *(радияллāху анх)*, преди да го завържат на бесилото, се обърна към езичниците и им каза: „Позволете ми да изпълня два рекята намāз.“ Позволиха му и той изпълни със смирение два рекята намāз. Тълпата от мъже, жени и деца, го наблюдаваха с вълнение. След като приключи намāза, каза: „Кълна се в Аллах, ако знаех, че няма да си помислите, че съм удължил намāза от страх, бих го удължил още повече и бих изпълнил още повече намāз.“ И така Хазрети Хубейб бин Адий бе първият, който изпълни два рекята намāз преди да бъде обесен и това стана традиция и суннет. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* много хареса и одобри неговата постъпка.[159]

След това качиха Хазрети Хубейб на бесилото и сложиха примката на врата му. Обърнаха лицето му от Кябе (от посоката на къбля) към Медӣна и му казаха: „Отречи се от своята религия и да те освободим!“ Отговори им: „Кълна се в Аллах, не бих се отрекъл! И целият свят да ми дадете, пак не бих се отрекъл!“ Получилите този отговор езичници му казаха: „Би ли искал в този момент, на твоето място да беше Мухаммед? Ако ни отговориш с да, ще се спасиш и ще бъдеш при семейството си.“, но Хубейб *(радияллāху анх)* им отговори: „Не бих се съгласил и един трън да се забие в крака му.“ Езичниците, надсмивайки му се, казаха: „О, Хубейб! Отречи се от религията си! Ако не се отречеш, несъмнено ще те убием!“ Хазрети Хубейб им каза: „За мен смъртта е без значение, когато е по пътя на Аллāху теāлӯ.“

След това Хубейб *(радияллāху анх)* отправи следната ду’ā: „О, Аллах мой! Тук не виждам никакви други лица, освен лицата на врага. О, Аллах мой! Предай моя поздрав на Своя Пратеник. Извести го за тези деяния.“ и каза: „Есселяму алейке я̄ Расӯляллах.“ В това време любимият ни Пейгам-

---

[159] Бухāрӣ, *“Мегāзӣ”*, 28; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 354

бер седеше със сподвижниците си. Хазрети Зейд бин Хāрисе разказва това събитие по следния начин: „Един ден, когато Пратеникът на Аллах седеше със сподвижниците си, каза: **„Ве алейхисселя̄м“**. Сподвижниците го попитаха: „О, Пратенико на Аллах, на чий поздрав отвърнахте?“, **„На поздрава на нашия брат Хубейб. Джебрāил** *(алейхисселя̄м)* **ми предаде неговия поздрав.“** каза той *(салляллāху алейхи ве селлем)*.“

Насъбралите се около Хазрети Хубейб езичници, казвайки: „Ето този човек уби бащите ви!“, подтикнаха младежите и те започнаха да го нападат с копията си. В това време лицето на Хазрети Хубейб се обърна към Кяабе. Езичниците обърнаха лицето му към Медӣна. Хазрети Хубейб се помоли: „О, Аллах мой! Ако съм от добрите Ти раби, обърни лицето ми в посоката на късбля.“ и лицето му отново се обърна в посоката на къбля. След това никой от езичниците не успя да обърне лицето му в друга посока. В този момент подложеният на ударите на езичниците Хубейб *(радияллāху анх)* изрази своето състояние в стихове и каза: „Кълна се в Аллах, не ме тревожи това как ще умра, стига да умра като мюсюлманин. Всичко това е по пътя на Аллāху теāля̄.“

След това Хазрети Хубейб прокле езичниците: „О, Аллах мой! Унищожи всички курайшски езичници! Вземи душите им един след друг, не ги оставяй живи!“ Езичниците много се уплашиха, една част от тях избягаха. Останалите започнаха един след друг да забиват копията си в тялото му. Едно от тези копия го прониза в гърдите и излезе от гърба му. Кръвта шуртеше от тялото му. Хазрети Хубейб, произнасяйки: „Ешхеду ен ля̄ иля̄хе илляллāх ве ешхеду енне Мухаммеден абдухӯ ве расӯлюх.“ стана шехӣд.[160] Тялото му остана на бесилката четиридесет дни и не се разложи. От раните му течеше свежа кръв. Любимият ни Пейгамбер изпроводи Зубейр бин Аввāм и Микдāд бин Есвед *(радияллāху анхум)* да донесат тялото му. През нощта двамата тайно влязоха в Мекка. Свалиха Хазрети Хубейб от бесилото, сложиха го върху камилата и потеглиха към Медӣна. Езичниците узнаха за това и голяма група езичници се нахвърли срещу тях. Двамата сподвижници положиха тялото на земята и започнаха да се отбраняват. След малко видяха как земята се разцепи и пое тялото на Хазрети Хубейб. След случилото се двамата се върнаха в Медӣна.

Хазрети Зейд бин Десинне също го качиха на бесилото и го принуждаваха да се отрече от религията си, но по този начин укрепиха още повече неговата вяра. Подложиха го на дъжд от стрели. Накрая бе сторен шехӣд от освободения роб на Саффāн бин Умеййе – Нистāс.

[160] Абдурреззāк, *ел-Мусаннеф*, V, 354

Събитието край кладенеца Маӯне

В същата година, през месец сафер, в Медӣна пристигна вождът на рода Āмир от Неджд – Ебӯ Берā Āмир бин Мāлик и посети Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Любимият ни Пейгамбер му разказа за исляма и го посъветва да стане мюсюлманин. Ебӯ Берā не прие исляма, но заяви, че islямът е благословена религия и помоли да изпрати няколко мюсюлмани в Неджд, за да разпространят там исляма. Султанът на вселената му каза: **„Не съм сигурен дали хората, които ще изпратя там, ще бъдат в безопасност от народа на Неджд**“, но Āмир отвърна: “Аз ще ги защитавам. Никой няма да може да им навреди.”

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* прие неговото обещание и отправи седемдесет души от Есхāб-и суффе, начело с Хазрети Мунзир бин Амр. Ебӯ Берā отиде преди тях при племето си и им съобщи, че е взел под покровителството си мюсюлманите, идващи да разпространяват исляма и ги предупреди да не ги безпокоят. Всички, освен племенника му Мāлик бин Туфейл, му се подчиниха. Мāлик бин Туфейл въоръжи три племена и заставайки начело на тях, обкръжи пристигналите при кладенеца Маӯне мюсюлмани. Вярващите се сражаваха с тях до последната си капка кръв. С изключение на един от тях всички останали станаха шехӣди.

Последните думи на благословените сподвижници бяха: „О, Господарю! Няма никой, освен Теб, Който да съобщи положението ни на Расӯлюллах. Предай му нашите поздрави.“ Джебрāил *(алейхисселяӯм)*, изключително тъжен, дойде и предаде техните поздрави на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и каза: **„Те се завърнаха при Аллāху теāлӯ. Той е доволен от тях и те са доволни от Него**.“ Любимият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*, изричайки **„Алейхимусселяӯм“,** прие поздрава им и огорчен се обърна към мюсюлманите с думите: **“Братята ви се сблъскаха с идолопоклонниците. Последните ги разкъсаха на парчета, прободоха телата им с копия.”**.

По време на това сражение езичникът Джеббāр заби копието си в тялото на Хазрети Āмир бин Фухейра. В този миг Хазрети Āмир каза: „Кълна се в Аллах, спечелих Дженнета.“ и пред погледите на езичниците тялото му бе издигнато в небето. Всички станаха свидетели на това необикновено явление, но само Джеббāр стана мюсюлманин.

Събитията в Раджи и край кладенеца Маӯне натъжиха много Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. В течение на един месец след всеки намāз той *(салляллāху алейхи ве селлем)* моли Всевишния Аллах да даде възмездие за убийците. Всевишният Аллах прие молбата на Своя Любим и наказа тези племена със страшна суша и глад. Седемстотин души умряха от заразна болест.[161]

---

[161] Бухāрӣ, *“Мегāзӣ”*, 28; Муслим, *“Имāре”*, 147; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 183; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 346-352; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 51-54

Юдеите от племето Бенӣ Нāдир

След битката при Ухуд, в четвъртата година от хиджра, юдеите от рода Нāдир организираха план за покушение срещу любимия ни Пейгамбер. Джебрāил *(алейхисселя̄м)* предупреди Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и планът им се провали.

Султанът на световете изпрати при тях Мухаммед бин Меслеме *(радияллāху анх)* с думите: **„Отиди при юдеите от синовете на Нāдир и им кажи: „Пратеникът на Аллах ме изпрати, за да ви съобщя следната негова заповед: „Напуснете земята ми! Не съжителствайте повече с мен! Вие подготвихте план за покушение срещу мен. Давам ви срок от десет дни. След това, ако някой от вас бъде видян, ще бъде обезглавен!“**

Юдеите се уплашиха и започнаха да се готвят да напуснат Медӣна. Обаче водачът на двуличниците Абдуллах бин Убей им изпрати следното известие: „Не напускайте крепостта си! Ние ще ви подкрепим с две хиляди души.“ След всичко това Султанът на вселената връчи знамето на Хазрети Али и заедно със сподвижниците си се отправи към крепостта на рода Нāдир, който се намираше на четири километра разстояние от Медӣна. Мюсюлманите обсадиха крепостта. Юдеите не се осмелиха да излязат. Не пристигна и подкреплението, обещано от Абдуллах бин Убей. След продължилата повече от двадесет дни обсада юдеите се предадоха. Оставяйки оръжията, златото и среброто си на мюсюлманите, една част от тях се заселиха в Шам, а останалите в Хайбер. В Медӣна останаха само юдеите от рода Курайзā.[162]

Смъртта на Фāтима бинти Есад *(радияллāху анхā)*

В четвъртата година от Хиджра бе низпослан āйет, забраняващ употребата на алкохолни напитки. В тази година Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* се ожени за майка ни Умму Селеме, която след смъртта на мъжа си остана вдовица с няколко деца.[163] В същата тази година се състоя походът към Зāтуррика, с който бяха подчинени съседните езически племена.[164]

Почина синът на Хазрети Осмāн и Хазрети Рукаййе – шестгодишният Абдуллах. Султанът на вселената изпълни погребалната молитва дженāзе на внука си и го положи лично в гроба. Скръбта му бе голяма. Благословените му сълзи се стекоха върху гроба. Поставяйки надгробния камък, каза:

---

[162] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 441; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, VI, 282

[163] Тирмизӣ, *“Никя̄х”*, 40

[164] Бухāрӣ, *“Вузу”*, 34; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 343; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 203; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 396; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 61

„Аллāху теāлӯ е милостив към Своите милосърдни и добросърдечни раби.“[165]

През същата година почина и майката на Хазрети Али – Фāтима бинти Есад *(радияллāху анхā)*. Пейгамберът ни *(алейхиссалӯту весселӯм)*, като чу вестта за смъртта ѝ, се натъжи много и каза: **„Днес почина майка ми.“** След смъртта на дядо му Абдулмутталиб грижите за него бе поело семейството на чичо му Ебӯ Тāлиб и той отрасна под нежните грижи на тази благословена жена. Тя бе една от първите приели исляма. Пратеникът за световете *(салляллāху алейхи ве селлем)* я обичаше като своя майка, много я уважаваше и почиташе. И в знак на тази огромна любов, той *(салляллāху алейхи ве селлем)* съблече благословената си риза и заповяда, вместо със саван (кефен), да я увият с нея. След извършване на погребалната молитва дженāзе Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* съобщи, че на молитвата участвали седемдесет хиляди меляикета. Отиде до гроба ѝ, слезе в него и за да бъде по-хубав и спокоен гробният ѝ живот, направи някакви знаци, като че ли разширяваше гроба ѝ. След това легна в него.

Когато излезе от гроба благословените му очи бяха се напълнили със сълзи и сълзите капнали в гроба. О, Аллах мой! Какво милосърдие!? И каква щастливка е тази жена!? Даже Хазрети Омер не се сдържа и каза: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах. Към никоя друга жена не сте се отнасяли така, както към нея.“ Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, най-верният сред верните, му отговори: **„След Ебӯ Тāлиб никой друг не ми е правил толкова добрини, колкото нея. Тя ми беше майка. Когато нейните деца бяха гладни, тя първо хранеше мен. Когато нейните деца бяха целите в прах, тя първо вчесваше моите коси и ги мажеше с розово масло. Тя ми беше майка!**

Вместо с кефен, я увих с ризата си, за да бъде облечена с дрехите на Дженнета. Легнах до нея в гроба, за да бъде гробният живот лек и приятен за нея. Джебрāил ми предаде следното съобщение от Всевишния Аллах: „Мястото на тази жена е в Дженнета.“

След това отправи следната ду’ā за майка ни Фāтима бинти Есад: **„Всевишният Аллах да ти прости и да те възнагради. О, майко моя! Аллāху теāлӯ да се смили над теб. Не обличаше себе си, а обличаше мен. Не ядеше ти, а ми даваше аз да ям. Всевишният Аллах е Онзи, Който съживява и умъртвява. Той е Вечноживият. Той не умира. О, Аллах мой! Опрости майка ми Фāтима бинти Есад! Разшири гроба ѝ! О, Аллах, Който си най-милостивият сред милостивите! Приеми тази моя ду’ā в мое име и в името на предишните пейгамбери!“**

В тази година почина и една от благословените съпруги на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* – Хазрети Зейнеб бинти Ху-

[165] Хāким, *ел-Мустедрек*, IV, 51

займе, въпреки че бе на тридесет години. Роди се и вторият син на Хазрети Али - Хазрети Хусейн.[166]

През същата година езичниците от Мекка с две хилядна войска под предводителството на Ебӯ Суфян се отправиха към Бедр, за да възпрепятстват разпространението на исляма. Султанът на световете пристигна преди тях в Бедр с войска, състояща се от хиляда и петстотин муджāхиди (борци). Езичниците узнаха за това и се уплашиха. Придвижиха се само до Мерраз-захрāн. Не посмяха да се срещнат с мюсюлманската войска и се върнаха обратно в Мекка. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* осем дни ги чака заедно със сподвижниците си в Бедр. След това тръгна към Медӣна.

Походът срещу Бенӣ Мусталик

През петата година от Хиджра вождът на рода Мусталик Хāрис бин Ебӯ Дирāр събра много хора и въоръжавайки ги, се готвеше да нападне Медӣна. Любимият ни Пейгамбер узна за техните приготовления и веднага с войска от седемстотин души се отправи на поход срещу тях. Разположиха се край кладенеца Мурайсӣ и призоваха рода Мусталик към исляма. Но те не само, че не откликнаха на техния призив, но и пускайки стрелите си, започнаха да се сражават. Мюсюлманите, изпълнявайки заповедта на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*: **„Атакувайте едновременно и внезапно.“**, убиха десет души от рода Мусталик. Вождът на племето успя да избяга, но дъщеря му Берра и шестстотин души от неговото племе бяха пленени. Иззетите трофеи бяха разпределени. Берра, отивайки при Пратеника на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, каза: „Договорих се с моя господар да ме освободи срещу девет златни монети. Помогнете ми!“ Султанът на вселената, проявявайки милосърдие, изпълни нейното желание, откупи я и я освободи. Разказа ѝ за исляма и тя стана мюсюлманка. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* се зарадва много и тя бе удостоена с честта да встъпи в брак с него. Сподвижниците, от уважение към нея, казаха: “Срамуваме се да ползваме роднините на жената на Расӯлюллах, на майка ни, като прислужници.” и освободиха всичките си пленниците. Този брак стана причина за освобождаване на стотици пленници. Името на Берра, бе променено от любимия ни Пейгамбер на Джувейрийе. За нея майката на вярващите Хазрети Āише казва: „Не съм виждала по-благодетелна жена от Джувейрийе.“[167]

След тази победа на ислямската войска сърцата на езичниците от околните племена се изпълниха със страх и те осъзнаха каква участ очаква осмеляващите се да ги нападнат.

---

[166] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 392; Хейсемӣ, *Меджмау’з-Зевāид*, IV, 68
[167] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 294; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 413; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 74

БИТКАТА ПРИ РОВА

Годината бе пета от Хиджра. Изгонените от сияйната Медӣна юдеи от рода Нāдир, които бяха извор на смут и раздор, се разделиха на групи и една част от тях се заселиха в Шам, а останалите в Хайбер. Сърцата им бяха изпълнени със злоба към исляма и Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и желание за отмъщение. Вождът им Хуйей, събирайки двадесет видни личности от племето си, отиде в Мекка. Срещнаха се с Ебӯ Суфян и се споразумяха да убият любимия ни Пейгамбер *(алейхиссаляту весселям)*. Казаха му: „Ще сме неотлъчно до вас до приключването на това дело." Ебӯ Суфян им каза: „Враговете на нашите врагове са наши приятели. Но за да ви се доверим, вие трябва да се поклоните на нашите идоли. Едва тогава бихме приели вашата искреност и ще сме сигурни във вас". За да постигнат целта си, коварните юдеи се отрекоха от религията си и се поклониха на идолите. От неверници с писание станаха неверници без писание. Заклеха се да убият Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* и да унищожат исляма.

Езичниците веднага започнаха с приготовленията. Изпратиха свои хора и при съседните езически племена. Юдеите също пристъпиха към действие, като започнаха да увещават племената да участват в битката. Успяха да въоръжат част от тях, обещавайки им пари и фурми. Езичниците събраха от околностите на Мекка огромна войска, състояща се от четири хиляди души, триста коня, много оръжия и хиляда и петстотин камили. В Дāр-ун-недве Ебӯ Суфян връчи знамето на езическата войска на Осмāн бин Ебӯ Талха.

Когато езическата войска, състояща се от четири хиляди души, стигна до Мерраззахрāн към тях се присъединиха шест хиляди души от много племена, сред които племената Сюлейман, Фезāра, Гатафан, Мурра, Есад. С тяхното присъединяване войската на езичниците достигна десет хиляди души. Тази войска бе огромна за времето си.

Хората от племето Хузāа, които от дълго време бяха в приятелски отношения с мюсюлманите, веднага информираха Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* за действията на езичниците. Изпратеният от тях вестоносец преодоля десетдневното разстояние за четири дни.

Любимият ни Пейгамбер, който при вземане на решения се допитваше до сподвижниците си, веднага ги събра и обсъдиха положението. Всеки един от сподвижниците даде предложение, относно мястото и начина на военните действия. Намиращият се в този съвет Хазрети Селмāн Фāрисӣ, взимайки думата, каза: „О, Пратенико на Аллах! У нас съществува една военна тактика. При опасност от нападение на врага, ние копаехме ров и така се отбранявахме." Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и спод-

вижниците харесаха неговия метод и решиха да се сражават по този начин.[168]

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* веднага, взимайки със себе си няколко сподвижници, отиде и избра мястото, където щеше да бъде изкопан ровът. Южната част на Медӣна бе покрита с гъсти палмови дървета. Вероятността да предприемат масова атака оттам бе много малка, малобройна войска би била достатъчна за нейната отбрана. В източната част на Медӣна пък се намираха юдеите от племето Бенӣ Курайзā, с които бяха сключили договор. И поради това, езичниците можеха да нападнат само от източната и северната част, които бяха открити. Бяха определени местата, където щяха да изкопаят ровове. Всеки един от сподвижниците трябваше да изкопае по три метра на дължина и по три и половина метра на ширина. Ровът трябваше да бъде толкова широк, че да не може да го прескочи бързо препускащ кон. Имаха много малко време. Врагът бе излязъл от Мекка и вече се движеше към Медӣна. Трябваше за колкото се може по-кратко време да изкопаят рова.

Храбрите сподвижници, начело с любимия ни Пейгамбер, изричайки **„Бисмилля̄хиррахмāниррахӣм“**, започнаха да копаят. Трудеха се с всички сили. Дори и децата вземаха участие в изкопаването. На хълма Зубāб бе приготвена шатра за Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Изнасяната с плетени кошнички пръст от рова изсипваха около този хълм, а на връщане влачеха камъни от планината Сел, които щяха да бъдат използвани срещу врага. Тези, които нямаха плетени кошнички, изнасяха пръстта с полите на дрехите си. Любимият ни Пейгамбер се трудеше неуморно. Сподвижниците, виждайки го, казваха: „Да се жертват за вас душите ни, о, Пратенико на Аллах! Вие недейте да работите, почивайте си! Ние достатъчно много работим.“, но той им отговаряше: **“Искам да имам дял във вашата награда, която печелите, докато работите.”**

Времето бе много студено. А и поради сушата през тази година господстваше страшен глад. Много трудно намираха храна. Страшен глад измъчваше сподвижниците, включително и Султана на световете. Привързваха към стомасите си камъни, за да се почувстват силни и за да не изпитват нужда от храна.

Изпратеният като милост за световете Пратеник на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, забравяйки собствения си глад, се тревожеше много за трудещите се в студа гладни сподвижници, съжаляваше ги и се молеше за тях: **„О, Аллах мой! Няма друг живот** (който да се желае)**, освен отвъдния. О, Аллах мой! Опрости енсāрите и мухāджирите!“,** а те му отговаряха така: „Подчинихме се на Расӯлюллах и сме готови до края на живота си да разпространяваме ислямската религия по пътя на Аллāху

[168] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 220; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 441; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 65-74

теāлӯ.“ Тази взаимна любов бе достатъчна за преодоляване на умората, глада и жаждата. Тя изкореняваше всички тези трудности.

Мюсюлманите започваха да копаят рано сутринта и продължаваха до вечерта. Един ден, докато копаеха, Хазрети Али бин Хакем си нарани крака. Качиха го на кон и го закараха при Любимия на Аллāху теāлӯ. Пейгамберът ни *(саллӯллāху алейхи ве селлем)*, изричайки: **„Бисмиллӯхиррахмāниррахӣм“,** докосна крака му и на мига кракът му спря да кърви и болката изчезна. Това бе едно от чудесата на Расӯлюллах *(саллӯллāху алейхи ве селлем)*.

Изнурените и гладни сподвижници не спираха да копаят. По едно време достигнаха до едно много твърдо място и не можеха да продължат. Отидоха при Пейгамбера ни *(саллӯллāху алейхи ве селлем)* и му съобщиха. Той *(саллӯллāху алейхи ве селлем)* дойде, слезе в рова и поиска да му донесат съд с вода. Взе в устата си една глътка от водата и я върна обратно в съда. След това пръсна водата върху твърдото място. Взе чука и с един удар го превърна на пясък и копаенето се улесни. По време на удара благословеният корем на Пейгамбера ни *(саллӯллāху алейхи ве селлем)* се оголи и намиращите се там сподвижници забелязаха камъка, прикрепен на стомаха му. Хазрети Джāбир бин Абдуллах, отивайки при любимия ни Пейгамбер, каза: „Нека майка ми и баща ми бъдат жертвани за вас, о, Расӯляллах! Ще ми позволите ли да отида до вкъщи и да се върна.“ Получилият позволение Хазрети Джāбир разказва по следния начин за събитията след това:

„След като получих позволение от Расӯл *(алейхисселӯм),* аз отидох вкъщи и казах на жена си: „Видях колко е гладен Пратеникът на Аллах. Състоянието му е непоносимо. Има ли нещо за ядене вкъщи?“ Жена ми отговори: „Нямаме нищо освен това яре и няколко шепи ечемик.“ Веднага заклах ярето, а жена ми смля ечемика с ръчната мелница. От брашното омеси тесто. А месото сложи в гърне и го постави върху огъня да се вари. След всичко това аз отидох при Пратеника на Аллах *(саллӯллāху алейхи ве селлем)* и му казах: „О, Пратенико на Аллах! Имам малко храна. Заповядайте у нас заедно с няколко човека.“

Расӯлюллах *(саллӯллāху алейхи ве селлем)* ме попита: **„Колко ви е храната?“** и аз му отговорих. Тогава ми каза: **„Хем е много, хем е хубаво. Кажи на жена си, докато не дойда, да не махне от огъня гърнето, нито пък да извади хляба.“** След това, обръщайки се към муджāхидите, каза: **„О, люде, намиращи се в рова! Ставайте! Ще отидем на угощението, приготвено ни от Джāбир.“** След тази заповед сподвижниците се събраха и тръгнаха след Пейгамбера ни. Аз веднага се прибрах вкъщи, разказах на жена си случилото се и ѝ казах: „Какво ще правим сега?“ Тя ме попита: „Расӯл *(алейхисселӯм)* не те ли попита за количеството на храната?“ Отговорих ѝ: „Попита ме и аз му казах колко храна имаме.“ Тогава жена ми ме попита: „Ти ли покани сподвижниците или Пратеникът на Аллах?“, „Пра-

теникът на Аллах ги покани.“ отговорих аз. „Расӯл *(алейхисселя̄м)* знае по-добре.“ каза жена ми и ме успокои.

След малко на вратата ни се забеляза сияйното лице на Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*. **„Влизайте, без да се бутате!“** каза той *(салляллāху алейхи ве селлем)* на сподвижниците, които бяха много. Братята ми сподвижници седнаха да ядат на групи по десет човека. Уважаемият ни Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* се помоли хлябът и месото да стигнат за всички, да има берекет. След това, без да свали гърнето от огъня, започна да слага от яденето върху хляба и да подава на сподвижниците. Това продължи дотогава, докато се нахраниха всички. Кълна се, повече от хиляда души се нахраниха, а хлябът и месото стояха недокоснати. След като се нахранихме и ние, раздадохме останалата храна на съседите.“[169]

Хазрети Селмāн Фāрисӣ копаеше много старателно и умело. Вършеше работа за десетима. Когато той и приятелите му копаеха определеното за тях място, се натъкнаха на една голяма, твърда и бяла скала. Колкото и да се опитваха да я строшат, не успяха. А и чуковете, кирките и лопатите им се счупиха. Хазрети Селмāн, отивайки при любимия ни Пейгамбер, каза: „Нека майка ми, баща ми и самият аз бъдем жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах. При копаенето попаднахме на една твърда скала. Всичките ни метални инструменти се счупиха. Не можахме дори да я помръднем.“ Любимият на Всевишния *(салляллāху алейхи ве селлем)* отиде на мястото и поиска чука за трошене на камъни. Намиращите се там сподвижници зачакаха с любопитство.

Султанът на пейгамберите се спусна в рова. Изричайки: **„Бисмилля̄хиррахмāниррахӣм“**, вдигна чука и така силно удари скалата, че проблясна светкавица, която освети Медӣна, и се отрони едно парче. Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Аллāху екбер!“** Последваха възгласите на сподвижниците. След това удари втори път. И пак светкавица, осветяваща наоколо!.. И парчета, отронили се от скалата... Любимият ни Пейгамбер отново каза: **„Аллāху екбер!“** и отново последваха възгласите на сподвижниците. Когато удари за трети път, излезе още една светлина и скалата се разби на парчета. Султанът на световете отново каза: **„Аллāху екбер!“** и славните сподвижници му се подчиниха.

Хазрети Селмāн подаде ръката си и любимият ни Пейгамбер излезе от рова. Селмāн Фāрисӣ *(радияллāху анх)* каза: „Нека баща ми, майка ми и моята душа бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! За пръв път в живота си видях такова нещо. Каква мъдрост се крие тук?“ Тогава Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* се обърна към сподвижниците си и ги попита: **„Видяхте ли и вие това, което е видял Селмāн?“** Отговориха му: „Видяхме, о, Пратенико на Аллах! Видяхме как блесна силна светкавица, когато ударихте камъка с кирката. После, когато изрекохте: **“Аллāху**

---

[169] Бухāрӣ, *“Мегāзӣ”*, 27; Дāримӣ, *“Мукаддиме”*, 7; Ибн Ебӣ Шейбе, *ел-Мусаннеф*, VII, 425

екбер”, ние повторихме след вас.” Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* им каза: **„В светлината на първия удар видях дворците на хосроя** (в Медāин)**. Джебрāил** *(алейхисселям)* **дойде и ме благовести със следното:** „Твоята общност ще извоюва тези земи.“ **При втория удар видях червените дворци на Шам. Джебрāил** *(алейхисселям)* **дойде и ми каза:** „Общността ти ще покори и тези земи.“ **При третия удар видях дворците на Сан’а** (на Йемен)**. Джебрāил** *(алейхисселям)* **ме благовести:** „Общността ти ще завладее и това място.“

След това Султанът на вселената описа двореца на хосроя (персийския владетел). Хазрети Селмāн, който бе от тези земи, възкликна: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Кълна се във Всевишния Аллах, Който ви е изпратил с истинската религия и с Книгата, този дворец е точно такъв, какъвто го описахте вие. Свидетелствам, че вие сте пратеник на Всевишния Аллах.“ Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„О, Селмāн! Шам несъмнено ще бъде покорен. Ираклий ще избяга в най-далечната точка на своята страна. Вие ще властвате над целия Шам. Никой няма да може да ви се противопостави. Йемен без съмнение ще бъде завладян. И Персия ще бъде завладяна и хосроят ще бъде убит. Всевишният Аллах ще ви удостои с тези победи и завоевания след мен.“**[170]

Хазрети Селмāн Фāрисӣ *(радияллāху анх)* разказва: “Видях, че всички тези неща, съобщени от Расӯлюллах, наистина се случиха.”

Врагът вече бе наблизо. Работеха много усилено, трябваше колкото се може по-скоро да завършат рова. Муджāхидите напускаха местата си само при нужда и то с позволението на Пратеника на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. А двуличниците идваха на работа, когато си искат и напускаха без да искат неговото позволение. Отгоре на това се надсмиваха над сподвижниците и казваха: „Ние се укриваме от врага в ровове, а той ни обещава дворците на Йемен, Шам и Персия. Много ни е чудно. Що за хора сте.“

По този повод бе низпослан следният āйет, свързан с вярващите, меāл: **„ Истинските вярващи са само онези, които** (искрено) **вярват в Аллāху теāлӯ и в Неговия Пратеник, и когато са с него** (Расӯлюллах) **по въпрос, изискващ колективни действия** (като джихāд, предприемане на мерки за джихāд, събрания по време на петъците и байрамите)**, те не си отиват, докато не поискат от него позволение. Следователно** (о, Любими Мой) **онези, които ти искат позволение, са истинските повярвали в Аллāху теāлӯ и Пратеника. Когато те искат позволение от теб за някои свои дела, позволи на когото желаеш и искай прошката на Аллāху теāлӯ за тях! Без съмнение Аллāху теāлӯ е много опрощаващ, много милосърден.“** (сӯра Нӯр: 62)

---

[170] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 450

Бяха низпослани и следните āйети, свързани с двуличниците: **„Не приемайте поканата на Пратеника на Аллāху теāлÿ като поканите помежду ви** (на които понякога се отзовавате, а понякого не. Веднага тичайте към неговата покана и не се отделяйте без позволение). **Аллāху теāлÿ без съмнение знае онези от вас, които скришом се измъкват. И да се боят онези, които се противопоставят на неговата заповед, да не бъдат сполетени от беда в земния и болезнено мъчение в отвъдния живот! Внимавайте! На Аллāху теāлÿ е всичко на небесата и на земята. Знае Той вашата вяра** (дали сте вярващи или двуличници) **и Деня Къя̄мет, когато** (двуличниците и неверниците ще) **бъдат върнати при Него. Аллāху теāлÿ ще ги извести за това, което са вършили в земния живот. Аллāху теāлÿ знае всичко.“** (сӯра Нӯр: 63-64)

Минаха шест дни откакто почнаха да копаят. Всеки си беше свършил работата достойно. Само едно място, поради недостиг на време, не бе широко и дълбоко изкопано. Пейгамберът ни *(саллаллāху алейхи ве селлем)* изтъкна безпокойството си, казвайки: **„Езичниците, освен оттук, от никъде другаде не могат да минат.“** и постави на това място охрана.

Когато войската на езичниците се доближи съвсем до Медӣна, водачът на юдеите от рода Нāдир каза на командира на курайшската войска, че намиращите се в Медӣна юдеи от рода Курайзā имат договор с мюсюлманите, но могат да измамят техния водач Кааб бин Есад и да ги привлекат на своя страна. Тогава командирът на курайшската войска отвърна: „О, Хуйей! Веднага отиди при Кааб бин Есад. Да нарушат договора с мюсюлманите и да ни помогнат.“ Една от точките на договора гласеше: „В случай на нападение, мюсюлмани и юдеи да се обединят и да си помагат срещу тези, които нападат Медӣна.“

През нощта юдеят Хуйей отиде в къщата на Кааб. Почука на вратата, представи се и каза: „О, Кааб! Доведох десет хилядна войска, състояща се от курайшите и много други племена, сред които Кинāне и Гатафан. Мухаммед и сподвижниците му вече няма да могат да се спасят. Заедно с курайшите дадохме обет, докато не ги унищожим напълно, да не тръгнем оттук.“ Кааб му каза: „Ако вие не успеете да ги унищожите, и курайшите и войните от Гатафан се завърнат по родните си места, ние ще си останем тук. Опасявам се да не ни убият.“ Хуйей каза: „За да отпаднат опасенията ти, поискай седемдесет души от Курайш и от Гатафан като заложници. Докато тези заложници са при теб, те няма да могат да си отидат оттук. Ако случайно бъдат победени и си отидат, аз ще бъда до вас. Тогава бедата, която ще сполети вас, ще сполети мен.“ и успя да измами Кааб, а след това и другите юдеи. Накара ги да нарушат договора.

След това Хуйей се върна при курайшската войска и съобщи, че юдеите от Бенӣ Курайзā са преминали на тяхна страна и ще нападнат мюсюлманите откъм тила.

На седмия ден езичниците пристигнаха и разположиха лагера си в западната и северната част на Медӣна, където бе изкопан и ровът. Те замисляха с огромната си войска да опожарят изцяло Медӣна, да убият Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* и сподвижниците му и да унищожат исляма. Противопоставянето на такава огромна войска бе много трудно.

Езичниците не очакваха да срещнат такова препятствие като рова. Като го видяха се изумиха. Ровът бе толкова широк, че и най-добрият кон не би го прескочил. А и падналият вътре трудно би излязъл, особено ако е облечен в броня.

Когато любимият ни Пейгамбер научи за пристигането на езичниците, веднага събра уморените си сподвижници, които шест дни се трудеха без почивка, и разположи лагера си в полите на планината Сел. Зад гърба им останаха планината Сел и Медӣна, пред тях се намираше ровът, а от другата страна на рова бе врагът. За свой заместник в Медӣна Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* остави отново Хазрети Ибн-и Умм-и Мектӯм. Жените и децата бяха настанени в укрепени къщи. В трихилядната ислямска войска имаше само тридесет и шест конници. Знамената бяха връчени на Зейд бин Хāрисе и Саад бин Убāде *(радияллāху анхум)*.[171] Шатрата от кожа на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе опъната в полите на планината Сел.

Сподвижниците, които пак щяха да проявят невиждан героизъм, започнаха да следят внимателно действията на врага. По едно време Хазрети Омер дойде при любимия ни Пейгамбер и му каза: „О, Пратенико на Аллах! Чух, че юдеите от рода Курайзā са нарушили договора и се готвели да воюват с нас.“ Това съобщение бе неочаквано за Султана на световете, но той рече: **„Хасбуналлāху ве ни’мел векӣл – Достатъчен ни е Аллах! Колко прекрасен Довереник е Той!“** Натъжи се много. Ислямската войска остана между два огъня. На север и запад се намираха езичниците, а на югозапад – юдеите.

Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* изпрати Хазрети Зубейр бин Аввāм в крепостта на юдеите от рода Курайзā, за да разузнае положението. След като се върна, той разказа следното: “О, Пратенико на Аллах! Видях ги да си поправят и заздравяват крепостта, да правят военни упражнения и маневри. Също така си събираха и животните.“ Тогава Любимият на Аллāху теāлā изпрати при курайзите Саад бин Муāз, Саад бин Убāде, Хаввāт бин Джубейр, Амр бин Авф и Абдуллах бин Равāха *(радияллāху анхум)*, за да ги наставляват и да подновят договора.[172]

Петимата сподвижници отидоха в крепостта на курайзите и ги наставляваха, но наставленията им се оказаха безполезни. Юдеите започнаха да ги обиждат: „Вие ни направихте нещастни и безпомощни, като изселихте

[171] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 67
[172] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 460

нашите братя от рода Нāдир. Какъв е този Мухаммед? Между нас няма никакъв договор. Дали сме обет да го нападнем заедно и да го убием. Несъмнено ще помогнем на нашите братя!“ Това бяха последните им думи.

Хазрети Саад бин Муāз и приятелите му се върнаха и съобщиха по завоалиран начин положението на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* им каза: **„Запазете това в тайна! Кажете само на онези, които знаят, защото войната се състои от предпазливост и измама!“**[173]

Разположените от едната страна на рова сподвижници чакаха Пратеника на Аллāху теāлӣ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и неговата команда. След малко Султанът на вселената пристигна при тях и произнесе думите: **„Аллāху екбер! Аллāху екбер!“** Последваха възгласите на славните сподвижници. Възвеличавайки името на Всевишния Аллах, мюсюлманите всяха страх в сърцата на намиращите се от другата страна на рова езичници, многобройни като пясък. Чувайки техните възгласи, те си казаха: „Сигурно Мухаммед и сподвижниците му получиха радостна вест.“

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, обръщайки се към сподвижниците си, им предаде следната радостна вест: **„О, мюсюлмани! Радвайте се, Всевишният Аллах ви благовести с победа и помощ!“** Славните сподвижници бяха участвали в много походи, участваха и в битките при Бедр и Ухуд. И всеки път, с позволението на Всевишния Аллах и благодарение на берекета на молитвите на Пратеника на Аллāху теāлӣ, успяваха да разгромят огромната по численост и снаряжение езическа войска. За тях не съществуваха никакви препятствия и непреодолими трудности, щом ги оглавяваше най-скъпото творение на Аллāху теāлӣ. Времето бе много студено, измъчваше ги страшен глад. Много от тях, включително и Султанът на вселената прикрепиха камъни на стомасите си. А врагът отсреща бе многоброен като пясък. Но за славните сподвижници числеността на врага и трудностите не бяха от значение. Всевишният Аллах за тях бе достатъчен. Колко прекрасен Довереник бе Той. На Него се отдадоха. На Него се уповаха.

Водачите на курайшите и вождовете на дошлите с тях племена, преди да предприемат общо настъпление, започнаха да обикалят около рова и да търсят място, откъдето да преминат. Обходиха го от единия край до другия. Накрая спряха до едно място, което в бързината бе останало неизкопано и решиха, че мястото е подходящо за атакуване. Движещите се след своите водачи езичници, поглеждайки ту рова, ту славните сподвижници, си казваха: „Кълнем се, че това не е дело на арабите. Със сигурност ги е посъветвал онзи персиец.“

---

[173] Бухāрӣ, *“Джихāд”*, 157; Ебӯ Дāвӯд, *“Джихāд”*, 101; Тирмизӣ, *“Джихāд”*, 5; Ибни Мāдже, *“Джихāд”*, 28; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 126

Курайшските водачи, посочвайки на бойците си тясното място, казаха: „Кой ще може да прескочи рова и да мине от другата страна.“ Петима конници престъпиха напред. Те щяха да минат от другата страна и да се сражават поотделно с мюсюлманите. Славните сподвижници и езичниците следяха с любопитство действията на петимата конници. Конниците се отдръпнаха назад, за да се засилят. След това, обръщайки главите на конете си към тясното място на рова, се устремиха натам. Стремително движещите се породисти коне успяха с един скок да минат от другата страна на рова. Много други конници се опитаха да ги последват, но опитите им бяха неуспешни. Сред прескочилите рова бе и излъчващият страхопочитание Амр бин Абдӯд, който бе облечен целия в броня. Амр се провикна към муджāхидите: „Да излезе напред този, който иска да се сражава с мен!“

Хазрети Али отиде при любимия ни Пейгамбер и поиска разрешение за двубой с Амр, но дори не бе облечен в броня. Сподвижниците го гледаха с благородна завист. Султанът на световете свали благословената си броня и я сложи на Хазрети Али. След това го опаса с меча си и сваляйки благословената си чалма, я уви на неговата глава. След всичко това, той отправи следната ду’ā: **„О, Аллах мой! В битката при Бедр падна като шехӣд чичовият ми син Убейде, а в битката при Ухуд – чичо ми Хамза. До мен остана моят брат и чичов син Али. Опази го и го дари с помощта си. Не ме оставяй сам!“** Сподвижниците казаха: „Āмӣн!“

Хазрети Али, сред молитви и текбӣр, се придвижи напред пеша и застана пред стоящия като страшилище Амр бин Абд. Покритият изцяло в броня Амр не можа да го познае и го попита кой е. Хазрети Али му отговори: „Аз съм Али бин Ебӯ Тāлиб.“ Амр, преструвайки се, че му е жал за него, му каза: „О, сине на брат ми. Баща ти беше мой приятел и затова не искам да проливам кръвта ти. Не може ли някой от чичовците ти да излезе срещу мен?“ Но Хазрети Али, изричайки: „О, Амр! Кълна се в Аллах, аз искам да пролея кръвта ти, но не е ли редно и двамата да бъдем в равностойно положение? А и не приляга ли това на достойнството на храбреците? Аз съм на земята, а ти си върху коня.“, го предизвика на двубой.

Чувството на храброст надделя и Амр веднага слезе от коня си, отсече краката му и с ярост застана пред Хазрети Али. Когато се опита да го нападне, Лъвът на Аллāху теāлā му каза: „О, Амр! Чух, че си се заклел, преди да се биеш с някого от Курайш, да изпълниш едно от две негови желания. Истина ли е?“ „Истина е.“ отговори Амр. Тогава Хазрети Али рече: „Първото ми желание е да повярваш във Всевишния Аллах и Неговия Пратеник и да станеш мюсюлманин.“ Амр се ядоса и каза: „Не ми трябва това. Отмини го!“ Хазрети Али продължи: „Второто ми желание е да се откажеш от сражението и да се върнеш в Мекка. Защото, ако Пратеникът на Аллāху теāлā извоюва победа над врага, ти с тази твоя постъпка ще си му помогнал.“ Ядосаният Амр отвърна: „Отмини и това! Заклех се, че докато не отмъстя, няма да си сложа парфюм. Ако имаш друго желание, кажи!“ Хазре-

ти Али рече: „О, враже на Всевишния Аллах! Вече не остана нищо друго, освен да се сражавам с теб!“

Амр, смеейки се на думите му, каза: „Много чудно! И през ум не ми е минавало, че в Арабия е съществувал такъв храбрец, който би дръзнал да излезе срещу мен. О, сине на брат ми! Кълна се, че не искам да те убивам, защото баща ти беше мой приятел. Аз исках пред себе си хора от първенците на Курайш, като Ебӯ Бекр и Омер. “ Хазрети Али каза: „И така да е, но аз излязох тук, за да те убия!“ Тези негови думи вбесиха Амр. Той вдигна меча си и го стовари върху Хазрети Али, но очакващият удара Али *(радияллāху анх)* светкавично скочи настрани и посрещна удара с щита си. Ала Амр много такива щитове бе направил на парчета. Дори и най-здравите не издържаха на неговите удари. И този път се случи същото. Щитът на Хазрети Али стана на парчета и мечът го одраска по главата. На свой ред Хазрети Али вдигна Зулфикяра си и изричайки: „О, Аллах!“, го стовари върху врата на Амр. Главата му, заедно с шлема, изхвръкна. Възгласите на сподвижниците: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ запълниха пространството. От страна на врага се понесоха викове и ридания. Молбата на Султана на пейгамберите бе приета. Чудовището Амр бе проснат на земята, от тялото му шуртеше кръв. Приятелите на Амр, които разчитаха най-много на него, виждайки го проснат на земята, веднага се нахвърлиха върху Хазрети Али. Сподвижниците ги видяха и изтичаха натам. Зубейр ибн Аввāм *(радияллāху анх)* рани Неуфел бин Абдуллах и го събори в рова, заедно с коня му. Хазрети Али слезе в рова и разполови тялото му на две. Останалите едвам избягаха обратно през рова. Главнокомандващият на курайшите още в самото начало на битката изпадна в дълбоко отчаяние.

Начинът на военните действия вече бе ясен. Ровът възпрепятстваше заставането на двете войски един срещу друг. Започнаха да се обстрелват със стрели, но тези действия само удължаваха битката. Езичниците разбраха, че по този начин няма да могат да удържат победа и решиха да предприемат настъпление по цялото протежение на рова. Огромната вражеска войска от десет хиляди души полагаше усилия да премине рова, но трихилядната славна ислямска войска ги пресрещаше със стрели и камъни. Тази борба продължи до вечерта.

През нощта Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* постави охрана на различни места на рова. А самият той дежуреше на най-тясното място. В Медӣна отправи патрул от петстотин души и им заповяда да произнасят на висок глас текбӣр по улиците. По такъв начин евентуалната опасност щеше да се предотврати навреме, жените и децата щяха да бъдат предпазени.

Юдеите от Курайзā пък, изпращайки Хуйей бин Ахтаб при езичниците, поискаха подкрепление от две хиляди души за внезапно нощно нападение. Щяха да нападнат останалите без защита жени и деца. Но патрулирането на муджāхидите и техните възгласи всяха голям страх в сърцата им и те,

отдръпвайки се в укрепленията си, зачакаха удобния момент. От време на време на малки групички се опитваха да влязат в Медӣна.

Една вечер един от първенците на рода Курайзā на име Газзāл с отряд от десет души успя да се добере до къщата, където се намираше лелята на Пейгамбера ни *(саляллāху алейхи ве селлем)* Хазрети Сафийе. Вътре имаше жени и деца. Нямаше нито едно оръжие, с което да се отбраняват. Юдеите започнаха първо да обстрелват със стрели къщата, след това се опитаха да влязат вътре. Един от тях успя да влезе във вътрешния двор и започна да се оглежда наоколо и да търси достъп до къщата. През това време смелата леля на любимия ни Пейгамбер предупреди жените да не шумят и слизайки долу, отиде до вратата. Уви около главата си един тюлбент, за да изглежда като мъж, взе една тояга и един нож. След това бавно отвори вратата, приближи се откъм гърба на юдея и стовари с всички сили тоягата на главата му. Без да губи време уби падналия на земята юдей. След това хвърли главата му на намиращите се отвън юдеи, които продължаваха да пускат стрели. Юдеите, виждайки до краката си отрязаната глава на техния приятел, бяха обхванати от ужас и започнаха да бягат. Бягаха и си говориха: „А бяха ни казали, че в домовете на мюсюлманите не са останали мъже, че всички са излезли да се бият!...“[174]

На сутринта военните действия продължиха с всичка сила. Султанът на световете, обръщайки се към сподвижниците си с думите: **„Кълна се във Всевишния Аллах, в Чиято Длан е съществуването ми, трудностите, с които се сблъскваме, несъмнено ще свършат и вие ще постигнете спокойствие!“**, ги посъветва да търпят и им съобщи, че победата ще е на вярващите. При тази радостна вест сподвижниците забравиха и глада, и трудностите. Продължиха да се отбраняват с всички сили. Не позволиха на нито един езичник да премине рова. Сподвижникът Хазрети Саад бин Муāз се сражаваше много храбро и по време на сражението бе ранен от стрелата на Хиббāн бин Кайс бин Арака. Стрелата попадна в артерията му и той загуби много кръв. Раненият Хазрети Саад, виждайки как намиращите се около него хора се мъчат да спрат кръвотечението, разбра, че състоянието му е сериозно и се помоли: „О, Господи! Ако ще продължи стълкновението с курайшите – остави ме жив. Защото от нищо друго не изпитвам такова голямо удоволствие, каквото изпитвам от сражението с езичниците, измъчващи своя Пратеник и опровергаващи неговото дело. А ако сражението е към своя край, позволи ми да умра като шехӣд. Не взимай душата ми, докато не видя участта на Бенӣ Курайзā!“ Молитвата на Хазрети Саад бе приета и кръвотечението спря.

Двуличниците, намиращи се в редиците на ислямската войска, като Абдуллах бин Убей действаха много бавно и не се доближаваха към челните редици. Правеха всичко, за да разтърсят муджāхидите душевно. Стараеха

---

[174] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 463

се да всеят смут, казвайки: „Мухаммед ви обещава богатствата на цезаря и хосроя, но сега сме се затворили в този ров и от страх дори по нужда не можем да отидем. Аллах и Неговият Пратеник ни обещават само измама!“ А когато се оказваха на тясно, напускаха местата си под претекст, че домовете им могат да бъдат нападнати от врага. Тези действия на лицемерите представляваха отделен проблем за мюсюлманите.

Стремящите се да постигнат победа езичници използваха всичките си сили, но срещаха геройска съпротива от страна на храбрите сподвижници. Най-много щурмуваха тесния проход. Любимият ни Пейгамбер не се отделяше оттам и насърчаваше сподвижниците си и те оказваха невиждана съпротива. По едно време езичниците съсредоточиха стрелбата си на едно място. Това място бе шатрата на Султана на световете.

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе облечен в броня. На главата му имаше шлем. Стоеше изправен пред шатрата си и даваше заповеди на сподвижниците. Езичниците понякога съсредоточаваха силите си върху най-слабо защитеното място на мюсюлманите. Благословените сподвижници, пристигайки веднага на това място и сражавайки се с всички сили, успяваха да ги отблъснат. Битката бе толкова жестока, че муджāхидите нямаха време дори да се огледат. В този ден започналото рано сутринта сражение продължи до късно вечерта. При настъпване на времето за всеки един намāз благословените сподвижници казваха: „О, Расӯляллах! Не можахме да изпълним намāза.“, а той с огромна тъга им отвръщаше: **„Кълна се в Аллах, и аз не можах да изпълня.“** Късно вечерта с мощна атака успяха да отблъснат езичниците и да ги разпръснат. Разпръсналите се езичници не успяха да се съберат и се отдръпнаха в лагера си, за да пренощуват. А муджāхидите се насочиха към шатрата на любимия ни Пейгамбер. Изпратеният като милост за световете Пратеник на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе много огорчен от това, че мюсюлманите пропуснаха молитвите намāз, не се сдържа и прокле езичниците, което не бе обичайно за него, казвайки: **„Както те възпрепятстваха изпълняването на намāзите ни, занимавайки ни до залез слънце, така Всевишният Аллах да напълни домовете, стомасите и гробовете им с огън.“** Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* и мюсюлманите първо отслужиха (наваксаха) пропуснатите обеден, следобеден и вечерен намāз, след това изпълниха и нощния намāз.

След тези сражения езичниците разбраха, че през деня е невъзможно да победят мюсюлманите и затова решиха да организират и нощни нападения. Предполагаха, че по този начин ще удържат окончателна победа над тях. Веднага заедно с юдеите от Курайзā преминаха към изпълнение на взетото решение. Езичниците разпределиха бойците си на групи и започнаха да нападат, редувайки се. Тези техни нападения продължиха с дни. Славните сподвижници, начело с любимия ни Пейгамбер, въпреки глада, безсънието и умората продължаваха да се отбраняват. Не позволиха на ни-

то един вражески боец да премине рова. Тази битка бе по-страшна, по-жестока и по-трудна от всички други предишни битки.

Гладът настигна и курайшите. Конете и камилите им започнаха да измират, защото по земята нямаше и стръкче суха трева. Командирът на езичниците изпрати един отряд под командването на Дирāр бин Хаттāб при юдеите от Курайзā, за да ги осигурят с продукти. Юдеите, които жертваха всичко за неверниците, веднага натовариха двадесет камили с жито, ечемик, фурми и слама за животните и им ги предадоха. На връщане отрядът на Дирāр, в близост до Кубā, срещна една група мюсюлмани. Мюсюлманите веднага нападнаха курайшите. Състоя се кърваво сражение, в резултат на което езичниците се разбягаха, а натоварените им камили бяха предадени на Пратеника на Аллāху теāлā *(саллаллāху алейхи ве селлем)*. Тези мюсюлмани бяха удостоени с много ду'ā.[175]

Султанът на вселената, в продължилата около месец битка, бе много загрижен за своите сподвижници, които се намираха в изключително тежко състояние, бе по-състрадателен към тях и от техните бащи. Виждащият свръхчовешките им усилия Пратеник на Аллах *(саллаллāху алейхи ве селлем)*, опирайки благословеното си чело в земята, се молеше за тях: **„О, Аллах мой! Ти, Който помагаш на изпадналите в трудно положение! Ти, Който приемаш молбите на нуждаещите се и отчаяните! Несъмнено виждаш моето състояние и състоянието на Есхāба ми. О, Господарю! Разгроми неверницити! Всей сред тях разединение! Дари ни с победа!“** През последните дни любимият ни Пейгамбер повтаряше често тази своя молба.

Измъчените от глада езичници полагаха огромни усилия, за да унищожат колкото се може по-скоро мюсюлманите. В една нощ, когато сражението продължаваше с цялата си ярост, в сърцето на един от вражеската армия се появи любов към исляма. Това бе Нуайм бин Месӯд от гатафанците. Той отиде при любимия ни Пейгамбер и каза: „О, Расӯлаллах! Дойдох, за да потвърдя, че Аллāху теāлā е един единствен и че ти си истинския пратеник. Хамд на Аллāху теāлā, че ме дари с честта да стана мюсюлманин! Досега воювах срещу вас, а отсега нататък ще воювам против неверниците. Готов съм да изпълнявам това, което ми заповядваде. О, Пратенико на Аллах! Племето ми дори не знае, че съм станал мюсюлманин.“ Пейгамберът ни *(саллаллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„Ще можеш ли да отидеш при тези неверници, да всееш раздор сред тях и да ги разединиш?“**, „О, Пратенико на Аллах! С помощта на Всевишния Аллах ще го направя. Но позволено ли ми е да говоря, каквото си искам?“ попита Нуайм. Любимият ни Пейгамбер отговори: **„Войната е измама, можеш да казваш, каквото си искаш.“**

---

[175] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 467

И Хазрети Нуайм бин Месӯд, отивайки първо при юдеите от рода Курайзā, каза: „Знаете колко ви обичам. Това, което ще ви кажа, да си остане между нас, никой да не го знае." Юдеите се заклеха да не казват на никого. И Хазрети Нуайм продължи: „Делото на този човек (на Пратеника на Аллāху теāлā) несъмнено е зло. Знаете какво стори с рода Нāдир и рода Кайнукā. Всички вие видяхте как той ги изсели от родните им места. Сега племената Курайш и Гатафан са дошли да се сражават с мюсюлманите и вие ги подкрепяте. Сражаваме се вече дни наред, но все още не сме постигнали никакъв резултат. Ако продължи така, обсадата ще се проточи. Имотите, жените, децата на тези племена не са тук, както вашите, и това не е тяхната страна. Ако в тази битка успеят да победят, ще съберат трофеите и ще си отидат. А ако бъдат победени, ще си заминат, а вас ще ви оставят тук. Но вие няма да можете да се справите с мюсюлманите. В момента битката показва, че победата ще е на страната на мюсюлманите. Ако се случи така, както предполагам, мюсюлманите няма да ви оставят живи. Затова трябва бързо да предприемем някакви мерки."[176]

Слушащите го с голямо вълнение и боязън юдеи останаха много доволни от приятелското отношение на Хазрети Нуайм и му казаха: „Кажи ни какво да правим?" Очакващият този въпрос Хазрети Нуайм каза: „Не се сражавайте с мюсюлманите, докато не вземете за заложници някои от големците на племената Курайш и Гатафан. Докато заложниците са при вас, те не биха могли да избягат и да напуснат бойното поле." Юдеите се съгласиха с него, благодариха му и му оказаха гостоприемство.

След това Хазрети Нуайм отиде в лагера на курайшите. Обръщайки се към техните водачи, каза: „Знаете враждебността ми към Мухаммед и колко много ви обичам. Мой дълг е да ви съобщя нещо, което съм научил, но трябва да се закълнете, че няма да го кажете на никого." Те се заклеха. Тогава Хазрети Нуайм им каза: „Да знаете, че юдеите от Курайзā се разкайвали, че са се съюзили с вас, и изпратили следното съобщение до Мухаммед: „Да вземем заложници от големците на Курайш и Гатафан, с цел да ги обезглавим и после да ги предадем на вас. После да се съюзим с вас и да ги унищожим докрай. В замяна да простите на нашите братя от рода Нāдир и да ги върнете по родните им места." И Мухаммед е приел техните искания. Ако юдеите поискат от вас заложници, не им давайте, защото ще ги убият всичките. Внимавайте, да не чуе никой!" Курайшите благодариха за това важно съобщение и му оказаха уважение.

После Хазрети Нуайм отиде при племето Гатафан и им каза същото.

След един ден водачът на Курайш изпрати съобщение до рода Курайзā: „Положението ни се усложни. Студено е, животните ни измират. Тази вечер да се подготвим добре и утре заедно да ги нападнем." Но юдеите им казаха: „Ние в събота не се сражаваме. А и за да се сражаваме заедно с вас,

---

[176] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре,* II, 228; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ,* I, 481; Кеттāнӣ, *ет-Терат ӣбу'л-Идāриййе,* I, 543

трябва да ни дадете заложници от вашите големци. Ако обсадата се проточи и вие се приберете по родните си места, ще ни оставите на Мухаммед. А като ни дадете заложници, то тогава не бихте могли да ни изоставите.“ Когато командирът на курайшите узна за това, каза: „Нуайм бин Месӯд ни е казал истината.“ и им изпрати отново следното съобщение: „Никого няма да ви дадем заложник. Ако утре се сражавате с нас, ще е добре, ако ли не, то тогава ние ще се приберем в родината си и вие ще си останете с Мухаммед и неговите сподвижници!“

Юдеите от Курайзā, приемайки за истина думите на Хазрети Нуайм, казаха: „Тогава, при това положение, ние не бихме се сражавали заедно с вас срещу мюсюлманите.“ Страхът се загнезди в сърцата и на двете страни.[177]

Джебрāил *(алейхисселя̄м)*, явявайки се, съобщи на Пейгамбера ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*, че Всевишният Аллах ще унищожи езичниците, изпращайки им ураган. Султанът на вселената застана на колене, и вдигайки благословените си ръце, благодари на Всевишния Аллах: **„О, Аллах мой! Благодаря Ти за милостта към мен и моите сподвижници!“** След това съобщи радостната вест и на сподвижниците си.

Бе събота вечер. Пълен мрак покри навсякъде. Последва страшен студ, след което се появи и много силен вятър. Ето как Хазрети Хузейфе бин Йемāн описва тази нощ:

„В тази нощ беше толкова тъмно, че дотогава такава тъмна нощ не бяхме виждали. Започна да духа страшен вятър с шум, наподобяващ гръмотевица. През това време Пейгамберът ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* ни съобщи, че езичниците са изпаднали в страх и паника и са се появили разногласия сред тях. От жестокия студ, от глада и от ужаса на нощта не можехме да се изправим на крака, бяхме се завили и чакахме без да мръднем.

Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* започна да изпълнява нама̄з и след като прекара част от нощта в изпълнение на нама̄з, се обърна към нас и каза: **„Има ли някой от вас, който ще отиде при езичниците и ще разузнае положението? Ще помоля Алла̄ху теа̄ля̄ този, който ми донесе новини от тях, да бъде мой приятел в Дженнета.“** Намиращите се там не можаха да се изправят на крака от жестокия студ и страшния глад. После Пратеникът на Аллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* се приближи към мен. Аз бях клекнал и се свил от студа и глада. Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*, докосвайки ме, попита: **„Кой си ти?“** Отговорих му: „Аз съм Хузейфе, о, Пратенико на Аллах!“ Каза ми: **„Отиди да видиш какво прави това племе! До завръщането си при мен не хвърляй камъни по тях, не пускай стрелите си, и не ги удряй с копие и меч! До завръщането си при мен ти няма да почувстваш нито студ, нито горещина, няма да бъдеш пленен и измъчван.“**

[177] Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре*, II, 228; Ва̄кидӣ, *ел-Мега̄зӣ*, I, 481

Взех си меча и лъка и се приготвих да тръгна. Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* се помоли за мен: **„О, Аллах мой! Пази го отпред и отзад, отдясно и отляво, отгоре и отдолу!“**

Тръгнах към езичниците. Като че ли се движех в хамам. Кълна се в Аллāху теāлӯ, не чувствах нито страх, нито студ, нито пък някакво настръхване. Накрая стигнах до лагера им. Командирът и големците им бяха наклали огън в един окоп и се топлеха. Ебӯ Суфян казваше: „Трябва да си отидем оттук.“ Веднага ми мина през ума да го убия точно там. Извадих една стрела от колчана си и го поставих на лъка. Исках да го убия, възползвайки се от светлината на огъня. Когато вече бях готов да стрелям, си спомних думите на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и се отказах. След това намерих смелост и доближавайки се до езичниците, седнах до огъня. Силният вятър и невидимата армия на Всевишния Аллах (меляикетата) не им даваха спокойствие: падаха им съдовете, угасваше им огъня и светлината, шатрите падаха върху главите им. По едно време командващият езическата армия Ебӯ Суфян се изправи и каза: „Внимавайте, сред вас може да се намират шпиони, всеки от вас да погледне човека до себе си! Всеки да се хване за намиращия се до него!“ Ебӯ Суфян като че ли предусещаше проникването на непознат човек сред тях. Веднага хванах ръцете на намиращите се от двете ми страни мъже и ги запитах преди тях за имената им. По този начин им попречих да ме разпознаят.

Накрая Ебӯ Суфян се обърна към войската си със следните думи: „О, курайши! Това място е много неподходящо за оставане. Конете и камилите започнаха да измират. Виждате какво ни сполетя от вятъра. Веднага си тръгнете! Ето аз си тръгвам!“ и се качи на камилата си. Езичниците, сломени и отпаднали, се събраха и тръгнаха към Мекка. Над тях се сипеха пясък и дребни камъни.[178]

След като си заминаха, аз се отправих към Пратеника на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. По средата на пътя пред мен се появиха около двадесет конници с бели чалми (меляикета). Казаха ми: „Съобщи на Расӯлюллах, че Всевишният Аллах съсипа врага.“ Когато се върнах при Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* го заварих да изпълнява намāз върху един килим. Още със завръщането си, аз си възвърнах предишното състояние – започнах да треперя и зъзна от студ. След приключване на намāза Расӯл *(алейхисселяӯм)* ме попита какви вести съм му донесъл. Съобщих му за печалното състояние на езичниците и за тяхното отстъпление. Той *(салляллāху алейхи ве селлем)* много се зарадва и се усмихна. Не бяхме спали дни наред. Любимият ни Пейгамбер ме извика при себе си и ме загърна с единия край на килима си. И така прекарахме нощта. На зазоряване Расӯлюллах ме събуди. От войската на езичниците нямаше и следа.“

---

[178] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 489

Ужасният вихър продължи чак до пристигането им в Мекка, а след тях се носеха възгласите „Аллāху екбер!“

След бягството на курайшите, и присъединилите се към тях езически племена напуснаха Медӣна и потънаха в мъката на голямото поражение, което нямаше да забравят. През това време Султанът на вселената и неговите славни сподвижници се прекланяха доземи в суджӯд в знак на благодарност към Аллāху теāлӣ. С възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ муджāхидите се отправиха към озарената Медӣна. За миг улиците на Медӣна се напълниха с деца, излезли да посрещнат любимия ни Пейгамбер и благословените си бащи, чичовци, вуйчовци, братя. Расӯлюллах *(саллял-лāху алейхи ве селлем)* им отвръщаше с усмивка...

В битката при рова бяха станали шехӣди шестима мюсюлмани. По повод на тази битка Всевишният Аллах в āйетите казва, меāл:

„Аллāху теāлӣ върна неверниците с тяхната ярост. Те не получиха никакво благо, никаква победа (по време на войната при окопа)**. Аллāху теāлӣ** (с мелӣикетата и вятъра) **бе достатъчен за** (да постигнат победа) **вярващите в сражението. Силата на Аллāху теāлӣ стига за всичко. Прави каквото пожелае“** (сӯра Ахзāб:25)

„О, вярващи, помнете благата на Аллāху теāлӣ към вас, когато (в битката при окопа) **ви нападнаха войски, а Ние пратихме срещу им вятър и войски** (мелӣикета)**, които не видяхте.“** (сӯра Ахзāб:9)

След тази битка любимият ни Пейгамбер каза: **„Вече е ваш ред! От сега нататък Курайш няма да посмее да ви нападне.“**

Юдеите от Бенӣ Курайзā

След завръщането си в сияйната Медӣна, Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* отиде в дома на майка ни Хазрети Āише. Свали оръжието и бронята си и се изкъпа, защото благословеното му тяло бе прашно. В този момент дойде един въоръжен конник в броня, приел образа на Хазрети Дихйе. Този конник бе Джебрāил *(алейхисселӣм)*. Той предаде на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* следната заповед: „О, Пратенико на Аллах, Всевишният Аллах ти заповядва веднага да се насочиш срещу племето Курайзā!“ Султанът на вселената повика Хазрети Билял и му нареди да съобщи на сподвижниците следното: **„О, сподвижници мои! Станете и се качете на конете и камилите си! Подчиняващите се да изпълнят следобедния намāз в земята на племето Курайзā!“**

Любимият на Аллāху теāлӣ *(алейхиссалӣту весселӣм)* веднага облече бронята си, препаса меча, сложи шлема на благословената си глава и щита на благословения си гръб и взе копието си. След това се качи на коня си и отивайки при сподвижниците, връчи на Хазрети Али знамето на ислямската войска и го изпрати напред с един отряд от муджāхиди в крепостта на

курайзите. За свой заместник, както винаги, остави Абдуллах бин Умми Мектӯм *(радияллāху анх)*.**[179]**

Славните сподвижници, обкръжавайки любимия ни Пейгамбер, тръгнаха от Медӣна с възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ По пътя се срещнаха с хората от рода Ганм, които ги чакаха въоръжени. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* ги попита: **„Срещнахте ли по пътя някого?“** Отговориха му: „О, Пратенико на Аллах! Срещнахме Дихйе-и Келбӣ. Беше се качил върху едно бяло муле. Върху мулето имаше копринено кадифе.“ Любимият ни Пейгамбер им каза: **„Това е Джебрāил. Той бе изпратен при Бенӣ Курайзā, за да разтърси крепостите им и да всее страх в сърцата им.“** Докато ислямската войска стигне до крепостта на курайзите, числеността ѝ достигна три хиляди души.

Хазрети Али заби знамето на ислямската войска на входа на крепостта. Виждайки това, курайзите започнаха да използват оскърбителни думи по адрес на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Хазрети Али отиде при Расӯл *(алейхисселāм)* и му обясни положението. Когато Пророкът *(салляллāху алейхи ве селлем)* пристигна там с трихилядната си войска, проявявайки милост, призова юдеите да приемат исляма. Обаче те не приеха. **„Тогава излезте от крепостта и се предайте, като се подчините на заповедта на Аллāху теāлā и на Неговия Пратеник!“** заповяда той *(салляллāху алейхи ве селлем)*, но те отказаха. Тогава се обърна към водача на стрелците Хазрети Саад бин Ебӯ Ваккāс и му каза: **„О, Саад! Придвижи се напред и стреляй!“** Хазрети Саад и другите стрелци започнаха да обстрелват крепостта. Курайзите им отвърнаха със стрели и камъни и сражението започна.

Тези изменници, предали Мухаммед *(алейхисселāм)* в най-тежките му времена и отрекли неговата религия поради завист, сега не намираха смелост дори да излязат от крепостта и да се бият открито.

Обсадата продължаваше. Лицемерите, намиращи се сред мюсюлманите, изпращаха тайно на курайзите следните съобщения: „Не се предавайте! Ако искат да си заминете от Медӣна, не приемайте! Ако решите да се сражавате, ние ще ви помагаме с каквото можем. А ако ви накарат да напуснете Медӣна, и ние ще дойдем с вас.“ Тези техни думи окуражиха курайзите и те продължиха да се отбраняват. Мина около месец от обсадата, но обещаната помощ от двуличниците не пристигна. Курайзите започнаха да се страхуват и поискаха да се договорят с мюсюлманите.

На преговори с Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* отиде Неббāш бин Кайс. Каза му: „О, Мухаммед! Молим те да се отнасяш с нас така, както постъпи с рода Нāдир. Да са твои имотите и оръжията ни. Само не ни убивай. Разреши ни да напуснем родната си земя заедно с децата и жените ни. Позволи на всяко семейство да вземе със себе

---

[179] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 234; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 497; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 74; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, III, 436

си само необходимото.“ Султанът на световете не прие предложението му. Тогава Неббāш каза: „Отказваме се от вещите. Само не ни убивайте и позволете да отведем жените и децата си.“ Но любимият ни Пейгамбер отвърна: **“Не! Нямате друг изход, освен безусловно да ми се подчините и да се предадете!”** Юдеят Неббāш се върна в крепостта съсипан и предаде на племето си думите на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Курайзите потънаха в дълбока мъка и отчаяние.[180]

Един от лидерите им на име Кааб бин Есад остана принуден да направи следното признание и предложи следното: „О, племе! Виждате каква беда ни е сполетяла. При това положение, аз ви предлагам три неща. Можете да изберете едното от тях и да действате според него. Първото от тях е, да се подчиним на този човек и да потвърдим пророчеството му. Кълна се в Аллах, на всички ни е известно, че той е изпратен от Всевишния Аллах и неговите качества са описани в нашите писания. Ако му повярваме, ние, нашите деца, жени и имоти ще бъдат спасени. Единствената причина, която ни кара да не му се подчиним, е завистта, която изпитваме към арабите, и това, че той не е от синовете Исраилови. Но това го знае само Аллах. Хайде да му се подчиним!“ Всички юдеи му се противопоставиха и казаха: „Не, не можем да приемем това и не можем да се подчиним на някой, който не е от нас.“

Тогава Кааб направи второто си предложение: „Всички да убием жените и децата си, и когато не остане никой след нас, да нападнем мюсюлманите и да се сражаваме до смърт.“ Юдеите не приеха и това предложение.

Накрая направи и третото си предложение: „Тази вечер е събота вечер, каза той. Мюсюлманите, знаейки, че в тази нощ няма да се сражаваме, ще са непредпазливи. Да извадим мечове и всички заедно да излезем от тази врата. С такова внезапно нападение може и да ги победим.“ Юдеите не приеха и това предложение, казвайки: „Ние не можем да нарушим забраната за работа в събота.“ Само братята Есӣд и Са’лебе и синът на вуйчо им – Есад прие първото предложение и станаха мюсюлмани. Излязоха от крепостта и се присъединиха към Есхāб-и кирāм (сподвижниците).[181]

Юдеите дълго време спореха помежду си. Накрая се предадоха и помолиха Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* да определи някой, който да даде тяхната присъда. Той им каза: „Изберете си за съдия, когото си искате от моите сподвижници.“ Те отвърнаха: „Ще сме съгласни с присъдата на Саад бин Муāз.“ Любимият ни Пейгамбер прие тяхното искане и заповяда да доведат Хазрети Саад бин Муāз.

Саад бин Муāз *(радияллāху анх)* в битката при рова получи много тежка рана и го лекуваха в една шатра, намираща се в джамията на Расӯлюллах. След избирането му за съдия, той бе отнесен на носилка в крепостта на племето Курайзā. По пътя Хазрети Саад си говореше: „Кълна се в Аллāху

[180] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 460
[181] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 235; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 501; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, III, 439

теā̄ля̄, няма да слушам упрека на нито един от упрекващите.“ Когато пристигнаха при любимия ни Пейгамбер, го свалиха от носилката. Султанът на пратениците му каза: **„О, Саад! Тези приеха да се предадат според твоята присъда. Хайде, съобщи ми тяхната присъда!“** Саад *(радиялла̄ху анх)* отвърна: „Нека душата ми да бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Несъмнено Алла̄ху теа̄ля̄ и Неговият Пратеник са по-достойни за даването на присъда.“ Но Расӯл *(алейхисселя̄м)* му каза: **„Всевишният Аллах е заповядал ти да ги отсъдиш.“** Хазрети Саад взе от юдеите категорична дума, че ще приемат неговата присъда. И двете страни зачакаха с нетърпение присъдата му. Благословеният Саад *(радиялла̄ху анх)* произнесе следната велика присъда, показваща неговата величественост и слава: „Моята присъда е, всички мъже да бъдат убити. Жените и децата им да бъдат взети в плен, а имотите им да бъдат разделени между мюсюлманите!“[182]

Юдеите бяха изумени, защото и в техните писания наказанието за угнетителите бе същото. Там се казваше: „Когато отидеш да воюваш в един град, призови противника към мир. Ако се съгласят и си отворят вратите, намиращите се там, да ти платят налог и да ти служат. Но ако решат да воюват, ги обкръжи. Ако, с благоволението на Алла̄ху теа̄ля̄, ги победиш, убий всичките им мъже. А жените, децата и имотите им вземи като военна плячка.“

Присъдата, отсъдена от Хазрети Саад бе сходна с божията присъда. Султанът на световете го поздрави и изказа одобрението си със следните думи: **„Ти отсъди с присъда, сходна на присъдата на Всевишния Аллах, написана над седемте небеса, в Левх-и махфӯз.“**

Юдеите не можаха да възразят на тази присъда, която бе отбелязана в техните писания. Събраха всичките им мъже, завързаха ги и ги доведоха на мястото за изпълнение на присъдата. Жените, децата и имотите бяха разпределени между сподвижниците.

По този начин Медӣна бе изчистена от това племе, което нанасяше удари в гърба на мюсюлманите в най-трудните за тях моменти, нарушаваше сключените договори и се стремеше да убие Пратеника на Аллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* от самото му детство.

Сподвижниците, щастливи и спокойни, се отправиха към озарената Медӣна...

Една от пленничките бе удостоена с честта да приеме исляма. Любимият ни Пейгамбер много се зарадва на нейната постъпка и за да зарадва и нея, и за да се издигне на много висока степен в Дженнета, я прие за своя съпруга. Тази жена бе майка ни Хазрети Райха̄не.[183]

---

[182] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, II, 75; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, VI, 294
[183] Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре*, II, 245; Ва̄кидӣ, *ел-Мега̄зӣ*, II, 519; Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, II, 75

Хазрети Саад бин Муāз стана шехӣд

Саад бин Муāз *(радияллāху анх)* бе върнат в шатрата си. Раната му се възпали и състоянието му се усложни. Любимият ни Пейгамбер, отивайки при него, го прегърна и каза: **„О, Аллах мой! Саад в името на Твоето задоволство се сражава по Твоя път и потвърди Твоя Пратеник. Дари го с леснина!“** Хазрети Саад бин Муāз, като чу тези благословени думи на Предводителя на пейгамберите, си отвори очите и прошепна: „О, Пратенико на Аллах! Приветствам ви и ви почитам. Свидетелствам, че вие сте пратеник на Аллāху теāля̄.“ След това роднините на Хазрети Саад бин Муāз го отнесоха в дома на рода Абдулешхел. През нощта състоянието му се влоши. Джебрāил *(алейхисселя̄м)*, идвайки при Султана на световете, каза: „О, Пратенико на Аллах! Кой е починалият тази вечер от твоето общество, чиято смърт бе съобщена сред меля̄икетата.“ Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* веднага попита за състоянието на Хазрети Саад бин Муāз. Отговориха му, че е отнесен в дома си. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, заедно с някои от сподвижниците си, тръгна към дома на Саад *(радияллāху анх)*. Толкова бързо вървеше, че сподвижниците казаха: „Уморихме се, о, Пратенико на Аллах!“ Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* им отвърна: **„Меля̄икетата ни изпревариха при смъртта на Ханзала, ще ни изпреварят и при смъртта на Саад. Няма да стигнем преди тях.“** Пристигайки в дома на Саад *(радияллāху анх)*, го завари мъртъв. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* застана пред тялото му и каза: **„О, Ебӯ Амр! Ти беше най-добрият от вождовете. Аллāху теāля̄ да те дари с блаженство, изобилие и с най-прекрасната награда! Ти изпълни дадената на Аллāху теāля̄ дума. И Аллāху теāля̄ ще те възнагради с обещаното.“** През това време майката на Хазрети Саад бин Муāз, плачейки, редеше следните стихове:[184]

„Как ли ще издържи,
ох, горко на майката!
Търпение се иска,
плача над сполетяното.“

Еслем бин Хāрис *(радияллāху анх)* разказва следното: „Пратеникът на Аллāху теāля̄ дойде в дома на Саад бин Муāз. Ние чакахме на вратата. Той влезе вътре и закрачи с широки крачки. И ние тръгнахме след него. Направи ни знак да спрем, и ние спряхме и се върнахме назад. Вътре, освен трупа на Саад, нямаше никой. Расӯлюллах постоя малко и излезе навън. Бях любопитен и го попитах: „О, Пратенико на Аллах! Каква е причината да вървите с такива широки крачки.“ Каза ми: **„Не съм присъствал на тако-**

[184] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 250

ва голямо събиране (беше пълно с мелāикета). **Едно от мелāикетата ме взе върху крилото си и само така успях да седна.“** След това каза: **„Наслаждавай се на благословиите, о, Ебӯ Амр! Наслаждавай се на благословиите, о, Ебӯ Амр! Наслаждавай се на благословиите, о, Ебӯ Амр!“**

Неговата смърт натъжи много Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* и сподвижниците. Плакаха много. На погребението му се събраха всички сподвижници. Любимият ни Пейгамбер изпълни погребалния намāз и участва в носенето на тялото му. Сподвижниците, носещи тялото на Хазрети Саад бин Муāз, казаха: „О, Пратенико на Аллах! Не сме носели такова леко тяло.“ Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* им отвърна: **„Мелāикетата слязоха. Те го носят.“**

А на злословещите двуличници, които присмивайки се, казваха: „Колко е лек!“, Пейгамберът ни рече: **„Седемдесет хиляди мелāикета слязоха на погребението на Саад. Досега на земята не са слизали толкова много мелāикета.“**

Ебӯ Саӣд-ил Худрӣ предава от дядо си следното: „Аз бях един от тези, които копаха гроба на Саад бин Муāз. Когато започнахме да копаем гроба му, от него се разнесе аромат на мускус.“ А Шурāхбил бин Хасене казва: „При погребението на Саад бин Муāз един човек беше взел пръст от гроба му. Когато я занесе вкъщи, тя се превърна в мускус.“ При спускането на тялото му в гроба, любимият ни Пейгамбер клекна пред гроба, благословените му очи се напълниха със сълзи, хвана благословената си брада и с много тъга каза: **„Заради смъртта на Саад бин Муāз Аршът потрепери.“**

Веднъж на Пейгамбера ни *(алейхиссалāту веселāм)* бе подарена много скъпа дреха. Сподвижниците много я харесаха, но той *(салляллāху алейхи ве селлем)* им каза: **„Кърпите на Саад бин Муāз в Дженнета са по-красиви от тази дреха.“**

През петата година от Хиджра се случиха следните важни събития: Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* излезе на поход с войска от хиляда души срещу племената, живеещи в Дӯмет-ул-Джендел, които безпокояха пътуващите за Шам пътници и заплашваха Медӣна. Племената чуха за пристигането на ислямската войска и избягаха. Мюсюлманите останаха тук няколко дни, след което се върнаха в Медӣна.[185]

През месец зилкāде Любимият на Аллāху теāлā се ожени за Зейнеб бинти Джахш *(радияллāху анхā)*.[186] През тази година бе низпослан āйетът, повеляващ покриването на жената и на мюсюлманските жени бе заповядано да се покриват.[187] През таза година двуличниците наклеветиха майка ни Хазрети Āише и някои от мюсюлманите повярваха на тази клевета. Всевишният Аллах низпосла знамения, разкриващи невинността ѝ и Хазрети

[185] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 403; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 62
[186] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, III, 42
[187] Бухāрӣ, *“Тевхӣд”*, 22; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, III, 42

Āише бе възхвалена.[188] Племето Музейне, живеещо в близост до Медӣна, изпращайки няколко човека, прие исляма и се причисли към мухāджирите.[189] През тази година имаше земетресение и лунно затъмнение. Хаджът стана задължителен (фарз).

МИРНИЯТ ДОГОВОР ХУДЕЙБИЙЕ

След битката при рова част от околните племена признаха мощта на Ислямската държава. Разбраха, че мирното съжителство с мюсюлманите и приемането на исляма щеше да бъде най-удачно за тях. Някои от тях, отивайки при Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, бяха удостоени с честта да приемат исляма.

Султанът на вселената организира групи от сподвижниците си и ги изпрати да призоват околните племена към исляма. При някои от племената отиде лично. Едни племена, като Дӯмет-ул-Джендел, приеха наставленията им и станаха мюсюлмани, а други племена, като Гатафан и Лихйāн, нямаха смелост да се срещнат с ислямската войска, уплашиха се и избягаха.

През шестата година от Хиджра имаше голяма суша, не падна нито една капка дъжд. Растителността изсъхна и не поникна нито едно стръкче трева. Хората и животните бяха застигнати от глад. В един от петъците на месец рамазāн, мюсюлманите, обръщайки се към Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, го помолиха: „О, Пратенико на Аллах! Отправете молба към Всевишния Аллах да ни дари с дъжд!“ Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* излезе заедно със сподвижниците си насред пустинята и без да чете езāн и кāмет изпълни два рекята намāз. След това облече на обратно връхната си дреха и произнесе текбӣр. После вдигна благословените си ръце толкова високо, колкото да се виждат подмишниците му, и започна да се моли: **„О, Аллах мой! Дари ни с дъжд!..“**, а сподвижниците казваха: „Āмӣн! Āмӣн!“

Небето бе ясно, не се виждаха никакви облаци. Но по време на молитвата на Султана на световете *(салляллāху алейхи ве селлем)* започна да духа лек вятър и небето се покри с облаци. Започна да вали слаб дъжд. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* се помоли: **„О, Аллах мой! Този дъжд да се лее като из ведро и да е полезен за нас.“** и започна да вали като из ведро.

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и сподвижниците му се намокриха. Докато се върнат по домовете си, навсякъде се образуваха езера. Газеха из водата. Дъждът продължаваше да се лее. И така до следващия петък. На следващия петък, по време на петъчния намāз, сподвижниците казаха: „О, Расӯляллах! Къщите ни започнаха да се срутват и животните ни

---

[188] Бухāрӣ, *“Мегāзӣ”*, 34; Муслим,*“Тевбе”*, 68; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 194; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 431

[189] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 291

да се давят. Помоли се на Всевишния Аллах дъждът да спре!..“ Любимият ни Пейгамбер се усмихна и вдигайки благословените си ръце, отправи следната ду’ā: **„О, Господарю! Изпрати този дъжд на полята, на местата, където никнат дървета, на долините!“** и в този момент леещият се в продължение на една седмица дъжд спря и започна да вали само на местата, споменати в отправената от Пратеника на Аллāху теāлā *(саллялллāху алейхи ве селлем)* ду’ā.

В шестата година от Хиджра, месец зилкāде, Любимият на Аллāху теāлā видя в съня си как той и неговите сподвижници влизат в Мекка, извършват тавāф около Кяабе, част от сподвижниците му се подстригват късо, а друга част си бръснат главите. Когато разказа съня си на мюсюлманите, те много се зарадваха. За пръв път след преселението им в Медӣна, щяха да отидат по родните си места, в Мекка, там, където са се родили и расли, местата, пълни с приятни и горчиви за тях спомени. Щяха да посетят свещеното Кяабе, към което се обръщаха пет пъти на ден по време на намāз и за което копнееха, и да извършат тавāф, около него. След получаване на приятната вест на любимия ни Пейгамбер: **„Несъмнено ще влезете в Свещената джамия!“**, сподвижниците започнаха да се приготвят.

В първия понеделник на месец зилкāде Пратеникът на Аллāху теāлā *(саллялллāху алейхи ве селлем)*, след като приключи приготовленията, остави Хазрети Абдуллах бин Умм-и Мектӯм за свой заместник в Медӣна, качи се на камилата си Кусвā и заедно с хиляда и четиристотинте си сподвижници се сбогуваха с оставащото в Медӣна население. Възнамерявайки извършване на поклонение умра, тръгнаха за свещения град Мекка. Със себе си взеха мечовете си и седемдесет камили, предназначени за пренасяне в жертва. Двеста от сподвижниците бяха на коне. В групата имаше и четири жени. Едната от тях бе благословената и целомъдрена съпруга на любимия ни Пейгамбер – Умму Селеме.

Когато пристигнаха в местността Зул Хулейфе облякоха ихрāм и изпълниха обедния намāз. След това белязаха ушите на камилите, които щяха да бъдат пренесени в жертва и вързаха въжета на вратовете им. Начело на животните бе поставен Нāджийе бин Джундуб Еслемӣ *(радияллāху анх)* и няколко помощника. Аббāд бин Бишр *(радияллāху анх)*, с двадесет конници, бе изпратен на разузнаване. Бушр бин Суфян *(радияллāху анх)* пък бе изпратен като вестоносец в Мекка.[190]

Любимият ни Пейгамбер и храбрите му сподвижници, облечени в бяло, започнаха да отправят хамд на Всевишния Аллах и да се молят: **„Леббейк! Аллāхумме Леббейк! Леббейк! Лā шерӣке леке Леббейк! Иннел хамде венни’мете леке велмулке лā шерӣке лек!“** Земята и небето кънтяха от техните мощни възгласи. Зу’л-Хулейфе сякаш засия! Всички се вълнуваха и с ентусиазъм тръгнаха към Мекка, за да стигнат час по скоро.

---

[190] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 574; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 95

По пътя Хазрети Омер и Саад бин Убāде *(радияллāху анхум)* се приближиха към Любимия на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* и му изтъкнаха опасенията си, казвайки: „О, Расӯляллах! Невъоръжени ли ще отидем срещу тези, които се намират във война с вас? Безпокоим се курайшите да не ви нападнат и да ви навредят...“ Слънцето на двата свята им каза: **“Аз възнамерих да извърша умра. В това състояние не искам да нося оръжие.”**

Пътуването минаваше спокойно. По пътя Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* се отбиваше при различни племена и ги призоваваше към исляма. Една част от тях не откликнаха на призива му, а друга – му изпратиха подаръци. По този начин изминаха половината път и стигнаха до местността Гадӣр-ул-Ештāт. Тук изпратеният да извести мекканците Бушр бин Суфян *(радияллāху анх)*, срещайки се с тях, се завърна и съобщи на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* следното: „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Курайшите се осведомили за вашето идване и угощавайки околните племена, ги помолили за помощ. Изпратиха срещу вас отряд от двеста конници с разузнавателна цел. Околните племена приеха тяхната молба и се присъединиха към тях в местността Белдах. Концентрираха войските си на много места и се заклеха да не ви допуснат в Мекка.“

Това съобщение натъжи много Султана на световете и той каза: **„Курайшите са унищожени! Без това войната ги е свършила. Нима курайшските езичници вярват, че притежават някаква сила? Кълна се в Аллāху теāлā, че докато Той не стори тази религия, за чието разпространение ме е изпратил, да надделее и да доминира, и докато главата ми не се отдели от тялото ми, няма да страня от това да воювам с тях!“**

След това, обръщайки се към героичните си сподвижници, ги попита за техните иджтихāди*. Обреклите се с цялата си същност на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* сподвижници казаха: „Всевишният Аллах и Неговият Пратеник знаят най-добре. Нека душата ни бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Нашата цел е извършване на тавāф около Бейтуллах (дома на Аллāху теāлā). Не сме дошли тук, за да се сражаваме или да убиваме някого. Но ако решат да ни попречат да посетим Кябе, то тогава несъмнено ще се сражаваме с тях и ще постигнем целта си.“

Любимият ни Пейгамбер остана доволен от решителността на сподвижниците и каза: **„Тогава с името на Всевишния Аллах напред!“** Сподвижниците оградиха Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и произнасяйки: „Леббейк! Аллāхумме Леббейк!...“ и с възгласите: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!...“ закрачиха към Мекка.

Един ден Хазрети Билял Хабешӣ, изпълнявайки призива езāн с прекрасния си и завладяващ сърцата глас, призова мюсюлманите към обедния намāз. През това време там пристигна един курайшски отряд от двеста конници и заставайки между Мекка и сподвижниците, се приготви за на-

падение. Въпреки това Султанът на световете и великите му сподвижници започнаха да изпълняват обедния намāз. Любимият ни Пейгамбер и застаналите зад него хиляда и петстотин мюсюлмани, тяхната неподвижност по време на къям, навеждането им за рукӯ, представляваха една впечатляваща картина, заслужаваща да се види. А навежданията на всички заедно до земята (в суджӯд) наподобяваше навеждането и изправянето на една внушителна планина.

Тяхното смирение пред Аллāху теāлā, докосвайки земята с благословените си чела, породи в сърцата на някои от курайшските конници любов към исляма. След приключване на намāза, сподвижниците чуха командирът на курайшските конници да казва: „Ако ги бяхме нападнали, възползвайки се от това тяхно положение, щяхме да убием повечето от тях. Защо не ги нападнахме, докато изпълняваха намāз?“, а след това, изричайки: „Но не се притеснявайте! Намāзът за тях е по-скъп от душите и от децата им, така че те ще изпълнят още намāз.“, съобщи на приятелите си, че този път няма да изпуснат удобния случай.

Всевишният Аллах уведоми Своя Любим за техните намерения, посредством Джебрāил *(алейхисселāм)*. В низпосланото знамение се казва, меāл:

„(О, Любими Мой!) **Когато си сред вярващите** (срещу врага) **и ще им водиш** (на сподвижниците) **намāза** (раздели ги на две групи)**, нека с теб стои** (изпълнява намāз) **едната група** (а другата да стои срещу врага)**. Да вземат своите оръжия. И когато онези, които кланят намāз с теб, изпълнят един рекят** (без да осъществят дела, развалящи намāза) **да застанат срещу врага. После нека дойде групата, която още не е кланяла, и да откланя втория рекят с теб, и те да вземат броните и оръжията си.** (Да изпълнят тешеххуд с теб. Когато ти дадеш селям, те, без да дадат селям, да отидат срещу врага. Тогава първо да дойдат кланялите първия рекят и самостоятелно да отслужат още един и да дадат селям. После наново да дойдат кланялите втория рекят с имама, да изпълнят още един и привършвайки намāза да дадат селям.) **Неверниците желаят да нехаете за своите оръжия и вещи, та да се нахвърлят срещу вас изведнъж. И не е прегрешение за вас, ако дъждът ви причини неприятност или сте болни, да положите оръжията си. Въпреки това, вземете всички предпазни мерки. Няма съмнение в това, че Аллāху теāлā приготви за неверниците унизително мъчение.“** (сӯра Нисā: 102)

Когато Хазрети Билял изпълни призива езāн за следобедния намāз курайшските конници, заставайки отново между Мекка и сподвижниците, се приготвиха за нападение. Пейгамберът ни *(саллаллāху алейхи ве селлем)* и сподвижниците изпълниха следобедния намāз така, както им бе повелено в свещения āйет.

Езичниците бяха изумени от предпазливото им изпълнение. Всевишният Аллах вся в сърцата им страх и те не посмяха да предприемат никакви действия. Върнаха се в Мекка, за да известят за случилото се. А Пратени-

кът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* и сподвижниците му тръгнаха към местността Худейбийе.

Когато стигнаха до границите на свещената Мекка, камилата Кусвā на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, без никаква видима причина, коленичи на земята. Помъчиха се да я изправят, но тя не стана от мястото си. Във връзка с това Султанът на вселената каза: **„Тя няма такъв нрав да се снишава. Аллāху теāлā, Който едно време задържа слона** (на Ебрахе) **от влизане в Мекка, сега задържа и Кусвā. Кълна се в Аллāху теāлā, в Чиято Длан е съществуването ми, че каквото поискат от мен Курайш - от нещата, забранени за вършене в Харам** (като водене на война и проливане на кръв) **- без съмнение аз ще го приема!"**

След това пак се помъчиха да изправят Кусвā. Тя скочи и без да премине границите на Харам, спря в местността Худейбийе, намираща се точно на границата. Мюсюлманите пренощуваха на това място, където наличието на вода бе много малко.

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* нареди шатрата му да бъде издигната извън пределите на Мекка. Тук започнаха да чакат. Молитвите намāз, след настъпване на определеното за всеки намāз време, изпълняваха в пределите на Мекка. Водата от кладенците се изчерпа. Освен в ибрика на любимия ни Пейгамбер, не остана никаква вода. Даже за пиене нямаше. Намиращите се в трудно положение сподвижници казаха: „Нека душите ни бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Нямаме никаква вода, освен водата във вашия ибрик. Свършено е с нас."

Султанът на вселената ги успокои, казвайки: **„Докато аз съм сред вас, няма да погинете."** Изрече: **„Бисмиллях."** и сложи благословената си ръка върху ибрика. След това вдигна ръката си и когато им каза: **„Вземете!"** – измежду благословените му пръсти започна да тече вода, като от чешма. Мюсюлманите пиха до насита, извършиха частично обредно умиване (абдест), напълниха всичките си мехове и напоиха конете и камилите си. Наблюдаващият ги с усмивка Пратеник на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* отправи хамд към Всевишния Аллах.

Намиращият се в този ден на това място Хазрети Джāбир бин Абдуллах разказва: „Бяхме хиляда и петстотин човека. И сто хиляди да бяхме, водата щеше да стигне за всички ни."

Бӣ'ату-р-ридвāн

В Худейбийе при любимия ни Пейгамбер дойде вождът на племето Хузāа – Будейл. С това племе мюсюлманите от дълго време се намираха в приятелски отношения. Будейл съобщи на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, че курайшите, заедно с присъединилите се към тях съседни племена, са пристигнали в Худейбийе и са се заклели да се сражават до смърт. Султанът на вселената му каза: **„Ние не сме дошли тук да се сра-**

жаваме с никого, а сме дошли да извършим умра, да посетим Кябе и да извършим тавāф. Но, ако някой ни попречи да посетим Кябе-и Муаззама, с него ще се сражаваме. Несъмнено, войните са изтощили курайшите и са им донесли много загуби. Ако пожелаят, да им определя време за примирие и в този срок да са в безопасност. Да не застават между мен и другите племена, да ме оставят насаме с тях. Ако успея да надделея над тях и Аллāху теāлā ги дари с напътствие, то курайшите, ако пожелаят, също могат да станат мюсюлмани като тях. Ако не съумея да ги победя, както предполагат курайшите, то тогава ще се успокоят и силите им ще укрепнат. Ако Курайш не приеме моето предложение и иска сражение, то кълна се в Аллāху теāлā, в Чиято Длан е съществуването ми, в името на религията, за чието разпространение полагам усилие, ще се сражавам с тях, докато загубя главата си. И тогава Всевишният Аллах, без никакво съмнение, ще изпълни обещанието си за помощ.“

Вождът на племето Хузāа – Будейл се отправи към лагера на курайшите, за да им съобщи думите на Пейгамбера ни *(алейхиссалāту веселāм)*. Курайшите изслушаха Будейл и изпратиха един от видните си личности на име Урве бин Месӯд за преговори. Урве съобщи за твърдото решение на курайшите да не допуснат никого до Мекка. Любимият на Аллāху теāлā му каза: **„О, Урве! Кажи ми в името на Аллах, може ли да се попречи на жертвоприношението на тези камили, на посещението на Кябе и извършването на тавāф?“** и му каза същото, което каза и на вожда на племето Хузāа.

Урве слушаше любимия ни Пейгамбер и в същото време внимателно наблюдаваше действията на сподвижниците, тяхното поведение, уважението им един към друг и към Султана на световете. След като изслуша предложението на Пейгамбера *(салляллāху алейхи ве селлем)*, Урве стана от мястото си и се отправи към курайшите. Пристигайки при тях каза: „О, курайши! Знаете, че в качеството си на представител съм бил при много владетели като цезаря, негуса, хосроя. Кълна се, досега не съм виждал към някой от владетелите да се оказва такова уважение и почит, като уважението и почитта на мюсюлманите към Мухаммед. Никой от сподвижниците му не започва да говори, без да поиска разрешение от него. Ако падне косъм от главата му – грабват го и го крият в пазвите си за берекет. При него разговарят тихо. От уважение към него, не могат да го погледнат право в лицето и свеждат очи. Като им направи някакъв знак или им заповяда нещо, те са готови да го изпълнят, дори да им коства живота.

О, курайши! Колкото и да се хващате за мечовете си, към каквито и средства да прибегнете, те не биха ви предали нито един негов косъм. Даже не биха дали възможност на някого да му навреди и да го докосне с ръка. Такова е положението. Помислете си добре. Мухаммед ни предлага разумно предложение, приемете го!“

Курайшите не приеха думите му и се отнесоха грубо с него.

Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, след като не получи отговор от лагера на курайшите, изпрати Хазрети Хирāш бин Умеййе, за да им повтори предложенията. Езичниците се отнесоха много грубо с него. Заклаха камилата му и се нахвърлиха да го убият. Хирāш бин Умеййе *(радияллāху анх)* успя да се спаси и отивайки при любимия ни Пейгамбер, му разказа случилото се. Постъпката на езичниците разстрои много Любимия на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

В този момент от лагера на курайшите към Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* се приближаваше вождът на племето Ахāбиш – Хулейс. Този път езичниците изпратиха него. Любимият ни Пейгамбер, виждайки приближаващия се Хулейс, заповяда на сподвижниците си: **„Идващият към нас произхожда от племе, което почита жертвените животни, спазва заповедите на Аллāху теāлā и прави ибāдет Нему. Пуснете предназначените за жертвоприношение камили срещу него! Нека ги види!“** Сподвижниците пуснаха срещу него камилите и го посрещнаха с думите: „Леббейк! Аллāхумме Леббейк!“

Хулейс гледа дълго жертвените животни. Очите му се напълниха със сълзи. Не сдържайки се, каза: „Мюсюлманите възнамеряват само да посетят Кябе и да извършат тавāф. Да им се попречи е безумие. Кълна се в Господаря на Кябе, курайшите ще бъдат погубени заради тази тяхна неправилна постъпка.“ Чулият го Пратеник на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Така е, о, братко от рода Кинāне.“** Хулейс, от срам не можа да се приближи към Султана на световете и да го погледне в лицето. Върна се в лагера на курайшите и открито им каза мнението си: „Постъпвате неправилно като им забранявате да посетят Кябе.“ Курайшите още повече се изнервиха и го обвиниха в невежество. След него изпратиха Микраз бин Хафс, който бе известен с жестокостта си. И той, както другите представители, се върна със същия отговор. Курайшите започнаха да се опасяват от внезапно нападение от страна на мюсюлманите.

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* не искаше да остави нещата недовършени и реши да изпрати при курайшите човек, който да е уважаван от тях. Този човек бе Хазрети Осмāн. Любимият ни Пейгамбер заръча на Осмāн бин Аффāн *(радияллāху анх)* следното: **„Предай им, че не сме дошли тук да се сражаваме с никого. Дошли сме само да посетим Кябе и да извършим тавāф. Ще принесем в жертва камилите и ще се върнем. И ги призови към исляма!“** Любимият на Всевишния му заръча още да зарадва и всички мюсюлмани, намиращи се в Мекка, с вестта, че градът в скоро време ще бъде превзет.[191]

Хазрети Осмāн отиде при курайшите и им предаде думите на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Отговорът на курайшите бе същият.

---

[191] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 97

Позволиха само на него да направи тава̄ф на Бейтуллах, но Хазрети Осма̄н отказа, казвайки им: „Няма да извърша тава̄ф дотогава, докато не го извърши Расӯл *(алейхисселя̄м)*!“

Курайшите се ядосаха много и го задържаха. Но мюсюлманите получиха грешната вест, че Хазрети Осма̄н бе сторен шехӣд. Когато Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* чу това, много се натъжи и рече: **„Ако това е истина, няма да си отидем оттук, докато не се бием с тях.“** След това седна под дървото Семӯра и казвайки: **„Аллāху теāля̄ повели да ми се закълнете във вярност!“**, призова сподвижниците да му се закълнат във вярност.

Сподвижниците, поставяйки ръката си върху неговата, му се врекоха, че ще се сражават до смърт. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, поставяйки едната си ръка върху другата, се врече и за Хазрети Осма̄н. Любимият на Аллāху теāля̄ се зарадва много и каза на сподвижниците си: **„Никой от истински вреклите се под дървото няма да влезе в Джехеннема.“** Тази клетва бе наречена **„Бӣ’ату-р-ридва̄н“**.[192]

Положилите клетва сподвижници извадиха мечове и зачакаха Расӯл *(алейхисселя̄м)* да им даде знак.

През това време хората на курайшите, които наблюдаваха лагера на мюсюлманите, видяха полагащите клетва сподвижници и тяхната подготовка. Веднага отидоха в лагера си и съобщиха случващото се.

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, за всеки случай през нощта поставяше стражи, които да пазят вярващите. Една нощ, след като бе задържан Хазрети Осма̄н, петдесет езичници под командването на Микраз нападнаха мюсюлманите. Тази нощ дежуреха Мухаммед бин Меслеме *(радиялла̄ху анх)* и приятелите му. След кратка борба всички неверници, с изключение на Микраз, който успя да избяга, бяха заловени. Пленниците бяха докарани пред Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Той *(салляллāху алейхи ве селлем)* заповяда да задържат част от тях, а останалите ги освободи. На следващата нощ езичниците отново се опитаха да нападнат и отново бяха заловени. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* освободи и тях.

Спаси ме, о, Расӯляллах!

Курайшите разбраха че мюсюлманите са готови за сражение и всеки момент могат да ги нападнат, и ги обзе страх. Нямаха друг изход, освен да се договорят. Затова веднага изпратиха няколко души, начело със Сухейл бин Амр, като им казаха: „Договорете се при условие тази година да не влизат в Мекка.“

---

[192] Бухāрӣ, *“Мегāзӣ”*, 19; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 59; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 279; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 97

Любимият ни Пейгамбер прие представителите на Курайш. Първото желание на представителите бе освобождаването на пленниците им, но Султанът на вселената им каза: **„Няма да ги освободя, докато не оставите задържаните в Мекка сподвижници!“** Сухейл отвърна: „Постъпихте много съвестно и справедливо.“ и способства освобождаването на Хазрети Осма̄н и задържаните преди него десетима сподвижници. След тяхното освобождаване бяха освободени и задържаните езичници.

След дълги разговори се стигна до сключване на примирието. Хазрети Али бе избран за писар. Любимият на Алла̄ху теа̄ля̄ му заповяда: **„Пиши: „Бисмилля̄хиррахма̄ниррахӣм“!“** Сухейл веднага възрази: „Кълна се, аз не знам смисъла на думата Рахма̄н. Напиши „Бисмике Алла̄хумме“! Иначе не бих пристъпил към примирие.“ В сключването на това примирие Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* виждаше много мъдрост и затова каза: **„И „Бисмике Алла̄хумме“ е добре.“** и заповяда на Хазрети Али да го напише така. След това Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* продължи: **„Този договор е съставен между Пратеника на Аллах Мухаммед и Сухейл бин Амр“** Сухейл хвана ръката на Хазрети Али и обръщайки се към Пейгамбера ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, каза: „Кълнем се, ако бяхме приели, че ти си Пратеник на Аллах, не бихме ти попречили да посетиш Кяабе. Затова, вместо Пратеник на Аллах напиши Мухаммед син на Абдуллах!“ Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, приемайки и това, каза: **„Кълна се в Аллах, вие и да ме отричате, аз без никакво съмнение съм Пратеник на Алла̄ху теа̄ля̄. Писането на моето име и името на баща ми не може да премахне моето пророчество. О, Али! Изтрий го и напиши Мухаммед бин Абдуллах!“**

Сподвижниците не бяха съгласни с изтриването на думата Пратеник на Аллах. Казаха: „О, Али! Напиши Мухаммед Пратеника на Аллах, иначе само меча ще разреши отношенията ни!“ Тази защита на сподвижниците зарадва Пейгамбера ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, но той им направи знак с благословената си ръка да замълчат. Когато заповяда на Хазрети Али да изтрие написаното, той му каза: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Не мога да изтрия това.“ Любимият ни Пейгамбер го помоли да му покаже мястото. След това взе написаното и изтривайки посоченото място с благословения си пръст, заповяда да напишат „син на Абдуллах“.

След това започнаха да пишат точките на договора:

1. Договорът важи десет години. В този срок военните действия между двете страни са преустановяват.
2. Тази година мюсюлманите няма да посетят Кяабе. Посещението ще се състои през следващата година.
3. Идващите да посетят Кяабе ще останат в града три дни и няма да носят оръжие, освен мечовете, прибрани в ножниците.

4. Езичниците ще излязат от Кяабе и ще позволят на мюсюлманите да извършат свободно таваф.

5. Ако някой от курайшите стане мюсюлманин и отиде в Медӣна, без разрешението на неговия настойник, ще се върне, но ако някой от мюсюлманите премине на страната на курайшите, курайшите няма да го върнат. Тук Хазрети Омер попита: „О, Пратенико на Аллах! И това условие ли ще приемете?“ Любимият ни Пейгамбер, усмихвайки се, отговори: **„Да. Всевишният Аллах да отдалечи от нас тези, които отидат при тях!“**

6. Ако някой от сподвижниците пристигне в Мекка с намерение за хадж или умра, безопасността му ще бъде гарантирана.

7. Ще бъде гарантирана безопасността и на езичниците, които пътувайки към Шам, Египет и други места, се отбиват в Медӣна.

8. Останалите арабски племена могат да минат под покровителството на която страна поискат. Те са свободни в своя избор.[193]

Когато договорът бе готов и трябваше да се подпише, мюсюлманите забелязаха един човек, който, влачейки оковнамите си във вериги крака, се приближаваше към тях. Човекът се доближи до тях и се провикна: „Спасете ме!“ Представителят на курайшите Сухейл веднага скочи от мястото си и взимайки един бодлив клон, започна да го бие по лицето и главата. Човекът с всички усилия се добра до Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и го помоли: „Спаси ме, о, Пратенико на Аллах!“ Той бе окован във вериги от страна на баща си, защото бе приел исляма. Всеки ден бе подлаган на жестоки мъчения и принуждаван да се прекланя пред идолите. Възползвайки се от заминаването на езичниците в Худейбийе, той успя да скъса веригите, да излезе незабележимо от Мекка и да се добере до мюсюлманите. Този благословен човек бе Хазрети Ебӯ Джендел – синът на представителя на курайшите Сухейл.

Сухейл, посочвайки сина си, каза на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*: „Съгласно договора това е първият човек, който трябва да ми го върнеш.“ Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и неговите сподвижници се разчувстваха много. Всички с нетърпение очакваха отговора на любимия ни Пейгамбер. Той каза: **„Още не сме подписали договора.“** Но Сухейл, упорствайки, отвърна: „О, Мухаммед! Параграфите на договора бяха написани още преди синът ми да дойде тук. Ако не върнеш сина ми, няма да се подпиша под този договор.“

Пейгамберът ни *(алейхиссалятӯ веселямӯ)* му каза: **„Условията на договора да не засягат него, направи го от уважение към мен!“**, но езичниците не се съгласиха. И когато бащата започна да влачи Хазрети Ебӯ Джендел, той започна да вика: „О, Пратенико на Аллах! О, братя мюсюлмани! Нима, когато съм потърсил убежище при вас, ме връщате на езични-

---

[193] Бухāрӣ, *“Мегāзӣ”*, 35; Ебӯ Дāвӯд, *“Джихāд”*, 168; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 323; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 307; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 608; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 97-98

ците? Нима намирате за уместно да ме подлагат на ежедневни мъчения? О, Пратенико на Аллах! Нима ме връщате, за да ме отвърнат от моята религия?!..“

Сърцата на мюсюлманите се разкъсаха от тези негови молби. Започнаха да плачат. Очите на любимия ни Пейгамбер също се напълниха със сълзи. Отивайки при Сухейл, го помоли: **„Недей да постъпваш по този начин, не упорствай! Прости му в мое име!“**, но той бе категоричен.

Тогава Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, обръщайки се към Ебӯ Джендел, го утеши с думите: **„О, Ебӯ Джендел! Потърпи още малко! Потърпи това, на което те подлагат. Поискай възнаграждение за това от Аллāху теāлā! На теб и на другите слаби и самотни мюсюлмани като теб Аллāху теāлā непременно ще даде изход. Ние не можем да нарушим дадената дума. Не ни подобава.“**

Представителите на Курайш също се разчувстваха и не издържайки, казаха на любимия ни Пейгамбер: „О, Мухаммед! От уважение към теб ние го вземаме под свое покровителство. Няма да позволим на Сухейл да го измъчва.“ След тези техни думи Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и сподвижниците се поуспокоиха малко. (По-късно, след завоюването на Мекка Сухейл бин Амр, приемайки исляма, се включи в редиците на сподвижниците.)

Направиха две копия на договора и двете страни се подписаха, след което представителите на Курайш се върнаха в лагера си.[194] Радостта им бе голяма, защото според тях договорът бе в тяхна полза. Но всъщност не беше така. Този договор бе в полза на мюсюлманите и представляваше велика победа за тях, защото езичниците, преди всичко, признаха Ислямската държава. Освен това, безопасността на всеки един езичник, отиващ в Шам и Египет с търговска или с някаква друга цел, при отбиване в Медӣна, щеше да бъде гарантирана. По този начин езичниците щяха да видят отблизо начина на живот на мюсюлманите, да бъдат възхитени от справедливостта на ислямската религия, от прекрасните отношения на мюсюлманите един към друг и да заобичат исляма. В резултат на това те щяха да приемат исляма и да се причислят към редиците на сподвижниците. И с този договор, който щеше да важи десет години, броят на мюсюлманите, а заедно с това и тяхната мощ щеше да са увеличи. Ислямът щеше да бъде разпространен навсякъде.

Петата точка на договора, която гласеше: „Ако някой от курайшите стане мюсюлманите и се подслони в Медӣна, ще бъде върнат обратно...“ натъжи Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и той каза: **„Всевишният Аллах непременно ще създаде изход за тях.“**

След подписването на договора Любимият на Аллāху теāлā каза на сподвижниците си: **„Станете и заколете животните си! След като си об-**

[194] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 321; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 608; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VII, 405

ръснете главите излезте от ихрāм!“ Пейгамберът ни *(алейхиссалятy вес-селя̄м)* първи пренесе в жертва животното си. След това бръснарят му Хаз-рети Хирāш бин Умеййе му обръсна главата. Есхāб-и кирāм не позволиха да падне на земята нито един негов благословен косъм, разграбиха ги още във въздуха и ги съхраниха. Сподвижниците също пренесоха в жертва животните си, след което някои от тях си обръснаха главите, а някои се подстригаха.[195]

В Худейбийе останаха около двадесет дни. След това потеглиха към Медӣна. По пътя Всевишният Аллах низпосла сӯра „Фетх“, с която благовести Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, че ще довърши Своето благо към него и ще го подкрепи.

След завръщането на Султана на вселената в сияйната Медӣна един човек на име Ебӯ Басӣр от рода Сакӣф на племето Курайш прие исляма. Разбирайки, че няма да може да живее сред езичниците, той отиде пеша в Медӣна. Съгласно договора той не можеше да остане в Медӣна и затова се установи в Ӣс, намиращ се на брега на Червено море.[196]

Това място се намираше на търговския път, по който курайшите отиваха в Шам. След установяването на Хазрети Ебӯ Басӣр на това място, мюсюлманите от Курайш започнаха да напускат Мекка и да се присъединяват към него. Първият от присъединилите се към него бе Хазрети Ебӯ Джендел. Броят им постепенно нарасна. Станаха петдесет, сто, двеста, триста души. Керванът на курайшите се движеше по този търговски път, водещ към Шам. Хазрети Ебӯ Басӣр и присъединилите се към него мюсюлмани залавяха минаващите оттук курайши и ги призоваваха към исляма. С останалите се сражаваха и това постави Курайш в трудно положение.

Търговският път, водещ към Шам бе застрашен. Затова курайшите от Мекка изпратиха свои представители при Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Тези представители помолиха за отмяна на петата точка от договора. Любимият ни Пейгамбер прие тяхното искане. По този начин търговският път за Шам бе открит и мюсюлманите се преместиха в Медӣна при Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* и така постигнаха наградата за своето търпение.

ПИСМА, С КОИТО РАСӮЛЮЛЛАХ ПРИЗОВА КЪМ ИСЛЯМА

Писма, изпратени до различните владетели

След като се върна от Худейбийе изпратеният като милост за световете Пратеник на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* силно желаеше да разпространи исляма, да спаси хората от мъчението в Джехеннема и да им покаже пътя към вечното спасение. Поради тази причина възнамери да

---

[195] Бухāрӣ, *“Шурут”*, 15; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 323
[196] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 324; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 625

призове околните владетели към религията на Аллāху теāлā. Призивът се осъществяваше посредством писмени послания, отправяни по най-отбраните сподвижници. Тези сподвижници се отличаваха с изключителната си красота и красноречие. Посланията, адресирани до различните владетели бяха доставени от следните сподвижници: Дихйе Келбū *(радияллāху анх)* достави писмото, адресирано до императора на Византия, Амр бин Умеййе *(радияллāху анх)* – до негуса на Абисиния, Хāтиб бин Ебӯ Белтеа *(радияллāху анх)* – до управника на Египет, Сāлит бин Амр *(радияллāху анх)* – до владетеля на Йемāме, Шуджā бин Вехб *(радияллāху анх)* – до владетеля на Гассāн, Абдуллах бин Хузāфе *(радияллāху анх)* – до хосроя на Персия (Иран).[197]

До всеки един от владетелите бе написано отделно писмо. Под текста на всяко едно от писмата Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, със сребърния си пръстен, на който в три реда бяха гравирани думите: **„Аллах – Расӯл – Мухаммед“ („Мухаммед – Пратеника на Аллах)**, постави своя печат. Всеки един от избраните сподвижници, на сутринта преди да се отправи към съответната страна, се събуди, знаейки езика на тази страна. Това бе едно от чудесата на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*.[198]

Хазрети Амр бин Умеййе, който бе избран да отиде в Етиопия, щеше да поиска и разрешение от негуса Есхаме да върне в Медūна преселилите се там преди време мюсюлмани.

След недълго пътуване Амр бин Умеййе *(радияллāху анх)* пристигна в Абисиния и се яви пред негуса. Негусът слезе от трона си и с голямо уважение и любов взе писмото, целуна го, допря го до лицето и очите си, след което го отвори и нареди да го прочетат. В него пишеше:

„Бисмиллāхиррахмāниррахūм!

От Мухаммед, Пратеника на Аллāху теāлā, до негуса Есхаме, владетеля на Хабаша.

Мир на този, който следва правия път! О, владетелю! Благополучие на теб и хамд на Аллāху теāлā, Който те е дарил със Своята благодат. Няма друг бог освен Него. Той е Мелик (единственият Владетел на вселената)**, Куддӯс** (Който е чист и предпазен от грешки и всякакви други недостатъци)**, Селāм** (Който предпазва Своите раби от всякакви опасности)**, Му’мин** (Който дарява сигурност)**, ел-Мухеймин** (Който наблюдава и пази всичко)**!**

Свидетелствам, че Йсā *(алейхисселāм)* **е Негов дух и слово, което Всевишният Аллах е вдъхнал на непорочната, целомъдрената и отда-**

---

197 Бухāрū, *“Тефсūр”*, 4; *“Мегāзи”*, 77, 82, 84; *“Илим”*, 7; Муслим, *“Джихāд”*, 109; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 262; III, 441; Ибн Хишāм, *ес-Сūре*, II, 607; Бейхакū, *ес-Сунен*, II, 43, 353; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 259; Хузаū, *ет-Тахрūч*, 183-184; Кеттāнū, *ет-Тарайибу’л-Идāрийе*, I, 345-346

198 Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 15

лечената от земното Мерйем. Така тя забременя с Ӣсā (Исус)**. Аллāху теāлӯ го е създал със Своята сила така, както е създал Āдем** (Адам).

О, владетелю! Призовавам те към вяра в Аллāху теāлӯ, Който няма съдружници. Призовавам те да правиш ибāдет Нему и да ми се подчиниш, и повярваш в нещата, които Аллāху теāлӯ ми низпосла, защото аз съм Неговият пратеник, натоварен да призовава хората към това.

Сега вече те призовах към необходимото и ти дадох съвета, който е достатъчен за щастие в земния и отвъдния живот. Приеми моите наставления!

Мир за онези, които са постигнали напътствието, намерили правия път!“

Владетелят на Хабаша изслуша с голямо благоприличие и смирение писмото, веднага произнесе шехāда и стана мюсюлманин. След това рече: „Кълна се, той е очакваният от юдеите и християните пейгамбер. Пророкът, за чието идване ни благовестиха предишните пратеници. Ако имах възможност да отида при него, несъмнено щях да отида и да му слугувам.“ С голямо уважение постави писмото в една красива кутия и каза: „Докато това писмо е тук, доброто и изобилието няма да изчезнат от Хабаша.“[199]

Заедно с това писмо Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* изпрати още едно писмо, в което поиска владетелът на Хабаша да върне преселилите се там преди време мюсюлмани. Негусът изпълни молбата му, изпрати Хазрети Умму Хабӣбе – благословената жена на любимия ни Пейгамбер и майка на мюсюлманите, и намиращите се там сподвижници с кораби в Медӣна. Заедно с тях изпрати много подаръци и писмо до Любимия на Аллāху теāлӯ, в което съобщаваше, че е приел исляма.

Писмото, адресирано до византийския император трябваше да достави избраният от Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* Дихйе-и Келбӣ *(радияллāху анх)*. Хазрети Дихйе трябваше да предаде писмото на владетеля на Гассāн – Хāрис, който се намираше в Бусра, а той да го изпрати до ромейския император Ираклий.

Дихйе-и Келбӣ *(радияллāху анх)* взе с голямо уважение писмото от любимия ни Пейгамбер, отиде в Бусра, срещна се с Хāрис и му разкри повода за идването си. Хāрис изпрати Хазрети Дихйе заедно с Адӣ бин Хāтем, който по това време все още не бе мюсюлманин, в Йерусалим, където в този момент се намираше Ираклий. Когато пристигна в Йерусалим и пожела да се види с императора, придворните му казаха: „Пред цезаря ще вървиш с наведена глава, а когато застанеш пред него ще му се поклониш доземи и докато не ти разреши, няма да се изправиш.“

Тези техни думи засегнаха дълбоко Хазрети Дихйе и той им каза: „Ние мюсюлманите не се прекланяме пред никого, освен пред Аллāху теāлӯ. А и това не приляга на природата на човека.“ Придворните на цезаря казаха:

---

199 Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 198; III, 441; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 223; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 79; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 207-208

„В такъв случай цезарят никога не би приел писмото ти и би те изгонил." Хазрети Дихйе им каза: „Нашият пейгамбер Мухаммед *(алейхисселя̄м)* не позволява не само да му се прекланят, но и да направят лек поклон пред него. Отделя внимание на всеки, който иска да се види с него, та дори и роб да е. Приема го, изслушва го и му помага. Затова подчиняващите се нему са свободни, уважавани хора."

Тогава един от слушащите му каза: „Щом не искаш да се поклониш на цезаря ще ти покажа един друг начин, по който писмото ще достигне до него. Пред двореца му има едно място, където всеки следобед излиза да се разхожда и да си почива. Там има един минбер. Цезарят не се оттегля на почивка преди да е прочел писмата, поставени върху този минбер. Сега отиди и сложи писмото си върху този минбер и изчакай навън. Той ще види писмото ти и ще нареди да те извикат. Тогава вече може да изпълниш възложената ти задача."

Хазрети Дихйе направи така, както му казаха. Остави писмото на посоченото място. Ираклий взе писмото и нареди да му доведат преводач, който да знае арабски език. Преводачът започна да чете писмото. Най-отгоре, в самото начало на писмото, пишеше: **„Бисмилля̄хиррахма̄-ниррахӣм! От Мухаммед, Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄, до Ираклий, големеца на ромеите"** Тези думи не се понравиха на племенника на Ираклий – Йеннак. Той се ядоса много и така силно удари с юмрук преводача, че той се сгромоляса на земята и благословеното писмо падна от ръката му. Ираклий, обръщайки се към племенника си, го попита: „Защо направи така?" Йеннак му отговори: „Не виждаш ли? Започнал е писмото със своето име, вместо с твоето и вместо да напише „императора на ромеите" е написал „големеца на ромеите". Защо не е написал „императора на ромеите" и не е започнал с твоето име? Не, неговото писмо не би трябвало да се чете." Ираклий му отвърна: „Кълна се, ти или си много малоумен или си твърде луд. Не съм те познавал добре. Искаш да скъсаш и да изхвърлиш писмото още преди да съм го прочел, така ли? Кълна се в живота си, ако той е пратеник на Аллах, както твърди, тогава той има право да напише своето име преди моето и да ме нарече господар на ромеите. Аз съм само техен господар, не съм им владетел." и го изгони.

След това заповяда да доведат духовния водач на християните Ускӯф, който бе негов наставник. Нареди му да прочете писмото. Продължението на писмото бе следното:

„Мир за онези, които са постигнали напътствието, намерили правия път!

(О, голомецо на ромеите!) **Призовавам те към исляма. Приеми исляма, за да се спасиш. Приеми исляма и Алла̄ху теа̄ля̄ ще удвои наградата ти. Ако откажеш, грехът на всички християни ще бъде върху теб. Кажи: „О, хора на Писанието** (евреи и християни)**, елате към едно общо слово между нас и вас – да не служим на друг освен на Алла̄ху теа̄ля̄ и**

да не Го съдружаваме с нищо, и едни от нас да не приемат други за господари, освен Аллāху теāлӯ!“ А отвърнат ли се от това слово, кажете: „Засвидетелствайте. Ние сме мюсюлмани!“ (сӯра Āл-и Имрāн: 64)

Докато той четеше писмото, от челото на Ираклий се стичаше пот. Когато свърши, Ираклий каза: „Не съм виждал след времето на Сюлеймāн (Соломон) *(алейхисселяӯм)* писмо, започващо с „Бисмилляӯхиррахмāнир-рахӣм“ и се допита до Ускӯф. Той каза: „Кълна се, той е пророкът, за чието идване ни благовестиха Мӯсā и Ӣсā *(алейхимусселяӯм)*. Ние и без това очаквахме неговото идване.“

Ираклий го попита: „Какво би ме препоръчал да направя?“ Ускӯф каза: „Да му се подчиниш и да приемеш неговата религия.“, но Ираклий му отговори: „Знам, но това не е по силите ми, защото ако го направя ще загубя трона си и ще ме убият.“ След това нареди да доведат Хазрети Дихйе и Адӣ бин Хāтем. Адӣ каза: „О, господарю! Този човек, който е от арабите, притежаващи камили, кози и овце, говори за някакво удивително събитие в тяхната страна.“ Ираклий, обръщайки се към Хазрети Дихйе, го попита: „Какво е това събитие?“ Дихйе *(радияллāху анх)* отговори: „Сред нас се появи един човек. Каза, че е пейгамбер. Някои му се подчиниха, а други – не. Между нас-вярващите и неверниците се води война.“

След този разговор Ираклий започна да събира сведения за Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*. На управителя на Шам заповяда да намерят човек от неговия род и да му го доведат. В същото време изпрати и писмо до един свой приятел – учен от Рим, който знаеше езика иврит. В писмото, получено от учения, се казваше, че този човек е последният пейгамбер. Управителят на Шам пък срещна един търговски керван на курайшите, начело с Ебӯ Суфян, който по това време все още не бе мюсюлманин. Попита ги дали са от племето на човека от Хиджаз и ги отведе при императора. Императорът, който в този момент се намираше в една църква в Йерусалим заедно с везӣра си, прие Ебӯ Суфян и намиращите се с него тридесетима курайши.

Ираклий заповяда да му доведат преводач. По негова заповед преводачът ги попита:

- Кой от вас е най-близък роднина на този човек, който твърди, че е пейгамбер?

Ебӯ Суфян каза:

- Аз съм му най-близък. Той е син на чичо ми.

След това Ираклий заповяда да приближат към него Ебӯ Суфян, а останалите да застанат зад него. В началото Ебӯ Суфян отговаряше неправилно, но след заплаха от страна на императора се уплаши и започна да говори истината. Между тях се проведе следният разговор:

- Какво е потеклото на този човек? – попита Ираклий.
- От най-благородното потекло е на времето – отговори Ебӯ Суфян.
- Друг от вас преди него претендирал ли е, че е пейгамбер?

- Не.
- Имало ли е владетел сред предците му?
- Не.
- Кои го следват – благородниците или слабите и беззащитните?
- Слабите, беззащитните, младежите и жените. Възрастните и благородните люде са много малко.
- Онези, които го следват, увеличават ли се или намаляват?
- Увеличават се.
- Има ли някой, който, след като е приел неговата религия, да се е отказал от нея?
- Не.
- Някога лъгал ли е преди да започне да твърди, че е пейгамбер?
- Не.
- Имало ли е случай да не държи на думата си?
- Не, не е имало. Но в момента с него сме сключили договор и не знаем как ще постъпи.
- Какво ви заповядва той?
- Заповядва ни да служим само на Аллах, да не Го съдружаваме с нищо, забранява ни да се покланяме на идолите, на които са се покланяли нашите предци. Заповядва ни да отслужваме молитвата намā̄з, да бъдем справедливи, да помагаме на слабите, да се въздържаме от забраненото, да не нарушаваме дадената дума, да посещаваме роднините си.

След този разговор бе прочетено благословеното писмо на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Ираклий целуна писмото и го сложи върху очите си. В този момент ромеите започнаха да бърборят. Императорът заповяда да изведат навън Ебӯ Суфян и намиращите се с него курайшски търговци. Ебӯ Суфян, който тогава все още не бе мюсюлманин, тук, заклевайки се, изказа убеждението си, че делото на любимия ни Пейгамбер ще възтържествува.

Хазрети Дихйе, заставайки пред императора, каза: „О, владетелю! При теб ме изпрати един човек (Хāрис) от Бусра, който е по-благодетелен от теб. Кълна се в Аллāху теāлā̄, че човекът (т.е. Расӯлюллах), който ме изпрати при него е по-благодетелен и от него, и от теб. Ти трябва да изслушаш смирено моите думи и да приемеш наставленията. Ако не ги приемеш, не би могъл да бъдеш справедлив.“

Ираклий му каза да продължи. Тогава Хазрети Дихйе каза: „Аз те призовавам към Всевишния Аллах, за Когото Ӣсā *(алейхисселāм)* е кланял намāз. Призовавам те да повярваш в този неграмотен Пейгамбер, за чието идване е благовестил Мӯсā *(алейхисселāм)*, а след това и Ӣсā *(алейхисселāм)*. Ако желаеш да спечелиш щастие както на този, така и в отвъдния свят, си ги представи. Иначе ще пропуснеш щастието в отвъдния свят и ще останеш в безверие и съдружаване. Знай много добре, че твоят Господар Всевишният Аллах е Погубващият угнетителите и Променящият благата.“

Ираклий отвърна: „Аз не оставям непрочетени писмата, достигащи до мен, и за всяко нещо, което не знам, се допитвам до учените. И това винаги ми е носело само добро. Дай ми време да помисля и да открия истината." После Ираклий извика Хазрети Дихйе при себе си и му каза: „Аз знам, че човекът, който те изпрати, е последният пейгамбер, за чието идване се провъзгласява в свещените писания и чието идване се очаква. Но, ако му се подчиня, страх ме е да не ме убият ромеите. Най-добре ще е да те изпратя при най-големия им учен Дагатър, когото уважават и ценят повече от мен. Ако той приеме тази религия, всички ромеи ще го последват. Тогава и аз ще им разкрия вярата си." След това Ираклий написа писмо до Дагатър и го изпрати по Хазрети Дихйе.

Хазрети Дихйе предаде на Дагатър и писмо от Пратеника на Аллāху теāлā *(саллялλāху алейхи ве селлем)*. Християнският учен, след като прочете писмата и узна за качествата на любимия ни Пейгамбер, каза, че несъмнено това е последният пратеник, за чието идване бе съобщено от Хазрети Мӯсā и Хазрети Ӣсā, и прие исляма. Затвори се в дома си и три седмици не излезе да чете неделните си проповеди. Християните започнаха да викат: „Какво му е на Дагатър? Не излиза навън, откакто се срещна с този арабин. Искаме Дагатър!"

Дагатър съблече черното си расо, облече бели дрехи, взе тоягата си и отиде в църквата. След като се събраха всички, той стана от мястото си и каза: „О, християни! Знайте, че ни е изпратено писмо от Ахмед *(алейхиссе-лям̄)*. Призовава ни към истинската религия. Аз без съмнение знам и вярвам, че той е истински пратеник на Аллāху теāлā." Чувайки тези думи, християните се нахвърлиха върху Дагатър и биейки го сториха шехӣд.

Хазрети Дихйе се върна при Ираклий и му съобщи за случилото се. Той му каза: „Не ти ли казах, че за християните Дагатър е по-скъп от мен? Ако узнаят, ще ме убият като него."

В „Сахӣх" на Бухāрӣ и в съобщението, предадено от Зухрӣ се казва: „Ираклий събра видните ромеи в двореца си в Хомс и заповяда да заключат вратите на двореца. Изкачи се на едно високо място и каза: „О, ромеи! Искате ли щастие, спокойствие и вечно господство. Искате ли да се подчините на думите на Ӣсā *(алейхисселям̄)*?" Ромеите попитаха: „О, владетелю! Как да постигнем това?" Ираклий каза: „О, ромеи! Събрал съм ви за нещо добро. Получих писмо от Хазрети Мухаммед. Призовава ме към исляма. Кълна се, той е пейгамберът, когото очаквахме, за когото се споменава в писанията ни и чиито признаци знаем. Да му се подчиним и да се спасим и в земния, и в отвъдния живот." Като чуха това, всички започнаха да мърморят и злословят и да бягат към вратите, но те бяха залостени и не успяха да излязат. Ираклий, като видя тези техни действия, тази враждебност към исляма, се уплаши за живота си и каза: „О, ромеи! Казах ви това, за да проверя колко сте привързани към вашата религия. Видях с очите си привър-

заността ви и това ме зарадва.“ Като чуха тези думи, ромеите му се поклониха доземи и след отварянето на вратите излязоха от двореца.[200]

Императорът извика Хазрети Дихйе, разказа му за случилото се и го отправи в Медӣна с много подаръци и писмо до любимия ни Пейгамбер. Цезарят пожела да стане мюсюлманин, но от страх да не загуби живота и властта си, не прие исляма. В него пишеше:

„До Мухаммед, благовестения от Ӣсā *(алейхисселя̄м)*, Пратеник на Аллāху теāля̄, от цезаря на Византия!

Изпратеният от вас човек дойде при мен с писмото ви. Аз свидетелствам, че вие сте истинки пратеник на Аллах. Всъщност ние открихме вашите качества в Инджӣл и Ӣсā *(алейхисселя̄м)* ни беше известил за вас. Призовах ромеите към вашата религия, но те не приеха. Ако бяха ме послушали, несъмнено за тях щеше да е добре. Колко много желая да съм до вас, да ви слугувам, да мия краката ви.“

Когато Хазрети Дихйе пристигна в Хисмā, в долината Шенāр – една от долините на Джузāм, го нападнаха Хунейд бин Ус, неговите хора и сина му и го ограбиха. Иззеха му всичко, освен старите му дрехи. Хазрети Дихйе отиде при Дубейб бин Рифāе бин Зейд и племето му, които живееха в тази местност и бяха приели исляма. Разказа им случилото се и те нападнаха Хунейд бин Ус и племето му и взеха ограбеното. По-късно Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* изпрати срещу Хунейд бин Ус и хората му Зейд бин Хāрис *(радияллāху анх)*, и всички в тази местност приеха исляма.

Пристигайки в Медӣна, Хазрети Дихйе отиде направо в къщата на любимия ни Пейгамбер. Почука на вратата. Султанът на вселената попита: **„Кой е?“** Хазрети Дихйе отговори: „Дихйет-ул Келбӣ.“ Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* му заповяда да влезе. Той влезе и разказа всичко с най-малки подробности. След това му прочете писмото на Ираклий. Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* каза: **„Той ще остане още известно време** (на трона си)**. Тяхното управление ще продължи, докато писмото ми се намира при тях.“**[201]

Ираклий написа в писмото си, че е приел исляма, но Расӯл *(алейхисселя̄м)* каза: **„Той лъже! Не се е отвърнал от религията си.“** Императорът обви писмото в лъскав копринен плат и го съхрани в кръгла златна кутийка. Семейството му скри писмото и го запази в тайна. Вярваха, че докато това писмо се намира при тях ще продължи управлението му. Така и стана.

Любимият на Аллāху теāля̄ преди да изпрати Хазрети Хāтиб бин Ебӯ Балтеа при владетеля на Египет, попита сподвижниците си: **„Кой ще занесе това писмо до владетеля на Египет, очаквайки въздеяние за това от Всевишния Аллах?“** Хазрети Хāтиб скочи от мястото си и каза: „Аз ще го

[200] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 259
[201] Бухāрӣ, *“Тефсӣр”*, 4; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 441; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 353; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 259

занеса, о, Пратенико на Аллах!“ Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„О, Хāтиб! Всевишният Аллах да стори това дело благословено за теб!“**

Хазрети Хāтиб бин Ебӯ Белтеа взе писмото, сбогува се с любимия ни Пейгамбер и семейството си и се отправи на път. Узна, че владетелят се намира в Александрия и отиде в двореца му. Пазачът, преди да го приеме в двореца, научи за неговите намерения и му оказа голямо уважение. Не го накара да чака. Хазрети Хāтиб се качи на една лодка и отиде при Мукавкис, който се намираше в един кораб и разговаряше с подчинените си. Хазрети Хāтиб му подаде писмото на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Мукавкис започна да чете:

„Бисмиллāхиррахмāниррахӣм!

От Мухаммед, раб на Аллāху теāлā и Негов пратеник, до Мукавкис, големеца на коптите (старото население на Египет). **Мир на онези, които следват напътствието! Призовавам те към исляма, за да намериш спасение. Стани мюсюлманин, за да се спасиш и Аллāху теāлā ще удвои наградата ти. Ако се отвърнеш, грехът на коптите ще бъде върху теб. „О, хора на писанието** (евреи и християни)**, елате към едно общо слово между нас и вас – да не служим на друг освен на Аллāху теāлā и да не Го съдружаваме с нищо, и едни от нас да не приемат други за господари, освен Аллāху теāлā!“ А отвърнат ли се от това слово, кажете: „Засвидетелствайте. Ние сме мюсюлмани!“** (сӯра Āл-и Имрāн: 64)

Мукавкис събра религиозните и държавните си деятели и проведе пред тях следния разговор с Хазрети Хāтиб. Каза му:

- Искам да те питам някои неща, които са ми неясни.
- Готов съм да отговоря – каза Хазрети Хāтиб.
- Говори ми за човека, който те е изпратил. Той пейгамбер ли е?
- Да, той е пейгамбер.
- Ако той е наистина пейгамбер, защо тогава той не е проклел своето племе, което го принуди да напусне родното му място и да търси убежище на другаде?
- Ти вярваш в пророчеството на Ӣсā бин Мерйем *(алейхисселāм)*, нали? Народът му го предаде и поиска да го убие, но въпреки това той не го прокле, и Аллāху теāлā го възнесе на небесата. Възнагради го. Не трябваше ли той да се обърне към Всевишния Аллах с молба за унищожението на своя народ? Но той не го направи.
- Отговори прекрасно. Наистина, ти си мъдър човек и си изпратен от човек, който е мъдрец. Тази вечер остани при нас, утре ще ти дам отговор.

Хазрети Хāтиб, имайки предвид фараона, живял по времето на Мӯсā *(алейхисселāм)*, каза:

- Преди теб тук имаше един владетел, който претендираше, че е бог и Всевишният Аллах го наказа както в земния живот, така и в отвъдния. Вземи си поука от това, за да не бъдеш поука за други.

- Ние си имаме религия и не бихме я оставили дотогава, докато не видим по-добра от нея.
- Islamът превъзхожда религията, към която си превързан. Ние те призоваваме към исляма, към последната религия, която Всевишният Аллах е избрал като религия за всички хора. Този Пейгамбер призовава към исляма не само теб, но всички хора. От тях най-грубо, най-жестоко постъпиха с него курайшите, юдеите проявиха най-голяма враждебност, а християните му бяха най-близки. Кълна се в Аллāху теāлā, както Мӯсā *(алейхисселяӯм)* е съобщил благата вест за Ӣсā *(алейхисселяӯм)*, така и Ӣсā *(алейхисселяӯм)* е съобщил благата вест за Мухаммед *(алейхисселяӯм)*. Ние те приканваме към Корāн-и керӣм така, както ти приканваш юдеите към Евангелието. Без съмнение, известно ти е, че всеки пейгамбер е изпратен на определен народ и този народ задължително трябва да се подчини на него. Ти живееш във времето на Мухаммед *(алейхисселяӯм)* и ние, съответно, те призоваваме към тази нова религия.

Мукавкис отвърна:
- Аз изследвах религията на този пратеник и не открих нещо, което да е неприемливо за разума в неговите повели и забрани. Той не е магьосник, предсказател и лъжец. У него открих някои от признаците, характерни за пейгамберите. Разкриването на тайните е един от признаците. И така де е, бих искал да си помисля малко.

Но през нощта Мукавкис събуди Хазрети Хāтиб и му каза, че иска да му зададе още много въпроси, относно Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Той започна:
- Искам да те питам три неща, ако ми обещаеш, че ще кажеш истината.
- Винаги ще ти казвам истината. Питай ме!
- Мухаммед към какво призовава хората?
- Призовава ги да служат единствено на Аллāху теāлā, да изпълняват ежедневно петкратната молитва намāз, да говеят през месец рамазāн, да държат на думата си, забранява да се хранят с месото на мъртви животни.

Тогава Мукавкис каза:
- Опиши ми го!

Хазрети Хāтиб описа накратко външността на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. При описанието пропусна някои от отличителните му белези. Тогава Мукавкис каза:
- Пропусна да споменеш за червенината в очите му, за печата на пророчеството, който се намира на гърба му. Качва се на магаре, облича дрехи от соф (тънък вълнен плат), яде фурми и ястия с много малко месо. Чичовците му и техните деца го закрилят.

Хазрети Хāтиб каза:
- И тези качества са характерни за него.
- Използва ли антимон? – попита Мукавкис.

- Да. Оглежда се в огледалото, вчесва се. Винаги носи огледало, гребен, антимон и мисвак, и във време на война, и във време на мир.
- Знаех си, че предстои идването на един последен пейгамбер, но си мислех, че той ще е от Шам, защото предходните пейгамбери бяха оттам. Всъщност знаехме от писанията ни, че последният пратеник ще е от Арабия, от бедна страна. Без съмнение, времето на неговата поява е сега. Ние сме срещали неговите качества в писанията ни. А що се отнася до неговия призив, коптите не биха ме послушали и не биха му се подчинили, а и аз не бих се оттеглил от трона. Този пратеник ще господства над много страни, а след неговата смърт неговите сподвижници ще достигнат до нашите земи и най-накрая ще завладеят и тях. Няма да спомена нито една дума на коптите относно това, нито пък ще съобщя на някого за този разговор.

След този разговор Мукавкис повика писаря си и му заповяда да напише следното:

„До Мухаммед, сина на Абдуллах, от големеца на коптите Мукавкис!

Мир на теб. Прочетох писмото ти. Разбрах това, което споменаваш в писмото си и това, към което ме призоваваш. Знаех си, че предстои идването на един пратеник, но си мислех, че той ще се появи в Шам. Оказах добър прием на посланика ти. Изпращам ти в дар две робини с висок статус сред коптите и дрехи. Изпращам ти и едно муле.“

Мукавкис не направи нищо повече от това, не стана и мюсюлманин. Хазрети Хāтиб остана пет дни в Египет. Мукавкис се отнесе с него много гостоприемно и му оказа голямо уважение. След това му каза: „Веднага се върни в страната си, при господаря си! Заповядах да му приготвят две наложници, две животни, хиляда мискала злато (един мискал = 4,8 гр.), дрехи и други дарове. На теб заповядах да дадат сто динара и дрехи. Замини оттук! Внимавай, коптите да не чуят нито една дума от твоята уста.“

Другите дарове, които Мукавкис изпрати на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, бяха следните: кристална чашка, ароматен мед, чалма, египетски ленен плат, тамян, ароматни парфюми, бастун, антимон, розово масло, гребен, ножица, мисвак, огледало, игла и конец.

Хазрети Хāтиб бин Ебӯ Белтеа се върна в Медӣна. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* прие даровете, изпратени му от Мукавкис. Хазрети Хāтиб даде писмото му и когато предаде думите му, Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Колко лош човек! Предпочита трона** (властта) **пред вярата, но този трон няма да му остане навеки.“**[202]

Двете наложници, изпратени в дар на любимия ни Пейгамбер – Мāрийе и сестра ѝ Сӣрӣн, благодарение на Хазрети Хāтиб *(радияллāху анх)*, приеха исляма по пътя и станаха мюсюлмани. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* много се зарадва на приемането им на исляма и взе за жена

[202] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре,* II, 607; Ибн Саад, *ет-Табакāт,* I, 260

Мāрийе. От нея се роди сина му Ибрāхим. Сестра ѝ Сӣрӣн даде за жена на Хассāн бин Сāбит – поета на Любимия на Аллāху теāля̄.

Двете изпратени животни бяха от най-хубавата порода, козината им бе почти бяла. Мулето нарекоха Дулдул, а магарето – Уфейр или Йāфӯр. Дотогава в Арабия не бяха виждали муле със светла козина. А кристалната чаша Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* използваше за пиене на вода.

Мукавкис постави писмото на Султана на вселената в кутия от слонова кост, запечата я и я остави на съхранение при една от своите наложници. (Това писмо през 1267 г. (1850 г.) бе открито в един стар манастир, намиращ се в областта Ахмин, в Египет, сред книгите на коптите, после бе купено от страна на 96-ия халӣф на мюсюлманите и султāн на Османската държава – Абдулмеджӣд Хāн и поставено на съхранение в музея „Топкапъ сарайъ“ в Истанбул.)

Писмото до владетеля на Персия бе изпратено по Хазрети Абдуллах бин Хузāфе. Високомерният хосрой – владетелят на Персия взе ценното писмо на Султана на вселената и заповяда на писаря си да му го прочете. Но когато чу началото на писмото, което гласеше:

„Бисмилля̄хиррахмāниррахӣм!

От Мухаммед, Пратеника на Аллāху теāля̄, до хосроя, големеца на Персия...“ надменният владетел побесня, взе писмото и го разкъса. След това се опита да изгони Хазрети Абдуллах от двореца си, но той, обръщайки се към хосроя и неговите хора, каза:

„О, жители на Персия! Не вярвате в пейгамберите и не признавате писанията. Броените ви дни на тази земя, върху която живеете минават, живеете като в сън!..

О, хосрой! Колко много владетели преди теб управляваха, сядайки на този трон. Тези, които изпълняваха повелите на Аллāху теāля̄, заслужиха безброй блага, а тези, които не изпълняваха – заслужиха Неговото наказание.

О, хосрой! Това писмо, всъщност беше едно голямо благо, но ти го омаловажи. Кълна се в Аллāху теāля̄, когато тази религия, която ти принизи, достигне дотук, ти ще търсиш място да се скриеш!..“

След това Хазрети Абдуллах напусна двореца и много бързо се отдалечи оттам. Когато се върна в Медӣна и съобщи на Предводителя на пейгамберите за случилото се, той каза: **„О, Аллах мой! Разкъсай на парчета него и властта му така, както той разкъса писмото ми!“**

Всевишният Аллах прие молбата на Своя Любим *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Хосроят бе убит от собствения си син и разкъсан на парчета от него, а по време на управлението на Хазрети Омер, Персия бе изцяло завладяна от мюсюлманите.[203]

---

[203] Бухāрӣ, *“Тефсӣр”*, 4; *“Мегāзи”*, 77, 82, 84; *“Елм”*, 7; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 607; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 189, 259; Хузаӣ, *ет-Тахрӣч*, 184

Хазрети Шуджā бин Вехб бе изпратен до владетеля на Гассāн – Хāрис бин Ебӯ Шимр. Шуджā *(радияллāху анх)* първо поговори с придворния пазач на владетеля и го призова към исляма. Той прие неговия призив и изпрати поздрави на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(саллāллāху алейхи ве селлем)*. Веднага го заведе при владетеля. Хāрис бин Ебӯ Шимр прочете писмото, ядоса се и го захвърли на земята. Хазрети Шуджā веднага се върна в Медӣна и разказа всичко на Любимия на Аллāху теāлӯ. Любимият ни Пейгамбер се разстрои и каза: **„Царството му да бъде унищожено!“** Не след дълго Хāрис бин Ебӯ Шимр почина и царството му се разпадна.[204]

Хазрети Салӣт бин Амр бе изпратен при Хевзе бин Али, владетеля на Йемāме, който бе християнин. В писмото, изпратено му от Пратеника на Аллāху теāлӯ *(саллāллāху алейхи ве селлем)*, пишеше:

„Бисмилляхиррахмāниррахӣм!

От Мухаммед *(алейхисселяӯм)*, **Пратеника на Аллāху теāлӯ, до Хевзе бин Али.**

Мир за онези, които са постигнали напътствие, намерили правия път! (О, Хевзе!) **Знай, че islямът ще се разпространи до най-далечните места, където могат да отидат камилите и конете и ще надделее над всички религии. И ти приеми исляма, за да се спасиш. Ако станеш мюсюлманин, ще ти оставя управлението на онова, което сега владееш...“**

Владетелят на Йемāме Хевзе не прие призива към исляма, съдържащ се в писмото на Расӯллюллах *(саллāллāху алейхи ве селлем)*. Жаждата за власт и богатството го заслепиха и остана лишен от неповторимата възможност да получи ду'āта на Султана на вселената. Хазрети Салӣт бин Амр, съжалявайки го, каза: „О, владетелю на Йемāме! Ти си големецът на това племе. Цезарите, които ги смяташе за велики, умряха и станаха пръст.

Истинските големци са тези, които изпълняват повелите на Аллāху теāлӯ, въздържат се от забраненото, тези, които заслужават Дженнета. Отбягвай да отклоняваш от правия път тези, които са приели вярата. Съветвам те да изпълняваш повелите на Аллāху теāлӯ, да се въздържаш от забраненото. Ако повярваш и изпълняваш повелите на Аллāху теāлӯ ще можеш да влезеш в Дженнета, ако ли не – ще останеш в Джехеннема.

Ако приемеш наставленията ми, ще си пазен и ще постигнеш очакванията си, но ако не ги приемеш, вече нищо не мога да сторя за вас.“

Хевзе не се вслуша в думите на Хазрети Салӣт. Оставането му в Йемāме вече бе безполезно и той се върна в Медӣна. Съобщи на любимия ни Пейгамбер за случилото се и той много се натъжи. Недълго след това пристигна вестта за смъртта на Хевзе. Привързаността му към властта свърши в гроба му, превърнал се в яма от ямите на Джехеннема.[205]

---

[204] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 607; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 261

[205] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 607; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 189, 259

Шестимата ислямски вестоносци изпълниха възложените си задачи – известиха големите държави за исляма, за истинското щастие. В резултат на това владетелят на Хабаша прие исляма, получи честта да види сподвижниците и бе удостоен с благословената ду'ā на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Византийският император Ираклий и египетският управник Мукавкис не приеха исляма, но уважиха писмата, оказаха добър прием на посланиците и изпратиха дарове на Султана на вселената. Владетелите на Гассāн и Персия се отнесоха грубо с посланиците и показаха открито своята враждебност. Владетелят на Йемāме не прие призива, но пък се отнесе добре с ислямския посланик.

ПРЕВЗЕМАНЕТО НА ХАЙБЕР

В Медӣна имаше юдеи, които се обявяваха за мюсюлмани, но всъщност бяха лицемери. Сред тях бе и известният магьосник Лебӣд бин Асам. Юдеите, давайки му злато, му казаха: „Знаеш как Мухаммед изгони племето ни от Медӣна и как уби мъжете ни. Искаме да го накажеш, като му направиш магия.“ Лебӣд се съгласи и се опита да се сдобие с благословените коси на любимия ни Пейгамбер и зъби от гребена му. Това свое желание осъществи чрез едно юдейско дете, което служеше при Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

Получавайки благословените коси на Пейгамбера ни *(алейхиссалāту весселāм)* и зъбите от гребена му, върза единадесет възела на един конец и духна по тях. Сложи ги под един камък, намиращ се на дъното на един кладенец. След това, здравето на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* се влоши. Бе на легло дни наред. Сподвижниците го посещаваха често, виждаха как от ден на ден здравето му се усложнява и сърцата им се късаха. Вместо сълзи проливаха кръв от очите си. През това време лицемерите се радваха.

Един ден Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза на майка ни Хазрети Āише: **„О, Āише! Знаеш ли, Всевишният Аллах ми съобщи онова, което ще ме излекува. Двама души** (Джебрāил и Микāил) **дойдоха при мен. Единият от тях седна до главата ми, а другият – до краката ми. Единият попита другия:** „Каква е болестта на този човек?“ **Той отговори:** „Направена му е магия.“ „Кой е направил магията?“ **попита първият.** „Лебӣд бин Асам.“ **отговори другото мелāике. Пак го попита:** „Какво е използвал за направата на тази магия.“ **Той отговори:** „Гребен и коси, и една мъжка пъпка от финикова палма.“ **Първият попита:** „Къде е сложена магията?“ **Другият отговори:** „В кладенеца Зервāн.“[206]

---

[206] Бухāрӣ, "Бед'ул-Хак", 11; "Тъб", 47; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 63; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 341; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 196

Кладенецът Зерва̄н се намираше в градината на племето Бенӣ Зурайк. Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* изпрати Хазрети Али, Зубейр, Талха и Аммā̄р *(радияллā̄ху анхум)* до този кладенец. Те го пресушиха и вдигнаха камъка, намиращ се на дъното му. Под този камък намериха конец с единадесет възела. Взеха го и го занесоха на Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*. Колкото и да се опитаха да развържат възлите, не успяха. Яви се Джебрā̄ил *(алейхисселя̄м)* и донесе сӯра „Фаляк“ и сӯра „Нā̄с“. Тези две сӯри се състояха от общо единадесет ā̄йета. След всеки прочетен ā̄йет от страна на Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* се развързва един възел. Когато възлите свършиха, състоянието на Султана на световете се подобри и той оздравя.

Юдеят бе заловен и отведен при любимия ни Пейгамбер. Пророкът *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* му каза: **„Всевишният Аллах ме извести за магията, направена от теб, и ми показа мястото му. Защо го направи?“** „От любов към златото.“ отговори той. Част от сподвижниците казаха: „О, Пратенико на Аллах! Ако ни позволите, да му отсечем главата!“, но Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, който не наказваше никого заради себе си, не им позволи, като им каза: **„Божието наказание, което ще го застигне накрая, ще е по-сурово.“**[207]

Юдеите, след изгонването им от Медӣна, се бяха заселили в северните части на Арабия – една част в Хайбер, а друга част – на север, в Шам. Поводът за тяхното изгонване бе организираният от тях заговор за убийството на Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*. С всеки изминал ден тяхната ненавист към мюсюлманите и жаждата им за отмъщение ставаха все по-силни. Искаха колкото се може по-скоро да убият Любимия на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* и да свършат с исляма. Някои от видните им личности казаха: „Да поискаме подкрепа от рода Гатафан и да се сражаваме заедно срещу мюсюлманите.“ Други пък предложиха: „Да призовем на помощ юдеите от Федек, Теймā̄ и от долината ел-Корā̄, и да нападнем мюсюлманите, преди те да ни нападнат, и да им отмъстим.“

Юдеите от Хайбер приеха тези думи и призоваха на помощ околните юдейски племена и рода Гатафан. От рода Гатафан дойдоха много подбрани войни и се заеха с приготовленията в Хайбер.

Султанът на световете бе уведомен за техните приготовления и веднага отправи за Хайбер Хазрети Абдуллах бин Равā̄ха, заедно с трима сподвижници, за да разузнаят положението. Хайбер бе богат със своите градини и лозя, земите му бяха плодородни. В града имаше осем крепости, които бяха добре укрепени. Хазрети Абдуллах изпрати единия от приятелите си в крепостта Шикк, другия – в крепостта Кетӣбе, а третия – в крепостта Натā̄т. Самият той влезе в друга крепост и в продължение на три дни всеки един от тях наблюдава отблизо юдеите и техните приготовления. След три

[207] Бухā̄рӣ, "Тъб", 47; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 63; Ибн Саад, *ет-Табакā̄т*, I, 198

дни се срещнаха на уговореното място, върнаха се бързо в Медӣна и разказаха на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* за приготовленията на юдеите.

Любимият ни Пейгамбер, за да предотврати нападението на юдеите, реши да тръгне към Хайбер и заповяда на сподвижниците си да се приготвят бързо. Юдеите от сияйната Медӣна, като чуха за това решение на мюсюлманите, се разтревожиха и се опитаха да ги спрат, като им говореха: „Кълнем се, ако бяхте видели укрепленията на Хайбер и смелите му войни, не бихте стъпвали никога там! Крепостите с високи кули, намиращи се на върха на планините, са охранявани от добре въоръжени храбри войни. Хиляди войни от околните племена са им дошли на помощ. Възможно ли е да покорите Хайбер?!..“ Безстрашните сподвижници, отговаряйки им: „Всевишният Аллах е обещал на Своя Любим завладяването на Хайбер.“ показваха своята решителност и това още повече плашеше угрижените за своите събратя юдеи.

Водачът на лицемерите Абдуллах бин Убей изпрати бързо следното съобщение до Хайбер: „Мухаммед идва срещу вас с малобройна войска. Няма страшно, но бъдете предпазливи! Приберете имуществото си в крепостите. Посрещнете ги извън крепостта!“

Сподвижниците приключиха с приготовленията, сбогуваха се със семействата си, и се събраха около Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Ислямската войска наброяваше хиляда и шестстотин души, двеста от които бяха конници. Всички те бяха готови да изпълняват заповедите на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, да спомагат за разпространението на исляма, да се сражават и да станат шехӣди по пътя на Аллāху теāлā. Някои жени идваха при Расӯл *(алейхисселяāм)* и искаха позволение от него, за да могат да тръгнат с муджāхидите и да помагат в готвенето, в грижите за ранените и в други неща. Пейгамберът ни *(алейхиссаляāту весселяāм)* прояви милост, не пожела да ги лиши от този севāб и им позволи да отидат. Към тях се присъединиха и двадесет жени, начело с благословената жена на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* Хазрети Умму Селеме.[208]

Любимият ни Пейгамбер остави за свой заместник в Медӣна Хазрети Сибā от племето Гифāр (според друго предание Хазрети Нумейле бин Абдуллах) и даде заповед за тръгване. С възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ се отправиха на път. Сподвижниците с уважителни причини и малките момчета, които не бяха допуснати в редиците на ислямската войска, гледаха своите роднини с благородна завист, произнасяха текбӣр и отправяха ду’ā за тях.

[208] Ебӯ Дāвӯд, *“Джихāд”*, 152; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 685

Годината бе седма от Хиджра. Хазрети Али носеше свещеното знаме, а Хазрети Омер командваше дясното крило на ислямската войска.[209] Пътят минаваше радостно. Поетите чрез своите стихове отправяха благодарности към Всевишния Аллах за благата, с които Ги дарява, произнасяха салева̄т за любимия ни Пейгамбер и възхваляваха славните сподвижници. А сподвижниците, възвеличаваха Алла̄ху теа̄ля̄ с думите: „Алла̄ху екбер! Алла̄ху екбер! Ля̄ иля̄хе илляллā̄ху валла̄ху екбер!“ и всичко наоколо кънтеше. При всяко спиране за почивка Султанът на вселената се обръщаше към Алла̄ху теа̄ля̄ със следната ду’а̄: **„О, Аллах мой! Търся убежище при Теб от притесненията за бъдещето, от тревогите за миналото, от безсилието и леността, от стиснатостта, от страхливостта и задлъжнялостта, тегнеща на гърба, и от гнета на угнетяващи и несправедливи хора!“** Когато наближиха Хайбер любимият ни Пейгамбер заповяда на войската да спре и започна да се моли: **„О, Аллах мой, Господарю на небесата и на онова, над което хвърлят сянка! О, Аллах мой, Господарю на земите и на онова, което се намира върху тях! О, Аллах мой, Господарю на шейта̄ните и на онова, което заблуждават! О, Аллах мой, Господарю на ветровете и на онова, което отвяват! Молим се на Теб за доброто на това място, за доброто на неговите жители и за доброто на всичко, което се намира в него! Търсим закрила при Теб от злото на това място, от злото на неговите жители и от злото на всичко, което е в него!“** От устата на сподвижниците се лееха думите: „А̄мӣн, а̄мӣн.“ След това, обръщайки се към сподвижниците си, каза: **„Напред с „Бисмилля̄хиррахма̄нир-рахӣм“!“**

Мюсюлманите отново потеглиха. В близост до крепостта Ната̄т, един от най-укрепените крепости на Хайбер, спряха и разположиха лагера си. Бе вечер. Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* не предприемаше атака срещу врага си през нощта. Изчакваше да се съмне и първо го призоваваше към исляма, и ако не приеме, започваше да се сражава. Затова изчакваше да се съмне. Никой от юдеите не забеляза пристигането на ислямската войска.

След изпълнението на утринния нама̄з мюсюлманите се отправиха към крепостта Ната̄т. Когато стигнаха пред вратите на крепостта, оттам започнаха да излизат юдеите, които обработваха градините и лозята. Като видяха ислямската войска те се стъписаха и крещейки: „Кълнем се, това е Мухаммед и неговата войска!“, започнаха да бягат обратно към крепостта. Любимият ни Пейгамбер, виждайки това тяхно състояние, каза: **„Алла̄ху екбер! Алла̄ху екбер! Хайбер е разрушен.“** и повтори тези думи три пъти.

Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* отправи предложение до юдеите или да приемат исляма, или да се предадат и да платят налог. В противен случай ги чакаше сражение. Юдеите отидоха при един от видни-

[209] Буха̄рӣ, *“Мега̄зӣ”*, 40; Ва̄кидӣ, *ел-Мега̄зӣ*, II, 653; Кила̄ӣ, *ел-Иктифа̄*, II, 258

те си личности – Селлям бин Мишкен, за да поискат съвет от него. Той им каза: „Преди ви бях казал да нападнете Мухаммед, но вие не се съгласихте. Поне сега се сражавайте. По-добре умрете, сражавайки се, отколкото да останете сами в живота!“ Юдеите набързо струпаха хранителните си припаси в крепостта Нāим, събраха децата и жените в крепостта Кетибе, а войните – в крепостта Натāт.

Юдеите отговориха със стрели на отправеното им от мюсюлманите предложение. Муджāхидите вдигнаха щитовете си, за да се предпазят. Със заповед на любимия ни Пейгамбер всички лъкове бяха опънати и с виковете: „Аллāху екбер!“ стрелите бяха изстреляни срещу намиращите се на крепостните кули юдеи. Войната вече започна. От едната страна бяха Султанът на вселената и храбрите сподвижници, които се сражаваха в името на една велика цел – разпространението на исляма и спасението на неверниците от Джехеннема, а от другата – юдеите, които не приемаха никакви наставления, крояха заговори и упорстваха в неверието. Като видяха, че последният пейгамбер не е от тях, от завист те не го приеха, опитваха се да го убият по всички възможни начини още от самото му детство, но Всевишният Аллах закриляше Своя Любим.

Ислямската войска, състояща се от хиляда и шестстотин муджāхиди, бе подложена на дъжд от стрели от страна на десет хилядната юдейска войска. Сподвижниците се защитаваха с щитовете си, а при удобен случай връщаха срещу юдеите изстреляните от тях стрели. Някои от сподвижниците бяха ранени.

По едно време към Любимия на Аллāху теāлā най-учтиво се приближи Хазрети Хаббāб бин Мунзир и каза: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Няма ли да е по-добре да разположим лагера си на друго място?“ Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„Иншāаллāху теāлā** (с позволението на Аллāху теāлā) **ще го направим, когато настъпи вечерта.“**

Мюсюлманите се оказаха в обсега на вражеските стрели. Изстреляните от крепостта стрели достигаха чак до крайните точки на лагера.[210] Размяната на стрели продължи до вечерта. Около петдесет сподвижници бяха ранени. След настъпването на вечерта Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* нареди на Хазрети Мухаммед бин Меслеме да намери ново място, където да разположат лагера си. Той каза, че най-подходящото място за разполагане на лагера е местността Раджи, след което мюсюлманите се преместиха там и започнаха да лекуват ранените.[211]

На другия ден славните сподвижници дойдоха пред вратите на крепостта Натāт и се сражаваха до вечерта. Обсадата продължи и на третия, и на четвъртия, и на петия ден. Юдеите продължаваха да се отбраняват. Поради силно главоболие, любимият ни Пейгамбер два дни не можа да се присъе-

---

[210] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 641

[211] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 641; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, VI, 507

дини към благословените си сподвижници. В първия ден знамето на ислямската войска даде на Хазрети Ебӯ Бекр, а във втория – на Хазрети Омер. И двамата се сражаваха геройски, но не успяха да превземат крепостта.

В това време юдеите събраха смелост и отваряйки вратите на крепостта, започнаха да нападат мюсюлманите. Вече се сражаваха един срещу друг. Битката се ожесточи. Думите на Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*: **„Произнасяйте текбӣр, казвайки: "Аллāху екбер! Аллāху екбер"!"** въодушевяваше мюсюлманите и те още по-смело размахваха мечовете си. Сражението продължи до вечерта. Братът на Хазрети Мухаммед бин Меслеме – Махмӯд падна шехӣд.

На следващия ден от крепостта излезе един от най-знаменитите пълководци на юдеите – Мерхаб, целия облечен в брони. Бе много силен и изглеждаше като великан. Обръщайки се към муджāхидите каза: „Аз съм известният с храбростта си Мерхаб!" От редиците на мюсюлманите напред излезе един муджāхид и силно извика: „Аз съм Āмир, известен съм с това, че не ме е страх да се хвърлям в жестоки боеве." и застана пред него. Едрият Мерхаб стовари с всички сили меча си, на който бяха гравирани думите: „Унищожава всеки, когото докосне!", върху Хазрети Āмир. Храбрият Āмир веднага вдигна щита си и широкият меч се заби в него.

На свой ред Хазрети Āмир, уповавайки се на Аллāху теāля̄, удари с меча си краката на облечения в броня Мерхаб. При допира със стоманената броня мечът на Хазрети Āмир силно отскочи и го улучи по крака, при което се скъса артерията на крака му. Сподвижниците изтичаха веднага, грабнаха го и го занесоха в лагера. Там Хазрети Āмир стана шехӣд.[212]

Сражението бе в разгара си. Привечер любимият ни Пейгамбер предложи на езичниците от Гатафан, които с четири хилядна войска бяха дошли на помощ на юдеите, да се върнат по родните си места. В замяна обеща да им даде годишния добив от фурми на Хайбер. Но те не приеха предложението. Тогава Султанът на вселената заповяда на сподвижниците си да прекарат нощта около крепостта, в която се намираха езичниците от Гатафан. Гатафанците се уплашиха много да не ги нападнат мюсюлманите. Не мигнаха цяла нощ. През нощта един глас, идващ незнайно откъде, съобщи, че земята на Гатафан е нападната, децата и жените им са пленени и е иззето имуществото им. Тези думи бяха повторени три пъти. Чу ги и командирът на гатафанците и на разсъмване, събирайки войската си, напусна бързо Хайбер и се отправи към родината си. На сутринта юдеите, като видяха, че гатафанците ги няма, изпаднаха в отчаяние и се разкаяха, че ги призовали на помощ.

---

[212] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 51; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 174; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 639; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 211

Героизмът на Хазрети Али

Сражението продължаваше с пълна сила. Крепостта все още не бе превзета. Вечерта Султанът на вселената каза: **„Утре ще дам знамето на такъв храбрец, който обича Аллāху теāля̄ и Неговия Пратеник и когото Аллāху теāля̄ и Неговият Пратеник обичат. Посредством неговата ръка Всевишният Аллах ще осъществи победата.“** Вълнението бе голямо. Всеки един от сподвижниците се надяваше нему да бъде дадено знамето, отправяха се молби към Всевишния Аллах. Хазрети Билял Хабешӣ с приятния си и завладяващ сърцата глас изпълни утринния езāн. Призивът за намāз пораждаше у хората някакво особено вълнение, някаква особена божествена наслада. След изпълнението на молитвата намāз любимият ни Пейгамбер се изправи и заповяда да му донесат благословеното знаме на ислямската войска. Станалите на крака сподвижници зачакаха с нетърпение думите му. Накрая Султанът на световете каза: **„Кълна се в Аллāху теāля̄, Който е удостоил Мухаммед с пророчеството, ще дам това знаме на такъв храбрец, който не знае що е бягство от врага.“** и оглеждайки се, попита: **„Къде е Али?“** „О, Пратенико на Аллāху теāля̄! Оплаква се от болки в очите.“ отговориха сподвижниците. Изпрати да го повикат. Хазрети Али не можеше да си отваря очите от болка. Сподвижниците го доведоха под ръка. Султанът на вселената отправи ду’ā към Всевишния Аллах за оздравяването на Хазрети Али и намаза очите му с благословената си слюнка. И в този миг болката изчезна. След това Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* се помоли за него: **„О, Аллах мой! Премахни от него притеснението, причинено от студа и жегата!“**, надяна му ризницата, препаса на кръста му собствения си меч и давайки му бялото знаме на ислямската войска, каза: **„Сражавай се, докато Всевишният Аллах те дари с победата и не се обръщай назад!“**

Хазрети Али каза: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Ще се сражавам с тях, докато приемат исляма.“ Любимият ни Пейгамбер му отвърна: **„Кълна се в Аллах, приемането на исляма от един човек от тях, чрез твоето посредничество, за теб ще е много по-добре, отколкото да притежаваш много червени камили и да ги раздаваш като милостиня** (садака) **по пътя на Аллāху теāля̄.“**[213]

Със знаме в ръка Хазрети Али и славните сподвижници тръгнаха към крепостта на юдеите. Когато се доближиха до крепостта и забиха знамето до един камък, забелязаха отварящите се врати на крепостта Натāт. Оттам излязоха най-отбраните, най-безстрашните защитници на крепостта. Всеки един от тях бе облечен с две железни брони. Един от тях се отправи към Хазрети Али и застана срещу него. Този мъж бе прославилия се със смелостта си Хāрис – брата на Мерхаб. Той се нахвърли яростно срещу Хазре-

---

[213] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 653

ти Али. Разнесе се звън на стоманени мечове. Мечът Зулфикяр се стовари като мълния и отсече главата на Хāрис. Възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ се издигнаха до небесата.

Мерхаб узна за смъртта на брат си и стремително се отправи с войните си към бойното поле. С едрото си телосложение, с двете брони и с двата меча, препасани на кръста му, той приличаше на великан. Изправяйки се пред Хазрети Али започна гневно да се хвали: „Аз съм появяващият се в най-ожесточените моменти на бойните действия и сражаващият се геройски Мерхаб! Аз съм онзи, който с меча или копието си може да направи на решето и най-разярените лъвове!“

В отговор Хазрети Али каза: „Аз съм онзи, когото майка ми е назовала Хайдар (Лъв)! Аз съм като величествен лъв! Аз съм храбрец, който с един замах може де те повали на земята!“ Страх обхвана сърцето на Мерхаб, щом чу думата Хайдар. Защото през нощта той сънува, как един лъв го разкъсва на парчета. „Да не би това да е този лъв?“, си помисли Мерхаб и замахна с меча си. Хазрети Али веднага се предпази с щита си и на свой ред, уповавайки се на Аллāху теāлā, нанесе такъв силен удар с Зулфикяра си, че щитът и шлемът на Мерхаб се разполовиха и главата му бе съсечена до врата. Този страшен удар се чу отвсякъде. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза на сподвижниците си: **„Радвайте се! Завоюването на Хайбер се улесни.“** Сподвижниците бяха възхитени от храбростта на Хазрети Али. Последваха възгласите: „Аллāху екбер!..“

В един от най-разгорещените моменти на сражението, когато мюсюлманите се доближиха до вратите на крепостта, един от юдеите удари с меча си щита на Хазрети Али. Щитът му падна на земята, но той нямаше време да се наведе и да го вземе. Юдеят се възползва от положението, грабна щита му и избяга. Това много обезпокои Хазрети Али и след като разпръсна обкръжаващите го врагове, той замисли да направи щит от вратата на крепостта. Произнасяйки: **„Бисмиллāхиррахмāниррахӣм“** дръпна от халките желязната врата и я извади. Крепостта се разтресе. Тази желязна врата, която десетима храбреци не можеха да помръднат от мястото му, Хазрети Али вдигна с едната си ръка и използва като щит срещу врага.

Един след друг излязоха да се бият още шестимата храбреци. С позволението на Аллāху теāлā, Хазрети Али се справи с всички тях. След това влезе с приятелите си в крепостта и започнаха да се сражават там. За кратко време най-труднодостъпната крепост Натāт бе превзета и знамето на ислямската войска се развя над нея.

Любимият ни Пейгамбер целуна по очите Хазрети Али и каза: **„Всевишният Аллах и Неговият пратеник са доволни от теб, заради героизма, който прояви.“** Като чу тези благословени думи Хазрети Али заплака от радост. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* го попита: **„Защо плачеш**?“ Той отговори: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Плача от радост, защото Всевишният Аллах и Него-

вият Пратеник са доволни от мен.“ Тогава любимият ни Пейгамбер му каза: **„Не само аз, но и Джебрāил, Микāил и всички мелӯикета са доволни от теб.“**

След превземането на крепостта Натāт четиристотин мюсюлмани от племето Девс се притекоха на помощ на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*.[214] Водеха се ожесточени битки за превземането и на останалите крепости. Една по една всички крепости бяха обсадени и превзети от мюсюлманите. Намиращите се в безизходно положение юдеи, изпращайки свои представители, поискаха мир. Пратеникът на Аллāху теāлӯ прие тяхното предложение и постави следните условия:

- Няма да бъде пролята кръвта на юдеите, участвали в това сражение.
- Юдеите, напускащи Хайбер, могат да вземат със себе си само децата си и толкова имущество, колкото може да носят камилите им.
- Всичко останало – оръжията (брони, мечове, щитове, лъкове, стрели), дрехите, платовете, златото, животните (коне, камили, овце...) остават за мюсюлманите.
- Нищо няма да се скрие. А тези, които скрият нещо, ще бъдат далеч от покровителството на Аллāху теāлӯ и Неговия Пратеник...

Кинāне бин Рабӣ бе наказан за това, че зарови богатството си под земята и по този начин не спази условията на договора. Военната придобивка за мюсюлманите бе безмерна. Плодородните земи на Хайбер, финиковите градини бяха вече на ислямската армия.[215]

В това време гатафанците се върнаха обратно, за да помогнат на юдеите, но като видяха, че Хайбер е покорен, казаха на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*: „О, Мухаммед! Ти ни беше обещал годишната реколта от фурми на Хайбер, ако го напуснем. Ние удържахме на думата си. Хайде дай ни ги сега.“ Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* им каза: **„Нека еди коя-си планина бъде ваша.“** Това не се хареса на гатафанците и заплашиха мюсюлманите със сражение. А любимият ни Пейгамбер им каза: **„Мястото ни за сражение да бъде Дженефа.“** Местността Дженефа се намираше в техните земи. Като чуха това, те се уплашиха и си тръгнаха.

Султанът на вселената и храбрите сподвижници бяха много уморени от сраженията. От една страна лекуваха ранените, а от друга – си почиваха. А юдеите продължаваха да кроят своите коварни планове. Една жена на име Зейнеб – това бе жената на Селлӯм бин Мишкан, един от юдейските големци, се опита да отрови Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Закла една коза, изпече месото и му сложи голямо количество отрова. След това го занесе на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, който покани сподвижниците си и седнаха да ядат.

---

[214] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 353
[215] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 336; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 672

Султанът на вселената откъсна едно парче от месото и изричайки: **„Бисмилля̄хиррахма̄ниррахӣм“**, го сложи в благословената си уста. Сдъвка го няколко пъти, след което веднага го извади от устата си и каза: **„О, сподвижници! Дръпнете си ръцете от това ядене, защото тази плешка ми съобщи, че е отровено.“** Сподвижниците веднага си дръпнаха ръцете, но Хазрети Бишр бин Бера̄ вече бе изял едно парче от месото, тялото му веднага посивя и той стана шехӣд.

Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* се яви и каза на любимия ни Пейгамбер да му се направи хаджамат (кръвопускане) между раменете, и по този начин да се освободи от отровата, проникнала в кръвта му чрез слюнката. Направиха му хаджамат. След това мюсюлманите заровиха отровното месо в земята. Извършилата тази подлост Зейнеб бе заловена и изправена пред Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*. Обръщайки се към нея, Расӯл *(алейхисселя̄м)* я попита: **„Ти ли отрови кебапа от тази коза?“** Зейнеб каза: „Да, аз го отрових.“ Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* я попита:**“Защо го направи?“** Тя каза: „Ти уби мъжа ми, баща ми и чичо ми. Казах си: „Ако той наистина е пейгамбер, Аллах непременно ще го извести за това, което съм извършила. Ако не е, ще умре и по този начин ще се отървем от него.“ Мюсюлманите предложиха да я убият, но изпратеният като милост за световете Пратеник на Аллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, който не наказваше никого за лични убиди ѝ прости и тя, произнасяйки шеха̄да, прие исляма.[216]

Сред пленените в Хайбер бе и дъщерята на Хуйей бин Ахтаб – Сафийе. Тя бе в дяла на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*. Султанът на вселената я освободи и тя, трогната от тази негова постъпка, прие исляма. Любимият ни Пейгамбер се зарадва много и той я зарадва като я взе за жена. По този начин Хазрети Сафийе стана майка на мюсюлманите. Сватбата им се състоя в местността Сехба̄. Сватбеното угощение бе от пъпеши и фурми.

Под окото на майка ни Сафийе имаше синина. Любимият ни Пейгамбер я попита: **„От какво е този белег?“** и тя му отговори: „Една нощ сънувах как месечината слиза от небето и пада в моите обятия. Когато разказах съня си на мъжа ми Кена̄не, той гневно ми рече: „Ти мечтаеш да станеш жена на този владетел на арабите!“ и ме удари по окото и се появи тази синина.“[217]

След превземането на Хайбер, юдеите направиха следното предложение на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*: „О, Мухаммед! Ние ще си тръгнем от Хайбер, но ние добре разбираме от земеделие. Ако се съгласите, оставете ни да обработваме тези плодородни земи и да ви даваме половината от получената реколта.“ Мюсюлманите нямаха вре-

[216] Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре*, II, 337; Ва̄кидӣ, *ел-Мега̄зӣ*, II, 678; Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, II, 202

[217] Буха̄рӣ, *“Саля̄т”*, 12; *“Джиха̄д”*, 74; Ебӯ Да̄вӯд, *“Хара̄ч”*, 21; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 101; Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре*, II, 330; Ва̄кидӣ, *ел-Мега̄зӣ*, II, 669; Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, III, 121

ме да се занимават със земеделие, защото имаха много по-важна работа – разпространението на исляма. Расӯлюллах *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* остана доволен от предложението, но им каза: **„Приемам при условие да ви изселим оттук, когато пожелаем.“** Юдеите приеха условието и започнаха да обработват земите на Хайбер.[218]

Расӯлюллах *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* се завърна със сподвижниците си в Медӣна. Тук завари пристигналите, начело с Хазрети Джа'фер бин Ебӯ Т̄алиб мюсюлмани от Хабаша и много се зарадва. Целуна Хазрети Джа'фер по челото, прегърна го и каза: **„Не знам на кое да се радвам, на превземането на Хайбер или на идването на Джафер. Вие извършихте двойно преселение. Преселихте се и в Хабаша, и в моята страна.“**

Трофеите, придобити в Хайбер, бяха разпределени между включилите се в примирието в Худейбийе, участниците в Хайбер, преселилите се от Хабаша и племето Девс.[219]

След падането на Хайбер всички юдеи от Арабия се подчиниха на Пратеника на Алл̄аху те̄алӣ *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)*. Околните държави и племена, след превземането на крепостта Хайбер, която се считаше за непревземаема, разбраха мощта на ислямската войска и започнаха да се страхуват от Ислямската държава. Езичниците от Мекка бяха покрусени. След тази победа много племена, сред които и племето Гатафан, идвайки в Медӣна, приеха исляма. При някои непокорни племена бяха изпратени отряди, които да ги подчинят.

УМРАТУ-Л-КАЗ̄А

От подписването на мирния договор в Худейбийе бе изминала една година. Когато остана един месец до Курбан байрам, Пратеникът на Алл̄аху те̄алӣ *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* заповяда на мюсюлманите да се подготвят за умра. След тази заповед две хиляди мюсюлмани, в това число и участвалите в Бӣ'ату-р-ридв̄ан, се приготвиха за умра. Със себе си взеха седемдесет камили за жертвоприношение. Хазрети Н̄аджийе бин Джундуб и четирима негови приятели щяха да ги откарат до Мекка. Сто конници, начело с Хазрети Мухаммед бин Меслеме, тръгнаха напред с оръжията, защото нямаха доверие на езичниците. Тези оръжия щяха да бъдат използвани в случай на нападение. Някои от сподвижниците казаха: „О, Пратенико на Аллах! Според мирния договор от Худейбийе не трябваше да носим оръжия, освен мечовете, прибрани в ножниците им.“ Тогава Султанът на вселената им каза: **„Ние няма да носим оръжията си в Харам, в близост до курайшите. Обаче те ще бъдат близо до нас, в случай на нападение от страна на курайшите.“**

---

[218] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 157; Ибн Хиш̄ам, *ес-Сӣре*, II, 641; Хейсемӣ, *Меджмау'з-Зев̄аид*, I, 205

[219] Ибн Саад, *ет-Табак̄ат*, I, 353

За управник на Медӣна бе оставен Хазрети Ебӯ Зер ел-Гифāрӣ[220] или Хазрети Ебӯ Рухм-ул-Гифāрӣ. Две хиляди сподвижници, заедно с любимия ни Пейгамбер се отправиха към Мекка. Всички те бяха много развълнувани. За пръв път след толкова години раздяла щяха да видят родните си домове, родния си край. Щяха да посетят свещеното Кяабе, към което се обръщаха пет пъти на ден по време на намāз. Щяха да се видят с роднините си, които според споразумението не можеха да дойдат в Медӣна. Щяха да покажат честта и достойнството на исляма на езичниците, които години наред ги караха да проливат кръв вместо сълзи, подлагаха ги на жестоки нечовешки мъчения и убиха много техни братя, затова, че не са се покланяли на техните идоли.

Оставащите в Медӣна мюсюлмани изпратиха Султана на световете и поклонниците с текбӣр до склона на Ведā и се върнаха назад.

В местността Зулхулейфе, която се намираше на десет километра разстояние от Медӣна, любимият ни Пейгамбер облече ихрāм. Славните сподвижници направиха същото и всички облечени в бяло, произнасяйки: **„Леббейк! Аллāхумме леббейк! Леббейк! Лā шерӣке леке леббейк! Иннел хамде вен-ни'мете леке вел мулке, лā шерӣке лек!“** тръгнаха към Мекка. Пътешествието преминаваше с възхваляване и изричане на свещеното име на Аллāху теāлā. Всичко бе изключително приятно!

Когато тръгналите по рано сподвижници, начело с Хазрети Мухаммед бин Меслеме се приближиха към Мекка курайшите ги забелязаха. Отидоха със страх при тях и ги попитаха: „Какво е това?“ Мухаммед бин Меслеме *(радияллāху анх)* им даде следния смразяващ отговор: „Това са конниците на Пратеника на Аллāху теāлā. С позволението на Аллāху теāлā утре и той ще бъдат тук.“ Уплашените езичници се върнаха в Мекка и съобщиха за идващите мюсюлмани. Курайшите си казаха: „Кълнем се, ние не сме нарушавали договора. Мухаммед защо ще се сражава с нас?“ и веднага изпратиха свои хора при Пейгамбера ни *(саллаллāху алейхи ве селлем)*.

В това време мюсюлманите бяха вече в Батн Йе'джедж, откъдето се виждаше Мекка. Тук оставиха оръжието, освен мечовете си, и двеста сподвижници, които да го пазят.

Изпратените от Курайш хора поискаха разрешение за среща с Пратеника на Аллāху теāлā *(саллаллāху алейхи ве селлем)* и като ги приеха, му казаха: „О, Мухаммед! От подписването на споразумението до сега не сме ви изменили. Но въпреки това, с тези оръжия ли ще влезеш при племето си? Според споразумението не биваше да носите оръжия, освен мечовете, прибрани в ножниците им.“ Султанът на световете им отговори: **„От детството си съм известен с това, че държа на думите си и съм верен. В Харам ще влезем с мечове, прибрани в ножниците им. Но искам оръжия-**

[220] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре,* I, 434; II, 289; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ,* I, 8; Ибн Саад, *ет-Табакāт,* II, 59; Кеттāнӣ, *ет-Тератӣбу'л-Идāрийе,* I, 484-486

та да бъдат близо до нас.“ Хората на Курайш разбраха, че предадената им информация е неправилна и се поуспокоиха. Казаха: „О, Мухаммед! Само вярност и добро сме виждали от теб. А и на теб това ти подхожда.“ и се върнаха в Мекка. Съобщиха положението на курайшите и те се успокоиха.

Видните личности на Курайш, от злоба и завист, напуснаха Мекка и се изкачиха в планините, за да не видят щастливите мигове на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и неговите сподвижници.

Любимият ни Пейгамбер изпрати жертвените животни в местността Зӣтувā. След това, свършвайки приготовленията, тръгна, обграден от своите сподвижници, към свещената Мекка. Качилият се върху камилата си Кусвā Султанът на вселената излъчваше наоколо светлина, подобна на светлината на слънцето, засенчваща хиляди звезди. О, Аллах мой! Каква красота! Каква великолепна гледка!.. С „Леббейк! Аллāхумме леббейк! Леббейк лӣ шерӣке леке Леббейк!..“ на уста, с любов в сърцата към Всевишния Аллах и Неговия Пратеник се приближаваха към Мекка. Колкото повече се приближаваха към свещеното Кяабе, толкова повече се въодушевяваха. Възгласите им се понесеха из цяла Мекка. При тази великолепна гледка сърцата на езичниците започнаха да се разтопяват и в тях да се влива любов към исляма. Много от тях бяха покорени от него. Накрая религията на Мухаммед *(алейхисселяӣм)* възтържествува...

Ето, любимият ни Пейгамбер и славните му сподвижници, препасали мечове, влизаха в Кяабе. Хазрети Абдуллах бин Равāха водеше камилата на Пратеника на Аллāху теāлӣ *(салляллāху алейхи ве селлем)* – Кусвā. Някои от езичниците, жените и децата им, заставайки в Дāр-ун-Недве, наблюдаваха действията на мюсюлманите. Хазрети Абдуллах бин Равāха вървеше и редеше следните стихове, пробиващи сърцата на неверниците:

„О,неверници! Махнете се от пътя на Пророка,
когото Всевишният Аллах дари с Корāна...“

Хазрети Омер не се сдържа, поиска да го предупреди: “О, Иб-и Равāха! Как се осмеляваш да рецитираш пред Пратеника на Аллāху теāлӣ и в Харам-и шерӣф?“, но Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„О, Омер! Не го възпирай! Кълна се в Аллāху теāлӣ, неговите думи действат на курайшските езичници по-бързо и повече от стрелите, пуснати по тях. О, Ибн-и Равāха, продължавай!**“ След малко, обръщайки се към Абдуллах бин Равāха *(радиуллāху анх)*, каза:

„Кажи им, че няма друг бог освен Аллāху теāлӣ. Единствен е! Той е Изпълняващият обещанията и Помагащият на този Свой раб. Той е Подсилващият армията му и само Той е Разгромяващият съюзените племена!“ И Хазрети Абдуллах бин Равāха започна да произнася тези слова:

Няма друг бог освен Всевишния Аллах!
Няма си Той съдружник, Ля̄ иля̄хе илляллāх!

Той е Подсилващият мюсюлманите
и Разгромяващият неверниците!“

Мюсюлманите повтаряха след него.

Когато любимият ни Пейгамбер влезе в Бейтуллах, откри дясното си рамо. Красотата на тялото му пленяваше очите и сърцата. След това каза: **„Да дари с милостта си Аллāху теāля̄ тези храбреци, които днес ще демонстрират своята сила и бодрост пред тези съдружаващи!“** След тези думи сподвижниците откриха десните си рамена и крачейки бързо и уверено, с внушителна походка, извършиха три обиколки около Кяабе. Между Рукн-и Йемāни и ъгъла, където се намира Хаджер-ул-есвед вървяха бавно. Пейгамберът ни *(саллаллāху алейхи ве селлем)* и сподвижниците му се доближаваха до Черния камък (Хаджер-ул-есвед) и го целуваха или отдалече обръщаха дланите си към него.

Езичниците ги наблюдаваха отдалече и се удивляваха на внушителната им походка, защото в Мекка се разпространиха слухове, че мюсюлманите, откакто са се преселили в Медӣна, са болни и слаби. Сега пък ставаха свидетели на точно обратното и още повече се удивляваха.

Останалите четири обиколки бяха извършени бавно. След това изпълниха два рекята намāз в Макāм Ибрāхим и изминаха седем пъти разстоянието между хълмовете Сафā и Мерве. Заклаха жертвените си животни и Пейгамберът ни *(саллаллāху алейхи ве селлем)* си обръсна благословената глава. Благословените му коси бяха разграбени във въздуха, още преди да паднат на земята. Сподвижниците също си остригаха косите. По този начин се сбъдна сънят на Расӯлюллах *(саллаллāху алейхи ве селлем)*, сънуван от него преди година.

Поклонението приключи и бе време за обедния намāз. Султанът на световете заповяда на Хазрети Билял Хабешӣ да се качи върху Кяабе и да изпълни призива за намāз (езāн). Гласът на Хазрети Билял се понесе из цяла Мекка. Сподвижниците с голямо смирение слушаха Билял *(радияллāху анх)* и тихо повтаряха думите на езāна. След това Любимият на Аллāху теāля̄ застана начело като имāм и заедно отслужиха обедния намāз.

В Ебтах бе издигната кожена шатра за любимия ни Пейгамбер. Тук останаха три дни. Във времената за намāз се събираха в Бейтуллах и отслужваха молитвите колективно. През останалото време посещаваха роднините си и с делата си и с прекрасния си нрав покоряваха сърцата им. За тези три дни Мекка, като че ли бе покорена отвътре (душевно).

Трите дена изтекоха... Настъпи времето за раздяла. Към привечер Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* каза на сподвижниците си: **„Никой от мюсюлманите** (дошли на умра) **няма да прекара вечерта в Мекка,**

всички ще излязат на път.“ След тази заповед се приготвиха и поеха към Медӣна.

БИТКАТА ПРИ МӮТЕ

Когато се намираха на поклонение в Мекка, изпратеният като милост за световете Пратеник на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, обръщайки се към Хазрети Велӣд бин Велӣд каза: **„Къде е Хāлид? Не е възможно такъв човек като него да не познава исляма. Колко добре щеше да бъде, ако беше при мюсюлманите и проявяваше своето усилие и храброст срещу езичниците. Щеше да бъде обичан и ценен от нас.“** Хазрети Велӣд бин Велӣд от време на време изпращаше писма на брат си и го насърчаваше да приеме исляма, но когато тези благословени слова на любимия ни Пейгамбер достигнаха до брат му Хāлид, влечението му към исляма стана още по-силно.

Настъпи осмата година от Хиджра. Хāлид бин Велӣд изгаряше от желанието да отиде колкото се може по-скоро в Медӣна, да коленичи пред Султана на вселената и да приеме исляма. Самият той разказва събитията по следния начин:

„Всевишният Аллах ме дари с любовта на Пейгамбера ни *(алейхиссалāту весселāм)*. Помести в сърцето ми любовта към исляма. Направи така, че да мога да различавам доброто от злото. Казах си: „Участвах във всички битки, водени срещу Мухаммед *(алейхисселāм)*. Но всеки път, при напускане на бойното поле знаех, че не постъпвам правилно, че един ден той ще ни победи, и напусках с тези мисли. Когато Пратеникът на Аллах дойде в Худейбийе, аз командвах вражеската конница. В Усфāн се приближих към тях и те ме видяха. Пратеникът на Аллāху теāлā изпълняваше заедно със сподвижниците си обедния намāз. Искахме да ги нападнем внезапно, но това не се осъществи. Добре, че стана така. Вероятно Пратеникът на Аллāху теāлā беше разбрал нашите намерения, защото следобедният намāз беше изпълнен много внимателно и предпазливо.

Това ми направи много силно впечатление. Казах си: „Този човек сигурно се намира под закрилата на Всевишния Аллах.“ Разделихме се. Когато Мухаммед *(алейхисселāм)* дойде в Мекка на поклонение умра, не се показах пред него. Потърсили ме с брат ми Велӣд, но не ме намерили и брат ми оставил следното писмо: „Бисмиллāхиррахмāниррахӣм. Хамд на Всевишния Аллах и благослов и мир на Расӯлюллах. Наистина не знам нещо по-учудващо от твоята незаинтересованост към исляма. Не си лишен от здрав разум, за да разбереш, че пътят, който следваш е грешен. Защо не действаш с разума си? Пратеникът на Аллāху теāлā попита за теб. Иска да опознаеш исляма и да демонстрираш своята сила и храброст срещу езичниците. О, братко! Изпусна много възможности, повече не се бави.“

Когато писмото достигна до мен, желанието ми да стана мюсюлманин се засили. Бързах да отида. Думите на Расӯлюллах много ме зарадваха. През нощта сънувах, как от тясно и безводно място като пустиня попадам в зелено, широко и просторно място. Реших като пристигна в Медӣна да помоля Ебӯ Бекр да разтълкува съня ми.

Когато се приготвях да замина за Медӣна, си мислех: „Кой ли може да дойде с мен?“ В този момент срещнах Саффāн бин Умеййе и му предложих да дойде с мен. Но той не се съгласи. После срещнах Икриме бин Ебӯ Джехл. След като и той отблъсна предложението ми се прибрах вкъщи. Качих се на животното си и отидох при Осмāн бин Талха. Казах и на него, че искам да отида при Пратеника на Аллāху теāлā и да стана мюсюлманин и го помолих да ме придружи. Прие без никакво колебание и на другия ден, на разсъмване, двамата излязохме на път. В местността Хадде срещнахме Амр бин Āс. И той отиваше в Медӣна, за да приеме исляма.

Пристигнахме в Медӣна. Облякох най-хубавата си дреха и бях готов да се срещна с Расӯлюллах. В това време дойде брат ми Велӣд и каза: „Побързай, защото Пратеникът на Аллāху теāлā е бил известен за вашето идване и много се зарадвал. Очаква ви.“ Бързо отидох при този велик Пейгамбер. Усмихваше се. Поздравих го и казах: „Свидетелствам, че няма друг бог освен Аллāху теāлā и свидетелствам, че вие сте пратеник на Всевишния Аллах.“ **„Хамд на Аллāху теāлā, Който те насочи към правия път!**“ каза той. След това го помолих да отправи ду’ā към Всевишния Аллах за опрощаване на греховете ми. Той изпълни моята молба и ми каза: **„Islямът заличава греховете, извършени преди това.**“ Двамата ми приятели също станаха мюсюлмани.“[221]

Така тези трима храбреци, най-неустрашимите юнаци на Мекка, застанаха пред Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и с преливаща от сърцата им искреност приеха исляма. Постигнаха честта да бъдат от Есхāб-и кирāм. Вече с всички сили щяха да се борят за изкореняването на безверието и заблудата. Приемането им на исляма зарадва много сподвижниците. Радостта си изразиха с възгласите: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“

През осмата година от Хиджра Султанът на вселената изпрати отново посланици до различни племена и държави, с цел разпространение на исляма. Някои от тях се върнаха с хубави новини, но изпратеният до владетеля на Бусрā Хазрети Хāрис бин Умейр бе задържан от християнски войни в селцето Мӯте, намиращо се в областта Белкā, в Шам, отведен при владетеля на Шам – Шурāхбил бин Амр и бе жестоко убит.[222]

При тази вест любимият ни Пейгамбер силно се разстрои и заповяда на сподвижниците си веднага да се съберат. Сподвижниците, сбогувайки се със семействата си, бързо се събраха в лагера Джурф. След изпълнението

[221] Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, XVI, 228
[222] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 756; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 128; Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, XI, 464

на обедния намāз Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Начело на тези хора, които ще тръгнат за джихāд, поставям Зейд бин Хāрисе! Ако Зейд бин Хāрисе стане шехӣд, начело на войската да застане Джа'фер бин Ебӯ Тāлиб! Ако Джа'фер бин Ебӯ Тāлиб стане шехӣд, да застане Абдуллах бин Равāха! Ако и Абдуллах бин Равāха стане шехӣд, тогава мюсюлманите да изберат подходящ измежду тях и да го назначат за командир!"** Мюсюлманите разбраха, че сподвижниците, чиито имена бяха споменати, ще станат шехӣди и заплакаха. „О, Пратенико на Аллах! Да бяха останали живи, за да се възползваме от тях!" казаха те, но Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* замълча.[223]

Тези думи бяха чути и от Хазрети Зейд, Джа'фер и Абдуллах *(радияллāху анхум)*. Те потънаха в щастие, защото най-голямото им желание бе да станат шехӣди по пътя на Аллāху теāлӯ. Вече бяха чули благата вест с ушите си. Муджāхидите вече бяха готови и чакаха своя командир. Любимият ни Пейгамбер връчи бяло знаме на Хазрети Зейд бин Хāрисе и му заповяда да отидат до мястото, където бе сторен шехӣд Хазрети Хāрис бин Умейр и да призоват там хората към исляма. Ако не приемат да се сражават с тях.

При сбогуването с братята си командири Хазрети Абдуллах бин Равāха заплака. Приятелите му го попитаха: „О, сине на Равāха! Защо плачеш?" Абдуллах бин Равāха *(радияллāху анх)*, рецитирайки им отговори: "Причината не е любовта ми към земното, нито това, че ще ми липсвате. Същинската причина е тази, че чух Расӯлюллах да цитира āйет, в който се казва, че всеки ще премине през Джехеннема. Аз как ще издържа?"

След тези негови думи приятелите му отправиха следната ду'ā за него: „Нека Аллāху теāлӯ да те приобщи към праведниците." Хазрети Абдуллах бин Равāха каза: „Аз искам опрощение от Аллāху теāлӯ. И искам да бъда убит с удар от меч или забиване на копие в тялото ми." Преди да потегли войската, той отиде при Пейгамбера ни *(алейхиссалӯту веселӯм)*, сбогува се с него и му каза: „О, Пратенико на Аллах! Бихте ли ми препоръчали нещо, което да наизустя и никога да не забравя?" Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* му отвърна: **„Утре ще си в страна, в която извършват много малко земни поклони на Аллāху теāлӯ** (суджӯд)**. Увеличи там земните поклони и молитвата намāз."** „О, Пратенико на Аллах! Дайте ми още наставления!" помоли Хазрети Абдуллах бин Равāха. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„Постоянно споменавай Аллāху теāлӯ, защото споменаването на Аллāху теāлӯ** (зикр) **ще ти помогне да се сдобиеш с желаното!"**

Трихилядната ислямска войска се отправи на път с възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!" Султанът на световете и оставащите в Медӣна сподвижници изпроводиха войните-муджāхиди до склона на Ведā. Тук люби-

---

[223] Бухāрӣ, "*Мегāзӣ*", 46; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 756-758; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 128-130

мият ни Пейгамбер се обърна към благословената islямска войска със следните думи: **„Съветвам ви да изпълнявате повелите на Аллāху теāлӯ, да отбягвате забраните, да се отнасяте добре към мюсюлманите до вас. Сражавайте са по пътя на Аллāху теāлӯ, споменавайки Неговото име! Не изменяйте на имуществото, придобито във война, и не изменяйте на обещанието си! Не убивайте деца. Там, в църквите на християните ще срещнете отшелници, посветили се на служене. Странете се от това да ги докосвате! Но ще срещнете и хора, в чиито глави са се загнездили шейтāните. На тях главите им отсечете! Не убивайте жени и старци. Не сечете и не палете дървета! Не разрушавайте и къщи!“**

След това, обръщайки се към командващия войската Хазрети Зейд бин Хāрисе каза: **„Когато се срещнеш с врага езичник, призови ги към едно от три неща.** (Ако приемат исляма) **покани ги в страната на преселниците – в Медӣна. Ако се преселят в Медӣна, те ще имат същите права и задължения като мухāджирите. Ако приемат исляма и предпочитат да останат в родината си, тогава ще бъдат като арабите номади, божията присъда ще бъде същата като тяхната, няма да получат нищо от трофеите. От трофеите ще се възползват само онези, които се сражават заедно с мюсюлманите.**

Ако не приемат исляма, призови ги да дадат джизйе. Не докосвай тези, които са съгласни да дадат джизйе! А ако не желаят да дадат, сражавай се с тях, уповавайки се на Аллāху теāлӯ!“

След тези наставления Пратеникът на Аллāху теāлӯ се сбогува с муджāхидите и ислямската войска потегли с възгласите: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ Изпращачите, махайки с ръка след тях, отправиха следната молитва: „Аллāху теāлӯ да ви закриля от всякакви опасности и да се върнете живи и здрави!“ Гледаха след тях с благородна завист и със сълзи на очи, докато се скрият от хоризонта.

Ислямската войска бързо се предвижваше към Сирия. Свещеното знаме, намиращо се в ръцете на Хазрети Зейд бин Хāрисе се развяваше в небесата. Муджāхидите, служещи на религията на Аллāху теāлӯ, с нетърпение очакваха срещата с врага. Сред тези, които най-много искаха да умрат като шехӣди бе и Хазрети Абдуллах бин Равāха. Хазрети Зейд бин Еркāм разказва следното:

„Аз бях сирак, възпитан от Абдуллах бин Равāха. Когато излезе на похода Мӯте, той ме качи на камилата си зад него. През нощта, когато бяхме изминали известно разстояние, го чух да рецитира следните стихове:

„О, камило моя! Ако до кладенеца в пясъците ме доставиш,
а оттам четири прехода напред ме отнесеш.

Няма в поход след този вече де те изведа,

защото без стопанин след малко ще останеш.

Навярно, няма в дома си да се върна.
Надявам се в тази битка шехӣд да падна.

Мюсюлманите ме отминаха в мястото последно.
О, сине на Равā̄ха, остана тука вечно.

За мене моето богатство не е от значение.
Финиковите дървета не ме интересуват вече.

Чувайки тези стихове, заплаках. Абдуллах бин Равāха *(радияллāху анх)*, докосвайки ме с камшика си, ми каза: „О, немирнико! Какво ти става? Какво лошо има за теб в моите думи? Ако Аллāху теāлā ме удостои с мъченическа смърт, тогава ти ще се качиш на камилата и ще се върнеш назад, а аз пък ще се избавя от мъките, грижите и страданията на този свят.“ Слезе от камилата си и изпълни два рекята намāз. След като отправи дълга ду'ā към Всевишния Аллах, ми се провикна: „О, момче!“ и ми каза: „Иншāаллах, по време на този поход ще падна шехӣд.“

Когато ислямската войска наближи Сирия, владетелят на Шам – Шурāхбил бин Амр вече бе уведомен за тяхното идване и поиска подкрепление от императора на Византия – Ираклий. Събра стохилядна войска и безчислено снаряжение, и се поуспокои. Ислямската войска, според получените от него сведения, бе едва от три-четири хиляди души.

Когато славните сподвижници стигнаха в Муан научиха, че стохилядна ромейска войска идва срещу тях. Тук останаха две нощи. Командващият войската Хазрети Зейд бин Хāрисе събра приятелите си, за да се посъветват относно ситуацията. Някои от сподвижниците казаха: „Преди да се срещнем с ромейската войска да нападнем внезапно земите им. Да вземем в плен хората им и да се върнем в Медӣна.“, а други: „Да напишем писмо до Пратеника на Аллāху теāлā и да му съобщим числеността на врага. Да ни изпрати веднага подкрепление, или да го попитаме как да действаме.“ Когато решиха, че е по-удачно да съобщят за ситуацията на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, Хазрети Абдуллах бин Равāха им каза:

„О, племе, какъв е поводът за вашето колебание?
Да умрем като шехӣди не беше ли нашето желание?

Никога, подкрепяни от многобройна войска
и превъзходство на сили, не сме се сражавали с врага.

Със силата на религията, дадена ни от Аллах
се сражавахме като лъвове, валлах.

Идете, сражавайте се, очакват ви блага
или смърт за вярата, или победа над врага.

В деня Бедр конете бяха два,
в Ухуд само един и оръжия едва.

Ако в тази битка ни е отредена победа,
всъщност и Аллах и Пророка я обеща.

Аллāху теāлӯ обещаното изпълнява.
О, вярващи, напред тогава.

Ако да умрем като шехӣди е нашата съдба,
с братята шехӣди ще сме в Дженнета.“

Тези думи на Хазрети Абдуллах бин Равāха окуражиха муджāхидите и те казаха: „Право говори синът на Равāха!“

Вече бе решено. Щяха да се сражават до последната си капка кръв. Пристигайки в Мӯте, срещнаха стохилядна ромейска войска, която покриваше долините и хълмовете наоколо. От едната страна бе ислямската войска, идваща от Медӣна с една единствена цел – разпространението на религията си, а от другата – превъзхождащата я по численост и сила стохилядна ромейска войска, идваща с цел изкореняване на исляма. Силите бяха неравностойни, един мюсюлманин трябваше да се сражава с тридесет ромеи.

Двете войски заеха своите позиции. В този момент една група се отцепи от ислямската войска и се отправи към лагера на ромеите. Тези представители на мюсюлманите, съгласно заповедта на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, предложиха на ромеите да приемат исляма, или да плащат налог (джизйе, джизя). Обаче неверниците не приеха нито едното, нито другото. И битката започна. Хазрети Зейд бин Хāрисе, със знаме в ръка, даде заповед за нападение. Чакащите този миг сподвижници с възгласите „Аллāху екбер!“ се хвърлиха напред като стрели и се врязаха в редиците на врага. Цвиленето на конете, звънът на мечовете, произнасянето на текбӣр и стенанията на ранените се издигнаха до небесата. Още в началото на битката бойното поле потъна в кръв. Славните сподвижници размахваха мечове и падаха или ръце, или глави.

Хазрети Зейд бин Хāрисе, развявайки бялото знаме на ислямската войска и произнасяйки: „Аллах! Аллах!“, разпръсна врага с меча си на мига, а храбрите сподвижници следваха неговия пример. По едно време няколко копия едновременно се забиха в гърдите на Хазрети Зейд. След това пос-

ледваха и други. Зейд бин Хāрисе падна върху горещата земя и умря като шехӣд по пътя на Аллāху теāлӯ.

Преследващият го Хазрети Джа'фер грабна веднага знамето. Муджāхидите, виждайки развяващото се islямско знаме, продължиха да се бият с още по-голямо желание. Хазрети Джа'фер се сражаваше храбро, хвърляше се самоотвержено срещу врага и окуражаваше приятелите си. Този нов командир така бързо размахваше сабята си, че врагът дори не успяваше да мигне. По едно време, отдалечавайки се твърде много от тях, се намери сам сред врага. Разбра, че няма връщане назад. Произнасяше благословеното име на Аллāху теāлӯ и удряше силно с меча си. Вражески меч отсече дясната му ръка. Той успя с лявата си ръка да хване благословеното знаме, преди то да падне на земята. Вдигна го и го развя. Но получи още един удар... Отсечена бе и лявата му ръка. Тогава, притискайки с отрязаните си ръце до гърдите си, се опита да го развее отново. Но последвалите един след друг удари го повалиха на земята и той падна шехӣд. Благословената му душа отлетя към най-високите степени на Дженнета. По тялото му имаше повече от деветдесет прободни рани.[224]

Славните сподвижници взеха падащото на земята знаме и го предадоха на Хазрети Абдуллах бин Равāха. Той атакуваше врага, възседнал коня си и занареждаше:

„О, душа моя! Ще ми се
покориш, разбира се.
Заклех се в тази битка
днес шехӣд да падна.
Ще се съгласиш само с това
или ще те заставя насила.
Ако не бъдеш убит сега,
няма ли да умреш все някога?
Ако като Джа'фер и Зейд бин Хāрисе
постъпиш, знай, добре ще е.
Те загинаха като мъченици.
О, душа моя, не стой и ти.
После нещастен ще си.
Хайде, напред се хвърли!

В завързалата се жестока схватка един от ударите попадна в пръста на Хазрети Абдуллах и отрязаният му пръст увисна. Изгарящият от любов към Аллāху теāлӯ и Неговия Пратеник Абдуллах *(радиyаллāху анх)* веднага скочи от коня си и настъпвайки с крак увисналия си пръст, който му пречеше да се сражава, каза: „Не си ли ти само един увиснал пръст? Всъщност

---

[224] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 756-758

това те сполетя по пътя на Аллāху теāлā!“ и го откъсна. Качи се светкавично върху коня си и продължи да се сражава. Сражава се дълго и започна да се укорява, че все още не е удостоен с мъченичество. Атакува отново и отново, докато накрая бе повален с копие. И неговото желание – да стани шехӣд, сражавайки се по пътя на Аллāху теāлā и Неговия Пратеник, бе изпълнено. Благословената му душа излетя към Дженнета.

Сражаващият се до него Хазрети Ебӯ Йуср Каб бин Умейр взе знамето и започна да се оглежда из Есхāба, и да търси по-възрастни и по-зрели от него. Видя Сāбит бин Екрам и му предаде знамето. Той изправи знамето и обръщайки се към муджāхидите, каза: „О, братя! Изберете си човек, който да ви води и му се подчинете!“ Сподвижниците избраха него, но той не прие тяхното предложение. Погледът му се спря на Хазрети Хāлид бин Велӣд. Каза му: „О, Ебӯ Сюлейман! Ти вземи знамето!“, но новоприелият исляма Хāлид бин Велӣд *(радиялāху анх)* най-учтиво му отказа със следните думи: „Ти си по достоен за това знаме, защото си по-възрастен и си имал честта да се сражаваш до Пратеника на Аллāху теāлā в битката при Бедр.“

Но нямаше време за губене, всяка минута бе от значение. Намиращите се около тях сподвижници, сражавайки се геройски, се опитваха да отблъснат стохилядната вражеска войска. Хазрети Сāбит повтори думите си: „О, Хāлид! Вземи бързо свещеното знаме на Пратеника на Аллāху теāлā! Кълна се в Аллāху теāлā, взех го, за да го предам на теб. Ти си по-запознат с военната стратегия и тактика.“, след което, обръщайки се към намиращите се около тях муджāхиди, ги попита: „“О, братя! Искате ли Хāлид да ви бъде командир?“ Всички в един глас отговориха: „Оглавихме го да ни води.“

След тези думи Хазрети Хāлид с голямо уважение взе връченото с благословената ръка на Пратеника на Аллāху теāлā *(саллялāху алейхи ве селлем)* знаме и го целуна. Качи се на коня си и с цялата си величественост се хвърли срещу врага.[225]

Храбрите сподвижници, предвождани от новия си командир, предприеха нова атака. Хāлид *(радиялāху анх)* бе изключително ловък и се сражаваше много смело. Поваляше на земята всеки. В хода на сражението, Кутбе бин Катāде *(радиялāху анх)* отсече главата на командващия вражеската войска Мāлик бин Зāфиле. Ромеите изпаднаха в паника. Но започна да се стъмнява и сражението през нощта криеше опасности – вероятността да убият свои бе голяма. Затова всяка една от страните се оттегли в лагера си и започнаха да лекуват ранените.

Хазрети Хāлид бе гений във военното изкуство. Искаше да изуми врага с новата си тактика. През нощта той промени подредбата на войската, като размени местата на десния и на левия фланг, изтегли предните редици назад, а задните ги изведе напред.

---

[225] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 756; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 129; Абдурреззāк, *ел-Мусаннеф*, III, 390

На сутринта с призивите „Аллāху екбер!“ храбрите сподвижници се нахвърлиха отново срещу врага. Врагът за първи път виждаше техните лица. Това не бяха войните, с които се сражаваха предния ден. Сигурно са получили подкрепление, си помислиха ромеите и изпаднаха в паника. Възползвайки се от това тяхно положение, Хазрети Хāлид и храбрите сподвижници се сражаваха още по-уверено и още по-смело и убиха хиляди вражески войни. В този ден в ръката на Хāлид бин Велӣд *(радияллāху анх)* се счупиха девет меча.[226] С благоволението на Всевишния Аллах и благодарение на молитвите на Неговия Пратеник трихилядната мюсюлманска войска разгроми стохилядната вражеска войска. В тази голяма битка мюсюлманите дадоха петнадесет шехӣди. Византийската империя осъзна мощта на Ислямската държава. По този начин бе предотвратено организирането им на набези на юг.

В това време в Медӣна Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(саллаллāху алейхи ве селлем)* събра сподвижниците в джамията, за да ги информира за сражението в Мӯте, без да е получил някакви известия оттам. От благословеното му лице се разбираше, че е много натъжен и никой, от страх да не го натъжи още повече, не смееше да го пита за нищо. Накрая един от сподвижниците каза: „Нека душите ни бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Тъгата на вашето лице много ни измъчва. Кръв капе от сърцата ни. Само Аллāху теāлӯ знае колко ни измъчва тази ваша тъга.“ От очите на любимия ни Пейгамбер започнаха да текат сълзи. Каза им: **„Това, което ме натъжи е мъченическата смърт на моите сподвижници. Тази тъга продължи до момента, в който ги видях, че са в Дженнета, седнали един срещу друг на тронове като братя. Зейд бин Хāрисе взе знамето в ръката си. Накрая падна шехӣд. Сега той влезе в Дженнета и тича там. После знамето взе Джа’фер бин Ебӯ Тāлиб. Хвърли се срещу вражеските войски, сражава се, и накрая и той падна шехӣд. Той влезе в Дженнета и лети там на две рубинови крила така, както желае. След Джа’фер знамето взе Абдуллах бин Равāха. Сражава се със знаме в ръка, падна шехӣд и влезе в Дженнета. Те ми бяха показани, седящи на тронове от злато. О, Аллах мой! Опрости Зейд! О, Аллах мой! Опрости Джа’фер! О, Аллах мой! Опрости Абдуллах бин Равāха!“**

Сълзите все още се стичаха от благословените му очи. Продължи да говори: **„След Абдуллах бин Равāха знамето взе Хāлид бин Велӣд. Ето сега битката се ожесточи. О, Аллах мой! Той** (Хāлид бин Велӣд) **е меч от Твоите мечове. Помогни му!...“**[227]

Любимият ни Пейгамбер, с волята на Аллāху теāлӯ предаде събитията на бойното поле, което се намираше на повече от хиляда километра разстояние. В деня, в който Хазрети Джа’фер бин Ебӯ Тāлиб стана шехӣд, Ра-

---

[226] Бухāрӣ, *“Мегāзӣ”*, 42; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, IV, 253; Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 44

[227] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, V, 299; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VII, 395; Хейсемӣ, *Меджмау’з-Зевāид*, VI, 150

сӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* разказа за това събитие, след което стана и отиде в къщата на Хазрети Джа'фер. Съпругата му Есмā *(радиял-лāху анхā)* бе свършила къщната си работа, изкъпала децата и им сресала косите. Любимият ни Пейгамбер ѝ каза: **„О, Есмā! Къде са синовете на Джа'фер? Доведи ми ги!“** Когато Есмā *(радияллāху анхā)* доведе децата, Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* ги прегърна и многократно ги целуна. Благословеното му сърце не издържа и в това време от очите му потекоха сълзи като реки. Съпругата на Хазрети Джа'фер го попита: „Нека баща ми, майка ми и душата ми бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Защо се отнасяте към синовете ми така, както постъпвате със сираците. Да не би да сте получили тъжни вести от Джа'фер и приятелите му?“ Султанът на вселената с огромна тъга отвърна: **„Да! Днес те станаха шехӣди.“** Есмā *(радияллāху анхā)* прегърна осиротелите си деца и заплака. Любимият ни Пейгамбер не издържа на тази гледка и се отдалечи оттам.[228]

Пристигайки в дома си, заповяда на съпругите си: **“Не пренебрегвайте да приготвите храна за семейството на Джа'фер!”** В продължение на три дни занесоха ядене на семействата на шехӣдите.

След дни Хазрети Йа'лā бин Умеййе пристигна в Медӣна с радостна вест. Преди да я съобщи Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Ако искаш ти ни съобщи събитията, ако искаш аз да ти ги кажа!“** и разказа всичко, което се е случило на бойното поле с най-малки подробности. Тогава Хазрети Йа'лā бин Умеййе отвърна: „Кълна се в Аллāху теāлā, Който ви е изпратил с истинската религия и Книга, не остана нищо неразказано от това, което се случи на муджāхидите.“ Любимият ни Пейгамбер му каза: **„Аллāху теāлā вдигна разстоянието за мен и аз видях с очите си бойното поле.“**

След няколко дни получиха съобщение за приближаващата се към Медӣна islямска войска. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и сподвижниците излязоха извън Медӣна, за да ги посрещнат. Облаци прах се вдигаха в далечината, свещеното знаме на ислямската войска се развяваше в небесата. Мечовете и щитовете блестяха като огледала. Вълнението бе голямо. След малко муджāхидите, начело с Хазрети Хāлид бин Велӣд влязоха в Медӣна.

ПРЕВЗЕМАНЕТО НА МЕККА

Настъпи осмата година от Хиджра. Една от клаузите на мирния договор от Худейбийе гласеше: „Останалите арабски племена могат да минат под покровителството на една от страните. Те могат да се присъединят както към мюсюлманите, така и към курайшите.“ Съгласно тази клауза племето

[228] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 370; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 380; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 282; Ибн Кесӣр, *ел-Бидāйе*, III, 474; IV, 251; Хейсемӣ, *Меджмау'з-Зевāид*, VI, 156

Хузāа влезе в съюз с мюсюлманите, а племето Бенӣ Бекр – с езичниците. Между тези две племена съществуваше стара вражда и често нападаха един другиго. След примирието от Худейбийе те прекратиха за определено време нападенията си, но Бенӣ Бекр спазиха това условие само две години. Езичник от рода Бекр изрецитира оскърбителни стихове по адрес на любимия ни Пейгамбер. Младеж от племето Хузāа го чу, не издържа и му разби главата. Бенӣ Бекр това и чакаха. Възползвайки се от случилото се, те нападнаха племето Хузāа в Харам-и Шерӣф и убиха двадесет души. Курайшите помогнаха на рода Бекр тайно с оръжия и свои хора. Мюсюлманите от племето Хузāа забелязаха присъствието на курайшите в нощните нападения и в хода на битката поискаха помощ от Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*.**[229]**

В тази нощ Пейгамберът ни *(алейхиссалӯту весселӯм)* се намираше в Медӣна, в къщата на майка ни Хазрети Меймӯне и се приготви за намāз. Когато извършваше частичното умиване абдест, с благоволението на Аллāху теāлӯ, чу зова за помощ на мюсюлманите от Мекка. Откликна им с **„Леббейк!“** Майка ни Меймӯне, удивлявайки се, го попита: „О, Расӯляллах! Някой ли има при вас?“ Любимият ни Пейгамбер ѝ съобщи за случилото се в Мекка и за съучастничеството на курайшите.

Курайшите, помагайки на Бенӣ Бекр, и нападайки и убивайки мюсюлманите от Хузāа, нарушиха примирието от Худейбийе. Лидерът им Ебӯ Суфян не знаеше нищо за случилите се събития, защото по това време се намираше в Шам по търговия. Когато се завърна, го осведомиха за случилото се и му казаха: „Това непременно трябва да се поправи! Ако не се поправи, Мухаммед ще ни изсели от Мекка.“ А Ебӯ Суфян отвърна: „Трябва да побързам да отида до Медӣна, за да подновя договора и да удължа срока на примирието, преди новината за това клане да достигне дотам.“

Но любимият ни Пейгамбер научи за кървавото клане още в момента на неговото извършване. Три дни след събитието пристигна и Амр бин Сāлим от племето Хузāа с четиридесет конници и разказа всичко на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. **„Ако не помогна на племето Хузāа, да не се помага и на мен!“** каза Расӯл *(алейхисселӯм)* и изпрати следното писмо на курайшите: **„Или ще се откажете от съюза с рода Бекр, или ще заплатите кръвнина за убитите от синовете на Хузāа! Ако не изпълните едно от тези неща, ще воювам с вас!“**

Курайшите дори и тази милост не проумяха. Изпратиха следното съобщение: „Няма да прекратим съюза, няма да платим и дийет (кръвнина).

[229] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 389; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 786; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 134; Абдурреззāк, *ел-Мусаннеф*, V, 374; Ибн Ебӣ Шейбе, *ел-Мусаннеф*, VIII, 531

Само можем да се сражаваме.“, но разбраха бързо грешката си и веднага изпратиха Ебӯ Суфян в Медӣна, за да поднови договора.[230]

Любимият ни Пейгамбер извести сподвижниците си за неговото идване, преди той да пристигне в Медӣна, като им каза: **„Както разбирам Ебӯ Суфян идва да поднови договора и да го продължи, но желанието му ще остане без резултат. Ще се върне така, както си е дошъл!“**

Ебӯ Суфян дойде в Медӣна и отиде в къщата на дъщеря си, благословената жена на любимия ни Пейгамбер и майка на мюсюлманите – Умму Хабӣбе *(радияллāху анхā)*. Понечи да седне върху постелята на Пейгамбера ни *(саллаллāху алейхи ве селлем)*, но дъщеря му не му позволи, вдигна постелята преди той да седне. Баща ѝ много се разсърди и учудено ѝ каза: „О, дъще! От мен ли щадиш тази постеля?“ Беззаветно любещата Пратеника на Аллāху теāлā *(саллаллāху алейхи ве селлем)* Умму Хабӣбе отговори: „Тази постеля принадлежи на Расӯлюллах! Езичници не могат да седнат върху нея! Ти си езичник и не си чист! Не си достоен да седнеш върху нея!“

Ебӯ Суфян каза: „О, дъще! Откакто ни напусна, характера ти се е променил!“ Но тя му каза: „Елхамдулиллях, Всевишният Аллах ме удостои с исляма. А ти все още се покланяш на идолите, които не чуват и не виждат.“ Ебӯ Суфян се ядоса много и казвайки на дъщеря си: „Обвиняваш ме в невежество. Ще изоставя идолите, пред които са се покланяли нашите предци и ще приема религията на Мухаммед, така ли?“, излезе от дома ѝ.

Отивайки при любимия ни Пейгамбер, лидерът на курайшите каза: „Дойдох да подновим договора от Худейбийе и да удължим неговия срок. Хайде, да го подновим писмено!“ Любимият на Аллāху теāлā *(саллаллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Ние не бихме извършили нещо, което да противоречи на договора и не бихме го подновили!“** Ебӯ Суфян повтори думите си няколко пъти, но не получи никакъв отговор. Всичките му усилия бяха напразни и той бе принуден да се върне в Мекка. Езичниците го осъдиха за това, че не успял да поднови договора. Вече не им оставаше нищо друго освен да чакат.

Който се подслони в Свещената джамия...

След като Ебӯ Суфян напусна Медӣна, любимият ни Пейгамбер реши да превземе Мекка, защото курайшите не удържаха на думата си и нарушиха договора. Но пазеше всичко в пълна тайна, защото не искаше езичниците да узнаят и да се подготвят за военни действия, а и не искаше да се пролива кръв в Свещената джамия. Това бе военна тактика. След превземането на Мекка кой знае колко хора щяха да станат мюсюлмани.

Тайната си разкри само пред Хазрети Ебӯ Бекр и няколко души от видните си сподвижници. Заповяда на сподвижниците си да се подготвят за

[230] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 395; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 783; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 134; Абдурреззāк, *ел-Мусаннеф*, V, 374; Ибн Ебӣ Шейбе, *ел-Мусаннеф*, VIII, 531

поход, но не им обясни целта и мисията на похода. Приготовленията започнаха. Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* призова и околните племена, като Еслем, Ешджа, Джухейне, Хусайн, Гифāр, Музейне, Сулейм, Дамра и Хузāа: **"Тези, които вярват в Аллāху теāлā и в отвъдното, в началото на месец рамазāн да бъдат в Медӣна."**

Любимият на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, предприемайки мерки, не даде възможност да изтече никаква информация. Възложи на Хазрети Омер да постави на пътищата и проходите патрули, които да връщат хората, отиващи в Мекка.

За да бъде изпълнена операцията тайно, любимият ни Пейгамбер отправи следната молитва към Всевишния Аллах: **„О, Господарю! Задръж курайшските шпиони и вестоносци, докато стигнем неочаквано в техния край! Направи ги слепи и глухи! Да ни видят и чуят изведнъж."**

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* изпрати Хазрети Ебӯ Катāде с войска на север към долината Изāм, за да направи впечатление, че ще се насочат към езичниците на север или към византийците.

През това време любимият ни Пейгамбер, получавайки откровение, узна, че е изпратено писмо до курайшите, в което се съобщава за приготовленията в Медӣна. Изпрати Хазрети Али да изземе писмото.

До втория ден на месец рамазāн пристигаха войни от околните племена и се събираха в лагера, намиращ се до кладенеца Ебӯ Инебе. Числото на сподвижниците достигна дванадесет хиляди души: четири хиляди енсāри, седемстотин мухāджири, останалите бяха от околните мюсюлмански племена.[231]

За управник на Медӣна любимият ни Пейгамбер остави Хазрети Абдуллах бин Умми Мектӯм.[232] Зубейр бин Аввāм *(радиялл ā̄ху анх)*, начело на двеста конници, бе изпратен напред с разузнавателна цел.

Султанът на световете с изумителната си дванадесетхилядна войска, изпълнена с любов към Аллāху теāлā и Расӯлюллах, излезе от Медӣна, прославяйки името на Всевишния и се отправи към Мекка, към родината си, от която преди осем години бяха принудени да се изселят, поради жестокостите и мъченията. Отиваха в Мекка, за да изчистят Кяабе от идолите. Отиваха да покажат на непреклонните езичници, що е истина, що е справедливост, и що е милост. Отиваха да разпространят религията на Аллах, да станат причина за тяхното спасение от вечния огън на Джехеннема. О, Господарю! Каква безгранична милост!..

Когато ислямската войска стигна до Зул Хулейфе, срещнаха чичото на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* – Хазрети Аббāс, който се изселваше от Мекка заедно със семейството си. Султанът на световете, като го видя, много се зарадва и му каза: **„О, Аббāс! Така, както аз съм последният от пейгамберите, така и ти си последният от мухāджирите."**

---

[231] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 135
[232] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 135

Изпрати товара на Хазрети Аббā̄с и семейството му в Медӣна. Хазрети Аббāс остана с Пратеника на Аллāху теāлā̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и се включи в превземането на Мекка.[233]

Когато стигнаха в местността Кудейд, любимият ни Пейгамбер построи войните и връчи отделни знамена на всяко едно от племената. Знамената на мухāджирите бяха връчени на Хазрети Али, Зубейр бин Аввāм и Саад бин Ебӯ Ваккāс *(радияллāху анхум)*. Енсāрите имаха дванадесет знаменосци, племената Ешджа и Сулейм – един, Музейне – трима, Еслем – двама, Хузāа – трима, Джухейне – четирима знаменосци.[234]

Минаха десет дни, откакто ислямската войска излезе от Медӣна. Към вечерта на десетия ден се доближиха до Мекка, а през нощта вече бяха в Мерруз-захрāн. Тук Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* заповяда на войните си да спрат и всеки един от тях да запали огън.[235] За миг се разгоряха повече от десет хиляди огъня. Мекка светна. Нищо неподозиращите езичници изпаднаха в паника. Изпратиха Ебӯ Суфян на разузнаване. Взимайки със себе си Хāким бин Хизāм и Будейл, той тайно се приближи към ислямската войска. В това време любимият ни Пейгамбер каза на някои от сподвижниците си: **„Оглеждайте се за Ебӯ Суфян! Непременно ще го намерите.“**

Курайшите, колкото повече се приближаваха към мюсюлманите, толкова повече се ужасяваха. Говорейки за това, колко много войни са се събрали в околностите на Мекка и колко много огньове са запалили, стигнаха до Ерак.

В това време Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* отново каза: **„Ебӯ Суфян в момента се намира в Ерак.“** Хазрети Аббāс ги разпозна и ги заведе при Пейгамбера ни *(алейхиссалāту веселāм)*. По пътя Ебӯ Суфян попита Хазрети Аббāс: „Какви са новините?“ Той му отговори: „О, Ебӯ Суфян! Горко ти! Расӯл *(алейхисселāм)* идва срещу вас с огромна войска, на която няма да може да се противопоставите. Кълна се, курайшите ще претърпят поражение. Горко им!“ Ебӯ Суфян и намиращите се с него курайши, промъквайки се с уплаха през муджāхидите, стигнаха при любимия ни Пейгамбер. Бяха посрещнати много добре. Беседваха до късно, след което Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* ги призова към исляма. Хāким бин Хизāм и Будейл веднага произнесоха шехāда и станаха мюсюлмани, но съмненията на Ебӯ Суфян продължаваха.

На сутринта Любимият на Аллāху теāлā му каза: **„О, Ебӯ Суфян! Горко ти! Не е ли дошло време да научиш, че няма друг бог освен Аллāху теāлā?“** Той отвърна: „Нека майка ми и баща ми бъдат жертвани за теб! По отношение на доброта и съблюдаване на роднинските връзки нямаш

---

[233] Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк,* XXVI, 297
[234] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ,* II, 800
[235] Ибн Саад, *ет-Табакāт,* II, 135

равен на себе си. След толкова изтезания от наша страна, ти все още ни призоваваш към пътя на спасението. Колко си благороден. Повярвах, че няма друг бог, освен Аллах... Ако имаше, щеше да ми помогне. И ти си пратеник на Аллах.“ и стана мюсюлманин.[236]

Хазрети Аббāс каза: „О, Пратенико на Аллах! Може ли да подарите на Ебӯ Суфян нещо, с което да спечели уважението на мекканците?“ Расӯлюллах *(саллялл*ā*ху алейхи ве селлем)* каза: **„Който влезе в дома на Ебӯ Суфян, ще бъде в безопасност, ще бъде спасен от убийство!“** Хазрети Ебӯ Суфян помоли: „О, Пратенико на Аллах! Може ли малко да го разширите?“, любимият ни Пейгамбер каза: **„Който влезе в Свещената джамия, ще бъде в безопасност! Който остане в дома си, затваряйки вратата си, също ще е в безопасност!“**

Пратеникът на Аллāху теāлā *(саллялл*ā*ху алейхи ве селлем)*, за да види Ебӯ Суфян великолепието и внушителността на ислямската войска и да го разкаже на курайшите, заповяда на Хазрети Аббāс: **„Откарай го до планинския проход, където долината се стеснява и конете преминават, бутайки се. Нека види великолепието на мюсюлманите, на войните на Аллāху теāлā!“**

Ебӯ Суфян *(радиялл*ā*ху анх)* трябваше да види тази гледка, да я разкаже на езичниците, за да не им се противопоставят. По този начин щеше да бъде избегнато проливането на кръв в Свещената джамия...

Когато Хазрети Аббāс и Ебӯ Суфян *(радиялл*ā*ху анхум)* тръгнаха към планинския проход, муджāхидите се построиха и всички племена, развявайки знамената си, започнаха да минават през прохода. Всички бяха облечени в брони и добре въоръжени. Племената минаваха с текбӣр през прохода. При минаването на всяко едно от племената Ебӯ Суфян питаше: „Кои са тези?“, а Хазрети Аббāс му отговаряше: „Това е родът Сюлейм. Води ги Хāлид бин Велӣд.“, „Това е родът Гифāр.“, „Това е родът Кāб.“ Възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!..“ на мюсюлманите се издигаха до небесата, тяхната многочисленост и блясъкът на мечовете им заслепяваше очите.

Хазрети Ебӯ Суфян очакваше с голямо любопитство минаването на Султана на световете и обкръжаващите го войни. Затова не спираше да пита: „Това отрядът на Расӯлюллах ли е?“ Най-после се появи и Султанът на вселената, възседнал камилата си Кусвā. Бе обкръжен от мухāджирите и енсāрите. Идваха облечени от глава до пети в брони, препасли мечове, яхнали породисти коне и камили.

Хазрети Ебӯ Суфян, като ги видя, попита: „О, Аббāс, кои са тези?“, „В средата е Расӯл *(алейхисселя̄м)*, около него са жадуващите да паднат шехӣди по пътя на Аллāху теāлā енсāри и мухāджири.“ отговори Хазрети Аббāс.

[236] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре,* II, 400; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ,* II, 811

Когато любимият ни Пейгамбер мина покрай тях, каза на Хазрети Ебӯ Суфян: **„Днес е денят, в който Всевишният Аллах ще възвеличи славата на Кяабе! Днес е денят, в който Бейтуллах ще бъде покрит! Днес е денят на милостта! Днес е денят, в който Всевишният Аллах ще въздигне Курайш** (с исляма)!“

Ебӯ Суфян *(радиялла̄ху анх)* каза: „Видях властта и на цезаря, и на хосроя, но такова великолепие на съм виждал. Никога не съм срещал такава войска и такава общност. Никой не може да се изправи срещу такава войска.“ и се отправи към Мекка.

След като се завърна в Мекка, съобщи на очакващите го езичници, че е приел исляма и им каза: „О, курайши! Мухаммед *(алейхисселя̄м)* се намира много наблизо с многобройна войска. Съпротивата е безсмислена. Не се самоизлъгвайте напразно. Приемете исляма и се спасете. Вие не сте видели това, което аз видях. Видях безброй храбри войни, коне и оръжия. Никой не би могъл да се изправи срещу тях. Който се подслони в дома на Ебӯ Суфян, е в безопасност! Който се подслони в Свещената джамия, е в безопасност! Който влезе в дома си и затвори вратите си, е в безопасност!“[237]

Някои свирепи езичници укориха Хазрети Ебӯ Суфян и започнаха да се подготвят за съпротива. Техният брой бе много малък. Други, не обръщайки внимание на тях, побегнаха към домовете си. Една част пък влязоха в Свещената джамия.

Султанът на вселената *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* и славните сподвижници се събраха в долината Зӣтува̄. Любимият ни Пейгамбер погледна благословените си сподвижници и си спомни за преселението, за това, как преди осем години езичниците обсадиха дома му и излезе оттам, рецитирайки а̄йети от сӯра „Йа̄сӣн“, как заедно с Хазрети Ебӯ Бекр влязоха незабелязано в пещерата Севр, как преди да напусне Мекка, погледна към нея за последно и каза: **„**(О, Мекка!) **“Кълна се в Алла̄ху теа̄ля̄! Ти си найценната местност, сътворена от Алла̄ху теа̄ля̄, ти си най-любимото място за Него. Ако не бях принуден, нямаше да те напусна. За мен няма по-красив и по-любим дом от теб. Ако моето племе не ме бе принудило, нямаше да тръгна, нямаше да потърся друго убежище освен теб!”**, а Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* го утеши и зарадва с вестта, че ще се върне в Мекка (сӯра „Касас“: 85). Спомни си как с малобройната си войска удържа победа над врага в Бедр, Ухуд, в битката при рова, Хайбер, Мӯте. Сега дванадесет хиляди сподвижници не се отделяха от него и чакаха неговата заповед, за да влязат в Мекка. Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* отправи благодарност към Алла̄ху теа̄ля̄ за оказаната милост и смирено склони благословената си глава.

[237] Ебӯ Да̄вӯд, “*Хара̄ч*”, 25; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 292; Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре*, II, 401; Ва̄кидӣ, *ел-Мега̄зӣ*, II, 817; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, VII, 80

Султанът на вселената раздели войската на четири части. За командир на десния фланг назначи Хазрети Хāлид бин Велӣд, на левия фланг – Хазрети Зубейр бин Аввāм, начело на пехотинците постави Хазрети Ебӯ Убейде бин Джеррāх, на друга група – Хазрети Саад бин Убāде. Хазрети Хāлид щеше да влезе в Мекка от южната ѝ страна и ако някой му се противопостави, щеше да го накаже с меча си. В Сафā щяха да се обединят с любимия ни Пейгамбер. Хазрети Зубейр щеше да влезе от северната страна на Мекка, да забие знамето в местността Хаджун и да чака Пейгамбера ни *(саляллāху алейхи ве селлем)*. От запад щеше да влезе Хазрети Саад бин Убāде.**[238]**

Пратеникът на Аллāху теāлā *(саляллāху алейхи ве селлем)* заповяда на командирите си: **„Докато не ви нападнат, в никакъв случай, няма да се сражавате с никого! Няма да убивате никого!**“ След това изброи имената на петнадесет души. Тях заповяда да ги убият, дори и под покривалото на Кяабе да се скрият.

Дойде истината и погина заблудата...

Тринадесетият ден от месец рамазāн, петък. Първи пристъпи към действие Хазрети Хāлид бин Велӣд и войните му. Влязоха в Мекка от южната ѝ страна и когато стигнаха до подножието на планината Хандеме, неудържимите езичници ги подложиха на дъжд от стрели. Двама муджāхиди станаха шехӣди. Хазрети Хāлид заповяда на войните си да не убиват бягащите. Нахвърлиха се върху врага и за кратко време ги отблъснаха. Бяха убити седемдесет езичници, останалите избягаха в билата на планините и в домовете си.

Останалите групи не срещнаха никакво съпротивление при влизането си в Мекка. Петима от тези, които Пратеникът на Аллāху теāлā *(саляллāху алейхи ве селлем)* заповяда да убият, бяха заловени и убити, а останалите избягаха от града.

Муджāхидите, с голямо въодушевление, произнасяйки текбӣр, влязоха в Мекка. Пейгамберът ни *(алейхиссалят̄у весселя̄м)*, яздейки камилата си Кусвā, влезе смирено в родния си град – в свещената Мекка. Отправи благодарност към Аллāху теāлā и четейки сӯра “Фетх“ се насочи към Величественото Кяабе, заобиколен от своите сподвижници. Вдясно от него бе Хазрети Ебӯ Бекр, а вляво – Хазрети Усейд бин Худайр. След като посети Черния камък, произнесе телбие и текбӣр. Последваха възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ на сподвижниците. Мюсюлманите не успяха да сдържат сълзите си пред тази великолепна гледка. Укрилите се в Свещената джамия и затворилите се в домовете си езичници чакаха в страх.

[238] Ебӯ Дāвӯд, *“Харāч”*, 25; Абдурреззāк, *ел-Мусаннеф*, V, 377

След това Султанът на вселената и славните му сподвижници започнаха да извършват тава̄ф. След седмата обиколка любимият ни Пейгамбер слезе от камилата си и изпълни два рекята нама̄з в Мака̄м Ибра̄хим. След това изпи от извадената от Хазрети Абба̄с вода от кладенеца Земзем. С тази вода пожела да вземе абдест. Сподвижниците му не позволиха нито една капка вода да капне на земята. Наблюдаващите ги езичници се удивиха и казаха: „Никога през живота си не сме чували за такъв владетел, нито пък сме виждали.“

Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* пожела да бъдат унищожени всички каменни и дървени идоли, намиращи се около Кяабе. Прочитайки знамението с меа̄л: **„Когато дойде истината, заблудата си отива. Заблудата винаги ще е отиваща.“** (сӯра Исра̄: 81), насочи тоягата си към идолите и докоснатите с тоягата идоли един по един паднаха по лице на земята. Бяха унищожени триста и шестдесет идоли.[239]

Когато настъпи времето за обедния нама̄з, Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* заповяда на Хазрети Билял *(радияллāху анх)* да изпълни призива за нама̄з в Кяабе. Той веднага изпълни това свещено задължение. Сърцата на мюсюлманите се изпълниха с безкрайна радост, а езичниците потънаха в дълбока скръб и мъка.

Любимият ни Пейгамбер поиска ключа на Кяабе. След като го донесоха, заповяда да бъдат изнесени всички идоли и изличени изображенията, намиращи се вътре в Кяабе. После заедно с Уса̄ме бин Зейд, Билял и Осма̄н бин Талха *(радияллāху анхум)* влезе вътре. Застана с гръб към вратата и отслужи два рекята нама̄з. Във всеки ъгъл на Кяабе произнесе текбӣр и отправи ду'а̄ към Всевишния Аллах. Хазрети Ха̄лид бин Велӣд стоеше на вратата и не позволяваше на хората да се струпват там.

Султанът на вселената хвана с благословените си ръце двете крила на вратата на Кяабе. Всички курайши се бяха събрали в Свещената джамия и с надежда и страх гледаха към него, защото бяха измъчвали всячески Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и неговите сподвижници. Влачеха ги, връзвайки с въжета. Хвърляха ги върху огъня. Поставяха нагорещени скали върху гърдите им и ги изтезаваха до припадък. Обгаряха с нажежена желязна пръчка телата им. Три години ги изолираха в една улица и ги лишиха от всичко. Връзваха краката им с въжета за краката на две камили и подкарвайки камилите в различни посоки, разполовяваха телата им. Принудиха ги да напуснат родината си. И това не им стигна – колко пъти се сражаваха с тях и се опитваха да ги унищожат напълно. Въпреки това не изгубиха надежда, защото пред тях стоеше изпратеният като милост за световете океан на милостта.

Любимият ни Пейгамбер наблюдава езичниците известно време и каза: **„О, курайши, какво мислите, че ще ви сторя сега?“** Те му отвърнаха:

[239] Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре*, II, 416

„Очакваме от теб добро, защото ти си благороден брат и син на наш благороден брат. Ти ни победи и очакваме добро от теб.“

Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* им се усмихна и каза, че ще им каже това, което Йӯсуф *(алейхисселя̄м)* е казал на своите братя: **„Няма укор и упрек** (след) **днес към вас** (по отношение на напомняне на греховете ви)**. Аллāху теāля̄ да ви опрости.“** (12: 92) **Вървете си, вие сте свободни.“**

Това голямо милосърдие смекчи коравите сърца. Ненавистта се превърна в любов. И когато Султанът на световете ги призова към исляма, те се събраха, за да станат мюсюлмани. Любимият ни Пейгамбер се изкачи на хълма Сафā, както по време на първия призив, и прие обета за вярност на всички мекканци – на малки и големи, на мъже и жени. Приемайки исляма, те се удостоиха с честта да станат от Есхāб-и кирāм (сподвижниците).

Първи се врекоха мъжете. След тях и жените.[240] Те се врекоха, че няма да съдружават нищо с Аллāху теāля̄, че няма да се противопоставят на Пратеника *(алейхисселя̄м),* че няма да крадат, че ще пазят целомъдрие и че няма да убиват малките момиченца. Сред жените, които приеха исляма, бе и жената на Хазрети Ебӯ Суфян – Хинд, която фигурираше в списъка на наказаните със смърт. Но изпратеният като милост за световете Пратеник на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* прости и на нея. Всички, които приеха исляма, счупиха идолите, намиращи се в домовете им. Изпратените военни отряди унищожиха идолите на околните племена. По такъв начин с идването на истината заблудата бе изкоренена. Сред приелите исляма и удостоените с помилване бе и синът на Ебӯ Джехл – Икриме, също така и Вахшӣ, който стори шехӣд Хазрети Хамза. Впоследствие Хазрети Икриме падна шехӣд в битката при Йермук, а Хазрети Вахшӣ – в битката при Йемāме уби Мусейлемет-ул Кеззāб.[241]

БИТКАТА ПРИ ХУНЕЙН

Когато мюсюлманите излязоха от Медӣна, за да завоюват Мекка, съседните на Мекка племена Хевāзин и Сакӣф предположиха, че ще нападнат тях и започнаха да се приготвят за сражение. Като научиха, че тяхната цел е Мекка, поне малко се поуспокоиха, но си казаха: “След курайшите, несъмнено ние ще сме наред.“ и ускориха приготвленията си. „Кълнем се, мюсюлманите не са се сблъскали с добре сражаващо се племе. Да ги нападнем, преди да си ни нападнали и да им покажем какво е сражение.“ казаха те и се отправиха на път с мощна двадесетхилядна войска, предвождана от вожда на Хевāзин – Мāлик бин Авф. Със себе си носеха всичките си скъпи вещи и водеха жените и децата си, за да ги насърчават, да не напускат бойното поле от страх.

[240] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 9
[241] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 863; Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, LXII, 404

За кратко време тази новина се разчу из Мекка. Любимият ни Пейгамбер изпрати Хазрети Абдуллах бин Ебӯ Хадрад при племето Хевāзин, за да разузнае положението. Хазрети Абдуллах смени дрехите си и се промъкна сред врага. Узна намеренията и военната им тактика и веднага съобщи на Султана на пейгамберите.

Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, събирайки дванадесетхилядна войска и оставяйки за управник на Мекка двадесет годишния Хазрети Аттāб бин Есӣд, бързо се отправи на път, за да нападне врага внезапно в лагера им. Знамето на ислямската войска бе в ръцете на Хазрети Али.[242] Командването на предните сили бе поверено на Хазрети Хāлид бин Велӣд.[243] Любимият на Аллāху теāлӯ сложи шлема си, облече две брони и се качи на мулето си Дулдул. На единадесетия ден на месец шеввāл пристигнаха в долината Хунейн. През нощта Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* направи преглед на войската си и я приведе в бойна готовност. След изпълнението на утринния намāз преминаха в действие.

Командирът на езичниците, възползвайки се от нощта, им устрои засада, като разположи войската си на двата склона на долината. Командирът на предните сили Хазрети Хāлид бин Велӣд, не знаейки за засадата, заедно с отряда си, се движеше към прохода. Утринната тъма не им позволяваше да видят врага. Изведнъж бяха подложени на дъжд от стрели. Изненадани, муджāхидите бяха принудени да се отдръпнат назад. Това внезапно отстъпление разруши строевия ред на идващата след тях войска. Когато и те започнаха да отстъпват, двадесет хилядната вражеска войска като поток се стече към долината.

Любимият ни Пейгамбер се впусна сам срещу атакуващата ги войска. Само Хазрети Аббāс, Хазрети Ебӯ Бекр и стотина смели мюсюлмани, рискувайки живота си, го настигнаха и образуваха жив щит около него. Хазрети Аббāс, хващайки мулето за юздите, а Суфян бин Хāрис *(радияллāху анх)* – за стремето, се опитваха да намалят скоростта му и да попречат на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* да се вреже във врага. Султанът на световете, опасявайки се от изчезването на религията на Аллāху теāлӯ, каза на Хазрети Аббāс: **„О, Аббāс! Призови ги с думите: „О, жители на Медӣна! О, сподвижници, положили клетва под дървото Семӯра!“** Хазрети Аббāс имаше внушителна фигура и силен глас. Провикна се с всички сили: „О, жители на Медӣна! О, сподвижници, които се врекохте на Пейгамбера ни под дървото Семӯра! Съберете се тук!“ Сподвижниците, чувайки призива, поискаха да се върнат, но животните им бяха твърде уплашени и не можеха да ги върнат назад. Накрая, взимайки снаряжението си, бяха принудени да скочат от животните си. Бързо побегнаха

[242] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, IV, 357; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, IV, 204
[243] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 350; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 428; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 912

към Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и влязоха в жестока схватка с врага. Възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ всяваха ужас в сърцата на езичниците. Храбрите сподвижници, участвали в Бедр, Ухуд, при рова и Хайбер, като Хазрети Али, Ебӯ Дуджāне, Зубейр бин Аввāм *(радияллāху анхум)*, се сражаваха, въртейки се на всички страни, и отблъскваха врага.

Султанът на световете следеше действията на сподвижниците си и се молеше, обръщайки се към Аллāху теāлā, със следните думи: **„О, Аллах мой, спусни ни помощта Си! Без съмнение, Ти не искаш те да ни победят.“** Взе шепа пясък и я хвърли върху врага с думите: **„Лицата им да станат черни!“** Очите им се напълниха с прах. На помощ дойдоха и меляикетата. Любимият ни Пейгамбер каза: **„Кълна се в Аллāху теāлā, те са разгромени.“** Езичниците се разпръснаха и започнаха да бягат. При всяко обръщане назад, те виждаха преследващите ги сподвижници и бягаха с всички сили, оставяйки жените, децата и вещите си на бойното поле.

На бойното поле оставиха седемдесет тела, шест хиляди пленници и безброй вещи. Част от бягащите, включително и командирът им Мāлик бин Авф, намери убежище в крепостта Тāиф, а друга част отидоха в Нахле, в Евтас. Мюсюлманите преследваха врага до Евтас, където се водеха ожесточени сражения. Тук врагът отново претърпя поражение.[244]

С позволението на Всевишния Аллах и благодарение на молитвата (ду'ā) на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* победата отново бе на мюсюлманите. В тази битка четирима сподвижници станаха шехӣди, имаше и ранени. Сред ранените бе и Хазрети Хāлид бин Велӣд. Когато любимият ни Пейгамбер чу за това, отиде при него, докосна раната му с благословените си ръце и тя веднага заздравя.

ПОХОДЪТ КЪМ ТĀИФ

Султанът на вселената, нападайки и бягащите в Тāиф, искаше да се сдобият с окончателна победа. Крепостта Тāиф се намираше близо до Мекка и бе последната, но една от най-силните крепости на неверието. Преди преселението Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, заедно с Хазрети Зейд бин Хāрисе отиде в Тāиф и в продължение на месец призова жителите му към исляма, но те не само, че не приеха неговия призив, но и се подиграха с него, обиждаха го и го измъчваха. Дори разраниха благословените му крака. Тези дни бяха най-тъжните и най-трудните в живота на любимия ни Пейгамбер.

Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* изпрати Хазрети Хāлид бин Велӣд напред. След него и самият той *(салляллāху алейхи ве селлем)* със славните си сподвижници стигна до Тāиф. Племето Сакӣф предварително бяха складирали голямо количество хранителни запаси в

[244] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 925

добре укрепената им крепост и когато видяха приближаващите се мюсюлмани, затвориха портите си и обстрелвайки ги със стрели, започнаха да се отбраняват. Езичниците нямаха смелост да излязат от крепостта и да се сражават извън нея и продължаваха да обстрелват със стрели.

Някои мюсюлмани предложиха да хвърлят камъни с катапулт. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* намери за уместно това предложение и бяха направени каменохвъргачки. Започнаха да хвърлят камъни с тях. Обсадата продължаваше. Мюсюлманите даваха всичко от себе си, за да превземат крепостта колкото се може по-скоро, но тя бе много добре укрепена. По време на обсадата четиринадесет мюсюлмани станаха шехӣди.

Една вечер, към двадесетия ден на обсадата любимият ни Пейгамбер сънува как един петел, кълвейки, разлива маслото, което му бе подарено. Тълкува го като знак, че тази година крепостта няма да бъде превзета и вдигна обсадата.

Преди осем години, когато едно мелӯике каза на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*: „Ако желаеш тези две стръмни планини да се съединят така, че да затрупат мекканците (и да смачкат всички езичници), то заповядай и аз ще ги съединя.“, той *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Аз съм изпратен като милост за световете. Ще помоля Всевишния Аллах да извади от потомството на тези неверници поколение, което да служи единствено на Аллāху теāлӯ и да не сдружава с Него никого.“** И сега, проявявайки милост, се молеше за тях: **„О, Господарю! Напътствай племето Сакӣф! Доведи ги при нас!“**

Любимият на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* напусна Тāиф и отиде в Джирāне, където се намираха шестте хиляди пленници и придобитите в Хунейн трофеи – повече от двадесет хиляди камили, повече от четиридесет хиляди дребен рогат добитък и много скъпи накити. Трофеите и пленниците бяха разпределени между муджāхидите. В това време научиха, че е пристигнала делегация на племето Хевāзин и моли да бъдат приети. Любимият ни Пейгамбер ги прие. Съобщиха му, че племето им масово приело исляма. Султанът на световете се зарадва много и веднага освободи своите пленници. Сподвижниците го последваха. И така, за един миг шест хиляди пленници получиха свободата си. Тази вест достигна и до укрилия се в Тāиф вожд на племето Хевāзин – Мāлик бин Авф. Отивайки при Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* той също прие исляма и бе обсипан с дарове.[245]

След като приключи с разпределението на трофеите, Султанът на вселената със славните си сподвижници се върна като победител в Мекка.

---

[245] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 452; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, III, 925; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 312

Назначи Хазрети Аттāб бин Есӣд за управник на Мекка[246], а Хазрети Муāз бин Джебел щеше да учи исляма на хората.[247] След това, извършвайки умра, се отправи заедно със сподвижниците си към Медӣна.

След една година жителите на Тāиф изпратиха делегация от шест души в Медӣна, която да съобщи, че са готови да приемат исляма. Молбата, отправена от Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, преди една година при напускането на Тāиф: **„О, Господарю! Напътствай племето Сакӣф! Доведи ги при нас.“,** бе приета. Племето Сакӣф дойде при него, за да приемат исляма. Пратеникът на Аллāху теāлӣ *(салляллāху алейхи ве селлем)* се зарадва много, дари ги с някои привилегии и ги отпрати обратно в Тāиф. За управник на Тāиф назначи Хазрети Осмāн бин Ебӯл Āс.[248]

ПОХОДЪТ КЪМ ТЕБӮК

След завръщането си в сияйната Медӣна Пратеникът на Аллāху теāлӣ *(салляллāху алейхи ве селлем)* изпрати посланици до владетелите на различни страни и ги призова към исляма. Владетелите на Умман и Бахрейн със своите поданици приеха ислямската религия. Представители на много племена, идвайки при Султана на световете, съобщиха, че му се подчиняват. Ислямът се разпространяваше много бързо. В околните племена бяха изпращани учители, които да учат исляма и бяха назначавани управители. През деветата година от Хиджра в Медӣна се забеляза наплив от делегации на различни племена и държави, приели исляма.

Бе месец реджеб, деветата година от Хиджра. Един ден Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза на сподвижниците си: **„Днес почина един ваш праведен брат. Станете и изпълнете неговия намāз!“** Пейгамберът ни *(алейхиссалят̄у веселям̄)* застана начело като имāм и заедно изпълниха задочно погребалната молитва дженāзе. След изпълнението на намāза каза: **„Поискахме опрощение от Аллāху теāлӣ за брат ви негуса Есхаме.“**

След известно време в Медӣна получиха тъжната вест за смъртта на негуса. Денят на смъртта му съвпадаше с деня, в който Пратеникът на Аллāху теāлӣ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и сподвижниците изпълниха погребалния (дженāзе) намāз.[249]

В деветата година от Хиджра, когато ислямската религия започна бързо да се разпространява из Арабския полуостров, арабските християни, които гледаха завистливо на Ислямската държава и се стараеха по всякакъв на-

---

[246] Ибн Мāдже, "Тиджарāт", 20; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 440; Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 687; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, I, 498; II, 264; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 890, 960; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 137

[247] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, III, 959; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 137

[248] Ебӯ Дāвӯд, "*Салят̄*", 12; Ибн Мāдже, "Месаджид", 3; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 21; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 541; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, V, 509

[249] Бухāрӣ, "Дженāиз", 52; Несāӣ, "Дженāиз", 37

чин да възпрепятстват неговото разрастване, написаха следното писмо до византийския император Ираклий: „Човекът, който твърдеше, че е пророк, почина. Глад и нищета тегне над мюсюлманите. Ако искаш да ги приобщиш към твоята религия, побързай, сега му е времето.“ След получаването на това писмо, Ираклий отправи в Медӣна четиридесет хилядна войска, под командването на Кубāт, за да се сражават с мюсюлманите.

Султанът на вселената узна за това и събирайки сподвижниците си, им заповяда да се мобилизират. Поради голямата суша, мюсюлманите, с изключение на тези, които се занимаваха с търговия, се намираха в много тежко материално положение. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* пожела сподвижниците да подпомогнат финансово ислямската войска и те започнаха да носят всичко, което имат.

Хазрети Ебӯ Бекр донесе цялото си богатство. Когато Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* го попита: **„За семейството си какво остави, о, Ебӯ Бекр?“**, той отговори: „Оставих им Всевишния Аллах и Неговия Пратеник.“ Хазрети Омер донесе половината си богатство. Расӯл *(алейхисселяӯм)* попита и него: **„За семейството си какво остави, о, Омер?“**, той отговори: „Оставих им толкова, колкото донесох.“ Любимият ни Пейгамбер каза: **„Разликата между двама ви е колкото разликата между думите ви.“** Хазрети Омер, обръщайки се към Хазрети Ебӯ Бекр каза: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за теб, о, Ебӯ Бекр. В добрите дела винаги ме превъзхождаш. Разбрах, че никога няма да мога да те надмина.“[250]

Всеки един от сподвижниците помагаше според възможностите си. А лицемерите, подигравайки се с тях, им казваха: „Правите го за показ.“ Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Който днес даде една милостиня, в Деня Къӯмет тази милостиня ще свидетелства в негова полза.“** След тези думи даренията се увеличиха. Най-много ислямската войска бе подпомогната от Хазрети Осмāн бин Аффāн, който въоръжи една трета част от войската. Обезпечи нуждите на войската дотолкова, че дори не пропусна да сложи губерка, която използваха за шиенето на меховете за вода. Във връзка с тази самоотвержна постъпка на Хазрети Осмāн, любимият ни Пейгамбер каза: **„От днес нататък няма да се записват грехове на Осмāн.“**[251] Един от бедните сподвижници, работи цяла нощ в една финикова градина и заработената фурма занесе на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, с намерение да помогне на войската, и каза: „О, Расӯляллах! Донесох това, което имам, за да спечеля доволството на Аллāху теāлӯ. Приемете го.“ Жените също помагаха с каквото могат.

Мюсюлманите, когато се подготвяха за похода към Тебӯк, се намираха в много затруднено положение. Недоимъкът бе толкова голям, че остана-

---

[250] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 990; Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, II, 34
[251] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 990

лите без нищо сподвижници, идвайки при Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, казваха: О, Пратенико на Аллāху теāлā! Останахме без животно, а и нямаме нищо за ядене. Искаме да сме до вас в тази битка и да бъдем удостоени с джихāда." Любимият ни Пейгамбер им отговаряше тъжно, че не е останало нищо, с което да ги откара. Същата молба отправиха и Сāлим бин Умейр, Абдуллах бин Мугаффел, Ебӯ Лейля Мāзӣнӣ, Улбе бин Зейд, Амр бин Хумāм, Харамӣ бин Абдуллах, Ирбāд бин Сāрийе *(радияллāху анхум еджмаӣн)*, и когато любимият ни Пейгамбер, с голяма мъка им каза: **„Не намирам с какво да ви откарам."**, те започнаха да плачат от мъка, че няма да бъдат с Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* и да участват в битката. Във връзка с това Всевишният Аллах низпосла следния āйет, меāл:

„Няма вина и за онези, на които ти рече, когато дойдоха при теб, за да ги откараш на война: „Не намирам с какво да ви откарам." И се върнаха, а очите им – пълни със сълзи от скръб, че не намират какво да дадат." (сӯра Тевбе: 92) Тези сподвижници накрая бяха подготвени за война от Хазрети Аббāс и Хазрети Осмāн.

След приключване на приготовленията, Пейгамберът ни *(алейхиссалāту весселāм)* събра войската в Сенийййет-ул Ведā. Оставащите в Медӣна бяха твърде малко. За управник на Медӣна назначи Хазрети Мухаммед бин Меслеме.[252] Преди да се отправят на поход, каза на войните си: **„Вземете си повече обувки! Така няма да търпите несгоди."**

При потеглянето на войската, водачът на лицемерите Абдуллах бин Убей, за да сплаши мюсюлманите, наговори неприлични думи по техен адрес. Дори каза: „Кълна се, като че ли виждам него и сподвижниците му вързани по двама." Но мюсюлманите не обръщаха внимание на думите на лицемерите. Желанието им да се сражават по пътя на Аллāху теāлā ставаше все по-силно. Лицемерите се чувстваха съкрушени.

Преди да потеглят към Тебӯк Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* нареди да развеят знамената на войската. Най-голямото знаме бе връчено на Хазрети Ебӯ Бекр, друго голямо знаме – на Хазрети Зубейр бин Аввāм, знамето на племето Евс – на Хазрети Усейд бин Худайр, знамето на племето Хазрадж – на Хазрети Ебӯ Дуджāне.[253] Войската се състоеше от тридесет хиляди души, като десет хиляди от тях бяха конници. Дясното крило бе под командването на Хазрети Талха бин Убейдуллах, а лявото – под командването на Хазрети Абдуррахмāн бин Авф.[254]

Потеглиха в много жарко време. Водеше ги техният Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Когато Любимият на Аллāху теāлā бе с тях, гладът,

---

[252] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 519; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 8; Хузāӣ, *ет-Тахрӣч*, 327; Кеттāнӣ, *ет-Тератӣбу'л-Идāрийй*, I, 485

[253] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 996; Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, II, 36

[254] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 1001; Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, II, 36

жаждата, дългият път, многобройната вражеска войска не ги плашеха. Можеха да го последват навсякъде.

Мюсюлманите спираха да пренощуват и след кратка почивка продължаваха пътя си. Осмото място, където спряха да пренощуват бе Хиджр – мястото, където бе унищожен народът на Са̄лих *(алейхиссселя̄м)*. Народът му бе погубен от силен звук, затова че не послушаха своя пейгамбер. Султанът на вселената каза на сподвижниците си: **„Тази нощ ще духа силен вятър в обратна посока. Никой да не става от мястото си без другар до себе си! Всеки да завърже камилата си за коляното ѝ! Това е място, където се спусна наказание. Никой да не пие от тази вода и да не извършва умиване абдест!“** През нощта задуха силен вятър и започна да събаря всичко. Един от сподвижниците забрави да завърже камилата си и когато стана да я търси сам, вятърът го грабна и отнесе до подножието на планината Тай. А друг, който отиде по нужда, се разболя от болестта хунак. Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* отправи ду'а̄ за него и той оздравя.

На сутринта водата на мюсюлманите свърши. Изпитваха силна жажда. Лицемерите, възползвайки се от това, се опитваха да всеят смут и раздор, като казваха: „Ако Мухаммед наистина беше пейгамбер, щеше да отправи ду'а̄ и да завали дъжд.“ Султанът на световете узна за това и вдигайки благословените си ръце, отправи молба към Всевишния Аллах да ги дари с дъжд. В безоблачното небе веднага се появиха облаци и заваля силен дъжд. Всички напълниха съдовете си, извършиха частично умиване абдест и напоиха животните. А когато дъждът спря и облаците изчезнаха, всички забелязаха, че е валяло само над войската. Любимият ни Пейгамбер и сподвижниците произнесоха текбӣр и отправиха своите благодарности към Всевишния Аллах. А на лицемерите казаха: „Вече нямате никакво оправдание. Повярвайте във Всевишния Аллах и Неговия Пророк и станете праведни мюсюлмани.“ Но безсрамните лицемери им отговориха: „Какво пък? Беше един облак. Заваля и отмина.“

Мюсюлманите бяха измъчвани и от страшен глад, дотолкова, че двама почнаха да делят една фурма. Въпреки знойната жега, глада и жаждата наближиха Тебӯк. Любимият на Алла̄ху теа̄ля̄ каза: **„Утре, с позволението на Аллах, ще стигнете до извора Тебӯк. Не докосвайте водата, докато не дойда!“** На другия ден стигнаха до извора, но количеството на водата бе твърде малко. Любимият ни Пейгамбер нареди да сложат от водата в един съд, потопи благословените си ръце в него и отправи ду'а̄. След това изля водата в извора и тя мигновено се увеличи. Тридесет хиляди войни пиха от изворната вода, но тя не намаля. Това бе едно от чудесата на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*. Земята се напои с вода и този район се превърна в плодородна зелена пустиня.

Когато ислямската войска пристигна в Тебӯк, ромеите, чиято войска се състоеше от византийци и арабски християни от племената А̄миле, Лахм и

Джузāм, не бяха там. Като разбраха, че Султанът на вселената идва срещу тях с тридесет хилядна войска, се уплашиха и избягаха. Не посмяха да се срещнат с тях, защото все още помнеха как в Мӯте стохилядната им войска претърпя поражение от трихилядната войска на мюсюлманите.

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, съветвайки се със сподвижниците си, не пожела да отидат по-нататък. Някои от племената и държавите, намиращи се в тази област, чуха за пристигането на ислямската войска и се уплашиха. Изпращайки свои представители, се съгласиха да плащат джизйе. Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* прие предложението им и с всеки един от тях сключи мирни споразумения.

Клопката

Близо двадесет дни чакаха врага в Тебӯк. През това време Султанът на вселената *(алейхи афдалюссалевāт)* беседваше със своите сподвижници и вливаше бликащата от благословеното си сърце фейз и берекет в техните сърца. В една от своите беседи каза: **„Да ви известя ли кой човек е най-добър и най-достоен сред хората?“** „Да, о, Пратенико на Аллах.“ отговориха сподвижниците. **„Най-добър е онзи, който до последния си дъх се бори по пътя на Аллāху теāлӯ, възседнал коня или камилата си, или пеша. Най-лош е онзи, който, прочитайки Книгата на Аллāху теāлӯ, не извлича полза за себе си от нея.“** каза Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

А на въпроса относно шехӣдите, отговори: **„Кълна се в Аллāху теāлӯ, в Чиято Длан е съществуването ми, в Деня Къӯмет шехӣдите ще дойдат с мечове на вратовете си и ще седнат на минбери от светлина.“**[255]

Когато се приготвяха за връщане в Медӣна, изнемощелите от глад сподвижници уведомиха Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* за това тяхно състояние. Любимият на Аллāху теāлӯ заповяда да съберат всичката останала храна върху една кожена покривка. Събраното бе толкова малко, че едва би напълнило една малка тенджера. Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* поднови умиването абдест и изпълни два рекята намāз. Вдигайки благословените си ръце, се помоли за берекет. След това заповяда на сподвижниците да си донесат съдовете за храна. Всички ядоха до насита, а храната не намаля.

След двадесет дни муджāхидите се отправиха обратно към Медӣна. Една нощ двуличниците се уговориха да устроят клопка на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* в тесния проход и да го убият. Скриха се и зачакаха. Любимият ни Пейгамбер, заедно с Хазрети Аммāр бин Яасер, който държеше юздата на камилата му и Хазрети Хузейфе бин Йемāн, който вървеше след него, се движеше към прохода. Джебрāил

[255] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 1018

(алейхисселя̄м) го уведоми за заговора на двуличниците. Когато приближиха прохода бяха нападнати от дванадесет лицемери със забулени лица. Хазрети Хузейфе, викайки: „О, врагове на Алла̄ху теа̄ля̄!“, започна да удря по тях и по животните им с тоягата си. Лицемерите се уплашиха и бягайки, бързо се смесиха с войската. Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* съобщи имената им на Хазрети Хузейфе, като го предупреди да не казва на никого.

Хазрети Усейд бин Худайр чу за случилото се и отивайки при Пейгамбера ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, го помоли: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Съобщете ми техните имена, да отсека главите им и да ви ги донеса.“, но той *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* не му разреши.[256]

Месджид-и Дира̄р

Най-после, сплашилите византийците и прекършилите съпротивителните им сили мюсюлмани, се връщаха в озарената Медӣна. В местността Зӣ-Ева̄н, близо до Медӣна, спряха да пренощуват. Тук, няколко лицемери помолиха любимия ни Пейгамбер да посети Месджид-и Дира̄р.

Месджид-и Дира̄р се намираше в Куба̄. Бе построен от лицемерите точно срещу първия месджид, изграден от Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* по време на преселението му в Медӣна. Когато любимият ни Пейгамбер тръгна за Тебӯк, лицемерите дойдоха при него и казаха: „О, Пратенико на Аллах! Построихме нов месджид. Бихте ли дошли да изпълним заедно нама̄з?“, но приготвилият се за поход Пратеник на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* им отвърна, че ще се отбие при връщането си от Тебӯк, ако Алла̄ху теа̄ля̄ позволи.

Целта на лицемерите бе да разединят вярващите, да всеят смут и раздор сред тях. Дори щяха да поканят в Медӣна византийските войни и да ги подкрепят с оръжия, които бяха складирани в месджида. Благоприятствайки изпълняването на нама̄з на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* в месджида им, те искаха да предизвикат впечатление, че Месджид-и Дира̄р е свещено място. И мюсюлманите щяха да се съревновават в изпълнението на нама̄з в този месджид и по този начин уж щяха да попаднат в тяхната паяжина.

Султанът на вселената *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* прие поканата им, но Всевишният Аллах низпосла откровение (сӯра Тевбе: 107-108), в което му съобщи истината за този месджид. Тогава любимият ни Пейгамбер заповяда на Хазрети Ма̄лик бин Духшум и Хазрети А̄същ бин Адий да го изгорят и разрушат. Те отидоха в Куба̄, опожариха месджида и го разрушиха. Лицемерите не промълвиха и дума.[257]

---

[256] Ва̄кидӣ, *ел-Мега̄зӣ*, II, 1040

[257] Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре*, II, 529; Ва̄кидӣ, *ел-Мега̄зӣ*, II, 1040; Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, III, 549

Хората в Медӣна като чуха, че Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту вессе-ля̄м)* и славните сподвижници се завръщат, се приготвиха веднага и с голямо въодушевление излязоха да ги посрещнат.

Два месеца след завръщането на любимия ни Пейгамбер от Тебӯк почина водачът на лицемерите Абдуллах бин Убей. След неговата смърт единството на лицемерите бе нарушено. Смазани бяха не само лицемерите, но и езичниците и юдеите, и бе сложен край на действията им, насочени срещу исляма.

ПРОЩАЛЕН ХАДЖ

Поклонението хадж – един от петте стълба на исляма, бе повелено през деветата година от Хиджра. В низпосланото знамение се казва, меа̄л:

„В него (Кяабе) **има ясни знамения – мястото на Ибра̄хим, – и който отиде там, е в безопасност от нападение. Право** (фарз) **на хората към Алла̄ху теа̄ля̄ е поклонението хадж при Дома** (и неговото посещение) **– за онзи, който има сила за това, а който откаже този фарз** (задължение) **– Алла̄ху теа̄ля̄ не се нуждае от световете.“** (сӯра А̄л-и Имра̄н: 97)

Султанът на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)* съобщи на своите сподвижници повелята на Всевишния Аллах. В същата година назначи Хазрети Ебӯ Бекр за емӣр на хаджа и го изпрати с група от триста души в Мекка. През това време бяха низпослани началните а̄йети на сӯра „Тевбе“, в които се съобщаваше за някои решения, свързани с договарянето. Любимият ни Пейгамбер изпрати в Мекка и Хазрети Али след групата от поклонници, за да им съобщи това.[258]

По това време сред арабите, по традиция, сключването на договор или неговото нарушаване се известяваше от самия извършител или от негов роднина. Затова Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* изпрати Хазрети Али в Мекка. Той настигна групата от поклонници и заедно влязоха в Мекка.[259]

Хазрети Ебӯ Бекр произнесе проповед (хутбе) и разясни правилата на поклонението. Сподвижниците извършиха хаджа, съблюдавайки тези правила. По време на поклонението, в Мина̄ Хазрети Али произнесе хутбе. Започна с думите:

„О, хора! Праща ме Пратеникът на Аллах.“ и прочете началните а̄йети на сӯра: „Тевбе“. След това каза: „Упълномощен съм да ви кажа четири неща.“ Тези четири неща бяха следните:

- В Дженнета ще влязат само вярващите.
- След тази година нито един езичник няма да бъде допуснат до Кяабе.

---

[258] Кетта̄нӣ, *ет-Тератӣбу’л-Ида̄рийй*, I, 256

[259] Буха̄рӣ, “Мега̄зӣ”, 68, “Джизйе”, 16; Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре*, IV, 545-546; Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, II, 169; Кила̄ӣ, *ел-Иктифа̄*, II, 409; Кетта̄нӣ, *ет-Тератӣбу’л-Ида̄рийй*, I, 256

- Никой няма да извършва тавāф около Кяабе гол. (По това време езичниците извършваха тавāф голи.)
- Тези, които имат сключен договор с Пратеника на Аллах, техния договор ще е в сила до изтичане на срока му. А за останалите срокът е четири месеца. След този срок с нито един от езичниците няма да бъде сключен договор и нито един езичник няма да бъде покровителстван.

След този ден нито един езичник не се доближи до Кяабе и никой не извърши тавāф гол. Голяма част от тях, приемайки исляма, станаха мюсюлмани. След изпълнение на поклонението Хазрети Ебӯ Бекр, Хазрети Али и сподвижниците се върнаха в Медӣна.[260]

В десетата година от Хиджра ислямската религия се разпространи из целия Арабски полуостров. В Медӣна пристигаха хора от всички краища на Арабия, за да бъдат удостоени с честта да приемат исляма и да се сдобият с вечното щастие. Вече никаква сила не можеше да противостои на мюсюлманите. Господството на исляма се укрепи. Само някои юдейски и християнски племена не приеха религията на Аллāху теāлā.

В десетата година от Хиджра Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* изпрати Хазрети Хāлид бин Велӣд, заедно с четиристотин муджāхиди при рода Хāрис бин Каб, в Йемен, за да ги призове към исляма. Хāлид *(радияллāху анх)* ги призова три дни. Те приеха призива му и станаха мюсюлмани. В същата тази година любимият ни Пейгамбер сключи мирен договор с християните от Неджрāн. Впоследствие някои от тях по своя воля станаха мюсюлмани. През същата година Хазрети Али, заедно с триста сподвижници, бе изпратен при племето Медледж, в Йемен, за да ги призове да приемат исляма. Въпреки първоначалното им противопоставяне, те бяха удостоени с правата религия. На всички тези племена Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* назначи управници и изпрати хора, които да събират зекāт.

В десетата година от Хиджра Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* се приготви за хадж. Заповяда и на мюсюлманите от Медӣна да се приготвят. Изпрати съобщение и до мюсюлманите, намиращи се извън пределите на Медӣна. Събра се голямо множество. След приключване на приготовленията, в двадесет и петия ден на месец зилка’де Пророкът *(салляллāху алейхи ве селлем)* с група от четиридесет хиляди мюсюлмани след изпълнение на обедния намāз потегли от Медӣна. Султанът на вселената отправи следната ду’ā: **„О, Аллах мой! Стори този хадж да е приет и харесан от Теб, без в него да има лицемерие, показност и слава!“** Влезе в ихрāм и след съобщаване от страна на Джебрāил *(алейхисселāм)* започна да произнася на висок глас телбие. Сподвижниците го последваха. „Леббейк! Аллāхумме леббейк! Леббейк! Лā шерӣке леке леббейк! Иннел хамде венни’мете леке вел мулк лā шерӣкелек!..“ Навред

---

[260] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 974; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 160; Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, XVIII, 23

всичко се тресеше. Водеше със себе си сто жертвени животни. След десет дни път, в четвъртия ден на зилхидже, пристигнаха в Мекка. След като към тях се присъединиха идващите от Йемен и другите племена, броят на поклонниците стана повече от сто двадесет и четири хиляди души. На осмия ден Расӯл *(алейхисселя̄м)* отиде в Мина̄, а на деветия в Арафа̄т. След обяд в долината Арафа̄т, седейки върху камилата си Кусва̄, произнесе прощалната си проповед (хутбе) и се сбогува със своите сподвижници.[261]

ПРОЩАЛНА ПРОПОВЕД

... О, хора! Чуйте добре моите слова. Не знам, може би след тази година никога вече няма да ви срещна на това място.

О, хора! Животът ви, имотът ви и вашата чест са свещени и неприкосновени така, както са свещени този ваш ден, този ваш месец и този ваш град (Мекка).

О, мои сподвижници! Утре ще се върнете при Вашия Господар и несъмнено ще бъдете запитани за всички дела. След мен не се връщайте към старите си навици, не убивайте един другиго! Тези, които са тук, на това място, да предадат този мой завет на онези, които не са тук днес! Може онези, на които им бъде предадено, да разберат по-добре и да го съхранят, отколкото тези, които днес тук са го чули.

О, мои сподвижници! Върнете поверените ви неща на техните собственици! Всякакъв вид лихварство е отменено. Под краката ми е, но истинския си дълг трябва да заплатите. Не извършвайте несправедливост и не допускайте несправедливост по отношение към самите себе си! Със заповедта на Алла̄ху теа̄ля̄ лихварството е забранено. Всякакъв вид лихварство от епохата на Джа̄хилия е под краката ми. Първото лихварство, което отменям е лихварството на сина на Абдулмутталиб (моя чичо) – Абба̄с.

О, мои сподвижници! Изцяло е отменено и кръвното отмъщение от епохата на Джа̄хилия. Първото кръвно отмъщение, което отменям, е кръвното отмъщение на внука на Абдулмутталиб (сина на чичо ми) – Рабӣа.

О, хора! Смяната на местата на забранените месеци с цел водене на война несъмнено е голяма дързост в неверието. Това е нещо, с което неверниците изпадат в заблуда. Една година приемат един месец за незабранен, а другата година го обявяват за забранен. Правят го, за да съответства на количеството на позволеното и забраненото от Аллах. Забраненото превръщат в позволено, а позволеното в забранено.

Без съмнение, времето се е върнало в първоначалната си форма, както е било сътворено от Всевишния Аллах.

О, хора! Днес шейта̄нът завинаги загуби силата да въдвори своето влияние и господство по вашите земи. Но ако вие, извън тези забрани от мен,

[261] Буха̄рӣ, "Хадж", 95; Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, II, 173

му се подчините в нещата, смятани от вас за малки, той ще е доволен. Въздържайте се и от тях, за да опазите религията си!

О, хора! Съветвам ви да съблюдавате правата на жените и да се боите от Аллāху теāлā в това отношение! Те са ви поверени от Аллāху теāлā и са законни за вас, защото дадохте дума на Всевишния Аллах да се погрижите за тяхната чест и целомъдрие. Вие имате права над вашите жени, но и те имат права над вас. Правото ви над тях е, да не позволят на тези, които не харесвате, да потъпчат семейната ви чест. Ако в семейното ви гнездо приемат някой, когото не бихте искали, то тогава може да ги ударите леко, за да се въздържат от това. Правата на жените над вас са да им осигурявате препитание и облекло по позволен начин.

О, вярващи! След мен ви оставям нещо, към което ако стриктно се придържате, никога няма да се отклоните от правия път. Това е Книгата на Всевишния Аллах – Корāн-и керӣм. (В друго предание се казва: "Суннета (Сунната)" и "Моите роднини (Ехл-и бейт)".)

О, вярващи! Слушайте внимателно моите слова и ги запомнете добре! Мюсюлманинът е брат на мюсюлманина. И всички мюсюлмани са братя. Нищо, което принадлежи на вашия брат по вяра не е законно за друг, освен ако не го е дал по свое желание.

Мои сподвижници! Не постъпвайте несправедливо по отношение към себе си! Вие имате права и по отношение към себе си.

О, хора! Всевишният Аллах е дал (в Корāн-и керӣм) правото на всеки притежател на право. Няма нужда от завещание. Детето принадлежи на този, в чието легло се е родило. За извършващия прелюбодейство има лишения. Презреният човек, който твърди, че произлиза от друг род, а не от рода на баща си, или неблагодарният роб, който се опитва да се превърже към друг господар, да бъде удостоен с гнева на Аллāху теāлā, и с проклятието на мелāикетата и на всички мюсюлмани. Всевишният Аллах не приема нито покаянията, нито свидетелстването на такива хора.

О, хора! Вие имате един Господар и един баща. Всички вие сте деца на Āдем, а той е сътворен от пръст. Най-ценният пред Аллāху теāлā е този, който най-много се страхува от Него. Арабинът няма преимущество пред неарабина, освен по богобоязън.

О, хора! Утре ще бъдете питани за мен, какво ще кажете?"

Славните сподвижници казаха: „Свидетелстваме, че вие известихте религията на Аллāху теāлā, изпълнихте дълга си (пророческата си мисия), предадохте посланието и ни дадохте наставления."

Тогава Пратеникът на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* вдигна показалеца си и го насочи към хората с думите: „О, Господарю! Бъди ми свидетел! О, Господарю! Бъди ми свидетел! О, Господарю! Бъди ми свидетел!"

В този ден бе низпослан третият āйет на сӯра „Мāиде", меāл:

„... Днес изградих за вас вашата религия (вече са ви съобщени заповедите и забраните на религията) **и изпълних Своето благо към вас, и приех** (одобрих) **исляма за ваша религия...“**

Когато Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* прочете този āйет пред сподвижниците си, Хазрети Ебӯ Бекр започна да плаче. Попитаха го защо плаче, а той отговори: „Този свещен āйет свидетелства за това, че наближава смъртта на Расӯлюллах. Затова плача.“[262]

Любимият ни Пейгамбер остана в Мекка десет дни, изпълни прощалния хадж и извършвайки прощален тавāф, се върна в Медӣна. След прощалния хадж благословените сподвижници се прибираха по родните си места и предаваха думите на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* на онези, които не присъстваха на поклонението.

Друго събитие, което се случи в десетата година от Хиджра е появата на лъжепророците. Единият от тях бе Есвед Ансӣ, който се появи в Йемен. По заповед на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* той бе убит в дома си от мюсюлманите в Йемен. Другият лъжепророк бе Мусейлемет-ул Кеззāб. След смъртта на Султана на вселената, Хазрети Ебӯ Бекр изпрати срещу него войска под командването на Хāлид бин Велӣд *(радияллāху анх)* и той бе убит от Хазрети Вахшӣ.[263]

СМЪРТТА

През единадесетата година от Хиджра Джебрāил *(алейхисселям)* прочете два пъти Свещения Корāн пред любимия ни Пейгамбер, докато в предходните години прочиташе по веднъж. Когато Джебрāил *(алейхисселям)* прочете последната низпослана сӯра „Наср“ с меāл: **„Когато дойде подкрепата на Аллāху теāлӯ и победата, и видиш хората да встъпват на тълпи в религията на Аллāху теāлӯ** (исляма)**, прославяй своя Господар с възхвала и Го моли за опрощение! Той винаги приема покаянието.“**, любимият ни Пейгамбер каза: **„О, Джебрāил, предчувствам, че наближава смъртта ми.“** Тогава Джебрāил *(алейхисселям)* прочете следните āйети: **„Отвъдният живот е по-добър за теб от земния. И ще ти въздаде твоят Господ, каквото поискаш, докато останеш доволен.“** (сӯра Духā: 4-5)

В този ден Султанът на вселената заповяда на всички сподвижници да се съберат в джамията за обедния намāз. След изпълнението на намāза произнесе такава проповед, че сърцата настръхнаха, а от очите потекоха сълзи. След това, обръщайки се към сподвижниците си, ги попита: **„О, хора! Като ваш пророк как изпълних мисията си?“** Те му отговориха: „О, Расӯляллах! Аллāху теāлӯ да ви възнагради от наша страна. За нас вие бях-

[262] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 603

[263] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 863; Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, LXII, 404

те като милостив баща, като наставляващ и милостив брат. Вие изпълнихте пророческата мисия, дадена ви от Аллāху теāля̄. Предадохте ни всичко, което ви беше съобщено. Призовавахте хората към пътя на Аллāху теāля̄ (исляма) с мъдрост, с прекрасни наставления. Нека Аллах да ви възнагради най-щедро!“

Пейгамберът ни *(саллyаллāху алейхи ве селлем)* каза: **„О, вярващи! В името на любовта към Аллах! Нека онзи** (от вас)**, който има права над мен, да си ги поиска. Да си ги вземе тук** (да се разплатим)**, преди да е дошъл Съдният ден!”**, но никой не пристъпи към него. Повтори думите си три пъти, споменавайки името на Аллāху теāля̄. Тогава един от сподвижниците, старецът Хазрети Укāше стана и се приближи към Расӯлюллах *(саллyаллāху алейхи ве селлем)*. Каза: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Бяхме заедно в Тебӯк. Когато го напуснахме, моята камила и вашата се озоваха една до друга. Аз слязох от камилата си и се приближих към вас, с намерението да целуна благословеното ви тяло. Тогава вие ме ударихте по гърба с камшика си. Не знам защо го направихте.“

Пейгамберът ни *(саллyаллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„О, Укāше! Всевишният Аллах да те опази от умишления удар на Своя Пратеник!“** и заповяда на Хазрети Билял: **„О, Билял! Отиди в дома на дъщеря ми Фāтима и ми донеси този камшик!“** Хазрети Билял с удивление се отправи към дома на Хазрети Фāтима. Когато стигна дома ѝ, почука на вратата и каза: „О, дъще на Пратеника на Аллах! Дай ми камшика на Расӯлюллах!“ Хазрети Фāтима учудено го попита: „О, Билял! Не е време нито за хадж, нито за битка. За какво му е камшика на баща ми?“ Билял *(радияллāху анх)* ѝ каза: „О, Фāтима, нима не знаеш? С него ще ударят Пратеника на Аллāху теāля̄ и по този начин ще се разплатят.“ Майка ни Фāтима отвърна: „Кой би си позволил това? Но щом го иска, ще го дам, но кажи на Хасан и Хусейн да пожертват себе си, този човек да удари тях, вместо Пратеника на Аллах.“ Хазрети Билял отиде в джамията и даде камшика на любимия ни Пейгамбер, а той го даде на Хазрети Укāше.

Хазрети Ебӯ Бекр и Омер *(радияллāху анхум)* помолиха Укāше: „О, Укāше! Удари нас, вместо Пратеника на Аллах!“ Но Расӯлюллах *(саллyаллāху алейхи ве селлем)* каза на Хазрети Ебӯ Бекр: **„О, Ебӯ Бекр! Отдръпни се! О, Омер! Хайде и ти се отдръпни! Всевишният Аллах знае вашето високо положение.“** След това Хазрети Али стана от мястото си и каза: „О, Укāше! Не мога да се съглася да удариш Пратеника на Аллах. Ето гърба ми и корема ми, ако искаш ме удари сто пъти, но не докосвай Пратеника на Аллах.“ Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* каза: **„О, Али! Седни и ти! Всевишният Аллах знае и твоето високо положение.“** След това станаха Хасан и Хусейн *(радияллāху анхум)* и казаха: „О, Укāше! Знаеш, че ние сме внуците на Пратеника на Аллах. Ако удариш нас, значи си ударил Пратеника на Аллах. Затова молим те, удари нас!“ Пейгамберът ни

(салляллāху алейхи ве селлем) им каза: **„И вие седнете, о, радост на моите очи!“** и обръщайки се към Хазрети Укāше каза: **„О, Укāше! Ела и ме удари!“**

Укāше *(радияллāху анх)* каза: „О, Пратенико на Аллах! Тогава, когато вие ме ударихте, гърбът ми беше разголен.“ и любимият ни Пейгамбер веднага разголи благословения си гръб. Изумените сподвижници, плачейки на глас, казаха: „О, Укāше! Нима ще удариш благословения гръб на Пратеника на Аллах?“ Хазрети Укāше, виждайки печата на пророчеството на благословения му гръб, изведнъж рече: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас, о Пратенико на Аллах! Кой би посмял да удари благословеният ви гръб?“ и целуна печата на пророчеството. Но Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* му отвърна: **„Не! Или ще ме удариш, или ще ми простиш!“** „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Простих, но в Деня Къя̄мет Всевишният Аллах дали ще ми прости?“ попита Хазрети Укāше.

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Който иска да види моя приятел в Дженнета, да погледне този старец.“** и посочи Хазрети Укāше. Чувайки това, благословените сподвижници започнаха да го целуват по челото и да го поздравяват.[264]

В последните дни на месец сафер Султанът на световете поиска отново да призове Византийската империя, докато все още не представлява сериозна заплаха за мюсюлманите, да приеме исляма и ако не се съгласи, чрез сила да я постави под властта на Ислямската държава. По този повод заповяда на сподвижниците си да се приготвят за война с ромеите. Повика Хазрети Усāме бин Зейд и му каза следното: **„О, Усāме! Отиди с името на Аллах и Неговата благодат до Шам, до границата с Белкā, до Дарум в Палестина, където падна шехӣд твоят баща! Смачкай ги с конете си! Назначавам те за командир на тази войска. Атакувай жителите на Убнā внезапно като светкавица! Движи се бързо към целта си, преди вестта за твоето идване да стигне до тях! Пътеводителите да са с теб, а шпионите и наблюдателите да се движат пред теб! Ако Всевишният Аллах те удостои с победа, не оставай много при тях!“** Заповяда му да разположат лагера в Гурф и му връчи знамето на ислямската войска, връзвайки го с благословените си ръце.[265]

Качи се на минбера и каза: **„О, мои сподвижници! Както бащата на Усāме – Зейд, беше достоен да командва и беше най-скъп за мен, така след него и синът му Усāме е достоен за тази длъжност. Усāме е сред най-скъпите за мен хора.“**

Под командването на Хазрети Усāме бяха много видни личности като Ебӯ Бекр, Омер, Ебӯ Убейде бин Джеррāх, Саад бин Ебӯ Ваккāс *(радиял-*

---

[264] Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф,* VIII, 318

[265] Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ,* III, 1117; Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк,* II, 46

лāху анхум еджмаӣн). Но заради внезапното разболяване на Султана на вселената на другия ден, тази мисия бе осъществена по-късно, след смъртта на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

Любимият ни Пейгамбер се разболя от силна треска. Телесната му температурата се повишаваше и болестта му се усложняваше. Една вечер, когато болките понамаляха, стана от леглото си, облече се и се приготви да тръгне. Майка ни Хазрети Āише го видя и попита: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас, о, Расӯляллах. Къде отивате?“ Отговори ѝ: **„Повелено ми бе да отида в гробището Бакӣ’ и да се помоля за погребаните там.“** и взимайки със себе си Ебӯ Мувейхиб и Ебӯ Рāфӣ отиде в гробището. Там отправи ду’ā за починалите и помоли Всевишния Аллах за тяхното опрощение. Чувайки настойчивите молби на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, намиращите се до него сподвижници, казаха: „Да бяхме сега на местата на погребаните тук и да бяхме удостоени с тази ду’ā на Пратеника на Аллах.“ Любимият ни Пейгамбер, обръщайки се към Мувейхиб, каза: **„О, Ебӯ Мувейхиб! Предоставена ми бе свобода на избора между земните ценности и благата на отвъдното. Казано ми бе, ако искаш живей вечно на земята, след това отиди в Дженнета, а ако искаш се сдобий с Ликāуллах и влез в Дженнета. Аз избрах Ликāуллах** (срещата с моя Повелител) **и след това Дженнета.“**

Друг ден пък се отправи за Ухуд, за да се помоли за падналите там шехӣди. Връщайки се оттам, отиде в джамията и се обърна към своите сподвижници със следните думи: **„Аз пръв ще стигна басейна Кевсер и ще ви посрещна там. Това е мястото на нашата среща... Не се страхувам, че след мен отново ще станете езичници. Страхувам се да не се отдадете на земните наслади, да убивате един другиго от завист и да изчезнете като тези, които изчезнаха преди вас.“** След това се прибра в дома си.

Болестта се усилваше. Благословените му жени се съгласиха да остане в дома на майка ни Хазрети Āише. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* остана доволен от тази тяхна саможертва и отправи ду’ā за всичките.

Телесната му температура се повиши много. От високата температура, лежащият в постелята си Пратеник на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, бе принуден да се обръща ту на едната си страна, ту на другата. Сподвижниците го посещаваха и виждайки неговото тежко състояние, много се натъжаваха. Хазрети Ебӯ Саӣд ел-Худрӣ разказва: „Бях отишъл при Расӯлюллах. Върху него имаше кадифено покривало. Топлината на тялото му се усещаше от покривалото, не можехме да го докоснем. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, виждайки нашата почуда и тъга, каза:

„Най-големите беди сполетяват пейгамберите. Въпреки това те се радват на бедите повече, отколкото вие на дадените ви блага.“

Умму Бишр бин Берā *(радияллāху анх)* разказва: „Отидох да посетя Пратеника на Аллах. Благословеното му тяло гореше. Казах му: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Никога не съм виждал такава силна болест.“ Пратеникът на Аллāху теāлā *(саллаллāху алейхи ве селлем)* ми отговори: **„О, Умму Бишр! Треската е силна, за да са повече севāбите ми. Тази болест е от отровното месо, което опитах в Хайбер. Неговата болка я усещах постоянно. Тази отрова сега разкъсва аортата ми.“**[266]

А на Хазрети Абдуллах бин Месӯд каза: **„Няма нито един мюсюлманин, който да се е разболял и Всевишният Аллах да не е снел от него греховете му, както листата окапват от дървото.“**

Болестта се изостряше с всеки изминал ден и това тревожеше сподвижниците. Не можеха спокойно да седят в домовете си. Събраха се в джамията и изпратиха Хазрети Али при любимия ни Пейгамбер, за да узнае състоянието му. Когато Хазрети Али съобщи на Султана на световете, че сподвижниците крайно много се безпокоят за него, той *(саллаллāху алейхи ве селлем)*, въпреки тежкото си състояние, подпирайки се на Хазрети Али и Фадл бин Аббāс *(радиялāху анхум)*, отиде в джамията. Качи се на минбера и възхвалявайки Всевишния Аллах, каза на сподвижниците си: **„О, мои сподвижници! Тревожели сте се, че ще почина. Има ли пейгамбер, който да е останал сред общността си вечно, та аз да остана? Знайте, че аз ще се върна при моя Господар** (ще почина)**. Съветвам ви да уважавате големците сред мухāджирите. О, мухāджири! А вас ви съветвам да се отнасяте добре с енсāрите. Те бяха много добри към вас, приютиха ви в домовете си. Предпочетоха ви пред самите себе си, въпреки, че бяха в трудно състояние и разделиха богатството си с вас. Който господства над енсāрите, да съблюдава техните права и да ги прощава ако сгрешат.“** Давайки прекрасни наставления на сподвижниците си, каза: **„Всевишният Аллах предостави на един Свой раб свобода на избора между земния живот и завръщането при** (срещата със) **своя Господар. Той избра срещата със своя Господар.“** Хазрети Ебӯ Бекр разбра смисъла на думите му и плачейки каза: „Нека душите ни бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах!“ Любимият ни пейгамбер, който бе океан от милост, го съжали и каза:**“Не плачи, о, Ебӯ Бекр!“**, но самият той не успя да сдържи сълзите си. Обръщайки се към сподвижниците, каза: **„О, мои сподвижници! Аз съм много доволен от Ебӯ Бекр, който с истинност и искреност саможертва богатството си по пътя на исляма. Ако можехме да си изберем другар по пътя към Āхирета** (отвъдния живот)**, бих избрал него.“** След това заповяда: **„Затворете всички врати на месджида, освен тази на Ебӯ Бекр!“**

[266] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 337; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, II, 678

Слезе от минбера и се върна в стаята на майка ни Хазрети Āише. Сподвижниците започнаха да плачат. Тогава Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, подпирайки се на Хазрети Али и Фадл бин Аббāс *(радияллāху анхум)*, отиде отново в джамията. Спирайки на първото стъпало на минбера, се обърна към сподвижниците си със следните думи:

„О, мухāджири и енсāри! Безполезно е да се бърза към това, което е предопределено. Всевишният Аллах не бърза за нито един Свой раб. Ако някой се заеме да промени съдбата и казāта*, да е над волята Му, ще бъде унизен от Него. Който иска да излъже Аллāху теāлāя, ще му се провалят делата, ще излъже себе си. Знайте, че аз съм състрадателен и милосърден към вас. И вие ще дойдете при мен. Мястото на нашата среща е край басейна Кевсер. Който иска да влезе в Дженнета и да срещне мен, да не празнослови. О, мюсюлмани! Неверието, извършването на грехове, са причина за промяна на благословията и намаляване на препитанието. Ако хората се подчиняват на повелите на Аллāху теāлāя, техните началници, управници и валии ще проявят милост и съчувствие към тях, но ако са невъздържани и вършат грехове, няма да се сдобият със състрадателни управници. Както моят живот беше добро за вас, така и смъртта ми ще бъде добро и милост за вас. Ако съм ударил или обидил някого, нека стори същото и да се разплатим. Ако съм взел от някого нещо, нека поиска, защото земното наказание е много по-леко от отвъдното. Изтърпяването на земното е по-лесно.“ В тази проповед изрази задоволството си от Хазрети Омер, с думите: **“Омер е с мен и аз съм с него. След мен истината е с Омер.“**

След тази проповед Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* слезе от минбера. Изпълни заедно със сподвижниците си намāз и качвайки се отново на минбера, продължи да ги наставлява. Раздели се с тях с думите: **„Поверявам ви на Аллāху теāлāя!“** и се прибра в стаята си.

Един ден, когато болките му се изостриха съвсем, повика Хазрети Билял и му заповяда да събере хората в месджида, за да се прости с тях.

Хазрети Билял събра сподвижниците. Любимият ни Пейгамбер, подпирайки се на Хазрети Али и Фадл, влезе в джамията, качи се на минбера и след като отправи възхвала и прослава към Аллāху теāлāя, каза: **„О, мои сподвижници! Знайте, че наближи времето да ви напусна. Ако някой има права над мен, да се разплатим или да ми прости и свободен от тях да срещна моя Господар и милостта Му.“** След това слезе от минбера и изпълни обедния намāз. После отново се качи на минбера и повтори думите си.

В последните три дни от живота на любимият ни Пейгамбер болестта му се изостри още повече и той *(алейхиссалāту весселāм)* не можа да отиде в джамията, и да ръководи молитвата. Първият намāз, който не изпълни заедно с вярващите, бе нощният намāз. Хазрети Билял, както винаги се приближи до неговата врата и каза: „Ессалāт, о, Пратенико на Аллах!“, но

той *(саллял̄ааху алейхи ве селлем)* нямаше сили да отиде до джамията, затова отвърна: **„Кажете на Еб̄у Бекр да води Есх̄аба ми по време на нам̄аза .“** Майка ни Хазрети Ā̄йше каза: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Рас̄уляллах! Баща ми е с меко сърце и е много натъжен. Ако застане на вашето място и не ви види, от плач няма да може да прочете нищо. Може ли да заповядате на Омер да води нам̄аза?“ Пейгамберът ни *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* отново каза: **„Кажете на Еб̄у Бекр да стане им̄ам и води нам̄аза на Есх̄аба ми!“** Хазрети Билял съобщи на Хазрети Еб̄у Бекр и едва не изгуби съзнание от тъга. Започна да плаче. Плака!.. Плака!.. Заплакаха и сподвижниците. Любимият на Алл̄аху теал̄я попита какъв е този плач, идващ от джамията. Майка ни Хазрети Ф̄атима отговори: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Сподвижниците ви не могат да устоят на раздялата.“[267]

Това тяхно състояние натъжи изключително много изпратения като милост за световете Пратеник на Алл̄аху теал̄я *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* и въпреки тежката си болест, подпирайки се на Хазрети Али и Абб̄ас *(радиялл̄аху анхум)*, отиде в джамията, за да ги утеши. След изпълнението на нам̄аза им каза: **„О, мои сподвижници! Вие сте под покровителството на Алл̄аху теал̄я и аз ви поверявам на Него. Бъдете благочестиви. Бойте се от Алл̄аху теал̄я! Изпълнявайте Неговите повели и Му се покорявайте! Аз вече напускам този свят.“**

Хазрети Еб̄у Бекр води общо седемнадесет нам̄аза. Един ден водеше обедния нам̄аз. В това време Султанът на вселената се почувства малко по-добре и подкрепян от Хазрети Али и Хазрети Абб̄ас дойде в джамията. Хазрети Еб̄у Бекр-и Сидд̄ик разбра за неговото пристигане и поиска да се отдръпне назад, но любимият ни Пейгамбер му направи знак да остане на мястото си. Застана от лявата му страна и за последен път стана им̄ам на своите сподвижници.[268]

Три дни преди смъртта на любимия ни Пейгамбер го навести Джебр̄аил *(алейхиссел̄ям)* и му каза: „О, Пратенико на Аллах! Имате поздрави от Всевишния Аллах. Знаейки вашето състояние, пита как се чувствате.“ Пейгамберът ни *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* му отговори: **„Тъжно ми е.“**

Джебр̄аил *(алейхиссел̄ям)* дойде и в неделя и повтори същите думи. Пратеникът на Алл̄аху теал̄я *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* му отговори по същия начин. Мел̄яикето извести Рас̄ул *(алейхиссел̄ям)* и за убийството на лъжепророка от Йемен – Есвед Анс̄и и той *(алейхиссал̄яту вессел̄ям)* го съобщи на сподвижниците си. Няколко от златните монети, които му бяха донесени преди да се разболее, раздаде на бедните, и няколко от тях даде на майка ни Хазрети Ā̄йше. В неделя състоянието му се влоши. При него дойде командващият войската Хазрети Ус̄аме, но той *(саллялл̄аху алейхи ве*

---

267 Сухейл̄и, *ер-Равзул-Унуф*, VII, 572; Тирмиз̄и, Шем̄аил-и Шер̄иф, 386-387
268 Бейхак̄и, *ес-Сунен*, II, 4

селлем) нищо не му каза, а само вдигна благословените си ръце, за да се помоли за него, и докосна тялото му.

Денят бе понеделник – денят, в който любимият ни Пейгамбер удостои с честта си този свят и в който се пресели в отвъдния. Тринадесетият и последен ден от боледуването му... Султанът на световете отиде в джамията. В това време сподвижниците, заставайки зад Хазрети Ебӯ Бекр, изпълняваха утринния намāз. Виждайки построените в редица мюсюлмани, се зарадва много и се усмихна. Самият той застана зад Хазрети Ебӯ Бекр и изпълни утринния намāз. Сподвижниците си помислиха, че болестта му е отминала и се зарадваха. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* се върна в стаята на Хазрети Āише и легна, като ѝ каза: **„Искам да се явя пред Аллāху теāлā, не оставяйки след себе си нищо земно. Раздай на бедните и тези златни монети, които са у теб.“** След това телесната му температура се повиши. Като мина известно време, отвори отново очи и я попита дали са раздадени златните монети. Тя отговори, че ще ги раздадат. Любимият ни Пейгамбер ѝ заповяда отново и отново да ги раздадат веднага. Когато ги раздадоха и му съобщиха, каза: **„Вече се успокоих.“**

След малко повика Хазрети Али. Сложи благословената си глава в скута му. Благословеното му чело бе цялото в пот. Майка ни Хазрети Фāтима, виждайки тежкото състояние на благословения си баща, не издържа и отиде при синовете си Хасан и Хусейн *(радияллāху анхум)*. Хвана ги за ръцете и започна да плаче и да нарежда: „О, тате! Кой ще пази дъщеря ви? На кого поверявате Хасан и Хусейн? О, татко мой! Нека душата ми бъде жертвана за вас! Какво ще правя без вас, кого ще гледат моите очи?“

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* чу сърцераздирателните думи на дъщеря си, отвори благословените си очи и я повика при себе си. Помоли се за нея: **„О, Господи! Дари я с търпение!“** и ѝ каза: **„О, Фāтима! О, светлина на моите очи! Баща ти бере душа.“** Чувайки това, тихо плачещата Фāтима *(радияллāху анхā)* започна да плаче по-силно. Хазрети Али ѝ каза: „О, Фāтима! Моля ти се спри да плачеш, не натъжавай Расӯлюллах повече!“, но Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„О, Али, не я наранявай! Остави я да пролива сълзи за баща си!..“** и затваряйки благословените си очи, се унесе.

След това Хазрети Хасан приближавайки се към благословения си дядо, каза: „О, благословени дядо! Кой би понесъл раздялата с вас! Пред кого ще разкриваме душевната си мъка? Кой ще проявява милост към баща ми, майка ми, брат ми? Съпругите ви и сподвижниците ви къде ще намерят вашия прекрасен нрав?“ След тези думи тъгата и мъката на благословените жени на любимия ни Пейгамбер станаха непоносими и всички започнаха да плачат.

Чакащите навън сподвижници като разбраха, че състоянието му се е влошило, започнаха да плачат и да молят да им отворят вратата, за да ви-

дят за последно благословеното лице на любимия ни Пейгамбер. Изпратеният като милост за световете Пратеник на Аллā̄ху теāлā̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* чу техните умолявания и заповяда да отворят вратата. Влязоха само видните им личности.

Любимият ни Пейгамбер ги посъветва да бъдат търпеливи и каза: **„О, мои сподвижници! Вие сте най-достойните сред хората. Който и да дойде след вас, вие първи ще влезете в Дженнета. Бъдете силни в поддържането на религията и сторете Корāна ваш имāм** (водител)**! Не пренебрегвайте религиозните закони!“** След това, казвайки: **„О, Господарю! Предадох ли всичко?“**, си затвори благословените очи. Благословеното му лице се покри с пот. Хазрети Али направи знак на сподвижниците да излязат.

След тях при Пейгамбера ни *(алейхиссалāту весселāм)* се приближи майката на вярващите Āише *(радияллāху анхā)* и помоли за наставление. Любимият ни Пейгамбер ѝ каза: **„О, Āише! Стой в ъгъла на дома си и се пази!“** и сълзи потекоха от благословените му очи. Султанът на вселената плачеше... Неговият плач разкъса сърцата на присъстващите. Майка ни Хазрети Умму Селеме попита: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Защо плачете?“, **„Плача, за да бъде общността ми под милосърдието на Всевишния Аллах.“** отговори той *(салляллāху алейхи ве селлем).*

Слънцето се издигаше към своя зенит. Времето бе наближило... Благословената му глава бе опряна към гърдите на майка ни Хазрети Āише. Султанът на вселената изживяваше последните си мигове. От благословените му устни се отрониха следните думи: **„Отнасяйте се добре с робите си! Обличайте ги и ги хранете! Говорете им ласкави думи! Продължавайте да извършвате намāз! Бойте се от Аллāху теāлā по отношение на жените и робите си!.. О, Аллах мой! Прости ми и се смили над мен! Събери ме с Най-висшия приятел!“** Сълзите на майка ни Фāтима течаха като река, а стонът ѝ разкъсваше сърцата. Любимият ни Пейгамбер ѝ каза да седне до него и продължи: **„Дъще, прояви малко търпение и не плачи, защото когато ти плачеш, и Хамеле-и Арш** (мелāикетата) **плачат.“** и изтри сълзите ѝ. Утеши я и каза: **„О, дъще! Душата ми ще бъде отнета. Кажи: „Иннā лиллāхи ве иннā илейхи рāджӣ’ӯн. О, Фāтима! За всяко изпитание се дава отплата.“** Затвори благословените си очи известно време, след това ѝ каза: **„За баща ти вече няма да има тъга, защото напуска този преходен свят и място на страдание.“** След това, обръщайки се към Хазрети Али, каза: **„О, Али! Не забравяй да изплатиш дълга ми към еди-кой си юдей, от когото бях взел еди-колко си за снаряжението на войската. Несъмнено, ти ще ме спасиш от този дълг и ще си първият, с когото ще се срещна край басейна Кевсер. След мен ще ти причинят много злини, но ти прояви търпение. Когато те искат земното, ти искай отвъдното.“**

Отново дойде Хазрети Усāме. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„Всевишният Аллах да ти помага! Хайде, тръгни на война!“** и Хазрети Усāме, отивайки при войската си, даде заповед за потегляне.[269]

Последните мигове от живота на Султана на световете... Времето съвсем бе наближило… Всевишният Аллах заповяда на Азрāил *(алейхисселя̄м)*: **„Отиди при Моя Любим в най-прекрасния си вид! Ако ти позволи, вземи душата му много нежно и леко! Ако не позволи, върни се назад!“** Азрāил *(алейхисселя̄м)*, приемайки образа на човек с прекрасен външен вид, дойде пред вратата на любимия ни Пейгамбер и каза: „Есселя̄му алейкум, о, стопанино на пророческата къща! Ще ми разрешите ли да вляза? Нека Аллāху теāля̄ да ви дари с милостта Си!“

Майка ни Хазрети Āише каза на седящата до Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* Хазрети Фāтима да отговори на дошлия. Отивайки до вратата, с натъжен глас, каза: „О, рабе на Аллāху теāля̄! В момента Расӯлюллах е зает със себе си.“ Азрāил *(алейхисселя̄м)* отново поиска разрешение, но получи същия отговор. За трети път повтори поздрава си и с висок глас каза, че непременно трябва да влезе. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* попита: **„О, Фāтима! Кой е на вратата?“** Тя каза: „О, Пратенико на Аллах! Някой иска разрешение да влезе. Отговорих му няколко пъти, но при третото му повикване настръхнах.“ Тогава Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* ѝ каза: **„О, Фāтима! Знаеш ли кой е този на вратата? Той е онзи, който разваля удоволствията, разделя общностите, жените оставя вдовици, децата – сираци, къщите разрушава, гробовете благоустроява. Той е Азрāил – меля̄икето на смъртта. О, Азрāил, влез!“** В този момент майка ни Хазрети Фāтима изпадна в неописуема мъка и от благословената ѝ уста се отрониха следните думи: „О, Медӣна! Свършено е с теб!“

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* постави ръката на Хазрети Фāтима на гърдите си и затвори благословените си очи. Присъстващите си помислиха, че Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* е предал душата си. Майка ни Хазрети Фāтима, несдържайки се, се наведе над благословеното ухо на баща си и сърцераздирателно прошепна: „Тате!“, но не получи никакъв отговор. „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Моля ви, отворете благословените си очи и ми кажете нещо!“ каза тя. Султанът на световете отвори благословените си очи, изтри сълзите на дъщеря си и съобщи на ухото ѝ, че ще умре. Хазрети Фāтима започна да плаче. После прошепна на ухото ѝ следното: **„От роднините ми първа ти ще дойдеш при мен.“** Тя се зарадва и се успокои.

Попита баща си: „О, тате, днес е ден за раздяла! Кога ще се срещнем отново?“ Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* отговори: **„Дъще, в деня Къя̄мет ще ме намериш край басейна, където ще давам вода на**

---

[269] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 650; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, VII, 542

идващите от моята общност.“ Хазрети Фāтима попита: „А ако не ви намеря там?“, Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* отговори: **„Ще ме намериш край Везната, където ще се застъпвам за общността си.“** Тя отново попита: „Ако и там не ви намеря?“, любимият ни Пейгамбер ѝ каза: **„Ще ме намериш край** (моста) **Сърāт. Там аз ще моля Господаря си: „О, Господарю! Пази общността ми от огъня!“**

После Хазрети Али с тъжен глас попита: „О, Пратенико на Аллах! След като си предадете душата, кой ще извърши умиването на тялото ви? Кой ще извърши погребалната молитва дженāзе и кой ще ви постави в гроба?“ Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„О, Али! Ти умий тялото ми, а Фадл бин Аббāс да ти налива вода. Джебрāл ще е третият. След като свършите умиването, ме увийте с кефен** (саван)**. Джебрāил ще ви донесе благовоние от Дженнета. След това ме занесете в месджида и излезте, защото пръв Джебрāил ще извърши погребалната ми молитва, след него Микāил, след него Исрāфил, след тях мелякетата на групи. След това влезте вие и се наредете в редици. Никой да не застава по-напред от моето тяло.“**[270]

След това Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем),* обръщайки се към чакащия Азрāил *(алейхисселяāм)*, го попита: **„О, Азрāил! Дойде да ме посетиш или да вземеш душата ми?“** Азраил *(алейхисселяāм)* отговори: „Дойдох и като гост, и със задача. Всевишният Аллах ми повели да вляза при вас с вашето разрешение. Само с ваше разрешение бих взел благословената ви душа. О, Пратенико на Аллах! Ако ми разрешите, ще се подчиня на вашата заповед и ще взема душата ви, ако ли не – ще се върна при Господаря си.“

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* попита: **„О, Азрāил! Къде остави Джебрāил?“** „Оставих го на небето. Меляāикетата му поднасят своите съболезнования.“ По време на разговора им пристигна и Джебрāил *(алейхисселяāм)*. Любимият ни Пейгамбер му каза: **„О, братко Джебрāил! Вече е време да се изселя от този свят. Какво има за мен при Всевишния Аллах? Благовести ми го, за да предам със спокойно сърце повереното на своя собственик.“** Джебрāил *(алейхисселяāм)* каза: „О, Любими на Аллāху теāлā! Аз оставих отворена вратата на небето. Меляāикетата, наредени в редици, очакват с любов вашата душа.“ Любимият ни Пейгамбер каза: **„Хамдът е само за Аллāху теāлā! Ти ми кажи какво има за мен при Господаря?“** Джебрāил *(алейхисселяāм)* отвърна: „О, Пратенико на Аллах! В чест на вашето идване вратите на Дженнета са отворени, реките му текат, дърветата му са се навели, хӯрӣите му са се нагиздили.“

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* отново каза: **„Хамдът е само за Аллāху теāлā! Зарадвай ме с нещо друго, о, Джебрāил!“** Джебрāил *(алейхисселяāм)* му каза: „О, Пратенико на Аллах! В Деня Къяāмет вие

[270] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 258

ще сте първият застъпващ се и първият, чието застъпничество ще бъде прието.“ Любимият ни Пейгамбер отново каза: **„Хамдът е само за Аллāху теāлӯ! О, Джебрāил! Зарадвай ме с нещо друго!“** Джебрāил *(алейхисселя̄м)* го попита: „О, Пратенико на Аллах! Какво искате да узнаете?“ Тогава Султанът на вселената му каза: **„Цялото ми притеснение, цялата ми тъга и мъка са за общността ми, която оставям след себе си.“** Джебрāил *(алейхисселя̄м)* отвърна: „О, Любими на Аллāху теāля̄! В Деня Къя̄мет Всевишният Аллах ще опрости общността ви, докато бъдете доволни. От всички пейгамбери най-напред вас ще сложи в Дженнета, и от всички общности – вашата общност.“ Любимият ни Пейгамбер му каза: **„Имам три молби към Всевишния Аллах. Първата е да ме стори застъпник за грешниците на моята общност. Втората – да не ги измъчва заради греховете, извършени на земята. Третата – в дните четвъртък и понеделник да бъда известен за делата на моята общност.** (Ако делата са добри, ще се помоля и Аллāху теāля̄ ще приеме, а ако делата са лоши, ще се застъпя и ще поискам да бъдат изтрити от книгите с делата им.)**“** Джебрāил *(алейхисселя̄м)* му съобщи, че и трите му желания са приети от Всевишния Аллах и Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* се успокои.

Всевишният Аллах попита: „О, Любими Мой! Кой постави в благословеното ти сърце тази любов и милост към общността ти?“ **„Моят Господар, Който ме сътвори и ме възпита.“** отговори любимият ни Пейгамбер. Всевишният Аллах каза: „Моята милост към общността ти е хиляда пъти повече от твоята. Остави ги на мен.“ Тогава Султанът на вселената каза: **„Сега се успокоих. О, Азрāил! Изпълни това, което ти е повелено!“**

Азрāил *(алейхисселя̄м)* се приближи към любимия ни Пейгамбер, в чието име бе сътворен. Султанът на вселената потопи благословените си ръце в намиращия се до него съд с вода, намокри благословеното си лице и каза: **„Ля̄ иля̄хе илляллāх! О, Аллах мой! Най-висшият приятел!** (Рафӣк-и А'ля̄)**“** Азрāил *(алейхисселя̄м)* пристъпи към изпълнение на повелята на Аллāху теāля̄. Благословеното лице на Султана на вселената ту почервеняваше, ту пожълтяваше. Попита Азрāил *(алейхисселя̄м)*: **„Толкова трудно и мъчително ли взимаш душите на хората от моята общност?“**, „О, Пратенико на Аллах! Ничия душа не съм взимал толкова лесно.“ отговори той. Любимият ни Пейгамбер, който и в последните си мигове не преставаше да мисли за общността си, каза: **„О, Азрāил! Дай на мен всички предсмъртни мъчения на моята общност, защото те са слаби, не биха издържали!“** След това произнесе: **„Няма друг бог освен Аллах!** (Ля̄ иля̄хе илляллāх!) **Най-висшият приятел!** (Рафӣк-и А'ля̄)**“** и предаде благословената си душа.

Ессаля̄ту весселя̄му
алейке я̄ Ресӯляллах!
Ессаля̄ту весселя̄му

алейке я̄ Хабӣбаллах!
Ессаля̄ту весселя̄му
алейке я̄ Сейийдел
евгелӣне вел а̄хирӣн!
Шефа̄ат я̄ Ресӯляллах!
Дахийлек я̄ Ресӯляллах!

Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* каза на Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*: „Есселя̄му алейкум, о, Пратенико на Всевишния Аллах! Моята цел бяхте вие. Вече няма да дойда на земята.“

След като Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* предаде благословената си душа на Всевишния Аллах, майка ни Хазрети Фа̄тима и благословените му съпруги *(радияллā̄ху анхумā̄)* започнаха да плачат.[271] В това време чуха някакъв глас, който ги поздрави:

„Есселя̄му алейкум я̄ Ехл-и бейт! Ве Рахметулла̄хи ве берекя̄туху!“ и прочете 185-ия а̄йет от сӯра „А̄л-и Имра̄н“, меа̄л: **„Знайте, че всяка душа ще вкуси смъртта и вашите награди напълно ще ви се изплатят в Деня на възкресението** (Деня Къя̄мет)**.“** След това ги утеши и изрази своите съболезнования с думите: „Осланяйте се на милостта на Всевишния Аллах! Уповавайте се на Него! Не ридайте! Истински нещастен е онзи, който е лишен от сева̄б (награда).“ Всички чуха тези думи и отговориха на поздрава му. Този глас принадлежеше на Хъдър (Хъзър) *(алейхисселя̄м)*.

Когато у любимия ни Пейгамбер се забелязаха признаците на смъртта, Умм-и Еймен *(радияллā̄ху анхā̄)* изпрати съобщение до сина си Хазрети Уса̄ме. Уса̄ме, Хазрети Омер и Ебӯ Убейде *(радияллā̄ху анхум)*, получавайки тъжната вест, напуснаха войската и отидоха в джамията на Пейгамбера ни. Чувайки плача на майка ни А̄ише и другите жени *(радияллā̄ху анхумā̄)*, намиращите се в джамията сподвижници се слисаха и се объркаха. Хазрети Али се вцепени като мъртвец. На Хазрети Осма̄н му се схвана езика. Хазрети Ебӯ Бекр в този момент се намираше в дома си. Веднага изтича в джамията и влезе в стаята на Хазрети А̄ише. Откри лицето на Султана на вселената и видя, че е починал. Благословеното му лице и цялото му тяло, с цялата си нежност и красота, сияеха. „Смъртта ви е прекрасна, както и животът ви, о, Расӯляллах!“ каза Хазрети Ебӯ Бекр и го целуна. Плака много. Закри благословеното му лице, утеши семейството му и отиде в джамията. Качи се на минбера и прочете проповед. След като отправи хамд към Алла̄ху теа̄ля̄ и благослов към Расӯлюллах, каза: „Който е повярвал в Мухаммед *(алейхисселя̄м)* да знае, че Мухаммед *(алейхисселя̄м)* почина. Който се прекланя пред Алла̄ху теа̄ля̄, да знае, че Той е вечно жив, Той не умира.“ и прочете 144-ия а̄йет от сӯра „А̄л-и Имра̄н“, меа̄л: **„Мухаммед** *(алейхисселя̄м)* **е Пратеник. Имаше и други пратеници, които**

[271] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, II, 262

бяха дошли преди него. И той ще умре. Ще се отвърнете ли от религията си ако той умре или бъде убит? А ако някой се отвърне, той не ще навреди на Аллāху теāля̄ с нищо. Ще навреди на себе си. Аллāху теāля̄ ще даде севāб на неотвръщащите се.“ даде наставление на сподвижниците и те се увериха в смъртта на любимия ни Пейгамбер.[272] Скръбта и мъката, подобно на отровен кинжал, се забиха в сърцата им. Сълзи се стичаха по благословените им лица, а сърцата горяха от мъката по раздялата.

Първият и най-важен въпрос след смъртта на Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе изборът на халӣф, който да ръководи общността. Сподвижниците избраха Хазрети Ебӯ Бекр за негов наместник, заклеха му се във вярност и му се подчиниха.[273]

Султанът на вселената се пресели в отвъдното в понеделник преди обяд, 12-ия ден от месец рабӣул-еввел, през единадесетата година от Хиджра. Според лунния календар бе на 63 години, а според слънчевия на 61 години.[274]

Благословеното му тяло измиха Хазрети Али, Аббāс, Фадл бин Аббāс, Кусем бин Аббāс, Усāме бин Зейд и Сāлих *(радияллāху анхум)*.[275] По време на къпането от благословеното му тяло се разнесе такъв благоприятен аромат, какъвто не бе усещал никой дотогава. След това го увиха с кефен и отнесоха благословеното му тяло в джамията. Всички, както им заповяда любимият ни Пейгамбер преди смъртта си, излязоха от джамията. Меля̄икетата, идвайки на групи, изпълниха погребалния намāз. След като те приключиха, някакъв глас каза: „Влезте и изпълнете погребалния намāз на вашия Пейгамбер!“ Сподвижниците, влизайки на групи, изпълниха молитвата дженāзе на любимия им Пейгамбер, без имāм (без никой да ги води), до сряда вечерта.

По въпроса за изкопаването на гроба се подчиниха на благословения хадӣс, подсетен от Хазрети Ебӯ Бекр: **„Пейгамберите се погребват на мястото, където са предали душите си.“** В сряда, към полунощ, Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе погребан в изкопания от Хазрети Ебӯ Талха гроб във формата на лахд. Синът на Хазрети Аббāс – Кусем *(радияллāху анхум)*, който излезе последен от гроба, каза: „Последен аз видях благословеното лице на Расӯлюллах. Благословените му устни мърдаха. Наведох се над него и напрегнах слуха си, за да разбера какво казва. Молеше се: **„О, Господарю! Моята общност! О, Господарю! Моята общност!“**[276]

[272] Бухāрӣ, *“Фезāилу’с-Сахāбе”*, 5; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре,* II, 655; Ибн Саад, *ет-Табакāт,* II, 271; Хāким, *ел-Мустедрек*, II, 323
[273] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 655
[274] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 272; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, VII, 578
[275] Тирмизӣ, Шемāил-и Шерӣф, 396
[276] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 298

В деня, в който любимият ни Пейгамбер се пресели в отвъдното, Хазрети Абдуллах бин Зейд отправи следната ду'ā: „О, Господарю! Тези очи ми трябваха, за да виждам с тях благословеното лице на Твоя Любим. За какво ми са вече, след като него го няма. О, Аллах мой! Вземи зрението ми!" и моментално ослепя.

Вероотстъпничество

След смъртта на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* някои от арабските племена започнаха да се отказват от исляма. Вероотстъпничеството достигна големи размери. Приносът на Хазрети Ебӯ Бекр в борбата срещу тях бе много голям. Ако не бе той, със своята ловкост и опитност, опасността щеше да се разпростре из цяла Арабия. Във връзка с това майка ни Хазрети Āише казва: **„След смъртта на Пратеника на Аллāху теāлā арабите започнаха да се отказват от исляма. Раздорът се разрасна. Ако това, което се беше спуснало над баща ми, се беше спуснало над планините, несъмнено щеше да ги смали."[277]**

Хазрети Ебӯ Хурайра казва: „Ако не беше Ебӯ Бекр, общността на Мухаммед *(алейхисселяӯм)* след неговата смърт щеше да бъде унищожена."

„Кълна се в Аллах, ако Ебӯ Бекр не беше се заел с длъжността халӣф, нямаше да има прекланящи се пред Аллāху теāлā." каза той и повтори тези свои думи три пъти.

Ебӯ Раджā'ул'Утāридӣ *(радияллāху анх)* казва: „Когато влязох в Медӣна видях насъбрали се хора и един човек да целува главата на друг, казвайки му: „Да съм жертва за теб! Кълна се в Аллах, ако не беше ти, несъмнено ние щяхме да бъдем унищожени." „Кои са тези?" попитах аз. „Омер целува главата на Ебӯ Бекр заради борбата му срещу вероотстъпниците." ми отговориха те."[278]

Хазрети Āише казва: „В дните на вероотстъпничеството, когато баща ми си изтегли меча и се качи на камилата си, Хазрети Али отиде при него, хвана юздата на камилата му и каза: „Казвам ти това, което Расӯлюллах *(алейхисселяӯм)* каза в деня на битката при Ухуд: **„Прибери меча в ножницата и не ни натъжавай, хвърляйки се в опасност! Кълна се в Аллах, ако ти се случи нещо лошо, след теб вече ислямът никога не би се оправил!"** (Ако Хазрети Али бе против това той да бъде халӣф, той щеше да иска неговото отиване и неговата смърт. И по този начин щеше да стане халӣф.)

Тези дни Хазрети Āише разказва така: „След смъртта на Пратеника на Аллах много от арабските племена се отвърнаха от религията. Появиха се юдаизмът, християнството и лицемерието. Мюсюлманите се превърнаха в разпръснало се стадо овце, настигнато от дъжд в зимна нощ. Дори, по това

---

[277] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре,* II, 665; Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк,* XXX, 312
[278] Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк,* XXXXIII, 502

време, много мекканци се приготвяха да се отвърнат от исляма. Хазрети Сухейхл бин Амр, заставайки на вратата на Кяабе, се обърна към мекканците с прочувствена реч и успя да разсее техните съмнения и да предотврати отвръщането им от религията.“

В ислямската история изразите **„иртиджā“** (връщане назад) и **„муртеджӣ“** (връщащ се назад) започнаха да се използват след това събитие.

След смъртта на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* с подстрекателството на юдеите и християните започна групово вероотстъпничество. Благословеният Сухейл бин Амр, изправяйки се на вратата на Кяабе, се обърна към мекканците със следните думи:

„О, мекканци! Вие последни приехте исляма. Недейте да сте първите вероотстъпници! Кълна се в Аллāху теāлӯ, Той, както каза Расӯл *(алейхиссе-лӯм)*, несъмнено ще довърши това дело! Аз съм го чувал, заставайки сам на това място, да казва: **„Произнасяйте заедно с мен Лӯ илӯхе илляллāх, за да приемат арабите исляма, гледайки вас, и неарабите да ви платят джизйе** (джизя)**! Кълна се в Аллах, богатствата на хосроя и цезаря ще бъдат използвани по пътя на Аллах!“**

Видяхте, как тези, които се подиграваха, станаха събирачи на зекӯт и садака. Кълна се в Аллāху теāлӯ, и останалото ще се осъществи! Кълна се в Аллāху теāлӯ, аз много добре знам, че тази религия ще продължи да съществува, докато слънцето продължава да изгрява и залязва! Тези, които са сред вас, да не ви подведат! И те знаят това, което знам аз, но завистта им към рода Хāшим е запечатала техните сърца.

О, хора! Аз притежавам най-много средства за предвижване по суша и вода. Вие се подчинявайте на вашия емӣр и му плащайте зекӯт! Ако делото на исляма не продължи докрай, аз ще съм ваш поръчител и ще ви върна всичко, което сте дали като зекӯт.“ След като каза тези думи, заплака.

След тези негови думи хората се поуспокоиха.

Хазрети Сухейл бин Амр с трогателната си реч отвърна мекканците от вероотстъпничеството и управника на Мекка Аттāб бин Есӣд успя да се появи сред хората.

В битката при Бедр Сухейл бин Амр *(радияллāху анх)* бе на страната на езичниците и когато го плениха любимият ни Пейгамбер каза на Хазрети Омер: **„Той ще произнесе реч, заставайки на едно прекрасно място!“** Речта, спомената в хадӣса, бе тази реч. Хазрети Омер, като чу речта на Хазрети Сухейл, си спомни думите на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и каза: „Аз свидетелствам, че вие несъмнено сте Расӯлюллах!“**[279]**

[279] Ибн Ебӣ Шейбе, *ел-Мусаннеф*, VIII, 484

ГРОБЕН ЖИВОТ

Пейгамберите са живи в своите гробове. Този живот е непонятен за нас, ние не знаем неговата същност. Евлиите (приближените раби на Алла̄ху теа̄ля̄) и шехӣдите (убитите по пътя на Алла̄ху теа̄ля̄) също са живи. Живи са в пълния смисъл на думата. В 169-ия а̄йет на сӯра „А̄л-и Имра̄н“ се казва, меа̄л: **„Не смятайте за мъртви убитите по пътя на Алла̄ху теа̄ля̄! Те са живи при Своя Господар и се препитават.“**

В този а̄йет се съобщава, че шехӣдите са живи. Пратениците несъмнено са по-високопоставени от тях. Ислямските учени съобщават, че всеки пейгамбер е починал като шехӣд. Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)*, преди да почине, каза: **„Болката от месото, което опитах в Хайбер, усещах постоянно.“**[280] От този благословен хадӣс се разбира, че любимият ни Пейгамбер е починал като шехӣд и като всички шехӣди той *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* е жив.

В благословен хадӣс, сведен в сборниците **“Буха̄рӣ”** и **“Муслим”** се казва: **„В нощта Ми’ра̄дж минах покрай гроба на Мӯса̄** *(алейхисселя̄м)***. Изпълняваше нама̄з в изправено положение в гроба си.“**

В друг благословен хадӣс се казва: **„Всевишният Аллах е забранил на земята да разложи телата на пейгамберите.“**[281] Всички учени са единодушни относно истинността на това. В сборниците **“Буха̄рӣ”** и **“Муслим”** се предава, че в нощта Ми’ра̄дж Всевишният Аллах изпратил всички пейгамбери при Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄. Той застанал начело като техен има̄м и изпълнили заедно два рекята нама̄з.

Кланянето на нама̄з става с осъществяването на рукӯ и седжде (суджӯд)**.** Гореспоменатото съобщение свидетелства за това, че пратениците изпълняват нама̄з с телата си. И изпълнението на нама̄з на Мӯса̄ *(алейхисселя̄м)* в гроба му показва това. В последния том на **„Мишкат“**, в глава „Ми’ра̄дж“, в хадӣс предаден от Муслим с първоизточник Ебӯ Хурайра *(радиялла̄ху анх)* се казва: **„Всевишният Аллах ми показа как Мӯса̄** *(алейхисселя̄м)* **изпълняваше изправен нама̄з. Беше слаб. Косата му не беше разрошена и не беше пусната. Беше като силен мъж от племето Шен’е** (наименование на две племена, населяващи Йемен)**. Ӣса̄** *(алейхисселя̄м)* **приличаше на Урве бин Месӯд Секафӣ.“**[282]

Тези благословени хадӣси показват, че пейгамберите са живи при Своя Повелител. Техните тела са станали като душите им. Могат да бъдат видени в материалния и духовния свят. Поради тази причина пратениците могат да бъдат видени с душите и телата.

В благословения хадӣс се съобщава за изпълнение на нама̄з от страна на Мӯса̄ и Ӣса̄ *(алейхисселя̄м)*. Нама̄зът се състои от различни движения. И

---

[280] Ибн Хиша̄м, *ес-Сӣре*, II, 337; Ва̄кидӣ, *ел-Мега̄зӣ*, II, 678

[281] Неса̄ӣ, “Джума”, 5; Ибн Ма̄дже, “Ика̄мету’с-Саля̄т”, 79; Да̄римӣ, “Саля̄т”, 206

[282] Муслим, “Ӣма̄н”, 346; Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 215

тези движения се извършват с тялото, а не с душата. Описанието на външния вид на Мӯсā *(алейхисселя̄м)* показва, че Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* е видял неговото тяло, а не душата му.

Имāм Бейхакӣ казва: „След полагането на телата на пратениците в гробовете, техните души се връщат в телата им. Ние не можем да ги видим. Те са невидими, като меля̄икетата. Могат да ги видят само избрани от Всевишния Аллах хора, които ги дарил с керāмет*.“ Същото казва и имāм Суйӯтӣ.

Много хора са чували как от гроба на любимия ни Пейгамбер се отвръща на поздравите със селям. Също така са чували и от други гробове да се отвръща на поздрава.

И в един от благословените хадӣси се казва: **„Когато някой ме поздрави с почит** (селям)**, Всевишният Аллах ми връща душата, за да му отвърна на поздрава.“**[283]

Имāм Суйӯтӣ казва: „Пратеникът на Аллах се унесъл в съзерцание на Лика на Аллах и забравил за телесните чувства. Когато един мюсюлманин го поздравява със селям, неговата благословена душа излиза от това състояние и чувствата се връщат в тялото. Това се наблюдава многократно и в земния живот. Когато човек е много замислен за нещо земно или нещо, свързано с отвъдното, не чува говорещите около себе си. А може ли да чуе някакъв глас онзи, който се е унесъл в съзерцание на Лика на Аллах?“

Кāди Ияд в книгата си **„Шифā“** предава от Сулейман бин Сухайм: „Една нощ сънувах Пратеника на Аллāху теāля̄. Казах му: „О, Пратенико на Аллах! Чувате ли поздрава на тези, които ви поздравяват?“, а Расӯлюллах ми отговори: **„Да. Приемам техния поздрав и им отвръщам.“**

Благословените хадӣси, които съобщават за това, че пророците са живи в гробовете си, са толкова многобройни, че те взаимно се потвърждават. Например: **„Ще чувам салевāта, който ще се чете за мен пред гроба ми. А тези, които ще се четат на далечни места, ще ми бъдат съобщени.“** (предаден от Ебӯ Бекр бин Ебӯ Шейбе) Този хадӣс и подобните на него са поместени в книгите на шестимата големи учени в областта хадӣс.

В друг хадӣс, предаден от Ибн-и Ебӯ’д-Дунйā с първоизточник Абдуллах бин Аббāс *(радияллāху анх)*, се казва: **„Ако някой, отбивайки се на гроба на свой познат, го поздрави със селям, намиращият се в гроба ще го познае и ще го поздрави. Ако поздрави със селям непознат, намиращият се в гроба ще се зарадва и ще му отвърне на поздрава.“**

Ако се зададе въпроса: „Как Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* ще отвърне поотделно на поздравите, отправени му по едно и също време от различни краища на света?“, отговорът би бил следният: „Така, както слънцето на обед грее едновременно над хиляди градове.“

---

[283] Ебӯ Дāвӯд, “*Менāсик*”, 100; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 527; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 245

Хазрети Ибрāхим бин Бишар казва: „След изпълнението на хаджа отидох в Медӣна, за да посетя гроба на Расӯлюллах. Заставайки пред гроба му, го поздравих със селям и чух да се отвръща: „Ве алейкесселя̄м."

Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* казва: **„След смъртта си ще знам така, както съм знаел приживе."** В друг благословен хадӣс се казва: **„Пейгамберите са живи в гробовете си и изпълняват намāз."**[284]

Много от приближените на Аллāху теāля̄ (евлия), сред които и Хазрети Сейййид Ахмед Рифāӣ, поздравили със селям Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и чули да се отвръща на поздрава им. В достоверните книги е написано, че Ахмед Рифāӣ бил удостоен с честта да целуне благословената ръка на Пратеника на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

Имāм Суйӯтӣ *(рахметуллāхи алейх)* в книгата си казва: „Евлиите с високи степени виждат пратениците като живи. Виждането на Мӯсā *(алейхисселя̄м)* жив в гроба от Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* е едно от неговите чудеса. Виждането от приближените на Аллāху теāля̄ е керāмет. Невежество е да не се вярва на керāмет."

В благословен хадӣс, предаден от Ибн Хиббāн, Ибн Мāдже и Ебӯ Дāвӯд се казва: **„Четете много салевāт в петък. Прочетените от вас салевāти ми се съобщават."** На въпроса: „И след смъртта ви ли ще достигнат до вас?", любимият ни Пейгамбер отговори: **„Земята не разлага телата на пейгамберите. Когато вярващият прочете салевāт за мен, едно меля̄ике ми го съобщава, казвайки еди кой-си от твоята общност те поздрави със селям и отправи ду'ā."**

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* приживе бе велика благодат за своите сподвижници, след смъртта си е велика благодат за цялата си общност.

В хадӣс, предаден от Бекир бин Абдуллах Музенӣ се казва: „Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* е казал: **„Моят живот е полезен и благословен за вас. Вие можете да ми говорите и аз мога да ви говоря. Смъртта ми също е благословена за вас. Вашите деяния ще ми бъдат представени, и когато видя вашите добри дела, ще възхваля Аллāху теāля̄, а когато видя лошите ви дела, ще помоля Аллāху теāля̄ за опрощаване на вашите грехове."**[285]

Хазрети Кусем бин Аббāс бил удостоен с честта да положи тялото на Пратеника на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* в гроба. Той е излязъл последен от гроба. Казал е: „Последен аз видях благословеното лице на Расӯлюллах. Благословените му устни мърдаха. Наведох се над него и напрегнах слуха си, за да разбера какво казва. Молеше се: **„О, Господарю! Моята общност! О, Господарю! Моята общност!"**[286]

---

[284] Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, XIII, 326
[285] Хейсемӣ, *Меджмау'з-Зевāид*, XIII, 313; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 194
[286] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 298

Виждането на Пратеника на Аллāху теāлӣ ***(салляллāху алейхи ве селлем)*** **насън и наяве**

Възможно ли е любимият ни Пейгамбер да бъде видян насън и наяве? Ако е възможно, това самият той ли е, или е подобен нему? На този въпрос учените отговарят по различен начин. Всички те съобщават, че любимият ни Пейгамбер е жив в гроба си и мнозинството от тях казва, че самият той може да се види.

В един от благословените хадӣси се казва: **„Който ме е видял насън, като че ли ме е видял наяве.“**[287]

Във връзка с това имāм Невевӣ казва: „Да го видиш насън означава, че си видял самия него.“ В благословен хадӣс се казва: **„Който ме е видял насън е видял правилно, защото шейтāнът не може да приеме моя образ.“**[288]

Ибрāхим Лекāнӣ казва: „Учените мухаддиси (учените в науката хадӣс) са единодушни [т.е. по този въпрос имат едни и същи иджтихāди], че Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* може да бъде видян както насън, така и наяве. Примерите са много. Ето някои от тях:

Хазрети Муӣнуддӣн Чештӣ, навсякъде, където отиваше, посещаваше гробищата. Оставаше известно време по тези места и след като придобиваше известност, ги напускаше тайно. Едно от неговите пътувания бе до Мекка. Пристигайки в Мекка, посети свещеното Кяабе. Остана известно време в Мекка, след което отиде в Медӣна. При едно негово посещение на тюрбето (гроба) на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем),* от гроба се чу глас, който да казва: **„Повикайте Муӣнуддӣн!“**

Тюрбедāрът извика: „Муӣнуддӣн!“, но там имаше много хора с това име. Тогава тюрбедāрът се върна и застана на вратата на Равда-и мутаххера. Два пъти чу глас, който каза: **„Повикай Муӣнуддӣн Чештӣ!“** Тюрбедāрът, обръщайки се към хората, се провикна: „Искат Муӣнуддӣн Чештӣ.“

Чувайки думите му, Хазрети Муӣнуддӣн Чештӣ изпадна в неописуемо състояние. Плачейки и произнасяйки салевāт, се приближи към тюрбето на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и застана учтиво и смирено. Чу някакъв глас да му казва: **„О, Кутб-и мешāйих! Влез вътре!“**

Пейгамберът ни *(алейхиссалятӯ весселяӯм)* му каза: **„Ти служиш на моята религия. Трябва да отидеш в Индия. Отиди там. Там има един град на име Еджмир. Един от моите потомци** (от моите внуци)**, чието име е Сейийд Хусейн е там. Отиде да воюва в името на Аллāху теāлӣ. В този момент той стана шехӣд. Еджмир е на път да падне в ръцете на**

---

[287] Тирмизӣ, *Шемāил-и Шерӣф*, 409

[288] Бухāрӣ, "Тā'бир", 10; Муслим, "Ру'йā", 22; Ебӯ Дāвӯд, "Едеб", 96; Тирмизӣ, "Ру'йā", 4; Ибн Мāдже, "Тā'биру'р-Руйā", 4; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед,* I, 400; Ибн Ебӣ Шейбе, *ел-Мусаннеф,* VII, 232

неверниците. С твоето отиване там, islямът ще се разпространи и неверниците ще бъдат унижени и обезсилени.“ След това му даде един нар и каза: **„Погледни внимателно този нар и разбери къде да отидеш.“**

Хазрети Муӣнуддӣн Чештӣ взе дадения му от Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* нар и като го погледна внимателно, видя всичко от изтока до запада.

Хазрети Ахмед Рифāӣ отиде на хадж. На връщане, при посещение на благословеното тюрбе на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* в Медӣна, изреди следните стихове:

„Бяхме далеч, за да целунем
пръстта ти.
Сам не можех да дойда,
изпращах си душата.
Сега съм ощастливен
с благото да те посетя.
Дай ми благословената си ръка, Любими,
за да я целунат устните ми!“

Когато свърши стиховете си, видя подаващата се от гроба благословена ръка на любимия ни Пейгамбер и Сейиид Ахмед Рифāӣ с голямо уважение и почит я целуна. Присъстващите учудено наблюдаваха случващото се.

След като целуна благословената ръка на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* легна на прага на вратата на Равда-и мутаххера и плачейки помоли намиращите се там хора: „Минавайте, настъпвайки ме.“ Учените бяха принудени да излязат от други врати. Този керāмет е много известен и от уста на уста достигна до наши дни.

Много са керāметите и на Ибн-и Āбидӣн. Той бе известен със стриктното следване на исляма и необикновени събития. При прочитането на техиййāт (тахиййāт) по време на петкратния намāз той виждаше Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Когато не го виждаше, изпълняваше намāза отново.

Един от най-големите ислямски учени, Муджеддӣдът (обновителят) на второто хилядолетие **имāм Раббāнӣ Ахмед Фāрӯкӣ Серхендӣ** казва: „В един от последните десет дни на свещения месец рамазāн ми се случи нещо много хубаво. Лежах си в леглото, затворил очи. Усетих, че някой седна на леглото ми. И какво да видя! Беше Султанът на миналите и бъдещите.

Каза ми: **„Дойдох да ти напиша свидетелство, каквото на никого не съм писал.“** Видях, че на едната страна на това свидетелство са написани благата на този свят, а на другата – благата на отвъдния.“

Абдулкāдир Джейлӯнӣ в книгата си **„Гуние“** предава от Хазрети Ибрāхим Темӣмӣ:

„Хъзър *(алейхисселя̄м)* (Хъдър) ми каза: „Ако искаш да видиш насън Расӯлюллах, след вечерния нама̄з, без да говориш с никого до нощния нама̄з, изпълни нама̄за евва̄бин, като даваш селям на всеки два рекята.

Във всеки рекят прочети един път сӯра „Фа̄тиха“ и седем пъти сӯра „Ихляс“. След като изпълниш нощния нама̄з колективно (с джемаат), се прибери у дома и изпълни нама̄за витир. Преди да си легнеш изпълни два рекята нама̄з. Във всеки рекят прочети един път сӯра „Фа̄тиха“ и седем пъти сӯра „Ихляс“. След изпълнението на нама̄за сведи чело до земята в суджӯд и помоли седем пъти Алла̄ху теа̄ля̄ за опрощение (истигфа̄р) и кажи седем пъти: „Субха̄налла̄хи велхамдулилля̄хи ве ля̄ иля̄хе илляллāху валла̄ху екбер ве ля̄ хавле ве ля̄ куввете илля̄ билля̄хил алийийил азъйм.“ След това си вдигни главата от суджӯд и вдигайки ръце, кажи: „Я хаййу, я̄ каййӯм, я̄ зелджеля̄лӣ вел икра̄м, я̄ иля̄хел еввелӣне вел а̄хирӣн ве я̄ Рахма̄нед-дунйа вел а̄хирети ве рахимехума̄, я̄ Рабби, я̄ Рабби, я̄ Рабби, я̄ Аллах, я̄ Аллах, я̄ Аллах.“

След това се изправи и прочети същата ду’а̄. После сведи чело до земята в суджӯд и отново прочети същата ду’а̄, след това легни по посока на късбля и произнасяй салева̄т, докато заспиш.“

Аз му казах: „Искам да ми кажете от кого научихте тази ду’а̄?“ Хъзър *(алейхисселя̄м)* ми каза: „Не ми ли вярваш?“ „Кълна се в Алла̄ху теа̄ля̄, Който е изпратил Мухаммед *(алейхисселя̄м)* като истински пейгамбер, вярвам ви.“ казах аз.

Хъзър *(алейхисселя̄м)* каза: „Аз бях сред тези, които Пратеника на Аллах научи на тази ду’а̄ и им я завеща. Научих я от този, когото той научи.“

Направих всичко така, както ми каза Хъзър *(алейхисселя̄м)* и започнах да чета салева̄т в леглото си, но от радост, че ще видя Пейгамбера ни, не можах да заспя до сутринта. Изпълних утринния нама̄з и седях докато слънцето се издигне. Изпълних и нама̄за духа̄. Казах си: „Ако доживея до вечерта, ще направя същите молитви, както предната вечер.“ В този момент съм заспал. Сънувах, как меля̄икетата ме взеха и отведоха в Дженнета. Там видях дворци от рубини, изумруди и бисери, реки от мед, мляко и питиета на Дженнета.

Попитах меля̄икетата, които ме отведоха в Дженнета: „За кого е този дворец?“, те ми отвърнаха: “За онези, които извършат това, което извърши ти.“ и не ме изведоха оттам, докато не вкуся от плодовете и водите му. След това ме изведоха и ме доведоха на мястото, от което ме бяха взели.

След това, при мен дойде Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ със седемдесет пейгамбера и седемдесет меля̄икета, наредени в редици (саф), разстоянията между които е колкото разстоянието между изтока и запада, поздрави ме и ме хвана за ръката. В този момент аз казах: „О, Пратенико на Аллах! Хъзър *(алейхисселя̄м)* ми съобщи, че този хадӣс е чул от вас.“ Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ ми каза: **„Хъзър е казал истината. Той е най-ученият** (прите-

жаващият най-много знания) **от всички на земята. Той е вождът на ебдāлите* и е от воините Му на земята.“**

Попитах го отново: „О, Расӯляллах! За този, който изпълни казаното от Хъзър *(алейхисселя̄м)*, има ли някаква друга награда, освен тази, на която аз бях свидетел?“ Отговори ми: **„Има ли по-висша награда от тази, която видя и с която бе дарен? Видя мястото и степента си в Дженнета. Вкуси от неговите плодове и питиета. Видя меля̄икетата и пророците заедно с мен. Видя и хӯрӣята си.“**

Попитах го: „О, Пратенико на Аллах! Ще бъде ли възнаграден със същото онзи, който изпълни това, което изпълних аз, но не види в съня си видяното от мен?“ Отговори ми: **„Кълна се в Аллāху теāля̄, Който ме изпрати като истински пейгамбер, големите му грехове ще бъдат опростени. Гневът на Всевишния Аллах ще се вдигне от него. Кълна се в Аллāху теāля̄, Който ме изпрати като истински пейгамбер, че човек, ако направи твоето дело, но не сънува нещата, които видя ти, и на него ще му се дадат същите награди! Някакъв глас от небесата ще каже, че Всевишният Аллах го е опростил и е опростил цялата общност на Мухаммед от изтока до запада.“**

„О, Пратенико на Аллах! Ще види ли и той лика ви и Дженнета?“ попитах аз. **„Да.“** отговори Пратеникът на Аллāху теāля̄. Тогава му казах: „О, Пратенико на Аллах! Редно ли е да научим на тази ду’ā хората и да им съобщим за наградата, с която ще бъдат възнаградени?“ Пратеникът на Аллāху теāля̄ ми каза: **„Кълна се в Аллāху теāля̄, Който ме изпрати като истински пророк, никой освен праведните раби на Аллāху теāля̄ не би изпълнил това.“**

Виждащите истинския образ на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* насън, несъмнено виждат него, защото шейтāнът не може да приеме неговия образ. Но шейтāнът може да приеме някакъв друг образ и този, който не познава Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* не би го разбрал лесно.

Други учени казват: „Виждането на Пратеника на Аллāху теāля̄ в някакъв друг образ, е виждане на самия него. Но това е признак за недостатъците в религията на виждащия го. Онзи, който го види в истинския му образ и умре като вярващ, ще влезе в Дженнета.“

Ебӯ Хурайра *(радияллāху анх)* предава следния благословен хадӣс: **„Онзи, който в нощта срещу петък, изпълни два рекята намāз и във всеки рекят прочете по един път сӯра „Фāтиха“ и „Āйет-ел-Курсӣ“ и по петнадесет пъти сӯра „Ихляс“, и след изпълнението на намāза произнесе хиляда пъти: „Аллāхумме салли аля̄ Мухаммедин небиййилуммӣйи.“, ще ме види в съня си преди настъпването на следващия петък и ще му бъдат опростени всички грехове - предишни и бъдещи. Дженнетът е за тези, които ме виждат.“**

Посещаване на благословения гроб на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*

Султанът на световете казва: **„Който ме посети след смъртта ми, все едно ме е посетил приживе.“**

В един благословен хадӣс, поместен в книгата **„Мир’āт-и Медӣне“**, се казва: **„Застъпничеството ми става вāджиб за този, който посети гроба ми.“** Този благословен хадӣс е сведен от Ибн-и Хузейме, Беззāр, Дāра Кутнӣ и Таберāнӣ. В друг благословен хадӣс, сведен от Хазрети Беззāр, се казва: **„Застъпничеството ми става хелӯл за този, който посети гроба ми.“**

В друг благословен хадӣс, поместен в „Муслим-и шерӣф“ и в книгата на Ебӯ Бекр бин Маккāрӣ „Му’джем“, се казва: **„Който дойде да ме посети, без никакво друго намерение, в Деня Късӯмет ще има право да получи моето застъпничество.“** Този благословен хадӣс съобщава, че любимият ни Пейгамбер ще се застъпи за тези, които пристигат в сияйната Медӣна, за да посетят гроба му.

В друг благословен хадӣс, сведен от Дāра Кутнӣ се казва: **„Би ме огорчил онзи, който извърши хадж и не посети гроба ми.“** Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* желае неговата общност, посещавайки гроба му, да бъде възнаградена и по този начин.

Затова учените по фъкх* след извършването на поклонението хадж отиваха в Медӣна и изпълняваха намāз в Свещената джамия. След това посещаваха Равда-и мутаххера и Минбер-и мунӣр, и гроба на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* (който е по-ценен от Арша), след това местата, където е сядал, вървял, и се е облягал; дървения стълб, на който се е подпирал при получаване на откровенията; местата, по които са минавали работещите при построяването и възстановяването на джамията и удостоените с честа да окажат финансова подкрепа сподвижници и последователи (тāбиӣн). Учените след тях, а и праведниците, постъпваха по същия начин. След хаджа отиваха в Медӣна и посещаваха същите тези места. И днешните хаджии (поклонници) се придържат към това.

Слънцето на ислямските учени Хазрети Ебӯ Ханӣфе казва: „Посещението на гроба на Пратеника на Аллāху теāлӯ, което е мустехаб*, е ибāдет, който по важност е близък до вāджиба.“

Посещаващият гроба на любимия ни Пейгамбер трябва да произнесе много салевāт. В благословените хадӣси се съобщава, че тези поздрави достигат до Султана на вселената.

Порядъкът, правилният начин за посещение на гроба на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, е следният: Като се види Медӣна отдалеч се произнася салевāт. След това се казва: „Аллāхумме хāзā харему небиййике, феджʼалху викāйетен ли мин-ен-нāр ве емāнен мин-ел-азāб ве сӯ-ил-хисāб.“ Преди да се влезе в града или в джамията, ако е възможно, се из-

вършва пълно обмиване на тялото (гусюл), слага се хубав парфюм и се облачат чисти, нови дрехи, защото всичко това изразява почит, уважение. В Медӣна се влиза с покорство и смирение. Произнася се изразa: „Бисмилля̄хи ве аля̄ миллети Расӯлилля̄х.“ и се чете 80-и а̄йет на сӯра „Исра̄“. След това, произнасяйки: „Алла̄хумме салли аля̄ Мухаммедин ве аля̄ а̄лӣ Мухаммед. Вагфир лӣ зунӯбӣ вефтах лӣ ебва̄бе рахметике ве фадлике.“, се влиза в джамията на Расӯлюллах, изпълняват се два рекята нама̄з до минбера на любимия ни Пейгамбер, заставайки така, че минберът да остане от дясната страна.

Любимият ни Пейгамбер изпълняваше нама̄з на това място – мястото между минбера и гроба му. В благословен хадӣс се казва: **„Мястото между моя гроб и минбера ми е градина от градините на Дженнета. Минберът ми е върху моя хавз** (басейн)**.“**[289]

След това посещаващият, свеждайки чело в суджӯд, изразява своята благодарност към Всевишния Аллах, за това че го е ощастливил с посещението на благословения гроб на Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*. След това отива до худжре-и сеа̄дет и застава учтиво на два метра разстояние от благословения гроб, без да се доближава повече и без да го докосва. Стои с почитание и смирение, както повелява Всевишният Аллах в Свещения Кора̄н, стои така, като че ли Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* е жив и той е застанал пред него. Стои така, както стои по време на нама̄з.

Трябва да си представи благословения образ на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, да си помисли, че го познава, че чува неговите думи, неговия поздрав и неговите молитви, че отвръща на неговия поздрав, и изрича а̄мӣн. Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* казва: **„Ще чувам салева̄та, който ще произнесете за мен на гроба ми.“** В друг хадӣс се съобщава, че в гроба на Расӯл *(алейхисселя̄м)* се намира едно меля̄ике, което му предава поздрава (селям) на поздравяващите го от неговата общност.

След това се поздравява Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* и се отправя ду'а̄: "Есселя̄му алейке я̄ сейидӣ я̄ Расӯляллах! Есселя̄му алейке я̄ Небиййаллах! Есселя̄му алейке я̄ Сафиййаллах! Есселя̄му алейке я̄ Хабӣбаллах! Есселя̄му алейке я̄ Небиййеррахмети! Есселя̄му алейке я̄ Шефӣ-ал уммети! Есселя̄му алейке я̄ Сеййид-ел-мурселӣн! Есселя̄му алейке я̄ Ха̄теменнебиййин!

Всевишният Аллах да ви дари с най-висшата награда и отплата! Аз свидетелствам, че вие изпълнихте пророческата си мисия. Предадохте това, което ви беше поверено. Наставлявахте общността си. До края на живота си се сражавахте по пътя на Алла̄ху теа̄ля̄. Всевишният Аллах да ви благославя до Деня Къя̄мет. О, Пратенико на Аллах! Дойдохме при вас от много далечни места. Дойдохме да посетим благословения ви гроб, да ви

[289] Буха̄рӣ, "И'тиса̄м", 16; Муслим, "Хадж", 588; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 236

се отплатим, да видим вашите дела на място, да искаме вашето застъпничество пред Всевишния Аллах, защото нашите грешки ни прегърбиха, извършените от нас грехове натежаха върху плещите ни. О, Пратенико на Аллах! Вие сте този, който се застъпва и този, чието застъпничество се приема. Макāм Махмӯд е обещан за вас.

А и Всевишният Аллах в Корāн-и керӣм казва, меāл: **„Всеки пратеник изпращахме само да му се покори** (общността, за която е изпратена) **с позволението на Аллāху теāлӯ. И ако те, когато угнетяваха себе си, дойдеха при теб** [о, Мухаммед] **и помолеха Аллāху теāлӯ за опрощение, и Пратеника помолеше за опрощението им, щяха да видят, че Аллāху теāлӯ е приемащ покаянието, милосърден.“** (сӯра Нисā: 64) Ние дойдохме при вас, но ние угнетявахме себе си, и молим за опрощение.

О, Расӯляллах! Застъпете се за нас пред Всевишния Аллах. О, Расӯляллах! Помолете Всевишния Аллах да вземе душите ни според вашата сунна. В Деня Къӯмет да бъдем сред тези, които заедно с вас ще се отправят към Махшер, да дойдем на басейна ви и да пием от него. О, Расӯляллах! Молим ви да се застъпите за нас.“ След това се чете 10-и āйет от сӯра „Хашр“, меāл: **„Господарю наш, опрости нас и братята ни, които ни изпревариха във вярата, и не оставяй в сърцата ни омраза към онези, които повярваха! Господарю наш, без съмнение Ти си състрадателен, милосърден!“**

След това се предават поздравите на тези, които са изпратили своите поздрави: „Есселӯму алейке ӯ Расӯлляллах! Еди кой си ви моли да се застъпите за него пред Аллāху теāлӯ. Застъпете се за него и за всички мюсюлмани.“ и се чете колкото се пожелае салевāт. После, придвижвайки се половин метър надясно, се застава пред гроба на Хазрети Ебӯ Бекр Сиддӣк *(радияллāху анх)* и се отправя следната ду’ā: „Есселӯму алейке ӯ халӣфете Расӯлиллях! Есселӯму алейке ӯ рафӣкаху фил-гāр! Есселӯму алейке ӯ емӣнеху алел есрāр! Всевишният Аллах, като имāм на тази общност, да ви дари с най-висшата награда и отплата! Вие станахте халӣф, достоен за Пратеника на Аллāху теāлӯ *(саляллāху алейхи ве селлем)*. По най-хубав начин следвахте неговата велика сунна (исляма), сражавахте се с вероотстъпниците и тези, които се бяха отклонили от правия път. Винаги говорихте истината. До края на живота ви помагахте на тези, които бяха на правия път. Нека Всевишният Аллах да ви дари с мир, милост и благодат! О, Аллах мой! Вземи душите ни с милост, от любов към него.“

След това, придвижвайки се половин метър надясно, се застава пред гроба на Хазрети Омер и се отправя следната ду’ā: „Есселӯму алейке ӯ Емӣр-ел-му’минӣн! Есселӯму алейке ӯ Музхир-ел-ислӯм! Есселӯму алейке ӯ Муксир-ел-еснāм! Всевишният Аллах да ви дари с най-висшата награда и отплата! И приживе, и след смъртта ви помагахте на исляма и на мюсюлманите. Поехте отговорност за сираците. Отнасяхте се с добро към роднините. Станахте водач на мюсюлманите. Водач, от когото бяха доволни.

Водач, който беше на правия път и показваше правия път на хората. Въведохте в ред делата им. Бедните направихте богати, обезпечихте нуждите им. Мир на вас, милост и благодат от Аллāху теāлӯ!“

След това, обръщайки се към Хазрети Ебӯ Бекр и Хазрети Омер, се казва следното: „Есселя̄му алейкумā я̄ даджӣай расӯлиллях ве рафӣкайхи ве везӣрайхи ве мушӣрайхи вел муāвинейни лехӯ алел-къя̄ми фид-дӣни вел-кāимейни ба’дехӯ би-месāлих-ил-муслимӣн! Всевишният Аллах да ви дари с най-хубавата награда! Приемаме да ни посредничите и да помолите Пратеника на Аллāху теāля̄ да се застъпи за нас, Всевишният Аллах да приеме нашите усилия, да вземе душите ни като мюсюлмани и като такива да ни съживи, в Деня Къя̄мет да ни събере сред тези, които ще са близо до Пратеника на Аллах.“

След това се моли за себе си, за родителите си, за тези, които са поискали ду’ā и за всички мюсюлмани. После, заставайки пред гроба на Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, се казва: „О, Аллах! **„Всеки пратеник изпращахме само да му се покори** (общността, за която е изпратена) **с позволението на Аллāху теāля̄. И ако те, когато угнетяваха себе си, дойдеха при теб** [о, Мухаммед] **и помолеха Аллāху теāля̄ за опрощение, и Пратеника помолеше за опрощението им, щяха да видят, че Аллāху теāля̄ е приемащ покаянието, милосърден.“** (сӯра Нисā: 64) О, Аллах мой! Подчинявайки се на Твоето свещено Слово и на Твоята повеля, молим любимия Ти Пейгамбер да се застъпи за нас пред Теб.“ и чете прочетения преди това 10-и āйет на сӯра „Хашр и āйетите: „Раббена āтинā...“ и „Субхāне раббике ...“

След това се отива до намиращия се между минбера и гроба на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* стълб, за който Хазрети Ебӯ Лубāбе се бил вързал и се покаял. Тук се изпълнява два рекята намāз и се моли Всевишния Аллах да опрости греховете. Тук може да се отправят всякакви ду’и. После се отива в Равда-и мутаххера, която е във формата на квадрат. Тук може се да изпълни колкото се иска намāз, да се отправи ду’ā, да се чете тесбӣх, да се отправи хамд и възхвала към Аллāху теāля̄. След това се отива до минбера и се слага ръка на мястото, на което любимият ни Пейгамбер е поставял благословената си ръка при четене на хутбе, с желанието да се сдобие с благодатта на Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, и се изпълнява два рекята намāз. От гнева на Всевишния Аллах се осланя на Неговата милост. След това се отива до стълба Ханнāне, символизиращ дънера на финиковата палма, на който Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* всеки петък, подпирайки се, четял проповеди, но след направата на минбера престанал да го използва. От раздялата дънерът започнал да плаче и стене с глас, наподобяващ плача на бременна камила. Стенанията му спрели, когато Любимият на Аллāху теāля̄, слизайки от минбера, го погалил с благословените си ръце. По време на престоя си тук може цяла нощ да се чете Корāн, да се споменава Аллāху

теāлӯ (зикр), да се отправя ду'ā на глас и наум до минбера и гроба на Пророка *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

Преди да бъдат присъединени стаите на благословените съпруги на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* към месджида на Пейгамбера, в посоката къбля на Худжре-и сеāдет имаше много малко място. Посетителите отправяха своите поздрави, заставайки към къбля пред вратата на Равда-и мутаххера. Но после имāм Зейнелāбидин започна да поздравява, заставайки с гръб към Равда-и мутаххера. Дълго време посещението се извършваше по този начин. След като стаите на благословените съпруги на Султана на световете бяха присъединени към джамията, започнаха да извършват посещението, заставайки пред прозореца на Мувāджехе-и шерӣфе.

Помещението на Хазрети Āише бе построено от кирпич и палмови клони. Това помещение бе с две врати – едната бе от западната страна, а другата от северната. Западната врата е от страната на Равда-и мутаххера. В последните години от управлението на халӣф Омер *(радияллāху анх)*, при разширяването на джамията на Пейгамбера, Худжре-и сеāдет бе обграден с ниска стена.

Халӣф Абдуллах бин Зубейр събори тази стена, и я престрои от поздрави черни камъни. В северната ѝ част се намираше една врата. През 49 година, когато почина Хазрети Хасан, брат му Хазрети Хусейн, изпълнявайки неговото завещание, пренесе тялото му до вратата на Худжре-и сеāдет и когато се подготви да отправя ду'ā и да се моли, някои от хората си помислиха, че ще го погребат там и не позволиха да внесат тялото вътре. Тогава Хусейн *(радияллāху анх)* нареди да го погребат в гробището Бакӣ. И за да не се сблъскат в бъдеще с такива проблеми зазидаха вратата.

Шестият халӣф от династията на Омаядите Велӣд, когато бе управител на Медӣна, издигна стените на джамията и я покри с малък купол и трите гроба (гробовете на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, на Хазрети Ебӯ Бекр и на Хазрети Омер) останаха вътре. През 707 г. (88 г. по Хиджра), когато Омер бин Абдулазӣз бе управител на Медӣна, по заповед на халӣф Велӣд бяха съборени стаите на съпругите на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и джамията на Пророка бе разширена. Отделно около тази стена бе издигната втора петоъгълна стена, без врата.

През 1189 г. (584 г. по Хиджра) Джемāледдӣн Исфехāнӣ огради външната стена на Худжре-и сеāдет с решетка от абаносово дърво, достигаща до тавана на джамията.

След първия пожар през 1289 г. тази решетка бе сменена с метална и бе боядисана в зелено. Тази решетка се нарича **Шебеке-и сеāдет**. Южната ѝ страна се нарича **Мувāджехе-и сеāдет**, източната – **Кадем-и сеāдет**, западната – **Равда-и мутаххера** и северната – **Худжре-и Фāтима**. Мекка се намира на юг от Медӣна, и затова от лявата страна на застаналия по посока

на къбля в средата на джамията, т.е. в Равда-и мутаххера, се намира Худжре-и сеа̄дет, а от дясната му страна – благословения минбер.

През 847 г. (232 г. по Хиджра) мястото между Шебеке-и сеа̄дет и външните стени покриха с мрамор. От време на време този мрамор бе подменян. За последен път това място бе покрито с мрамор при управлението на султа̄н Абдулмеджӣд Ха̄н.

След издигането на петоъгълната стена около Худжре-и сеа̄дет, отгоре покриха с малък купол (куббе), наречен **Куббетун-нӯр**. Този купол се покриваше с изпратеното от османските владетели специално покривало – **Кисве-и шерӣфе**. Големият зелен купол на джамията на Пейгамбера, който се намира над **Куббетун-нӯр** се нарича **Куббетул-хадра̄**.

В източната, западната и северната страна на Шебеке-и сеа̄дет имаше по една врата. В Шебеке-и сеа̄дет влизаха само началниците на харем-и шерӣф. Поради липсата на врата и прозорци в средата на купола съществуваше малък отвор, покрит с телена решетка. На нивото на този отвор съществуваше и отвор към Куббет-ул хадра̄. До 1837 г. (1253 г. по Хиджра) цветът на купола на джамията бе оловен. По заповед на султа̄н Махмӯд II бе боядисан в зелено. През 1872 г. (1289 г. по Хиджра) по заповед на султа̄н Абдулазӣз куполът бе пребоядисан.

Никой владетел не похарчи толкова много за ремонта и украсяването на джамията на Пейгамбера, и не положи толкова много усилия, колкото султа̄н Абдулмеджӣд, който похарчи седемстотин хиляди златни монети. Ремонтът приключи през 1861 г. (1277 г. по Хиджра). Султа̄н Абдулмеджӣд заповяда стария умален вид на джамията на Пейгамбера да се намира в построената в Истанбул джамия Хърка-и шерӣф. За тази цел през 1850 г. в Медӣна бе изпратен един от преподавателите в инженерното училище майор Хаджи Иззет Ефенди, който бе художник. Той успя да изработи за една година умаления модел на джамията (джамията бе умалена петдесет и три пъти) и го изпрати в Истанбул. Този умален модел бе поставен в джамията Хърка-и шерӣф.

След разпадането на Османската империя в свещените градове бяха извършени много промени и безценните исторически паметници, построени от тях, бяха разрушени и разграбени.

След посещението на гроба на любимия ни Пейгамбер е мустехаб да се посети гробището Бакӣ. След него да се посетят и другите гробове, и преди всичко гроба на Сеййид-уш-шухеда̄ (господаря на шехӣдите) Хазрети Хамза. В гробището Бакӣ трябва да се посетят гробовете на Хазрети Абба̄с, на Хасан бин Али, на Зейнела̄бидин и синовете му Мухаммед Ба̄кир и Джа’фер Са̄дик, на емӣра на мюсюлманите Хазрети Осма̄н, на Ибра̄хим *(радияллā̄ху теа̄ля̄ анхум еджмаӣн)* – сина на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, гробовете на благословените съпруги на любимия ни Пейгамбер, на неговата леля – Сафийе *(радияллā̄ху анха̄)*, и на много други сподвижници и техните последователи. Да се изпълни нама̄з в

джамията Фāтима, намираща се в Бакӣ. В четвъртък е мустехаб да се посетят гробовете на шехӣдите, паднали в сражението при Ухуд, да се произнесат следните думи: „Селя̄мун алейкум бимā сабертум. Фени'ме укбед-дāр. Селя̄мун алейкум я̄ ехле дāр-ил-кавм-ил-му'минӣн ве иннā иншāаллāху ан карӣбин бикум лāхикӯн." и да се прочете Āйет-ел-курсӣ и сӯра „Ихляс".

Посещаващите гроба на любимия ни Пейгамбер трябва да се освободят от всичко земно и да мислят за благословената светлина на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и за високата му степен при Аллāху теāля̄.

Посещението на гроба на Любимия на Аллāху теāля̄ е важен ибāдет. Онези, които не вярват в това, е възможно да излязат от исляма и да станат вероотстъпници, защото ще са се противопоставили на Аллāху теāля̄, на Неговия Пратеник и на всички мюсюлмани. Някои учени от мезхеба на имāм Мāлик казват, че е вāджиб.

Тевессул

Посредничеството на Пророка *(саллялл*ā*ху алейхи ве селлем)* при отправяне на ду'ā към Всевишния Аллах е използвано всякога: преди неговото сътворение и след неговото сътворение, в земния му живот и след смъртта му, ще се използва и в Деня Къя̄мет, в местността Арасāт и в Дженнета. Весӣле е средство за приближаване към Всевишния Аллах.

Тевессул чрез Пратеника на Аллāху теāля̄ *(саллялл*ā*ху алейхи ве селлем),* т.е. използване на посредничеството и застъпничеството на любимия ни Пейгамбер пред Всевишния Аллах, е джāиз*. И Любимият на Аллāху теāля̄, и предшествениците, и улемā (учените), и останалите мюсюлмани са го правели. Никой мюсюлманин не е отричал това, с изключение на принадлежащите към отклонените течения по отношение на вероубеждението.

Първият човек и първият пейгамбер, бащата на всички хора – Āдем *(алейхисселя̄м),* когато бе изваден от Дженнета, използва посредничеството на Мухаммед *(алейхисселя̄м).* Любимият ни Пейгамбер в един от благословените си хадӣси дава следните знания: **„Āдем** *(алейхисселя̄м)***, когато бе изведен от Дженнета след зеллето* си, каза: „О, Господарю! Опрости греховете ми в името на Мухаммед." Всевишният Аллах му каза: „О, Āдем! Как го позна, та аз все още не съм го сътворил." Āдем** *(алейхисселя̄м)* **каза: „О, Господарю! Когато ме сътвори и ми даде душа, отворих очи и на Арша видях да пише: „Ля̄ иля̄хе иллялл**ā**х, Мухаммедун рас**ӯ**люллах." Неговото име написа до Своето, което паказва любовта Ти към него." Всевишният Аллах каза: „Прав си, о, Āдем! Той е най-любимият за Мен от всички Мои творения. Приех покаянието ти, поради това, че поиска прошка в негово име."**[290] Според друго предание

[290] Хāким, *ел-Мустедрек*, II, 672

Всевишният Аллах казва: **„Той е пейгамбер, който ще дойде от твоето потомство. Ако не бях сътворил него, нямаше да сътворя теб и твоя род. Приех покаянието ти, поради това, че използва посредничеството му** (че го изтъкна като застъпник)**.“**[291]

Примерите за тевессул са хиляди. По-надолу са поместени няколко от тях:

Един сляп човек помоли Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* да отправи ду'ā за него, за да прогледне. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„Ако поискаш бих отправил ду'ā за теб, но по-добре би било да потърпиш.“** Човекът отвърна: „Не ми останаха вече сили. Моля ви да отправите ду'ā за мен.“ **„Тогава извърши частично умиване** (абдест) **и прочети следната ду'ā: „Аллāхумме иннӣ ес'елуке ве етеведжджеху илейке би небиййике Мухаммедин небийй-ир-рахмети. Я Мухаммед! Иннӣ етеведжджеху бике илядж Раббӣ фӣ-хāджетӣ литакдийе Аллāхумме шеффи'ху фийе.“**

Отправената от този човек ду'ā бе приета от Всевишния Аллах и зрението му се възвърна. Този хадӣс е сведен от имāм Несāӣ.

Хазрети Осмāн бин Ханӣф разказва следната случка: „По времето на халӣф Осмāн бин Аффāн един човек в затруднено положение се срамуваше да отиде при халӣфа и ми изплака мъката си. Аз му казах веднага да извърши частично умиване (абдест), да отиде в джамията и да отправи горната ду'ā.

След като отправил тази ду'ā, отишъл при халӣфа и бил приет от него. Халӣфът му оказал много добър прием, изслушал го и разрешил неговите проблеми. Човекът дойде при мен радостен и ми каза: „Всевишният Аллах да е доволен от теб! Ако не беше казал на халӣфа, проблемите ми нямаше да бъдат разрешени.“ Той си мислеше, че аз съм се срещнал с халӣфа.“

По времето на халӣф Хазрети Омер *(радиуаллāху анх)* е имало суша. Билял бин Харс *(радиуаллāху анх)*, отивайки на гроба на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, казал: „О, Пратенико на Аллах! Общността ви умира от глад. Моля чрез вашето посредничество да завали дъжд.“ През нощта сънувал Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, който му казал: **„Отиди при халӣфа! Предай му моите поздрави! Да излезе и да отправи ду'ā за дъжд!“** Хазрети Омер изпълнил заповедта на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и завалял дъжд.

Всевишният Аллах приема отправената в името на Своите любимци ду'ā. Пророкът *(салляллāху алейхи ве селлем)* е Любимият на Всевишния Аллах и затова, ако някой отправи следната ду'ā: **„Аллāхумме иннӣ ес'елуке би джāхи Небиййикел-Мустафā“**, то тя ще бъде приета. Използването на посредничеството на Пророка *(салляллāху алейхи ве селлем)* за дребни житейски проблеми е неуважение към самия него.

---

[291] Хейсемӣ, *Меджмау'з-Зевāид*, VIII, 198

Бурхāнеддӣн Ибрāхим Мāликӣ разказва: „Един беден и гладен човек, отивайки до гроба на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, каза: „О, Пратенико на Аллах! Гладен съм.“ След малко дойде някакъв човек и заведе бедняка в дома си и го нахрани. Когато беднякът каза, че отправената от него ду’ā е била приета, приелият го в дома си му каза: „Братко мой! Дошъл си да посетиш гроба на Пратеника на Аллах отдалеч, с много трудности, оставяйки жена и деца. Подхожда ли за едно парче хляб да заставаш пред Пратеника на Аллāху теāля̄? Заставайки пред него, трябваше да искаш Дженнета и безкрайните блага. Всевишният Аллах не връща отправените тук молби.“ Удостоените с честта да посетят гроба на любимия ни Пейгамбер трябва да отправят ду’ā за неговото застъпничество в Деня Къя̄мет.“

Имāм Ебӯ Бекр Мукрӣ, имāм Таберāнӣ и Ебӯ Шейх седели в джамията на Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*. Били много гладни, защото от няколко дни не били слагали в устата си нищо. Имāм Ебӯ Бекр, не издържайки повече, казал: „Гладен съм, о, Пратенико на Аллах!“ и се отдръпнал в един ъгъл. Дошъл един от сеййидите, заедно с двама от прислугата си, и им казал: „Братя мои! Помолили сте за помощ дядо ми и той ми заповяда да ви нахраня.“ Яли заедно от донесената от него храна, след което сеййидът им оставил останалата храна и си заминал.

Ислямският учен Ебӯ Абдуллах Мухаммед Мерāкешӣ (починал в 683 г./ 1284 г.) в книгата си **„Мисбāх-уз зулāм“** пише за стотици мюсюлмани, които чрез посредничеството на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, получили това, за което молели Всевишния Аллах. Един от тези мюсюлмани бил Мухаммед бин Мункедир. Той е разказал следното: „Един човек отиде на джихāд, оставяйки осемдесет златни монети на съхранение у баща ми. Каза му: „Скрий ги! Но ако има крайно нуждаещи се, можеш да им помогнеш.“ В Медӣна имаше глад и баща ми раздаде всичките златни монети на нуждаещите се. Собственикът на златните монети дойде и си ги поиска. Бащи ми му каза да дойде на другия ден. Отивайки до гроба на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, се помоли до сутринта. В полунощ дойде един човек и му каза: „Протегни си ръката!“ Даде му една кесия златни монети и изчезна. Бащи ми се прибра вкъщи и след като преброи монетите видя, че са осемдесет на брой, зарадва се и веднага ги върна на собственика им.“

В книгата си имāм Мухаммед Мӯсā разказва една своя случка: „През 637 г. (1239 г.) излязохме от крепостта Садер с група видни хора. Имахме си и водач. След известно време водата ни свърши. Започнахме да търсим вода. През това време аз отидох по нужда. В този момент ужасно ми се доспа и легнах, надявайки се да ме събудят на тръгване.

Когато се събудих, бях сам сред пустинята. Моите приятели ме бяха забравили. Обхвана ме голям страх. Започнах да вървя наляво и надясно. Не знаех къде се намирам и накъде трябва да вървя. Не се виждаше нищо,

освен пясък. След малко се стъмни, а от кервана нямаше и следа. Бях сам в тъмното и още повече се уплаших. Започнах да вървя още по-бързо.

След известно време паднах на земята от жажда и умора. Като че ли чувствах, че е наближила смъртта ми. И когато вече силите ме напускаха, изведнъж се сетих и изстенах: „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Помогнете ми! Моля ви да ми помогнете, с позволението на Аллāху теāлā.“

В този момент чух някой да ме вика. И когато се обърнах по посока на гласа, в тъмнината на нощта видях някакъв непознат човек, облечен в бяло и излъчващ светлина наоколо. Приближи се към мен и ме хвана за ръката. В този момент умората и жаждата ми изчезнаха. Бях като новороден. Изведнъж душата ми се изпълни с топлина към него. Известно време вървяхме, хванати за ръка. Преживявах един от най-хубавите мигове в живота си. След като прехвърлихме един пясъчен хълм, видях светлината на кервана и чух гласовете на приятелите си. Приближихме се към тях.

Моето животно, което следваше кервана, движейки се най-отзад, внезапно дойде и застана пред мен. Като го видях пред себе си, нададох радостни викове. Когато извиках, човекът до мен пусна ръката му. След това я хвана отново и ме качи на моето животно. Каза ми: **„Ние не отказваме на молещия за помощ.“** и си отиде. Тогава разбрах, че този човек беше Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Когато си отиваше, се виждаше как излъчената наоколо светлина се издига нагоре към небесата. И когато изчезна от погледа ми, изведнъж дойдох на себе си. Съжалявах, че не можах да целуна неговите благословени ръце и крака, но вече беше късно.“

Пет дни Ебӯ Хайр Актā останал гладен в Медӣна. Приближил се до гроба на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, поздравил го със селям и му съобщил, че е гладен. Легнал на едно място и заспал. В съня си видял, че към него идва Любимият на Аллāху теāлā. Пред него бил Хазрети Али, от дясната му страна – Хазрети Ебӯ Бекр, а от лявата – Омер Фāрук *(радияллāху анх)*. Хазрети Али се приближил към него и казал: „О, Ебӯ Хайр! Какво лежиш, ставай! Пратеникът на Аллāху теāлā идва.“ Веднага станал. Любимият ни Пейгамбер дошъл и му дал един голям хляб. Ебӯ Хайр е казал: „Бях много гладен и затова веднага започнах да го ям. Когато изядох половината, се събудих. Останалата половина беше в ръката ми.“

Ахмед бин Мухаммед Сӯфӣ разказва: „В пустините на Хиджаз не остана нищо от богатството ми. Дойдох в Медӣна. Отивайки до гроба на Расӯлюллах, го поздравих със селям. Седнах на едно място и заспах. Видях Пратеника на Аллāху теāлā, който ми каза: **„Ахмед, дойде ли? Отвори си ръката!“** и напълни шепата ми със злато. Събудих се. Ръцете ми бяха пълни със злато.“

Имāм Семхӯдӣ загубил ключа на къщата си. Заставайки пред гроба на Мухаммед *(алейхисселāм)*, казал: „О, Пратенико на Аллах! Изтървах ключа

си. Не мога да вляза в дома си." Едно момче донесло ключа и му казало: „Намерих това. Ваше ли е?"

Мустафā Ъшкӣ Ефенди от Килис в историческата си книга **„Мевāрид-и Меджӣдийе"** пише: „Двадесет години останах в Мекка. Бях спестил шестдесет златни монети и с тях през 1247 г. (1831 г.) дойдох със семейството си в Медӣна. По пътя парите ни свършиха. Оставайки у един свой познат, отидох на гроба на Пратеника *(алейхисселя̄м)* и поисках от него помощ. След три дни дойде един господин и ми каза, че е наел квартира за мен. Накара ме да пренеса багажа си там. Плати наема ми за една година. След няколко месеца се разболях и един месец бях на легло. Вкъщи не остана нищо за ядене и за продаване. С помощта на съпругата си, се изкачих на покрива и обръщайки се към гроба на Расӯлюллах, исках да му разкажа в какво затруднено положение се намирам и чрез неговото посредничество да помоля Всевишния Аллах за помощ. Вдигнах си ръцете, но ме беше срам да поискам нещо материално. Не можах да кажа нищо и се прибрах в стаята си.

На следващия ден дойде един човек и ми каза: „Еди-кой си господин ти изпраща тези златни монети." Взех кесията. Положението ни се оправи, но болестта ми не беше отминала. С чужда помощ отидох до гроба на Пратеника на Аллāху теāля̄ и чрез неговото посредничество помолих Всевишния Аллах да оздравея. Излязох от джамията и без ничия помощ се отправих към дома си. При влизането в дома ми болестта изчезна напълно. За да не ме урочасат, няколко дни излязох навън, подпирайки се на бастун. Но парите ни бяха свършили. Оставяйки семейството си на тъмно, отидох в джамията на Пейгамбера. След нощния намāз разкрих положението си на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. На връщане, по пътя, някакъв непознат се приближи към мен и ми даде една кесия. В нея имаше четиридесет и девет златни монети, всяка една по девет куруша. Купих свещ и това, което ни беше нужно и се прибрах у дома."

Във втория том на превода на книгата **„Шакāйик-и Ну'мāнийе"** се казва: „Първият Шейх-ул-ислям на Османската империя, големият ислямски учен на столетието – Муджеддӣда Мевля̄нā Шемседдӣн Мухаммед бин Хамза Фенāрӣ заболя от катаракта и загуби зрението си. Една нощ любимият ни Пейгамбер му каза: **„Тълкувай сӯра „Тāхā"!"**, „Безсилен съм да тълкувам пред вас, а и очите ми не виждат." каза Молла Фенāрӣ. Султанът на пейгамберите извади от благословената си хърка памучни нишки, овлажни ги с благословената си слюнка и ги сложи върху очите му. Когато Молла Фенāрӣ се събуди, те бяха върху очите му, взе ги и зрението му се възвърна. Изказа благодарност и хамд към Аллāху теāля̄. Памучните нишки ги съхрани, като завеща след неговата смърт да ги сложат върху очите му. След смъртта му през 834 г. (1431 г.) завещанието бе изпълнено."

Халӣфът от династията на Аббāсидите Ебӯ Джа'фер Менсӯр и имāм Мāлик разговаряли в джамията на Пратеника. Имāм Мāлик му казал: „О,

Менсӯр! Намираме се в джамията на Расӯлюллах. Говори по-тихо! Всевишният Аллах в сӯра „Худжурāт“, повелявайки (меāл): **„Не надигайте глас над гласа на Расӯлюллах...“** е укорил говорещите на висок глас, а с āйета (меāл): **„Онези, които говорят тихо в присъствието на Пратеника на Аллāху теāлӯ...“** е похвалил снишаващите гласа си. Уважението към Пратеника на Аллāху теāлӯ след неговата смърт е като уважението, показано към него приживе.“ Менсӯр, навеждайки глава, го попитал: „О, Ебӯ Абдуллах! В посоката на къбля ли трябва да се обърна или към гроба на Расӯлюллах?“ „Недей да отвръщаш лицето си от Пратеника на Аллах! Този велик Пейгамбер – застъпникът в Деня Къяӯмет, ще се застъпи за теб и твоя баща Āдем *(алейхисселяӯм)*.

Трябва да се обърнеш към гроба и да искаш застъпничество. В 64-ия āйет на сӯра „Нисā“ се казва, меāл: **„Когато угнетяваха себе си, дойдеха при теб и помолеха Аллāху теāлӯ за опрощение, и Пратеникът помолеше за опрощението им, щяха да видят, че Аллāху теāлӯ е приемащ покаянието, милосърден.“** В този āйет Всевишният Аллах обещава, че покаянието на използващите посредничеството на любимия ни Пейгамбер ще бъде прието.“ Тогава Менсӯр, ставайки от мястото си, застанал пред гроба на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и започнал да се моли: „О, Аллах мой! В този āйет обеща, че ще приемеш покаянието на използващите посредничеството на Пратеника Ти. И аз, заставайки пред Твоя любим пророк, Те моля за опрощение. Опрости ме така, както опрощаваше използващите посредничеството на Пейгамбера ни приживе. О, Аллах мой! Моля те, чрез посредничеството на изпратения като милост велик Пейгамбер. О, Мухаммед *(алейхисселяӯм)* – най-велики сред пратениците! Чрез теб се моля на Аллāху теāлӯ. О, Господарю! Стори този велик Пейгамбер застъпник за мен.“ Заставайки по посока на прозореца на Муваджехе-и сеāдет и с гръб към къбля отправил ду’ā към Всевишния Аллах. Минберът на любимия ни Пейгамбер останал отляво от него.

Наставлението на имāм Мāлик показва, че отправящите ду’ā пред гроба на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* трябва да знаят какво да правят. Тези, които няма да покажат подобаващото уважение към това място, не е редно да останат в сияйната Медӣна дълго време.

Един човек от анадолските села останал в Медӣна дълги години. Оженил се там и бил назначен на определена длъжност в Худжре-и сеāдет. Един ден се разболял, имал висока температура. Приискало му се айран. Помислил си: „Ако бях на село, щях да си направя айран и да го изпия.“ През нощта Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* се явил в съня на Шейх-ул-Харам и му заповядал да назначи друг човек на неговото място. Шейх-ул-Харам казал: „О, Пратенико на Аллах! На тази длъжност е едикой си от общността ви.“ Любимият ни Пейгамбер му отвърнал:**“Кажи му да отиде в селото си и да пие айран.“** На другия ден, когато му била съобщена тази заповед, селянинът се подчинил и заминал за селото си.

Ако само една мисъл причинява такава вреда, Аллāху теāлӯ да опази, какви ли ще са последиците от някаква неприлична дума, казана дори и на шега, или някаква неприлична постъпка.

Достойнствата на салевāтите и наградите, които се дават за тях

Когато се спомене, чуе или се напише името на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, много важно наше задължение е да произнесем салевāт в израз на почит и уважение към него. Всевишният Аллах в Свещения Корāн казва, меāл: **„Наистина Аллāху теāлӯ и Неговите ангели благославят** (салӯт) **Пейгамбера** (възвеличават славата и честта му)**. О, вярващи, благославяйте го и вие, и му се подчинете от сърце!“** (33: 56)

Учените по тефсӣр съобщават, че думата **салӯт**, спомената в този āйет, означава милост от Аллāху теāлӯ, покаяние от мелӯикетата и ду’ā от вярващите. Всички ислямски учени съобщават, че когато се спомене, чуе или се напише някое от благословените имена на любимия ни Пейгамбер, трябва да се напише или да се произнесе салевāт. При първия път това е вāджиб, при повторенията е мустехаб.

Молещият Всевишния Аллах първо трябва да изкаже благодарност и възхвала на Всевишния Аллах, след това да изрече салевāт (благослов) за Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Такава ду’ā би била приета от Създателя. Ду’ā с два салевāта (в началото и в края) не се отхвъря.

Хазрети Ебӯ Талха разказва: „Бях влязъл при Пратеника на Аллāху теāлӯ. Забелязах някаква радост и задоволство у него. Когато го попитах за повода, ми каза: **„Как да не се радвам? Преди малко при мен дойде Джебрāил** *(алейхисселӯм)* **и ми съобщи радостна вест. Предаде ми, че Всевишният Аллах е казал: „Който изрече един салевāт** (благослов) **за теб, Аллāху теāлӯ ще го благослови за това десет пъти.“**[292]

Благословените хадӣси, свързани с произнасянето на салевāт са много. Ето някои от тях:

„Да бъде унизен онзи, който не произнесе салевāт за мен, когато името ми се спомене при него! Да бъде унизен онзи, който е достигнал до месец рамазāн, но чиито грехове не са опростени след края му (не е направил дело, което да стане причина за неговото опрощаване)**. Да бъде унизен онзи, който е доживял до старините на родителите си и не е влязъл в Дженнета, постигайки тяхното задоволство.“**

„Най-голям скъперник е онзи, който не произнесе салевāт за мен при споменаване на моето име при него.“

От Ебӯ Хумейд ес-Саидӣ *(радияллāху анх)* се предава: „Някои от сподвижниците попитаха Расӯлюллах: „О, Пратенико на Аллāху теāлӯ! Как да

[292] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 102; Ибн Ебӣ Шейбе, *ел-Мусаннеф*, II, 399

ви благославяме и поздравяваме?“ Пратеникът на Аллāху теāлӯ каза: „**Кажете: „Аллāхумме салли алӯ Мухаммедин ве езвāджихи ве зуррийетихи кемā саллейте алӯ Ибрāхӣме ве бāрик алӯ Мухаммедин ве езвāджихи ве зуррийетихи кемā бāректе алӯ Ибрāхӣме иннеке хамӣдун меджӣд.“**

Салевāт може да се произнесе по следните начини:

„Алейхисселӯм“, „Салляллāху алейхи ве селлем“, „Аллāхумме салли алӯ сеййидинā Мухаммед“, „Аллāхумме салли алӯ Мухаммедин ве алӯ āли Мухаммед, кемā саллейте алӯ Ибрāхӣме ве алӯ āли Ибрāхӣм...“, „Аллāхумме салли алӯ Мухаммедин ве алӯ āлихӣ ве сахбихӣ еджмаӣн“, „Алейхиссалӯту весселӯму веттехиййе“, „Алейхи ве алӯ джеми'и минессалевāти етеммухā ве минеттехиййāти ейменухā“.

Един човек разказва следното: „Един от моите приятели в едно писмо, изпратено до мен, след всяко споменаване на благословеното име на Расӯлюллах, беше написал “Салляллāху алейхи ве селлем теслӣмен кесӣран кесӣрā“. Когато го попитах, защо е постъпил по този начин, ми каза: „Когато бях млад писах книги с хадӣси. След изписване на благословеното име на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* не пишех салевāт. В съня си видях Султана на световете и се приближих към него, но той отвърна лицето си от мен. Минах от другата му страна, но той отново отвърна лицето си.

Заставайки пред него, го попитах: „О, Расӯляллах! Защо отвръщате лицето си от мен?“ **„Защото в книгата си, след изписване на моето име, не писа салевāт за мен.“** Оттогава след благословеното име на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* винаги пиша салевāт.“

В благословените хадӣси се казва: **„Който произнесе веднъж салевāт за мен, Всевишният Аллах ще го благослови** (ще прояви милост) **десет пъти, ще опрости десет негови грехове и ще увеличи неговата степен с десет пъти.“**

„В Деня Късмет най-много ще заслужи моето застъпничество онзи, който е произнесъл най-много салевāт за мен.“

Всевишният Аллах казал на Мӯсā *(алейхисселӯм)*: „О, Мӯсā, искаш ли да ти бъда по-близък отколкото думите за езика ти, мислите за душата ти, душата за тялото ти, светлината за очите ти“ „Искам, о, Господарю!” казал Мӯсā *(алейхисселӯм)*. „Тогава произнасяй много салевāт за Мухаммед *(салляллāху алейхи ве селлем)*.“ му казал Всевишният Аллах. Попитал го: „О, Мӯсā, искаш ли да не изпитваш жажда в Деня Късмет?“ „Искам, о, Господарю!“ отговорил той. „Тогава произнасяй много салевāт за Мухаммед *(салляллāху алейхи ве селлем)*.“ казал Всевишният Аллах.

Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* казва:

„В Деня Късмет на всяка степен най-близо до мен ще е онзи, който е произнесъл най-много салевāт за мен на земята. Онзи, който прочете сто салевāта в нощта срещу петък и в петъчния ден, Всевишният Ал-

лах ще покрие сто негови нужди. Седемдесет от тях, свързани с отвъдния свят и тридесет, свързани със земния. След това Аллāху теāля̄ прочетените от вас салевāти ги носи в моя гроб, посредством едно меля̄ике. Те стават като подаръците, които получавате. Това меля̄ике ми съобщава името, рода и племето на произнасящия салевāт за мен и го записва на един бял лист, намиращ се при мен. След смъртта си знам така, както приживе.“[293]

„В четвъртък Всевишният Аллах ми изпраща меля̄икета със сребърни книги и златни писалки. Те записват произнасящите много салевāти за Пейгамбера в четвъртък и в нощта срещу петък.“

„Когато двама мюсюлмани при среща си стиснат ръце и произнесат салевāт за Пейгамбера, преди още да се разделят, предишните и сетнешните им грехове ще бъдат опростени.“

„Когато някой влезе в джамията, да поздрави със селям Пейгамбера и да каже: „О, Господарю, пази ме от шейтāна!“[294] В друго предание се казва: **„На излизане да прочете: „Аллāхумме иннӣ ес’елуке мин фадлике.“**

“Ду’ā, която не съдържа в началото си хамд на Аллāху теāля̄ и благослов (салевāт) **за Расӯлюллах, остава зад завеса. Ду’ā, която съдържа в началото си хамд и салевāт се приема от Аллāху теāля̄.”**

“Докато не се прочете салевāт за Расӯлюллах и неговите роднини, между отправената ду’ā и небето съществува една завеса. Когато се прочете салевāт тази завеса се къса и отправената ду’ā се издига към небето. Когато не се прочете – отправената ду’ā се връща обратно.”

“Ако в един меджлис (събрание) **не се спомене Аллāху теāля̄ и не се произнесе салевāт за Расӯлюллах, над събралите се там се намира един камшик, който, ако пожелае, ги измъчва, ако пожелае, им прощава.”**

“На когото му кънтят ушите да си спомни за мен и да произнесе салевāт за мен.“

„Възнамеряващият да извърши нещо, да се съветва за делата. Всевишният Аллах ще го насочи към правилното. Ако някой иска да каже нещо, но го забрави, да произнесе салевāт за мен.“[295]

„Всяко добро дело, което не започне с името на Аллах и благослов за мен, остава прекъснато и неговият берекет изчезва.“[296]

Един човек сънувал един от големите ислямските учени – Ебӯ Хафс Каидӣ след смъртта му. Попитал го: „Как се отнесе с теб Всевишният Аллах?“ „Беше милосърден към мен, опрости греховете ми и ме въведе в Дженнета.“ отговорил той. „Каква беше причината за това?“ попитал човекът. „Меля̄икетата изчислиха моите грехове и прочетените от мен салевāти

[293] Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, LIV, 301
[294] Ибн Ебӣ Шейбе, *ел-Мусаннеф*, I, 374; VII, 124
[295] Тирмизӣ, “Фитен”, 78
[296] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 359; Абдурреззāк, *ел-Мусаннеф*, XI, 163

за Пратеника на Аллāху теāлӯ. Салевāтите ми бяха повече. Всевишният Аллах им каза: „О, мелӯикета! Стига толкова! Не го питайте повече! Въведете го в Дженнета!“ отговорил той.

Един от селеф (ранните мюсюлмани) е разказал: „Почина един от приятелите ми, с когото заедно учехме хадӣси. Сънувах го облечен в зелени роби на Дженнета. Когато го попитах, защо е облечен по този начин, той ми отговори: „Във всеки хадӣс след името на Пратеника на Аллāху теāлӯ пишех „*(салляллāху алейхи ве селлем)*“. Затова Всевишният Аллах ме възнагради по този начин.“

Пак един от селеф е разказал: „Почина един мой съсед, който беше писар. Една нощ го сънувах. Попитах го: „Как се отнесе с теб Всевишният Аллах?“ „Опрости греховете ми.“ отговори той. „Каква беше причината за това?“ попитах аз. „Всеки път след изписване на името на Пратеника на Аллāху теāлӯ пишех „Салляллāху алейхи ве селлем“ ми отговори той.

Ебӯ Сулеймāн Дāрāни разказва следното: „При писане на хадӣси, след благословените имена на Пратеника на Аллāху теāлӯ пишех само „салляллāху алейх“, без думичката „ве селлем“. В съня си видях Расӯлюллах. Каза ми: **„О, Ебӯ Сулеймāн! Когато пишеш името ми в хадӣсите, заедно със салӯта напиши и „ве селлем“. Той се състои от четири букви. За всяка една от тях има десет награди. Когато не го пишеш, губиш четиридесет награди.“** На друг писар, който постъпвал по същия начин, т.е. не изписвал целия израз “*(салляллāху алейхи ве селлем)*“, Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* в съня му казал: **„Какво ти става, че не изписваш целия израз на салевāта?“**

Хазрети Ебӯ Бекр Сиддӣк *(радияллāху анх)* казва: „Който го е страх от забравяне, да произнесе много салевāт за Расӯлюллах.“

Един от праведниците – Мухаммед бин Саӣд бин Мутарриф разказва: „Всяка вечер, преди да си легна, четях определен брой салевāти. Една нощ сънувах, че идва Пратеникът на Аллāху теāлӯ. Влезе в стаята ми и тя се изпълни със светлина. След това се приближи към мен и ми каза: „Дай да целуна тази уста, която чете много салевāт за мен.“ Аз от срам му подадох бузата си и той я целуна. Събудих се от уплаха. Стаята ми беше пълна с аромат на благовоние. Осем дни този приятен аромат не изчезна от бузата ми.“

Когато починал един от големите праведни предшественици – Халлад бин Кесӣр, под главата му намерили една хартия, на която пишело: „Това е оправдателното спасение на Халлад бин Кесӣр от Джехеннема.“ Попитали близките му: „Какво правеше Халлад бин Кесӣр?“ Те отговорили: „Всеки петък произнасяше салевāт.“

В книгата **„Зейнул Меджāлис“** на Шейх Айнӣ пише: „Пратеникът на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* е казвал: **„ В Деня Кьӯмет три групи хора ще бъдат под сянката на Арша, чиято сянка ще е единствена.“** Попитали го: „Кои са те?“ Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи*

ве селлем) отговорил: **„Избавящите общността ми от трудности, съживяващите моята сунна и отправящите много салева̄т за мен.“**

От шейх Ебӯ Мӯса̄ Дарирӣ се предава: „Корабът ни беше застигнат от свирепа морска буря. Всички плачеха от страх, че ще умрат. В това състояние съм заспал. В съня си видях Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄. Каза ми: „Кажи на намиращите се в кораба да прочетат хиляда пъти: **„Алла̄хумме салли аля̄ сеййидина̄ Мухаммедин ве аля̄ а̄л-и сеййидина̄ Мухаммед, саля̄тен тунджӣна̄ биха̄ мин джемӣ'ил ехва̄ли вел а̄фа̄т ве такдӣ лена̄ биха̄ джеми'ал ха̄джа̄т ве тутаххъруна̄ биха̄ мин джемӣ'ис сеййиа̄т ве терфеуна̄ биха̄ индеке а'лед дереджа̄т ве тубеллигуна̄ биха̄ аксал га̄йа̄т мин джемӣ'ил хайра̄ти фил-хайа̄ти ве ба'дел мема̄т.“** Бяхме прочели само триста пъти и бурята спря и ние се спасихме.“ Този салева̄т се препоръчва при всяка важна работа и при всяко природно бедствие.

В достоверните книги има повече от четиридесет хадӣса, свързани със същността на салева̄та. По надолу са дадени част от салева̄тите:

Алла̄хумме салли аля̄ Мухаммедин ве аля̄ а̄л-и Мухаммед, кема̄ саллейте аля̄ Ибра̄хӣме ве аля̄ а̄л-и Ибра̄хӣм, ве ба̄рик аля̄ Мухаммедин ве аля̄ а̄л-и Мухаммед, кема̄ ба̄ректе аля̄ Ибра̄хӣме ве аля̄ а̄л-и Ибра̄хӣм, иннеке хамӣдун меджӣд.

Алла̄хумме салли ве селлим ве ба̄рик верхам аля̄ сеййидина̄ Мхаммедин хуве сеййид-ул Араби вел Аджем ве има̄ми Меккетел мукеррамети вел Медӣнет-ил муневверати вел харем. Аллем-ел инса̄не ма̄ лем йа'лем.

Аслуху Нӯрун ве неслухӯ А̄дем. Ба'сухӯ муаххарун ве халкухӯ мукаддем.

Исмух-уш шерӣфу мектӯбун алел Левх-ил махфӯзи бийа̄кӯт-ил калем.

Ве джисмух-уш шерӣфу медфӯнун фил Медӣнет-ил муневверети вел харем. Я лейте ектехилу тура̄беллезӣ тахт-ел кадем.

Фе тӯба̄ сумме тӯба̄ лимен деа̄ ве тебиаху ве лимен еслеме са̄хиб-еш шефа̄ати лил а̄лемӣн.

Ка̄илен я̄ Раббӣ! Селлим умметӣ, умметӣ ве уммета̄ я̄ зел лютфи вел керем.

Фе йуна̄д-ил муна̄дӣ мин къбел-ир Рахма̄н, кабилту шефа̄атеке я̄ Небиййел мухтерем. Удхул-ул Дженнете ля̄ хавфун алейкум веля̄ хузнун веля̄ елем.

Сумме Радияллā̄ху теа̄ля̄ ан Ебӣ Бекрин ве Омера ве Осма̄не ве Алиййин зил Керем.

Ве салляллā̄ху аля̄ сеййидина̄ Мухаммедин вел хамду леке я̄ Рабб-ел а̄лемӣн. Би хурмети Сеййидил мурселӣн.

ХИЛЙЕ-И СЕА̄ДЕТ

(Обликът на Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*)

Благословените му имена

Най-често употребяваното име на любимия ни Пейгамбер е Мухаммед, което означава „много хвален, възхваляван“. В Свещения Кора̄н това име се споменава четири пъти: в 144-ия а̄йет на сӯра „А̄л-и Имра̄н“, в 40-ия а̄йет на сӯра „Ахза̄б“, в 29-ия а̄йет на сӯра „Фетх“ и в 22-ия а̄йет на сӯра „Мухаммед“. А в 6-ия а̄йет на сӯра „Сафф“ се съобщава, че Ӣса̄ *(алейхис-селя̄м)* благовестил народа си за пратеник, който ще дойде след него и ще носи името Ахмед, което означава **“Възхваляващ много Алла̄ху теа̄ля̄”**. В Свещения Кора̄н, освен с имената Мухаммед и Ахмед, Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* се споменава и с други имена, като: Махмӯд, Расӯл, Небӣ, Ша̄хид, Бешӣр, Незӣр, Мубешшир, Мунзӣр, Да̄и-и иляллах, Сира̄дж-и мунӣр, Раӯф, Рахӣм, Мусаддък, Музеккир, Муддессир, Абдуллах, Керӣм, Хак, Мунӣр, Нӯр, Ха̄темун-Небиййӣн, Рахмет, Ни’мет, Ха̄ди, Та̄ха̄, Йа̄сӣн... Някои от благословените имена на Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* са споменати в Свещения Кора̄н, някои в благословените му хадӣси, и някои в свещените писания, изпратени на пейгамберите преди него.

В благословените хадӣси на Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* се срещат следните негови имена: Ма̄хи, А̄киб, Мукаффи, Небиййур-Рахме, Небиййут-Тевбе, Небиййул-Муля̄хим, Катта̄л, Мутевеккил, Фа̄тих, Ха̄тем, Мустафа̄, Уммӣ, Кусем (събралият всяко добро в себе си).

В един от благословените си хадӣси Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* казва: **„Пет имена са свойствени за мен. Аз съм Мухаммед, аз съм Ахмед, аз съм Ма̄хи – с мен Всевишният Аллах ще унищожи неверието. Аз съм Ха̄шир – в Деня Къя̄мет хората след мен ще се оправят към махшер. Аз съм А̄киб – след мен няма друг пейгамбер.“**[297]

Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, след смъртта на сина си Ка̄сим, който почина много малък, бе наречен „Ебӯ Ка̄сим“. Също така, преди да му бе известено пророчеството, заради своите достойнства, като справедливост, благовъзпитаност, честност, надеждност, сред племето Курайш бе известен с името „Ел-Емӣн“ (Доверения).

Едно от имената на любимия ни Пейгамбер в Свещения Кора̄н е Йа̄сӣн, дума, поместена в началото на сӯра Йа̄сӣн. Тази сӯра е сърцето на Кора̄н-и керӣм. Един от най-големите ислямски учени Сеййид Абдулхакӣм Арва̄сӣ казва: „Йа̄сӣн означава: „О, мой Любими, гмурецо в океана ми на любовта!“

[297] Ка̄дӣ Ийа̄д, *Шифа̄-и Шерӣф,* 230

Освен многобройните стихове, възхваляващи Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, за него са писани и много произведения, като някои от тях са на световноизвестни личности, признали, че остават безсилни във възхваляването на Пейгамбера ни *(алейхиссалāту весселāм)*. Виделите и влюбилите се в него са го описали колкото им е било по силите, но са заявили, че да се опише красотата на Мухаммед *(алейхисселāм)* не е по човешките възможности.

Хилйе-и Сеāдет

Описанието на външния вид на Любимия на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* се нарича Хилйе-и сеāдет.

Ислямските учени са описали облика, качествата, прекрасния нрав и целия живот на Мухаммед *(салляллāху алейхи ве селлем)* - подробно и ясно. Описанията били събрани от благословените хадӣси на любимия ни Пейгамбер и от думите на сподвижниците му. Произведенията, които описват живота на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, се наричат сийер. Сред хилядите книги за живота на Султана на вселената най-известни са **„Еш-Шемāил-ир-Расӯл“** на имāм Тирмизӣ, **„Шифā-и шерӣф“** на Кāди Иāд, **„Делāил-ун-Нубувве“** на имāм Бейхакӣ и на Ебӯ Нуайм Исфехāнӣ, и **„Мевāхиб-и Ледуннийе“** на имāм Касталāнӣ.

В благословените хадӣси и в съобщеното от сподвижниците външността на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* е описана по следния начин:

Благословеното лице на Султана на вселената и всичките му благословени органи, и благословения му глас бяха по-хубави от лицата, и от органите, и от гласовете на всички хора. Благословеното му лице бе леко закръглено и в радостни моменти засияваше като лунен къс.[298] Радостта му личеше от благословеното му чело. През нощта виждаше така, както и през деня. Както виждаше това, което ставаше пред него, така виждаше и това, което ставаше зад него. Когато искаше да погледне встрани и назад се обръщаше с цялото си тяло. Към земята гледаше повече, отколкото към небето. Благословените му очи бяха големи, а миглите дълги. В благословените му очи имаше малко червенина, зениците му бяха много черни, всяка нощ слагаше антимон на очите си. Челото на любимия ни Пейгамбер бе открито. Благословените му вежди бяха изписани, без да са сключени. Вената, намираща се между веждите му, се подуваше, когато се ядосваше. Благословеният му нос бе много хубав, като средата му бе леко издигната. Благословената му глава бе голяма. Благословената му уста не бе малка. Благословените му зъби бяха бели, а предните редки. Когато произнасяше нещо, като че ли между зъбите му излизаше светлина. Сред рабите на Все-

[298] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 459; Хāким, *ел-Мустедрек*, II, 605

вишния Аллах нямаше по-красноречив оратор от него. Благословените му слова се възприемаха лесно, пленяваха сърцата и привличаха душите. Когато говореше, редеше думите като мъниста. Ако някой искаше да ги преброи, това бе възможно. Понякога повтаряше три пъти, за да се разбере по-добре. В Дженнета ще се говори като Мухаммед *(алейхисселя̄м)*. Благословеният му глас достигаше до там, до където бе невъзможно да достигне ничий глас.

Султанът на вселената *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* бе усмихнат и приветлив. Когато се усмихваше се виждаха благословените му предни зъби и благословената му светлина се отразяваше върху стените. Плачеше тихо. Не се смееше на глас и не плачеше на висок глас. Но когато се натъжаваше, от благословените му очи се стичаха сълзи, чуваше се шум от благословените му гърди. Когато се замисляше за греховете на общността си, плачеше от страх от Всевишния, плачеше, когато чуеше да се чете Свещения Корā̄н, а понякога плачеше и при изпълнение на намā̄з.

Благословените пръсти на любимия ни Пейгамбер бяха големи, благословените му подрамене бяха месести. Благословените му длани бяха широки. От цялото му тяло се разнасяше аромат, по-благоуханен от мускус. Благословеното му тяло бе меко, но силно. Енес бин Мā̄лик *(радияллā̄ху анх)* разказва: „Десет години служих при Расӯлюллах. Благословените му ръце бяха по-меки от коприна. От благословеното му тяло се разнасяше аромат, по-приятен от аромата на мускус и цвете.“ Благословените му ръце, крака и пръсти бяха дълги. Пръстите на благословените му крака бяха едри, а стъпалото му бе меко. Благословеният му корем бе широк и бе на нивото на гърдите му. Раменете му бяха едри, гърдите широки. Благословеното му сърце бе под взора на Аллā̄ху теалā̄.

Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* не бе много висок, но не бе и нисък. Когато висок човек застанеше до него, любимият ни Пейгамбер изглеждаше по-висок. Когато седеше, благословените му рамене се оказваха по-високи от раменете на седящите.

Благословената му коса и брада не бяха много къдрави, нито много прави, бяха вълнисти по рождение. Благословената му коса бе дълга, първоначално си оставяше перчем, но после започна да я разделя на път. Понякога я оставяше дълга, понякога я подстригваше. Не боядисваше косата и брадата си. Когато почина белите косми на главата и брадата му бяха по-малко от двадесет. Благословените си мустаци подстригваше. Те бяха дълги, колкото веждите му. Имаше си личен бръснар. Пратеникът на Аллā̄ху теалā̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* носеше винаги със себе си мисвака и гребена си. Когато си вчесваше косата и брадата, се оглеждаше в огледалото. Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* се движеше бързо, гледайки пред себе си. Когато минеше отнякъде, по неговия аромат се разбираше, че е минал той. Любимият ни Пейгамбер бе арабин, т.е. цветът на лицето му бе бял и леко червеникав, бе много красив, впечатляващ и из-

лъчващ сияние. Ако някой каже, че е бил чернокож, става кяфир (враг на Аллāху теāлā).

Речниковото значение на думата „араб“ е „хубав, красив“. Например, „лӣсāн-и араб“, означава „хубав, приятен език“. Терминологичното значение на думата е „човек, който е роден и израснал на Арабския полуостров“. Така, както роденият и израсналият в Турция се нарича турчин, роденият и израсналият в България – българин, роденият и израсналият в Германия – немец, така и Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, затова че е роден на Арабския полуостров, се нарича арабин. Арабите са светломургави. Родът на любимия ни Пейгамбер се отличавал с бяло лице и с изключителна красота. Техният предшественик Ибрāхим *(алейхиссе-лāм)* е бил белокож, и бил син на белокож вярващ от градчето Басра, който се казвал Тāрӯх. Неверникът Āзер не бил негов баща, а бил негов чичо и пастрок.

Красотата на Абдуллах – бащата на Пратеника *(салляллāху алейхи ве селлем)* – се разпростряла чак до Египет и заради светлината на челото му около двеста момичета дошли в Мекка, за да се омъжат за него. Но честта да се сдобие със светлината на Мухаммед *(алейхисселāм)* се паднала на Āмине.

Чичото на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* Аббāс и неговият син Абдуллах също били белолики. Потомците му до Деня Къяāмет ще бъдат белолики и красиви.

И сподвижниците на любимия ни Пейгамбер са били белолики и красиви. Хазрети Осмāн бил с бяло лице и руса коса. И изпратеният при римския император Ираклий Дихйе-и Келбӣ *(радияллāху анх)* бил толкова хубав, че когато се разхождал по улиците, младите ромейки излизали на улицата, за да видят лицето му. Много пъти Джебрāил *(алейхисселāм)* идвал при Мухаммед *(алейхисселāм)*, приемайки неговия образ.

Местното население на Египет, Шам, Африка, Сицилия и Испания не са араби. Но днес там има много араби, които са потомци на арабите, дошли да разпространят исляма по тези места. Араби съществуват и в Турция, и в Индия и в други държави, но не е правилно жителите на нито една от тези страни да се наричат араби.

Жителите на Египет са мургави, на Хабешистāн (Етиопия) и Зенгибар са тъмнокожи. Любовта и уважението към роднините и потомците на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* е ибāдет и затова тях всеки мюсюлманин ги обича. Тъмнокожите от Хабешистāн и от Зенгибар дошли в Анадола и за да ги обикне и уважава местното население, се представили за араби и анадолските мюсюлмани ги обикнали. В тази любов цветът на кожата е без значение. Един тъмнокож вярващ е по-скъп от един бял неверник. Тъмният цвят на кожата на един човек ни най-малко не намалява неговата вяра. И Билял Хабешӣ *(радияллāху анх)* и Усāме *(радияллāху анх)*, когото любимият ни Пейгамбер много обичал, били тъмнокожи. А извест-

ните с подлостта и низостта си Ебӯ Лехеб и Ебӯ Джехл били белолики. За Всевишния Аллах не е важен цветът на кожата на човека, а силата на неговата вяра и неговото благочестие (таквā).

Враговете на исляма се възползвали от това, че тъмнокожите наричат себе си араби, и започнали да ги представят като низки, гнусни хора и да ги използват като роби. Също така в карикатурите и картините си изобразявали арабите като тъмнокожи хора и по този начин се опитвали да заличат от душите на младите хора любовта към Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем).*

В изпратения като милост за световете Пратеник на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* бяха събрани всички прекрасни качества на характера. Всички те му бяха дадени от Всевишния Аллах, а не бяха придобити. Никога не проклинаше мюсюлманин и не бе посягал на никого с благословената си ръка. Отмъщаваше само в името на Аллāху теāля̄. Никога не отмъщаваше за себе си. Уважаваше близките си, сподвижниците си и прислугата си. Бе мил към семейството си. Посещаваше болните, присъстваше на погребения. Помагаше на сподвижниците си, бе много мил с децата им. Но благословената му душа не бе заета с това. Тя се намираше в света на меля̄икетата.

Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* будеше страхопочитание у случайно срещналия го. Ако не бе любезното му отношение, никой нямаше да посмее да седи до него и да го слуша. Самият той, от свенливост, не гледаше никого в лицето. Бе най-щедрият човек. Никога не казваше „Няма." на искащия нещо от него. Ако имаше това, което се иска, даваше, ако ли не – мълчеше. Благодеянията му бяха толкова много, че нито римските императори, нито владетелите на Иран, нито който и да е било друг владетел не би извършил благодеяния, колкото него. Но самият той обичаше да живее в недоимък, не се сещаше за ядене и пиене. Никога не казваше: „Донесете ми ядене!" или „Пригответе ми ядене!", ядеше ако му донесат. Приемаше всякакви плодове. Понякога с месеци ядеше малко, обичаше да гладува, а понякога ядеше повече от това. Не пиеше вода след ядене. Пиеше в седнало положение.[299] Когато се хранеше с други хора, последен той си отдръпваше ръката от софрата.[300] Приемаше подаръци от всички, а в замяна ги даряваше с много повече.

Имаше навика да облича различни дрехи. Когато пристигаха чужди посланици, обличайки скъпи и изящни дрехи, показваше прекрасния си лик. Слагаше си сребърен пръстен, чийто камък бе от ахат, и го използваше като печат. На този пръстен в три реда бяха гравирани думите: **„Аллах – Расӯл - Мухаммед"** Постелята му бе от кожа, натъпкана с палмови влакна. Понякога лягаше върху нея, понякога върху кожа, постлана на земята, понякога върху рогозка или направо на твърдата земя. Лягаше на дясната

[299] Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледунниййе,* 318
[300] Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледунниййе,* 318

си страна, слагайки благословената си длан под дясната си буза. Не вземаше зекя̄т, не ядеше лук и чесън и не рецитираше стихове.

Благословените му очи спяха, но благословеното му сърце бе будно. Лягаше гладен, събуждаше се сит. Никога не се прозяваше. Благословеното му тяло сияеше и сянката му не падаше на земята. Върху дрехите му не кацаше муха. Комари и други насекоми не смучеха благословената му кръв. След като му бе съобщено, че е пейгамбер, шейта̄ните вече не можеха да се издигнат на небесата и да получават информация, която да предадат на гадателите.

Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* сега е жив по непонятен за нас начин. Благословеното му тяло никога няма да изгние. Едно меля̄ике в гроба му представя прочетените от общността му салева̄ти. Между минбера и благословения му гроб се намира **Равда-и мутаххера**, която е градина от градините на Дженнета. Посещението на гроба му е едно от най-важните и най-свещени служения (иба̄дет).

Видните сподвижници описват красотата на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* по следния начин:

Ебӯ Хурайра *(радиялла̄ху анх)*: „Не съм виждал по-красив човек от Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄, като че ли слънцето с цялото си сияние сияеше върху лицето му. Когато се усмихваше, зъбите му пръскаха светлина върху стените.“

Ибн Ебӯ Ха̄ле *(радиялла̄ху анх)*: „Благословеното лице на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ светеше така, както луната в четиринадесетия ден на месеца.“

Хазрети Али: „Будеше страхопочитание у случайно срещналия го, а който разговаряше с него, веднага го обикваше с цялата си душа.“

Джа̄бир бин Семӯра *(радиялла̄ху анх)*: „Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ докосна лицето ми с благословената си ръка. В ръката му усетих свеж аромат, сякаш току-що бе изкарана от чантата на продавач на парфюми. Когато Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ се ръкостискаше с някого, цял ден неговият прекрасен аромат не изчезваше от ръката на този, с когото се е ръкостискал.“[301]

Майка ни Хазрети А̄ише: „Когато Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ погалеше главата на едно дете, това дете се отличаваше сред другите с приятния си аромат.“[302]

Един ден, когато Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* спеше в дома си, дойде майката на Енес бин Ма̄лик *(радиялла̄ху анх)* (и млечната леля на Расӯлюллах) – Умм-и Сулейм *(радиялла̄ху анха̄)*. По благословеното лице на Султана на вселената се забелязваха капчици пот и Умм-и Сулейм започна да ги събира. Когато се събуди и я попита защо събира потта му,

[301] Муслим, *"Феза̄ил"*, 120; Ка̄дӣ Ийа̄д, *Шифа̄-и Шерӣф*, 68
[302] Ка̄дӣ Ийа̄д, *Шифа̄-и Шерӣф*, 68

Умм-и Сулейм *(радияллāху анхā)* каза: „Добавяме я към нашите парфюми. Вашият пот е най-ароматният парфюм от всички парфюми.“.[303]

Хазрети Ебӯ Хурайра: „Не съм виждал друг да ходи по-бързо от Пратеника на Аллāху теāлā – сякаш земята се огъва заради него. Когато се движехме с него, ние полагахме много усилия.“

Любимият ни Пейгамбер говореше невероятно хубаво. Знаеше как да започне речта си и как да я свърши. Думите му бяха ясни, правилни, точни и смислени. Заради изключителната си способност да се изразява, не се уморяваше и не се затрудняваше, когато говореше.

Красотата на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*

Улемā-и рāсихӣн (ислямските учени, наследници на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*) видели любимия ни Пейгамбер с цялата му красота и се влюбили в него.

Най-прекият свидетел на неговата красота бе Хазрети Ебӯ Бекр Сиддӣк. Той забеляза у него светлината на пророчеството и проумявайки неговото превъзходство, неговата красота и възвишеност, се влюби в него. Бе толкова влюбен, че където и да погледне, навсякъде виждаше само него. Веднъж каза на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*: „О, Пратенико на Аллах! Където и да погледна, виждам вас.“ А друг път му рече: „Всичките си благодеяния бих заменил за един ваш сехв*.“

Друг пряк свидетел на красотата на Султана на вселената бе майката на вярващите – Āише *(радияллāху анхā)*. Тя бе учен муджтехид*, бе много умна и способна да поетизира на мига случващите се събития. Говореше красноречиво. Знаеше много добре смисъла на āйетите, знаеше кое е позволено и кое е забранено, арабските стихове и смятането. Съчиняваше стихове, възхваляващи любимия ни Пейгамбер. Тези две двустишия са нейни:

„Ве лев семи’ӯ фӣ Мъсре евсāфе хаддихӣ;
Лемā безелӯ фӣ севми Йӯсуфе мин накдин.

Левӣмā Зелӣхā лев реейне джебӣнехӯ,
Ле āсерне билкат’ил кулӯби алел ейдӣ.“

„Ако онези от Египет бяха чули за красотата на бузите му (на Пратеника на Аллах), не биха дали никакви пари на Йӯсуф *(алейхисселāм)*, т.е. биха скрили всичките си богатства, за да могат да видят неговите бузи. Онези жени, които одумваха Зелӣхā, казвайки: „Влюби се в Йӯсуф.“, ако бяха ви-

[303] Муслим, *“Фезāил”*, 125; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 221; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, I, 254

дели светлината на челото му, щяха вместо ръцете си да порежат сърцата си, без да усетят болка.“

От майка ни Хазрети Āише се предава: „Веднъж Пратеникът на Аллāху теāлā изваждаше каишите на налъмите си, а аз усуквах прежда. Погледнах благословеното му лице. От сияещото му лице се стичаше пот. Стичащата се пот пръскаше навсякъде светлина, която ме ослепяваше. Бях изумена. Поглеждайки ме, каза: **„Какво ти е, защо си така унесена?“** „О, Пратенико на Аллах! Вглеждайки се в сиянието на светлината на благословеното ви лице и светлината, пръскаща се от потта на благословеното ви чело, се унесох.“ Расӯлюллах стана и се приближи към мен. Целуна ме между очите и каза: **„О, Āише! Всевишният Аллах да те дари с добро! Не можах да те зарадвам така, както ти ме зарадва.“**, т.е. „Ти ме зарадва повече, отколкото аз тебе.“ Любимият ни Пейгамбер я отличи, като я целуна между очите, защото тя виждаше неговата красота, обичайки го и разбирайки го.

Телесната красота на Расӯл-и екрем *(салляллāху алейхи ве селлем)*, разкриваща духовните му красоти, бе безподобна. Не е имало и няма да има по-красив човек от него. Имāм Куртубӣ казва: „Красотата на Пратеника на Аллāху теāлā не бе видяна напълно. Ако се бе видяла истинската му красота, сподвижниците нямаше да се осмелят да го погледнат. Ако беше показал истинската си красота, никой нямаше да посмее да го погледне.“

Йӯсуф *(алейхисселя̄м)* бе показан на хората с външната си красота, а Мухаммед *(алейхисселя̄м)* с вътрешната. Пред красотата на Йӯсуф *(алейхисселя̄м)* бяха порязани пръсти, а пред съвършенството на любимия ни Пейгамбер бяха унищожени всички идоли и бяха разпръснати облаците на неверието.

Сподвижниците попитаха Султана на вселената: „О, Пратенико на Аллах! Вие ли сте по-красив или Йӯсуф *(алейхисселя̄м)*?“ Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* им отговори: **„Брат ми Йӯсуф беше по-красив от мен, аз съм по-мил от него. Неговата видима красота е повече от моята.“**

В един от благословените си хадӣси Пратеникът на Всевишния Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* казва: **„Всеки пейгамбер, изпратен от Всевишния Аллах, е с красиво лице и хубав глас. Но вашият Пейгамбер е с най-красивото лице измежду тях и с най-хубавия глас.“**

Големият ислямски учен Сейийд Абдулхакӣм Арвāсӣ казва: „Йāсӣн означава: „О, Мой Любими, гмурецо в океана ми на любовта!“ Онези, които са чули името на този океан, които са го видели отдалеч, които са се доближили до него, които са влезли в него и се спуснали в дълбочина, във всички фази на живота си изгаряли от любов към Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Тази своя любов те изразявали чрез трогателни и въздействащи стихове. Един от най-известните сред тях и с най-голям дял от океана на любовта бил Хазрети Мевля̄нā Хāлид-и Баг-

да̄дӣ. В едно от своите касӣдета, в което изразява любовта си към Пейгамбера ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, той пише:

„О, Първенецо на световете, влюбен съм в теб, изгарям!
Където и да се намирам, търся прекрасния ти лик.

Ти си господарят на Кяабе кавсейн, аз съм никой.
Да кажа, че съм твой гост, считам за неучтивост.

Всичко на света бе сътворено в твоя чест.
Ако милостта ти се изсипе и над мен, ще съм на върха на щастието.

Всички пристигат в Хиджаз, за да посетят Кяабе.
Бих прехвърлил планините, за да съм до теб...“

Освен стиховете, възхваляващи Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, са написани и много други произведения. Авторите на тези произведения, колкото и известни да са били, са признали, че са безсилни да го възхвалят. Безсилни да опишат неговата красота били и онези, които имали честта да го видят и били влюбени в тази негова красота. В книгите на ислямските учени са намерили място стотици техни описания. Прочитащите тези описания веднага разбират, че Всевишният Аллах е създал Своя Любим с неповторима и ненагледна красота и без да са го видели се влюбват в него. Влюбените в Хабӣбуллах, при всяко поемане на въздух в свежестта на въздуха, достигащ до белите им дробове, чувстват сладостта на неговата любов. При всяко поглеждане към луната те изпитват удоволствие, като търсят отражението на светлината от благословените му очи. Всяка най-малка частица на онези, които са се сдобили с капчица от океана на неговата красота казва:

„Не би погледнал роза,
знаещият красивата ти буза.
Изгарящият от любов по теб,
не би потърсил лек.“

В един благословен хадӣс, предаден от Хазрети Енес бин Мā̄лик, се казва: **„Никой от вас няма да е** [истински] **вярващ, докато не стана по-любим за него от децата му, от баща му и от всички хора.“**[304]

Един ден Хазрети Омер каза: „О, Пратенико на Аллах! Кълна се във Всевишния Аллах, вие сте по-любим за мен от всичко, освен душата ми.“ Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* му каза: **„Никой от вас не е**

[304] Муслим, “Ӣмā̄н”, 76; Несā̄ӣ, “Ӣмā̄н”, 19; Ибн Мā̄дже, “Мукаддиме”, 9; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 207; Хā̄ким, *ел-Мустедрек*, II, 528

[истински] **вярващ, докато не стана по-обичан за него от душата му.“** След тези думи Хазрети Омер отвърна: „О, Пратенико на Аллах! Кълна се във Всевишния Аллах, Който ви дари със Свещения Корāн, вие сте по-любим за мен от душата ми.“ Тогава любимият ни Пейгамбер каза: **„О, Омер, вече стана!“**

Един човек, идвайки при Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, каза: „О, Пратенико на Аллах! Кога ще настъпи Деня Къя̄мет?“ Султанът на вселената го попита: **„Какво си приготвил за него?“** „Не съм приготвил много намāз, оруч и зекя̄т, но аз обичам Всевишния Аллах и Неговия Пратеник.“ Тогава любимият ни Пейгамбер каза: **„Човек е с онзи, когото обича.“**[305]

Да се обича Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* е фарз-и айн (лично задължение) за всеки мюсюлманин. Когато любовта към него завладее сърцето на един човек, той много лесно може да постигне неописуемата сладост на вярата и исляма. Тази любов става повод за пълното му подчинение на Султана на двата свята и за сдобиването му с безкрайните и необясними блага, дадени от Всевишния Аллах на Неговия Любим.

Когато един мюсюлманин споменава благословеното име на Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* или чуе да се споменава неговото име, е вāджиб да прояви уважение, като че ли се намира в благословения меджлис на любимия ни Пейгамбер.

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, от уважение към него, не трябва да се окачествява с думи, използвани за по-ниските слоеве на обществото. Например не може де се каже, че е беден, че е овчар. Когато се каже: „Пратеникът на Аллāху теāля̄ обичаше еди-какво си.“, от уважение към него не трябва да се казва: „Обаче аз не го обичам.“ Непротивопоставянето на думите му: **„Не ям, облягайки се.“** с „Ям, облягайки се.“ е от уважение към него. Съблюдаването на всичко това е от уважение към Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Умишленото несъблюдаване на всичко това, неотдавайки им значение, води до неверие.

Също така от уважение към Всевишния Аллах и Неговия Пратеник не трябва да се поставят книги или каквито и да е било други вещи върху Свещения Корāн и сборниците с хадӣси. Избърсването на праха от тях е от уважение към Аллāху теāля̄ и Неговия Пратеник.

Не трябва да се изхвърля хартия, на която е изписано името на Всевишния Аллах или благословените имена на Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Такива хартии или книги не трябва да се късат. Ако са вече овехтели и са скъсани, трябва да се заровят в земята, обвивайки ги в чисти кърпи, или да се отстрани написаното с помощта на вода, или да се изгори. Ако се изгори, трябва де се зарови пепелта. Изгарянето е за

[305] Бухāрӣ, “Ахкям”, 10; Тирмизӣ, “Зухд”, 50; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 104; Хейсемӣ, *Меджмау’з-Зевāид*, XI, 186; Кāдӣ Ийāд, *Шифā-и Шерӣф*, 77

предпочитане пред изтриването с вода, защото водата може да попадне под краката.

Уважението към сияйната Медӣна и към мединците е от уважение към Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

ДОСТОЙНСТВАТА МУ

Превъзходният характер на Пратеника на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*

Всевишният Аллах, изброявайки благата, с които е дарил любимия Си Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*, милва благословеното му сърце, и казва, че го е дарил и с благородни качества. (Меāл) **„Ти беше създаден с красив нрав.“** повелява Всевишният Аллах в Свещения Корāн. Хазрети Икриме казва: „Чух от Абдуллах ибни Аббāс да казва: „Хулки азъйм, т.е. красивият нрав, за който се споменава в този āйет (сӯра Калем:4), е нравът, съобщен от Корāн-и керӣм.“ Хулки азъйм означава “съществуване на тайни с Аллāху теāля̄ и добро отношение към хората”. Този негов висок морал, тези негови прекрасни нравствени качества станаха причина много хора да приемат исляма.

Неговите красиви слова покоряваха сърцата и привличаха душите. Бе толкова умен, че по достъпен начин, издържайки на мъченията, успя да смекчи и да покори непоколебимите и упорити араби. Много от тях приеха исляма и се сражаваха по пътя на Аллāху теāля̄ срещу своите бащи и братя. Пожертваха богатствата си, родината си и живота си, при условие, че не бяха свикнали с нещо подобно. Благият му нрав, милосърдието, търпението и благодеянията му бяха толкова много, че всички му се възхищаваха и с удоволствие приемаха исляма. В нито една негова постъпка, в нито едно негово дело, в нито една негова дума не бе забелязано нещо неуместно. Никога не се бе обиждал за себе си, но към враговете на исляма бе изключително твърд и решителен.

Всички бяха свидетели на чудесата на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*. Потвърждават ги и приятелите му, и враговете. Най-ценното чудо бе неговият прекрасен нрав.

Хазрети Ебӯ Са’ӣд-и Худрӣ разказва: „Пратеникът на Аллāху теāля̄ даваше трева на животните, връзваше камилата, метеше, доеше овцете. Шиеше разпорените си обувки, кърпеше дрехите си. Хранеше се заедно с прислугата си. Помагаше на слугата си, когато мелеше с ръчната мелничка. Ходеше на пазар и сам носеше покупката. При среща с беден, богат, голям или малък, пръв той поздравяваше и пръв той си подаваше ръката, за да се ръкува с тях.

Отнасяше се еднакво и към роба, и към господаря, и към тъмнокожия и към белия човек. Отзоваваше се на поканата на всеки. Не омаловажаваше

това, което му поднасяха, колкото и малко да беше. Не оставяше сготвената от вечерта храна за сутринта и обратно. Притежаваше прекрасен характер. Обичаше да прави добро и беше в добри отношения с всеки. Беше усмихнат и сладкодумен. Когато говореше, не се смееше.

Изглеждаше тъжен, но не беше навъсен. Беше скромен, но не беше непочтен. Имаше внушителна фигура и будеше страхопочитание, но не беше груб. Беше нежен и щедър, но не беше разточителен. Беше милостив към всеки. Благословената му глава беше винаги наведена. Не очакваше нищо от никого. Търсещият щастие и спокойствие, трябва да бъде като него.“

Хазрети Енес бин Мāлик предава: „Десет години прислужвах на Пратеника на Аллāху теāлā и нито един път не ми каза: „Уф!“ Никога не ми каза: „Това защо го направи така? Това защо не го направи?“[306]

Хазрети Ебӯ Хурайра предава: „В една битка помолихме Расӯлюллах да отправи ду’ā за унищожението на неверниците. Каза ни: **„Аз не съм изпратен да проклинам, за да бъдат наказани хората, а съм изпратен, за да върша добрини на всички и за да постигнат хората спокойствие.“**

В Свещения Корāн Всевишният Аллах казва, меāл: **„Изпратихме те като милост за световете.“** (сӯра Енбиā: 107)

Хазрети Ебӯ Са’ӣд-и Худрӣ казва: „Пратеникът на Аллах бе по-свенлив и от девица.“[307]

Енес бин Мāлик *(радияллāху анх)* разказва: „Пратеникът на Аллāху теāлā, когато се ръкуваше с някого, не отдръпваше ръката си, докато отсрещният не го направи. Докато отсрещният не си отвърнеше лицето, той не отвръщаше лицето си от него. Когато седеше до някого, седеше на колене.“

Джāбир бин Семӯра *(радияллāху анх)* казва: „Расӯлюллах говореше малко. Говореше само когато трябва или когато го питаха нещо.“ Оттук се подразбира, че всеки мюсюлманин трябва да мълчи, вместо да говори безполезни неща. Благословените думи на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* бяха много ясни, правилни и разбираеми.

Енес бин Мāлик *(радияллāху анх)* разказва: „Пратеникът на Аллāху теāлā посещаваше болните, присъстваше на погребения, отзоваваше се на покани. Яздеше магаре. Видях го в битката при Хайбер. Беше върху магаре с юзда от въже. На излизане от утринния намāз децата и работниците на Медӣна поставяха пред него пълните с вода съдове и го молеха да потопи благословения си пръст в тях, и той не им отказваше, дори и времето и водата да бяха студени.“[308]

---

[306] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 255; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе,* 291

[307] Муслим, “Фезāил”, 99; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед,* III, 71; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 368; Бейхакӣ, *ес-Сунен,* II, 477

[308] Ибн Мāдже, “Зухд”, 16; Хāким, *ел-Мустедрек,* II, 506; Ибн Саад, *ет-Табакāт,* I, 371

Пак Енес *(радияллāху анх)* разказва: „Когато малко момиченце, хващайки го за ръката, го водеше по някаква работа, отиваше с нея и разрешаваше проблема.“

Хазрети Джāбир *(радияллāху анх)* казва: „Не сме чували, когато се е искало нещо от Расӯл *(алейхисселя̄м)*, да е казвал, че няма.“

Любимият ни Пейгамбер превъзхождаше всички и със своята скромност. Очите му бяха затворени за неподходящите неща. Не се обръщаше към хората с неприлични думи и имена.

Майка ни Хазрети Āише разказва: „Когато му съобщаваха, че някой е извършил нещо неподходящо, без да споменава името на извършителя, говорейки в множествено число, казваше: **„Защо правят така?“** По този начин, не разкривайки името на извършителя, го възпираше от извършване на подобни дела.[309]

Хазрети Енес бин Мāлик разказва: „Един ден при Пратеника на Аллāху теāля̄ дойде един човек, чието лице беше изцапано с нещо жълто. Пратеникът на Аллāху теāля̄ не му каза нищо. Когато човекът излезе, ни каза: **„Да бяхте му казали, да си измие лицето!“**[310]

Мухаммед *(алейхисселя̄м)* бе обединител на племената. Не всяваше омраза между тях. Оказваше добър прием и почит на вождовете на всяко едно от племената.

Не лишаваше никого от благословения си лик. Когато не виждаше сред присъстващите някой от сподвижниците си, питаше за него. Даваше наставления на сядащите до него.

Отношението му към всички бе еднакво. Не даваше повод, да се мисли, че обича някого повече от друг. Проявяваше търпение към идващия при него да се оплаче и го изслушваше. Не го пренебрегваше.

Пред всички хора по най-хубав начин показваше прекрасния си нрав. При него всички имаха еднакви права, никой нямаше никакви привилегии над другия.

Майка ни Хазрети Āише предава: „Не съм видяла друг човек да притежава такъв прекрасен нрав, какъвто притежаваше Пратеникът на Всевишния Аллах.“ Когато някой от сподвижниците му или от семейството му се обръщаше към него с нещо, непременно казваше: **„Заповядай!“**

Към сподвижниците си се обръщаше с най-красиви имена. Когато някой говореше, докато не спре да говори или не стане да си тръгне, не го прекъсваше.

Във връзка с неговата отзивчивост и състрадание, Всевишният Аллах казва, меāл: **„Тежко е за него и страда заради вашето затруднение. Много е загрижен за вас, към вярващите е много състрадателен. Желае тяхното добро.“**

---

[309] Кāдӣ Ийāд, *Шифā-и Шерӣф,* 116

[310] Кāдӣ Ийāд, *Шифā-и Шерӣф,* 116

В 107-и а̄йет на сӯра Енбийа̄ се казва, меа̄л: **„**(О, Любими!) **Изпратихме те като милост за световете.“**

Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, с опасението да не затрудни общността си, го улесни в някои дела. По този въпрос казва: **„Ако не беше затруднение за общността ми, щях да заповядам използването на мисвака при всяко обредно умиване** (абдест)**.“**[311]

Любимият ни Пейгамбер винаги държеше на думата си и по това отношение бе първенец.

Абдуллах бин Ебӯ Хамса *(радиялла̄ху анх)* разказва: „С Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄, преди да му бъде съобщено пророчеството, бяхме извършили покупко-продажба и беше останал остатък у него. Уговорихме се да се срещнем на едно място, но съм забравил за това. След три дни се сетих за уговорката и веднага изтичах до мястото, където трябваше да се срещнем. Като го видях там, чакащ ме от три дни, се вцепених. Каза ми: **„Младежо, умори ме! Чакам те тук цели три дни.“**

Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* се отличаваше с изключителна скромност и по това отношение превъзхождаше всички пратеници *(алейхимусселя̄м)*. Никога не се появяваха в сърцето му високомерието и гордостта. Когато му бе предоставена свободата да избира между пророк-владетел и пророк-раб, той избра да бъде пророк-раб.[312] Тогава Исра̄фил *(алейхисселя̄м)* му каза: „Заради скромността ви, несъмнено Всевишният Аллах ви дари и с двете неща. В Деня Къя̄мет вие ще сте най-великият от всички хора. Пръв вие ще се изправите от гроба си и пръв ще се застъпите.“

Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* каза на майка ни Хазрети А̄йше: **„Предложено ми бе скалите и земята на Мекка да бъдат превърнати в злато. Аз казах: „Не искам, я̄, Рабби** (о, Господарю)**! Нека един ден да съм гладен, един ден сит! Когато съм гладен, да Ти отправям ду'а̄ и да Ти се моля, когато съм сит да отправя хамд към Теб.“**[313]

Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)*, идвайки при любимия ни Пейгамбер, каза: „Всевишният Аллах те приветства и казва: „Ако иска да превърна тези планини в злато и където и да отиде, тези златни планини да са заедно с него.“

Любимият ни Пейгамбер му отвърна: **„О, Джебра̄ил! Земята е дом за онези, които си нямат дом и е богатство за онези, които не притежават богатство. Тези неща ги натрупват само безумниците.“**[314]

---

[311]Буха̄рӣ, "Теменни", 9; Абдурезза̄к, *ел-Мусаннеф*, I, 556 ; Ка̄дӣ Ийа̄д, *Шифа̄-и Шерӣф*, 123

[312] Кастала̄нӣ, *ел-Мева̄хибу'л-Ледунниййе*, 309

[313] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 381; Кастала̄нӣ, *ел-Мева̄хибу'л-Ледунниййе*, 308-309; Газа̄лӣ, *Ихйа̄*, III, 196

[314] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 71; Ибн Ебӣ Шейбе, *ел-Мусаннеф*, VII, 243

Тогава Джебрāил *(алейхисселя̄м)* каза: „О, Мухаммед! Всевишният Аллах те е укрепил с непоколебимо слово.“

Майка ни Хазрети Āише разказва: „Случваше се един месец да не палим огън в дома си (за да готвим). Имахме само фурми и вода.“

Ибн Аббāс *(радияллāху анх)* разказва: „Много пъти Пратеникът на Аллāху теāля̄ и семейството му си лягаха без да вечерят. Не можеха да намерят нищо за ядене.“

Пак от майка ни Āише се предава: „Расӯлюллах никога не се е нахранил до насита и пред никого не се е оплаквал от това. Нуждата за него беше поценна от богатството. И цяла вечер да се превиваше от глад, това не го възпираше от говеене на другия ден.[315] Ако пожелаеше, можеше да поиска от своя Повелител всички богатства, всички блага на земята и охолен живот. Кълна се, когато го виждах в такова състояние, го съжалявах и плачех. Галех с ръка благословения му корем и казвах: „Нека душата ми бъде жертвата за вас! Не може ли да извлечете някои облаги от този живот?“

А той ми отвръщаше: **„О, Āише! За какво ми е този живот. Моите братя пейгамбери от групата Улюл-азм* бяха подложени на по-тежки изпитания. Бяха търпеливи и срещнаха своя Повелител.**

Техният Повелител стори много хубаво завръщането им при Себе си, като увеличи техните награди. Срамувам се да живея охолен живот, защото такъв живот би ме оставил по-назад от тях.

Най-хубавото и най-скъпо нещо за мен е да се присъединя към моите братя, приятели.“

Майка ни Хазрети Āише казва: „Един месец след изричането на тези думи Расӯлюллах почина.“

И щедростта на любимия ни Пейгамбер бе всеизвестна и недостижима.

Ибн Аббāс *(радияллāху анх)* казва: „Пратеникът на Аллāху теāля̄ беше най-щедър от всички във вършене на добро. В благословения месец рамазāн и при среща с Джебрāил *(алейхисселя̄м)* ставаше по-щедър от утринния вятър.“

Енес бин Мāлик *(радияллāху анх)* разказва: „Вървях с Расӯл *(алейхисселя̄м)*. Беше облечен с палто от йеменска тъкан. Един селянин, идвайки отзад, така го дръпна по яката, че яката одраска благословената му шия и остави белег. Но Расӯл *(алейхисселя̄м)* се усмихна и заповяда да му се даде нещо.“

Една възрастна съседка на Султана на вселената нямаше дреха, с която да се покрие при изпълнение на намāз. Изпрати дъщеря си при него с молба да ѝ даде нещо, с което да се покрие. В този момент Пратеникът на Аллāху теāля̄ нямаше никаква дреха. Съблече ризата от благословения си гръб и ѝ го даде. Когато дойде време за намāз, не успя да отиде в джамията без дреха. Сподвижниците, като разбраха за това, си казаха: „Расӯл *(алей-*

---

[315] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 406

хисселя̄м) е толкова щедър, че остава без дреха и не може да отиде в джамията и да се присъедини към джемаата. И ние да раздадем всичко, което притежаваме на бедните.“ Всевишният Аллах веднага низспосла 29-ия а̄йет на сӯра „Исра̄“. Обръщайки се към Любимия Си, Алла̄ху теа̄ля̄ му заповяда нито да проявява скъперничество, нито пък да дава толкова много, че да изпадне в затруднение, да пропусне нама̄з или да страда.

В този ден, Хазрети Али, идвайки при Расӯлюллах, каза: „О, Пратенико на Аллах! Днес бях взел осем сребърни дирхема назаем, за да купя храна за семейството си. Да дам половината на вас, да си купите дреха.“ Расӯл *(алейхисселя̄м)* отиде на пазара и си купи дреха с двата дирхема. С останалите два дирхема отиде да купи нещо за ядене, но срещна един сляп човек, който казваше: „Кой би ми дал една дреха, за да спечели задоволството на Алла̄ху теа̄ля̄ и да се сдобие с дрехите на Дженнета?“ Даде му дрехата, която купи за себе си. Слепият човек, взимайки дрехата, усети аромата на мускус и разбра, че я получава от благословената ръка на Расӯл *(алейхисселя̄м)*, защото всяка негова дреха, дори и овехтяла да е, ухаеше на благовоние.

Слепият отправи следната ду’а̄: „О, Господарю! Отвори очите ми, в чест на тази дреха.“ и веднага прогледна. Любимият ни Пейгамбер се отдалечи оттам. С единия дирхем си купи дреха, а с другия отиде да купи нещо за ядене и видя една малка слугиня да плаче. Попита я: **„Защо плачеш, дъще?“** Момичето каза: „Слугиня съм на един юдей. Даде ми един дирхем, с половината ми каза да купя едно шише, а с другата половина – масло. Купих ги и когато се прибирах, шишето падна от ръката ми, счупи се и маслото се разля. И сега не знам какво да правя.“ Расӯл *(алейхисселя̄м)* даде последния си дирхем на момичето и ѝ каза: **„Купи с това едно шише масло и го занеси вкъщи!“** Момиченцето каза: „Страхувам се да не ме набие, затова, че закъснях.“ Тогава Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, успокоявайки я, каза: **„Не се страхувай! Аз ще дойда с теб и ще му кажа да не ти направи нищо.“**

Дойдоха в дома на юдея и почукаха на вратата. Юдеят отвори вратата и виждайки Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* пред себе си, се изуми. Султанът на вселената му разказа случилото се и го помоли да ѝ прости. Юдеят се затвори върху нозете му и каза: „О, най-велики пейгамбере, любимецо на хиляди хора. Хиляди лъвове (юнаци) чакат само една ваша заповед, а заради едно момиче-слугиня удостоихте с честта си вратата на един жалък човек, като мен. О, Пратенико на Аллах! Освобождавам това момиче във ваша чест. Научете ме на исляма, за да стана мюсюлманин.“ Расӯл *(алейхисселя̄м)* го научи и той прие исляма. След това юдеят влезе в дома си, разказа всичко на семейството си и те станаха мюсюлмани. Всичко това се случи, благодарение на прекрасния нрав на любимия ни Пейгамбер.

Прекрасните черти на характера на Расӯл *(алейхисселя̄м)* са много. Всеки мюсюлманин трябва да ги научи и да се старае да ги притежава. Така ще получи спасение в земния и отвъдния живот и застъпничеството на Султана на двата свята.

Някои от прекрасните морални качества на Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)***:**

- Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* превъзхождаше всички други пейгамбери с дълбоки знания, величие, изключителен ум и проницателност, щедрост, скромност, състрадание, търпение, старание, човеколюбие, вярност, смелост, мъжество, внушителност, страхопочитание, красноречие, изключителна памет, прекрасен лик, целомъдрие, благодетелност, справедливост, свенливост, откъснатост от преходни неща и страх от Аллā̄ху теā̄лӯ. Не отмъщаваше заради себе си, а напротив прощаваше всички неприятности, причинени му от приятели и врагове. В битката при Ухуд, когато неверниците окървавиха лицето му и счупиха благословения му преден зъб, той помоли Всевишния Аллах да ги прости: **„О, Господарю! Прости им! Те не знаят.“**
- Не бе високомерен, не изразяваше високомерие. По време на един поход, решиха да заколят овца и да я опекат на огън. Един каза: „Аз ще заколя овцата.“, друг каза: „Аз ще ѝ одера кожата.“, а трети каза: „Аз ще опека месото.“, а Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* каза: **„Аз ще събера дърва.“** Казаха му: „О, Пратенико на Аллах! Ние ще съберем, вие си починете.“ **„Да, знам, че ще направите всичко, но не искам да седя и да се отделям от вършещите някаква работа. Всевишният Аллах не обича седящите и отделящите се от другарите си.“** отвърна Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и отиде да събира дърва.
- Когато отиваше при събралите се сподвижници, не сядаше най-отпред, а сядаше там, където има свободно място. Един ден излезе навън с бастун в ръка и хората, които го видяха се изправиха на крака, но Пратеникът на Аллā̄ху теā̄лӯ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* им каза:: **„Не ставайте на крака за мен, както го правят някои в знак на уважение! И аз съм човек, като вас. Ям като всеки, сядам като се изморя.“**
- Обикновено сядаше на колене, но понякога свиваше коленете си към корема и ги обгръщаше с ръце.[316] Хранеше се заедно със слугите си и им помагаше. Не бе посягал на никого и никога не бе оскърбявал. Служещият при него Хазрети Енес бин Мā̄лик *(радияллā̄ху анх)* казва: „Слугувах на Пратеника на Аллā̄ху теā̄лӯ десет години, но той слугуваше на мен повече, отколкото аз на него. Никога не ми се е сърдел и не ме е обиждал.“[317]
- След изпълнение на утринния намā̄з сядаше срещу джемаата и ги питаше: **„Имаме ли болен брат? Да отидем да го посетим.“** Ако нямаше болен, питаше: **„Починал ли е някой? Да отидем да помогнем.“** Ако има-

[316] Ебӯ Дā̄вӯд, *“Едеб”*, 25
[317] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 255

ше починал, помагаше при измиването на покойника, увиването му със саван (кефен), изпълняваше погребалната молитва дженāзе и присъстваше на погребението му. А ако нямаше починал, казваше: **„Ако някой е сънувал нещо, да ни го разкаже и ние да го разтълкуваме.“**

- Грижеше се за гостите и сподвижниците си. Казваше: **„Най-превъзходният** (високопоставеният) **в едно общество е този, който се грижи за него.“**

- Никога не бе виждано да се смее на глас, само се усмихваше тихо. Понякога, когато се усмихваше, се виждаха предните му зъби.

- Не говореше безполезно. Говореше кратко, ясно и смислено. Понякога повтаряше три пъти, за да се разберат по-добре думите му.

- От страхопочитание никой не се осмеляваше да го погледне в лицето. Когато някой, идвайки при него, го погледнеше в лицето, то лицето на гледащия се изпотяваше. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* му казваше: **„Не се притеснявай! Аз не съм владетел, не съм потисник. Син съм на една жена, която се е хранила с бульон.“** След тези думи страхът изчезваше и човекът изказваше мъката си.

- Казваше: **„Аз съм най-добре разбиращият Всевишния Аллах и най-много страхуващият се от Него.“, „Ако бяхте видели това, което аз видях, щяхте да се смеете малко и да плачете много.“**[318] При виждане на облак на небето, отправяше следната ду’ā: **„О, Господарю! Не ни наказвай с този облак!“**, при силен вятър: **„О, Господарю! Изпрати ни полезен вятър!“**, при гръмотевица: **„О, Господарю! Не ни убивай, сърдейки ни се! Не ни пращай наказание! Дари ни с добро“** Когато заставаше за намāз, от гърдите му се чуваше глас, наподобяващ въздишка на плачещ човек. Същото се случваше и при четене на Свещения Корāн.

- Храбростта му бе учудващо голяма. В битката при Хунейн мюсюлманите се разпръснаха и той остана с трима-четирима. Няколко пъти сам отблъсна атаките на неверниците и не отстъпи в никакъв случай.

- Бе много щедър. Подаряваше стотици камили и овце, без да оставя нищо за себе си. Много коравосърдечни неверници, виждайки тези дарове, приеха вярата.

- Понякога отделяше за съпругите си и за някои свои слуги ечемик и фурми за една година, и от него раздаваше подаяние (садака) на бедните.

- Обичаше да яде овнешко месо, бульон, тиква, сладки, мед, фурми, мляко, сметана, диня, пъпеш, грозде и краставица.

- Водата пиеше бавно, на три глътки, изричайки Бесмеле (Бисмиллāхиррахмāниррахӣм). Накрая казваше: „Елхамдулиллях“ и отправяше ду’ā.

- Обличаше всичко, което е позволено. Обличаше риза, джуббе, също така покриваше тялото си с несъшити парчета плат, подобни на ихрāм. Всички

---

[318] Кāдӣ Ийāд, *Шифā-и Шерӣф,* 145

те бяха изтъкани от памук, от вълна или от влакно. Най-често се обличаше в бяло, понякога и в зелено. Обличаше и шити дрехи. В петъчните дни, по празниците, при пристигане на посланици, по време на сражения обличаше скъпи ризи, джуббета, дрехи в зелен, червен и черен цвят. Благословените си ръце покриваше до китките, а благословените си крака до половината на коляното.
- Подчинявайки се на обичая в Арабия, оставяше дължината на косата си до средата на ушите. Мажеше косата си със специално приготвени масла с приятен аромат.
- Ръцете, главата и лицето си мажеше с благовоние или друго благоухание. Използваше благовонна дървесна смола – тамян.
- Постелята му бе от обработена кожа, пълна с палмови влакна. Когато му бе донесена постеля, напълнена с вълна, не я прие и каза: **„О, Āише! Кълна се във Всевишния Аллах, ако поискам, Всевишният Аллах би направил така, че навсякъде около мен да се намират купчини от злато и сребро.“** Понякога лягаше върху рогозка, дъски, дюшек, тъкана черга или на голата земя.
- Всяка вечер си слагаше три пъти антимон (сюрме) на очите.
- В дома му винаги се намираше огледало, гребен, антимон, мисвак, игла, конец. По време на военни походи ги носеше заедно със себе си.
- След изпълнението на нощния намāз си лягаше и спеше до полунощ, след това до утринния намāз се занимаваше със служене на Всевишния (ибāдет). Лягаше на дясната си страна, дясната си ръка слагаше под бузата си, прочиташе някои сӯри от Свещения Корāн и заспиваше.
- Неочаквано видяното тълкуваше за добро. Не приемаше нищо за лошо предзнаменование.
- В тъжни моменти се хващаше за брадата си и се замисляше.
- Когато бе разстроен, изпълняваше намāз. Насладата и удоволствието от намāза премахваше тъгата му.

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* толкова много се страхуваше от Всевишния Аллах, толкова много служеше на Него, че никой друг нямаше силата да повтори същото. Изпълняваше намāз, докато му се подуят благословените нозе. Когато му казаха: „О, Пратенико на Аллах! Защо се подлагате на толкова трудности, след като всички ваши минали и бъдещи грехове са опростени.“, отговаряше им: **„Да не бъда ли аз най-благодарният раб на Всевишния Аллах.“**

Достойнствата на Пратеника на Всевишния Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*

Написани са стотици книги, описващи достойнствата на Мухаммед *(алейхисселяӣм)*. Някои от тези достойнства са следните:

- Сред всички създания, най-напред бе сътворена благословената светлина и душа на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*.
- Всевишният Аллах написа името му върху Арша, в Дженнета и на седемте небеса.
- Върху листата на една роза, цъфтяща в Индия, пише: „Ля̄ иля̄хе илляллā̄х Мухаммедун расӯлюллах “.
- В една река, близо до град Басра, бе уловена риба, в дясната половина на която имаше надпис: „Аллах“, а в лявата – „Мухаммед“.
- Съществуват меля̄икета, които нямат друго задължение, освен произнасяне името на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*.
- На меля̄икетата им бе повелено да се поклонят на А̄дем *(алейхисселя̄м)* заради светлината на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, намираща се на челото му.
- Всевишният Аллах извести всички пейгамбери за идването на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, повели им да съобщят на общностите си и след неговата поява да му се подчинят.
- Преди и след раждането на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* се случиха много необичайни събития, предсказващи неговото появяване на бял свят.
- Когато се роди, бе видян с прерязана пъпна връв и обрязан. [Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* не се роди обрязан и с прерязана пъпна връв. След като се роди, меля̄икетата веднага го обрязаха и му прерязаха пъпната връв. Да се родиш обрязан и с прерязана пъпна връв е недостатък от гледна точка на медицината.]
- След появата му на този свят, шейтā̄ните вече не можеха да се издигат до небесата и да крадат вести от меля̄икетата.
- След неговото раждане, всички идоли и статуите, на които се покланяха хората, се проснаха по лице на земята.
- Люлката му люлееха меля̄икетата.
- Лежейки в люлката си, разговаряше с луната. Луната се наклоняваше в посочената с благословения му пръст посока.
- Още в люлката започна да говори.
- В детството му над него се движеше един облак и го защитаваше от жаркото слънце. Това продължи до началото на мисията му като пейгамбер.
- Печата на пророчеството на всеки един от пратениците се намираше върху дясната им ръка, а на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* се намираше на благословения му гръб, близо до лявата му лопатка, точно зад сърцето му.
- Както виждаше пред себе си, така виждаше и зад себе си.
- Както виждаше на светло, така виждаше и на тъмно.
- Слюнката му превръщаше солената вода в сладка, бе лекарство за болните и мляко за децата.
- Очите му спяха, но сърцето му бе будно. При всички пейгамбери бе същото.
- Не се прозяваше никога, както и другите пейгамбери.

- От благословената му пот се разнасяше приятен аромат, подобен на аромата на роза. Един беден човек омъжваше дъщеря си и поиска помощ от Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. В този момент нямаше нищо, което да му подари. Сложи в едно малко шише от благословената си пот и му го даде. Когато момичето си слагаше от него, из къщата ѝ се разнасяше аромат на благовоние. Къщата ѝ стана известна като „Къщата с приятен аромат“.
- Бе среден на ръст, но до хора с висок ръст изглеждаше по-висок от тях.
- Когато се движеше под светлината на слънцето и луната, сянката му не падаше на земята.
- Върху благословеното му тяло и дрехите му не кацаха мухи, комари и други насекоми.
- Колкото и пъти да носеше дрехите си, никога не се замърсяваха.
- Мелāикетата винаги го следваха. Затова караше сподвижниците си да се движат пред него, като им казваше: **„Оставете гърба ми за мелāикетата** (зад мен да се движат мелāикетата)**.“**[319]
- Когато стъпваше върху камък, оставаше следа от крака му, когато се движеше по пясъка, не оставаше никаква следа след него. Когато ходеше по малка и голяма нужда, земята се разтваряше и поглъщаше всичко. (Същото бе и при останалите пейгамбери.)
- Притежаваше най-много знания сред хората и мелāикетата. Бе неграмотен, т.е. не получи знания от никого, но Всевишният Аллах го научи на всичко. На Āдем *(алейхисселāм)* бяха съобщени имената на всички неща, а на Пейгамбера ни *(алейхисселāм)* бяха съобщени имената и знанието за всички неща.
- Всевишният Аллах го научи на имената на хората от неговата общност и всичко, което ще произтече между тях.
- Разумът му бе повече от разума на всички хора.
- Всички хубави качества на характера бяха дадени на него. Когато попитали големия поет Омер Ибн-ил-Фāрид: „Защо не възхвали Пратеника на Аллах?“, отговорил: „Разбрах, че съм безсилен, не можах да намеря думи, за да го възхваля.“.
- В свидетелството за приемане на исляма (шехāда), в призива за намāз (езāн), при навлизането в намāза (икāмет), в края на намāза (тешеххуд), в много молитви (ду’ā), в някои служения (ибāдет) и проповеди (хутбе), в наставленията, в трудни моменти, в гроба, в махшера, в Дженнета и в речта на всички живи същества Всевишният Аллах постави неговото име до Своето (неговото име се споменава наред с името на Всевишния Аллах).
- Най-висшето негово достойнство бе това, че той е Любимецът на Аллāху теāлā (Хабӣбуллах). Всевишният Аллах го направи Свой Любим. Обикна

[319] Кāдӣ Ийāд, *Шифā-и Шерӣф,* 69

го най-много от всички, и от хората, и от мелāикетата. **„Ако Ибрāхим съм го направил Свой приятел, то теб съм направил Свой Любим.“**
- **„Ще ти дам каквото пожелаеш, докато бъдеш доволен** (докато кажеш “Достатъчно!”)**.“** (меāл на 5-ия āйет от сӯра Духā) Всевишният Аллах обещава да дари Пейгамбера Си с всички знания, с всички превъзходства, с ислямските закони, с помощ срещу врага и с победа, да дари общността му със завоевания, победи и застъпничество в Деня Къāмет. Когато бе низпослан този āйет, поглеждайки Джебрāил *(алейхисселāм)*, каза: **„Няма да бъда доволен дори ако някой от общността ми остане в Джехеннема.“**
- В Свещения Корāн Всевишният Аллах към всички пророци се обръща по техните имена, а към Мухаммед *(алейхисселāм)* се обръща с думите: **„О, Пратенико Мой!“, „О, Пейгамбере Мой!“**
- Говореше ясно и разбираемо на всички арабски диалекти. На идващите от различни райони да го питат за нещо, отговаряше на техния диалект. Чуващите го, му се възхищаваха. Казваше им: **„Всевишният Аллах ме възпита много добре.“**
- С малко думи обясняваше много неща. Над сто хиляди хадӣса са доказателство за този факт. Някои учени казват: „Мухаммед *(алейхисселāм)* обясни с четири хадӣса четирите основи на исляма: **„Делата са според намеренията.“**[320], **„Позволените неща са известни, забранените неща са известни.“**[321], **„Ищецът трябва да покаже свидетел, а ответникът трябва да се закълне.“, „Не е зряла вярата на мюсюлманина, докато той не пожелае за брата си по вяра това, което желае за себе си.“**[322] Първият от четирите хадӣса стои в основата на служенето (ибāдета), вторият – в основата на взаимоотношенията (муāмелāт), третият – в основата на правосъдието и политиката (хусӯмāт), и четвъртият – в основата на етиката и морала (āдāб и ахлāк).“
- Мухаммед *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе закрилян и безпогрешен. Не бе извършвал никакъв грях преди и след четиридесетата си годишнина. Не бе видяна никаква негова лоша постъпка.
- На мюсюлманите бе повелено при сядането в намāза да приветстват Мухаммед *(алейхисселāм)* с думите: „Есселāму алейке еййуханнебиййу ве рахметуллāхи“. Поздравът към друг пейгамбер или мелāике в намāза не бе позволен.
- В един хадӣс-и кудсӣ се казва: **„Ако не беше ти, нямаше да сътворя нищо.“**[323]

---

[320] Бухāрӣ, *“Беду’л-Вахй”*, 1; Ебӯ Дāвӯд, “Таляк”, 11; Ибни Мāдже, *“Зухд”*, 26
[321] Ебӯ Дāвӯд, “Буйу”, 3; Несāӣ, *“Буйу”*, 2
[322] Бухāрӣ, “Йӣмāн”, 7; Тирмизӣ, “Сифету’л-Къйāме”, 59; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 176
[323] Суйӯтӣ, *ел-Леāли’л-Маснӯа*, I, 272; Аджлӯнӣ, *Кешфу’л-Хафā*, II, 164; Али ел-Кāрӣ, *Шерху’ш-Шифā*, I, 6

- Другите пратеници отговаряха сами на отправените към тях клевети от страна на неверниците. А на клеветите, отправени към Мухаммед *(алейхисселя̄м),* отговаряше Всевишният Аллах и го защитаваше.
- Неговата общност превъзхожда по многочисленост общностите на другите пратеници, взети заедно. В благословените хадӣси е съобщено, че две трети от обитателите на Дженнета ще бъдат от неговата общност.
- Наградите, с които ще бъде възнаграден Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, ще са много повече от наградите на другите пейгамбери.
- Другите общности се обръщаха към своите пейгамбери по техните имена, а на общността на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* бе забранено да се обръщат към него по име, да говорят на висок глас при него, да го викат отдалече, да го надминават.
- Два пъти видя Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* в същинския му образ. Никой от другите пейгамберите не го бе виждал в образа му на меля̄ике. Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)* се яви при него двадесет и четири хиляди пъти. А от другите пейгамбери най-много се яви при Мӯса̄ *(алейхисселя̄м)* – четиристотин пъти.
- Забранено е след смъртта на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* някой да се ожени за благословените му съпруги. Те са майките на вярващите.
- Кръвното родство и родството по брак няма да помогнат в Деня Къя̄мет. Роднините на Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* са изключение.
- Носенето на името на Расӯл *(алейхисселя̄м)* е полезно в земния и отвъдния живот. Истинските мюсюлмани, носещи неговото име, няма да влязат в Джехеннема.
- Всяко негово слово и всяко негово дело са правилни. Всеки негов иджтиха̄д* се потвърждава от Всевишния Аллах.
- Да се обича Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* е фарз (абсолютно задължително) за всеки мюсюлманин. Султанът на вселената казва: **„Обичащият Алла̄ху теа̄ля̄, обича мен.“**. Признакът за тази любов е привързаността към неговата религия и морал. На него му бе повелено да каже, меа̄л: **„Ако ме последвате, Алла̄ху теа̄ля̄ ще ви обикне...“**
- Да се обича неговото благословено семейство (Ехл-и бейт) е ва̄джиб. **„Който прояви враждебност към членовете на моето семейство е двуличник.“** Ехл-и бейт – това са роднините му, на които им е забранено да взимат зекя̄т. Това са неговите съпруги и вярващите от рода на дядо му Ха̄шим – от рода на Али, Укайл, Джа’фер Таййа̄р и Абба̄с *(радияллā̄ху теа̄ля̄ анхум еджмаӣн).*
- Да се обичат всички негови сподвижници е ва̄джиб. **„Не проявявайте враждебност към моите сподвижници след мен. Обичта към тях е обич към мен. Враждата към тях е вражда към мен. Онзи, който огорчава**

тях, огорчава и мен. А онзи, който огорчава мен, огорчава и Всевишния Аллах. Всевишният Аллах наказва огорчаващия Го.“

- Всевишният Аллах сътвори за Мухаммед *(алейхисселя̄м)* по двама помощници на небето и на земята. Това са Джебра̄ил, Мика̄ил, Ебӯ Бекр и Омер *(радияллā̄ху теа̄ля̄ анхум еджмаӣн)*.[324]
- Всеки починал пълнолетен човек, след като бъде положен в гроба си, ще бъде запитан за Мухаммед *(алейхисселя̄м)*. Така, както ще му бъде зададен въпросът: „Кой е твоят Повелител (Господ)?“, така ще му бъде зададен и въпросът: „Кой е твоят Пейгамбер?“
- Четенето на неговите благословени хадӣси е служене (иба̄дет). За онзи, който ги чете има възнаграждение (сева̄б).
- За да вземе благословената му душа, Азра̄ил *(алейхисселя̄м)* дойде в човешки образ и поиска от него разрешение, за да влезе в дома му.
- Пръстта, намираща се в неговия гроб, е по-свещена от всяка пръст, посвещена е и от Кяабе, и от Дженнета.
- Той е жив в своя гроб, но този живот е непонятен за нас. В гроба си чете Свещения Кора̄н и изпълнява нама̄з. Така е и с останалите пейгамбери.
- Прочетените във всички краища на света салева̄ти се представят пред него от меля̄икета. Всеки ден хиляди меля̄икета посещават гроба му.
- Всяка сутрин и всяка вечер му се представят делата (амел) и служенията (иба̄дет) на неговата общност. Представят му се и техните извършители и той се моли за тези, които грешат.
- Посещението на благословения му гроб е мустехаб и за жените. Останалите гробове жените могат да посещават само тогава, когато е по-безлюдно на гробищата.
- Всевишният Аллах приема отправената ду’а̄, в която е използвано неговото посредничество, било то приживе, било то след смъртта му.
- В Деня Къя̄мет най-напред от гроба ще стане Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*. Ще бъде облечен с дрехи на Дженнета. Възсядайки Бурак, ще се отправи към местността Махшер. В ръката му ще се намира знамето Лива̄-ул хамд. Под това знаме ще застанат всички пратеници и всички хора. Всички хора ще бъдат много напрегнати от хиляда години чакане и отивайки поред при пейгамберите А̄дем, Нӯх, Ибра̄хим, Мӯса̄ и Ӣса̄ *(алейхимесселя̄м)*, ще ги помолят да се застъпят за тях. Всеки един от тях, извинявайки им се, ще каже, че изпитва страхопочитание от Всевишния Аллах и ще се въздържи от застъпничеството. След това ще отидат при Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и ще помолят него. Той ще сведе чело в суджӯд, ще отправи ду’а̄ и неговото застъпничество ще бъде прието. Най-напред ще бъдат съдени хората от неговата общност, най-напред те ще минат през моста Сыра̄т и най-напред те ще влязат в Дженнета и ще осветят всички места. При минаването на Хазрети Фа̄тима през моста Сыра̄т

---

[324] Тирмизӣ, “Мена̄киб”, 17; Ха̄ким, *ел-Мустедрек*, II, 290; Хуза̄ӣ, *ет-Тахрӣч*, 39

ще бъде повелено: „Затваряйте си очите! Идва дъщерята на Мухаммед *(алейхисселя̄м).*“

- В Деня Къя̄мет Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* ще се застъпва на шест места. Първо, със застъпничеството, наречено **„Макāм Махмӯд“** ще избави всички хора от чакането в местността Махшер.[325] Второ, чрез неговото застъпничество много хора ще влязат в Дженнета. Трето, ще освободи от наказание онези, които трябва да бъдат наказани. Четвърто, ще изкара от Джехеннема вярващите с много грехове. Пето, ще се застъпи за чакащите в местността А’рāф. Това ще са хората с равни грехове и благодеяния. Шесто, ще се застъпи за повишаването на степените на намиращите се в Дженнета.

- Мястото на Пратеника на Аллāху теа̄ля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* в Дженнета се нарича **Весӣле**. Това е най-висшата степен на Дженнета. Тук се намира коренът на дървото Сидрат-ул мунтехā, чиито клони достигат до всички обитатели на Дженнета. Обитателите на Дженнета ще се препитават от тези клони.

Покаянието му (истигфāр)

Пратеникът на Аллāху теа̄ля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* както бе най-високопоставеният сред създанията, така и най-добре познаваше Всевишния Аллах и в същото време най-много от всички се страхуваше от Него. Въпреки че бе защитен от извършване на грехове, той постоянно служеше на Аллāху теа̄ля̄, отправяше ду’ā и молеше за прошка. Спеше в началото на нощта (след изпълнението на нощния намāз), а в края на нощта се занимаваше със служене (ибāдет).

Ибн Аббāс *(радиялл**ā**ху анх)* разказва: „Една вечер гостувах в къщата на майката на вярващите Меймӯне *(радиялл**ā**ху анх**ā**)*. Расӯлюллах спа до полунощ, или малко преди това, или малко след това. След това се събуди, седна и с ръката си премахна белезите на спането от лицето си. Изправи се, взе окачения ибрик и извърши частично умиване (абдест). Прочете десет āйета откъм края на сӯра „Āл-и Имрāн“ и застана за намāз. Станах и аз, извърших обредно умиване по същия начин като него и застанах до него. Расӯлюллах изпълни два рекята намāз, след това още два рекята, след тях още два и след това изпълни намāза витир. След това легна до призива (езāн) за утринния намāз. След това стана и отново изпълни два рекята намāз, след което отиде в джамията и изпълни задължителния (фарз) утринен намāз.“[326]

Майка ни Хазрети Āише разказва: „Една нощ Пратеникът на Аллāху теа̄ля̄ беше заспал. Събуди се и ми каза: **„О, Āише, ако позволиш, тази нощ бих искал да прекарам нощта в служене на моя Повелител!“** След

325 Кāдӣ Ийāд, *Шифā-и Шерӣф*, 217
326 Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 284; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, I, 89

това стана. Чете Корāн-и керӣм и плака. Коленете му се намокриха от пролетите сълзи. Но той продължаваше да чете и благословените му сълзи бяха намокрили тялото му. Това състояние продължи до заранта.

На заранта Билял Хабешӣ дойде и като го видя в това състояние, му каза: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Всевишният Аллах не опрости ли вашите предишни и бъдещи грешки?“ Расӯлюллах му отговори: **„О, Билял! Да не бъда ли благодарен раб? Тази нощ Всевишният Аллах низпосла āйета** (меāл)**: „Без съмнение в сътворяването на небесата и на земята, и в промяната на нощта и деня има много знамения за разумните.“** (сӯра Āл-и Имрāн: 190)[327]

В хадӣса, поместен в **“Муслим”**, се казва: **„Такива неща ми идват на сърцето, че моля Всевишния Аллах за прошка по седемдесет пъти на ден.“, „В сърцето ми се появява завеса** (предотвратяваща идването на божествени сияния) **и аз моля Аллāху теāлā за прошка седемдесет пъти на ден.“, „Моля Аллāху теāлā за прошка сто пъти на ден.“**[328]

Пейгамберът ни *(алейхиссалāту весселāм)* толкова много се страхуваше от Аллāху теāлā, че никой не го бе виждал да се смее на глас.

В хадӣс, предаден от имāм Тирмизӣ с първоизточник Ебӯ Зерр *(радияллāху анх)*, се казва: **„Несъмнено аз виждам онова, което вие не виждате и чувам онова, което вие не чувате. На небето няма свободно място, дори колкото четири пръста, където да не свеждат чела в суджӯд мелāикетата. Кълна се в Аллāху теāлā, ако знаехте това, което аз знам, щяхте малко да се смеете и много да плачете. Щяхте да излезете по пътищата и с всичкия си глас да молите Всевишния Аллах.“**[329]

В хадӣс от Ебӯ Хурайра *(радияллāху анх)* се предава, че Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* е казал: **„Никой не може да влезе в Дженнета посредством делата и служенето си.“** Попитали го: „И вие ли, о, Расӯляллах?“, **„Да и моите дела няма да ме вкарат в Дженнета, но доброто и милостта на Аллāху теāлā ще ме покрият.“**

От Ибн-и Омер *(радияллāху анх)* се предава: „Когато се намирахме заедно с Пратеника на Аллāху теāлā, чувахме сто пъти да казва: **„О, Господи! Опрости ме и приеми покаянието ми! Ти си Приемащия покаянието, Милосърдния.“**[330]

От Енес бин Мāлик *(радияллāху анх)* се предава: „Расӯлюллах постоянно повтаряше: **„Аллāхумме йā Мукаллиб-ел-кулӯб, себбит калбӣ алā дӣник.“**[331]

В хадӣс, предаден от имāм Тирмизӣ с първоизточник Ебӯ Са’ӣд ел-Худрӣ *(радияллāху анх)*, се казва, че Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве*

---

[327] Ибн Хиббāн, *ес-Сахӣх*, II, 386; Ибн Асāкир, Тāрӣху Димашк, IV, 142
[328] Ибн Мāдже, “Едеб”, 57; Кāдӣ Ийāд, *Шифā-и Шерӣф*, 148
[329] Хāким, *ел-Мустедрек*, II, 554
[330] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 89; Ибн Ебӣ Шейбе, *ел-Мусаннеф*, VI, 57
[331] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 257; Хāким, *ел-Мустедрек*, I, 706

селлем) е казал: **„Който преди лягане изрече три пъти: „Естагфируллā̄х ел-азъйм еллезӣ лӯ илӯхе иллӯ хувел хаййел кайййӯм ве етӯбу илейх.“, на него ще му бъдат опростени греховете, дори да са колкото пяната на моретата, или колкото пясъка на Темим, или колкото листата на дърветата, или колкото са дните на земята.“**

В хадӣс, сведен от Бухāрӣ и Муслим, се казва, че Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* се молел за опрощение по следния начин: **„Аллāхуммегфирлӣ хатӣети ве джехлӣ, ве исрафӣ фӣ емрӣ ве мā енте а’лему бихӣ миннӣ.“**

„Аллāхуммегфирлӣ хезлӣ ве джиддӣ ве хатаӣ ве амдӣ ве куллю зāлике индӣ. Аллахиммегфирлӣ мā каддемту вемā аххарту вемā есрарту вемā а’ленту вемā енте а’лему минӣ ент-ел мукеддему ве ент-ел му’аххару ве енте алӯ кулли шейин кадӣр.“[332]

Застъпничеството му (шефāат)

В Деня Къӯмет Султанът на световете ще се застъпи за своята общност и ще ги спаси от мъки и притеснения. В един хадӣс-и шерӣф се казва: **„Бях оставен да избирам между това, половината от общността ми да влязат в Дженнета и застъпничеството. Предпочетох застъпничеството, защото то е по-обгръщащо. Да не си мислите, че то е само за богобоязливите, то е и за грешниците...“**[333]

От Ебӯ Хурайра *(радияллāху анх)* се предава, че Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* е казал: **„Застъпничеството ми ще е за онези, които искрено произнасят „Лӯ илӯхе илляллāх.“**[334]

В благословените хадӣси се казва: **„Ще се застъпя за онези от общността ми, които обичат моя Ехл-и бейт** (моето семейство)**.“**

„Ще се застъпя за онези от общността ми, които са извършили големи грехове.“

„Мога да се застъпя за всички, освен онези, които оклеветяват моите сподвижници.“

„Ще се застъпя за онези от общността си, които угнетяват нефсовете си (себе си) **и които са подведени от нефса.“**

„В Деня Къӯмет пръв аз ще се застъпя.“

„Който не вярва в застъпничеството ми, не може да го получи.“[335]

---

[332] Ебӯ Дāвӯд, “Салӯт”, 123; Тирмизӣ, *“Даавāт”*, 29; Дāримӣ, “Салӯт”, 169; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 94; Хāким, *ел-Мустедрек*, I, 692; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 420

[333] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 29; Хейсемӣ, *Меджмау’з-Зевāид*, XI, 308; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 290

[334] Кāдӣ Ийāд, *Шифā-и Шерӣф*, 217

[335] Хейсемӣ, *Меджмау’з-Зевāид*, XI, 324

В Деня Къя̄мет, когато се протръби с Рога, всички ще се ужасят, вярващи и неверници ще се отправят към местността Махшер. Това е наказание, усилващо суровостта на Деня Къя̄мет.

В този ден осем меля̄икета ще носят Арша. Всяко меля̄ике при всяка своя стъпка ще преодолее разстояние, което на земята би се преодоляло за двадесет хиляди години.

Меля̄икетата и облаците, докато Аршът се намести, ще славят Алла̄ху теа̄ля̄ с непонятна за умовете възхвала. Аршът ще бъде поставен върху сътворената за него от Всевишния Аллах бяла земна повърхност. В този ден, от непосилното наказание на Всевишния Аллах, всички люде ще сведат глави и вглъбени в своята мъка и объркани, ще търсят милост.

Пейгамберите и учените ще бъдат обхванати от страх. Приближените на Алла̄ху теа̄ля̄ (евлия̄) и шехӣдите ще стенат от непосилното наказание на Всевишния Аллах. В това състояние ще бъдат обхванати от светлина, поярка от светлината на слънцето. Неиздържащите на горещината на слънцето, виждайки това, ще се объркат. Хиляда години ще останат в това състояние, без да им се казва нищо от страна на Всевишния Аллах.

В това време хората ще отидат при първия пейгамбер А̄дем *(алейхисселя̄м)* и ще го помолят: „О, А̄дем *(алейхисселя̄м)*! Вие сте благословен пейгамбер. Всевишният Аллах ви сътвори и накара меля̄икетата да ви се поклонят. Вдъхна ви от Духа Си. Застъпете се за нас пред Всевишния Аллах да започне равносметката, и да ни осъди с това, което иска, и всеки да отиде там, където заповяда. Всевишният Аллах, Който е Владетелят на всичко, да постъпи както иска със своите създания.“

А̄дем *(алейхисселя̄м)* ще им каже: „Аз ядох от забранения плод и сега се срамувам от Всевишния Аллах. Отидете при Нӯх *(алейхисселя̄м)*.“ И ще се съвещават помежду си хиляда години.

След това ще отидат при Нӯх *(алейхисселя̄м)* и ще го помолят: „Намираме се в непоносимо тежко състояние. Застъпете се за нас пред Всевишния Аллах, да бъдем осъдени по-скоро.“ Нӯх *(алейхисселя̄м)* ще им отвърне: „Аз отправих ду’а̄ към Всевишния Аллах и поради тази ду’а̄ всички хора на земята бяха удавени. Затова се срамувам от Всевишния Аллах, обаче вие отидете при Халӣлюллах Ибра̄хим *(алейхисселя̄м)*. Всевишният Аллах в последното знамение на сӯра „Хадж“ казва, меа̄л: **„Ибра̄хим *(алейхисселя̄м)* ви назова мюсюлмани, още преди да дойдете на света.“** Може той да се застъпи за вас.“

Пак ще се съвещават помежду си хиляда години. След това ще отидат при Ибра̄хим *(алейхисселя̄м)* и ще го помолят: „О, праотецо на мюсюлманите! Вие сте този, когото Всевишният Аллах е избрал за Свой приятел. Застъпете се за нас! Всевишният Аллах да даде Своята присъда.“ Ибра̄хим *(алейхисселя̄м)* ще им каже: „На земята аз три пъти се изразих иносказателно. Сега ме е срам да поискам разрешение за застъпничество от Всевишния Аллах. Отидете при Мӯса̄ *(алейхисселя̄м)*, защото Всевишният Ал-

лах говори с него и му показа духовна близост. Той може да се застъпи за вас.“

Пак ще се съвещават помежду си хиляда години, но през това време състоянието им ще става все по-трудно, а местността Махшер ще става все по-тясна. След това, отивайки при Мӯсā *(алейхисселя̄м)*, ще му кажат: „О, Ибн-и Имрāн! Вие сте пейгамберът, с когото Всевишният Аллах говори и на когото низпосла Теврāт. Застъпете се за нас да започне равносметката, защото чакането ни много се проточи.“

Мӯсā *(алейхисселя̄м)* ще им каже: „Аз години наред отправях ду’ā на Всевишния Аллах да накаже рода на Фараона с неприятни неща. След това помолих това да послужи като назидание за бъдещите поколения. Сега ме е срам да се застъпвам. Обаче Всевишният Аллах е милостив, състрадателен, затова вие отидете при Ӣсā *(алейхисселя̄м)*, защото, измежду пратениците, той е най-правдивият, най-мъдрият и най-откъснатият от земното. Той може да се застъпи за вас.“

След това ще отидат при Ӣсā *(алейхисселя̄м)* и ще кажат: „Вие сте пратеник на Аллāху теāля̄, Негов дух и Негово Слово. За вас Всевишният Аллах каза, меāл: **„...Много ценен в земния живот и в отвъдния...“** Застъпете се за нас.“

Ӣсā *(алейхисселя̄м)* ще им каже: „Моят народ прие мен и майка ми за богове. При това как мога да се застъпвам. Служеха и на мен, наричаха ме син божи, а Всевишния Аллах – мой баща. Отидете при най-висшия и последен пейгамбер Мухаммед *(салляллāху алейхи ве селлем)*, защото той приготвяше призива си и застъпничеството си за общността си. Неговото племе много го измъчваха. Разцепиха с камъни благословеното му чело и счупиха благословения му зъб, нарекоха го луд, но той беше най-достойният и най-почтеният сред тях. В замяна на техните непоносими мъчения той им отговаряше така, както Йӯсуф *(алейхисселя̄м)* отговаряше на своите братя, меāл: **„Няма укор днес към вас. Аллāху теāля̄, Който е Ерхамуррāхимӣн, да ви опрости.“** След като Ӣсā *(алейхисселя̄м)* им разкаже за достойнствата на Пратеника на Аллāху теāля̄, всички те ще искат колкото се може по-скоро да се съберат с него.

Веднага ще отидат до минбера на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и ще му кажат: „Вие сте Любимият на Аллāху теāля̄, а любимият е най-добрият посредник. Застъпете се за нас! Отидохме при първия от пейгамберите Āдем *(алейхисселя̄м)*, но той ни изпрати при Нӯх *(алейхисселя̄м)*. Отидохме при Нӯх *(алейхисселя̄м)*, но той ни изпрати при Ибрāхим *(алейхисселя̄м)*. Отидохме при Ибрāхим *(алейхисселя̄м)*, но той ни изпрати при Мӯсā *(алейхисселя̄м)*. Отидохме при Мӯсā *(алейхисселя̄м)*, но той ни изпрати при Ӣсā *(алейхисселя̄м)*, а Ӣсā *(алейхисселя̄м)* ни изпрати при вас. О, Пратенико на Аллāху теāля̄! След вас няма при кого да отидем.“

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* ще им каже: **„Ако Всевишният Аллах е доволен и ми позволи, ще се застъпя.“**

Ще отиде до Сурадикат-и джелял̄, т.е. до завесата на величието и ще поиска Аллāху теāлӯ да му позволи да се застъпи. Ще му бъде позволено. Завесите ще се вдигнат. Ще влезе в Арша и ще сведе чело в суджӯд. Ще остане в това положение хиляда години. След това ще прослави Аллāху теāлӯ с такава възхвала, с каквато никой не Го е възхвалявал откакто е бил сътворен светът. Някои учени казват, че Всевишният Аллах след сътворяването на света е прославял Себе Си с такива възхвали.

В местността Махшер състоянието на хората ще се влоши твърде много. Мъките им ще се увеличат. На вратовете на хората ще бъде надянато онова, за което се скъпели в земния живот. На вратовете на онези, които не са давали зекя̄та на камилите ще бъдат надянати камили, които толкова ще викат и ще тежат, че тежестта им ще бъде колкото големите планини. Същото ще бъде и с тези, които не са давали зекя̄та на добитъка и на овцете. Техните викове ще са почти като гръмотевични трясъци.[336]

На вратовете на недавалите зекя̄та на селскостопанската продукция, т.е. зекя̄т “ушр”, ще бъдат надянати бали. От какъвто вид култура не са давали зекя̄т в земния живот, такава бала ще им бъде надяната на врата. Например бала от пшеница - за пшеница, и ечемик - за ечемик. Под тежестта им хората ще ридаят, казвайки “вāвейля” и “вā-себура.” [**“Вейл”** е дума изразяваща мъчение. Човек плаче като изрича тези думи тогава, когато е безсилен да изтърпи мъчението. **“Себур”** се използва по време на погубване.]

На вратовете на онези, които не са давали зекя̄та на златото, среброто, книжните пари и други търговски стоки ще бъдат надянати ужасяващи змии. И когато, крещейки, попитат: „Какво е това?“, меля̄икетата ще им отговарят: „Това са нещата, за които не давахте зекя̄т на земята.“ За това страшно състояние се съобщава в 180-ия āйет на сӯра „Āл-и Имрāн“, меāл: **„В Деня на възкресението ще им бъде надянато на врата онова, за което се скъпяха.“**

От половите органи на друга група хора ще тече гной. Намиращите се около тях ще бъдат обезпокоени от неприятната миризма. Това ще са извършилите прелюбодеяние и другите харāми.

Друга група хора ще висят по клоните на дърветата. Това ще са осъществявалите хомосексуални връзки в земния живот.

Друга група хора ще са с увиснали до гърдите езици, в много грозен външен вид. Хората няма да искат да ги погледнат. Това ще са лъжците и клеветниците.

Друга група хора ще са с кореми, големи колкото планините. Това ще са лихварите. По този начин греховете на грешниците ще излязат наяве.

Всевишният Аллах ще повели: **„О, Мухаммед, вдигни главата си! Кажи и ще бъдеш изслушан. Застъпвай се, застъпничеството ти ще бъде прието.“** Тогава Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* ще каже:

---

[336] Муслим, “Ӣмāн”, 399; Тирмизӣ, “Сифету’л-Къйāме”, 10; Ибн Мāдже, “Зухд”, 37; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 4

„О, Господарю! Отдели добрите раби от лошите, защото времето им се удължи много. Всички те в местността Арасāт бяха опозорени и засрамени заради греховете.“

Ще се чуе зов: **„Да, о, Мухаммед!“** Всевишният Аллах ще заповяда на Дженнетта, да се окичи с всякакъв вид украшения. Дженнетът ще бъде донесен в местността Арасāт. От него ще се разнася толкова хубав аромат, че ще се усеща от петстотин години разстояние. Сърцата ще се зарадват, душите ще се съживят. Но злосторниците (неверниците, вероотстъпниците, подиграващите се с мюсюлманите, крадящите вярата на младите, заблуждавайки ги) няма да усетят този аромат.

В местността Махшер Всевишният Аллах ще заповяда да се донесе Джехеннема. Джехеннемът ще издава страшен вик и шум, ще бълва огън и димът му ще покрие цялото небе. Шумът, трясъкът и топлината му ще бъдат непоносими. От страх никой няма да може да стои на крака, всички ще паднат на колене.

Дори пейгамберите и пратениците няма да могат да издържат. Ибрāхим, Мӯсā и Йӣсā *(алейхимусселя̄м)* ще се хванат за Арша. Ибрāхим *(алейхисселя̄м)* ще забрави за благословения си син Исмāил *(алейхисселя̄м)*, Мӯсā *(алейхисселя̄м)* ще забрави за брат си Хāрӯн *(алейхисселя̄м)*, а Йӣсā *(алейхисселя̄м)* ще забрави за майка си Мерйем и всеки един от тях ще каже: „О, Господарю! Днес не искам нищо друго освен нефса си!“

А Мухаммед *(салляллāху алейхи ве селлем)* ще каже: **„О, Господарю! Спаси общността ми!“** В Свещения Корāн това е съобщено по следния начин, меāл: **“И ще видиш всяка общност, паднала на колене от страха към Дженāб-и Хак. Всеки от тях ще бъде призован към книгата на делата, които е вършил в земния живот.”** (сӯра Джāсийе: 28)

Аллāху теāля̄ в 8-о знамение на сӯра Мулк казва, меāл: **“Огънят едва не се разделя на две от ярост и сила.”** Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* ще излезе напред и ще спре Джехеннема. Ще му каже: **„Върни се назад унижен и принизен, докато твоите обитатели не дойдат на тълпи.“**

Джехеннемът ще му каже: „О, Мухаммед! Позволи ми (да остана), защото ти си забранен за мен.“ Ще се чуе зов от Арша: „О, Джехеннем! Послушай Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и му се подчини!“ След това Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* ще издърпа Джехеннема и ще го постави от лявата страна на Арша. Намиращите се в местността Махшер ще съобщят един на друг радостната вест за милостивата постъпка на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и за неговото застъпничество. Страхът им ще понамалее. И ще стане ясен смисълът на āйета, меāл: **„Изпратихме те като милост за световете.“** (сӯра Енбия̄: 107)[337]

---

[337] Муслим, “Ӣмāн”, 399; Тирмизӣ, “Сифету’л-Късйāме”, 10; Ибн Мāдже, “Зухд”, 37; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 4; Кāдӣ Ийāд, *Шифā-и Шерӣф*, 220

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* ще се застъпи на шест места. С първото си застъпничество, известно като Макāм Махмӯд, хората ще се спасят от мъчението на дългото чакане. Вторият шефāат ще вкара много хора в Дженнета. Третият път ще бъдат спасени много хора от наказание. Четвъртият път ще бъдат изкарани големите грешници сред мюсюлманите от Джехеннема. Петият път ще бъдат въведени в Дженнета чакащите на А'рāф. Там ще се намират хората, чиито грехове и добрини ще са равни. Шестият шефāат ще доведе до повишаване на степените на хората в Дженнета.

ЧУДЕСАТА НА ПРАТЕНИКА НА АЛЛĀХУ ТЕĀЛЯ̄ *(САЛЛЯЛЛĀХУ АЛЕЙХИ ВЕ СЕЛЛЕМ)*

Доказателствата, потвърждаващи пророчеството на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, са толкова много, че е невъзможно да се изброят. Всевишният Аллах казва: **„Ако не беше ти, нямаше да създам нищо.“**[338] Всички живи същества, както засвидетелстват единствеността и единосъщието на Аллāху теāля̄, така засвидетелстват и пророчеството на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и неговото превъзходство. Керāметите на приближените на Аллāху теāля̄ (евлия̄) от общността му, са все негови чудеса, защото те се появяват в тези, които го следват. Дори чудесата на другите пейгамбери са негови, защото всички те са създадени от неговата светлина и желаеха да принадлежат към неговата общност.

Чудесата на любимия ни Пейгамбер по отношение на времето се класифицират в три групи. Към първата група се отнасят чудесата от създаването на благословената му душа до съобщаването на пророческата му мисия. Към втората група се отнасят чудесата от началото на пророческата мисия до смъртта му. Към третата се отнасят чудесата от смъртта му до Деня Къя̄мет. Чудесата от първата група се наричат **ирхāс**. Всички чудеса се делят на два вида – явни и скрити (тези, които можем да открием с разума). Чудесата са толкова много, че е невъзможно да се определи техният брой. Съобщава се, че чудесата от втората група са около три хиляди. Някои от по-известните чудеса са следните:

1. Най-великото чудо на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* е Свещеният Корāн. Всички поети и литератори са останали възхитени пред стила, формата и съдържанието на Свещения Корāн. Безсилни били да кажат подобие дори на едно негово знамение (āйет). Красноречието на Корāна изобщо не прилича на слово на човек. Ако се махне или се прибави една дума, се променя красотата на смисъла. Никой не бил в състояние да подмени нито една негова дума. Неговото благозвучие е неповторимо, по нищо не прилича на стиховете на арабските поети.

---

[338] Суйӯтӣ, *ел-Леāли'л-Маснӯа*, I, 272; Аджлӯнӣ, *Кешфу'л-Хафā*, II, 164; Али ел-Кāрӣ, *Шерху'ш-Шифā*, I, 6

Корāн-и керӣм дава сведения за много неща, случили се в миналото, и които ще се случат в бъдеще. Слушащите и прочитащите го, не могат да му се насладят. И да се уморят, не им омръзва. Четенето и слушането премахва мъката. Това е доказано безброй пъти. Имало и такива, чиито сърца, слушайки го, се изпълвали със страх, някои дори са умирали. Много яростни врагове на исляма, чувайки и слушайки Свещения Корāн, станали мюсюлмани.

2. Един ден Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* отиде в дома на чичо си Аббāс и го накара да седне, заедно с децата си, до него. Покри ги с ихрāм и каза: **„О, Господарю! Защити чичо ми и семейството му от огъня на Джехеннема така, както аз ги покрих!“** От стените се чу глас, произнасящ три пъти „āмӣн“.[339]

3. На един човек с идол в ръка каза: **„Би ли повярвал, ако идолът ти проговори с мен?“** Човекът отвърна: „Аз му се покланям вече петдесет години и не ми е казвал нищо. На теб как ще ти каже?“ Мухаммед *(алейхисселяӯм)* каза на идола: **„О, идол! Кой съм аз?“** Чу се глас: „Ти си Пратеникът на Аллāху теāлӯ.“ Като чу това собственикът на идола веднага прие исляма.

4. Един ден, когато вървеше по ливадата, чу глас, който повтори три пъти: „О, Пратенико на Аллах!“ Погледна по посока на гласа и видя завързан елен и до него спящ човек. Когато попита елена, какво иска, той му каза: „Този ловец ме примами и ме завърза. На отсрещния хълм имам две рожби. Пуснете ме, да отида да ги нахраня и ще се върна.“ Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* го попита: **„Ще удържиш ли на думата си?“** Еленът каза: „Кълна се в Аллāху теāлӯ, ако не се върна, наказанието на Аллāху теāлӯ да бъде върху мен.“ Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* пусна елена. След малко еленът се върна. Човекът се събуди и виждайки Султана на световете, каза: „О, Пратенико на Аллāху теāлӯ! Желаете ли нещо?“ **„Освободи този елен!“** му каза любимият ни Пейгамбер. Човекът веднага развърза елена и го остави да си върви. Еленът произнесе: „Ешхеду ен лӯ илӯхе илляллāх ве еннеке Ресӯлюллах.“ и се отдалечи оттам.

5. В сборниците **„Сунен“** на имāм Тирмизӣ и имāм Несāӣ се казва: „Един сляп човек, идвайки при любимия ни Пейгамбер, каза: „О, Пратенико на Аллāху теāлӯ! Отправете ду'ā, за да прогледна.“ Султанът на вселената *(салляллāху алейхи ве селлем)*, смилявайки се над него, му каза да извърши частично умиване (абдест) и да отправи следната ду'ā: **„О, Господарю! Моля ти се! Обръщам се към Теб чрез Твоя любим Пейгамбер Мухаммед** *(алейхисселяӯм)*. **О, многообичани ми пейгамбере Хазрети Мухаммед! Обръщам се чрез теб към Своя Повелител. Искам** (Той) **да приеме** (ду'āта ми) **в твое име. О, Господарю! Стори този велик Пей-**

---

[339] Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, XXVI, 311; Хейсемӣ, *Меджмау'з-Зевāид*, IX, 226

гамбер мой застъпник! Приеми в негово име ду'āта ми.“ Човекът извърши частичното умиване и след като отправи тази ду'ā, прогледна.“ Впоследствие мюсюлманите отправяли тази ду'ā по всяко време и Всевишният Аллах откликвал на молбите им.

6. Една жена изпрати мед на любимия ни Пейгамбер като подарък. Той *(салляллāху алейхи ве селлем)* прие меда и върна празния съд. По волята на Всемогъщия Аллах съдът се върна пълен с мед. Жената, идвайки при Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, каза: „О, Пратенико на Аллах! Какъв грях съм извършила? Защо не приехте подаръка ми?“, **„Приехме подаръка ти. А това е благодатта на твоя подарък, дадена от Всевишния Аллах.“** отговори Султанът на вселената. Жената се зарадва и занесе меда в дома си и цялото ѝ семейство ядоха от него с месеци, без да намалее. Но един ден по погрешка изляха меда в друг съд и ядейки от него, го свършиха. Съобщиха това на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и той каза: **„Ако беше останал в изпратения от мен съд, щяха да ядат от него докато светът съществува и той нямаше да намалее.“**

7. Съобщи, че много хора от общността му, сред които и Умму Хирāм *(радиyаллāху анхā)* от сподвижниците, ще се отправят на сражение по море. По време на управлението на Хазрети Осмāн мюсюлманите, предвижвайки се с кораби, отидоха до остров Кипър и се сражаваха. Сред сражаващите се бе и Умму Хирāм. В тази битка тя стана шехӣд.[340]

8. На Муāвийе *(радиyаллāху анх)* каза: **„Ако един ден управляваш общността ми, възнагради тези, които вършат добро и прощавай тези, които вършат зло!“** По време на управлението на Хазрети Омер и Хазрети Осмāн, Муāвийе *(радиyаллāху анх)* бе двадесет години управител на Шам. След това двадесет години бе и халӣф.

9. Поглеждайки към майката на Хазрети Абдуллах ибни Аббāс, каза: **„Ще ти се роди син. След като се роди ми го донеси!“** След като бебето се роди, го донесе при него. Любимият ни Пейгамбер прочете езāн и икāмет на ухото му и овлажни устните му с благословената си слюнка. Даде му името Абдуллах и подавайки го на майката, каза: **„Вземи бащата на халӣфите и го отнеси!“** Бащата на бебето Аббāс *(радиyаллāху анх)*, като разбра за това, отиде при Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и го попита дали е вярно чутото от него. Султанът на вселената му каза: **„Да, така казах. Това дете е бащата на халӣфите. Сред тях ще има един, който ще изпълнява намāз със Сеффāх, Мехдӣ и Ӣсā** *(алейхиссе-лям)***.“** Впоследствие много халӣфи управляваха Аббāсидския халӣфат и всички те бяха от рода на Абдуллах ибни Аббāс *(радиyаллāху анх)*.

10. Слагайки благословената си ръка върху челото на Абдуллах бин Аббāс *(радиyаллāху анх)* (сина на чичо му), каза: **„О, Господарю! Направи го**

---

[340] Бухāрӣ, *“Джихāд”*, 3; *“Исти'зāн”*, 41; Ебӯ Дāвӯд, *“Джихāд”*, 10; Тирмизӣ, *“Фезāилу'л-Джихāд”*, 15; Несāӣ, “Джихāд”, 40; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 423; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 435

голям учен в религията, дари го с мъдрост. Дари го със знанията на Коря̄н-и керӣм!“ Впоследствие Абдуллах бин Аббя̄с *(радияллāху анх)* стана най-великият учен на времето си. Притежаваше изключителни познания във всички области и особено в областите хадӣс, фъкх и тефсӣр. Сподвижниците и техните последователи (Тāбиӣн) научаваха всичко от него. Бе известен с имената **Терджумāн-ул Корāн**, **Бахр-ул илим** и **Рейс-ул муфессирӣн**. Неговите ученици се разпръснаха по всички ислямски държави.[341]

11. Отправи следната ду’ā за слугата си Енес бин Мāлик *(радияллāху анх)*: **„О, Господарю! Дари го с много богатство и деца, с дълъг живот и опрости греховете му!“** С течение на времето имотите му се увеличиха. Всяка година градините му даваха богата реколта. Родиха му се много деца. Живя сто и десет години. В края на живота си отправи следната ду’ā: „О, Аллах мой! Прие три от молбите на Твоя Любим, отправени за мен. А с четвъртата – опрощаването на греховете ми - какво ще стане?“ Чу глас, който каза: „Приех и четвъртата молба. Бъди спокоен!“

12. В третата година от Хиджра, в битката при Каттāн, когато Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* лежеше сам под едно дърво, дойде един едър неверник на име Дāсур с меч в ръка и каза: „Кой ще те спаси от мен?“ Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* му каза: **„Всевишният Аллах ще ме спаси.“** Джебрāил *(алейхисселя̄м)* се яви в човешки образ и удари неверника по гърдите. Той се строполи на земята и мечът падна от ръката му. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* взе меча му и каза: **„А теб кой ще те спаси от мен?“** Неверникът го помоли, казвайки: „Няма по-добродетелен човек от теб, който да ме спаси.“ Любимият ни Пейгамбер му прости и го пусна. Този човек прие исляма и помогна на много други да станат мюсюлмани.[342]

13. Един ден Расӯл *(алейхисселя̄м)* извърши частично умиване (абдест), обу единия си мест и когато протегна ръка, за да вземе втория, една птица го грабна и го изтърси във въздуха. От вътрешността на места му падна змия. След това птицата остави места на земята. След този ден изтърсването на обувката, преди да се обуе, стана сунна (суннет).

14. Енес *(радияллāху анх)* разказва: „Расӯлюллах имаше една кърпа, която използваше, за да си бърше благословеното лицето. Когато кърпата се омърси, я слагаше в огъня. Мръсотията по кърпата изгаряше, но кърпата не, тя ставаше чиста.“

15. В битката при Ухуд едното око на Ебӯ Катāде *(радияллāху анх)* падна върху бузата му. Донесоха го на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Той *(салляллāху алейхи ве селлем)* го сложи с благословената си ръка на мястото му и каза: **„О, Господарю! Стори окото му красиво!“** Това око започна да вижда по-хубаво от другото. По време на

---

[341] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 466; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 365; Хейсемӣ, *Меджмау’з-Зевāид*, XI, 234

[342] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 35

управлението на Хазрети Омер бин Абдул’азӣз, един от внуците на Ебӯ Катāде *(радияллāху анх)*, отиде при него. „Кой си ти?“ го попита халӣфът. Мъжът с едно двустишие му съобщи, че е внук на човека, чието око Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* поставил с благословените си ръце на мястото му. Чувайки това двустишие, халӣфът го възнагради богато.

16. Един ден Расӯл *(алейхисселāм)* се отби в дома на дъщеря си Хазрети Фāтима и я попита за състоянието им. Майка ни Фāтима *(радияллāху анхā)* отвърна: „О, тате! От три дни с децата не сме яли и пили нищо. Моето състояние не е толкова важно, но състоянието на Хасан и Хусейн ме тревожи много.“

Тогава Султанът на световете ѝ каза: **„О, Фāтима! Скъпа дъще! Ти си гладна от три дни, но аз съм гладен от четири.“**, но това, че благословените му внуци бяха гладни, много го натъжи.

Хазрети Али излезе да си търси някаква работа и да препечели нещо, с което да нахрани благословените си деца. Когато излезе извън Медӣна, край един кладенец видя един селянин, който се опитваше да напои камилите си. Приближавайки се към него, каза: „О, арабино! Имаш ли нужда от някой, който да ти напои камилите срещу възнаграждение.“ Селянинът отвърна: „Да, имам. И аз такъв човек търсих. Ако искаш, ела да ги напоиш. За всяко изтеглено ведро ще ти дам три фурми.“ Хазрети Али се съгласи и започна да вади вода от кладенеца. Когато изкарваше деветото ведро, въжето се скъса и ведрото падна в кладенеца. Селянинът като видя това, стана гневен от мястото си и удари по лицето Хазрети Али. След това му даде двадесет и четири фурми за изкараните осем ведра. Това разстрои твърде много Хазрети Али. Той протегна ръце към дъното на кладенеца, извади ведрото, сложи го до кладенеца и си отиде.

Селянинът бе зашеметен. Как ли ръката на този човек бе достигнала до дъното на толкова дълбок кладенец?! Или пък този човек принадлежеше към предизвестената религия?“ Обзет от тези мисли, селянинът си каза: „Неговият Пейгамбер е истински. Повярвах в него.“ и се разкая за грозната си постъпка. „Ръцете, вдигнати срещу такъв човек, трябва да бъдат отрязани, костите счупени.“ каза си той и взимайки меча в едната си ръка, го стовари върху китката на другата. И постигна желанието си.

Болката бе голяма, но вече се чувстваше спокоен. Взимайки отрязаната си ръка, отиде в джамията на Пейгамбера ни (Месджид-и Небӣ). Попита сподвижниците за Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Казаха му, че е при дъщеря си. Узна къде се намира дома на Хазрети Фāтима и отиде там.

В това време Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе сложил двамата си внука върху колената си и ги хранеше с донесените фурми.

Селянинът, като се замисляше каква голяма грешка е направил, се разстройваше съвсем много и сълзите се стичаха по бузите му. В такова състо-

яние стигна до къщата на Хазрети Фāтима и почука на вратата. Излезе Султанът на вселената, излъчващ светлина като слънце. Селянинът, още щом го видя, започна да го моли: „Разкайвам се за стореното, простете ми, о, Расӯляллах! Аз повярвах. Вие сте пратеник на Аллāху теāлā.“ Любимият ни Пейгамбер го попита: **„Защо отряза ръката си?“** Селянинът отговори: „Срамувах се да нося тази ръка, която е ударила по благословеното лице повярвал във вас. Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах.“

Океанът на милостта Мухаммед *(алейхисселя̄м)* взе от ръката му отрязаната ръка и изричайки: **„Бисмилля̄хиррахмāниррахӣм“** я прилепи към кървящата му китка. Ръката, с позволението на Всевишния Аллах, си възвърна стария вид. Това бе едно от чудесата на любимия ни Пейгамбер. Всевишният Аллах за всичко има сила. Той е Всесилен, Всемогъщ.

ЕХЛ-И БЕЙТ

Благословените му съпруги

Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, след смъртта на благословената си съпруга Хадӣдже *(радиялл̄аху анхā)*, се ожени за дъщерята на Хазрети Ебӯ Бекр – майка ни Āише *(радияллāху анхā)*. Тогава бе на петдесет и пет години. Всевишният Аллах му повели да я вземе за жена. Живяха заедно осем години до смъртта на любимия ни Пейгамбер.

Останалите му женитби бяха по религиозни и политически причини или от милост и съчувствие. Всички тези жени бяха вдовици, а повечето от тях бяха на преклонна възраст. Пример за това е **женитбата на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* с майка ни Умм-и Хабӣбе *(радияллāху анхā)***.

Когато мъченията на неверниците от Мекка станаха непосилни, част от мюсюлманите се преселиха в Абисиния. Владетелят на Абисиния бе християнин. Задавайки различни въпроси на мюсюлманите, остана възхитен от техните задоволителни отговори и прие исляма. Отнасяше се много добре с тях и им помагаше много. Сред преселилите се в Абисиния бе и Убейдуллах бин Джахш – синът на лелята на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, и неговата съпруга Умм-и Хабӣбе *(радияллāху анхā)*. Убейдуллах ибн Джахш, подведен от свещеници, с надеждата да стане богат, измени на своята религия.[343] В същото време принуждаваше и жена си Умм-и Хабӣбе *(радияллāху анхā)* да се отвърне от исляма и да стане богата. Тя му каза, че е съгласна на бедност и на смърт, но ще си остане вярна на религията на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, и той се разведе с нея. Очакваше тя да умре в бедност и нищета, но в много кратък период от време почина самият той.

[343] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 223; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, III, 89

Умм-и Хабӣбе *(радияллāху анхā)* бе дъщеря на тогавашния вожд на курайшите Ебӯ Суфян. По това време любимият ни Пейгамбер водеше много тежки битки с курайшите, а Ебӯ Суфян се сражаваше с всички сили за унищожаването на исляма.

Султанът на вселената чу за крепката вяра на Умм-и Хабӣбе *(радияллāху анхā)* и за много тежкото ѝ състояние, и написа писмо до негуса със следното искане: **„Ще се оженя за намиращата се там Умм-и Хабӣбе. Извърши бракосъчетанието и я изпрати тук.“** Негусът, който вече бе приел исляма, се отнесе с голямо уважение към писмото на Расӯл *(алейхисселя̄м)*. Покани всички мюсюлмани, намиращи се в страната му, и даде угощение. В седмата година от Хиджра извърши бракосъчетанието и я дари с подаръци. По този начин Умм-и Хабӣбе *(радияллāху анхā)* бе възнаградена за вярата си и тя стана богата. Благодарение на нейния брак, намиращите се в Абисиния (Етиопия) мюсюлмани, се почувстваха по-спокойни. Поради това, че жените в Дженнета ще бъдат до мъжете си, тя бе известена с най-високата степен на Дженнета. Всички земни наслади и блага остават незначителни пред тази вест.

Този брак стана един от мотивите, подготвящи Ебӯ Суфян за приемането му след време на исляма. Този брак показва мъдростта, милосърдието и състраданието на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*.[344]

Вторият пример е **женитбата му с Хафса** *(радияллāху анхā)*.

Дъщерята на Хазрети Омер – Хафса *(радияллāху анхā)* остана вдовица. В третата година от Хиджра Хазрети Омер каза на Хазрети Ебӯ Бекр, след това и на Хазрети Осмāн: „Би ли взел дъщеря ми за жена?“ И двамата казаха, че ще си помислят.

Един ден любимият ни Пейгамбер, в присъствието на тримата и на някои други сподвижници, попита Хазрети Омер: **„О, Омер! Виждам те разтревожен. Каква е причината?“** Както с просто око се вижда цветът на поставено в шише мастило, така и Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* с един поглед разбираше мислите на хората и ако сметнеше за необходимо, питаше. Хазрети Омер отговори: „О, Расӯляллах! Предложих дъщеря си на Ебӯ Бекр и Осмāн, но не я взеха.“ Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* не искаше да натъжи тримата си любими сподвижници и за да ги зарадва каза: **„О, Омер! Не искаш ли да дадеш дъщеря си на по-добър от Ебӯ Бекр и Осмāн?“** Хазрети Омер се учуди много, защото знаеше, че няма по-добри от тях, но отговори: „Искам, о, Пратенико на Аллах!“ Тогава Султанът на вселената му каза: **„О, Омер, дай я на мен!“** По такъв начин Хазрети Хафса стана майка и на Ебӯ Бекр, и на Осмāн *(радияллāху анхум)*, и на всички мюсюлмани, а всички те ста-

[344] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 607; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 258; Хузāӣ, *ет-Тахрӣч*, 184

наха нейни слуги. Ебӯ Бекр, Осмāн и Омер *(радиялл̄аху анхум)* се сближиха още повече и любовта между тях стана още по-силна.[345]

Третият пример е **женитбата му с Джувейрийе *(радиялл̄аху анх̄а)***. В петата или шестата година от Хиджра сред стотиците пленници от племето Бенӣ Мусталик бе и Джувейрийе, дъщерята на вожда на племето Хāрис. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* я купи и я освободи, и когато я взе за жена, сподвижниците от уважение към нея, освободиха всичките си пленници с думите: "Срам ни е да използваме като наложници и прислужници другарите и роднините на майка ни, на жената на Расӯлюллах." Благодарение на този брак бяха освободени стотици пленници. Джувейрийе *(радиялл̄аху анх̄а)* винаги го разказваше и се хвалеше с това. Хазрети Āише казва: „Не съм видяла по-благодетелна жена от нея, която да носи такъв берекет."[346]

Останалите съпруги на Пратеника на Аллах

Хазрети Āише. Втората жена на любимия ни Пейгамбер и дъщеря на Хазрети Ебӯ Бекр Сиддӣк. Майка ни Āише *(радиялл̄аху анх̄а)* бе много умна, учена, целомъдрена и праведна. Отличаваше се с отлична памет и затова сподвижниците научаваха много неща, чрез допитване до нея. Тя бе възхвалена с āйет в Свещения Корāн от Всевишния Аллах. Поради несъвпадението на иджтихāда ѝ с това на Хазрети Али, взе участие заедно със сподвижниците в случката (битката) Джемел срещу Хазрети Али. Когато Али *(радиялл̄аху анх)* падна шехӣд тя много страда за това. Мъката ѝ бе голяма. Хурӯфиите* наговориха много клевети по неин адрес, казваха че не обича Хазрети Али, но благословеният хадӣс: **„Да се обича Али е от вярата."** е предаден от нея и по този начин тя показа своята обич и необходимостта от обичта към него. Хазрети Āише се роди осем години преди Хиджра и почина през 57 година от Хиджра в Медӣна, на шестдесет и пет години.

Севде бинти Зем'а *(радиялл̄аху анх̄а)*. Третата жена на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Заедно със съпруга си прие исляма и се пресели в Абисиния. След завръщането им в Мекка съпругът ѝ почина. Любимият ни Пейгамбер първо се ожени за Хазрети Āише *(радиялл̄аху анх̄а)*, след това за Севде *(радиялл̄аху анх̄а)*. Тя бе приета в дома му в Мекка, а Āише *(радиялл̄аху анх̄а)* в Медӣна. Майка ни Хазрети Севде бе много състрадателна и целомъдрена жена. Почина по време на управлението на Хазрети Омер.[347]

---

[345] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 237; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 83; Ибн Кесӣр, *ел-Бидāйе*, V, 294; Хейсемӣ, *Меджмау'з-Зевāид*, IV, 320

[346] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 277; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, I, 294; Ибн Хабӣб, ел-Мухаббер, 90

[347] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 238; Ибн Хабӣб, ел-Мухаббер, 79

Зейнеб бинти Хузейме *(радияллāху анхā)*. Бе жена на сина на Умейме (лелята на любимия ни Пейгамбер) – Абдуллах бин Джахш *(радияллāху анх)*, който падна шехӣд в битката при Ухуд. Почина осем месеца след като се омъжи за Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Бе много праведна и даваше много милостиня.[348]

Умму Селеме *(радияллāху анхā)*. Името ѝ бе Хинд. Заедно с мъжа си Ебӯ Селеме *(радияллāху анх)* бе сред първите преселили се в Хабаша. Ебӯ Селеме бе брат на Убейдуллах бин Джахш, които бяха синове на лелята на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* - Берра. Хазрети Ебӯ Селеме почина през четвърта година от Хиджра в Медӣна от рана, получена в битката при Ухуд. Умму Селеме *(радияллāху анхā)* не прие желанието за женитба на Хазрети Ебӯ Бекр и Хазрети Омер. Бе удостоена с честта да бъде жена на Султана на вселената. Почина през 59 година от Хиджра, на осемдесет и четири години. Бе последната починала съпруга на Пейгамбера ни *(алейхиссалятӯ весселямӯ)*.[349]

Зейнеб бинти Джахш *(радияллāху анхā)*. Бе дъщеря на лелята на Расӯлюллах и сестра на Абдуллах бин Джахш. Баща ѝ се казваше Берра, но заради това, че не прие исляма бе наречен Джахш. Зейнеб *(радияллāху анхā)* бе сред първите, приели исляма. Първо Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* я бракосъчета за осиновения си син Зейд бин Хāрисе *(радияллāху анх)*, но през третата година от Хиджра се разведоха. Султанът на световете поиска да я вземе за жена. Хазрети Зейнеб, като чу за това, от радост изпълни два рекята намāз и отправи следната ду'ā: „О, Аллах мой! Твоят Пратеник ме иска за жена. Ако си отредил да бъда удостоена с честта да стана негова жена, Ти ме дай на него." Нейната ду'ā бе приета, бе низпослан 37-ия āйет от сӯра „Ахзāб", меāл: **„Когато Зейд се раздели с тази жена, Ние те оженихме за нея.**" Този брак бе сключен пряко от Всевишния Аллах, отделно бракосъчетание от страна на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* не бе извършено. Зейнеб *(радияллāху анхā)* се хвалеше винаги с това и казваше: „Всяка жена бива омъжвана от страна на баща си, а мен ме бракосъчета Всевишният Аллах." По това време бе на тридесет и осем години. Почина през двадесетата година от Хиджра, на петдесет и три години.[350] Много обичаше да раздава милостиня. Бе много сръчна в ръкоделието. Това, което изработваше и всичко, което достигаше до нея, раздаваше на роднини и бедни. Дори, когато халӣф Омер *(радияллāху анх)* даваше по дванадесет хиляди дирхема на всяка една от съпругите на любимия ни Пейгамбер, тя, получавайки своята част, веднага я раздаваше. Тя е първата от съпругите на Султана на вселената, която почина след неговата смърт. Хазрети Āише *(радияллāху анхā)* я възхваляваше много. Благословеният хадӣс: **„От съпругите ми,**

---

[348] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 115
[349] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 96; Ибн Хабӣб, ел-Мухаббер, 85
[350] Хāким, *ел-Мустедрек*, IV, 24

първа ще ме последва най-щедрата.“[351] съобщи, че първа тя ще почине, защото тя раздаваше най-много милостиня. (Френският поет-клеветник Волтер написал пиеса, пълна с измислици и клевети относно брака на Пратеника на Аллāху теāлā със Зейнеб *(радияллāху анхā).* Тази грозна пиеса се харесала на най-големия му враг папата, който го бил отлъчил от църквата и му пратил похвално писмо. Когато халӣфът на мюсюлманите султāн Адбулхамӣд Хāн II чул, че пиесата ще се постави на сцена, давайки ултиматум на Франция и Англия, веднага предотвратил тази низост.)

Сафийе *(радияллāху анхā)***.** Бе дъщеря на Хуйей бин Ахтаб, вожда на юдеите от Хайбер. В Хайбер бе сгодена за един юдей, но се омъжи за много богатия Кенāне бин Хакӣк. При завладяването на Хайбер през седмата година от Хиджра, Сафийе (Сафиййе) бе пленена. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* я освободи, тя прие исляма и бе удостоена с честта да стане негова съпруга. Почина в Медӣна през 50 година от Хиджра.[352]

Меймӯне *(радияллāху анхā)***.** Името ѝ бе Берра, но любимият ни Пейгамбер я нарече Меймӯне. Съпругът на Меймӯне почина по време на поклонението умра, което бе извършено след завземането на Хайбер. След това тя бе удостоена с честта да стане съпруга на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем).* През 53 година от Хиджра се разболя в Мекка. Помоли да я изведат от Мекка, защото Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* ѝ съобщи, че ще умре извън Мекка. Изведоха я и тя умря на мястото, където се бе състояла сватбата ѝ със Султана на вселената.[353]

Мāрийе *(радияллāху анхā)***.** Бе наложница на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, прие исляма и бе удостоена с честта да бъде негова съпруга. Мāрийе бе подарена на Мухаммед *(алейхисселям)* от Мукавкис и затова потеклото ѝ не се знае. Роди му син – Ибрāхим. Бе много тиха, спокойна. Почина през 637 г. (16 г. от Хиджра), в последните години от управлението на халӣф Омер. Погребана е в гробището Бакӣ’.[354]

Райхāне *(радияллāху анхā)***.** Бе наложница на любимия ни Пейгамбер, прие исляма. Бе от юдеите от племето Бенӣ Курайзā. Не е известно точно кога е родена. Почина преди Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* през 631 г. (10 г. от Хиджра) в Медӣна. Погребана е в гробището Бакӣ’.[355]

В един от благословените хадӣси се казва: **„Всичките ми бракове и омъжването на дъщерите ми бяха с позволението на Всевишния Аллах, донесено от Джебрāил** *(алейхисселям)***.“**

---

[351] Бухāрӣ, “Зекят”, 10; Муслим, “Фезāилу’с-Сахāбе”, 101; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 108
[352] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 129; Ибн Хабӣб, ел-Мухаббер, 91
[353] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 140
[354] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 216
[355] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 130

Една от основните причини за многоженството на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе оповестяването на ислямската религия. Преди да бъде низпослано знамението, засягащо покриването на жените, те отиваха при любимия ни Пейгамбер и му задаваха въпроси. Когато отиваше в къщата на някого, идваха и те, сядаха и го слушаха. След като бе низпослано знамението, засягащо покриването на жените и бе забранено на жените да сядат и разговарят с мъжете, спря да ги приема и им заповяда да получат отговори на въпросите си чрез допитване до благословената му съпруга Хазрети Āише. Но въпросите бяха толкова много, че тя не успяваше да отговори на всички. За да улесни това нейно важно дело и за да облекчи бремето ѝ, сключи толкова бракове, колкото бяха необходими за предаването на тези фини познания, отнасящи се до жените. Ако имаше една единствена жена, нямаше да е възможно тя да отговаря на техните въпроси. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* прие товара на многоженството върху плещите си с цел оповестяване на религията на Всевишния Аллах.

Децата му

Любимият ни Пейгамбер имаше седем деца: три момчета и четири момичета. Всички, с изключение на Хазрети Фāтима, починаха преди него. Родът на Султана на вселената продължи чрез нея. Потомците на Хазрети Хусейн се наричат сеййид, а на Хазрети Хасан – шерӣф. Уважението към техните потомци е уважение към Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Това уважение и тази любов към тях ще помогнат на вярващите да отдадат последния си дъх с вяра.

Кāсим. Най-големият син на Мухаммед *(алейхисселяīм)*, затова Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе наричан Ебӯ Кāсим (баща на Кāсим). Роди се в Мекка преди Аллāху теāлā да удостои Мухаммед *(салляллāху алейхи ве селлем)* с пророческата мисия. Неговата майка е Хадӣдже *(радияллāху анхā)*. Почина на седемнадесет месечна възраст.[356]

Зейнеб. Най-голямата дъщеря на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Роди се, когато Мухаммед *(алейхисселяīм)* бе на тридесет години. Омъжи се за Ебӯ Āс бин Рабӣ, син на сестрата на майка ни Хазрети Хадӣдже.[357] В началото той не прие исляма. В битката при Бедр бе пленен, но след това, при условие да изпрати съпругата си в Медӣна, бе освободен. Изпрати я заедно с брат си, но неверниците я върнаха обратно. Тогава Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* изпрати в Мекка Хазрети Зейд ибн Хāрисе, който успя да я отведе в Медӣна. След случката в Худейбийе Ебӯ Āс прие исляма и Хазрети Зейнеб му бе дадена отново.

---

[356] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 16

[357] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 229; Абдурреззāк, *ел-Мусаннеф*, VII, 171; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 31

Почина през осма година от Хиджра, на тридесет и една години. Имаше две деца – Али и Умāме. При завладяването на Мекка синът ѝ Али бе върху камилата на Султана на вселената, седеше зад него. Дъщеря ѝ Умāме впоследствие стана жена на Хазрети Али.[358]

Рукаййе. Втората дъщеря на Пратеника на Аллāху теāлā. Роди се, когато Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе на тридесет и три години. Бе много красива. Сгодена бе за Утбе, сина на Ебӯ Лехеб. След като бе низпослана сӯра „Теббет“, Утбе се разведе с нея преди сватбата. Всевишният Аллах я отреди за жена на Хазрети Осмāн. Два пъти заедно се преселиха в Хабаша. Преди битката при Бедр, когато бе на двадесет и две години, се разболя. На Хазрети Осмāн бе заповядано да не участва в битката, а да остане да се грижи за жена си. Бе погребана в деня, в който новината за победата достигна до Медӣна.[359]

Умму Гулсум. Третата дъщеря на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Тя бе сгодена за другия син на Ебӯ Лехеб – Утейбе, но след като бе низпослана сӯра „Теббет“ той се разведе с нея и наговори обидни думи на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, а той го прокле, казвайки: **„О, Господарю! Изпрати му един от Твоите зверове!“** По пътя за Шам Утейбе бе разкъсан от един лъв. След смъртта на Рукаййе *(радияллāху анхā)*, Всевишният Аллах отреди и Умму Гулсум *(радияллāху анхā)* за жена на Хазрети Осмāн. Почина през деветата година от Хиджра. Любимият ни Пейгамбер извърши погребалната молитва дженāзе и заставайки до гроба ѝ, плака за нея.[360]

Фāтима. Най-малката дъщеря на Расӯлюллах. Бе жена на Хазрети Али и тъща на Хазрети Омер. Когато се омъжи бе на петнадесет години[361], а Али *(радияллāху анх)* бе на двадесет и една. Майка ни Фāтима бе много красива, кожата ѝ бе бяла. Роди се в Мекка, тринадесет години преди Хиджра. Почина през единадесета година от Хиджра, на двадесет и четири години. Имаше трима синове – Хасан, Хусейн и Мухсӣн и две дъщери – Умму Гулсум и Зейнеб *(радияллаху теāлā анхум еджмаӣн)*.[362] Родът на Султана на вселената продължи чрез Фāтима. Зейнеб се омъжи за Абдуллах бин Джа’фер Таййар и му роди две деца – Али и Умму Гулсум. Те се наричат **Шерӣф-и Джа’ферӣ**.

Абдуллах (Таййиб или Тāхир)**.** Последното дете на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* от майка ни Хазрети Хадӣдже. Роди се след като на Расӯлюллах бе съобщено пророчеството и почина като кърмаче. След неговата смърт неверникът Āс бин Вāил започна да обижда любимия ни Пейгамбер, казвайки: „Мухаммед е ебтер“, т.е. родът

---

[358] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 31

[359] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 36

[360] Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, XXXIX, 37

[361] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 22

[362] Ибн Исхāк, *ес-Сӣре*, 231; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 26; Ибн Кесӣр, *ел-Бидāйе*, V, 293

му прекъсна. Всевишният Аллах отговори на този неверник със сӯра „**Кевсер**“.[363]

Ибрāхим. Третият от синовете на любимия ни Пейгамбер *(алейхиссаляту веселям)* и последното от всичките му деца. Син е на Мāрийе, която бе подарена на Пророка от Мукавкис, управителя на Египет. Роди се през осма година от Хиджра и почина на година и половина. По време на болестта му Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* го взимаше на ръце и от благословените му очи се стичаха сълзи. Когато почина имаше слънчево затъмнение и казаха, че причината за това явление е неговата смърт. Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, когато чу това, каза: **„Слънцето и луната са две създания на Всевишния Аллах, показващи Неговото съществуване и единство. Тяхното затъмнение не се случва нито заради смъртта, нито заради живота на някого. Като видите тези явления сещайте се за Аллāху теāля̄.**“ Когато Ибрāхим почина каза: **„О, Ибрāхим! Смъртта ти много ни натъжи. Очите ни плачат, сърцето ни боли, но не можем да кажем нищо, което да огорчи Всевишния Аллах.“**[364]

Семейството му

Членовете на семейството на любимия ни Пейгамбер се наричат **Ехл-и бейт**. Това са благословените му съпруги, дъщеря му Хазрети Фāтима и Хазрети Али, Хасан и Хусейн *(радиялллāху анхум)*, и техните деца, а също така и благородния род Хāшим, към който принадлежи.

Всевишният Аллах в Свещения Корāн казва, меāл: **„Аллāху теāля̄ иска да отмахне от вас всякакви недостатъци и нечистотии, и иска напълно да ви пречисти.“** (сӯра Ахзāб: 33)

Сподвижниците попитаха: „О, Пратенико на Аллах! Кои са Ехл-и бейт?“ В това време пристигна имāм Али (Хазрети Али). Пратеникът на Аллāху теāля̄ го взе под благословеното си наметало. След това дойде Хазрети Фāтима, след нея Хасан и Хусейн *(радиялллāху анхум)*. Взимайки и тях под наметалото си, каза: **„Ето това са членовете на моето семейство.“**[365]

Любовта към членовете на семейството на Султана на вселената помага на хората да предадат душите си като вярващи и да се спасят. Вярващите са длъжни (фарз е) да ги обичат и да ги почитат. Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* казва: **„Моят Ехл-и бейт е като кораба на Нӯх** *(алейхисселя̄м)*. **Които ги последват, ще се спасят, останалите ще бъдат погубени.“**[366]

---

[363] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 16
[364] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, VIII, 212-215
[365] Хāким, *ел-Мустедрек*, II, 451
[366] Хāким, *ел-Мустедрек*, II, 373

Толкова много са достойнствата и съвършенствата на хората от дома на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем),* че е невъзможно да се изброят. Езикът е безсилен да опише техните благородни качества и да ги възхвали. Тяхната възвишеност, тяхното величие може да се разбере само чрез знаменията (свещените āйети).

Имāм Шāфиӣ съобщава това по най-хубав начин, казвайки: „О, Ехл-и бейт-и Расӯл! Всевишният Аллах в Свещения Корāн повелява да ви обичаме. Това, че не се приема молитвата намāз на онези, които не са отправили ду'ā за вас по време на намāз, показва вашето благородство и величие. Вашето достойнство е толкова голямо, че Всевишният Аллах ви приветства в Свещения Корāн."

Хазрети Енес казва: „Попитаха Пратеника на Аллāху теāлӯ: „Кого най-много обичате от Ехл-и бейт?" Отговори им: **„Хасан и Хусейн."**[367]

Ебӯ Хурайра *(радияллāху анх)* казва: „Бях при Пратеника на Аллāху теāлӯ. Дойде Хасан. Каза: **„О, Господарю! Аз го обичам и Ти Го обичай. Обичай и тези, които го обичат."** Друг път пък каза: **„Хасан и Хусейн са моите благовония на земята."**

Любимият ни Пейгамбер казва: **„След мен ви оставям две неща. Ако се придържате към тях, няма да се отклоните от правия път. Първото е по-голямо от второто. Първото е Книгата на Аллāху теāлӯ – Свещения Корāн – здраво въже, простиращо се от земята до небето. Второто нещо са членовете на моето семейство** (Ехл-и бейт). **Тези две неща са взаимосвързани. Който не ги следва, ще се отдели от моя път."**[368]

Веднъж Хасан и Хусейн *(радияллāху анхум)* се разболяха. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза на Хазрети Али и Хазрети Фāтима да дадат някакъв обет за тях. Хазрети Али и майка ни Хазрети Фāтима, и наложницата им Фидда се обрекоха да говеят три дни. Двете благоухания на Дженнета оздравяха, обаче в къщата им нямаше нищо за ядене. Хазрети Али взе на заем от един юдей три крини ечемик и тримата изразиха намерение да говеят. Хазрети Фāтима смля едната крина от ечемика и опече пет питки (заедно с децата бяха пет души). Когато настъпи времето за разговяване майка ни Хазрети Фāтима сложи по една питка пред всеки, но в този момент дойде един беден, нуждаещ се човек и каза: „О, хора на дома на Пратеника на Аллāху теāлӯ! Аз съм един беден мюсюлманин. Всевишният Аллах да ви възнагради с благата на Дженнета, дайте ми нещо за ядене!" Дадоха му питките си, а самите те разговяха с вода. На другия ден пак възнамериха да говеят. Слугинята смля още една крина ечемик и опече отново пет питки. Когато се приготвяха за разговяването (ифтāра), дойде едно сираче. И петимата дадоха питките си и зарадваха сирачето. Самите те разговяха с вода. На другия ден пак възнамериха да говеят. От последната крина ечемик опекоха отново пет питки и ги поставиха пред себе си. Когато нас-

---

[367] Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк,* XI, 153
[368] Тирмизӣ, "Менāкиб", 32; Ибн Ебӣ Шейбе, *ел-Мусаннеф,* VI, 309

тъпи времето за разговяване, дойде един пленник и каза: „Гладен съм от три дни. Завързаха ме и не ми дадоха да ям нищо. В името на Аллāху теāлā, съжалете ме!“ И петимата му дадоха питките си и отново разговяха с вода. Тогава бяха низпослани следните āйети, меāл:

„Те изпълниха обета. Страхуват се от Деня (на Къяॅмет)**, злото на който се разпростира навсякъде. И** (за да спечелят задоволството на Аллāху теāлā) **дадоха храна – въпреки че** (и те имат нужда от нея) **и те я искат – на бедни, сираци и пленници, и казаха: „Храним ви в името на Аллāху теāлā. Не искаме от вас нито отплата, нито признателност.” Затова Дженāб-и Хак** (Аллāху теāлā) **им даде да пият от чиста напитка.“** (сӯра: 7-9, 21)

От Ебӯ Хурайра *(радиаллāху анх)* се предава, че Пратеникът на Аллāху теāлā *(саллаллāху алейхи ве селлем)* е казал: **„Добрите сред вас са онези, които след мен правят добро на членовете на моето семейство.“**

От Хазрети Али се предава, че Пейгамберът ни *(алейхиссалāту вессе-лāм)* е казал: **„В Деня Къяॅмет ще се застъпя за онези, които правят добро на членовете на моето семейство** (Ехл-и бейт)**.“**, **„От Моста Сърāт, без да им се подхлъзнат краката, ще минат онези, които обичат много членовете на моето семейство** (Ехл-и бейт) **и моите сподвижници** (Есхāб)**.“**

В един хадӣс, сведен от имāм Раббāнӣ, се казва: **„Който обича Али, несъмнено ще е обичал мен. Който се отнася враждебно към него, несъмнено ще се е отнесъл враждебно към мен. Който го огорчи, несъмнено ще е огорчил мен. Който огорчи мен, несъмнено ще е огорчил Всевишния Аллах.“**

Пратеникът на Аллāху теāлā *(саллаллāху алейхи ве селлем)* казва: **„Всевишният Аллах ми повели да обичам четирима и ми съобщи, че и Самият Той ги обича.“** Когато го попитаха: „Бихте ли ни казали кои са те?“, отвърна: **„Али е от тях, Али е от тях, Али е от тях, Ебӯ Зерр, Микдāд и Селмāн.“**

В един от благословените хадӣси се казва: **„За оскърбилите ме заради семейството ми, ще има сурово наказание.“**

В друг благословен хадӣс се казва: **„Фāтима е част от мен. Който огорчи нея, ще огорчи и мен.“**

Ебӯ Хурайра *(радиаллāху анх)* казва: „Пратеникът на Аллāху теāлā каза на Али: **„Фāтима ми е по-любима от теб, но ти си ми по-ценен от нея.“**

В друг благословен хадӣс се казва: **„Затова, че съм ви донесъл ислямската религия, не искам нищо в замяна. Искам само да обичате членовете на моето семейство** (Ехл-и бейт)**.“**[369]

Ислямските учени съобщават, че за да предаде един човек душата си като вярващ, е нужно да обича членовете на семейството на любимия ни

[369] Хейсемӣ, *Меджмау’з-Зевāид*, IX, 100; Ибн Асāкир, Тāрӣху Димашк, XXXXII, 125

Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)*, защото в тях се съдържат частици от него. Всеки мюсюлманин е длъжен да ги цени и да ги уважава.

Великият ислямски учен имāм Раббāнӣ *(рахметуллāхи алейх)* казва: „Баща ми беше голям учен във всички науки. Винаги ни съветваше и ни насърчаваше да обичаме членовете на семейството на Пратеника на Аллāху теāлӣ *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Казваше: „Тази любов ще помогне на човека да отдаде последния си дъх с вяра." В последните му мигове бях до него. Когато съзнанието му отслабна, му напомних тези съвети и го попитах как му действа тази любов. Дори и в това състояние успя да ми каже: „Плувам в океана на любовта на Ехл-и бейт." Веднага прославих Всевишния Аллах." Любовта към членовете на семейството на Пратеника на Аллāху теāлӣ *(салляллāху алейхи ве селлем)* е капиталът на Ехл-и суннет. Този капитал ще донесе всички печалби за Āхирета.

Ехл-и бейт се разделя на три групи. Към първата група спадат роднините на Пратеника на Аллāху теāлӣ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, например лелите му. Към втората – благословените му жени. Към третата – слугините, вършещи къщната работа. Вършещите работата извън дома, четящият призива за намāз (езāн) Билял, и Селмāн, и Сухейб *(радияллāху анхум)* също се хранеха в дома на любимия ни Пейгамбер.

Хазрети Фāтима и нейните потомци до Къямета се отнасят към Ехл-и бейт. Трябва да се обичат, дори да са непокорни. Да се уважават, да им се окаже морална и материална помощ. Тази любов ще помогне на мюсюлманина да предаде душата си като вярващ. (В сирийския град Хама имаше съдилище за сейййидите и децата, родени от този благословен род се регистрираха в присъствието на двама свидетели, но впоследствие то бе премахнато от верния приятел на англичаните Мустафā Решӣд Паша.)

Сподвижниците на Пратеника на Аллāху теāлӣ

Това са другарите на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Всеки един мюсюлманин – мъж или жена, дете или възрастен – който е видял, дори и само за малко, поне веднъж Пратеника на Аллāху теāлӣ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, всеки незрящ човек, който е разговарял веднъж с него и е умрял като вярващ се нарича **„сāхиб"** или **„сахāбӣ"**. Тяхното множество се нарича **„есхāб"** или **„сахāбе"** или **“сахб“**.

Човек, който е неверник, когато вижда Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, но след смъртта му приема исляма, или, който го вижда като мюсюлманин, но впоследствие се отвръща от исляма, не може да бъде сподвижник. Но онзи, който го вижда като мюсюлманин, след това се отвръща от религията и след смъртта му отново приема исляма също става сподвижник. Тъй като любимият ни Пейгамбер е пратеник и на джиновете, то и джиновете могат да бъдат сподвижници.

Сподвижниците са най-големите авторитети по религиозните въпроси, защото научиха Свещения Корāн от самия Пейгамбер *(салляллāху алейхи ве селлем)* и предадоха тези свои знания на хората след тях. Онова, което се знае за делата и думите на Султана на вселената, се опира на предаденото от тях. Те станаха свидетели на предадените от тях знания.

А предаденото от тях съставя основата на благословените хадӣси. Единодушието на ислямските учени (иджмā*) бе най-съвършено и пълно в епохата на сподвижниците. Всеки един от сподвижниците е учен муджтехид, всяка тяхна дума е доказателство в исляма. Те превъзхождат муджтехидите след тях.

Ислямските учени са разделили сподвижниците на три групи по отношение на тяхната висопоставеност:

1. Мухāджири: Това са преселилите се от Мекка и от други места в Медӣна, преди превземането на Мекка. Те оставиха своето имущество, близките си и родината си заради исляма. Някои от тях дойдоха като мюсюлмани, а други приеха исляма, пристигайки в Медӣна и заставайки пред Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Един от тях бе Амр бин Āс *(радияллāху анх)*.

2. Енсāри: Това са мюсюлманите от Медӣна или от околностите му, а също така и от двете племена Евс и Хазрадж. Те дадоха дума, че ще помагат по всякакъв начин на Султана на световете и преселилите се от Медӣна мюсюлмани, че ще жертват живота си и богатството си за разпространението на религията, и удържаха на думата си.

3. Други сподвижници: Приелите исляма по време на превземането на Мекка и след това. Те не могат да се нарекат мухāджири и енсāри, а само сподвижници.

Най-високопоставените сред сподвижниците са четиримата халӣфи на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* – **Хазрети Ебӯ Бекр**, **Хазрети Омер**, **Хазрети Османн** и **Хазрети Али**. След тях са останалите шест души от десетимата благовестени с Дженнета приживе – Талха, Зубейр бин Аввāм, Абдуррахмāн бин Авф, Саад бин Ебӯ Ваккāс, Са'ӣд бин Зейд, Ебӯ Убейде бин Джеррāх *(радияллāху анхум)*, също така и внуците на любимия ни Пейгамбер – Хасан и Хусейн *(радияллāху анхум)*. След тях са първите четиридесет души, приели исляма. След тях – триста и тринадесетте сподвижници, участвали в битката при Бедр. След тях – седемстотинте храбреци от битката при Ухуд. След тях – хиляда и четиристотинте сподвижника, дали клетва под дървото през шестата година от Хиджра, наречена **„Клетвата под дървото“**.[370]

Броят на сподвижниците по време на превземането на Мекка бе около десет хиляди, по време на похода към Тебӯк – седемдесет хиляди, по време на прощалния хадж – деветдесет хиляди, по времето на смъртта на Прате-

[370] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 59; II, 101, 120; Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 315; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, I, 279; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 97

ника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* – повече от сто двадесет и четири хиляди. Има и други предания по въпроса за броя на сподвижниците.

Последните починали сподвижници са следните: Абдуллах бин Евфā – почина в Кӯфа през 705 г. (86 г. от Хиджра), Абдуллах бин Йеср – почина в Шам през 706 г. (88 г. от Хиджра), Сехл бин Саад – почина в Медӣна на сто годишна възраст през 709 г. (91 г. от Хиджра), Енес бин Мāлик – почина в Басра през 711 г. (93 г. от Хиджра), Ебӯ Туфейл Āмир бин Вāсиле – почина в Мекка през 718 г. (100 г. от Хиджра).

Сподвижниците останаха верни на дадената дума и след смъртта на любимия ни Пейгамбер. По време на управлението на четиримата халӣфи те, напускайки родните си места, се разпръснаха по целия свят. Повечето от тях не се завърнаха обратно никога. Много от тях, оставайки по тези места до края на живота си, се сражаваха в името на Аллāху теāлā и разпространяваха исляма. По този начин за кратко време бяха превзети много държави. В превзетите страни ислямът се разпространи много бързо.

Всички сподвижници бяха справедливи. Всички те участваха в оповестяването на исляма и събирането на Свещения Корāн. Благословените хадӣси на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* бяха предадени от тях.

(Множество книги са написани, разкриващи техните добродетели, достойнства, примерните им жития, заслугите им за разпространяването на религията и имената на всеки един от тях. Книгата **“Есхāб-и кирāм”**, разпространявана от **Хакӣкат Китāбеви,** е много ценна.)

След пейгамберите и най-високопоставените мелāикета, те са най-достойните от всички създания. Името на всеки един от тях трябва да се произнася с уважение.

Всеки от тях е по-високопоставен от който и да е член на тази общност. Всеки повярвал в Мухаммед *(алейхисселāм),* без значение на цвят, потекло, род или местожителство, се нарича негов уммет (общност).

Меāлите на āйетите, разкриващи техните достойнства, са:

„Вие сте най-добрата общност.“ (сӯра Āл-и Имрāн:110)

„Аллāху теāлā е доволен от първите от мухāджирите и енсāрите, и онези, които ги следват. Те също са доволни от Аллāху теāлā. Той приготви за тях Дженнети. Дженнети, под чиито дървета реки текат. Там ще останат вечно.“ (сӯра Тевбе:100)

„Мухаммед *(алейхисселāм)* **е Пратеника на Аллāху теāлā. А онези, които са заедно с него** (т.е. сподвижниците)**, са силни към неверниците и милостиви помежду си. Виждаш ги много пъти в рукӯ и суджӯд. Искат от Аллāху теāлā да даде на хората всяко добро и превъзходство** (в земния и отвъдния живот)**. Пожелават Ридвāн, т.е. доволството на Аллāху теāлā. По лицата им проличава, че правят много суджӯд. Техните състояния и достойнства бяха посочени в Теврāт** (и Инджӣл)**. Както се съобщава в**

Инджӣл (Евангелието)**, те приличат на посев. Както той подава тънък филиз и дебелее, расте, така и те, въпреки че бяха малобройни и слаби, се разпространиха наоколо за кратко време. Изпълниха всичко наоколо със сиянието на вярата. Както всички виждат състоянието на филиза и казвайки: "Как за кратко време израстна!" се чудят, така и тяхното състояние и слава се разпространи из света, и свидетелите се зачудиха и неверниците се ядосаха."** (сӯра Фетих:29)

И Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, в своите хадӣси разкрива величието и възвишеността на своите сподвижници, казвайки:

„Не злословете по адрес на моите сподвижници! Ако един сред онези, които дойдат след моите сподвижници, даде като милостиня (садака) **злато, колкото планината Ухуд, не ще може да получи севāба или дори половината севāб на един от Есхāба** (сподвижниците) **ми, дал шепа ечемик."**[371]

„Моите сподвижници са като звездите на небето. Ако последвате, който и да е от тях, ще намерите напътствието."

„Въздържайте се от вражда към моите сподвижници. Бойте се от Аллах! Онзи, който ги обича, ги обича заради мен. Враждата към тях е вражда към мен. Който ги оскърбява, оскърбява и мен. А който оскърбява мен, несъмнено оскърбява Всевишния Аллах."

„Най-добрите от моята умма са онези, които живеят по мое време. След това тези, които ги последват, и след това тези, които последват и тях. Огънят на Джехеннема не ще изгори онези, които са ме видели и онези, които са видели тези, които са ме видели."[372]

Тези свещени āйети и благословени хадӣси показват ясно и открито достойнствата и съвършенствата на сподвижниците.

СУННЕТ-И ЗЕВĀИДИТЕ НА ПРАТЕНИКА НА АЛЛĀХУ ТЕĀЛӮ

Брадата и косата на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*

Попитаха Енес бин Мāлик *(радияллāху анх)*:

- Каква беше благословената коса на Расӯлюллах?

Хазрети Енес отговори:

- Не беше много къдрава, не беше и много права. Беше нещо средно между двете. Дължината ѝ беше между ушите и раменете.[373]

---

[371] Бухāрӣ, "Фезāилу'с-Сахāбе", 5; Ебӯ Дāвӯд, "Сунне", 11; Тирмизӣ, "Менāкиб", 70; Ибн Мāдже, "Мукаддиме", 31; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 11; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 116

[372] Бухāрӣ, "Рикāк", 7; Муслим, "Фезāилу'с-Сахāбе", 319; Несāӣ, "Ӣмāн", 29; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 438

[373] Бухāрӣ, "Либāс", 68; Ебӯ Дāвӯд, "Тереджджул", 9; Тирмизӣ, "*Шемāил-и Шерӣф*", 31

Ибн Аббāс *(радияллāху анх)* разказва: „Султанът на вселената пускаше благословената си коса над челото. Впоследствие започна да я разделя на път.“

Ислямските учени казват: „Разделянето на косата на път е от суннета (сунна) на любимия ни Пейгамбер, защото започна да прави така впоследствие. Джāиз е и пускането над челото, и разделянето на път, но разделянето на път е за предпочитане.“

Майка ни Хазрети Āише разказва: „Косата на Пейгамбера ни стигаше над джумме и под вафра .“[374] (Джумме е косата, стигаща до раменете, а вафра – косата, стигаща до месестата част на ухото.) От думите на майка ни Āише *(радияллāху анхā)* се разбира, че косата на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* била толкова дълга, че била под месестата част на ушите, но не достигала до раменете му.

Кāди Иāд *(рахметуллāхи алейх)* обяснява: „Знанията от споменатите предания могат да се обобщят по следния начин: косата отстрани на главата, откъм благословените му уши, стигаше до месестата част на ушите, а в задната част на главата стигаше до раменете.“

Пак от него се предава: „В някои от преданията се казва, че косата му е стигала до ушите, а в други – до раменете. Това означава, че в един период от време дължината е била една, а в друг период – друга. Преданията са правилни и точни. Пратеникът на Аллāху теāлā понякога оставял благословената си коса дълга, тя стигала чак до раменете му, а понякога я подстригвал до средата или до месестата част на благословените си уши.“

Умму Хāнӣ *(радияллāху анхā)* казва: „Веднъж Султанът на световете беше дошъл у нас. Косата му беше разделена на четири части.“[375]

Ако трябва да се обобщи, косата и брадата на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* не бе нито много къдрава, нито много права, бе вълниста по рождение. Благословената му коса бе дълга. Първоначално си оставяше перчем, но после започна да я разделя на път. Понякога я оставяше дълга, понякога я подстригваше.

Обръсването на косата или оставянето на дълга коса и разделянето ѝ на път е суннет (сунна) за мъжете. Трябва да се постъпва съобразно традициите и времето. Навиването на косата и правенето на плитки е мекрӯх*.

За благословената брада на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* Енес бин Мāлик *(радияллāху анх)* казва: „По благословената брада на Пратеника на Аллāху теāлā имаше много малко бели косми. Белите косми по косата и по брадата му не бяха повече от седемнадесет или осемнадесет на брой.“

Един ден Хазрети Ебӯ Бекр Сиддӣк каза:

---

374 Ебӯ Дāвӯд, “Тереджджул”, 9; Тирмизӣ, “Либāс”, 21; Ибн Мāдже, “Либāс”, 36; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 118; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 428

375 Тирмизӣ, “Либāс”, 39; Ибн Мāдже, “Либāс”, 36; Тирмизӣ, *“Шемāил-и Шерӣф”*, 59; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу’л-Ледӯнниййе*, 279

- Побеляхте, о, Расӯляллах!

Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* му каза:

- „Хӯд“, „Вāки'а“, „Мурселāт“, “Амме йетесāелӯне” и “Изе'ш-шемси куввирет” („Небе“ и „Теквӣр“) ме накараха да побелея.“ [376]

В тези сӯри се споменава много за състоянията в Дженнета и Джехеннема. Любимият ни Пейгамбер побеля от мислене и тревожене за общността си.

Амр бин Шуайб казва: „Пратеникът на Аллах оформяше и скъсяваше благословената си брада.“

В благословен хадӣс сведен от имāм Тирмизӣ се казва: **„Не е от нас онзи, който не скъсява мустаците си.“**[377]

В друг благословен хадӣс се казва: **„Брадата си оставете дълга, а мустаците – много къси.“**[378]

Ибн Абдулхакӣм казва: „Мустаците трябва да се подстригват много късо, а брадата не трябва да се подстригва. Да се подстригва много късо не означава да се обръсне.“

Имāм Невевӣ обяснява: „Правилното при подстригването на мустаците е да се подстригват така, че да се виждат контурите на устните.“

Учените съобщават, че подстригването на горната част на мустаците и удължаването на краищата им е мекрӯх.

Ибн Омер *(радияллāху анх)* казва: „Разказаха на Пратеника на Аллāху теāлӯ за огнепоклонниците. Той каза: **„Те удължават краищата на мустаците си и бръснат брадата си. В такъв случай вие се разграничавайте от тях.“**[379]

Когато Ебӯ Умāме *(радияллāху анх)* каза на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*: „О, Пратенико на Аллах! Хората на Писанието подстригват брадата си, а мустаците си удължават.“, той *(салляллāху алейхи ве селлем)* отвърна: **„Вие подстригвайте краищата на мустаците си и удължавайте брадата си.“**

Ислямските учени съобщават, че скъсяването на мустаците колкото дължината на веждите е суннет (сунна). Също така е суннет пускането на брада, дълга колкото една шепа (в това число се смята и брадичката), и подстригването на по-дългата от нея. Оставянето на къса брада с намерението да се подчини на сунната е бид'ат*. Харāм е. Обръсването на брадата с цел разпространяване и оповестяване на религията, осигуряване на средства за прехрана и възпрепятстване на появата на фитне* (раздор) е джāиз и необходимо. Това са оправдателни причини и не са неподчинение

---

[376] Тирмизӣ, “Тефсӣрул-Кур'āн”, 56; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 435; Тирмизӣ, “Шемāил-и Шерӣф”, 74

[377] Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе,* 280

[378] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 449; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе,* 280

[379] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 439; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе,* 281

или изоставяне на сунната, но не са оправдателни причини за извършването на бид'ат (нововъведение).

Ляганeто и спането на Пратеника на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*

Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, когато лягаше в постелята си, лягаше на дясната си страна, слагаше дясната си длан под дясната си буза и отправяше следната ду'ā:

„О, Аллах мой! Отдадох се на Теб, обърнах лицето си към Теб, поверих делата си на Теб, опрях гърба си на Теб. Страхувам се от Твоето наказание и се надявам на Твоята милост. Няма на какво друго да разчитаме като убежище, освен на Твоята милост, няма от какво друго да се пазим, освен от Твоето наказание!

Може да се търси закрила само при Твоята милост и само с нея може да се постигне спасение.

Аз повярвах в Твоята Книга, която Ти низпосла, и в Твоя Пророк, когото Ти изпрати.

О, Господарю мой! С Твоето име легнах. Ако вземеш душата ми, бъди милостив към нея! Ако я върнеш, закриляй я така, както закриляш праведните Си раби.

О, Аллах мой! С Твоето име ще умра и с Твоето име ще възкръсна. Хамд на Аллах, Който ни храни, пои, обезпечава всички наши нужди и ни предпазва. Колко много са хората, чиито нужди няма кой да обезпечи и няма кой да ги предпази. О, Аллах мой! Пази ме от Твоето наказание в Деня, в който ще събереш Твоите раби пред Себе Си!“

Когато се събуждаше казваше:

„Хамд на Аллах, Който ни съживява след като ни е умъртвил. При Него ще е и завръщането ни в Деня Къя̄мет.“[380]

Когато влизаше в постелята си, отправяше следната ду'ā:

„О, Аллах мой, Повелителю на небесата и на земята, Повелителю на всяко нещо, Който разцепва семето и зрънцето, Който низпосла Теврāт, Инджӣл и Корāн! Търся закрила при Теб от злото на всеки злодеятел, защото Ти ги държиш за перчема!

О, Аллах мой! Ти Си Изначалният, няма нищо, което да е преди Теб! Ти Си Безкрайният, няма нищо, което да е след Теб! Ти си Явният, няма нищо освен Теб!“

Когато се събуждаше отправяше следната ду'ā: **„Няма друг бог, освен Теб! Пречист си! О, Аллах мой! Желая да опростиш греховете ми и ме дариш с милостта Си.**

[380] Тирмизӣ, *"Шемāил-и Шерӣф"*, 281

О, Аллах мой! Увеличи знанието ми! Не отклонявай сърцето ми, когато Си ми показал правия път. Дари ме с милостта Си, защото Ти Си най-опрощаващия.“

Берā бин Āзиб *(радияллāху анх)* разказва: „Пратеникът на Аллāху теāлā ми каза: **„Преди да си легнеш, извърши частично умиване като за намāз. След това легни на дясната си страна и изречи:** “Отдадох се на Теб, обърнах лицето си към Теб, поверих делата си на Теб, опрях гърба си на Теб. Страхувам се от Твоето наказание и се надявам на Твоята милост. Няма на какво друго да разчитаме като убежище, освен на Твоята милост, няма от какво друго да се пазим, освен от Твоето наказание! Може да се търси закрила само при Твоята милост и само с нея може да се постигне спасение. Аз повярвах в Твоята Книга, която Ти низпосла, и в Твоя Пейгамбер, когото Ти изпрати.“

Ако умреш през онази нощ, ще умреш с вродената си природа (ще умреш като мюсюлманин). **Който произнесе това и умре през онази нощ, ще умре с вродената си природа** (т.е. като мюсюлманин)**.“**

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* казва: **„Когато някой от вас през нощта стане от постелята си, преди да легне отново, да я изтупа леко три пъти, защото не се знае какво е станало след него, какви неща са дошли и заели място там.**

Когато поиска да легне, да легне на дясната си страна и да изрече: „О, Аллах мой! Пречист си! О, Аллах мой, с Твоето име си слагам едната страна (т.е. лягам) и с Твоето име я вдигам. Ако вземеш душата ми, дари я с милостта и опрощението Си! Ако я върнеш отново, закриляй я така, както закриляш праведните Си раби!“

Когато се събуди, да каже: „Хамд на Аллах, Който даде здраве на тялото ми, възвърна ми душата и ми позволи да Го споменавам (зикр).“

Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем),* срещайки излегнал се по корем мъж, му каза: **„Ето това е лягане, което никак не е любимо на Аллāху теāлā.“**

Шерӣд бин Сувейд *(радияллāху анх)* разказва: „Пейгамберът ни видя един излегнал се по корем спящ човек, докосна го с върха на крака си и каза: **„Да се спи по този начин е най-нелюбимо на великия Аллах.“**

Спящият човек бе Абдуллах бин Тахфе от Есхāб-и суффе. Той разказва: „Когато една утрин се бях излегнал по корем в джамията, някой ме докосна с крак и попита:

- Кой е този?

- Аз съм Абдуллах бин Тахфе. – отговорих аз.

И какво да видя? Султанът на вселената стои пред мен.

Каза ми:

- Да се спи по този начин е най-нелюбимо на великия Аллах.”[381]

---

[381] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 262; V, 426

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* винаги бе с абдест. След отиване по нужда винаги извършваше частично умиване.

Начинът му на сядане

Ханзала бин Хизйам *(радияллāху анх)* казва, че е отишъл при Пейгамбера ни и го видял да седи по начин, който ние днес наричаме "сядане по турски".

Джāбир бин Семӯра *(радияллāху анх)* предава, че след изпълнение на утринния намāз до изгрева на слънцето Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* е седял "по турски".

Любимият ни Пейгамбер никога не протягаше краката си срещу намиращите се пред него.

Шерӣд бин Сувейд *(радияллāху анх)* разказва: „Султанът на вселената се беше отбил у нас. В това време, аз седях, поставил лявата си ръка зад гърба си и облегнат на половината си длан. Пратеникът на Аллāху теāлā ми каза: **„Ти като тези, които са сполетени от гняв ли сядаш?!"** (като юдеите)

Кайле бинти Махраме *(радияллāху анхā)* разказва: „Видях Пейгамбера ни да седи със смирение, обгърнал с ръце свитите към корема си колена."[382]

Когато сядаше да се храни, сядаше съвсем обикновено. Хранеше се, сядайки на земята, и казваше: **„Сядам като всеки един раб и се храня като всеки един раб. Аз съм само един раб. Не е от мен онзи, който се отвръща от моята сунна."**[383]

Веднъж, когато любимият ни Пейгамбер се хранеше, облягайки се, при него дойде Джебрāил *(алейхисселям̄)* и му каза: „О, Мухаммед! Значи, ти се храниш като кралете?!" Като чу това, Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* веднага седна на земята.[384]

Един ден при Мухаммед *(алейхисселям̄)* дойде едно меляике заедно с Джебрāил *(алейхисселям̄)*. То му каза: „Вашият Господ ви поздравява и ви оставя да изберете между Пейгамбер-владетел и Пейгамбер-раб." Джебрāил *(алейхисселям̄)* му направи знак да покаже смирение и Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* отговори: **„Да бъда Пейгамбер-раб."** След този ден Пейгамберът ни *(алейхиссалям̄ту весселям̄)* никога не се храни на крак или облягайки се на нещо.

---

[382] Бухāрӣ, "Исти'зāн", 34; Ебӯ Дāвӯд, "Едеб", 25; Хейсемӣ, *Меджмау'з-Зевāид*, V, 423
[383] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 381
[384] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 380

Начинът му на хранене

Ебӯ Джухайфе *(радияллāху анх)* разказва: „Султанът на вселената каза: **„Аз не се храня облегнат.“**[385]

Начините на облягане са три: облягане на една страна, сядане по турски, облягане на едната ръка и хранене с другата. Третият начин на облягане се порицава.

Когато се хранеше използваше трите си пръста – показалеца и двата съседни на него.

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* казва:

„Благодатта на яденето е в извършването на умиване (абдест)**, на миенето на ръцете, преди и след ядене.“**[386]

„Който заспи без да премахне миризмата на месо и масло от ръцете си, да не обвинява никого, ако му се случи нещо.“

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* имаше една каравана (меден съд), наречена гарра. След изпълнението на намāза кушлук носеха тази каравана, пълна със серид (тирид – ястие от надробени парченца хляб и много месо), и я поставяха в средата. Веднъж, когато мюсюлманите се събраха около караваната, един бедуин видя Пейгамбера ни да сяда на колене, не се сдържа и каза: „Що за сядане е това?!“ Расӯлюллах *(алейхиссаляту весселям)* отвърна: **„Несъмнено, Аллах ме стори щедър раб, а не насилник и инат. Хайде, започнете да ядете отстрани и недейте да ядете от средата! Благодатта на яденето е в средата! Когато някой от вас иска да яде, да не яде откъм средата, а да яде откъм края, защото благодатта се спуска в средата му.“**

Омер бин Ебӯ Селеме *(радияллāху анх)* разказва: „Аз бях момче, което се намираше под възпитанието на Султана на световете. Когато се хранех, ръката ми се движеше в блюдото. Султанът на вселената ми каза: **„О, синко! Произнеси Бесмеле, яж с дясната си ръка и се храни от своята страна!“** Това стана постоянният ми начин на хранене.“[387]

Любимият ни Пейгамбер казва: **„Когато прислужникът на някого приготви ядене за него и му го поднесе, да го накара да седне и да яде заедно с него, защото той** (прислужникът) **е понесъл горещината и дима по време на готвене. Ако отбягва да го направи, или ако яденето е малко, да сложи в ръката му няколко залъка.“**

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* не подценяваше нито едно ядене. Ако желаеше, го изяждаше, ако не желаеше, го оставяше и мълчеше. Зачиташе и най-малкото благо. Не хвалеше храната, която му харесваше, нито пък критикуваше онази, която не му се нравеше.

---

[385] Тирмизӣ, *Шемāил-и Шерӣф*, 164; Кāдӣ Ийāд, *Шифā-и Шерӣф,* 86

[386] Тирмизӣ, “Ет’име”, 39

[387] Тирмизӣ, *Шемāил-и Шерӣф*, 204

След поставянето на яденето в средата, Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* отправяше следната ду'ā: **„Аллāхумме бāрик ленā фимā резактенā векънā азāбеннāр. Бисмиллях!"** и започваше да яде.

Майка ни Хазрети Āише *(радияллāху анхā)* разказва: „Султанът на вселената каза: **"Когато някой от вас пожелае да яде, да изрече „Бисмиллях", да спомене името на великия Аллах. Ако забрави да спомене това преди ядене, да каже: „Започвам с името на Аллах и в началото и в края."**

От Умеййе бин Махшӣ *(радияллāху анх)* се предава, че един човек се хранел без да изрече бесмеле и Пейгамберът ни *(алейхиссаляту весселям)* го наблюдавал. Когато отнасял последната хапка към устата си, човекът казал: **„Започвам с името на Аллах в началото и в края."** Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* се засмял и казал: **„Шейтāнът продължаваше да се храни с него. Когато човекът спомена името на великия Аллах, шейтāнът повърна, не оставяйки нищо в стомаха си."**

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, когато се обуваше, когато се сресваше, при извършване на частично и пълно умиване обичаше да започва винаги отдясно, когато взимаше нещо, го вземаше с дясната си ръка, когато даваше – даваше с дясната си ръка.[388]

„Когато някой от вас се обува, нека започне с десния крак, а когато се събува – с левия, така че десният да бъде пръв при обуването и последен при събуването!"

От Абдуллах бин Омер *(радияллāху анх)* се предава, че Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* е казал: **„Когато някой от вас ще се храни, нека се храни с дясната си ръка. Когато ще пие, нека пие също с дясната си ръка, защото шейтāнът се храни с лявата си ръка и пие с лявата си ръка."**[389]

От бащата на Селеме бин Еквā се предава: „Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)*, като видя един мъж от племето Ешджа, когото наричаха Бушр бин Раиюл'ир, да се храни с лявата си ръка, му каза: **„Яж с дясната си ръка!"** Мъжът излъга, като каза: „Не мога да ям с дясната, нямам сили!" Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Да не ти достигат силите! Само високомерието и гордостта му го възпират да яде с дясната си ръка."** След това мъжът повече не можа да си вдигне ръката до устата."[390]

Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* казва: **„Аллах, Който е Азӣз и Джелӣл, несъмнено е доволен от раба, отправящ Му хамд след ядене и пиене."**

---

388 Бухāрӣ, *"Вузу"*, 41

389 Муслим, "Ешрибе", 142; Ебӯ Дāвӯд, "Ет'име", 20; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 8, 33; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 43

390 Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 45

Ебӯ Са'ӣд'ул'Худрӣ *(радияллāху анх)* разказва: „След храна Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* отправяше следната ду'ā:

„Елхамду лилляхиллезӣ ат'аменā ве секāнā ве джааленā муслимӣн"[391] (Хамд на Аллах, Който ни нахрани и напои, и ни стори мюсюлмани.)

Ебӯ Умāметулбāхилӣ *(радияллāху анх)* разказва: „След храна Расӯл *(алейхисселяӯм)* отправяше и следната ду'ā:

„Елхамду лиллявхи кесӣран таййибен мубāракен фийхи гайра мекфиййин веляā муведдаин веляā мустагнен анху Раббенā"[392]

„Елхамду лилляхиллезӣ кефāнā ве ервāнā гайра мекфиййин веляā мекфурин."

От Ебӯ Хурайра *(радияллāху анх)* се предава, че след храна Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* си измивал ръцете.

Любимият ни Пейгамбер не отдаваше значение на нищо земно.

От Абдуллах бин Месӯд *(радияллāху анх)* се предава: „Султанът на вселената беше легнал върху една рогозка и заспал. От рогозката му бяха останали следи по хълбока. Когато се събуди, разтрих хълбока му и му казах: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллāху теāлā! Да бяхте ни казали да сложим върху рогозката нещо, което да ви предпази." „Една мека постеля да ви сложим?" му казахме. Любимият ни Пейгамбер каза: **"За какво са ми земните неща? Моето отношение към земното е като отношението на конник, който остава на сянка под едно дърво известно време, след което го напуска и продължава пътя си."**[393]

От Ебӯ Умāметулбāхилӣ *(радияллāху анх)* се предава, че Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* е казал: **„Господарят ми, Който е Азӣз и Джелӣл, ми предложи да превърне в злато долината на Мекка. Аз казах: „Не искам, о, Господи! Нека един ден да съм сит, един ден – гладен. Когато съм сит да Ти се моля и да Те споменавам, а когато съм гладен да Те възхвалявам и да Ти благодаря."**[394]

Майка ни Хазрети Āише *(радияллāху анхā)* разказва: "Семейството на Пейгамбера ни от пристигането му в Медӣна до неговата смърт нямаха възможност три вечери поред да се нахранят с пшеничен хляб."[395] Храната им обикновено се състоеше от ечемичен хляб и фурми, и то в малки количества.

---

[391] Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледӯнниййе,* 315

[392] Ибн Мāдже, "Ет'име", 16; Хāким, *ел-Мустедрек,* IV, 150; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледунниййе,* 315

[393] Хāким, *ел-Мустедрек,* IV, 344; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледунниййе,* 334

[394] Ибн Саад, *ет-Табакāт,* I, 381

[395] Несāӣ, "Дахāйа", 37; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед,* VI, 42; Бейхакӣ, *ес-Сунен,* II, 487

Преди смъртта си любимият ни Пейгамбер даде ризницата си като залог на един юдей на име Ебӯ Шахма в замяна на тридесет крини ечемик.[396]

Майка ни Хазрети Āише *(радияллāху анхā)* разказва: „Кълна се в Аллāху теāлā, Който е изпратил Мухаммед *(алейхисселāм)* с истинската религия и Книга, че той от началото на пророческата си мисия до смъртта си, не е видял нито сито, нито е ял хляб, направен от пресято брашно." А когато я запитаха: „Тогава как ядяхте ечемика?", тя отговори: „Издухвахме трици-те. До смъртта си, нито Султанът на вселената, нито семейството му, не се наядоха с ечемичен хляб два дни поред!

Кълна се в Аллāху теāлā, в къщата на Пейгамбера ни четиридесет дни, нито кандило се палеше, нито огън.[397]

Минаваха месеци, в нито една от къщите на Пратеника на Аллāху теāлā не се палеше огън, не се издигаше дим.

Минаваха два месеца, за семейството на Мухаммед *(алейхисселāм)* нито се печеше хляб, нито се готвеше.[398]

Когато се бяхме наситили на фурми и вода, Султанът на вселената почина.[399]

В стомаха на Пратеника на Аллāху теāлā две различни храни в един ден не са се смесвали, когато ядеше фурми, не ядеше хляб, а когато ядеше хляб, не ядеше фурми. Ето, това е, което ме кара да плача!"[400]

От Енес бин Мāлик *(радияллāху анх)* се предава: "Пейгамберът ни, до смъртта си, не съм виждал да е ял нито нещо върху хиван, нито хляб от чисто пшеничено брашно, нито печено агнешко месо."[401] (Хиван – стол или маса, върху която се поставя храната.)

От Ебӯ Хурайра *(радияллāху анх)* се предава, че Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* отправял следната ду'ā: **„О, Аллах мой! На моето семейство, на семейството на Мухаммед, дай препитание, колкото да не умрат!"**

Любимият ни Пейгамбер се хранеше върху кръгла кожена покривка.

Не казваше пригответе ми това и това. Ядеше това, което имаше в наличност. Майка ни Хазрети Āише *(радияллāху анхā)* казва: „Пратеникът на Аллāху теāлā идваше при мен и ме питаше: **„Има ли нещо за ядене?"** Отговарях му, че няма. Тогава ми казваше: **„Тогава аз говея!"**[402]

---

[396] Бухāрӣ, "Буйу", 33; "Рехн", 5; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед,* VI, 160; Ибн Ебӣ Шейбе, *ел-Мусаннеф,* IV, 271; Тирмизӣ, *"Шемāил-и Шерӣф"*, 334; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе,* 307

[397] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед,* VI, 71; Хāким, *ел-Мустедрек,* IV, 119;

[398] Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе,* 306

[399] Бухāрӣ, "Ет'име", 41; Муслим, "Зухд", 39; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед,* VI, 71; Тирмизӣ, *"Шемāил-и Шерӣф"*, 366

[400] Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе,* 306

[401] Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк,* IV, 81

[402] Тирмизӣ, *"Шемāил-и Шерӣф"*, 196

Един ден, когато беше дошъл отново, му казах: „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Донесоха ни подарък.“ Попита ме: **„Какъв е той?“**, „Хайс.“ (ястие, приготвено от фурми, масло и сирене) отговорих аз. Каза ми: **„Но аз вече изразих намерение да говея.“**

Любимият ни Пейгамбер обичаше халва и мед, тирид от хляб, тирид от фурми, зеленчукови ястия. Когато му поднасяха мляко, казваше: **„В млякото има двоен берекет.“**[403]

От Абдуллах ибн Аббāс *(радиyаллāху анх)* се предава: „Хāлид бин Велӣд, Султанът на вселената и аз отидохме в дома на леля ми Меймӯне бинти Хāрис. Умму Хуфейд беше подарила на Султана на световете чисто масло и мляко. Леля ми попита: „Да ви дам ли от млякото, донесено като подарък?“ Султанът на вселената каза: **„Може!“** Леля ми отиде и донесе в един съд мляко. Султанът на вселената го взе и изпи от него. Аз се намирах от дясната му страна, а Хāлид бин Велӣд от лявата. Подаде ми останалото мляко и ми каза: **„Изпий го ти, но ако желаеш, можеш да го дадеш на Хāлид!“** „В изпиването на вашия остатък не бих предпочел никого пред себе си.“ казах аз. Тогава Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Когото Аллах нахрани, да каже: „Аллāхумме бāрик ленā фӣхи ве ат'амнā хайран минху!“ Когото Аллах напои с мляко, да каже:“Аллāхумме бāрик ленā фӣхи ве зиднā минху!“, защото никаква храна и питие не може да замести млякото.“**[404]

Мюсюлманите от Медӣна, когато забелязваха първия плод на финиковата палма, го занасяха на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* и той, взимайки го в ръка, отправяше ду'ā за изобилие. След това го даваше на най-малкото от децата. Казваше: **„Ако в един дом не се намират фурми, то членовете на това семейство са гладни.“**

Енес бин Мāлик *(радиyаллāху анх)* казва: “Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* обичаше ястие с тиква. Когато се поднасяше такова ястие, тиквата се избутваше откъм неговата страна. Съобщаваше, че от агнешкото месо най-вкусно бе месото от гърба.”[405]

Попитаха Умму Еййӯб *(радиyаллāху анхā)*: „Расӯлюллах *(алейхисселяāм)* живя в дома ви седем месеца. Коя беше най-любимата му храна?“ Тя отговори: „Нито съм го виждала да заповядва да му сготвят нещо, нито пък да критикува ястието, което не харесва. Готвеше си кешкек. Виждахме, че го харесва, но това ястие се приготвяше веднъж на пет, шест или десет дни.“[406]

---

403 Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 393

404 Ебӯ Дāвӯд, “Ешрибе”, 21; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 284; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 397; Тирмизӣ, *“Шемāил-и Шерӣф”*, 220

405 Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 391-393; Тирмизӣ, “Шемāил-и Шерӣф”, 188; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледунниййе*, 310

406 Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 393

От Ебӯ Мӯсāʼл Ешʼарӣ *(радияллāху анх)* се предава: „Видях Султана на вселената да яде пилешко месо.“

Обичаше да яде ястието, останало на дъното на съда. Казваше: **„Ако някой омете блюдото си, това блюдо ще се моли за неговото опрощение.“**

Зелената фурма ядеше с пъпеш или с краставица. **„Топлината на едното неутрализираме със студенината на другото, а студенината на едното – с топлината на другото.“**[407] казваше Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

Също така се предава, че е казал: **„О, Ебӯ Зерр! Когато готвиш ястие с месо, сложи повече вода. Погрижи се за съседите си, като отделиш от него и за тях.“**[408]

„Не е истински (зрял) **вярващ онзи, който е сит, а съседът му гладен.“**

„Служете на Аллах, хранете хората, разпространявайте приветствието (селям)**, за да влезете в Дженнета!“**[409]

„Храната за един човек е достатъчна за двама, храната на трима е достатъчна за четирима, храната на четирима е достатъчна за осмина!“[410]

От Есмā бинти Ебӯ Бекр *(радияллāху анхā)* се предава, че Пратеникът на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* препоръчвал да се захлупва яденето, докато заври и отмине парата му. Есмā е чула Расӯл *(алейхисселям)* да казва: **„Това е най-голямата благодат!“**

При превземането на Мекка Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* отиде в дома на Хазрети Умму Хāнӣ, дъщерята на чичо му Ебӯ Тāлиб. Попита я: **„Имате ли нещо за ядене?“** Умму Хāнӣ *(радияллāху анхā)* отговори: „Нямаме нищо, освен парченца сух хляб и оцет, но се срамувам да ви ги поднеса!“[411] Любимият ни Пейгамбер каза: **„Донеси ги и ги надроби във вода. Донеси и сол!“** Заля ги с оцет и след като се нахрани благодари на Всевишния Аллах. След това каза: **„О, Умм Хāнӣ! Колко хубава подправка е оцетът! Не е лишен от подправка дом, в които има оцет!“**

Когато го запитаха: „Кое от питиетата е по-вкусно?“, отговори: **„Сладката и хладка вода.“**[412]

Пиеше от сладката вода, донесена от Буйутуссукя, намираща се на два дни път от Медӣна.[413]

---

[407] Тирмизӣ, “Шемāил-и Шерӣф”, 213
[408] Тирмизӣ, “Етʼиме”, 30; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, V, 149; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 232
[409] Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 14; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 259; Хейсемӣ, *Меджмауʼз-Зевāид*, V, 29
[410] Ибн Мāдже, “Етʼиме”, 2
[411] Тирмизӣ, “Етʼиме”, 30; Хāким, *ел-Мустедрек*, IV, 59; Ибн Асāкир, Тāрӣху Димашк, IV, 243; Тирмизӣ, “Шемāил-и Шерӣф”, 181; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибуʼл-Ледунниййе*, 307
[412] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 391
[413] Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 100; Хāким, *ел-Мустедрек*, IV, 154

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* казва: **„Който яде нещо, да яде с дясната ръка. Който пие нещо, да пие с дясната ръка, защото шейтāнът яде и пие с лявата ръка.“**

В друг хадӣс-и шерӣф се казва: **„Когато някой от вас пие нещо, да не диша в съда!“** Както забрани дишането в съда с храна и вода, така забрани и яденето и пиенето от златни и сребърни съдове.

При пиене на вода поемаше два-три пъти дъх и казваше: **„Това е по-полезно и по-утоляващо.“**

„Когато някой от вас пожелае да пие нещо, да не го пие на един дъх.“

„Не пийте на един дъх като камилите! Пийте на два или три дъха! Кажете „Бисмиллях“, преди да започнете да пиете, и „Елхамдулиллях“, след като си отдръпнете устата от съда с вода.“[414]

Неуфел бин Муāвийе *(радияллāху анх)* разказва: „Султанът на вселената, когато пиеше нещо, си поемаше три пъти дъх. В началото споменаваше името на Аллāху теāлā, изричайки Бесмеле, а в края, изричайки „Елхамдулиллях“ отправяше хамд към Аллāху теāлā.“[415]

Майка ни Āише *(радияллāху анхā)* разказва: “Пейгамберът ни приготвената сутринта в мяха шира, изпиваше през нощта, а приготвената през нощта – изпиваше на сутринта.”

Измиването на ръцете преди и след храна, храненето и пиенето с дясната ръка, бяха от навиците на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Преди храна първо младите си измиват ръцете, а след храна – възрастните.[416]

Яденето откъм края на паницата и от своята страна, въздържането от ядене на много топла храна и помирисването му, сядането върху глезена на левия крак, изправяйки десния свит към корема, е от сунната на Мухаммед *(алейхисселяāм)*. Използването на сол в началото и в края на яденето е също от сунната и е здравословно. Султанът на вселената не одобряваше неговоренето изобщо по време на храна, защото така постъпваха огнепоклонниците.

Всеки мюсюлманин е длъжен да знае ислямските знания за хранене и пиене. Те трябва да се научават преди знанията за ибāдетите. Едно от първите нововъведения в исляма (бид’ат) е яденето до насита. Ежедневната консумация на месо е вредно за сърцето, а ограничаването му води до промени в характера и поведението на човека. Хубаво е да се яде върху софра, т.е. върху покривка, постлана на земята. Яденето на растителна храна е много здравословно. Софрата, върху която не присъства растителна храна, е оприличена на безразсъден старец.

---

[414] Тирмизӣ, “Ешрибе”, 13

[415] Тирмизӣ, “Шемāил-и Шерӣф”, 228

[416] Муслим, “Ешрибе”, 142; Ебӯ Дāвӯд, “Ет’име”, 20; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 8, 33; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 43; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 315

Имāм Джа’фер Сāдик казва: „Който желае много имущество и много деца, да яде много растителна храна!“

Първо трябва да се седне на софрата, след това да се донесе храната. Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* казва: **„Аз съм раб и се храня като тях, сядайки на земята!“**[417]

Не трябва да се яде много и без да се изпитва глад. Трябва да се стане от софрата преди да се почувства пресищане, не трябва да се смее, без да има нещо изумително. Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту веселя̄м)* казва: **„В основата на добрините стои гладът, в основата на злините стои ситостта.“** Колкото е по-голям гладът, толкова по-вкусна е храната. Ситостта води до лесно забравяне, заслепява сърцето, опиянява като алкохолните напитки. Гладът пречиства разума, излъсква сърцето.

Не трябва да се яде и пие с хора, вършещи злини и грехове. Горещото ядене трябва да се остави да изстине захлупено. Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)* казва: **„Яжте с дясната ръка и пийте с дясната ръка!“** Хлябът взимаше в дясната си ръка, а динята ядяше с лявата.

Отчупването на хляба трябва да се извършва с двете ръце[418], хапките трябва да са малки и да се предъвква добре. Не трябва да се гледа наляво и надясно, или към небето, а да се гледа в храната. Да не се отваря много устата и да не се избърсват ръцете в дрехите. При кашляне и кихане главата трябва да се извърне назад.

Не е редно да се сяда непоканен на софрата, да се яде повече от всички. След храна трябва да се отправи ду’ā. Трябва да се яде бавно и с намерението енергията от храната да не се изразходва за вършене на грехове. Да се мисли за равносметката в Съдния ден. Трябва да се възнамерява с тази храна да се подсили тялото за вършене на ибāдети. Не трябва да се досажда на никого, изричайки му повече от три пъти „Яж!“ Докато не се нахранят гостите, стопанинът не трябва да спира да яде.

Любимият ни Пейгамбер ядеше малко. Отдаваше голямо значение на това.

Сърцето на човека е като пшеницата в нивата, а храната е като дъжда. Както голямото количество вода кара да гние пшеницата, така и голямото количество храна убива сърцето. **„Всевишният Аллах не обича онзи, който много яде и много пие.“** казва Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(саллялл̄аху алейхи ве селлем)*.

Съветваше една трета от стомаха да се отдели за храна, една трета за вода и една трета – за въздух, т.е. да остане празен. Прекомерното ядене отключва болестите, а малкото ядене действа като лекарство. Храната за един човек е достатъчна за двама.

---

[417] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 381; Кāдӣ Ийāд, *Шифā-и Шерӣф*, 86

[418] Муслим, “Ешрибе”, 142; Ебӯ Дāвӯд, “Ет’име”, 20; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 8, 33; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 43; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу’л-Ледунниййе*, 315

Гостът не трябва да очаква от стопанина нищо повече от хляб и сол. Стопанинът трябва да нагости госта си с нещо, да му полива вода, за да си измие ръцете. Халӣфът Хāрӯн Решӣд поливаше на гостите си вода с ибрик. Това, което се хареса на гостенина, трябва да се даде в устата му. Ако гостенинът изпусне нещо на чисто място, трябва да се вземе и да му се подаде, но ако се е замърсило, да се остави на котките и другите животни. По този начин благодатта на дома се увеличава, че чак достига до внуците. Ако не се вземе падналото от земята, го изяжда шейтāнът. Суннет е да се избърсват остатъците от храна в съда. Върху остатъка от хошав или айран трябва да се сипе вода и разклащайки, да се изпие. Голям севāб е. Оставянето на остатъци от храната е джāиз. Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* обичаше да яде остатъка на мюсюлманина.

Почистването на зъбите след храна с мисвак или с клечки за зъби е суннет. Устната хигиена е важна за всеки. Чистотата подсилва вярата. След храна се отправя ду'ā за изобилие, милосърдие и опрощение на стопанина. След това се иска разрешение за ставане и гостът кани стопанина да им гостува.

По време на храна не трябва да се говорят отвратителни и ужасни неща; да се говори за смърт, за болести; да се поглежда към ястията, които се сервират; да се вземе втора хапка в ръка, преди да е погълната първата; да се става от софрата за нещо, дори и за намāз. Намāзът трябва да се изпълни преди храна, но ако приготвените ястия ще изстинат или ще се развалят, и ако времето е достатъчно за изпълнението му след храна, трябва да се яде преди намāза. От софрата трябва да се стане след вдигане на храната. Не трябва да се яде на крак или в движение.

Не трябва да се ляга без да се премахне миризмата от месо или друго ядене по ръцете и устата. Трябва да се измият и ръцете на децата. Не трябва да се ляга сит. Трябва да се поеме храна, колкото е необходимо. Поемането на повече от необходимото е разточителство. Приборите, в които се поставят течности и храна трябва да са с похлупак. Не трябва да се пие от река, от басейн, навеждайки се, също и от отвора на ибрик, на стомна, от счупената страна на чаша.

През лятото трябва де се пие хладка вода. Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* обичаше да пие хладък шербет. Водата земзем може да се пие на крак. Пътникът може да пие всякаква вода на крак. Не трябва да се пие вода на гладно. Водата трябва да се пие бавно.

Пратеникът на Аллāху теāлā *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* обичаше ястието кешкек. Приготвянето на това ястие, което подсилва човешкия организъм, научи от Джебрāил *(алейхисселя̄м)*. Всички пейгамбери са се хранели с ечемичен хляб. Също така обичаше сладко от тиква, супа от леща, дивечово и агнешко месо. От агнешкото месо обичаше месото от бута, гърба

и плешката. От ярешкото – месото от плешката. Ярешкото месо е лесно смилаемо и подходящо за всеки.[419]

Месото на мъжките животни е по-лесно смилаемо от месото на женските, червеното месо е по-лесно смилаемо от бялото. От гледище на смилаемост и вкус овчето месо и краве млякото са за предпочитане. От дивечовото месо най-вкусно е месото на елена. Заешкото месо е позволено. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* ядеше такова месо. Помага при уриниране. Консумирането на голямо количество от него предизвиква безсъние. Птичето и пилешкото месо е полезно за всеки. От месото на домашните птици най-хубаво е пилешкото.

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* казва: **„Какъв хубав хранителен продукт е оцетът!“** Оцетът е най-полезният хранителен продукт. Фурмата и гроздето са и плод, и ястие. Ядат се с хляб. Яденето на грозде с хляб, на фурми, на стафиди, на орехи, на бадеми е суннет. Да се ядат фурми самостоятелно също е суннет. Медът е лекарство. Седемдесет пейгамбера са отправяли ду'ā за него.

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* много обичаше да яде фурми. Ядеше ги с пъпеш и с диня. Пъпешът и динята пречистват бъбреците, премахват главоболието, предизвикват изхвърлянето на глистите, подсилват зрението. Любимият ни Пейгамбер много обичаше хладките шербети.

При ядене на ястие с ориз трябва да се произнася салевāт.

Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* препоръча яденето на баклата с шушулките. За черния кимион (хаббетуссевдā, челебитка) казваше, че **е лек за всички болести.** Яденето на орех със сирене е много полезно. Яденето им поотделно е вредно, трябва да се ядат с нещо друго. Семките на гроздето са вредни. Султанът на световете държеше чепката грозде в лявата си ръка и ядеше с дясната. Дюлята успокоява сърцето и заличава тъгата. В пъпеша, динята и нара се съдържа капка от водата на Дженнета. Нарът трябва да се яде самостоятелно, без да се губи от него дори една капка. Помага при сърцебиене, подсилва стомаха. Сокът му, изстискан от зрънцата и от месестата му част, прочиства жлъчката, премахва запека. Смокинята успокоява сърцето, премахва болките в храносмилателната система.

Яденето на краставица със сол, на орехи с фурми и мед е от сунната. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* препоръчваше консумирането на туценицата и патладжана и посъветва патладжана да се приготвя със зехтин. Целината (керевиз) се използва при забравяне, помага при уринирането, стимулира образуването на кръвта и майчиното мляко, пречиства черния дроб. Артишокът (ангинар) спомага за разтварянето на камъните в жлъчния мехур, изчиства кръвта, намалява симптомите при втвърдяване на вените и артериите, премахва изпотяването и неприятната миризма.

---

[419] Тирмизӣ, "Шемāил-и Шерӣф", 188

При пристигане в чужда страна е полезно да се яде най-напред малко пресен лук. Лукът стимулира имунната система. Яденето на керевиз след лука премахва лошият дъх в устата. Растението седефче също помага при лош дъх в устата. В последното ястие на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* се съдържаше лук. **„Лука и чесъна яжте сготвени."** казва Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)***.** Мелāикетата не обичат тяхната миризма. Ряпата помага при уриниране, облекчава храносмилането.

Поведението на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* **в дома и извън него**

От Хусейн *(радиаллāху анх)* се предава: „Попитах баща си за заниманията на Пейгамбера ни *(алейхиссалāту весселāм)* в дома му. Разказа ми следното:

„Времето след влизането в дома си Пратеникът *(салляллāху алейхи ве селлем)* беше разпределил за служене на Аллāху теāлā, за семейството си и за себе си. А времето, отделено за себе си, го беше разпределил за себе си и за хората. В това време при него влизаха само най-видните му сподвижници. Чрез тях той *(салляллāху алейхи ве селлем)* предаваше на хората религиозните знания.

Времето, отделено за хората от общността си, разпределяше според техните степени и ги приемаше според това. Нуждите, проблемите на мюсюлманите бяха различни – някои идваха при него с един проблем, някои с два, а някои с повече.

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* се занимаваше с религиозните им проблеми, отговаряше на въпросите им и казваше: **„Тези, които са тук да предадат моите думи на тези, които не са тук. Съобщете ми проблемите на онези, които не могат лично, идвайки при мен, да ми ги съобщят. Несъмнено, на моста Сърāт** (Сирāт) **Аллāху теāлā ще стори стабилни краката на съобщаващия проблемите на тези, които не могат да ми ги съобщят."**

При Султана на световете не се говореше за нищо друго, а и самият той не приемаше с друго. Влизащите при него, влизаха с желанието да научат нещо и излизаха изпитали насладата на най-висшата наука."

Хазрети Хусейн попита баща си за поведението на любимия ни Пейгамбер извън дома. Разказа му следното:

„Султанът на вселената не говореше навън. Говореше само, ако думите му ще са полезни за мюсюлманите, ако думите му ще ги сближат.

Оказваше добър прием на най-способния човек на всяко племе и го правеше управител на племето си.[418] [420]Не лишаваше никого от приветливото си лице и прекрасния си нрав.

Когато не виждаше някой от сподвижниците, питаше за него. Хвалеше доброто, а лошото порицаваше. Всяка негова работа беше обмислена. Не спираше да предупреждава мюсюлманите, от страх да не попаднат в нехание (гафлет). Притежаваше пълна дарба за служене. Близките нему, бяха най-достойните сред хората.

За него най-достоен от сподвижниците и с най-висока степен беше този, който помагаше на нуждаещия се. Не сядаше и не ставаше, без да спомене името на Аллāху теāлā.

Не набелязваше място за себе си на събирания и забраняваше това да се прави. Когато влизаше при група седящи хора, сядаше най-отзад, заповядваше и на мюсюлманите да постъпват по същия начин. Оказваше такъв добър прием на седящите с него, че на всеки един от тях му се струваше, че той е най-скъп за него от всички. Проявяваше търпение към седящия до него или идващия при него с някакъв проблем, и го изслушваше. Когато някой поискаше нещо, не му отказваше, даваше му, или го връщаше с блага дума.

Беше милостив баща за тях. При него всички имаха равни права. Меджлисът на любимия ни Пейгамбер беше меджлис на знанието, на свенливостта, на търпението и на сигурността. В неговия меджлис нито се говореше на висок глас, нито се обвиняваше някой, нито пък се разкриваха недостатъците и грешките на някого. Намиращите се в неговия меджлис бяха равни, превъзходството на единия над другия беше само по богобоязливост. Всички те бяха скромни.

Оказваше уважение към възрастните, беше състрадателен и милостив към малките, помагаше на нуждаещите се, закриляше чужденците.

Беше винаги приветлив, благонравен. Обичаше да прощава. Не беше коравосърдечен. Не спореше с никого. Не крещеше и не говореше лоши думи. Не порицаваше никого. Не беше скъперник. Замълчаваше, когато виждаше нещо нехаресвано от него. Не позволяваше на уповаващия да попадне в отчаяние, не разкриваше недоволството си.

Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* странеше от три неща: от спречкване с хората, от многото говорене и от занимаването с безполезни неща.

Не порицаваше никого, не търсеше недостатъците на никого, не казваше думи, от които няма благодеяние.

Когато говореше, намиращите се при него стояха неподвижно и безшумно, сякаш птичка беше кацнала върху главите им. Когато спираше да

[420] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре*, II, 254; Вāкидӣ, *ел-Мегāзӣ*, III, 925; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 262

говори, всеки казваше това, което има за казване, но в никакъв случай не спореха пред него.

Когато някой говореше при него, другите мълчаха. За него думите на говорещия последен и говорещия първи бяха еднакви.

Когато присъстващите в неговия меджлис се смееха за нещо, и той се смееше с тях, когато се удивляваха пред нещо, и той се удивляваше с тях.

Търпеше грубите думи на идващите при него чужденци, за да постъпват и сподвижниците като него.

Казваше: **„Когато видите някой нуждаещ се да иска това, от което се нуждае, помогнете му да го получи.“**

Не приемаше неистинското хвалене. Не прекъсваше никого, освен в случаите, когато се потъпкваше нечие право. В такива случаи или прекъсваше говорещия, или напускаше меджлиса.

Не казваше „Не!“ за нещо, което се искаше от него. Когато се искаше нещо, което би искал да го направи, казваше, че ще го направи, но когота се искаше нещо, което не би искал да го направи, мълчеше и от това негово мълчание се разбираше, че не иска да го направи.

Пратеникът на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* се грижеше за земното и отвъдното щастие на хората. Когато в една от битките го бяха помолили да отправи ду’ā за унищожението на неверниците, беше казал: **„Не съм изпратен, за да кълна или за да бъдат наказани хората. Изпратен съм, за да сторя добрини на всички. Изпратен съм, за да постигнат хората мир.”**

В 107 āйет на сӯра „Енбиӣ“ се казва, меāл: **„Изпратихме те като милост за световете.“**

Хинд бин Ебӯ Хāле *(радияллāху анх)* описва походката на Пратеника на Аллāху теāлӣ *(салляллāху алейхи ве селлем)* по следния начин:

„Султанът на вселената стъпваше здраво на земята, крачките му бяха големи. Не се клатеше, вървеше спокойно, наведен напред, като че ли слизаше от високо място.“

Когато искаше да види нещо, обръщаше цялото си тяло. Не се оглеждаше наоколо. Към земята гледаше повече, отколкото към небето. Към небето гледаше с крайчеца на окото си. Вървеше след сподвижниците си. При среща с някого, пръв той поздравяваше.

Ебӯ Хурайра *(радияллāху анх)* казва: „Не съм виждал друг да ходи по-бързо от Султана на вселената, сякаш земята се огъваше заради него. Ние полагахме големи усилия, за да го настигнем, а той изобщо не се насилваше.“[421]

От Енес бин Мāлик *(радияллāху анх)* се предава: „Пейгамберът ни, когато се ръкуваше с някого не отдръпваше ръката си, докато отсрещният не го

[421] Тирмизӣ, “Менāкиб”, 12; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 350; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 380; Ибн Асāкир, *Тāрӣху Димашк*, III, 267; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу’л-Ледунниййе*, 282

направи. Докато отсрещният не си отвърнеше лицето, той не отвръщаше лицето си от него.“

Пак от него се предава: „Попитахме Султана на вселената: „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Да се покланяме ли едни на други?“, **„Не!“** отговори той. „А да се прегръщаме ли?“ попитахме ние. **„Не, но се ръкувайте.!“**[422]

От Берā бин Āзиб *(радияллāху анх)* се предава, че Пейгамберът ни *(алейхиссалāту весселāм)* е казал: **„Ако двама мюсюлмани се поздравят и ръкуват при среща, ще бъдат опростени още преди да се разделят.“**

Султанът на вселената бе винаги замислен. Мълчанието му бе по-дълго от говоренето му. Не произнасяше безполезни слова. Започваше речта си с името на Аллāху теāлā и я завършваше с името на Аллāху теāлā. Говореше кратко и ясно. Използваше смислени и логични думи. Винаги казваше самата истина, не изговаряше една дума нито в повече, нито в по-малко.

Не огорчаваше и не пренебрегваше никого. Зачиташе и най-малкото благо.

Нищо земно не го ядосваше, но когато се потъпкваше някакво право, не се успокояваше, докато истината не намери своето място.

Никога не се ядосваше за себе си и не отмъщаваше за себе си. Когато искаше да покаже нещо, не го правеше с пръста си, а с цялата си ръка. Когато се удивляваше и изненадваше, обръщаше ръката си наопаки, т.е. ако дланта му бе насочена към небето, обръщаше я към земята, и обратно. Когато говореше, правеше движения с ръката си, дясната си длан удряше по вътрешната част на левия си палец. Когато се ядосваше, веднага се успокояваше и не показваше яда си.

Когато се радваше и успокояваше, затваряше очи. Не се смееше на глас, а само се усмихваше. Когато се усмихваше, се виждаха белите му като бисери зъби.[423]

От Ебӯ Са’ӣд ел-Худрӣ *(радияллāху анх)* се предава: „Пратеникът на Аллāху теāлā даваше трева на животните, връзваше камилата, метеше, доеше овцете. Шиеше разпорените си обувки, кърпеше дрехите си.[424] Хранеше се заедно с прислугата си. Помагаше на слугата си, когато мелеше с ръчната мелничка. Ходеше на пазар и сам носеше покупката. При среща с беден, богат, голям или малък, пръв той поздравяваше и пръв той си подаваше благословената ръка, за да се ръкува с тях.

Отнасяше се еднакво и към роба, и към господаря, и към тъмнокожия и към белия човек. Отзоваваше се на поканата на всеки. Не омаловажаваше това, което му поднасяха, колкото и малко да беше. Обичаше да прави добро и беше в добри отношения с всеки. Беше усмихнат и сладкодумен. Когато говореше, не се смееше.

---

[422] Ибн Мāдже, *“Едеб”*, 15

[423] Кāдӣ Ийāд, *Шифā-и Шерӣф*, 132

[424] Тирмизӣ, *“Шемāил-и Шерӣф”*, 343

Изглеждаше тъжен, но не беше навъсен. Беше скромен, но не беше непочтен. Имаше внушителна фигура и будеше страхопочитание, но не беше груб. Беше нежен и щедър, но не беше разточителен. Беше милостив към всеки. Не очакваше нищо от никого. Който иска щастие и спокойствие, трябва да бъде като него."

Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* е прекрасен пример за подражание и всеки мюсюлманин трябва да се старае да прилича на него.

Всеки мюсюлманин трябва да приеме морала на Аллāху теāлā, защото Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* казва: **„Приемете морала на Аллāху теāлā."**. Едно от качествата на Всевишния Аллах е Сеттāр, т.е. Прикриващ греховете. Мюсюлманите също трябва да прикриват недостатъците, пороците на своите братя. Всевишният Аллах е Опрощаващ греховете. Мюсюлманите също трябва да си прощават. Всевишният Аллах е Щедър (Керӣм) и Милостив (Рахӣм). Мюсюлманите също трябва да са щедри и милостиви.

Прекрасните черти на Расӯлюллах *(алейхисселāм)* са многобройни. Всеки мюсюлманин трябва да ги научи и да се стреми да бъде такъв. Единствено така ще бъде възможно за един човек да се сдобие с щастието и в двата свята и със застъпничеството на Султана на двата свята.

Облеклото му

Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* имаше една одежда от хибера (йеменски плат на раета, изтъкан от памук и лен), която много обичаше да носи. Имаше и два изара (изар – парче плат, с което се обвива тялото от кръста надолу). Имаше и вълнен изар, върху който бяха изобразени линии, наподобяващи камилски седла. С него излизаше и навън.

От Ебӯ Бурде *(радияллāху анх)* се предава: „Когато посетихме Хазрети Āише, тя ни извади една дреха от сплъстена вълна, наричана мулеббеде, и един дебел йеменски изар и заклевайки се, каза: „Ето с тези дрехи беше облечен Пратеникът на Аллāху теāлā, когато му беше взета душата."[425]

В студените нощи Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* изпълняваше молитвата намāз с вълнен изар, който не бе нито грубо тъкан, нито пък фино тъкан.

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* съобщи, че мъжете мюсюлмани могат да пуснат изара си до средата на крака и малко по-надолу, но не трябва да го пуснат до глезените. Съобщи, че в Деня Къямет Всевишният Аллах няма да погледне с милосърдие мъжете, влачещи изарите си от високомерие. На Джāбир бин Сулейм *(радияллāху анх)* каза: **„Вдигни изара си до средата на крака! Ако не можеш, го пусни до глезените си!**

---

[425] Муслим, "Либāс", 57; Ебӯ Дāвӯд, "Либāс", 7; Ибн Мāдже, "Либāс", 1; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 453; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 326

Въздържай се от това, да го пускаш толкова дълго, че да се влачи по земята. Защото това е признак на надменност, а Аллах не обича надменността!“[426]

Затова Абдуллах бин Омер пускаше изара си до средата на краката си, ризата си пускаше върху него, а върху ризата си обличаше рида.

Дължината на хадрамийската рида, която Пейгамберът ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* обличаше при приемане на делегации, бе четири аршина, ширината ѝ – два аршина и една педя, а стойността ѝ бе един дирхем. Цветът ѝ бе зелен. Тази одежда по време на управлението на халӣфите се увиваше с плат и се съхраняваше при тях. Халӣфите я обличаха в празничните дни.

Имаше две одежди и една риза, произведени в Сухар (град в Оман). Ризата се наричаше Сухарӣ. Любимата дреха на Пейгамбера ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* бе камис – риза, изработена от плат, изтъкан само от памучни нишки. Дължината на ръкавите на ризите му бяха до китката на ръката.

Имаше и риза от йеменски плат, изтъкан от единични памучни нишки. Ризите от тази тъкан, която се произвеждаше в Сухул (селище в Йемен) се наричаха Сухулия. Сред даровете, изпратени му от негуса, имаше една риза и едно долно бельо.

Имаше и бяла одежда. Пейгамберът ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* казва: **„Обличайте белите от дрехите ви! Живите от вас да обличат бели дрехи, а починалите увийте в бели савани, защото те са найхубавите ви дрехи!“[427]**

Обличаше и зелена одежда. От Ебӯ Римсе *(радиялла̄ху анх)* се предава, че е видял Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* в зелена одежда, състояща се от две части.[428]

Обличаше и червено (шарено) хулле (облекло, състоящо се от две парчета плат на червени райета). От Бера̄ бин А̄зиб *(радиялла̄ху анх)* се предава: „Не съм виждал сред облечените в червено (шарено) хулле и с коса, стигаща до месестата част на ушите, по-красив от Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄.“[429] Имаше и едно червено джуббе, което обличаше в петъчните и в празничните дни, едно йеменско джуббе и едно джуббе с тесни ръкави, произведено в Шам, което обличаше във военните походи.

А джуббето, изработено от използващата се за направата на дрехите на персийските шахове тайласанска тъкан, с атлазено парче на яката и атлазен кант на ръкавите, обличаше в битките, при среща с врага. До смъртта на Хазрети А̄ише това джуббе се намираше при нея. След това го взе Есма̄

---

[426] Ебӯ Да̄вӯд, “Либа̄с”, 27; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 325; Кастала̄нӣ, *ел-Мева̄хибу’л-Ледуннийе*, 321

[427] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 449

[428] Тирмизӣ, “Едеб”, 48; Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 450; Тирмизӣ, *Шема̄ил-и Шерӣф*, 97

[429] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 450

бинти Ебӯ Бекр *(радияллāху анхā)*. С водата, в която потапяха това джуббе, се къпеха болните и намираха изцеление.[430]

Владетелят на Думетулджендел Укейдир изпрати на любимия ни Пейгамбер атлазеното джуббе на убития си брат Хассан, извезано с палмови листа от златна сърма. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* го облече, качи се на минбера и седна. След малко, без да промълви нито една дума, слезе от минбера. Мюсюлманите докосваха джуббето, гледаха го и му се възхищаваха. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* ги попита: **„На неговата красота ли се удивлявате? Много ли го харесахте?“**, „Не сме виждали по-хубава дреха.“ казаха те. Султанът на вселената отвърна: **„Кълна се в Аллāху теāлā, в Чиято Длан е съществуването ми, че кърпите на Саад бин Муāз в Дженнета са по-красиви и хубави от това, което виждате.“**

Веднъж облече подарения му атлазен кафтан и отиде в джамията, за да изпълни намāз. Като се върна оттам, веднага го съблече с погнуса и каза: **„Не подхожда на богобоязливите да обличат такава дреха!“** След това изпрати тази дреха на Хазрети Омер. Попитаха го: „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Защо толкова бързо съблякохте тази дреха?“, **„Джебрāил ми забрани да я обличам.“** отговори той. Омер *(радияллāху анх)*, плачейки, дойде при Султана на вселената и му каза: „О, Расӯляллах! Изпратили сте ми дреха, която не искате да обличате. Какво да я правя?“ Пейгамберът ни *(алейхиссалāту весселāм)* му каза: **„Аз не съм ти я изпратил, за да я обличаш, а за да я продадеш.“** Тогава Хазрети Омер продаде дрехата за две хиляди дирхема.

Византийският император пък подари един атлазен кюрк с дълги ръкави, извезан със златна сърма. Когато го облече, хората го попитаха: „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Това от небето ли слезе за вас?“ Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* им каза: **„Много ли го харесахте? Кълна се в Аллах, в Чиято Длан е съществуването ми, че дори и една кърпа от кърпите на Саад бин Муāз в Дженнета е по-хубава от него.“**

След това изпрати този кюрк на Джа'фер бин Ебӯ Тāлиб *(радияллāху анх)* и когато той го облече, Султанът на пейгамберите му каза: **„Аз не съм ти го изпратил, за да го обличаш!?“** Тогава Хазрети Джа'фер попита: „Като няма да го обличам, какво да го правя?“ Пейгамберът ни *(алейхиссалāту весселāм)* каза: **„Изпрати го на негуса!“**

Също така му бе подарена една дреха от копринен плат с жълти линии, наречена Сийера, която се състоеше от две части. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* я изпрати на Хазрети Али. Когато видя, че Хазрети Али я е облякъл, по лицето на Пратеника на Аллāху теāлā се забеляза, че се ядоса. Каза му: **„Аз не съм ти я изпратил, за да я обличаш, а за да я разкъсаш за направата на забрадки за жените.“** Тогава

[430] Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 327

Хазрети Али я разкъса на парчета и тези парчета разпредели между жените от семейството на любимия ни Пейгамбер.

Сред даровете, изпратени от негуса, имаше и едно египетско палто.

Пратеникът на Аллāху теāлȳ *(салляллāху алейхи ве селлем)* обличаше и черна вълнена одежда. От Хазрети Āише се предава: „За Пратеника на Аллāху теāлȳ беше изработена една вълнена черна одежда. Когато я облече, се изпоти и усети миризмата на вълна. Веднага я съблече и я остави, защото той харесваше само приятния аромат.“

Хазрети Омер видя на пазара, окачена на вратата на джамията, да се продава една копринена одежда от две части, донесе я на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и каза: „О, Расȳляллах! Купете това и го обличайте в петъчните и в празничните дни, и когато пристигат делегации.“ Любимият ни Пейгамбер каза: **„Това е одеждата на онези, които са лишени от дял в отвъдния живот. Обличат я само лишените от дял в отвъдното.“** След това изпрати на Хазрети Омер едно атлазено джуббе. Получавайки това джуббе, той отиде при Султана на вселената и му каза: „О, Пратенико на Аллāху теāлȳ! Чух ви да казвате: „Това е одеждата на онези, които са лишени от дял в отвъдния живот. Обличат я само лишените от дял в отвъдното.“ А сте изпратили на мен това джуббе!?“ Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* му каза: **„Не съм ти го изпратил, за да го обличаш, а за да го продадеш и със спечеленото от него да си обезпечиш нуждите.“**

Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* казва:

“Аллах се отвръща от обличащия се с цел известност и показност, докато не престане (да върши това)**. В Съдния ден ще му облекат дрехата на унижението!”**

„Онзи, който облича дреха с цел известност и показност, в Деня Къяммет Аллах ще го облече с подобна дреха.“ “После ще я запали.”

От Сехл бин Саад *(радияллāху анх)* се предава: „Една жена донесе на Расȳлюллах *(алейхисселяям)* ръчно тъкан плат бурде (плат, с който се покрива тялото) и каза: „О, Пратенико на Аллāху теāлȳ! Изтъках го със собствените си ръце и го донесох, за да ви облека.“ Пратеникът на Аллāху теāлȳ прие нейния подарък, защото имаше нужда от него. След това излезе при нас, покрит с него. Един човек от джемаата докосна с ръка нameталото и каза: „О, Расȳляллах! Много хубаво наметало! Може ли да ми го дадете?“, **„Може“** отговори Пратеникът на Аллāху теāлȳ. След като поседя в джамията, се прибра в дома си. Сгъна наметалото и го изпрати на този човек. Хората укориха човека, казвайки му: „Не постъпи правилно! Поиска нещо, което Пратеникът на Аллāху теāлȳ обличаше и имаше нужда от него!? А знаеш, че Расȳлюллах не отказва на искащия.“ Човекът им отговори: „Кълна се в Аллāху теāлȳ, аз не го поисках, за да го обличам, а за да ми послужи

за саван в деня на моята смърт. И наистина, в деня на неговата смърт този плат му послужи за саван.“[431]

Връхната дреха, дадена на Кааб ибн Зухейр

Когато в Тебӯк Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* сключи мирно споразумение с народа на Ейле, гарантиращо тяхната сигурност и безопасност, им подари в знак за сигурността им една връхна дреха. Впоследствие тази връхна дреха бе купена от Ебӯл Аббāс Абдуллах бин Мухаммед от рода Аббāс за триста дирхема и се предаваше от поколение на поколение. Когато в празничните дни халӣфите излизаха навън, обличайки тази одежда и взимайки в ръка тоягата на Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, сърцата на мюсюлманите настръхваха и им причерняваше пред очите.

Известният арабски поет Кааб бин Зухейр отиде при Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, за да се извини и да приеме исляма, и когато прочете своята касӣда „Банет Суад“, съдържаща следното двустишие: „Без съмнение, Пратеникът на Аллāху теāля̄ е светлина, показваща правия път и меч от острите мечове на Аллāху теāля̄, изтеглен от ножницата, за да премахне всяко зло.“, любимият ни Пейгамбер съблече връхната си дреха и я облече на него.[432]

По време на своето управление Хазрети Муāвийе отправи молба до Кааб бин Зухейр да му продаде тази дреха на Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и му изпрати десет хиляди дирхема, но Кааб бин Зухейр отказа с думите: “Относно обличането на наметалото на Расӯлюллах, не бих предпочел никого пред себе си!”.

След смъртта на Кааб бин Зухейр, Хазрети Муāвийе я купи от синовете му за двадесет хиляди дирхема. След това дрехата се предаваше от халӣф на халӣф.

След края на управлението на Омаядите връхната дреха бе купена от първия халӣф на Аббāсидите Ебӯл Аббāс Сеффāх бин Абдуллах бин Мухаммед за триста дирхема. Халӣфите я обличаха в празничните дни. При убийството на халӣф Муктедир тази одежда бе изцапана с неговата кръв. По-късно Аббāсидите я занесоха със себе си в Египет. Когато Селим I Явуз завладя Египет и стана халӣф, връхната дреха, заедно с други свещени реликви, бяха пренесена в Истанбул.

Днес връхната дреха на Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* се съхранява в „Двореца Топкапъ“. Тя е изработена от черен вълнен плат. Дължината ѝ е 1,24 см. и е с широки ръкави. Подплатена е с грубо тъкан кремав вълнен плат. В дясната страна на предната ѝ част лип-

---

[431] Ибн Мāдже, “Либāс”, 1; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед,* V, 333; Ибн Саад, *ет-Табакāт,* I, 454; Бейхакӣ, *ес-Сунен,* II, 346

[432] Ибн Хишāм, *ес-Сӣре,* II, 514; Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 673; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, I, 381

сва парче с размери 0,23 х 0,30. В десния ръкав също има липсващо парче. Съхранява се, увито с множество платове, в златно чекмедже с размери 0,57 х 0,45 х 0,21, с отварящ се отгоре капак. Съществува и един златен сандък със същите размери, изработен по заповед на султа̄н Мура̄д III. Този сандък, представляващ едно изключително красиво произведение на ювелирното изкуство, бе украсен с изумруди.

Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* имаше и едно наметало, боядисано с шафран. Обличаше го в домовете на благословените си съпруги.

Преди да се разболее любимият ни Пейгамбер изпълняваше молитвата нама̄з върху хамиса (черен вълнен плат с шарки от двете страни). От Хазрети А̄йше се предава, че веднъж при изпълнение на нама̄з върху тази хамиса погледът му се спрял върху шарките. След като свършил изпълнението на нама̄за, казал: **„Занесете тази хамиса на Ебӯ Джехм, защото тя преди малко отвлече вниманието ми от нама̄за и ми донесете неговата енбиджания, намираща се при Адий бин Каб.“** (Енбиджани – вълнено наметало без шарки, изтъкано в град Енбиджан.)

Ебӯ Джехм попита Султана на вселената: „О, Пратенико на Алла̄ху теа̄ля̄! Защо ми изпратихте тази хамиса?“, **„По време на нама̄з погледът ми спря на шарките върху него.“** отговори той *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Тази хамиса му бе подарена от Ебӯ Джехм.

Имаше и една друга овехтяла хамиса, която получи при разпределянето на трофеите, придобити в Хайбер. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* изпълняваше нама̄з и върху нея. При последното му боледуване, когато болките му се усилваха, покриваше с нея лицето си, а когато му ставаше тягостно, я махаше от лицето си.[433] Заради влажната почва на Медӣна, след смъртта му дъното на гроба му бе постлано с тази хамиса.

През деветата година от Хиджра Ха̄нӣ бин Хабӣб, от пристигналата в Медӣна делегация на племето Бенӣ Да̄р, подари на любимия ни Пейгамбер дреха, извезана със златна сърма, а той я даде на чичо си Хазрети Абба̄с. „Какво да правя с тази дреха?“ попита той. Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза: **„Разпори златните конци и направи от тях украшение за жена си или ги използвай за прехраната ви, а атлазеният плат го продай и вземи парите.“** Тогава Абба̄с *(радияллāху анх)* продаде тази дреха на един юдей за осем хиляди дирхема.

От Енес бин Ма̄лик *(радияллāху анх)* се предава: „Крал Зийезен подари на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ една одежда хулле, купена от него срещу тридесет и три стари женски камили. Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ я прие.“

От Исхак бин Абдуллах бин Ха̄рис *(радияллāху анх)* се предава: „Расӯлюллах подари на Зийезен дреха, купена от него срещу двадесет и девет млади камили.“

---

[433] Буха̄рӣ, "Саля̄т", 19; Ебӯ Да̄вӯд, "Саля̄т", 93; Да̄римӣ, "Саля̄т", 101; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 269; Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 468

Хулле е одежда, съставена от две части – рида и изар, изработени от йеменска или друга тъкан. Само едната част на тази одежда не може да се нарече хулле.

Златният пръстен, изпратен от негуса

Сред даровете, изпратени от негуса на Етиопия Есхаме (Асхама), имаше и един златен пръстен с камък. Пейгамберът ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* повика внучката на Ебӯл А̄с *(радиялла̄ху анх)* Ума̄ме и ѝ каза: **„О, дъще! Ти носи това!“**[434]

Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* съобщи, че за мъжете е позволено да носят само сребърен пръстен. Носенето на пръстен от злато, желязо и жълт месинг е забранено. Самият той, до края на живота си, носи само сребърен пръстен.

Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* поставяше пръстена на дясната си ръка, понякога поставяше и на лявата. Поставянето на пръстен на дясната и на лявата ръка е джа̄из. Поставя се на малкия пръст и на пръста до него (безимения пръст). Поставянето на пръстен в празничните дни е мустехаб*, поставянето за показност е забранено (хара̄м).

Един ден при Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* дойде Хазрети Ну’ма̄н бин Бешӣр. На пръста му имаше златен пръстен. Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* му каза: **„Защо си сложил това дженнетско украшение преди да си влязъл там.“** Извади го и започна да си слага железен пръстен. Като видя това любимият ни Пейгамбер му каза: **„Защо носиш джехеннемска вещ?“** Ну’ма̄н бин Бешӣр *(радиялла̄ху анх)* извади и този пръстен и си сложи бронзов. Като видя това Пратеникът на Аллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* каза: **„Защо усещам миризма на идол у теб?“** Тогава той попита: „Какъв пръстен да си слагам, о, Расӯляллах!“ Султанът на вселената отвърна: **„Може да си сложиш сребърен пръстен, чиято тежест да не надвишава един мискал** (4,8 гр) **и го сложи на дясната си ръка!“**

От Амр бин Шуайб *(радиялла̄ху анх)* се предава: „Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* ни караше да извадим златните и железните пръстени, а за сребърните нищо не казваше.“

Когато Пейгамберът ни реши да изпрати писма до хосроя на Персия, до императора на Византия и негуса на Хабаша, му бе казано:

- О, Пратенико на Аллах! Те няма да четат това писмо без печат.

Тогава Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* поръча да му направят един сребърен пръстен-печат. На печата бе гравиран надписа: **„Мухаммедур Расӯлюллах.“** Надписът на пръстена-печат бе изписан отдолу нагоре

---

434 Ебӯ Да̄вӯд, “Хатим”, 8; Ибн Ма̄дже, “Либа̄с”, 40; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 119; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 407; Тирмизӣ, *Шема̄ил-и Шерӣф*, 121

на три реда: на долния ред – „Мухаммед“, на средния – „Расӯл“ и на горния – „Аллах“.[435]

Един ден Амр бин Са’ӣд *(радияллāху анх)* отиде при Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Когато видя пръстена на ръката му, любимият ни Пейгамбер го попита: **„Какъв е този пръстен на ръката ти?“** Хазрети Амр бин Са’ӣд отговори: „О, Расӯляллах! Това е една халка. Аз я направих.“ **„Какво е гравирано на него?“** попита Султанът на пейгамберите. „Мухаммедур Ресулюллах“ отговори той. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* взе от него този пръстен и го използва като личен печат и забрани изписването на тези думи върху други пръстени.[436]

Този пръстен бе на ръката му, когато почина. Обикновено този пръстен поставяше на малкия пръст на лявата си ръка. На дясната също го поставяше. Изпъкналата му част обръщаше към вътрешната част на ръката си. Преди да отиде по нужда го сваляше.

Когато Любимият на Аллāху теāлā почина, този пръстен се намираше на ръката му. След неговата смърт го носи Хазрети Ебӯ Бекр, след него Хазрети Омер, а след него Хазрети Осмāн.

Хазрети Осмāн, по време на своето управление като халӣф, един ден като седеше до кладенеца Ерӣс, го извади от пръста си и като го въртеше в ръката си, го изпусна в кладенеца. Кладенецът бе пресушен и претърсен три дни, но пръстенът не бе открит.[437]

Изписването на надписи върху камъка на пръстените и използването им за печат продължи и след смъртта на Пейгамбера ни *(алейхиссалāту веселāм)*. Върху пръстена на Хазрети Ебӯ Бекр имаше следния надпис **„Ни’мел кāдир Аллах“** („Аллах над всяка нещо има сила“), на Хазрети Омер – **„Кефā бил мевт вā’изан ӯ Омер“** („Смъртта е достатъчна като наставление“), на Хазрети Осмāн – **„Ле насбиранне“** („Разбира се, че ще бъдем търпеливи“), на Хазрети Али – **„Ел мулку лиллях“** („Владението е само на Аллах“), на Хазрети Хасен – **„Ел иззету лиллях“** („Величието е присъщо за Него“), на Хазрети Муāвийе – **„Раббигфир-лӣ“** („О, Господарю, опрости ни!“), на Ибни Ебӯ Лейлā – **„Еддунйа гарӯрун“** („Земният живот е мамещ, лъжлив“), на имāм а’зам Ебӯ Ханӣфе – **„Кул ил хайр ве иллā фескут“** („Или кажи добра дума, или мълчи!“), имāм Ебӯ Йӯсуф – **„Мен амиле би-ре’йихӣ недиме“** („Действащият по свое усмотрение ще съжалява“), на имāм Мухаммед – **„Мен сабере зафире“** („Търпеливият постига победа), на имāм Шāфиӣ – **„Ел берекету фил канā’а“** („Благодатта е в доволството от това, което имаш“).

[435] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 471, 473; Тирмизӣ, *Шемāил-и Шерӣф*, 123

[436] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 474

[437] Бухāрӣ, “Либāс”, 50; Несāӣ, “Зӣнет”, 82; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 22; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 476-477; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 239; Хейсемӣ, *Меджмау’з-Зевāид*, V, 184

Постелята му

Постелята на Пейгамбера ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* бе от кожа, пълна с палмови влакна. Възглавницата му също бе от кожа, пълна с палмови влакна.

От майка ни Хазрети Āише се предава: „При мен дойде една жена от енсāрите. Като видя постелята на Расӯл *(алейхисселя̄м)*, отиде и изпрати постеля, пълна с вълна.

Расӯл *(алейхисселя̄м)* дойде при мен и ме попита: **„Какво е това?“**, „О, Пратенико на Аллāху теāля̄! При мен беше дошла една жена от енсāрите. Като видя постелята ви, си отиде и ви изпрати това.“ отговорих аз. Пратеникът на Аллāху теāля̄ ми каза: **„Веднага ѝ върни тази постеля!“** Но аз не я върнах. Бях я харесала в стаята си. Расӯл *(алейхисселя̄м)* повтори тези свои думи три пъти. Накрая ми каза: **„О, Āише! Кълна се в Аллāху теāля̄, ако бях пожелал, Аллах щеше да накара златните и сребърни планини да се движат до мен.“**[438]

Миндерът на Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* се състоеше от два груби вълнени плата. Една нощ, когато дойде при мен, аз бях прегънала този миндер. Заспа върху него. Когато се събуди, ме попита: **„О, Āише! Защо тази нощ постелята ми не беше както обикновено**?“, „О, Расӯляллах! Прегънах миндера и го направих по-тесен заради вас.“ отговорих аз. Тогава Пратеникът на Аллāху теāля̄ ми каза: **„Върни го в стария му вид!“**[439]

Пак от Хазрети Āише се предава: „За курайшите в Мекка нямаше нищо по-хубаво от това да спят върху серир (дървено легло). Когато Пратеникът на Аллāху теāля̄ пристигна в Медӣна и се настани в дома на Ебӯ Еййӯб, го попита: **„О, Ебӯ Еййӯб! Вие нямате ли си серир?“**, „Кълна се в Аллāху теāля̄, нямаме.“ отговори той.

Саад бин Зурāра от енсāрите, като разбра за това, му изпрати един серир с дървени крака, покрит с рогозка. До преместването в дома си, Пратеникът на Аллāху теāля̄ беше спал върху него. И след това до смъртта си също спа върху него.

Когато тялото на Расӯлюллах *(алейхисселя̄м)* беше измито и увито със саван, го положиха върху този серир и погребалният намāз беше извършен по този начин. След това хората го искаха от нас, за да пренасят с него починалите си роднини. Тялото на Ебӯ Бекр и Омер също беше пренесено с него.“

Пак от нея се предава: „Расӯл *(алейхисселя̄м)* имаше една рогозка, която през нощта използваше за изпълняване на намāз, а през деня седеше с хората върху нея.“[440]

---

[438] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 465
[439] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 465
[440] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 468

Тоягата му

При произнасяне на проповеди (хутбе) в петъчните дни, любимият ни Пейгамбер се подпираше на тояга или на лък, а по време на военните походи се подпираше на лък.

Казваше, че подпирането на тояга е от нрава на пейгамберите. Самият той се подпираше на тояга и съветваше и другите да се подпират.

По време на управлението на халӣф Муа̄вийе бин Ебӯ Суфян тоягата на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* се намираше при Саадул’Караз. През 50 година от Хиджра Муа̄вийе бин Ебӯ Суфян *(радияллā̄ху анх)* отиде на поклонение (хадж) и пожела да премести минбера от джамията на любимия ни Пейгамбер в Шам. Поиска и тоягата, намираща се при Саадул-Караз. Джа̄бир бин Абдуллах и Ебӯ Хурайра *(радияллā̄ху анхум)*, отивайки при халӣфа, му казаха: „О, Емӣрул муминӣн! Няма да е правилно да се премести минбера и тоягата на Расӯл *(алейхисселя̄м)* в Шам.“ Тогава Хазрети Муа̄вийе се отказа от желанието си и им се извини.

Любимият ни Пейгамбер заведе Абдуллах бин Унейс *(радияллā̄ху анх)* в дома си, даде му една тояга и каза: **„О, Абдуллах бин Унейс, съхрани тази тояга при себе си!“** Когато Хазрети Абдуллах бин Унейс излезе с нея пред хората, го попитаха: „Каква е тази тояга.“ Той им каза: „Даде ми я Расӯл *(алейхисселя̄м)* и ми заповяда да я съхраня при себе си.“ Казаха му: „Ще се върнеш ли при Расӯл *(алейхисселя̄м)*, за да го попиташ защо ти е дал тази тояга!“ Тогава Абдуллах бин Унейс *(радияллā̄ху анх)* се върна при любимия ни Пейгамбер и го попита: „О, Пратенико на Алла̄ху теа̄ля̄! Защо ми дадохте тази тояга?“ Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* каза: **„Тази тояга в Деня Къя̄мет ще е знак между нас. Тогава много малко ще са хората в Дженнета, подпиращи се на тояга. В Дженнета ти ще се подпираш на нея!“**

Хазрети Абдуллах бин Унейс *(радияллā̄ху анх)* я носи винаги заедно с меча си. Когато вече бе на смъртно легло, каза на семейството си след смъртта му да сложат тази тояга в савана му и да го погребат заедно с нея. Завещанието му бе изпълнено.

Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* притежаваше един михджан (тояга с извит край), дълъг един аршин или малко повече. Насочвайки тази тояга към Черния камък, го поздравяваше отдалеч. Когато се качваше на камилата си, я закачваше пред себе си.

Притежаваше и една михсарра (тояга), наречена Урджун. Когато отиваше в Бакиулгаркад я носеше със себе си и се подпираше на нея, а когато седеше, я въртеше в ръката си. С тази тояга произнасяше и проповед.

Имаше и една тояга (кадиб), изрязана от планински дървета. Тя се наричаше Мемшук. Един ден, когато Хазрети Осма̄н произнасяше проповед с тази тояга на Пейгамбера ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*, Джахджах бин Са’ӣд или Джахджах бин Кайс се приближи към Осма̄н *(радияллā̄ху анх)*,

взе тоягата от него и я счупи с коляното си. Хората започнаха да му се карат, а Хазрети Осма̄н слезе от минбера и отиде в дома си. След стореното от Джахджах, Алла̄ху теа̄ля̄ го беляза с болестта екиле (сърбеж на ръката или коляното му) и след като Хазрети Осма̄н бе сторен шехӣд, в рамките на една година умря от тази болест.

Седемте неща, които носеше със себе си

Любимият ни Пейгамбер по време на военен поход или в мирно време не отделяше от себе си следните предмети: гребен, огледало, мисва̄к, розово масло, антимон (сюрме) и ножица.

От Хазрети А̄ише се предава: „За военните походи приготвях розовото масло, гребена, огледалото, двете ножици, антимона и мисва̄ка на Расӯл *(алейхисселя̄м)*.“

Майка ни Хазрети А̄ише казва: „По време на военен поход и в мирно време Расӯл *(алейхисселя̄м)* не оставяше седем неща: шише розово масло, гребен, огледало, антимон, мисва̄к, две ножици, кост за разделяне на косата си.“[441]

Султанът на вселената сресваше брадата си два пъти на ден.

От Енес бин Ма̄лик *(радияллā̄ху анх)* се предава: „Расӯл *(алейхисселя̄м)* много често слагаше на главата си розово масло и вчесваше брадата си с вода.“[442]

Отдаваше особено значение на порядъка

Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* отдаваше голямо значение на чистотата и на реда. Казваше: **„Който има коса, да я поддържа добре!“**

Когато се намираше в джамията, влезе един човек с рошава коса и брада. Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* каза: **„Този човек и розово масло ли няма, за да си оправи косата?“**, накара го да излезе и му посочи с ръка да си оправи косата и брадата. Човекът се оправи и когато влезе любимият ни Пейгамбер каза: **„Кое е по-добре – някой от вас да дойде в това състояние или с рошава коса и брада като шейта̄н?“**

Любимият ни Пейгамбер скъсяваше и оформяше брадата си. Преди да отиде на петъчния нама̄з подстригваше мустаците си и режеше ноктите си. Заповядваше и на мюсюлманите да го правят.

Когато се поглеждаше в огледалото, отправяше хамд на Всевишния Аллах и казваше следната ду’а̄: **„О, Аллах мой! Така, както си ме създал в прекрасен облик, по същия начин ме дари и с прекрасен нрав.“**

---

[441] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 484
[442] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 484

Всяка вечер, преди да заспи, си слагаше три пъти антимон на очите. Три пъти слагаше на дясното си око и три пъти на лявото. Любимият ни Пейгамбер казваше: **„Слагайте си антимон, защото то придава блясък на очите и спомага за поникването на веждите!“**[443]

Ислямските учени съобщават, че мъжете могат да си сложат антимон на очите само с лечебна цел, но не и за показност.

Расӯлюллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* отдаваше голямо значение на използването на мисва̄к. Винаги го носеше със себе си. Казваше: **„Почиствайте зъбите си с клонче от дървото ера̄к** (мисва̄к).**“** Мисва̄кът премахва лошия дъх.

Пратеникът на Аллах *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* казва:

„Мисва̄кът е и на мен, и на пейгамберите преди мен.“

„Ако нямаше да затрудня общността си, без съмнение щях да им заповядам да използват мисва̄к преди всеки нама̄з.“[444]

„Много силно ви препоръчвам използването на мисва̄к.“

„Мисва̄кът е чистотата на устата и задоволството на Господаря ми.“

Първата работа на любимия ни Пейгамбер, след влизането в дома му, бе почистването на зъбите с мисва̄к.

Не заспиваше без мисва̄к до себе си. След като се събуждаше от сън първо си почистваше зъбите. Почистваше ги и през нощта, когато ставаше за изпълнението на нама̄за техеджуд.[445]

От Хазрети А̄ише се предава: „Пейгамберът ни *(алейхисселя̄м)* след събуждане от сън, било то през деня или през нощта, не се е случвало да не е използвал мисва̄к преди обредно умиване (абдест).“

Мечовете и копията му

Пейгамберът ни *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* имаше девет меча. Мечът, останал от баща му, бе единият от тези мечове. Наричаше се Месур. При преселението му в Медӣна този меч се намираше при него.

Мечът, който се наричаше Абд му бе подарен от Саад бин Уба̄де *(радиялла̄ху анх)* и в битката при Бедр бе при него.[446]

Мечът Зулфикя̄р бе на езичника Мунеббих бин Хаджадж или на А̄с бин Мунеббих. В битката при Бедр, след бягството на езичниците от бойното поле, техните оръжия и всичко, което носеха със себе си, остана на бойното поле. Сред трофеите бе и този меч. Заради цепнатините на гърба си, той

---

[443] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 485

[444] Тирмизӣ, “Таха̄рет”, 18

[445] Ибн Ма̄дже, “Таха̄рет”, 7

[446] Ибн Саад, *ет-Табака̄т*, I, 484; Тирмизӣ, *Шема̄ил-и Шерӣф*, 135; Кастала̄нӣ, *ел-Мева̄хибу’л-Ледуннийе*, 245

бе наречен Зулфикя̄р. Султанът на вселената го подари на Хазрети Али. Дръжката, халките и верижката му бяха от сребро.[447]

След смъртта на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* Хазрети Аббā̄с пожела да вземе този меч от Хазрети Али. Обърна се за съдействие към Хазрети Ебӯ Бекр, но той му каза: „Този меч винаги съм го виждал в неговата ръка. Не е хубаво да се вземе.“ Тогава Хазрети Аббā̄с се отказа от желанието си и го остави на Хазрети Али.

Три копия бяха придобити като трофеи от юдеите от рода Бенӣ Кайнукā̄. Едното от копията му се наричаше Мусви, а другото – Мусна. Имаше също така едно дълго копие, наречено Бейза и едно късо, наречено Анезе.

Копието, наречено Наб’а, бе дадено на Зубейр бин Аввā̄м *(радияллā̄ху анх)* от негуса на Хабаша. При завръщането от битката при Хайбер Пратеникът на Аллā̄ху теā̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* го взе от него.

Три копия (Анезе) му бяха изпратени от негуса на Хабаша Асхама. Едното от тях остави за себе си, второто даде на Хазрети Али, а третото – на Хазрети Омер.

В празниците Рамазā̄н и Курбан байрам Билял Хабешӣ *(радияллā̄ху анх)*, вървейки пред любимия ни Пейгамбер, носеше копието му до мястото за изпълнение на намā̄з и го забиваше пред него. И Пратеникът на Аллā̄ху теā̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* ръководеше празничния намā̄з, заставайки в посока към копието.

След неговата смърт, в празничните дни Билял *(радияллā̄ху анх)* вече носеше това копие до мястото за изпълнение на намā̄з пред Хазрети Ебӯ Бекр и го забиваше пред него.

По време на управлението на халӣф Омер *(радияллā̄ху анх)*, след него и на халӣф Осмā̄н *(радияллā̄ху анх)*, тази длъжност бе изпълнявана по същия начин от муеззина Саад ул-Караз. Мединските валии също правеха това.

Лъковете и щитовете му

Пейгамберът ни *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* имаше шест лъка. Три от тях – Равха, Бейза, Шафра бяха придобити като трофеи от юдеите от рода Бенӣ Кайнукā̄. Лъкът, наречен Шафра бе направен от дървото неб.[448] От същото дърво бе направен и лъкът, наречен Кетум. В битката при Ухуд този лък се счупи. Счупеният лък бе взет от Катā̄де бин Ну’мā̄н *(радияллā̄ху анх)*. Другите му лъкове се наричаха Седед и Зевра.[449]

Пратеникът на Аллā̄ху теā̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* имаше три щита. Върху единия от тях – щита, наречен Зелук, имаше изображение на овнешка глава. Този щит му бе подарен, но заради изображението върху

[447] Ибн Саад, *ет-Табакā̄т*, I, 484; Касталā̄нӣ, *ел-Мевā̄хибу’л-Ледунниййе*, 245
[448] Ибн Саад, *ет-Табакā̄т*, I, 489; Касталā̄нӣ, *ел-Мевā̄хибу’л-Ледунниййе*, 246
[449] Касталā̄нӣ, *ел-Мевā̄хибу’л-Ледунниййе*, 246

него, любимият ни Пейгамбер не го хареса. На сутринта това изображение бе заличено от Аллах.[450]

Ризниците му

Любимият на Аллāху теāлā имаше седем бронирани ризници:

Затулфудул – бе подарена от Саад бин Убāде *(радияллāху анх)* преди да се отправят към Бедр.[451]

Садийе и Фидда – тези две ризници бяха придобити като трофеи от юдеите от рода Бенӣ Кайнукā. Ризницата Садийе бе историческа – това бе ризницата, която Дāвӯд *(алейхисселям̄)* облякъл, за да се сражава с Джāлӯт.

В битката при Ухуд Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* облече две ризници една върху друга – Фудул и Фидда.

В предната и задната част на ризницата му се намираха две сребърни халки.

Преди смъртта си Пратеникът на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* даде една от ризниците си като залог на един юдей на име Ебӯ Шахм в замяна на тридесет крини ечемик. Тази ризница бе Затулфудул.[452]

Другите му ризници бяха Затулвишах, Затулхаваши, Бетра и Хирник.[453]

Ризниците Затулфудул и Садийе облече в битката при Хунейн.[454]

Шлемовете му

Мувашшах – този шлем бе сред придобитите трофеи от юдеите от рода Бенӣ Кайнукā.

Зуссубуг или Зуссусуб или Мешбуг – шлемът, който се счупи в битката при Бедр и две от халките му се врязаха в лицето на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. При превземането на Мекка любимият ни Пейгамбер също носеше шлем.

Знамената му

Знамето на Пейгамбера ни *(алейхиссалāту весселāм)* бе черно, а флагът – бял.

Освободеният роб на Мухаммед бин Кāсъм – Йӯнус бин Убейд казва: „Мухаммед бин Кāсъм ме изпрати при Берā бин Āзиб, за да го попитам за

450 Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 489
451 Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 487
452 Бухāрӣ, "Буйу", 33; "Рехн", 5; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 160; Ибн Ебӣ Шейбе, *ел-Мусаннеф*, IV, 271; Тирмизӣ, *Шемāил-и Шерӣф*, 334; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 307
453 Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 246
454 Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 487; Тирмизӣ, *Шемāил-и Шерӣф*, 138

знамето на Пратеника на Аллāху теāля̄. Берā бин Āзиб ми каза, че е направено от черно четириъгълно немире (вълнена тъкан с черно-бели линии).”

Знамето на Султана на вселената се намираше при Хазрети Али. В битката при Хайбер Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* каза:**„Знамето ще дам на такъв храбрец, който обича Аллах и Неговия Пратеник и когото Аллах и Неговият Пратеник обичат!“**, извика Хазрети Али и му даде знамето.[455] Хазрети Али се сражаваше геройски, докато Всевишният Аллах го дари с победата.

Върху флага (ливā) на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* имаше надпис: **„Ля̄ иля̄хе илляллāх, Мухаммедур Расӯлюллах“.**

В похода към Харрар завърза бяло знаме за Саад бин Ебӯ Ваккāс *(радияллāху анх)*. При изпровождането на Хазрети Али в Йемен завърза една чалма на върха на копието и каза: **„Знамето трябва да е такова!“**

Знамето се носеше само от командващия войската. В битката при Ебвā и Веддан бялото знаме на ислямската войска носеше Хазрети Хамза, в битката при Буват – Саад бин Ебӯ Ваккāс *(радияллāху анх)*, при преследването на Курз бин Джāбир’ул-Фихрӣ – Хазрети Али, в битката при Зул’усейра – отново Хазрети Хамза.

При отправянето на ислямската войска към Бедр бялото знаме бе дадено на Хазрети Мусаб бин Умейр, а Хазрети Али носеше черното знаме (Укаб) пред Пратеника на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

При отправянето им към крепостта на юдеите от рода Бенӣ Кайнукā бялото знаме носеше Хазрети Хамза, в битките при Каркарат-ул-кудр, Ухуд и Бедрулмевид го носеше Хазрети Али, а в битката при Ухуд – Зейд бин Хāрисе *(радияллāху анх)*.

С бялото знаме на любимия ни Пейгамбер бе превзета и Мекка.

В похода към Тебӯк най-голямото знаме повери на Хазрети Ебӯ Бекр. Друго голямо знаме връчи и на Зубейр бин Аввāм *(радияллāху анх)*.

Конете му

Първият си кон Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* купи в Медӣна от един бедуин от рода Фезāра. Бедуините наричаха този кон Дарис, но Пратеникът на Аллāху теāля̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)* му даде името Секб. В битката при Ухуд се намираше върху него.[456] На устната на коня имаше бяло петно. Бяло петно имаше и на трите му крака, а единият десен крак бе без петно. Секб се движеше много бързо, като течаща вода.

Конят Муртеджиз купи от един бедуин от рода Мурра. Този кон бе много хубав, цвилеше хармонично, като че ли изпълняваше стихче.[457]

---

[455] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, II, 80
[456] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 489
[457] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 490; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 247

Конят Лизаз му бе подарен от Мукавкис – владетеля на Египет. Този кон се движеше много бързо.[458]

Конят Зариб бе подарен от Ферве бин Умейр'ул-Джузами. Зариб бе много силен и издръжлив кон.

Конят Лахиф (или Лухайф) бе подарен от Рабӣа бин Ебӯ Бера'ул-Келбӣ. Опашката на този кон бе толкова дълга, че достигаше до земята.

Муравих бе състезателен кон. Движеше се като вятъра. Убейд бин Йāсир му го подари в Тебӯк.

Мирвах – този кон бе подарен от пристигналите през десетата година от Хиджра в Медӣна представители на рода Бенӣ Раха. Когато го яхнаха пред Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* и го накараха да се движи, той много го хареса.

Верд – бе подарен от Темӣм-и Дāрӣ. Цветът му бе тъмночервен. Любимият ни Пейгамбер го подари на Хазрети Омер и той се сражава върху него по пътя на Аллāху теāлā.

Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* състезаваше три от конете си – Зариб, Лизаз и Секб. Върху коня Зариб сядаше Сехл бин Саад, а върху Лизаз – Ебӯ Усейд'ус-Сāидӣ. Най-отпред се движеше Лизаз, след него Зариб, и накрая Секб.

Пейгамберът ни *(алейхиссалятӯ весселям)* имаше и едно сиво магаре и едно сиво муле. Тези животни му бяха изпратени от Мукавкис – владетеля на Египет. Мулето се наричаше Дулдул, а магарето Яфур или Уфейр.[459] Мюсюлманите за пръв път видяха муле със светла козина. Дотогава в Арабия те не бяха виждали муле с такава козина.

В битката при Хайбер Султанът на вселената яздеше това сиво муле, а в битката при Хунейн – другото си сиво муле. Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* пришпорвайки мулето си, се впусна сам срещу атакуващата ги войска на племето Хевāзин. Хазрети Аббāс, хващайки мулето за юздите, а Суфян бин Хāрис *(радияллāху анх)* – за стремето, се опитваха да намалят скоростта му и да му попречат да се вреже във врага. Също така се предава, че в битката при Хайбер Пратеникът на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* е яздел и магарето Яфур, слагайки седло на гърба му и поставяйки на главата му юзда от палмово въже.

След завръщането на Расӯл *(алейхисселям)* от прощалния хадж Яфур почина, а Дулдул живя до времето на Хазрети Муāвийе. След смъртта на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* Дулдул остана при Хазрети Али. Яздеха го и Хазрети Али, след неговото преселение в отвъдния живот и Хазрети Хасан, след това и Хазрети Хусейн, а след него и Мухаммед бин Ханефийе *(радияллāху анхум)*.

---

[458] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 490; Касталāнӣ, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 247

[459] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 491

Камилите му

Камилата Кусвā – наричаха я и Джед’а и Адба. Тази камила бе от животните на Бенӣ Кушайр бин Кааб бин Рабӣа бин Āмир или на Хурайш бин Кааб. Хазрети Ебӯ Бекр я купи за четиристотин дирхема и на същата цена я продаде на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)*, според друго предание – я подари.

Любимият ни Пейгамбер се пресели в Медӣна, възседнал камилата си Кусвā. Качвайки се на нея, се отправи и на умра. При превземането на Мекка също се намираше върху нея. Седнал върху нея произнесе и прощалното си хутбе в Арафāт.

Расӯл *(алейхисселя̄м)* съревноваваше камилите и нито една камила не можеше да надмине Кусвā, освен двегодишната камила на един бедуин.

По време на управлението на Хазрети Ебӯ Бекр *(радиялла̄ху анх)*, камилата Кусвā бе оставена в гробището Бакӣ’ и там умря.[460]

Сред трофеите, придобити в Бедр, бе и камилата на Ебӯ Джехл. Тази камила бе взета от Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и до поклонението Худейбийе се отправяше на военни битки върху нея. Тази камила бе белязана да се пренесе в жертва. Езичниците поискаха да я откупят срещу сто камили. Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* им каза: **„Ако не бяхме я белязали, щях да изпълня искането ви.“**

Мухаммед *(алейхисселя̄м)* имаше седем дойни камили – Ханна, Семра, Урайс, Са’дийе, Бегум, Йесира, Дебба’. Семейството му се препитаваше с издоеното от тях два мяха мляко, което им се носеше всяка вечер.[461]

По време на смъртта на Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* от тези камили не бе останала нито една.

Домът му

След издигането на стените на месджида на Пратеника (Месджид-и Небӣ) в Медӣна, към тях за любимия ни Пейгамбер пристроиха и две помещения от кирпич и ги покриха с палмови клони. Вратата на помещението, предназначено за Хазрети Āише се отваряше към пътя за джамията, а на Хазрети Севде – към третата врата на джамията, наречена Āл-и Осмāн.

Впоследствие, след женитбите на Пейгамбера ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)*, броят на тези помещения се увеличи. Някои от тях бяха от кирпич, някои от камък, а някои от палмови клони, измазани с глина и покрити също с палмови клони.

От Хасан бин Ебӯлхасан *(радиялла̄ху анх)* се предава: „Когато бях в пубертета, бях влязъл в дома на Пратеника на Аллāху теāлӯ, протегнах ръката си и докоснах тавана.“

---

[460] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 492-493
[461] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 494

Имāм Бухāрӣ предава, че вратата на Пратеника на Аллāху теāлā била без халка, чукало се с върха на лъка.“

Мухаммед бин Хилял и Атаул’Хорасāнӣ видяха помещенията на съпругите на Пейгамбера ни *(алейхиссалāту весселāм)* и казаха, че помещенията били от палмови клони, а за врати били използвани пердета от груба тъкан, изработена от черна козина.

Според думите на Дāвӯд бин Кайс, опиращи се на видяното от него, ширината на всяко едно от помещенията била 6-7 лакътя, а дължината – приблизително десет лакътя.

Хазрети Севде завеща след нейната смърт стаята ѝ да остане за майка ни Āише *(радияллāху анхā)*, а стаята на Сафийе *(радияллāху анхā)* бе продадена на Муāвийе бин Ебӯ Суфян за сто осемдесет хиляди или двеста хиляди дирхема, при условие да остане в нея до смъртта си.

Когато в Медӣна бе прочетено писмото на халӣф Абдулмелик за отчуждаване на помещенията на съпругите на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* и включването им към джамията, много от жителите на Медӣна не успяха да сдържат сълзите си и плакаха, както плакаха в деня на смъртта на любимия ни Пейгамбер.[462]

Са’ӣд бин Мусеййеб разкри мъката си по следния начин: „Кълна се в Аллāху теāлā, колко много исках помещенията да си останат така, както си бяха. Новото поколение на Медӣна и чужденците, пристигащи в Медӣна, щяха да видят с какво се е задоволявал Пратеникът на Аллāху теāлā и нямаше да желаят много имоти и да се хвалят с това.“

Вакъфските имоти

Първото дарение (вакъф) в исляма бе направено от падналия като шехӣд в Ухуд Мухайрик (юдейски учен и един от най-богатите юдеи, приели исляма), който завеща да се предадат на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)* следните му седем градини: Мисеб, Сафийе, Делал, Хусна, Бурка, А’ваф, Мешребе.[463]

Вакъфите в Медӣна бяха главно от недвижимите имоти на Мухайрик. Ибн Хумейд казва: „Халӣф Омер бин Абдул’азӣз беше поискал да се донесат фурми от вакъфските градини на Мухайрик. Донесоха му в една паница.

Омер бин Абдул’азӣз каза: „Ебӯ Бекр бин Хазм ми писа, че тази фурма е от палмовото дърво от времето на Пратеника на Аллāху теāлā и че той е ядял от него.“ Тогава аз му казах: „О, емӣрул муминӣн! Разпредели ги между нас!“ Разпредели ги и на всеки един от нас се паднаха по девет фурми.“

[462] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 499
[463] Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 503

От Омер бин Абдул’азӣз се предава: „Когато в качеството си на управител на Медӣна влязох в тази градина, ядох от фурмата на това дърво. Не съм ял по-сладка, по-вкусна фурма от тази.“

От Амр бин Мухāджир се предава: „Имуществото на Расӯл *(алейхиссе-лям)* се намираше в една стая при Омер бин Абдул’азӣз и той всеки ден го гледаше. В тази стая водеше и събиращите се при него курайши и обръщайки се към това имущество, казваше: „Ето го наследството на човека, с когото ви удостои Аллāху теāлā.“ А това са били:

- Едно дървено легло (серир), покрито с рогозка, изплетена от палмови листа.
- Една кожена възглавница, пълна с палмови влакна.
- Една голяма паничка.
- Една чаша за вода.
- Една дреха.
- Една ръчна мелачка.
- Един колчан за стрели.
- Един кадифен юрган.

Проникналата върху юргана пот от главата на Расӯлюллах *(саллаллāху алейхи ве селлем)* ухаеше по-приятно и от благовоние.

Омер бин Абдул’азӣз, когато се разболяваше, се миеше с неговата вода и получаваше изцеление. Омер бин Абдул’азӣз бе от Тāбиӣн* от Медӣна, имāм*, факӣх*, учен-муджтехид*, който много добре знаеше сунната. Неговата майка Умму Āсъм бинти Āсъм бин Омер бин Хаттāб бе пример за справедливост и страх от Аллāху теāлā.

Имāм Шāфиӣ казва: „Хулефā-и Рāшидӣн са петима: 1. Ебӯ Бекр, 2. Омер, 3. Осмāн, 4. Али, 5. Омер бин Абдул’азӣз.“ Омер бин Абдул’азӣз в правосъдието бе като Хазрети Омер, в страха от Аллāху теāлā като Хасан’ул Басрӣ, в науката като имāм Зухрӣ.

РЕЛИГИЯТА ИСЛЯМ

Ислям – това е религията, низпослана от Всевишния Аллах на Любимия Му пейгамбер Мухаммед *(алейхисселям),* посредством мелāикето Джебрāил *(алейхисселям)*. Религията е съвкупност от правила и норми, чиято цел е да покажат на хората пътя на щастието както в земния, така и в отвъдния живот. Той събира в себе си всички видими и невидими добрини на всички предишни религии. Всеки успех и всяко щастие са скрити в него. Състои се от нравствеността и от основите, които биха били приети от здравомислещите хора.

Никой разумен човек не би го отрекъл. В него няма никакво зло, извън него пък няма никакво добро, не може и да има. Търсенето на добро извън исляма е като търсене на вода в миража на пустинята. Islямът повелява

развитието на страните, радостта и благоденствието на хората, почитането на повелите на Всевишния Аллах и състраданието към всички създания.

Ислямът категорично повелява потребността от земеделието, търговията и изкуството и отдава голямо значение на науката, техниката, индустрията. Повелява взаимопомощта между хората. Зачита правата, задълженията и отговорностите на служителите, на децата, на родителите, на обществото. Той е Сеа̄дет-и да̄рейн, т.е. събрал е в себе си щастието на земния и отвъдния живот.

Ислямът е донесъл принципи, осигуряващи по най-съвършен начин духовното и материалното благоденствие на хората. Човешките права и задължения са уредени чрез система от закони.

Накратко казано, ислямската религия съдържа в себе си основите на: вяра, иба̄дет, муна̄кеха̄т, му'а̄меля̄т, укӯба̄т.

Вяра (ӣма̄н)

В исляма "ӣма̄н" означава да се вярва на факта, че Расӯл-и екрем *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* е Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄; че той е Небӣ, вестоносец, избран от Него, и да се казва всичко това с пълна убеденост; и да се вярва накратко в онова, което е съобщил накратко и в детайли на онова, което е съобщил в детайли; и винаги да се произнася Келиме-и шеха̄дет. Силната вяра е такава, че, както знаем със сигурност, че огънят изгаря, змията убива със своята отрова и бягаме от тях, така трябва да се вярва в Алла̄ху теа̄ля̄ и в Неговите качества с цяло сърце, да се стремим към Неговите задоволство и лик, и да се пазим от Неговите гняв и мъчения, и да се настани здраво тази вяра в сърцето като надпис върху мрамор.

Основите на вярата са шест:

1. Първото от шестте е да се повярва, че **Алла̄ху теа̄ля̄ е ва̄джиб-улвуджӯд и че Той е истинският бог, и че е създателят на всички създания**. Трябва да се повярва, без капка съмнение, че само Той е създал от нищото всичко и в този, и в отвъдния свят, когато е нямало време, материя или образец. Той е творецът, създателят, собственикът и абсолютният господар на всичко. Трябва да се повярва, че никой не доминира и не властва над Него, нито пък има по-високопоставен от Него. Всички превъзходства и всички качества на съвършенство принадлежат Нему. Не притежава недостатък и никакво качество на несъвършенство. Той е в състояние да направи това, което пожелае. Това, което върши, не го прави, за да е полезно за Него или за другите. Не прави нищо за отплата. Заедно с това във всяко Негово дело има мъдрости, ползи и добрини.

Алла̄ху теа̄ля̄ не е длъжен да дава доброто и полезното на рабите Си, нито пък да дава сева̄би (награди) на едните и наказания на другите. Дори да въведе в Дженнета всички грешни и разпътни раби, то това би подхождало на Неговото великодушие, а ако хвърли в Джехеннема всички покор-

ни и служещи раби, това няма да е несправедливо, но Той е пожелал и е съобщил, че мюсюлманите и служещите ще въведе в Дженнета и ще ги дари с безкрайни дарове и добрини, а неверниците ще хвърли в Джехеннема и ще ги остави вечно в мъчение. Той не се отмята от Своята дума. Ако всички същества повярват и Му се подчинят, Той няма да има полза от това. Ако целият свят се изпълни само с неверници, бунтовници и угнетители, то те с нищо няма да Му навредят. Ако Аллā̄ху теāля̄ пожелае, ще прости на всеки, извършил голям грях и умрял без разкаяние, освен ако не е извършил нещо, водещо до неверие или съдружаване. Но ако пожелае, ще даде наказание дори и за малките прегрешения. Казва ни, че на умрелите като неверници и вероотстъпници няма да прости никога и вечно ще ги изтезава.

Мюсюлманин, който е умрял, имайки отклонения от сунитското верою убеждение, и който не се е покаял, ще отиде в Джехеннема, но няма да остане вечно там. Такива мюсюлмани се наричат новатори или **ехли бид'ат**.

Да се види Всевишният Аллах в земния живот е джāиз, но никой не Го е виждал. В Деня на Къя̄мет (Съдния ден), на сборището Махшер, Той ще бъде видян от неверниците и греховните мюсюлмани с Неговите ярост и слава, а от праведните мюсюлмани със Своята доброта и красота. Аллāху теāля̄ ще бъде видян в Дженнета от мюсюлманите. Ще Го видят и меля̄икетата, и жените, но неверниците ще бъдат лишени от това. Достоверни са сведенията, че и джиновете ще бъдат лишени от това.

Аллāху теāля̄ не е обект на време. Не подлежи на промяна, не може да се каже, че е бил такъв и онакъв. Няма подобен Нему и няма си Той съдружници. Той не прониква в нищо. Не се съединява с нищо. Той няма противоположен, съдружник, подобен, помощник или пазител. Няма съпруга, майка, баща, син или дъщеря. Той винаги е заедно с всички, заобикаля ги и ги вижда. По-близо е до човека дори от вената на шията му. Но Неговите близост, присъствие, заедност и заобикаляне не са по начин разбираем от нас. Човешкият ум не може да разбере същността на тези неща. Аллāху теāля̄ е неповторим в своите личност и качества, които не претърпяват никаква промяна.

Имената на Аллāху теāля̄ са безкрайно много. Известни са хиляда и едно имена, т.е. Аллāху теāля̄ е съобщил на хората само толкова. В религията (шерӣ'ата) на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* са известени деветдесет и девет от тях. Наричат се **Есмā-и хуснā**.

2. Вяра в меля̄икетата.

Меля̄икетата са телесни (материални) създания от светлина. Невидими са с просто око. Лошите качества не са присъщи за тях. Те са живи, съществуват. Притежават ум и способността да приемат всякакъв облик. Както газовете се втечняват, а след това и се втвърдяват и при втвърдяване приемат някаква форма, така и меля̄икетата имат способността да приемат всякакъв прекрасен облик. Те не са духове, отделящи се от телата на великите

хора, както считат християните. Не са и нематериални същества, каквито са силата и енергията, както вярвали част от древните философи.

Думата мелек означава вестител, посланик или сила, мощ. Множественото число на тази дума е меля̄ике. От всички създания най-напред са сътворени меля̄икетата. Затова вярата в меля̄икетата предхожда вярата в книгите. Те са създадени първи сред живите същества и затова вярата в тях е поставена на второ място след вярата в Алла̄ху теа̄ля̄, а вярата в книгите е преди вярата в пейгамберите. Условията на вярата са изредени в тази последователност в Кора̄н-и керӣм.

Меля̄икетата са раби на Алла̄ху теа̄ля̄. Не са Негови съдружници, не са Негови дъщери, както считат неверниците и езичниците. Алла̄ху теа̄ля̄ е доволен от всички тях. Подчиняват се на волята на Алла̄ху теа̄ля̄, без да му се противопоставят. Изпълняват заповедите без никакво възражение. Не вършат грехове. Нямат пол, не встъпват в брак и нямат деца. Живи са. Когато Алла̄ху теа̄ля̄ им е съобщил, че ще създаде хората, меля̄икетата Го попитали: **“Нима ще създадеш там някой, който ще сее по нея развала и ще лее кърви?”** Тези въпроси (наречени зелле) не вредят на тяхната невинност и безгрешност.

Меля̄икетата са най-многобройните създания. Техният брой не знае никой, освен Алла̄ху теа̄ля̄. На небесата няма празно място, където меля̄икетата да не изпълняват иба̄дет. Всички кътчета са пълни с меля̄икета, намиращи се в рукӯ и суджӯд. В небесата, на земята, в тревата, в звездите, в живите и неживите същества, в дъждовните капки, в листата на дърветата, във всяка молекула, във всеки атом, във всяка реакция, във всяко движение, във всяко нещо имат задължения меля̄икетата. Те изпълняват повелите на Алла̄ху теа̄ля̄ навсякъде. Те са посредници между Всевишния Аллах и Неговите създания. Някои от тях командват другите, някои – известяват пейгамберите, някои – вдъхват красиви мисли в сърцата на хората (илха̄м), някои от тях пък нямат никаква представа за хората и останалите създания. Всяко едно от тях си има свое определено място, което не може да напусне. Меля̄икетата на Дженнета се намират в Дженнета. Най-главният измежду тези меля̄икета е **Ридва̄н**. Меля̄икетата, намиращи се в Джехеннема се наричат **Зеба̄нӣ**. Те изпълняват възложените им в Джехеннема задачи. Огънят на Джехеннема не е опасен за тях така, както морето не е опасно за рибите. Главните зеба̄нӣта са деветнадесет на брой. Най-главният от тях се нарича **Ма̄лик**.

Четирите меля̄икета (двете, идващи през деня, двете – през нощта), които записват всички добри и лоши дела и постъпки на хората се наричат **Кира̄мен кя̄тибӣн** или меля̄икета **Хафаза**. Някои учени казват, че меля̄икетата Хафаза са различни от Кира̄мен кя̄тибӣн. Меля̄икето, което стои от дясната страна на човека записва добрите му дела и е ръководител на меля̄икето, стоящо от лявата страна на човека, което пък записва лошите му дела.

Съществуват меля̄икета, подлагащи на мъчения неверниците и грешните мюсюлмани в гроба и меля̄икета, чиято задача е да задават въпроси на мъртъвците в гроба. Разпитващите в гроба се наричат **Мункер и Некӣр**, задаващите въпроси на вярващите пък се наричат **Мубешшир и Бешӣр**.

Меля̄икетата се различават един от друг по превъзходство. Най-главните меля̄икета са четири. Те са: 1. **Джебра̄ил** *(алейхисселя̄м)* – неговата задача е да пренася откровението (вахий) от Алла̄ху теа̄ля̄ до пейгамберите. 2. **Исра̄фил** *(алейхисселя̄м)* – неговото задължение е да протръби два пъти с Рога (Сӯр). При първото протръбяване всички живи същества освен Алла̄ху теа̄ля̄ ще умрат, а при второто – ще се съживят отново. 3. **Мика̄ил** *(алейхисселя̄м)* – задачата му е да движи всяка материя. Също така той отговаря за оскъдицата и плодородието. 4. **Азра̄ил** *(алейхисселя̄м)* – задачата му е да отнема душите на хората.

След четирите главни меля̄икета следват меля̄икетата **Хамеле-и Арш** (меля̄икетата, носещи Арша). Те са четири, но в Деня Къя̄мет ще станат осем. Меля̄икетата, приближени на Алла̄ху теа̄ля̄ се наричат **Мукаррабӣн**. Главните наказващи меля̄икета се нарича **Керӯбия̄н**. Меля̄икетата на милостта се наричат **Рӯха̄ния̄н**. Всички тези меля̄икета са най-високопоставените сред меля̄икетата. Те са по-високопоставени и от хората, с изключение на пейгамберите. Праведните мюсюлмани и приближените на Алла̄ху теа̄ля̄ (евлия̄) са по-високопоставени от обикновените меля̄икета. Обикновените меля̄икета пък са по-високопоставени от грешниците сред мюсюлманите.

3. Вяра в свещените книги, низпослани от Алла̄ху теа̄ля̄. На някои от пейгамберите Всевишният Аллах е изпратил тези книги чрез меля̄ике, на други – в отделни страници, на трети – без посредничеството на меля̄ике. Всяко едно от тези книги е Слово на Алла̄ху теа̄ля̄ и не са създания. Те са изначални и вечни. Не са слова на меля̄икетата и пейгамберите. Всички те са истински.

Свещеният Кора̄н заменя законите на всички предшестващи го книги. До Деня Къя̄мет той ще запази своята същност – никога няма да има някакви промени в него. Всички минали и бъдещи знания са поместени в Кора̄н-и керӣм и затова той е над всички - по-ценен и високопоставен от другите небесни книги. Свещеният Кора̄н е най-голямото чудо (дадено) на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллаху алейхи ве селлем)*. Всички хора и джинове, събрани заедно, не са в състояние да измислят слово, подобно на най-късата сӯра от Свещения Кора̄н.

Известени са ни сто и четири небесни книги. Десет сухуфа (малки книги) са низпослани на **А̄дем** *(алейхисселя̄м)*, петдесет - на **Шӣт** *(алейхисселя̄м)*, тридесет - на **Идрӣс** *(алейхисселя̄м)*, а десет - на **Ибра̄хим** *(алейхисселя̄м)*. **Тевра̄т** (Тората) била дадена на Мӯса̄ *(алейхисселя̄м)*, **Зебӯр** (Псалмите) - на Да̄вӯд [Давид] *(алейхисселя̄м)*, **Инджӣл** (Евангелието) - на Ӣса̄ *(алейхисселя̄м)*, а **Кора̄н-и керӣм** - на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*.

4. Вяра в пейгамберите. Пейгамберите са изпратени, за да покажат на хората правия път. По природа, характер и ум те превъзхождат всички хора на времето си. Те са уважавани, почитани личности. Не притежават никакви лоши качества. За пейгамберите е характерно качеството **исмет** (непорочност). Не вършат малки и големи грехове преди или след като им се съобщи, че са избрани за пейгамбери. При тях не се появяват недостатъци, като слепота и глухота, от момента, в който им се съобщи, че са пейгамбери, до разпространяването на тази вест навсякъде. Задължително трябва да се вярва, че всеки пратеник притежава следните седем качества: **емāнет** (вярност), **съдк** (правдивост), **теблиг** (известяване), **адāлет** (справедливост), **исмет** (безгрешност), **фетāнет** и **емнул-азл,** т.е. никога не се премахват от списъка на пейгамберите. Фетāнет означава много развит ум.

Пейгамберите, изпратени от Всевишния Аллах с нова религия се наричат Расӯл. Пейгамберите, които не са изпратени с нова религия, а призовават хората към предишната, се наричат **Небӣ**. По отношение на призоваването на хората към религията на Аллāху теāлā, няма разлика между "Расӯл" и "Небӣ". Трябва да се вярва във всички пратеници, без да се прави разлика между тях, да се знае, че всеки един от тях е говорил истината. Отричане на един от тях е равносилно на отричане на всички.

Пророчеството не може да се придобие с труд, с гладуване, с мъка и с много служене. Възможно е само с избиране от страна на Аллāху теāлā. Чрез тях са изпратени религиите, предпазващи хората от всякакво зло и призоваващи ги към щастие, както в земния, така и в отвъдния живот. Въпреки многобройните си врагове, подигравките на неверниците и мъченията, на които били подложени, пейгамберите без никакво колебание и без да изпитват страх продължили своето велико дело – известяването на повелите на Аллāху теāлā. Всевишният Аллах, за да покаже тяхната правдивост (истинността на техните думи), ги подкрепил с чудеса. Никой не бил в състояние да отрече тези чудеса.

Тези, които са приели даден пейгамбер и са повярвали в него се наричат негова умма (уммет, общност). В Деня Къя̄мет на пратениците ще им бъде позволено да се застъпят за грешниците от своята умма и застъпничеството им ще бъде прието. Също така ще бъде позволено и прието и застъпничеството на ислямските учени, праведниците и приближените раби на Аллāху теāлā. Пейгамберите са живи в гробовете си, но този живот е непонятен за нас. Земята не разлага благословените им тела. По повод на това в един от благословените хадӣси се казва: **„Пейгамберите изпълняват намāз в гробовете си.“**

Докато благословените очи на пейгамберите *(алейхимусселя̄м)* спят, сърцата им остават будни. Всички пратеници са еднакви в изпълняването на пророческата си мисия. Всички те притежават споменатите по-горе седем качества. Тяхното пророчество не може да се отнеме. Но приближените на Аллāху теāлā могат да загубят високите си степени. Пейгамберите

(алейхимуссалева̄ту веттеслӣма̄т) са от хората. Джиновете, меля̄икетата и жените не могат да бъдат пейгамбери. Джиновете и меля̄икетата не могат да се извисят до степента на пейгамберите. Пратениците имат превъзходства един над друг. Например последният пейгамбер Мухаммед *(алейхисселя̄м)* превъзхожда другите пророци с многобройността на своята умма, с големината на територията на народа, на който е изпратен, със знанията и уменията си, с многото чудеса и със специалната милост и благодат. Пратениците, които са Расӯл са по-високопоставени от онези, които са Небӣ, а тези, които са Улюл-азм са над пейгамберите Расӯл.

Точният брой на пейгамберите *(алейхимусселя̄м)* не се знае. Известно е, че са повече от сто двадесет и четири хиляди. Триста и тринадесет или триста и петнадесет от тях са Расӯл. Шестима измежду тях са по-извисени. Тези пейгамбери се наричат „Улюл азм“ и това са А̄дем, Нӯх, Ибра̄хим, Мӯса̄, Ӣса̄ и Мухаммед Мустафа̄ *(алейхимуссаля̄ту весселя̄м)*.

Ибра̄хим *(алейхисселя̄м)* е Халӣлуллах, защото в неговото сърце не съществувала никаква друга любов, освен любовта към Алла̄ху теа̄ля̄. Мӯса̄ *(алейхисселя̄м)* е Келӣмуллах, защото е разговарял с Алла̄ху теа̄ля̄. Ӣса̄ *(алейхисселя̄м)* е Рӯхуллах и Келиметуллах, защото се е родил без баща, само с Божията повеля „Бъди“, и е предал пълните с мъдрост слова на Всевишния на хората.

Мухаммед *(алейхисселя̄м)* – причината за сътворяването на създанията и най-почтения, най-достойния от хората, е Хабӣбуллах. Много са доказателствата, показващи неговото достойнство и величие. В Деня Къя̄мет най-напред той ще се изправи от гроба, най-напред той ще отиде към мястото Махшер, пръв той ще влезе в Дженнета. Невъзможно е да се изброят прекрасните му качества и човек е непосилен да ги опише.

В Деня Къя̄мет всички пейгамбери ще се съберат под неговото знаме. Всевишният Аллах е повелил на всеки един от пейгамберите Си: „Ако доживеете до времето, когато ще бъде известено пророчеството на Моя избраник и любимец Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, повярвайте в него и му помагайте!“ Всеки един от тези пейгамбери е заповядал същото на своята умма. Мухаммед *(алейхисселя̄м)* е **„Ха̄темул енбия̄“** – след него няма да има други пейгамбери.

5. Петото условие на ӣма̄на е **вярата в А̄хиретския ден**. Началото на този ден е смъртта на човека и продължава до края на Къя̄мета. Причината да се нарече “последен ден” е фактът, че след него няма да следва нощ, или пък защото идва след този свят. Времето на Къя̄мета не е известено, никой не знае кога ще настъпи, но Пейгамберът ни *(салляллаху алейхи ве селлем)* ни е предупредил за неговите признаци. Някои от тях са следните: на земята ще се появи Хазрети Мехдӣ, Ӣса̄ *(алейхисселя̄м)* ще слезе от небето в Шам, ще се появи Деджа̄л, ще се появят Йе’джӯдж и Ме’джӯдж, слънцето ще изгрее от запад, ще се случат големи земетресения, религиозното знание ще изчезне, ще се увеличи злото, ще управляват безнравствените, ще

бъде забранено изпълняването на повелите на Аллāху теāлӯ, забранените неща ще се извършват навсякъде, от Йемен ще се появи огън, земята и небето ще се разкъсат, слънцето и луната ще потъмнеят, моретата ще се смесят, ще закипят и ще пресъхнат.[464]

Мюсюлманите, извършващи грехове, се наричат фāсък. Тях и всички неверници ги очаква наказание в гроба. Несъмнено трябва да се вярва в това. Починалият, след полагането му в гроба ще се съживи, но този живот е непонятен за нас, след което ще бъде или в блаженство, или ще бъде подложен на мъчение. В благословените хадӣси ясно се посочва, че меляикетата Мункер и Некӣр, приемайки образа на страшни хора, ще дойдат в гроба и ще разпитват починалия.[465] Според някои учени въпросите им ще бъдат от част от акāида*, а според други от целия акāид. Затова децата трябва да бъдат научени да отговарят на въпросите: „Кой е твоят създател? Коя е твоята религия? Към коя умма принадлежиш? Коя е твоята свещена книга? Кое е твоето къбле? Към кой мезхеб принадлежиш по отношение на вяра и дела?“ В книгата **„Тезкире-и Куртубӣ“** е написано, че тези, които не са от Ехли суннет (сунити, сунните) няма да могат да отговорят правилно на въпросите на меляикетата. Гробовете на тези, които отговорят правилно на въпросите, ще се разширят и ще им се отвори врата към Дженнета, от която сутрин и вечер ще видят мястото си в Дженнета, меляикетата ще ги обсипват с благодеяния и благи вести. Тези, които не отговорят правилно на въпросите, така ще бъдат ударени с железни чукове, че техните викове ще бъдат чути от всички живи същества, с изключение на хората и джиновете. За тях гробът ще се стесни толкова много, че костите им ще се вплетат една в друга. Ще им се отвори дупка към Джехеннема, през която сутрин и вечер ще видят мястото, определено за тях там и ще бъдат подложени на мъчения в гробовете си чак до Деня Къямет.

Трябва да се вярва в съживяването след смъртта. След като костите и плътта изгният и се превърнат в пръст и газове, ще се съберат отново, душите ще влязат в телата и всички ще се изправят от гробовете си. Този ден се нарича **Деня Къямет** (Съдния ден).

Всички създания ще се съберат в мястото на събирането Махшер. Всеки човек ще получи своята книга с делата. Това ще бъде извършено от Твореца на земята, на небесата, на най-малките частици, на звездите, от Владетеля на безкрайната сила – Всевишния Аллах. Това е съобщено от Пратеника на Аллāху теāлӯ *(салляллāху алейхи ве селлем)* и неговите слова без съмнение са истина. Това несъмнено ще се случи.

Книгите на праведниците ще им бъдат дадени от дясната им страна, а на грешниците – откъм гърба или от лявата им страна. В тези книги ще бъдат записани всички деяния на човека – и добрите, и лошите, и големите и малките, и скритите и явните. Даже и тези, за които меляикетата Кирāмен

---

[464] Бухāрӣ, “Илим”, 21; Ибн Мāдже, “Фитен”, 25; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 108
[465] Ибн Мāдже, “Фитен”, 25

кя̄тибӣн не знаят, ще излязат наяве с проговарянето на отделните органи и знанието на Алла̄ху теа̄ля̄. В Махшера всички тайни, които Алла̄ху теа̄ля̄ пожелае, ще станат явни. Меля̄икетата ще бъдат запитани: **„Какво сте правили на земята и на небесата**?“, пейгамберите: **„Как съобщихте повелите на Алла̄ху теа̄ля̄ на Неговите раби?“**, хората: **„Как се подчинихте на пейгамберите, как изпълнихте задълженията си? Как съблюдавахте правата си?“** Вярващите, добродетелните и благонравните ще бъдат възнаградени, а безнравствените ще бъдат подложени на жестоко наказание.

Ако пожелае, Алла̄ху теа̄ля̄ ще въздаде наказание дори за малките грехове със Своята справедливост, а ако пожелае, ще опрости и големите грехове на някои мюсюлмани, проявявайки Своята милост към тях. Ако пожелае, ще опрости всеки голям грях, с изключение на неверието и съдружаването, а ако пожелае, ще въздаде наказание и за най-малките прегрешения. Алла̄ху теа̄ля̄ е казал, че умрелите като неверници и езичници (съдружаващи, идолопоклонници) няма да бъдат опростени никога. Неверниците с писания или без писания, т.е. невярващите в това, че Мухаммед *(алейхисселя̄м)* е пратеник за всички хора, както и нехаресващите дори една негова заповед или забрана, ако умрат с това убеждение, без съмнение ще влязат в Джехеннема и вечно ще останат там.

В Съдния ден ще се използва непозната за нас везна, наречена **Мӣза̄н**, с която ще се претеглят делата. Едното блюдо на тази везна побира земята и небето. Блюдото за добрите дела ще бъде сияйно и ще е откъм Дженнета, от дясната страна на Арша, а блюдото за лошите дела ще е откъм лявата страна на Арша, откъм Джехеннема, в тъмнината. Всички земни дела, думи, мисли и погледи там ще приемат определен вид. Добрините ще бъдат бляскави, а злините - тъмни и отвратителни. Тази везна не наподобява земните везни - натежалата страна ще се качи нагоре, а олекналата ще слезе надолу. Според част от учените везните ще са различни.

Мостът Сира̄т (Съра̄т) съществува. По заповед на Алла̄ху теа̄ля̄ той ще бъде изграден над Джехеннема. На всеки ще бъде повелено да мине по него. В този ден всички пейгамбери ще кажат: “О, Господарю! Спасение!” Хората за Дженнета лесно ще минат по него и ще отидат в Рая. Някои от тях ще преминат като светкавица, а други – като вятър или като галопиращ кон. Мостът Сира̄т е по-тънък от косъм и по-остър от сабя. Така е и със следването на исляма в земния живот. Стриктното придържане към исляма е като преминаването по Сира̄т. Водещият борба с нефса си в земния живот ще премине лесно и спокойно по моста. Затова Алла̄ху теа̄ля̄ нарича **сира̄т-и мустекӣм** пътя, посочен от исляма. Тази прилика в името показва, че стриктното следване на исляма е като преминаването през моста Сира̄т. Хората, определени за Джехеннема, няма да успеят да преминат моста и ще паднат в Ада.

Басейнът **Кевсер**, даден специално на пейгамбера ни Мухаммед Мустафā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, съществува. Големината му е колкото едномесечен път. Водата му е по-бяла от млякото, а миризмата му е по-приятна от мускус. Чашите около него са по многобройни от звездите. Който пие от него, дори да е в Джехеннема, повече няма да ожаднее.

Застъпничеството е истина. Пейгамберите, приближените на Аллāху теāлӯ, праведниците, мелӯикетата и получилите разрешението на Всевишния Аллах ще се застъпят за опрощаване на греховете на непокаялите се вярващи и тяхното застъпничество ще бъде прието.

Дженнетът (Раят) и Джехеннемът (Адът) в момента съществуват. Раят е над седемте небеса, а Адът е под всичко. Има осем Дженнета и седем Джехеннема. Дженнетът е по-голям от земята, слънцето и небесата, а Джехеннемът е по-голям от слънцето.

6. Шестото условие на ӣмāна е **вярата в съдбата** (кадера)**, че доброто и лошото е от Аллāху теāлӯ**. Всяко добро или зло, всяка полза или вреда, печалба или загуба, сполетели хората, са с позволението на Аллāху теāлӯ. Речниковото значение на (кадер) е “измерване”, “закон”, “заповед” и “величие”. Желанието на Аллāху теāлӯ относно съществуването на нещо се нарича кадер (**съдба)**. Създаването на творението, чието съществуване е пожелано, се нарича **казā**. Понякога двете понятия се използват едно вместо друго (т.е. се използват като синоними).

Всички животни, растения, неживи създания, твърди, течни и газообразни вещества, звезди, молекули, атоми, електрони, електро-магнитни вълни, движението на всяко създание, физичните, химичните и ядрените реакции, отдаването и приемането на енергия, физиологичните промени в живите организми, съществуването или несъществуването на нещо, добрите и порицаваните дела на рабите, наказването им в земния и отвъдния живот, т.е. всичко, още в изначалността, се е знаело от Аллāху теāлӯ. От изначалността до безкрая Аллāху теāлӯ създава всички творения, техните особености и движения в съответствие с изначалното Си знание. Той създава всички дела на рабите, тяхната вяра и тяхното неверие. Той е единственият създаващ и правещ. Всички следствия и резултати, предизвикани от причините, ги създава Той. Аллāху теāлӯ създава всичко с някаква причина.

Например, огънят има свойството да изгаря, но всъщност изгарящият е Всевишният Аллах. Огънят няма нищо общо с това, но докато огънят не се докосне до нещо Всевишният Аллах не осъществява горенето. Огънят не прави нищо, освен да повишава температурата до необходимата, за да се получи запалване. Огънят не е този, който кара въглеродът, водородът, участващи в състава на органичните вещества да взаимодействат и да се свържат с кислорода, не е този, който осигурява приемането и предаването на електрони. Тези, които не могат да видят тази истина, смятат, че всичко това го прави огънят. Изгарящият, вършещият реакцията горене не е огънят, не е и кислородът и топлината, не е и приемането и предаването на

електрони. Изгарящият е само Аллāху теāлӯ. Всички тези неща е сътворил като причини за изгарянето. Нямащият достатъчно знания за същността на всичко това си мисли, че огънят изгаря. Завършилият начално образование няма да хареса думите: „Огънят изгаря.“, а ще каже: „Въздухът изгаря.“ Завършилият основно образование няма да приеме това и ще каже: „Изгаря кислородът, намиращ се във въздуха.“ Завършилият средно образование ще каже: „Изгарянето не е специфично за кислорода. Всеки елемент, привличащ електрони притежава свойството да изгаря.“ Завършилият висше образование пък заедно с материята ще включи и енергията. Вижда се, че с развитието на науката се вниква по-дълбоко в същността на нещата, и се разбира, че в това, което считаме за причини, се намират още много други причини. Пейгамберите, които се намират на най-високото стъпало на знанието и виждат самата истина, и ислямските учени, които следвайки тези величия постигат капки от океана на знанието, съобщават, че нещата, които днес се считат за изгарящи, за извършители, са само едни нищожни средства, едни създания, причини, които са поставени от истинския Създател, от истинския Творец. Изгарящият е Всевишният Аллах. Той може да изгори и без огън. Ако не иска да изгори нещо, няма да го изгори, дори и в огъня да се намира. Така, както не позволил на огъня да изгори Ибрахим *(алейхисселям̄)* и нарушил обичая Си, защото много го е обичал.

Всевишният Аллах, ако бе пожелал, би сътворил всички неща без причини. Горенето би осъществил без огън, без поемане на храна би наситил човека. Но Аллāху теāлӯ е сторил добро на рабите си като е скрил Своето създаване зад причини. Своята работа, Своята Мощ скрил зад тези причини. Искащият нещо да бъде сътворено от Него, трябва да се залови за неговата причина и то ще бъде сътворено. Искащият да запали лампата използва кибрит, искащият да извлича зехтин използва преса, имащият главоболие използва аспирин, желаещият да влезе в Дженнета и да се сдобие с безкрайни блага се подчинява на исляма, стрелящият в себе си и пиещият отрова умират, пиещият вода изпотен се разболява, вършещият грехове влиза в Джехеннема. Всеки, който прибягва към някаква причина, се сдобива с това, за което тази причина е била средство. Четящият книги за исляма, го научава, харесва го и става мюсюлманин, живеещият сред неверници слуша техните думи и остава невеж по отношение на религията. Много от тези религиозно необразовани хора са неверници. Човек отива там, където отива превозното средство, на което се е качил.

Ако Всевишният Аллах не бе сътворил нещата с техните причини, никой не би имал нужда от никого. Всеки би искал всичко от Аллāху теāлӯ, без да се обръща към някого. При това положение не биха останали социалните връзки между хората като началник-служител, работник-майстор, учител-ученик, би се нарушил порядъкът на този и на отвъдния свят. Не би съществувала разлика между красиво и грозно, добро и зло, покорство и непокорство.

Ислямът иска от мюсюлманите да вярват така, както е вярвал Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* и както е известил, че трябва да се вярва. Той е известил само една единствена вяра. Всички сподвижници са вярвали така, както той *(салляллāху алейхи ве селлем)* е вярвал, нямало никакви различия във вярата им. След смъртта на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем),* хората научили исляма от сподвижниците, слушайки ги и питайки ги. Всички те съобщили за една и съща вяра. Тази вяра се нарича вярата на Ехл-и суннет. Към тези знания за вярата сподвижниците никога не са прибавяли свои мисли, думи на философи, желания на нефса, политически възгледи и тем подобни.

Със съвършените качества, които притежавал всеки един от тях, като прославяне на Аллах и възнасяне на Неговата святост, приемане без никакво колебание на известеното от Него, да не се впускат в те'вӣл* на знаменията, чийто истински смисъл е неясен (мутешāбих), успели да съхранят вярата си така, както са чули от Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Основите на вярата известили в оригиналния, чистия им вид.

Приемащите предаденото от сподвижниците, без никаква промяна, повярвалите в това и следващите техния път се наричат Ехл-и суннет вел джамāат, отклоняващите се от този правилен и истински път на исляма се наричат ехл-и бид'ат (отклонени, еретични течения).

Всички сподвижници са били муджтехиди. Знанията за исляма получили лично от самия Пратеник на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Виждайки го лично и присъствайки в неговата компания, те достигнали много висока духовна зрялост. Пречистени от желанията на нефса, всички те със своя ихлāс*, с благоприличие, с прекрасния си нрав и с ирфāна* си достигнали до степента, до която не могли да достигнат нито учените, нито евлиите (любимите, приближените раби на Аллāху теāлā). В един от благословените хадӣси се казва, че всеки един от тях е звезда на спасението. Вярата им била еднаква. Правели иджтихāд по въпроси, за които няма насс*. Всеки един от тях си имал собствен мезхеб* по отношение на делата. Извлечените чрез иджтихāд постановления на повечето от тях си приличали, но иджтихāдите им не били събрани в книги и мезхебите им били забравени. Затова днес е невъзможно да се следва мезхеба на някой от сподвижниците.

И сред Тāбиӣна, който научил исляма от сподвижниците, и сред Тебе-и тāбиӣна, който пък го е научил от Тāбиӣна, е имало велики имāми, които достигнали до степента мутлак муджтехид (мезхеб имāм). И те били имāми на свои мезхеби по отношение на амел (дела). Сборът от иджтихāдите на имāм (муджтехид) се нарича негов мезхеб. Иджтихāдите на много от тези учени не били записани в книги и те се забравили. Само иджтихāдите на четиримата големи имāми били записани и съхранени от техните ученици и се разпространили сред мюсюлманите. Първият от тези имāми, показва-

щи правия път на мюсюлманите и предпазващи исляма от изопачаване и промени, е великият имā̄м Ебӯ Ханӣфе, вторият е имāм Мāлик бин Енес, третият – имāм Мухаммед бин Идрӣс Шāфиӣ, четвъртият – имāм Ахмед бин Ханбел.

Пътят на имāм Ебӯ Ханӣфе се нарича мезхеба Ханефӣ, на имам Мāлик – мезхеба Мāликӣ, на имāм Шāфиӣ – мезхеба Шāфиӣ, на имāм Ахмед бин Ханбел – мезхеба Ханбелӣ. Днес вършенето на ибāдети, които биха довели до задоволството на Аллāху теāлӯ, е възможно единствено и само чрез следването на един от четирите мезхеба.

Религиозни задължения (ибāдети)

Първото религиозно задължение е изпълняване на ежедневния петкратен намāз. Всеки намāз трябва да се изпълнява навреме, съблюдавайки фарзовете, вāджибите и суннетите* при изпълнението му и отдавайки душата си на Аллāху теāлӯ. В Свещения Корāн намāзът се нарича **салӯт**. Речниковото значение на думата салӯт е отправяне на ду'ā от човек, истигфāр (искане на опрощение от Аллāху теāлӯ) на мелӯикета, благослов и милост от Всевишния Аллах. Религиозното значение на думата салӯт е извършване на определени действия и произнасяне на определени неща съобразно книгите илмихāли*. Изпълняването на намāза започва с встъпителен (ифтитāх) текбӣр. Това е казването на "Аллāху екбер". Мъжете първоначално вдигат ръцете си до нивото на ушите, след което започвайки да ги смъкват казват "Аллāху екбер". Ръцете накрая се слагат под пъпа. Намāзът завършва с последното сядане, в края на което се дава селӯм - главата се обръща първо към дясното, а после към лявото рамо.

Второто религиозно задължение е даване на зекӯт. Речниковото значение на думата зекӯт е чистота, възхваляване, достигане до добро състояние. В исляма зекӯт означава: притежаващият средства, надхвърлящи нуждите му и достигащи определените граници на нисāба* да отдели определена част от собствеността си и да даде на мюсюлманите, споменати в Свещения Корāн, без да им натяква. Зекӯт се дава на осем групи хора. И в четирите мезхеба зекӯт се дава за четири вида материални блага: за злато и сребро, за търговски стоки, за добитъка и за селскостопанските продукти. Четвъртият вид зекӯт се нарича ушр (ушур) и се дава веднага след прибиране на селскостопанската продукция. Останалите три вида зекӯт се дават една година след достигане на нужната граница нисāб.

Третото религиозно задължение е спазване на оруч (говеене) по време на свещения месец рамазāн. Говеенето се нарича савм. Речниковото значение на савм е опазване на нещо от друго нещо. В исляма савм означава въздържане от три неща: от ядене, пиене и полова близост. Месецът рамазāн започва с виждането на новата луна на небето, а не с предварителни календарни изчисления.

Четвъртото религиозно задължение е извършване на хадж поне веднъж в живота от онези, които имат възможност – физическа, психическа и финансова. За всеки мюсюлманин, който е в добро здраве и притежава средства, достатъчни за неговите разходи и за семейството му до неговото завръщане, е задължително извършването на тава̄ф, обличайки ихра̄м, и престояването в местността Арафа̄т.

Петото религиозно задължение е полагането на усилия за разпространение на исляма (джиха̄д).

Муна̄кеха̄т – раздел, разглеждащ въпросите, свързани с женитбата, развода, изплащането на нафака ...

Муа̄меля̄т – разглежда въпросите, свързани с покупко-продажба, наем, фирми, лихва, наследство ...

Укӯба̄т – разглежда наказанията, които се делят на пет вида: къса̄с (киса̄с), сиркат, зина̄, казф и риддет (наказания, които се дават за вероотстъпниците).

Ахля̄к (наука за нравствеността и доброто възпитание)

Islyamът повелява пречистването на нефса от лоши навици и украсяването на характера с прекрасни качества. Науката, даваща информация за това и сочеща пътищата за неговото постигане, се нарича **Тасаввуф**.

Както медицината е наука за здравето на човека, така и тасаввуфът е наука за пречистването на душата и сърцето от пороците. Тасаввуфът отдалечава човек от лошите дела – признаци на болното сърце и способства извършването на добри дела и изпълняването на добрите дела и иба̄детите само в името на Алла̄ху теа̄ля̄.

Ислямът повелява първо да се получат знания за исляма, след което, съобразно тези знания, да се изпълняват иба̄детите (религиозните задължения) и всички тези дела да се извършват само в името на задоволството на Алла̄ху теа̄ля̄. Накратко ислямът повелява знанието (илим), изпълнението на религиозните задължения (амел) и вършене на всичко в името на задоволството на Алла̄ху теа̄ля̄ (ихля̄с). Душевното извисяване на човека, постигането на щастие в земния и отвъдния живот ако се оприличи с летенето на самолета, то ӣма̄на (вярата) и иба̄дета (религиозните задължения) ще са като неговият корпус и двигателите му, а напредването по пътя на тасаввуфа ще е неговото гориво. За целта е нужен самолет и този самолет може да се придобие, т.е. ӣма̄на и иба̄дета могат да се придобият, а за да се задвижи този самолет е нужна енергия, т.е. напредване по пътя на тасаввуфа.

Тасаввуфът има две цели. Първата е осъвестяване на вярата (ӣма̄на), т.е. настаняване на вярата в сърцето и непоклатимост във вярата. Вярата, която се постига с много разсъждения и доказателства, не може да е така силна. В Свещения Кора̄н Всевишният Аллах казва, меа̄л: **„Настаняването на**

вярата в сърцата става единствето и само със зикр...“ (сӯра Рад: 28) Зикр е споменаване на Аллāху теāлā във всяка работа, във всяко движение и вършене на всичко само в името на Неговото задоволство.

Втората цел на тасаввуфа е изпълняване на ибāдетите (съобщени от науката фъкх (фъкъх, фикх)) с любов и лекота и отстраняване на трудностите, породени от нефса. Изпълняването на ибāдетите с любов и отбягването на всякакви грехове и прегрешения (изпитвайки омраза към тях) е възможно само с изучаването на науката тасаввуф и напредването по неговия път. Привързването към тасаввуфа не е с цел предаване на вести от неведомото, виждане на сияния, духове и сънуването на ценни сънища. За да се сдобие човек със знанията и поведението на тасаввуфа, първо трябва да оправи вярата си, да научи повелите и забраните на исляма и да изпълнява религиозните си задължения, съобразно тях. Без тези три неща е невъзможно пречистването на сърцето от лоши навици и възпитанието на нефса.

Следването на Мухаммед *(алейхисселя̄м)*

Следването на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* означава подчиняване на него, вървене по неговия път. Неговият път е пътят на Свещения Корāн. Този път се нарича **ислям**. За да се последва Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, първо е нужно да се повярва, да се изучи добре исляма, да се изпълнява фарза, да се въздържа от харāма, след това – да се изпълнява суннета и да се въздържа от мекрӯха, след това – да се следва Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и в нещата, които ислямската религия е съобщила, че са мубāх*.

Вярата е началото на следването на пътя на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и влизане от вратата на вечното щастие. Всевишният Аллах е изпратил Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, за да призовава всички хора към щастието. В сӯра „Себе“ се казва, меāл:

„О, любими Мой Пейгамбере! Изпращам те, за да благовестиш всички хора с вечното щастие и да им покажеш този път на щастието.“ (34: 28)

Спането преди обяд на придържащия се към неговата сунна е много поценно от извършването на ибāдет по цели нощи, непридържайки се към неговата сунна, защото спането преди обяд, наречено „Кайлӯле“, било един от благословените му навици. Неспазването на оруч (говеене) в деня Байрам, поради това, че така е повелила неговата религия, е по-ценно от спазването на оруч, който не съществува в религията. Зекя̄тът, даден на нуждаещите се с повелята на неговата религия е по-ценна от дадената като садака злато, колкото планина.

Един ден Хазрети Омер, след изпълнение на утринния намāз групово (с джемāат), погледнал към джемāата и забелязал, че един човек отсъства. Попитал сподвижниците каква е причината за неговото отсъствие. Казали му: „По цели нощи извършва ибāдет и сега може да е заспал.“ Хазрети

Омер казал: „По-добре щеше да е, да беше спал цяла нощ и да беше изпълнил утринния намā̄з с джемāат.“

Онези, които се трудят без да се подчиняват на исляма, могат да притъпят нефса си. Ако този техен труд се заплаща, на този свят те няма да се сдобият с нищо, освен с определени облаги, но всъщност колко струва всичко земно, че да се отдава значение на някои улеснения в него! Те например приличат на вършещите обикновени дела, които много се трудят и се изморяват, и възнагражденията им, според извършената работа, са по-ниски от всички. А онези, които се подчиняват на исляма, са като ювелирите, занимаващи се с красиви скъпоценни камъни и скъпи диаманти. Работят малко, но печалбата им е много голяма. Понякога едночасовият труд им носи печалба за стотици хиляди години. Това е така, защото делата, извършващи се съобразно исляма, са много ценни и обичани от Всевишния Аллах.

Това се съобщава на много места в Свещения Корāн. Например в сӯра „Āл-и Имрāн“, меāл: **„О, любими Мой Пейгамбере! Кажи им: „Ако обичате Аллāху теāлā и искате и Аллāху теāлā да ви обикне, следвайте ме! Аллāху теāлā обича следващите мен.“** (3: 31)

Следването на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* означава харесване на всички заповеди на Аллāху теāлā, старание в разпространението на Неговата религия, уважаване и почитане на учените и праведните раби и необичане на неследващите и неуважаващите исляма.

Всевишният Аллах не обича и не харесва нещата, които не съответстват на исляма. А дава ли се награда за това, което не се харесва? Напротив – за него има наказание.

Постигането на щастие в земния и отвъдния свят е възможно единствено с подчинение и следване на пътя на Предводителя на двата свята – Мухаммед *(салляллāху алейхи ве селлем)*. А за това е нужно да се повярва, да се изучи ислямската религия и да се изпълняват повелите на Всевишния Аллах.

Спасението от Джехеннема е отредено само за подчиняващите се на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Всички добри дела, всички открития, всички знания и състояния ще имат стойност само ако се следва Мухаммед *(алейхисселя̄м)*. А добрите дела, извършени от неподчинилите се на Пратеника на Аллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*, ще си останат само на този свят и ще предизвикат разруха в отвъдното. Всъщност техните добрини изглеждат като такива, но всъщност не са нищо повече от истидрāдж*****.

За да се подчини човек напълно на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* е нужно да го обича напълно. Признакът на тази любов е отбягването на неговите врагове и тяхното необичане. Двуличието не подхожда на обичащите. Влюбените са луди по своите любими и са готови да изпълняват всички техни заповеди. Те не могат да бъдат на едно място с противящите се на

тях. Любовта на две противоположности не може да се смести в едно сърце.

Благата на този свят са временни и лъжливи. Това, което един човек притежава днес, утре може да е в ръцете на друг. А благата на отвъдния свят са вечни и могат да се придобият на този свят. Ако този краткотраен живот се прекара, следвайки сунната на изпратения като милост за световете Пратеник на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*, се очаква вечно щастие и спасение. Ако не се следва неговата сунна, всяко добро би останало на този свят. И най-малката частица на подчинението е много поценна от благата на този и отвъдния свят.

Основното правило за следване на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* е придържането към един от четирите мезхеба. Вярата в Мухаммед *(алейхисселяāм)* и приемането на това, което е донесъл, придържането към неговата сунна, вслушването в неговите наставления, отдаването на почит и уважение към него е задължително (фарз) за всеки мюсюлманин. Във връзка с това в Свещения Корāн се казва, меāл:

„Вярвайте в Аллāху теāлā и в Неговия Пратеник – неграмотния Пророк, и го следвайте, за да сте напътени!“ (сӯра „А’раф“: 158)

„А за онези, които не вярват в Аллāху теāлā и Неговия Пратеник – Ние сме приготвили див огън за тези неверници.“

В благословените хадӣси се казва:

„На мен ми беше повелено да се сражавам с хората (неверниците) **докато свидетелстват, че няма друг Бог освен Аллāху теāлā и повярват в мен и в това, което съм им донесъл. Когато направят това, те ще спасят от мен живота си и имуществото си, с изключение на наказанията, които са извършили като мюсюлмани** (т.е. ако извършат престъпления, ще бъдат наказани, дори да са мюсюлмани)**.** (А за скритите си дела) **ще отговарят пред Всевишния Аллах.“**

„Който се подчини на мен, той се е подчинил на Аллāху теāлā. Който ми се противопостави, той се е противопоставил на Аллāху теāлā. Който се подчини на моята заповед, той се е подчинил на мен. Който се противопостави на моята заповед, той се е противопоставил на мен.“

„Състоянието на този, който се подчинява на мен и приема донесеното от мен, и на този, който се противи на мен и опровергава донесеното от мен, прилича на състоянието на човек, който си е построил къща, приготвил хубави, различни гозби (за да даде пищно угощение) **и е възложил на някого да покани хората. Отзоваващият се на поканата, влиза в къщата и яде, колкото си иска от приготвените ястия, а неотзоваващият се, не може да влезе в къщата и да яде от приготвеното. Къщата е Дженнетът** (приготвен за богобоязливите, отзоваващи се на поканата на Пратеника на Аллāху теāлā *(салляллāху алейхи ве селлем)*)**, а отправящият поканата е Мухаммед** *(алейхисселяāм)***. Който се противи на Мухаммед** *(алейхисселяāм)***, се противи на Всевишния Аллах. Мухаммед**

(алейхисселя̄м) **е разграничаващият хората на мюсюлмани, които го потвърждават, и неверници, които го опровергават.“**

„Придържайте се към моята сунна и сунната на Хулефа̄-и ра̄шидӣн. Придържайте се стриктно и с всичка сила. Пазете се от нововъведенията (в религията, които нямат място в Кора̄н-и керӣм, суннета, иджма̄-и уммет и къя̄с-и фукаха̄*)**, защото всяко нововъведение** (бид’ат) **е заблуда.“**[466]

От Енес бин Ма̄лик *(радиялла̄ху анх)* се предава, че Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* е казал: **„Онзи, който съживи моята сунна** (действа съгласно нея и я разпространява)**, ще е съживил мен** (ще е възвеличил моята слава, ще е разкрил моята заповед)**. А който съживи мен, ще бъде заедно с мен в Дженнета.“**

Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* е казал на Билял бин Ха̄рис *(радиялла̄ху анх)*: **„Който направи едно суннет-и хасене* в исляма, ще получи отплатата му и отплатата на онези, които го прилагат. А който въведе суннет-и сеййие*, ще получи този грях и греха на онези, които после го прилагат.“**[467]

Хазрети Омер бин Абдул’азӣз е казал: „Пратеникът на Алла̄ху теа̄ля̄ въведе хубав път. След него неговите халӣфи въведоха добри пътища. Придържането към неговата сунна и сунната на халӣфите след него означава да се действа съобразно Книгата на Алла̄ху теа̄ля̄. Подчинението на Алла̄ху теа̄ля̄ и Неговия Пратеник е подсилване на религията на Алла̄ху теа̄ля̄. Никой няма право да изопачава и променя исляма. Не е джа̄из следването на думите на онези, които противоречат на сунната.

Придържащите се към сунната на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄ *(саллялла̄ху алейхи ве селлем)* и сунната на неговите сподвижници са намерили напътствие. От тях, който е поискал помощ, я е получил. Противоречащият на сунната е тръгнал по път, различен от този на мюсюлманите. Всевишният Аллах ще го хвърли в Джехеннема. Джехеннемът е най-лошото място, където може да се отиде.“

Ахмед бин Ханбел *(радиялла̄ху анх)* е казал:

„Един ден се намирах сред множество хора. Те се съблякоха чисто голи и влязоха във водата, а аз, подчинявайки се на благословения хадӣс: **„Който вярва в Алла̄ху теа̄ля̄ и А̄хиретския ден, да не влиза в хама̄ма** (без да закрива срамните си места)**.“** не се съблякох. През нощта в съня ми един глас ми каза: „О, Ахмед! Радвай се, защото Всевишният Аллах те опрости, заради това, че се подчини на сунната на Пратеника на Алла̄ху теа̄ля̄. Направи те има̄м. Хората ще те следват.“ Попитах го: „Кой си ти?“ Отговори ми: „Аз съм Джебра̄ил.“

---

466 Ибн Ма̄дже, “Мукаддиме”, 6; Да̄римӣ, “Мукаддиме”, 16; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 126; Ха̄ким, *ел-Мустедрек*, I, 174; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 422

467 Ибн Ма̄дже, “Мукаддиме”, 36; Да̄римӣ, “Мукаддиме”, 44; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 361; Бейхакӣ, *ес-Сунен*, II, 136

Не може да бъде вярващ онзи, който във всяко свое дело не следва Мухаммед *(алейхисселя̄м)*. Ако не го обича повече от самия себе си, вярата му няма да е пълна. Той е пратеник на Алла̄ху теа̄ля̄ към всички хора и джинове.

Ва̄джиб е за всеки народ да следва Мухаммед *(алейхисселя̄м)*, независимо в кой век живее. Всеки мюсюлманин трябва да помага за разпространението на неговата религия, да се стреми да придобие чертите на неговия характер, да споменава често благословеното му име, да чете салева̄ти, когато чуе или спомене неговото име, да изгаря от желание да го види, да обича и да уважава донесения от него Свещен Кора̄н и неговата религия.

ХРОНОЛОГИЯ

571 Хазрети Мухаммед *(алейхисселя̄м)* се ражда. (12 рабӣу'л-еввел - 20.04.571 г.) Бива даден на дойката Халӣме.

574 Хазрети Халӣме връща Мухаммед *(алейхисселя̄м)* **на майка му.**

575 Майка му А̄мине умира. Той остава да живее при дядо си Абдулмутталиб.

577 Абдулмутталиб умира. Мухаммед *(алейхисселя̄м)* **остава да живее при чичо си Ебӯ Та̄либ.**

578 Пътуване до Сирия с Ебӯ Та̄либ.

583 Пътуване до Сирия с Ебӯ Та̄либ. В Бусра̄ монахът Бахӣра вижда признаците по Мухаммед *(алейхисселя̄м)* **и разбира, че той ще бъде последният пратеник.**

588 Пътуване до Йемен с чичо му Зубейр.

595 Тръгва за Шам като пълномощник на търговския керван на Хазрети Хадӣдже.

596 Жени се за Хазрети Хадӣдже.

606 Поставя Хаджеру'л-есвед на мястото му след ремонта на Кяабе.

610 Първото откровение в пещерата Хира̄.

613 Качва се на хълма Сафа̄ и за пръв път съобщава публично, че е избран за пейгамбер.

615 Преселение на част от мюсюлманите в Абисиния.

616 Хазрети Хамза и Хазрети Омер стават мюсюлмани.

619 Хазрети Хадӣдже и Ебӯ Та̄либ умират.

620 Нощното възнесение (Ми'ра̄дж)**. Първото съглашение при Акабе.**

621 Второто съглашение при Акабе.

622 Преселението (Хиджра)**.**

623 Сражението и победата при Бедр. Къблето бива преместено от Месджид-и Акса̄ в Кяабе-и Муа̄ззама. Женитбата с Хазрети А̄ише.

624 Дъщеря му Хазрети Рукаййе умира. Хазрети Фа̄тима се омъжва за Хазрети Али.

625 Битката при Ухуд. Хазрети Хамза пада шехӣд. Хазрети Хасан се ражда (месец рамазāн). Хазрети Хусейн се ражда (месец шāбāн). Мухаммед *(алейхисселя̄м)* се жени за дъщерята на Хазрети Омер - Хазрети Хафса.

627 Битката при окопа.

628 Договорът от Худейбийе. Изпращането на писма до владетели и управници с цел призоваването им към исляма. Превземането на Хайбер.

629 Битката и победата при Мӯте.

630 Превземането на Мекка. Смъртта на дъщеря му Хазрети Зейнеб. Ражда се синът му Ибрāхим. Смъртта на Хазрети Ибрāхим. Битката при Тебӯк.

632 Прощалното хутбе и обръщението към Есхāба, надхвърлящ сто хиляди. Посещаването на гробището Дженнету'л-Бакӣ'. Смъртта на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* (понеделник - 08.06.632 г.)

РЕЧНИК

А

Акāид – Обхваща неща, в които трябва да се вяра. Това са знанията за вярата.

Алейхисселя̄м – Мир нему. Използва се след изричане или изписване на имената на пейгамберите или най-главните меля̄икета. Ако са двама се казва “алейхимесселя̄м”, а ако са повече – “алейхимусселя̄м”.

Арасāт – Сборището Арасāт (Махшер). Това е мястото, където ще бъдат събрани всички созданията след възкресението. Нарича се още “Мевкиф” или “Махшер”.

Арш – Аршът е най-голямото творение на Аллāху теāля̄, което се намира над седемте небеса и над Курсӣ. Той е краят на материалния и началото на нематериалния свят. Нарича се още “Аршуллах”, “Арш-и меджӣд” или “Арш-и а'ля̄”.

Āхир заман – Времето преди края на света.

Б

Бейт'ул Ма'мӯр – Място, което се намира на небето и около което непрестанно обикалят меля̄икетата. Това е тяхното къбле.

Бид'ат – Вероубеждения, дела и думи, които не са съществували по време на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и четиримата му халӣфи, а се появили след тях.

В

Вāджиб – Заповеди, които категорично трябва да се изпълняват, също като фарза. Доказателствата на ваджибите в Корāн-и керӣм не са така ясни, както на фарзовете. Към тази категория спадат кланянето на намāзите ви-

тир и байрам, коленето на курбан от богатите и даването на садака-и фътр. Силата на ва̄джиба е като на фарза.

Г

Га̄зи – Убитите във война по пътя на Алла̄ху теа̄ля̄ се наричат шехӣди, а оцелелите га̄зии.

Д

Джа̄из – Позволено е, може да се извърши и не е грях.

Джиха̄д – Джиха̄дът не е правене на революция, неподчинение към държавните органи, въставане, тероризъм, нанасяне на побой, осъществяване на насилие или нагрубяване. Всички тези неща ислямът ги определя като пораждане на фитне (вж. Фитне). Това довежда до причиняване на страдания на самите мюсюлмани, до вкарването им в затвори и забраняване на разпространяването на ислямските знания. Остава се с напълно грешно впечатление за исляма. Затова предизвикващите фитне са прокълнати от Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)*.

Джиха̄дът е борба с враговете на Алла̄ху теа̄ля̄ с различни средства. Нашият нефс е най-големият враг на Мевля̄ (Алла̄ху) теа̄ля̄, затова борбата с него се определя като “голям джиха̄д”.

В Кора̄н-и керӣм никъде не се говори за насилване на хората, за да приемат исляма. Напротив, това е порицано, категорично забранено и е голям грях. Джиха̄дът се прави с цел разпространяването на исляма, на ислямските знания, а не с цел да се накара някого да ги приеме насила. В Книгата на Алла̄ху теа̄ля̄ се повелява милост към хората, меа̄л: **“Няма принуждение в религията.”** (сӯра Бакара: 256) Хората, незачитащи тези повели, напускат исляма.

Джиха̄дът е повеляване на повеленото и възбраняване на забранените от исляма неща. Джиха̄дът е запознаване на немюсюлманите с исляма, за да могат да повярват доброволно. Джиха̄дът е съобщаване на илмиха̄ла на мюсюлманите, за да може те да се предпазят от хара̄мите. При повеляване на повеленото и възбраняване на забраненото е забранено да се поражда фитне.

Джиха̄дът е три вида. Първият вид джиха̄д е извършваният с тялото. Тук влиза воденето на война и този джиха̄д се нарича “малък джиха̄д”. Такъв джиха̄д се води единствено и само от държавата, а не от отделните хора. Нападенията, осъществявани от отделните личности, не се наричат джиха̄д, а варварщина.

Вторият вид джиха̄д е разпространяването на исляма чрез медиите. Този джиха̄д се върши от ислямските учени. Когато липсват такива, джиха̄дът се извършва от мюсюлманите, като се разпространяват книгите на сунитските учени. Това е най-ценният джиха̄д на нашето време.

Третият вид джихāд е правеният с ду’ā. Това е джихāдът, задължителен за всеки мюсюлманин.

Джин – Джиновете са невидими създания, сътворени от пламъка на огъня. Могат да придобиват всякакви форми.

Дланта (ръката) на Аллāху теāля̄ – Йед (букв. длан, ръка). Въпреки, че думи от този род се срещат в āйетите и хадӣсите, те не се използват в смисъла, който разбираме ние. Такива āйети и хадӣси се наричат **(Мутешāбихат)**.

Аллāху теāля̄ вижда, но не с око. Чува, но не с ухо. Думата “Йедуллах” не означава органа ръка. Ислямските учени не са казали: “Аллāху теāля̄ има ръка, но не знаем каква е!”, а са казали: “Само Аллāху теāля̄ знае същността на тези неща!” Ако се оприличи на ръката на някое съзнание, оприличаващият напуска исляма. Това е куфр (неверие).

Е

Ебдал – Група евлии.

“Сред общността ми винаги ще има четиридесетима души. Техните сърца са като сърцето на Ибрāхим *(алейхисселям)***. Аллāху теāля̄ премахва бедите от рабите Си, посредством тях. Те се наричат “Ебдāл”. Те не достигнаха до тези степени чрез намāз и оруч.”** Ибн-и Месӯд *(радияллāху анх)* попита: “О, Расӯляллах! А с какво достигнаха?” **“С щедрост и наставляване на мюсюлманите.”** – отговори той *(салляллāху алейхи ве селлем)*.” (Хадӣс-и шерӣф, Хилйет-ул-Евлия̄)

Есхāб-и кирāм – Това са сподвижниците на Пейгамбера ни *(алейхисселя̄м)*.

З

Зелле – Всички пейгамбери са безгрешни и притежават качеството исмет. Нито един пейгамбер не е вършил малък или голям грях, но понякога не са избрали най-правилното от всички правилни варианти. Това се нарича зелле и не е грях. Зелле е вършене на дело, но не по най-правилния начин, без в това да има лош умисъл.

И

Ибāдет – Служене на Аллāху теāля̄.

Идол – Статуя на човек или на животно, на която езичниците се кланят, обожествявайки го.

Иджмā – Третата част от Едилле-и шер’иййе (източниците, от които се извличат ислямските знания). Иджмā е съвпадение на иджтихāдите на мутлак муджтехидите, т.е. големите ислямски учени, живели в един и същи век.

Тъй като след четвърти век по Хиджра не остава мутлак муджтехид, не остана и иджмā. Поради тази причина като се каже “иджмā”, се има предвид иджма по време на Есхāб-и кирāм (мюсюлманите, видели Мухаммед *(алейхисселя̄м)*), Тāбиӣн (големците, видели Есхāб-и кирāм) и Тебе-и тāбиӣн.

Иджтихāд – Извличане на закони за неща, които не са ясно съобщени в Корāн-и керӣм и хадӣс-и шерӣфите, чрез тяхното оприличаване на ясно съобщените. Големите ислямски учени, способни да вършат иджтихāд, се наричат муджтехиди. Знанията, получени от муджтехида чрез неговия иджтихāд, се наричат “негов мезхеб”. Грешката в иджтихāда не е грях. В хадӣс-и шерӣф се казва: **“Учен ако сгреши в иджтихāда си получава един, а ако улучи – два севāба.”**

Иджтихāдът и къясът не са бид’ати, защото те разкриват значенията на нассовете (āйетите и хадӣс-и шерӣфите), а не нещо друго. (имāм Раббāнӣ)

Илмихāл – Книга, която предава знания за вярата, ибадетите и нравствеността, необходими за всеки мюсюлманин.

Имāм – Думата има няколко значения:

1) Човек, който води намаза на мюсюлманите;

2) Ислямски учен, достигнал до най-високата степен на ислямските знания;

3) Държавен глава на мюсюлманите. Използва се като синоним на думата халӣф.

Ирфāн – Използва се като синоним на думата мāрифет. Подобаващо познаване на качествата и имената на Аллāху теāля̄.

Същността на мāрифета е обичане на Аллāху теāля̄ от сърце, споменаване на името Му с език и губене на надежда от всичко, освен от Него. (Ахмед бин Хадравейх)

Истигфāр – Искане на прошка от Аллāху теāля̄.

Истидрāдж – Необикновените, свръхестествените явления при пейгамберите се наричат чудеса (мӯджизета), а същите тези явления при евлиите (приближените раби на Аллāху теāля̄) се наричат керāмети, а при хора, които открито вършат грехове или при неверници, се наричат истидрāдж.

Ихляс (Ихля̄с) – Вършене на всичко само в името на задоволството на Аллāху теāля̄.

Ихрāм – Две парчета бял памучен плат, които се обличат по време на хадж и умра.

К

Казā – Желанието на Аллāху теāля̄ относно съществуването на нещо се нарича кадер (съдба). Създаването на творението, чието съществуване е пожелано, се нарича казā. Понякога двете понятия се използват едно вместо друго (т.е. използват се като синоними).

Касӣде (касӣда) – Поетичен жанр с арабско-персийски произход. Произведенията са моноримни, без определен брой на стиховете.

Керāмет – Необикновените, свръхестествените явления при евлиите (приближените раби на Аллāху теāлӯ) се наричат керāмети.

Кефен – Бял плат, с който се увива тялото на покойника.

Къям (кыям) – Стоеж в изправено положение по време на намāз.

Къбле (къбля) – Посоката, към която се обръща човек, когато извършва намāз, т.е. към Кяабе в гр. Мекка.

Къйс-и фукахā – Извличане на закони за неща, които не са ясно съобщени в Корāн-и керӣм и хадӣс-и шерӣфите, чрез тяхното оприличаване на ясно съобщените.

Къйс може да се прави само от учените муджтехиди (учени, които могат правилно да разбират значенията на āйетите и хадӣс-и шерӣфите). Другите не могат. След четвърто столетие по Хиджра не остана учен, който да прави къйс. (Ибн-и Āбидӣн, имāм Газāлӣ, Йӯсуф Небхāнӣ)

Къйāмет (Кийāмет) – Когато Аллāху теāлӯ повели, Исрāфил *(алейхиссе-лям)* ще протръби с Рога и всички живи същества ще умрат, всичко ще изчезне. Това се нарича Къйāмет. С второто протръбяване всичко ще се върне към живот.

М

Макāм Махмӯд – Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* ще се застъпи на шест места. След първото му застъпничество, известно като „Макāм Махмӯд“, хората ще се спасят от мъчението на дългото чакане в Съдния ден, когато всички ще чакат да започне Равносметката.

Махшер – вж. Арасāт.

Меāл – Смисълът на āйетите, даден съгласно тефсӣрите (разясненията) на ислямските учени.

Мевлид – Означава „рождение“. Рождението на Пейгамбера ни *(алейхисселям)* е празник за всеки мюсюлманин.

Расӯлюллах *(алейхисселям)* е устройвал угощения на своите сахāбии в нощта на рождението си, разказвал е за чудесата по време на рождението си, за детството си. Това се е правело и по време на управлението на Хазрети Ебӯ Бекр. Голям севāб е в тази нощ да се слушат, четат, учат или споменават необикновените явление по време на раждането на Султана на вселената. Ислямските учени отдават изключително значение на тази нощ. Хазрети Мевлянā казва: “Белите се премахват от местата, където се чете мевлид.” Тази нощ е най-ценната в исляма след нощта Кадр, а според Имāм Шāфийӣ и някои други учени е по-ценна и от нощта Кадр.

В книги, като **„Ел-мугни“**, **„Ел-мияр“** и **„Тенвиру-л-кулюб“,** се споменава, че най-ценната нощ в исляма е нощта на рождението на Султана на двата свята. **(Ед-дурер-ул-месун)**

Ислямските учени столетия наред са писали и чели книги за мевлида. Има многобройни касӣдета, възхваляващи Мухаммед *(алейхисселя̄м)*. Една от най-известните е тази на Сюлейман Челеби, написана през 15-ти век. Това, че е писана след смъртта на Расӯлюллах *(алейхисселя̄м),* не означава, че е бид’ат (нововъведение), защото да се възхвалява Слънцето на двата свята е иба̄дет. По всяко време могат да се пишат такива касӣдета. Четенето на мевлид-и шерӣф се прави с цел споменаване на раждането на Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем),* неговия живот, ми’ра̄джа (възнесението), както и с цел неговото възхваляване. Всеки вярващ много обича Мухаммед *(алейхисселя̄м)* – обичта към него се поражда от вярата. Силната любов към него е признакът на зрелия мюсюлманин. В хадӣс-и шерӣф, предаден от имā̄м Бухā̄рӣ, се казва: **“Не може да е вярващ онзи, който не ме обича повече от майка си, баща си, детето си и всички останали.”** Не е грях да се чете мевлид, грях е по време на четенето да се вършат забранени от исляма неща.

В хадӣс-и шерӣф, предаден от Дейлемӣ, Расӯлюллах *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* казва: **“Човек, ако много обича нещо, разбира се, че го споменава много.”** Човек, обичащ много Мухаммед *(алейхисселя̄м),* го споменава много често.

В друг хадӣс, предаден пак от Дейлемӣ, Мухаммед *(алейхисселя̄м)* казва: **“Споменаването, сещането за пейгамберите е иба̄дет.”** Повъздействащо е, ако този иба̄дет се направи чрез стихове.

Расӯлюллах *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* много е обичал стиховете на Хасса̄н бин Са̄бит. Заповядал е дори в месджида да се постави минбер за този поет. Хазрети Хасса̄н се е качвал на минбера и оттам четял стихове, възхваляващи Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и порицаващи неверниците. Слънцето на двата свята е казвал: **“Думите на Хасса̄н са по-въздействащи върху враговете, отколкото раните, причинени от лъкове.”** (М. Насӣхат)

В хадӣс, предаден от имā̄м Бухā̄рӣ, се казва: **“Аллā̄ху теаля̄ подкрепя Хасса̄н с Рӯху’л-Кудс** (т.е. Джебра̄ил *(алейхисселя̄м)*)**, по отношение на хваленето и защитаването на Своя Пратеник.”**

Веднъж Расӯлюллах *(салляллā̄ху алейхи ве селлем)* харесал много думите на поета и се помолил за него: **“Да не ти опадат зъбите!”** Хадӣсът е предаден от Хā̄ким.

Ето и някои хадӣси относно стиховете: **“Стихът е такова слово, че хубавото е по-хубаво, а грозното е по-грозно.”** (Бухā̄рӣ) **“Някои стихове без съмнение са ясна мъдрост.”** (Бухā̄рӣ)

Възхваляването на Расӯлюллах *(алейхисселя̄м)* не се харесва от необичащите него и Аллā̄ху теаля̄. Аллā̄ху теаля̄ възхвалява Любимия Си по следния начин, меа̄л:

“Изпратихме те като милост за световете.” (Енбия̄: 107)

“И те изпратихме Ние за всички хора само като благовестител и предупредител,” (Себе: 28)

“За теб има несекваща награда. Ти наистина имаш велик нрав.” (Калем: 3-4)

“И ще ти въздаде (много благословии) **твоят Господар, и ще си доволен.”** (Духā: 5)

“Аллах и Неговите ангели изпълняват салевāт за Пейгамбера. О, вярващи, изпълнявайте салевāт и вие!” (Ахзāб: 56)

Мустехаб е в израз на благодарност за тази нощ да се четат салевāти и мевлиди в името на задоволството на Аллāху теāля̄, да се раздават сладки и да се вършат добрини, но е харāм, когато се чете мевлид, да се събират жени и мъже на едно място, да се използват музикални инструменти или други харāми. (**Хадӣка**, **Ни’мету-л-кубрā**, **М. Насӣхат**)

Да се отдава значение на рождените дни е нещо, което християните са научили от мюсюлманите.

Ислямските учени са написали множество книги на различни езици, за да съобщят, че четенето на мевлид е ценен ибāдет. Десет от тези книги са изброени в **„Кешфу-з-зунӯн“**.

Сред известните книги за мевлид са **„Ер-редду аля̄ мен енкера кирāете-л-мевлиди-н-Небӣ“** на имāм Суйӯтӣ и **„Ен-ни’мету-л-кубрā“** на Ибни Хаджер-и Хейтемӣ.

Относно допустимостта на възхваляването на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* не е ли достатъчен следният меāл на 56-о знамение на сӯра Ахзāб: **“Аллах и Неговите ангели изпълняват салевāт за Пейгамбера. О, вярващи, изпълнявайте салевāт и вие!”**

Мустехаб е в израз на благодарност за тази нощ да се четат салевāти и мевлид в името на задоволството на Аллāху теāля̄, да се раздават сладки и да се вършат добрини. Отдава се значение на тази нощ, като се подаряват дрехи и подобни неща на праведните. Голям севāб е това да се прави в името на задоволството на Аллāху теāля̄. **(Ибни Баттāл Мāликӣ)**

Алля̄ме Захӣруддӣн бин Джа’фер споделя подобни знания, но допълва, че е голям грях, когато се вършат изброените неща, да се използват и музикални инструменти.

Голям севāб е да се чете мевлид без да се извършат харāми. **(Алля̄ме Нāсируддӣн)** Подобни неща пише и в шерха **С. Ибни Мāдже**.

В една от най-ценните книги на ханефитския мезхеб – **„Дурру-л-мухтāр“** пише: “Позволено е да се чете мевлид в името на задоволството на Аллāху теāля̄.”

Да се вършат бид’ати при четенето на мевлида не означава, че и самото четене е бид’ат. Четенето на мевлид в днешно време е съпроводено с многобройни бид’ати. Например жени и мъже се събират на едно място, дават предимство на мевлида пред Корāн-и керӣм, използват музикални инструменти. Някои хора изпадат в заблуда, като наричат мевлида бид’ат, вместо да кажат, че гореизброените неща са харāм.

Не е правилно да се казва: “Мевлидът е бид’ат”, но може да се каже: “Когато се чете мевлид в днешно време се вършат и много бид’ати.”

Мезхеб – Съвкупността от знанията, които учен муджтехид е постигнал чрез иджтихāд, се наричат негов мезхеб.

Мекрӯх – Неща, които Аллāху теāлӯ и Мухаммед *(алейхисселям)* не харесват и заличават севāбите от ибāдетите.

Мекрӯхът е два вида:

Тахрӣмен мекрӯх: Това е неизпълняването на вāджиба и е близък до харāма. Вършенето на този тип мекрӯх води до мъчение.

Тензӣхен мекрӯх: Дела, които са близки до халяла или дела, за които е по-добре да не се извършат, отколкото да се сторят.

Меляике – Ангел.

Месджид – Място, където се прави ибāдет.

Мехир (мехр) – Имущество, пари или нещо друго, което мъжът дава на жената, когато сключват брак.

Муджеддӣд – Голям ислямски учен, който изчиства нововъведенията (бид’атите), разпространява ислямските знания, без да добавя нищо от себе си, и връща исляма в чистия му вид, както по времето на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*. Пратеникът *(алейхисселям)* казва: **“Във всяко столетие ще се появи по един муджеддӣд.”**

Муджтехид – Голям ислямски учен, който е събрал и записал в книги ислямските знания, които са ясно посочени в āйетите и хадӣсите, а знанията, които не са ясни ги е разбрал и разяснил по разбираем начин.

Муеззин – Човек, който чете езāн и призовава мюсюлманите към намāз от минаретата.

Мутевеккил – Уповаващ се на Аллāху теāлӯ; поверяващ всяко дело на Аллāху теāлӯ.

Мубāх – Неща, които не са нито повелени, нито възбранени. Т.е. ислямът не е съобщил, че са грях или подчинение. Ако те се изпълнят с добро възнамерение – носят севāб, а с лошо възнамерение - стават причина за мъчение.

Мустехаб – Нарича се още megдӯб или едеб (благоприличие). Той е като суннет-и гайри муеккеде. Това са неща, които Пейгамберът ни *(салляллāху алейхи ве селлем)* е извършил един-два пъти през живота си или пък нещата, които той е обичал и харесвал.

Н

Насс – Āйети и хадӣс-и шерӣфи.

Нефс – Думата има различни значение:

- Самият човек, неговото тяло;
- Същина. Зла сила, която е характерна за хората и джиновете, и е източникът на желанията, несъответстващи на исляма – нарича се още нефс-и еммāре.

Нисāб – Това е определена граница, под която човек в исляма е беден, а ако я превиши става богат и трябва да даде зекя̄т.

Нӯр – Светлина. Тук не се има предвид познатата ни светлина. Ен-Нӯр е едно от имената на Аллāху теāля̄. Ен-Нӯр е Онзи, Който осветява земята и небесата, създава всичко, дарява хората с напътствие, осветява истинния път, разкрива всичко, украсява небесата със слънцето, луната и звездите, а земята – с пейгамберите *(алейхимусселя̄м)*, учените, мюсюлманите или с растенията и дърветата.

Р

Радиялляху анх – Аллāху теāля̄ да е доволен от него.

Радиялляху анхā – Аллāху теāля̄ да е доволен от нея.

Расӯл – Пратеник, пейгамбер.

Расӯлюллах – Пратеникът на Аллāху теāля̄.

Рахмāн – Едно от имената на Аллāху теāля̄ - Който дава препитание и безброй блага на всички създания и хора (независимо дали са мюсюлмани или неверници) на този свят.

Религия – Пътят на спокойствието и щастието, съобщен от Аллāху теāля̄ посредством пейгамберите.

Ръката на Аллāху теāля̄ – Виж “Дланта на Аллāху теāля̄”.

Рукӯ – Поклон в намāза, при който дланите на ръцете се опират върху коленете. Един от фарзовете на намāза.

С

Салляллāху алейхи ве селлем – Аллāху теāля̄ да го благослови и с мир да го дари.

Севāб – Награда, която в отвъдното Аллāху теāля̄ ще даде на човек, който върши ибāдети и добри дела в земния живот.

Сехв – Неволен пропуск.

Сидрат-ул мунтехā – Дърво, което се намира на седмото небе.

Сърāт (Сирāт) – Мостът Сирāт е истина. По заповед на Аллāху теāля̄ ще бъде изграден над Джехеннема и на всекиго ще бъде повелено да мине по него. За същността на моста не се знае.

Суджӯд (седжде) – Поклон, при който челото, носът, дланите, коленете и пръстите на краката опират в земята.

Суннет (сунна) – Думата суннет носи различни значения в зависимост от контекста:

- Когато се каже: “Книгата и Сунната”, тука под “Сунна” се има предвид хадӣс-и шерӣфите на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)*;
- Когато се каже: “фарз и суннет”, тука под “суннет” се има предвид делата, които не попадат в категорията фарз.
- Ако се използва самостоятелно, тогава се има предвид ислямската религия.

Суннет-и сеййие – Неща, които се появяват след Пейгамбера ни *(алейхисселя̄м)* и четиримата му халӣфи, и са забранени от исляма (и се вършат с цел иба̄дет). Бид’ат. (Вж. Бид’ат)

Суннет-и хасене – Добри и полезни дела, които islямът позволява и дори повелява, чиято основа е съществувала през първи век (по време на Мухаммед *(алейхисселя̄м)* и неговите сподвижници), но впоследствие са получили по широко разпространение и развитие, като строежа на училища и минарета, и написване на книги.

Съдружаване (ширк) – Приписване на съдружници на Алла̄ху теа̄ля̄ или на подобни или равни на Него.

Т

Та̄биӣн – Поколението, което се е учило непосредствено от Есха̄ба**.**

Тава̄ф – Седемкратно обикаляне около Кяабе. Тава̄фът започва от Хаджеру’л-есвед (Черния камък).

Таква̄ – Отбягване на забранените неща, страхувайки се от Алла̄ху теа̄ля̄.

Те’вӣл – Разясняване на а̄йетите от страна на ехли сунитските учени, съобразявайки се с тефсӣрите на Расӯлюллах *(салляллāху алейхи ве селлем)* и Есха̄б-и кира̄м.

Тесбих - Споменаване и възхваляване на Алла̄ху теа̄ля̄.

Тефсӣр – Значението на Кора̄н-и керӣм е разбрано и съобщено единствено от Мухаммед *(алейхисселя̄м)*. Тефсӣр се наричат знанията, които Пейгамберът ни *(алейхиссаля̄ту весселя̄м)* е предал на Есха̄б-и кира̄м, те на Та̄биӣн, които от своя страна на Тебе-и та̄биӣн и така достигнали до нас чрез достоверни източници.

У

Улюл азм – Това са най-високопоставените пейгамбери - А̄дем *(алейхисселя̄м)*, Нӯх *(алейхисселя̄м)*, Ибра̄хим *(алейхисселя̄м)*, Мӯса̄ *(алейхисселя̄м)*, Ӣса̄ *(алейхисселя̄м)* и Мухаммед Мустафа̄ *(салляллāху алейхи ве селлем)*.

Ф

Faкӣх – Учен по фикх.

Фарз – Неща, които Алла̄ху теа̄ля̄ ги заповядва по ясен и категоричен начин в а̄йетите. Тяхното неизпълняване е хара̄м.

Фейз – Сияние, духовно знание.

Фетва̄ – Отговор, даден от ислямски учен, в който се съобщава дали въпросното нещо съответства на религията (исляма) или не.

Фитне – Разединение, анархия, размирица. Дело, което кара хората да страдат.

Фъкъх (фикх, фъкх) – Наука, която съобщава нещата, които трябва да се вършат и отбягват.

Х

Хадӣс-и кудсӣ – Хадӣс, чийто смисъл принадлежи на Аллāху теāлā, а думите и изразът му са на Пейгамбера ни Мухаммед *(алейхисселāм)*.

Хаджеру'л есвед – Черният камък, който се намира при един от ъглите на Кябе.

Хазрети – Титла, която се слага пред имената на велики личности, с цел почит и уважение.

Халӣф – Водач на мюсюлманите.

Хамд – Възхваляване на Аллāху теāлā по най-възвишения начин.

Харāм-и шерӣф – Джамията, в която се намира Кябе.

Хора на писанието – Евреите и християните.

Хурӯфӣ – Човек, който принадлежи към отклонената секта, основана от евреина Фадлуллах Хурӯфӣ. Фадлуллах го приемат за бог.

Ш

Шехӣд – Човек, който е загинал, борейки се по пътя на Аллāху теāлā.

БИБЛИОГРАФИЯ

1 **Корāн-и керӣм**

2 **Абдурраззāк, ел-Мусаннеф** – Абдурраззāк, Ибн Хеммāм, ес Сан'āнӣ (211/827), *ел-Мусаннеф*, (Хабӣбуррахмāн ел-А'замӣ), I-XI, Бейрут, ел-Меджлисул-Илмӣ, 1983.

3 **Аджлӯнӣ, Кешфу'л-Хафā** - Аджлӯнӣ, Ебул-Фидā Исмāил ибн Мухаммед (1162/1749), *Кешфул-Хафā ве музӣлул-илбāс аммештехара минел-ехāдӣс алā ел-синетин-нāс*, (Ахмед Калаш), Халеб, Мектебетут-Турāсил-Ислāмӣ.

4 **Ахмед бин Ханбел, ел-Муснед** – Ахмед, Ибн Ханбел (241/855), *ел-Муснед*, (Хамза Ахмед ез-Зейн), I-XX, Кайро, Дāрул-Хадӣс, 1416/1995.

5 **Бегавӣ, ел-Енвāр** – ел-Бегавӣ, Мухйиссунне ел-Хусейн ибн Мес'ӯд, ел-Енвāр фӣ Лемаилил-Мухтāр, (Шейх Ибрāхим ел-Йакӯбӣ), II тома, Бейрут, Дāруз-Зийā, 1989/1409.

6 **Белāзӯрӣ, Енсāб** – Белāзӯрӣ, Ебул-Аббāс Ахмед ибн Яхия ибн Джāбир, (279/892), *Енсāбул-Ешрāф*, (Рийаз Зирикли, Сухейл Заккар), Бейрут, Дāрул-Фикх, 1996/1417.

7 **Бейхакӣ, Деляил-ун-Нубувве** – ел-Бейхакӣ, Ахмед ибн ел-Хусейн (384/994), *Деляил-ун-Нубувве ве ма'рифету ахвāли сахибуш-шерӣа*, Бейрут, Дāр'ул-Кутубил-Илмиййе, 1985.

8 **Бейхакӣ, ес-Сунен** ----- *ес-Суненул-кубрā*, I-X, Хайдарабад, Дāиретул-Меāрифӣл-Османиййе, 1344-56.

9 **Бейхакӣ, Шу'абул-Имāн** ----- *Шу'абул-Имāн*, (Ебӯ Хаджер Мухаммед Заглул), Бейрут, Дāр'ул-Кутубил-Илмиййе, 1990.

10 **Беззāр, ел-Муснед –** Беззāр, Ебӯ Бекир Ахмед ибн Амр ибн Абдулхāлък ел-Басрӣ, (292/905), *ел-Бахруз-Заххāр-Муснедул-Беззāр*, (Адил ибн Саад), Медӣна, Мектебетул-Улум вел-Хикем, 2006/1427.
11 **Бухāрӣ**, ел-Бухāрӣ, Мухаммед ибн Исмāил (256/870), *ел-Джāмиус-сахӣх*, (Мухиббуддӣн Хабӣб), I-XIII, Кайро, Дāрур-Рейййāн лит-Турāс, 1986.
12 **Бухāрӣ, ел-Едебул-Муфред -----** *ел-Едебул-Муфред*, (Мухаммед Фуад Абдулбāкӣ), Бейрут, Дāрул-Бешаирил-Ислямиййе, 1409/1989.
13 **Дāре Кутнӣ, ес-Сунен –** ед-Дāре Кутнӣ, Омер ибн Ахмед (385/995), *ес-Сунен-уд-Дāре Кутнӣ* (Абдуллах Хāшим Йемāнӣ Меденӣ), I-IV, Медӣна, Дāрул-Мехāсин лит-Тибā'а, 1966.
14 **Дāримӣ, ед-Дāримӣ –** Абдуллах бин Абдуррахмāн (255/869), *ес-Сунен-уд-Дāримӣ*, (Превод: Абдуллах Айдънлъ), I-VI, Истанбул, книгоиздателство "Медве", 1994-96.
15 **Речник на религиозните термини, вестник "Тюркийе" –** Речник на религиозните термини, I, II, Истанбул, вестник "Тюркийе".
16 **Ебӯ Дāвӯд –** Сюлеймāн ибн ел-Ешас (275/888), *ес-Сунен*, (Мухаммед Аввāме), I-IV, Бейрут, Муессесет-ур-Рейййāн, 1419/1998.
17 **Ебӯ Нуайм, Хилйет-ул-Евлия –** Ебӯ Нуайм, ел-Исфехāнӣ (430/1039), *Хилйетул-евлия ве табакāтул-асфийā*, I-X, Кайро, Матбāтус-Се'āде, 1394-99/1974-79.
18 **Ебӯ Йа'лā, ел-Муснед** – Ебӯ Йа'лā, Ахмед ибн Али ел-Мусенна ел-Мосулӣ, Муснеду Ебӣ Йа'лā ел-Мосулӣ, (Хусейн Сāлим Есед). Димешк (Шам), Дāрул-Ме'мӯн лит-Турāс, 1984.
19 **Езракӣ, Ахбāру Мекке** – ел-Езракӣ, Ебул-Велӣд Мухаммед ибн Абдуллах, (250/865), *Ахбāру Мекке ве мā джāе фӣхе минел-āсāр*, (Рушду ес-Салих Мелхесе), Бейрут, Дāрус-Секāфе, 1979.
20 **Фāкихӣ, Ахбāру Мекке** – Фāкихӣ, Ебӯ Абдуллах Мухаммед ибн Исхак ибн ел-Аббāс, (272/885) *Ахбāру Мекке фӣ Кадӣмид-Дехр ве Хадӣсих*, (Проучил; Абдулмелик ибн Абдуллах ибн Дехиш), Мекка, Матбāтун-Нахдатил-Хадӣсе.
21 **Газāлӣ, Ихйā** – Газāлӣ, Худжетул-ислям Зейнуддӣн, (505/1111), *Ихйā-у Улюмид-Дӣн*, (Превод: Ахмед Сердароглу), Истанбул, Книгоиздателство "Бедир", 1975.
22 **Хāким, ел-Мустедрек** – Хāким, ен-Нишāбӯрӣ (405/1014), *ел-Мустедрек алес-сахӣхайн*, I-IV, Хайдарабад, Дāрул-Кутубил-Илмиййе, 1915.
23 **Хейсемӣ, Меджмāиз-Зевāид** – ел-Хейсемӣ, Нӯреддӣн Али ибн Ебӣ Бекир (807/1405), *Меджмāиз-Зевāид ве менбаул-февāид*, I-X, Бейрут, Дāрул-Китāбил-Арабӣ, 1967.
24 **Хузāӣ, ет-Тахридж** – Хузāӣ, Ебул-Хасен Али ибн Мухаммед ибн Ахмед ел-Ендулюсӣ, (789/1387), *Тахрӣджуд-Делāлетис-Сам'иййе*, (Проучил: Ахмед Мухаммед Ебӯ Селаме), Кайро, Визāретул-Евкāф, 1981.
25 **Ибн Абдилбер, ел-Истиāб** – Ибн Абдилбер, ен-Немарӣ (463/1071), *ел-истиāб фӣ марифети'л-асхāб*, (издал: Али Мухаммед Биджави), I-IV, Кайро, Дāру Нахдати Миср, 1969.
26 **Ибн Асāкир, Тāрӣх-и Димашк** – Ибн Асāкир, Ебул-Кāсим Али ибн Хасен ибн Хибетуллах (571/1175), *Тāрӣх-и медӣнети Димашк*, (Издал: Мухиббуддӣн Ебӯ Сайд Амравӣ), I-LXXIV, Бейрут, Дāрул-Фикх, 1415-1421/1995-2001.
27 **Ибн Ебӣ Шейбе, ел-Мусаннеф** – Ибн Ебӣ Шейбе, Ебӯ Бекир (235/850), *ел-Мусаннеф фил-ехāдӣс вел-āсāр*, (Издал: Камал Йӯсуф Хут), I-VII, Бейрут, Дāрут-Тадж, 1989.

28 **Ибн Хабӣб, ел-Мухаббер** – Ибн Хабӣб, Ебӯ Джа'фер Мухаммед (245/860), *Китāбул-мухаббер*, (Ilse Lichtenstander), Бейрут, Меншурат Дāрил-Афāкил-Джедӣде.
29 **Ибн Хаджер, ел-Исāбе** – Ибн Хаджер, ел-Аскалāнӣ (852/1448), *ел-Исāбе фӣ'темйизис-сахāбе*, I-IV, Багдат, Матбāтус-Сеāде, 1328.
30 **Ибн Хиббāн, ес-Сахӣх** – Ибн Хиббāн, Ебӯ Хāтим Мухаммед Ибн Хиббāн Ибн Ахмед ет-Темӣмӣ, (354/965), *Сахӣху Ибн Хиббāн*, (Шуейб Арнаут), Бейрут, Муессесетур-Рисāле, 1984.
31 **Ибн Хишāм, ес-Сӣре** – Ибн Хишāм, Джемалюддӣн Абдулмелик (213/829), *ес-Сӣретун-Небевийе*, (Сухейл Заккар), I-II, Бейрут, Дāрул-Фикр, 1412/1992.
32 **Ибн Исхāк, ес-Сӣре** – Ибн Исхāк, Мухаммед Ибн Исхāк ибн Йесāр (150/768), *ес-Сӣре*, Конйа, ел-Вакф лил-Хадеметил-Хайрийе, 1401/1981.
33 **Ибн Кесӣр, ел-Бидāйе** – Ибн Кесӣр, Ебул-Фидā (774/1373), *ел-Бидāйе вен-нихāйе*, I-XIV, Бейрут, Мектебетул-Меāриф, 1981.
34 **Ибн Кесӣр, ес-Сӣре -----** *ес-Сӣрет-ун-небевийе*, (Мустафā Абдулвāхид), I-IV, Бейрут, Дāрул-Марифе, 1396/1976.
35 **Ибн Мāдже** – Ибн Мāдже, Мухаммед Йезӣд ел-Казвӣнӣ, (273/887), *Сунен-у Ибн Мāдже*, (Мухаммед Фуад Абдулбāкӣ), I-II, (Дāру Ихйаи Турасил-Арабӣ).
36 **Ибн Саад, ет-Табакāт** – Ибн Саад, *ет-Табакāтул-Кубрā*, I-VIII, Бейрут, Дāру Садър.
37 **Ибнул-Джевзӣ, ел-Вефā би-ахвāлил-Мустафā** – Ибнул-Джевзӣ, Ебул-Фередж Джемāледдӣн Абдуррахмāн ибн Али, (597/1201), *ел-Вефā би-ахвāлил-Мустафā*, (Мустафā Абдулвāхид), Бейрут, Дāрул-Марифе, 1966.
38 **Ибнул-Есӣр, Усуд-ул-Гāбе** – Ибнул-Есӣр, Иззеддӣн Али ибн Мунаммед (630/1233), *Усдул-гāбе фӣ марифетис-сахāбе*, (Мухаммед Ибрāхим Беннā), I-VII, Кайро, Дāруш-Ша'б, 1390- 93/1970-73.
39 **Кāдӣ Ийāд, Шифā-и Шерӣф** – Кāдӣ, Ийāд, *еш-Шифā би Тāрикил-Мустафā*, (Нāим Ердоган-Хюсеин С. Ердоган), Истанбул, книгоиздателство "Чиле", 1977.
40 **Касталāнӣ, ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе** – Касталāнӣ, Ебул-Аббāс Шехāбеддӣн Ахмед ибн Мухаммед, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе бил-Минāхил-Мухаммедийе*, (разяснение: Махмӯд Абдулбāкӣ, превод: Ихсāн Узунгюнгьор), Истанбул, Хикмет Газетеджилик, 1972.
41 **Кеттāнӣ, ет-Терāтибул-Идāрийе** – Кеттāнӣ, Мухаммед Абдулхай ибн Абдулкебӣр ибн Мухаммед. (1382/1962). Хазрети Пейгамберин Йонетими, (превод: Ахмед Озел), I-II, Истанбул, Из Йайънджълък, 2003.
42 **Киляӣ, ел-Иктифā** – ел-Киляӣ, Ебур-Раби Сюлеймāн ибн Мӯсā, (634/1237), *ел-Иктифā би тазамменеху мин мегāзи Расӯлиллях ве селясетул-хулефā*, (Камāладдӣн Иззеддӣн Али), Бейрут, Алемул-Кутуб, 1997/1417.
43 **Макризӣ, Имтāул-Есмā** – ел-Макризӣ, Такийуддӣн (845/1442), *Имтāул-есмā бимā лин-небийи минел-ахвāли вел-емвāли вел-хафāдāти вел-мутлаи*, (издал: Мухаммед Абдулхамӣд ен-Немис), I-XV, Бейрут, Дāрул-Кутубил-Илмийе, 1999/1420.
44 **Мунāвӣ, Фейзул-Кāдир** – ел-Мунāвӣ, Абдурраӯф (1031/1622), *Фейзул-кāдир шерхул-Джāмиис-сагӣр*, I-VI, Бейрут, Дāрул-Марифе.
45 **Муслим** – Муслим, Ебул-Хюсеин ибн ел-Хаджадж ел-Кушейрӣ (261/875), *Сахӣху Муслим*, I-V, Кайро, Дāру Ихйāи Кутубил-Арабӣ, 1955.
46 **Несāӣ**, ен-Несāӣ, Ебӯ Абдуррахмāн Ахмед ибн Али ибн Шуейб (303/915), *ес-Сунен-ул-Кубрā*, (Абдулгаффāр Сюлеймāн ел-Бундарӣ-Сейид Кусревӣ Хасан), I-VI, Бейрут, Дāрул-Кутубил-Илмийе, 1411/1991.

47 **Сафедӣ, ел-Ва̄фӣ** – Сафедӣ, Ебус-Сафа̄ Селя̄худдӣн Халӣл ибн Айбек ибн Абдуллах, (764/1363), *ел-Ва̄фӣ бил-Вефайа̄т*, Нешрия̄тул-Исля̄миййе, 1988/1408.
48 **Сухейлӣ, Равзу'л-унуф** – ес-Сухейлӣ, Абдуррахма̄н (581/1185), *ер-Равзул-унф фӣ шерхис-Сӣретин-небевиййети ли-ибни Хиша̄м*, (издал: Абдуррахма̄н ел-Векӣл), I-VII, Кайро, Да̄рун-Наср лит-Тиба̄, 1967.
49 **Суйӯтӣ, Джа̄миул-Еха̄дис** – ес-Суйӯтӣ, Ебул-Фазл Джеля̄луддӣн Абдуррахма̄н ибн Ебӯ Бекир, Джа̄миул-Еха̄дис, (Абулхалӣм Махмӯд, Ахмед Абба̄с Сахр, Ахмед Абдулмеджӣд), Матба̄ту Хатта̄б.
50 **Суйӯтӣ, ел-Леа̄ли'л-Маснӯа** – *ел-Леа̄ли'л-Маснӯа фӣ еха̄дисил-Мевзӯа*, (Ебӯ Абдуррахма̄н Салах ибн Мухаммед ибн Увейза), Бейрут, Да̄рул-Кутубил-Илмиййе, 1996/1417.
51 **Суйӯтӣ, Евса̄фун-Неби** ----- *Захрул-Хама̄ир алеш-Шема̄ил (Евса̄фун-Неби)*, (Мустафа Ашур), Кайро, Мектебетул-Кур' а̄н.
52 Шемседдӣн Ша̄мӣ, Субул'ул-Худа̄ – Шемседдӣн, Ша̄мӣ, Ебӯ Абдуллах Шемседдӣн Мухаммед ибн Йӯсуф ибн Али, (942/1536), *Субул'ул-Худа̄ вер-Реша̄д фӣ Сӣрети Хайрил-Ибад*, (Мустафа̄ Абдулва̄хид), Кайро, Виза̄ратул-Евка̄ф веш-Шу'ӯнил-Ислямиййе, 1990.
53 **Табера̄нӣ, ел-Му'джемул-Кебӣр** – ет-Табера̄нӣ, Сюлейма̄н ибн Ахмед (320/971), *ел-Му'джемул-Кебӣр*, (издал: Хамди Абдулмеджӣд Селефӣ), I-XXV, Бейрут, Да̄ру Ихйа̄ит-Тура̄сил-Арабӣ.
54 Таберӣ, Та̄рих – ет-Таберӣ, Ебӯ Джа'фер Ибн Джерӣр (310/923), *Та̄рихул-умем вел-мулук*, (издал: Мухаммед Ебул-Фазл Ибра̄хим), I-XI, Бейрут, Да̄ру Сувейдан, 1967.
55 Тирмизӣ, ет-Тирмизӣ, Мухаммед ибн Ӣса̄ ибн Севре (279/892), *Сунен-ут-Тирмизӣ*, (издал: Мухаммед Фуад Абдулба̄кӣ), I-V, 1396/1976.
56 **Тирмизӣ, Шема̄ил-и Шерӣф -----** *Хадислерле Пейгамберимизин Гюзел Ахля̄къ (Шема̄ил-и Шерӣф)*, (Превод: Ходжа Ра̄иф Ефенди, опростил съдържанието: Махмут Озаккаш), Истанбул, Издателство "Хисар", 1984.
57 **Ва̄кидӣ, ел-Мега̄зӣ** – ел-Ва̄кидӣ, Мухаммед ибн Омер (207/823), *ел- Мега̄зӣ*, (издал: Марсден Джонс), I-III, Бейрут, Алемул-Кутуб, 1404/1984.
58 **Якубӣ, Та̄рих** – Якубӣ, ибн Вазих Ахмед ибн Исхак ибн Джа'фер, (292/905), *Та̄рихи Якубӣ*, Бейрут, Да̄ру Садър.
59 **Зехебӣ, Сийер** – ез-Зехебӣ, Шемсуддӣн Мухаммед ибн Ахмед (748/1347), *Сийеру еа'ля̄мин-нубеля̄*, (издал: Шуейб Арнаут), I-XXIII, Бейрут, Муессеетур-Риса̄ле, 1401-1405/1081-85.

Използвани са още следните източници: **Тефсӣр-и Мазхарӣ** – Сена̄уллах Па̄нипютӣ; **Тефсӣр-и Куртубӣ** – Има̄м Куртубӣ; **Тефсӣр-и Бейда̄вӣ** – Ка̄дӣ Бейда̄вӣ; **Тефсӣр-и Кебӣр –** Фахруддӣн Ра̄зӣ; **Тефсӣр-и Ха̄зин** Аля̄'уддӣн Багда̄дӣ; **Рӯху'л-Бейа̄н –** Исма̄ил Хаккъ Бурсевӣ; **Сахӣх-и Буха̄рӣ –** Има̄м Буха̄рӣ; **Сахӣх-и Муслим –** Има̄м Муслим; **Сунен-и Тирмизӣ** – Има̄м Тирмизӣ; **Муватта̄** – Има̄м Ма̄лик; **Ел-Му'джему'с-сагӣр** – Има̄м Табера̄нӣ; **Сӣрету'н-Небӣ** – Ахмед бин Зейнӣ Дахла̄н; **Ес-Сийеру'л-Кебӣр** – Има̄м Мухаммед; **Шерху'с-Сийери'л-кебӣр** – Има̄м Серахсӣ; **Деля̄илу'н-Нубувве** – Ебӯ Нуайм Исфеха̄нӣ; **Шева̄хиду'н-Нубувве** – Мевля̄на̄ Адбуррахма̄н Джа̄мӣ; **Превод на Меа̄риджу'н-Нубувве** – Алтъпармак Мухаммед Ефенди; **Кисас-и Енбия̄** – Ахмед Джевдет Паша; **Мир'а̄т-и Кя̄ина̄т** – Нишанджъза̄де Мухаммед Ефенди; **Мевлид-и Шерӣф (Весӣлету'н-неджа̄т)** – Сюлейман Челеби; Исба̄ту'н-Нубувве – Има̄м Рабба̄нӣ; **Мектӯба̄т** – Има̄м Рабба̄нӣ; **Мектӯба̄т** – Мухаммед Ма'сӯм Фа̄рӯкӣ; **И'тика̄дна̄ме** – Мевля̄на̄ Ха̄лид-и Багда̄дӣ; **Джа̄лийету'л-екда̄р** – Мевля̄на̄ Ха̄лид-и Багда̄дӣ; **Кимйа̄-и Сеа̄дет** – Има̄м Газа̄лӣ; **Ет-Табака̄ту'л-Кубра̄ –** Абдулвехха̄б Ша'ра̄нӣ; **Та̄риху'л-Исля̄м –** Има̄м Зехебӣ.

Изпратихме те като милост за световете.

(Енбия̅: 107)

Ако не беше ти, ако не беше ти, нямаше да създам нищо.

(Хади̅с-и кудси̅)

Всеки пейгамбер е по-съвършен във всяко едно отношение от който и да е човек по негово време, а Мухаммед *(алейхисселя̅м)* е по-съвършен от всички създания във всяко едно отношение от създаването на земята до нейния край. Никой, в нито едно отношение не е над него. Това не е нещо трудно. Алла̅ху теа̅ля̅, Който създава каквото пожелае, го е създал такъв!

Никой човек няма силата да го възхвали. Никой човек няма право да го критикува. Ако този няколкодневен живот премине в следване на него, то вечното щастието би било постижимо. В противен случай, ако не се следва Мухаммед *(алейхисселя̅м)*, всичко е едно нищо. Ако не се следва той, всяка добрина остава тук, а в отвъдното човек остава с празни ръце.

Сеййид Абдулхаки̅м Арва̅си̅

Ислямските учени казват: пръстта на гроба, която докосва благословеното му тяло, е по-ценна от всичко друго във вселената, дори от Кябе, Арша и Дженнета.